

YGS COĞRAFYA SORU BANKASI

Test Uzmanları

Metin Taşkın, Harun Ata, Yüksel Acar,
Mikdat Ürküt, Derya Yılmaz,
Fahrettin Tepealtı, Ahmet Koç,
Ayyıldız Diker, Sinan Taban,
Erol Rıdvan Çetiner, Özlem Özdemir

%100
Yeni Öğretim
Programı

%100
YGS - LYS
Sistemi

İÇİNDEKİLER

- Çalışma Yönergesi 4

Doğal Sistemler

KPT - Doğa ve İnsan - Coğrafyanın Konusu ve Bölümleri	5 - 10
KPT - Dünya'nın Şekli Hareketleri - Coğrafi Koordinat Sistemi.....	11 - 46
ÜPT - Dünya'nın Şekli Hareketleri - Coğrafi Konum.....	47 - 61
KPT - Harita Bilgisi	62 - 82
ÜPT - Harita Bilgisi - Haritalardan Faydalanma	83 - 86
KPT - İklim Bilgisi.....	87 - 125
ÜPT - İklim Elemanları - İklim Tipleri	126 - 133
KPT - Yerin Şekillenmesi.....	134 - 148
ÜPT - Derinden Gelen Güç: İç Kuvvetler.....	149 - 151
KPT - Güneşten Gelen Güç: Dış Kuvvetler.....	152 - 160
ÜPT - Güneşten Gelen Güç: Dış Kuvvetler.....	161 - 165
KPT - Doğadaki Üç Unsur : Su, Toprak, Bitki	166 - 171

Beşeri Sistemler

KPT - Beşeri Yapı.....	172 - 177
KPT - Nüfusun Gelişimi, Dağılışı ve Nitelikleri	178 - 195
KPT - Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları	196 - 198
ÜPT - Nüfus Artışı - Dağılışı ve Göçler	199 - 201
KPT - Ekonomik Faaliyetlerin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi	202 - 207

Mekânsal Bir Sentez : Türkiye

KPT - Türkiye'nin Yer Şekilleri ve İklimi.....	208 - 225
ÜPT - Türkiye'nin Yer Şekilleri.....	226 - 228
ÜPT - Türkiye'nin İklimi.....	229 - 237
KPT - Türkiye'nin Su, Toprak ve Bitki Varlığı.....	238 - 244
KPT - Türkiye'de Nüfus ve Yerleşme	245 - 268
ÜPT - Türkiye'de Nüfus ve Yerleşme	269 - 270

Küresel Ortam : Bölgeler ve Ülkeler

KPT - Bölge Türleri ve Sınırları.....	271 - 276
KPT - Kıtaların Keşfi ve Küçülen Dünya.....	277 - 282
ÜPT - Bölge - Ülkeler - Coğrafi Keşifler - Ulaşım - Ekonomi	283 - 286

Çevre ve Toplum

KPT - Doğal Afetler	287 - 301
ÜPT - Doğal Afetler ve Etkileri.....	302 - 304

Konu Performans Testi - 1

1. Aşağıdakilerden hangisi insan faaliyetlerinin doğaya etkilerine örnek oluşturmaz?

- A) Barınmak ve geçimlerini sağlayabilmek için yerleşim yerleri kurmaları
B) Ulaşım yolları inşa etmeleri
C) Yeraltı kaynaklarını işlemeleri
D) Afetler sonucu insan ölümlerinin yaşanması
E) Orman alanlarını tarla alanlarına dönüştürmeleri

2. Aşağıdakilerden hangisi insan yaşamını olumsuz etkileyen ekstrem (sıradışı) olaylara örnek oluşturmaz?

- A) Fırtınalar ve kasırgalar
B) Aşırı yağışlar ve seller
C) Aşırı sıcaklar ve kuraklık
D) Volkanik patlamalar
E) Hızlı toprak oluşumu

3. I. Orta kuşaktaki yüksek ve engebeli araziler- II. Kutup bölgelerindeki iklim kuşakları III. Vadi kenarlarındaki ovalar IV. Çöl alanları Yukarıdaki doğal çevre koşullarından hangileri insan yaşamını kolaylaştırıcı koşullar arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Yer kabuğu veya litosferde volkanizma, depremler, heyelan ve kaya düşmeleri gibi olaylar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu olayların bir sonucu olarak ortaya çıkamaz?

- A) Evlerin hasar görmesi
B) Gel-git olaylarının oluşması
C) Düşen kayaların ulaşımı aksatması
D) Yer kabuğunda kırılmaların olması
E) Yeni yerçekillerinin ortaya çıkması

5. Doğal çevreyi oluşturan canlı ve cansız varlıklar düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir kategoride yer alır?

- A) Mantarlar B) Rüzgâr C) Topraklar
D) Oksijen E) Sıcaklık

6. Aşağıdakilerden hangisi insanın doğal çevreyi kontrolü altına alma çalışmalarına örnek oluşturmaz?

- A) Sel ve taşkın oluşturan akarsuların önlerine setler yaparak baraj göllerini oluşturması
B) Büyük akarsular üzerine köprüler yaparak ulaşımı sağlaması
C) Heyelan olayı sonucu bulunduğu alanlardan başka alanlara taşınması
D) Deniz altından yapılan tünellerle ülke veya şehirleri birbirine bağlaması
E) Soğuk bölgelerde ısı yalıtımlı konutlar yaparak yerleşim bölgeleri oluşturması

7. Aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın incelediği doğal olaylardan biri değildir?

- A) Toprak oluşumu
B) Volkanizma faaliyetleri
C) Nüfus hareketleri
D) Yeraltı ve yerüstü sularının oluşumu
E) Depremlerin oluşumu

8. Aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın yerçekillerini inceleyen bölümüdür?

- A) Hidroloji
B) Jeomorfoloji
C) Klimatoloji
D) Jeodezi
E) Astronomi

9. Aşağıda verilen durumlardan hangisi çevre-insan ilişkisi bakımından diğerlerinden farklı bir özelliğindedir?

- A) Yerçekillerinin engebeli olduğu yerlerde yerleşmelerin dağınık olması
B) Karasallığın şiddetli olduğu yerlerde nüfusun çok seyrek olması
C) Sanayileşmiş şehirlerde hava kirliliğinin fazla olması
D) Tektonik depremlerin can ve mal kaybına neden olması
E) Gelgit genişliğinin yüksek olduğu kıyılardaki limanlarda gelgit esnasında liman işlemlerinin aksaması

10. Bitkilerin doğal ortama uyum, yaşam koşulları, sıcaklık, nem istekleri gibi özelliklerini tanımadada aşağıdaki bilimlerden hangisinin coğrafyaya da ha çok yardımcı olduğu söylenebilir?

- A) Jeoloji
B) Kartografya
C) Jeomorfoloji
D) Biyoloji
E) Jeofizik

11. Atmosferin içinde bulunan gazlar, yerküre üzerinde biyosferin oluşup gelişmesini sağlamıştır. Karalar üzerinde yaşayan canlılar solunum yoluyla atmosferdeki çeşitli gazlardan yararlanarak yaşamlarını sürdürmektedirler.

Atmosfer (hava küre) içinde canlı yaşamını mümkün kılan büyük miktarlarda gaz barındırmasına rağmen su küre içinde de çok çeşitli canlıların yaşam sürmesini hazırlayan neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karalardan denizlere mineral madde taşınması
B) Su kürenin dünyanın bir parçası olması
C) Oksijenin suda erimiş olarak bulunabilmesi
D) Atmosferde bulunan pek çok gazın su kürede bulunmaması
E) Atmosfer ve suyun bileşimlerinin aynı olması

12. Aşağıdakilerden hangisi insanın doğal çevre üzerinde meydana getirdiği değişikliklerden biri değildir?

- A) Su taşkınlarını önlemek için barajlar yapması
B) Eğimli yerlerde taraça yapması
C) Denizi doldurarak yeni topraklar kazanması
D) Gelgitlerin haliç oluşturması
E) Sanayinin ekolojik dengeyi bozması

13. Aşağıdakilerden hangisi yerçekillerinin insan yaşamına etkisine örnek olarak gösterilemez?

- A) Karadeniz Bölgesi'nde ulaşımın geçitlerle yapılması
B) Yol yapım maliyetlerinin fazla olması
C) İzmir limanının gelişmesi
D) Türkiye'de karayollarının genellikle doğu-batı doğrultusunda olması
E) Meskenlerde kullanılan yapı malzemesinin çeşitli olması

14. Aşağıdaki doğal afetlerden hangisi litosferde meydana gelmektedir?

- A) Heyelan
B) Sera etkisi ve küresel ısınma
C) Deniz kabarmaları
D) Kasırga
E) Yağışlar

15. I. Yeryüzü şekilleri
II. Yeraltı ve yerüstü suları
III. Devletler arasındaki ilişki

Coğrafya'nın yukarıdaki alanlarını inceleyen bilim dalları aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

I	II	III
A) Jeomorfoloji	Klimatoloji	Beşeri Coğrafya
B) Jeoloji	Hidrografya	Siyasi Coğrafya
C) Jeoloji	Hidrografya	Nüfus Coğrafya
D) Jeomorfoloji	Hidrografya	Siyasi Coğrafya
E) Kartografya	Klimatoloji	Nüfus Coğrafya

16. Doğal çevre şartları insan yaşamı üzerinde doğrudan bir etkiye sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi doğal çevrenin insan yaşamı üzerindeki olumlu etkilerine örnek gösterilemez?

- A) Verimli tarım alanlarının sık nüfuslanması
B) İklimin ılıman olduğu sahalarda nüfusun sık olması
C) Kutuplarda yerleşmenin olmaması
D) Yerçekillerinin çeşitlilik gösterdiği alanlarda, tarım ürünü çeşidinin fazla olması
E) Yatak eğimi ve akımı fazla olan akarsulardan enerji elde edilmesi

17. I. Atmosferdeki karbondioksit oranının artması
II. Tsunami dalgalarının oluşması
III. Ozon tabakasının incelməsi
Yukarıda verilen oluşumların hangilerinin gerçekleşmesinde insanların doğrudan ya da dolaylı bir etkisi yoktur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

18. – Katmanlardan oluşur.
– Kalınlığı on bin kilometre civarındadır.
– Güneşten gelen zararlı ışınları tutar.
– İklim olaylarını meydana getirir.

Yukarıdaki özellikleri verilen doğal ortam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Litosfer
B) Biyosfer
C) Atmosfer
D) Akifer
E) Ekosfer

Konu Performans Testi - 2

1. Yeryüzünde meydana gelen tabii ve beşeri olayları neden-sonuç ilişkisi içinde inceleyen bilim dalına coğrafya denir.
Aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın ele alıp incelediği beşeri olaylardan biri değildir?

- A) Tarım ürünlerinin ekim alanlarının dağılışı
B) Yeraltı kaynaklarını işleyen tesislerin dağılışı
C) Nüfus artışının göçle olan ilişkisi
D) Ormanların bölgelere dağılışı
E) Ulaşım ağının ekonomiye etkisi

2. I. Klimatoloji: İklim bilimi
II. Jeomorfoloji: Nüfus bilimi
III. Demografi: Yerçekilleri bilimi
IV. Hidrografya: Su bilimi

Yukarıdaki eşleştirmelerden hangilerinin karşısındaki açıklamalar yer değiştirirse tanımlamalar doğru olur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

3. **Aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın alt bilim dallarından değildir?**

- A) Jeomorfoloji   B) Biocoğrafya
C) Jeoloji   D) Hidrografya
E) Klimatoloji

4. Coğrafya yeryüzünün oluşumu, gelişimi ve geçmişten günümüze kadar geçirdiği evreleri; insanın yeryüzü üzerindeki mekânsal faaliyetlerini sebep-sonuç ilişkisine bağlı olarak araştıran ve açıklayan bir bilim dalıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın inceleme alanına girmez?

- A) Tarım faaliyetleri
B) Yerçekillerinin oluşumu
C) Nüfus ve yerleşme
D) Büyük savaşların etkileri
E) İklim olayları ve doğal afetler

5. **Aşağıdaki coğrafyanın alt bilim dallarından hangisinin,**

- Türkiye'deki volkanik dağların dağılışı
- Türkiye'deki fay kaynaklarının (kaplıca-ılıca) dağılışı
- Türkiye'deki bitki türlerinin dağılışı
- Türkiye'deki sıcaklığın dağılışı

inceleme alanıyla ilgili olay yukarıda verilmiştir?

- A) Hidrografya   B) Klimatoloji
C) Demografi   D) Biocoğrafya
E) Jeomorfoloji

6. **Aşağıdakilerden hangisi insanın doğal çevre üzerindeki etkisine örnek oluşturmaz?**

- A) Arazinin engebeli olduğu alanlarda insanların karayolu ve demiryolu yapımında tüneller oluşturması
B) Sel ve su taşkınlarını önlemek için akarsu önlerinde bentler oluşturulması
C) Fabrika bacalarından çıkan zararlı gazların doğadaki karbon döngüsüne zarar vermesi
D) Sıcaklığın düşük olduğu alanlarda yerleşmelerin, vadi tabanlarına kurulması
E) Toprak erozyonunu önlemek için ağaçlandırma yapılması

7. Yapılan araştırmalar canlıların toprak yüzeyinden yaklaşık 10 m derinliğe ve 120 m yüksekliğe kadar yaşayabildiklerini göstermiştir. Deniz ve göllerde de canlıların büyük bir bölümü su yüzeyine yakın tabaka içinde yaşamaktadır.

Yukarıdaki anlatımlar coğrafyanın hangi bölümüyle ilgilidir?

- A) Jeomorfoloji
B) Klimatoloji
C) Biyocoğrafya
D) Hidrografya
E) Ekonomi coğrafyası

8. I. Klimatoloji
II. Jeomorfoloji
III. Biyocoğrafya

Yukarıda coğrafyaya ait olan bölümlerin incelendiği konular aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

I	II	III
A) Yerçekilleri	İklim özellikleri	Suların özellikleri
B) İklim özellikleri	Yerçekilleri	Bitki ve hayvan dağılışı
C) Bitki ve hayvan dağılışı	Suların özellikleri	İklim özellikleri
D) Yerçekilleri	Bitki ve hayvan dağılışı	İklim özellikleri
E) Suların özellikleri	İklim özellikleri	Yerçekilleri

9. **Aşağıdakilerden hangisi doğal çevreyi oluşturan canlı varlıklar arasında yer almaz?**

- A) Bitkiler   B) Hayvanlar
C) Bakteriler   D) Mantarlar
E) Karbon

10. İnsanların içinde yaşadığı doğal çevre şartları beslenme, giyinme ve barınma gibi birçok özelliği etkiler.

Buna göre,

- I. akarsulardan hidroelektrik üretiminin yapılması
II. kurak bölgelerde kerpiç evlerin yaygın olması
III. kar yağışlarının ulaşımı olumsuz yönde etkilemesi
IV. soğuk iklim bölgelerinde yaşayan insanların kalın giysi giymesi

gibi özelliklerden hangileri doğal çevre şartlarının insan yaşamı üzerindeki etkisine örnek oluşturamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

11. I. Milli parkların kurulması
II. Orman alanlarının tarlaya dönüştürülmesi
III. Sanayi tesislerinin tarım arazilerine kurulması
IV. Fabrika atıklarının sulara bırakılması
Yukarıdakilerden hangileri insanın doğaya olumsuz etkileri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

12. **Aşağıdakilerden hangisi doğal çevrenin insan faaliyetlerine olan olumlu etkilerine örnek oluşturmaz?**

- A) Volkanik arazilerde yapılan tarımdan yüksek verim alınması
B) Yağışın az ve sıcaklığın fazla olduğu çöl alanlarında canlı türlerinin az olması
C) Yerçekillerinin sade olduğu alanlarda ulaşımın kolay olması
D) Güneşli gün sayısının fazla olduğu kıyılarda turizm etkinliklerinin gelişmesi
E) Çayır ve meraların fazla olduğu yerlerde hayvancılığın gelişmesi

Dünya'nın Şekli - Hareketleri

Coğrafi Koordinat Sistemi

13. Aşağıda verilen konuların hangisi coğrafyanın beşeri ve ekonomik konuları arasında yer almaz?

- A) Yerleşme B) Rüzgâr C) Nüfus
D) Göç E) Tarım

14. Yer; atmosfer (havaküre) biyosfer (canlıküre), litosfer (taşküre) ve hidrosfer (Su küre) olmak üzere dört farklı unsurdan oluşan bir ortamdır.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi diğerlerinden farklı bir ortamda bulunur?

- A) Yeraltı zenginlikleri
B) Ormanlar
C) Kuşlar
D) Hayvanlar
E) İnsanlar

15. İnsan ve doğal çevre arasındaki karşılıklı etkileşimi inceleyen bilim dalı Beşeri Coğrafya'dır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi beşeri coğrafyanın alanları arasında değildir?

- A) Nüfus coğrafyası
B) Sanayi coğrafyası
C) Yerleşme coğrafyası
D) Siyasi coğrafya
E) Sular coğrafyası

16. I. Güneş pili üretiminin artması
II. Orta kuşak giysi değişiminin fazla olması
III. Turizm faaliyetlerini çeşitlenmesi
IV. Tarım alanlarının daralması

Yukarıda verilenlerden hangileri doğal çevrenin insan faaliyetlerine etkisine örnek gösterilemez?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17. Coğrafya konularını incelerken aynı konuyu inceleyen diğer bilim dallarından faydalanır.

Aşağıdaki bilimlerden hangisi coğrafya yardımcı bilimlerden değildir?

- A) Hidroloji
B) İstatistik
C) Jeodezi
D) Tarih
E) Ontoloji

18. Aşağıdaki doğal ortamlardan hangisi yeryüzünde sıcaklık dağılımında daha fazla etkilidir?

- A) Litosfer
B) Havaküre
C) Biyosfer
D) Hidrosfer
E) Ekzosfer

Konu Performans Testi - 1

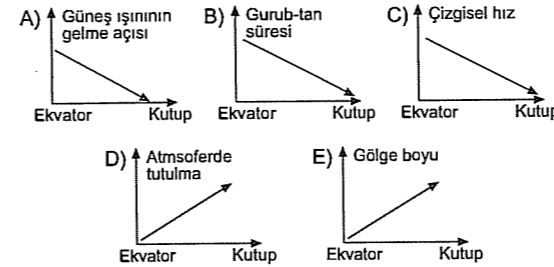
1. - Karın yerde kalma süresi
- Buzulların etki alanı,
- Göllerde ve denizlerde donma süresi
gibi özelliklerde ekvator'dan kutuplara gidildikçe artış gözlenir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer'in şekli B) Eksen eğikliği
C) Yüzey şekilleri D) Kara-deniz dağılışı
E) Yağış

2. Dünya'nın şekline bağlı olarak yeryüzünde pekçok olay değişir.

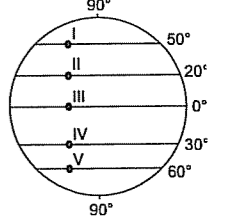
Aşağıda Dünya'nın şekline bağlı olarak ortaya çıkan özelliklerden hangisinin değişimi yanlış ve-rilmiştir?

3. Ekvator'dan kutuplara gidildikçe güneş ışınlarının gelme açısı daralır, sıcaklık ortalamaları düşer. Aşağıdakilerden hangisi bu duruma ters düşer?

- A) Kutuplar çevresinin buzullarla kaplı olması
B) Bitkilerin kuşaklar oluşturması
C) Ekvator çevresinde aysberglerin görülmemesi
D) Kar şeklindeki yağışların ekvator'dan uzaklaştıkça artması
E) Dönencelerde çöllerin oluşması

4. Yeryüzünde sıcaklığa etki eden tek faktör Dünya'nın şekli olsaydı, küre üzerinde verilen noktalardan hangilerinin sırasıyla en sıcak ve en soğuk olması gerekirdi?

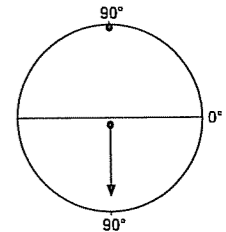
- A) I ve III B) I ve V C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

5. - Bitkilerin kutuplara doğru geniş yapraklı, karma ve iğne yapraklı kuşaklar oluşturması
- Akdeniz'in Karadeniz ve Baltık Denizi'nden tuzlu olması
- Kalıcı karların alt sınırının kutup bölgelerine doğru alçaklara inmesi

Yukarıdaki olayların oluşmasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın yörüngesinin şekli
B) Dünya'nın şekli
C) Dünya'nın günlük hareketi
D) Kara ve deniz dağılışı
E) Dünya'nın Ay'a uzaklığı

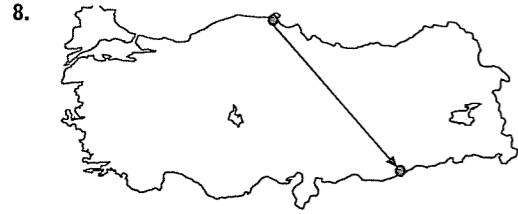
6. Küre üzerinde verilen ok yönünde gidildiğinde aşağıdakilerden hangisinde bir artış gözlenmez?

- A) Çekim kuvveti
B) Haritalarda bozulma oranı
C) Gece-gündüz süre farkı
D) Gurub ve tan vakti süresi
E) Meridyenler arası mesafe

7. Dünya'nın şeklinin etkisiyle, ekvatoran kutuplara gidildikçe pek çok olay değişikliği gösterir. **Aşağıda verilenlerden hangisinde ekvatoran kutuplara doğru gidildikçe bir değişiklik görülmez?**

- A) Güneş'in doğuş ve batış anının süresi
B) Gece - gündüz süre farkı
C) Açıl hız
D) Çizgisel hız
E) Güneş'in ufuktaki yükseltisi

Yukarıdaki harita üzerinde ok yönünde gidildiğinde meydana gelen aşağıdaki değişikliklerden hangisi Dünya'nın şekliyle açıklanamaz?

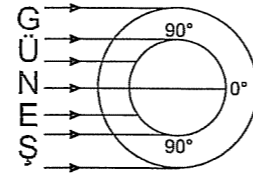
- A) Gece-gündüz süre farkının azalması
B) Güneş'in doğuş ve batış süresinin kısalması
C) Güneş'in daha erken doğması
D) Güneş'in öğle vakti ufuktaki yükseltisinin artması
E) Güneş ışınlarının gelme açısının büyümesi

9. Aşağıda ekvatoran kutuplara gidildikçe değişen bazı olaylar verilmiştir.

Verilenlerden hangisinin değişmesi diğer dört seçenekteki özelliklerin değişmesinin temel nedenidir?

- A) Ağaçların yaprak özelliğinin değişmesi
B) Karın yerde kalma süresinin değişmesi
C) Denizlerde tuzluluk oranının değişmesi
D) Güneş ışınlarının gelme açısının değişmesi
E) Tarım ürünlerinin yetişme üst sınırının değişmesi

10. Yanda Güneş'ten gelen ışınların atmosfere girdikten sonra yeryüzüne ulaşana kadar geçtikleri mesafe verilmiştir.

Işınların ekvatoran kutuplara gidildikçe atmosferde katettikleri mesafenin artması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Yer'in şekli
B) Yer'in eksen hareketi
C) Yer'in yörünge hareketi
D) Yer'in yıllık hareketi
E) Yer'in eksen eğikliği

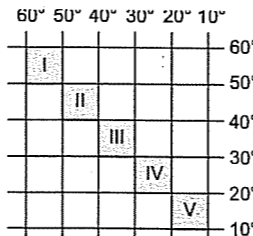
11. K merkezinden L merkezine gidildiğinde,

- Güneş ışınlarının gelme açısının daraldığı
- Haritalarda bozulma oranının arttığı
- Işının atmosferde enerji kaybının arttığı gözlenmiştir.

Buna göre, iki merkezin konumlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

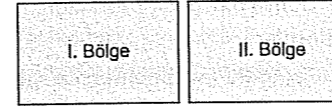
- A) K merkezi daha batıda yer alır.
B) L merkezi daha güneydedir.
C) K merkezi başlangıç meridyenine daha yakındır.
D) L merkezi daha yüksekte yer alır.
E) K merkezi başlangıç paraleline daha yakındır.

12. Yanda koordinatları verilen bölgelerden izdüşüm alanı en dar ve en geniş olanlar sırasıyla aşağıdakilerden hangileridir?

- A) I ve III
B) I ve V
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve V

- 13.

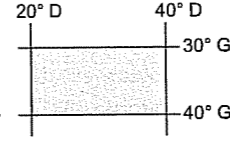

Yukarıda verilen iki bölgenin doğusu ve batısı arasında geçen meridyen sayısı, kuzeyi ile güneyi arasında geçen paralel sayısı eşittir.

I. bölgenin izdüşüm alanının II. bölgeye göre daha geniş olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

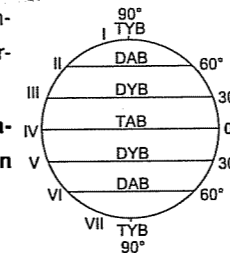
- A) I. bölgenin II. bölgeye göre daha güneyde olmasıyla
B) I. bölgenin II. bölgeye göre ekvatora daha yakın olmasıyla
C) I. bölgenin II. bölgeye göre Greenwich'e daha yakın olmasıyla
D) II. bölgenin yerşekillerinin I. bölgeninkine göre daha engebeli olmasıyla
E) II. bölgenin I. bölgeye göre daha doğuda olmasıyla

14. Yanda koordinatları verilen bölgeyle ilgili aşağıda verilen olaylardan hangisinin yaşanması Dünya'nın şeklinin etkisiyle açıklanamaz?

- A) Kuzeyinden güneyine doğru sıcaklığın azalması
B) Kuzeyinden güneyine doğru kalıcı kar sınırının alçalması
C) Güneyinden kuzeyine doğru gölge boyunun kısalması
D) Güneyinden kuzeyine doğru engebe ve eğimin artması
E) Kuzeyinde çizgisel hızın, güneyinde ise çekim kuvvetinin daha fazla olması

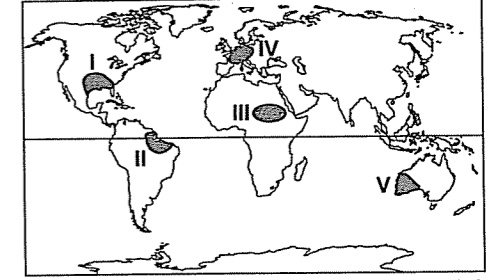
15. Yandaki kürede Dünya üzerinde oluşan sürekli basınç merkezleri verilmiştir.

Basınç merkezlerinden hangilerinin yerini Dünya'nın şekli belirlemiştir?

- A) I, III ve V
B) I, IV ve VII
C) II, III ve VI
D) II, IV ve V
E) IV, V ve VII

- 16.

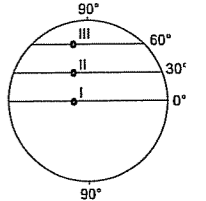

Sıcaklık ortalamasının yüksek, nem oranının çok fazla olduğu yöreler insan sağlığı için olumsuz koşullar yaratır.

Harita üzerinde işaretli alanlardan hangisinde yukarıdaki duruma bağlı olarak yerleşmeler deniz seviyesinden en yüksekte kurulur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

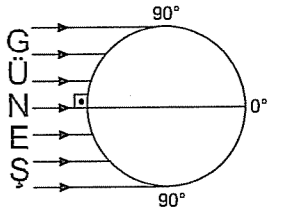
17. X ülkesinde ağaçlar geniş yapraklı,
Y ülkesinde ağaçlar karma yapraklı,
Z ülkesinde ağaçlar iğne yapraklıdır.

Buna göre, sözü geçen ülkeler küre üzerinde işaretli hangi noktalarda yer alır?

	X	Y	Z
A)	I	II	III
B)	III	II	I
C)	II	I	III
D)	I	III	II
E)	III	I	II

18. Yandaki şekilde gösterildiği gibi ekvatoran kutuplara gidildikçe, güneş ışınının yerle yaptığı açı daralır.

Aşağıda verilenlerden hangisi ışının gelme açısının daralmasına bağlı olarak ortaya çıkar?

- A) Çizgisel hızın değişmesi
B) Yerel saat farklarının oluşması
C) Sıcaklığın değişmesi
D) Gece - gündüz süre farkının oluşması
E) Haritalarda hataların oluşması

1-A	2-B	3-E	4-D	5-B	6-E	7-C	8-C	9-D	10-A	11-E	12-B	13-B	14-D	15-B	16-B	17-A	18-C
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Konu Performans Testi - 2

1. Paraleller, ekvatorun kutuplara birer derece aralıklarla sıralanan sanal çemberlerdir.

Aşağıda paralellerle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Paralel numaraları ekvatorun uzaklaştıkça büyür.
B) Paralel derecesi büyük olanın çevresi küçüktür.
C) Paraleller arası mesafe 111 km'dir.
D) Paralel derecesi en büyük olan kutup dairesidir.
E) Paraleller doğu - batı yönlü uzanırlar.

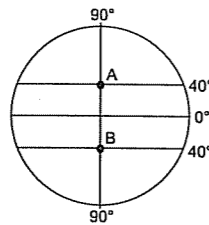
2. - Meridyenler arasında 4 dakika zaman farkı vardır.
- Ekvatorun meridyenler arası mesafe yaklaşık 111 km'dir.
- 60° paralelinde meridyenler arası mesafe yaklaşık 55 km'dir.

Buna göre, meridyenler arasındaki mesafe değişmesine karşın aralarındaki zaman farkının sabit olması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Dünya'nın dönüş yönünün
B) Dünya'nın eksenini etrafında dönüş hızının
C) Dünya'nın eksen eğikliğinin
D) Güneş ışınlarının geliş açısının
E) Dünya'nın geoid şeklinin

3. Yandaki küre üzerinde işaretli A - B noktalarının paralel derecesi aynıdır.

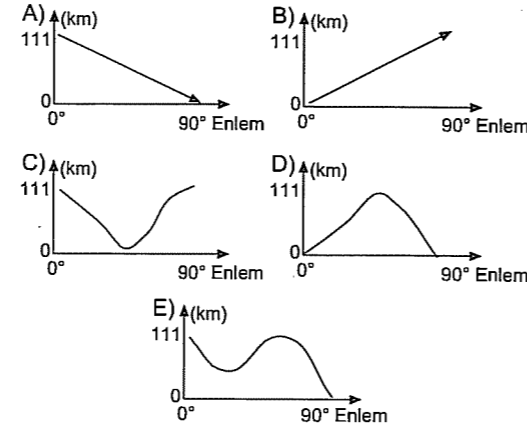
Verilen noktalar için aşağıdakilerden hangisinin her zaman için aynı olduğu söylenemez?

- A) Ekvatora kuşuçuşu uzaklıkları
B) Meridyenleri arasındaki mesafe
C) Güneş ışınlarını ekinokslarda alma açıları
D) Paralel çevre uzunlukları
E) Sıcaklık ortalamaları

4. Meridyenler, Dünya'nın şeklinin sonucu, kutup noktalarında birleşirler.

Buna göre, aşağıdaki grafiklerden hangisi, meridyenler arası mesafe ile Dünya'nın şekli ilişkisini en iyi açıklar?

5. X noktası ekvatorun 1665 km kuzeyindedir. Y noktası ekvatorun 3885 km güneyindedir.

Buna göre, X ve Y noktalarının paralel dereceleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) X - 15° K   B) X - 15° G   C) X - 35° G
Y - 35° G   Y - 35° K   Y - 15° K
D) X - 15° D   E) X - 35° K
Y - 35° B   Y - 15° G

6. Ardışık iki paralel arasındaki mesafe sabit iken, çevre uzunlukları değişir. Meridyenlerin çevre uzunluğu sabit iken, aralarındaki mesafe değişir.

Paralel ve meridyenlerle ilgili yukarıda verilen durumların nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer'in eksenini etrafındaki hareketi
B) Yer'in küresel şekli
C) Yer'in eksen eğikliği
D) Yer'in yörüngesinin elips şekli
E) Yer'in eksenini etrafındaki dönüş hızı

7. Aynı meridyen üzerindeki noktalar için,

- I. Yerel saat
II. Güneş'in en tepede olduğu an
III. Ekinokslarda Güneş'in doğuş saati
IV. Başlangıç meridyenine uzaklık
yukarıda verilenlerden hangileri ortak değildir?

- A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) II ve IV   E) III ve IV

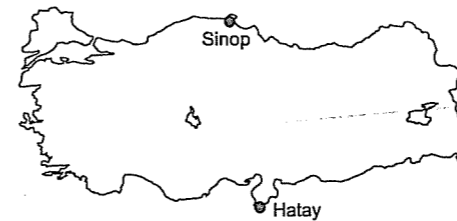
8. Yandaki tabloda görüldüğü gibi paralellerin derecesi büyüdükçe çevre uzunluğu küçülmektedir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

Paralel Numarası	Paralel Çevre Uzunluğu (km)
0°	40.076
20°	37.680
40°	30.742
60°	19.894
80°	6.981
90°	0

- A) Dünya'nın küresel şekli
B) Paralellerin kutuplarda birleşmesi
C) Yörüngesinin elips şeklinde olması
D) Paralellerin birer derece aralıklarla geçmesi
E) Paraleller arası mesafenin sabit olması

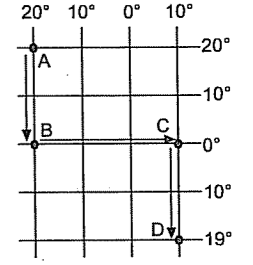
9. Sinop 42° kuzey, Hatay ise 36° kuzey paraleli üzerinde bulunmaktadır.

Buna göre, Sinop'un 1110 km kuzeyindeki paralel ile, Hatay'ın 2775 km güneyindeki paralel arasındaki uzaklık kuşuçuşu kaç km'dir?

- A) 3885 km   B) 4440 km   C) 4551 km
D) 4995 km   E) 6105 km

10. 333 km/saat hızla hareket eden bir araç A-B, B-C, C-D mesafelerini kaç saatte kat eder?

- A) 12   B) 15   C) 19   D) 23   E) 25

11. Ekvatora birer derece aralıklarla çizilen çemberlere paralel denir. Ekvatorun uzaklaştıkça paralel derecesi büyür.

Aşağıdakilerden hangisi paralellere ait bir özellik değildir?

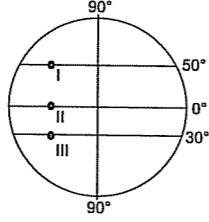
- A) Kuzey Yarı Küre'de paralel numaraları yukarı doğru büyür.
B) Paralel çevre uzunluğu kutuplardan ekvatora büyür.
C) Kutuplardan ekvatora doğru aralarındaki mesafe artar.
D) 0° paralelinin çevre uzunluğu en büyüktür.
E) 90° Kuzey, 90° Güney toplam 180 tane paralel vardır.

12. Aynı meridyen üzerindeki noktalarda öğle vakti aynı anda yaşanır. Ancak aynı meridyen üzerindeki noktalarda ekinoks günleri hariç Güneş aynı anda doğmaz ve batmaz.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın geoid şekli
B) Meridyenlerin kutup noktalarında birleşmesi
C) Güneş'in ufuktaki yükseltisinin değişmesi
D) Ekvator ile ekliptik düzlem arasında 23° 27' lik açı olması
E) Yer ekseninin ekvatora dik olması

13. Yandaki küre üzerinde işaretli paralel daireleri üzerinde doğuya doğru eşit hızla hareket edildiğinde başlangıç noktasına en erken ulaşılandan en geç ulaşacak olana doğru sıralanış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III   B) I - III - II   C) III - II - I
D) II - III - I   E) II - I - III

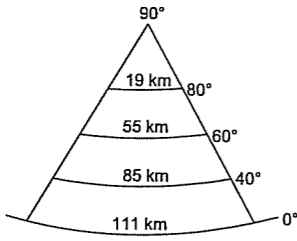
14. Ardışık iki meridyen arasındaki mesafe paralel numarası büyüdükçe azalır.

Bu durum,

- I. Dünya'nın şekli
II. Meridyenlerin kutuplarda birleşmesi
III. Yerel saatin doğuda ileri olması

yukarıda verilenlerden hangilerinin sonucudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

15. Doğu - batı genişliği fazla olan ülkelerin üzerinden daha çok sayıda meridyen geçer, yerel saat farkı çok olur. Bu ülkeler aynı anda birden fazla ortak saat kullanırlar.

Aşağıdaki ülkelerden hangisi bu özelliktedir?

- A) Almanya   B) İngiltere   C) A.B.D.
D) İtalya   E) Türkiye

16. Yanda verilen paralel daireleri üzerinde bir tam dönüş gerçekleştirecek araçların eşit sürede dönebilmeleri için hızlarının aşağıdakilerden hangisinde verildiği gibi olması gerekir?

Paralel No	Çevre Uzunluğu (km)
0°	40.076
40°	30.742
80°	6.981

- A) 0 > 40 > 80   B) 0 > 80 > 40
C) 0 = 40 = 80   D) 80 > 40 > 0
E) 80 > 0 > 40

17. Aşağıda meridyenlerle ilgili verilen özelliklerden hangisinin Dünya'nın şekli ile ilgisi yoktur?

- A) Tüm meridyenlerin boyları eşittir.
B) Tüm meridyenler kutup noktalarında birleşir.
C) Meridyenler arasındaki mesafe ekvator'dan kutuplara daralır.
D) Meridyenler arası mesafe ekvator'da 111 km'dir.
E) Tüm meridyenlerin yerel saatleri birbirinden farklıdır.

- 18.

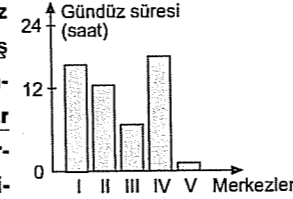

Yukarıda Tarih Değişirme Çizgisine göre numaralarla belirtilmiş noktalardan hangisi yeni günü ilk yaşayan yerdir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

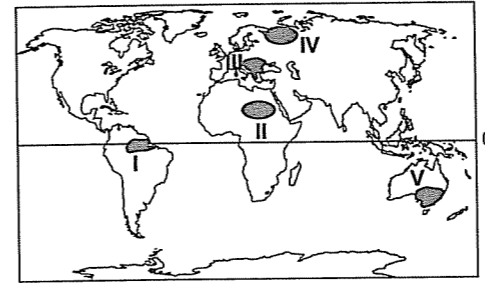
Konu Performans Testi - 3

1. Yanda aynı gün gündüz süreleri verilen beş merkez için meridyenleri arası mesafe en dar ve en geniş olacak merkezler sırasıyla hangileridir?

- A) I ve IV   B) II ve III   C) II ve V
D) III ve IV   E) V ve II

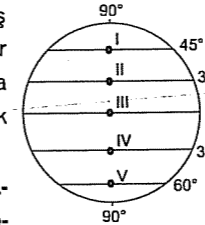
- 2.

Yukarıdaki harita üzerinde verilen taralı alanlar için aşağıdaki yargılardan hangisi enlem etkisiyle açıklanamaz?

- A) I'de kalıcı kar sınırının III'ten yüksek olması
B) III'de cephesel yağışların yaygın olması
C) IV'de soğuğa dayanıklı bitkilerin yetişmesi
D) II'de sıcaklığın IV'ten yüksek olması
E) V'te küçük baş hayvancılığın yaygın olması

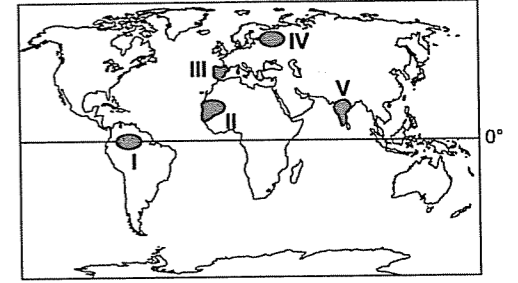
3. Ekinoks tarihlerinde güneş ışınları ekvatora dik açı ile gelir ve ekvator'dan uzaklaştıkça ışınların gelme açısı daralarak cisimlerin gölge boyları uzar.

Buna göre, küre üzerinde işaretli noktaların enlem derecelerine dikkat edildiğinde 21 Mart tarihinde cismin gölge boyunun en kısa ve en uzun olacağı noktalar sırasıyla hangileridir?

- A) I ve III   B) II ve IV   C) II ve V
D) III ve V   E) IV ve V

4. Yıl içinde gece-gündüz süreleri değişir. Gece-gündüz süreleri arasındaki fark enlem derecesi büyüdükçe artar.

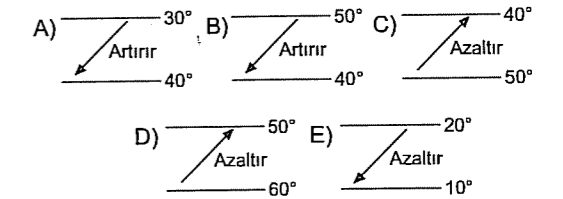

Haritada verilen merkezlerin hangilerinin gece-gündüz süre farkları benzerlik gösterir?

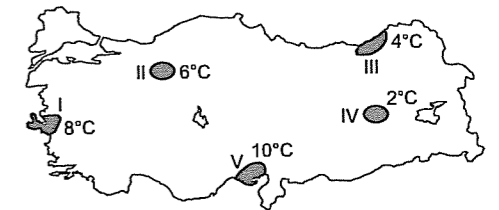
- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve V   E) IV ve V

5. Alçak enlemlerden yüksek enlemlere esen rüzgârlar sıcaklıkların artmasına, yüksek enlemlerden alçak enlemlere esenler ise sıcaklıkların azalmasına neden olur.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi enlem-sıcaklık rüzgâr ilişkisine terstir?

- 6.

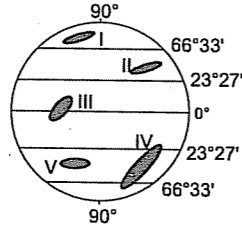

Yukarıdaki haritada taralı yörelerden hangilerinin sıcaklık ortalamalarının farklı olması enlemle açıklanamaz?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve V
D) III ve IV   E) IV ve V

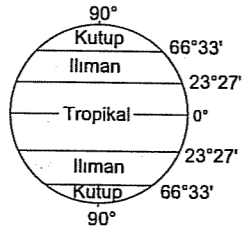
7. Yandaki küre üzerinde taralı olarak verilen bölgelerden hangisinde bitki örtüsü çeşitliliğinin daha fazla olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Yanda matematik iklim kuşakları verilmiştir.

Enlem değerleri itibarıyla orta (ılıman) kuşakta yer alan bir bölge için;

- I. İklim çeşitliliği fazladır.
II. Dört mevsim belirgin olarak yaşanır.
III. Sıcaklık ortalaması çok yüksektir.
IV. Bitki ve tarım ürünü çeşidi fazladır.

yukarıdakilerden hangileri doğru değildir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

9. Kuzey - güney yönlü geniş alan kaplayan ülkelerden çok sayıda enlem geçer. Enlem etkisiyle ülkenin kuzey - güney yönlü pek çok özelliği değişir.

Aşağıdakilerden hangisi enlem etkisiyle değişen bir özellik değildir?

- A) İklim ve bitki örtüsü
B) Sıcaklık ortalaması
C) Yağış şekli
D) Taşların çözünme özelliği
E) Yükselti

10. Çizgisel hızları aynı olan iki merkezin aynı anda gece süreleri farklıdır.

Buna göre,

- I. Boylamları
II. Ekvatora uzaklıkları
III. Yarım küreleri
IV. Yükseltileri

özelliklerinden hangileri iki merkez için kesinlikle aynıdır?

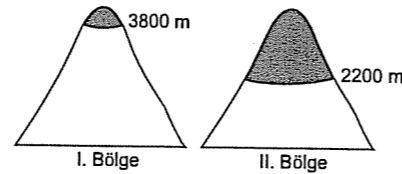
- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

11. Enlem derecesi büyüdükçe ekvatorдан uzaklaşılır.

Buna göre, enlem dereceleri farklı olan iki merkez için aşağıdakilerden hangisi ortak olabilir?

- A) Ardışık meridyenler arası mesafe
B) Gölge boyu
C) Yerel saat
D) Çizgisel hız
E) Gurub ve tan süresi

- 12.

Yukarıda farklı iki bölgede toplağan karın oluştuğu yükseltilerin alt sınırı verilmiştir.

Bu iki bölgeyle ilgili,

- I. Güneş'in doğuş batış anının süresi
II. Sıcaklık ortalamaları
III. Yağış miktarı
IV. Güneş'in ufuktaki yükseltisi

özelliklerinden hangileriyle ilgili yorum yapılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

13. A ve B merkezleri ekinoks tarihlerinde Güneş ışınlarını 50° açıyla almaktadır.

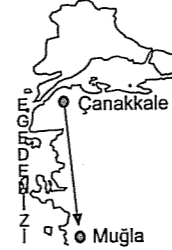
A - B merkezleri için,

- I. yerel saatleri
II. gece - gündüz süre farkları
III. cisimlerin gölge yönleri
IV. ardışık meridyenler arası mesafeleri

gibi durumlardan hangileri kesinlikle aynıdır?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. Yandaki şekilde gösterildiği gibi Çanakkale'den Muğla'ya gidildiğinde enlem etkisine bağlı olarak aşağıdakilerden hangisinde artış gözlenir?

- A) Gece - gündüz süre farkı
B) Tarım ürünlerinin olgunlaşma süresi
C) Yerin çekim kuvveti
D) Karın yerde kalma süresi
E) Orman yetişme üst sınırı

15. Yıl boyunca gece - gündüz sürelerinin değişimi aynı olan iki merkez için aşağıdaki özelliklerden hangisinin kesinlikle benzer olması gerekir?

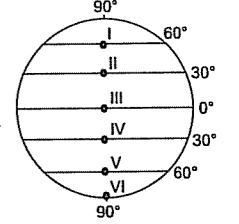
- A) Yerçekimleri
B) Yerel saatleri
C) Greenwich'e uzaklıkları
D) Enlemleri
E) Güneş'in doğuş ve batış saatleri

16. Yanda ekvatora göre konumu verilen merkezlerden hangilerinin sıcaklıklarının farklı olması enlem-sıcaklık ilişkisine terstir?

40°	• I. 14°C
30°	• II. 24°C
20°	• III. 28°C
10°	• IV. 26°C
0°	• V. 27°C
10°	

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) IV ve I E) V ve II

17. Yandaki küre üzerinde enlemleri verilen merkezlerden hangilerinin yıl boyunca çizgisel hızlarının eşit olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve VI C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

18. Türkiye'nin ekvatora göre konumu göz önüne alındığında aşağıda verilenlerden hangisi farklı bir nedene bağlı olarak yaşanmaktadır?

- A) Tarım ürünlerinin Adana'da, Giresun'dan önce olgunlaşması
B) Orman üst sınırının Antalya'da, İstanbul'dan yüksek olması
C) Muğla'da buharlaşmanın Balıkesir'den fazla olması
D) İzmir'de deniz suyu sıcaklığının Trabzon'dan fazla olması
E) Rize'de bitki örtüsünün Hatay'dan daha gür olması

1-E	2-E	3-D	4-D	5-B	6-D	7-D	8-B	9-E	10-A	11-C	12-B	13-D	14-E	15-D	16-C	17-D	18-E
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------

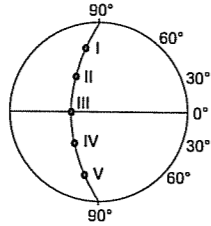
Konu Performans Testi - 4

1. Yerküre üzerinde konumları farklı iki merkezin yerel saatlerinin aynı olduğu biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi bu iki merkez için kesinlikle ortaktır?

- A) Ekvatora uzaklıkları
B) Greenwich'e uzaklıkları
C) Boylamları
D) Enlemleri
E) Güneş'in doğuş - batış saatleri

2. Yandaki küre üzerinde verilen beş farklı nokta için,

- I. Başlangıç Meridyeni'ne uzaklıkları
II. öğle vakitleri
III. yerel saatleri
IV. Güneş'in önünden geçiş hızları
özelliklerinden hangileri ortak değildir?

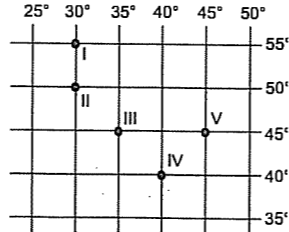
- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Türkiye'nin doğusundan geçen 45° Doğu boylamı üzerinde yer alan iki merkez için,

- I. Yerel saat
II. Güneş'in en tepede olduğu an
III. Güneş'in ufuktaki yükseltisi
IV. Güneş'in doğuş ve batış saati
özelliklerinden hangileri yıl boyunca kesinlikle ortaktır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. Aynı boylam üzerindeki noktalarda yerel saat aynıdır. Aynı boylam üzerindeki noktalarda ekinoks tarihlerinde Güneş aynı anda doğar ve batar.

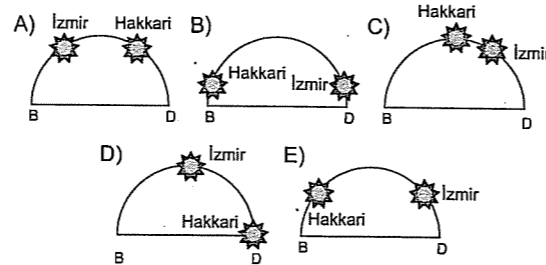
Buna göre, yukarıda koordinatları verilen merkezlerden hangilerinde 23 Eylül günü Güneş'in aynı anda batması beklenir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V

5.

Haritada verilen Izmir ve Hakkari'de Güneş'in aynı anda ufuktaki konumu hangi seçenekte yaklaşık olarak doğru verilmiştir?

6. Ekvator üzerinde 10° Doğu boylamında Güneş doğduktan ne kadar zaman sonra 5° Batı boylamında batacaktır?

- A) 1 saat sonra
B) 20 dakika sonra
C) 12 saat sonra
D) 13 saat sonra
E) 12 saat 20 dakika sonra

7. 29° Doğu boylamı üzerinde yer alan İstanbul'da gün içinde cismin gölgesinin en kısa olduğu anda Sivas'ta yerel saat 12.32 dir.

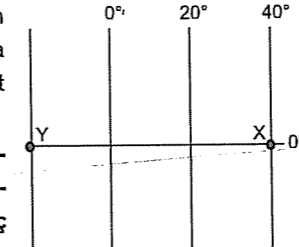
Buna göre, Sivas hangi boylam üzerinde yer alır?

- A) 21° Doğu boylamı
B) 37° Batı boylamı
C) 8° Doğu boylamı
D) 32° Doğu boylamı
E) 37° Doğu boylamı

8. 25° Doğu meridyeninde yer alan bir merkezde yerel saat 01.36, günlerden Cumartesi iken 19° Batı meridyeninde yer alan başka bir merkezde gün ve yerel saat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 04.32 Pazar
B) 04.32 Cumartesi
C) 22.40 Cuma
D) 22.40 Cumartesi
E) 22.40 Pazar

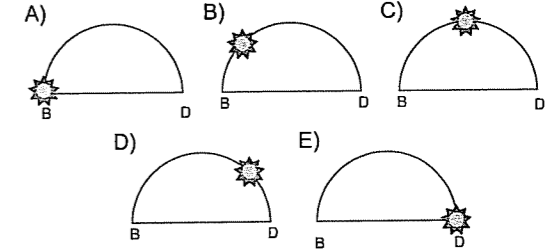
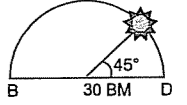
9. X noktasında Güneş'in en tepede olduğu anda Y noktasında yerel saat 08.00'dir.

Buna göre, X - Y noktaları arasındaki kuşuçuşu uzaklık kaç km'dir ve Y hangi meridyen üzerindedir?

- A) 20° BM
B) 20° DM
C) 40° BM
D) 10° BM
E) 20° BM
6660 km
6660 km
4440 km
5550 km
1110 km

10. Güneş 21 Mart'ta 30° Batı meridyeninde ufukta şekildeki konumda iken 60° Doğu meridyeninde Güneş'in ufuktaki konumu hangi seçenekte doğru verilmiştir?

11. Aynı boylam üzerinde ekvatorun kutuplara doğru gidildiğinde,

- I. cisimlerin gölgesinin en kısa olduğu an
II. güneş ışınlarının gelme açısı
III. cisimlerin gölge boyları
IV. cisimlerin gölge yönü
özelliklerinden hangileri kesinlikle değişmez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) I ve IV

12. Güneş ışınlarının ekvatora dik geldiği bir günde, 40° Doğu boylamında yer alan Diyarbakır'da Güneş 06.16'da doğmuştur.

Aynı gün 33° Doğu boylamındaki Ankara'da kaçta batmıştır?

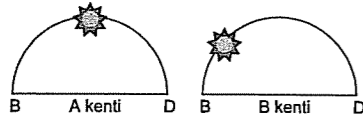
- A) 18.16
B) 17.48
C) 18.28
D) 17.28
E) 18.44

13. 19 Haziran Pazar günü İngiltere'de oynanacak Türkiye İngiltere millî maçının İngiltere'deki başlama saati 19.45'tir.

Bu maç Türkiye'de, ulusal saate göre, kaçta oynanacaktır?

- A) 16.45 B) 17.45 C) 19.45
D) 21.45 E) 22.45

14.

Yukarıda 21 Mart günü aynı anda Güneş'in ufuktaki konumları verilen iki kent için,

- A kentinde gün içinde cisimlerin gölgesi en kısa halindedir.
- B kentinde yerel saat daha ileridir.
- A kenti B kentinin doğusundadır.
- Aralarında 45 meridyen fark vardır.

yukarıdakilerden hangilerinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

15. Ekvator üzerindeki X ve Y kentlerinden, X kentinde Güneş 1 saat 20 dakika daha erken batmaktadır.

Buna göre, verilen iki kentle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru bir bilgi değildir?

- A) X kentinin yerel saati 80 dakika ileridir.
B) İki kent arası mesafe kuşuçuşu 2220 km dir.
C) Gece - gündüz süreleri eşittir.
D) Y kenti X kentine göre daha batıdadır.
E) X kenti güneş ışınını öğle vakti daha büyük açıyla alır.

16. X merkezinde gündüz süresi 15.20 dakikadır. X merkezinde Güneş'in 05.40'da doğduğu bir günde aynı enlem üzerinde yer alan Y merkezinde Güneş saat 17.40'ta battığına göre iki merkez arasında kaç meridyen fark bulunur?

- A) 0 B) 20 C) 40 D) 50 E) 70

17. 21 Mart'ta K merkezinde Güneş L merkezinden 48 dakika sonra batmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi K merkezi için kesinlikle doğrudur?

- A) Güneş'in ufuktaki yükseltisi daha azdır.
B) K'nın bulunduğu yarımküre L'nin bulunduğu yarımküreden farklıdır.
C) Ekvatora daha yakındır.
D) L merkezine göre daha batıdadır.
E) L merkezine 1332 km uzaklıktadır.

18.

Türkiye kışın İzmit üzerinden geçen boylamın saatini, yazın Iğdır üzerinden geçen boylamın saatini ulusal saat olarak kullanır.

Türkiye yaz saati uygulamasına geçtiği dönemde, aşağıda verilen kentlerden hangisinin yerel saati ile ulusal saat arasındaki fark en fazla olur?

- A) Kars B) Sivas C) Ankara
D) Çanakkale E) İzmit

Konu Performans Testi - 5

1. Aşağıda paralel ve meridyenlerle ilgili bazı özellikler verilmiştir.

- Ekvator'un Dünya'yı iki eşit yarı küreye ayırması
- Greenwich'in başlangıç meridyeni olması
- Doğuda yer alan meridyenin yerel saatinin ileri olması
- Paralel dairelerinin çaplarının kutuplara doğru küçülmesi

Verilen özelliklerden hangileri Dünya'nın şekliyle ilgilidir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aynı boylam üzerinde ve ekvatora açısal uzaklığı aynı olan iki merkez için,

- Çizgisel hızları aynıdır.
- Yarım küreleri aynıdır.
- Yerel saatleri aynıdır.
- Başlangıç meridyenine kuşuçuşu uzaklıkları aynıdır.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

3. Bir yerin ekvatora göre konumu paralel (enlem) ile ifade edilir.

Buna göre, Türkiye ile ilgili verilen aşağıdaki olaylardan hangisi ekvatora göre konumla açıklanamaz?

- A) Toros dağlarının güney yamaçlarının kuzey yamaçlarından sıcak olması
B) Güney yönlü rüzgarların sıcaklığı artırması
C) Maki üst sınırının Akdeniz'den Ege'ye, Ege'den Marmara'ya gidildikçe alçalması
D) Karadeniz dağlarının kışın kuzey yamaçlarının güney yamaçlardan daha sıcak olması
E) Aynı tür tarım ürününün Karadeniz kıyılarında diğer kıyılardan daha geç olgunlaşması

4.

Merkez	Enlem	Boylam
K	10° Kuzey	56° Doğu
L	15° Güney	48° Batı
M	30° Kuzey	12° Batı
N	36° Güney	14° Doğu
S	48° Kuzey	38° Doğu

Yukarıda koordinatları verilen merkezler için,

- yerel saatin en geri olacağı merkez
- yıl içinde güneş ışınını en büyük açıyla alacak merkez
- gece-gündüz süre farkı en çok olan merkez
- gerçek alan ile izdüşüm alan farkı en fazla olan merkez

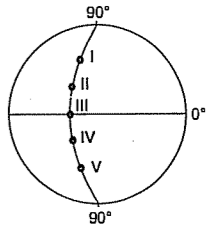
bilgilerinden hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

5. Türkiye'nin kuzeydoğu köşesinden 1887 km kuzeyde ve yerel saati 28 dakika ilerde olan merkezin koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 59° Kuzey 38° Doğu B) 59° Kuzey 52° Doğu C) 25° Kuzey 38° Doğu
D) 59° Doğu 52° Kuzey E) 59° Doğu 38° Kuzey

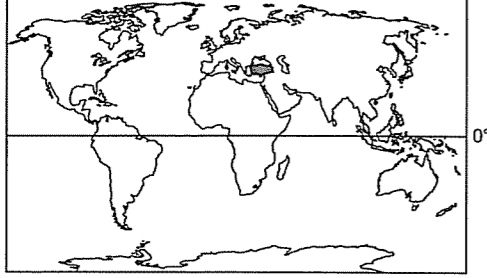
6. Yanda küre üzerinde verilen beş noktada da öğle vakti aynı anda yaşanmasına karşın, Güneş'in doğuş ve batış saatleri farklıdır. **Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?**

- A) Enlem
B) Yerkürenin geoid şekli
C) Yer'in eksen hareketi
D) Yer ekseninin eğik olması
E) Yer'in yörüngesinde batıdan doğuya doğru dönmesi

1-C	2-B	3-A	4-A	5-C	6-D	7-E	8-C	9-A	10-B	11-A	12-E	13-E	14-B	15-E	16-D	17-D	18-D
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------

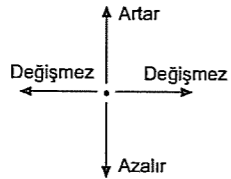
7.

Dünya haritası üzerinde taralı olarak gösterilen Türkiye ile ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisi Yer'in şekliyle açıklanamaz?

- A) Kıyılarında buzul şekillerine rastlanmaması
- B) Kuzey sektörlü rüzgarların sıcaklığı düşürmesi
- C) Güneyine gidildikçe çizgisel hızın artması
- D) Kuzeyine doğru gidildikçe yerçekiminin artması
- E) Batısından doğusuna doğru sıcaklıkların düşmesi

8. Yandaki noktada Ankara'nın olduğunu düşündüğümüzde gece ile gündüz süreleri ok yönlerinde gösterildiği gibi değişmektedir.

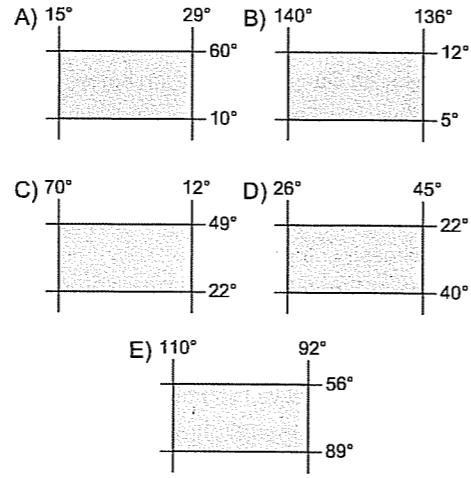
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer'in ekseninin $23^{\circ} 27'$ eğik olması
- B) Yer'in eksen hareketinin yönü
- C) Yer'in eksen etrafındaki dönüş hızı
- D) Yer'in yörüngesinin elips şekli
- E) Ekvator ile Yer ekseninin birbirine dik olması

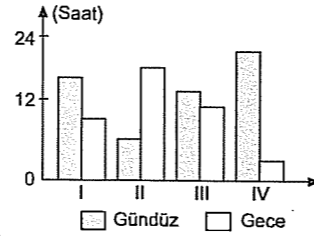
9. 17° Doğu boylamında yerel saat 17.16 iken, yerel saatin sırasıyla 20.16 ve 15.20 olacağı boylamlar aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 62° Doğu - 12° Batı
- B) 12° Doğu - 62° Batı
- C) 12° Batı - 62° Doğu
- D) 62° Batı - 12° Doğu
- E) 62° Doğu - 12° Doğu

10. Aşağıda enlem ve boylam değerleri verilen ülkelerden hangisinde aynı anda birden fazla ortak saat kullanılması beklenir?

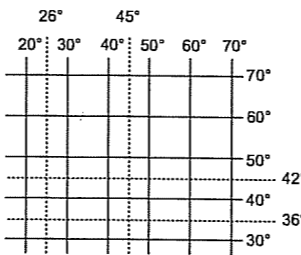

11. Yanda aynı gün gece-gündüz süreleri verilen dört merkezin çizgisel hızı en çok olandan en az olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III - IV
- B) II - III - IV - I
- C) III - I - II - IV
- D) III - IV - II - I
- E) IV - II - I - III

12. Yanda verilen koordinat sisteminde 36° - 42° KP - 26° - 45° DM arasında yer alan Türkiye'nin kuzey-doğusunun koordinatları aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 36° K - 26° D
- B) 36° K - 45° D
- C) 42° K - 26° D
- D) 42° K - 45° D
- E) 42° D - 45° K

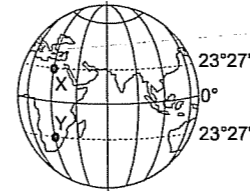
13. Paralellerin sayılarının değişmemesi koşuluyla iki paralel arasındaki uzaklığın 111 km yerine 180 km olması aşağıdakilerden hangisindeki değişiklik ile açıklanabilir?

- A) Meridyenlerin sayılarının değişmesi
- B) Yer ekseninin eğik olmaması
- C) Yer'in büyüklüğünün artması
- D) Kara-deniz dağılımının değişmesi
- E) Başlangıç Meridyeni'nin yerinin değişmesi

14. I. Ekvator yarıçapının kutuplar yarıçapından büyük olması
 II. Paralel dairelerinin çaplarının kutuplara gidildikçe küçülmesi
 III. Meridyenlerin kutup noktalarında birleşmesi
 IV. Meridyenler arası zaman farkının 4 dakika olması
 Yukarıda verilenlerden hangileri üzerinde Dünya'nın şeklinin etkisi yoktur?

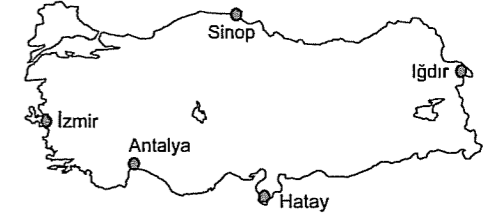
- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) I ve IV
- E) II ve III

15. Yandaki küre üzerinde gösterilen X - Y merkezleri için aşağıdakilerden hangisi ortak değildir?

- A) Ekvatora kuşuçuşu uzaklık
- B) 21 Mart'ta Güneş ışınlarını alma açısı
- C) Yıl içinde gece - gündüz süre farkı
- D) Ekinokslarda Güneş'in doğuş saati
- E) Sıcaklık ortalamaları

16.

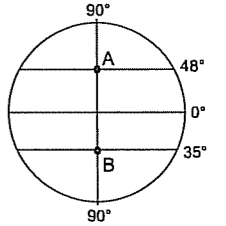
Türkiye'de Güneş'in batışını daha uzun süre seyretmek isteyen bir kişinin haritada verilen hangi kente gitmesi gerekir?

- A) İzmir
- B) Antalya
- C) Sinop
- D) Hatay
- E) Iğdır

17. 30° Kuzey paraleline kuzeyde ve güneyde 6105 km uzakta olan paralel daireleri aşağıdakilerden hangileridir?

Kuzeyde	Güneyde
A) 55° Kuzey	55° Güney
B) 85° Kuzey	25° Güney
C) 25° Güney	85° Kuzey
D) 25° Kuzey	85° Güney
E) 85° Kuzey	55° Kuzey

18. Güneş ışınlarının ekvatora dik açıyla geldiği bir günde küre üzerindeki A ve B noktalarına güneş ışınları öğle vakti kaç derecelik açılarla gelir?

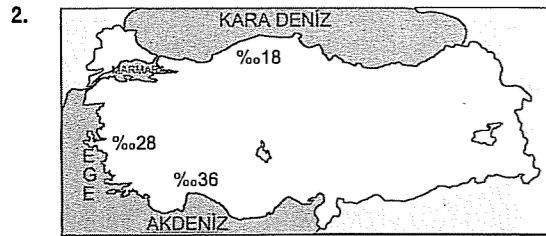
A	B
A) 48°	35°
B) 42°	65°
C) 42°	55°
D) 28°	55°
E) 45°	35°

Konu Performans Testi - 6

1. – X merkezinin yerel saati Y merkezinden ileridedir.
– Y merkezinin Güneş'in önünden geçiş hızı X merkezinden fazladır.

Buna göre, verilen iki merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) X merkezi Y merkezinin kuzey doğusundadır.
B) Y merkezi güneyde X merkezi doğudadır.
C) X merkezi daha güneyde ve batıdadır.
D) Y merkezi ekvatora daha yakın ve X merkezinin batısındadır.
E) X merkezi ekvatorun kuzeyinde ve daha doğudadır.

Haritada gösterildiği gibi Türkiye'nin denizlerinin tuzluluk oranı birbirinden farklıdır.

- I. Denizlerin derinliği ve büyüklüğü
II. Buharlaşma miktarı
III. Güneş ışınlarının gelme açısı
IV. Nemlilik

Bu durum yukarıda verilenlerden hangilerinin sonucudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aynı enlem üzerinde yer alan merkezlerin sıcaklıklarının eşit olması beklenir.

Aynı enlem üzerinde yer alan iki merkezin sıcaklıklarının farklı olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanamaz?

- A) Yerçekilleri
B) Karasallık denizellik
C) Okyanus akıntıları
D) Güneş ışınlarının düşme açısı
E) Kara ve deniz dağılışı

4. Eksen eğikliği sonucu ekvator dışında Dünya'nın her yerinde yıl içinde gece-gündüz süreleri değişir.
Ekvator da gece-gündüz sürelerinin yıl boyunca eşit olması,

- I. Çizgisel hızın en fazla olması
II. Aydınlanma çemberiyle sürekli iki eşit parçaya ayrılması
III. Yerin eksenini etrafında batıdan doğuya dönmesi
IV. 360 tane meridyenin de ekvatora dik olması

durumlarından hangilerinin sonucudur?

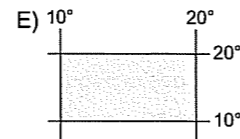
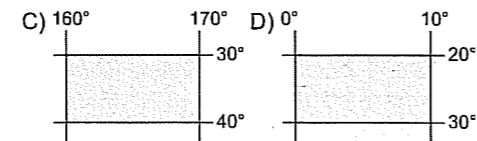
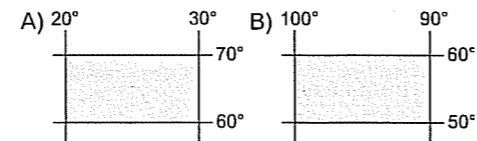
- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

5. 24 Şubat günü Türkiye'de ulusal saate göre saatin 11.12 olduğu bir anda, cismin gölge boyu gün içinde en kısa halini Siirt'te almıştır.

Buna göre, Siirt hangi boylam üzerindedir?

- A) 26° Doğu B) 29° Doğu C) 42° Doğu
D) 44° Doğu E) 45° Doğu

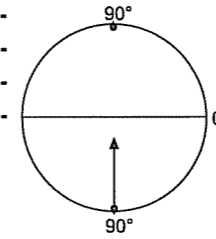
6. Aşağıda koordinatları verilen bölgelerin izdüşüm alanına göre yüz ölçümü en geniş olan hangisidir?

7. Kuzey Yıldızı'nın, Kuzey Kutup Noktası'na açısı 90° dir.
Buna göre, Kuzey Yıldızı'nı 60° gören K merkezi ile 45° gören M merkezi karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

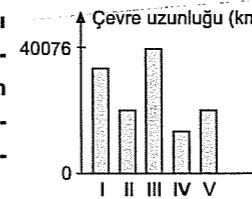
- A) K merkezi ve M merkezinin yerel saatleri aynıdır.
B) Her iki merkez de Kuzey Yarımküre'de yer alır.
C) K merkezinde Yer'in dönüş hızı daha fazladır.
D) M merkezinde gece - gündüz süre farkı daha fazladır.
E) K merkezinde çekim kuvveti daha azdır.

8. Yandaki küre üzerinde gösterildiği gibi kutup noktasından ekvatora doğru gidildiğinde aşağıdakilerden hangisinde azalma olur?

- A) Dünya'nın dönüş hızında
B) Meridyenler arası mesafede
C) Haritalarda bozulma oranında
D) Paralel çevre uzunluğunda
E) Güneş ışınlarının gelme açısında

9. Yanda çevre uzunlukları verilen paralel dairelerinin Güneş'in önünden geçiş hızlarına göre doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

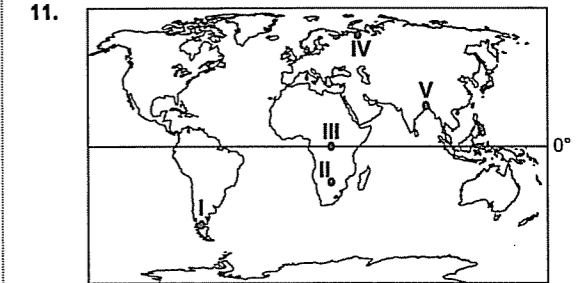

- A) I > II = V > IV > III B) III > I > II = V > IV
C) IV > II = V > I > III D) II = IV > I > V > III
E) III > II = V > I > IV

10. – Troposferin ekvator da kutuplardan daha kalın olması
– Kutup noktalarında havanın yoğun ve alçalıcı olması
– Ekvator da havanın yükselici olması

Yukarıda verilen durumların yaşanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kara ve denizlerin dağılışı
B) Yerçekilleri
C) Yer'in şekli
D) Yer'in yıllık hareketi
E) Yer'in eksen hareketi

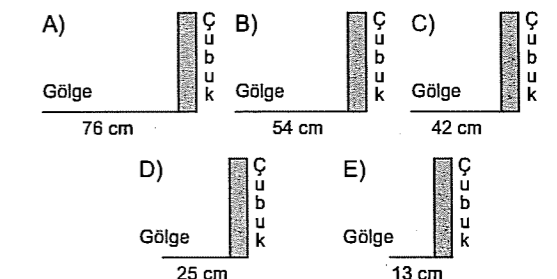

Dünya haritası üzerinde işaretli noktalardan hangisinden doğuya doğru 555 km gidildiğinde daha az sayıda boylam geçilir?

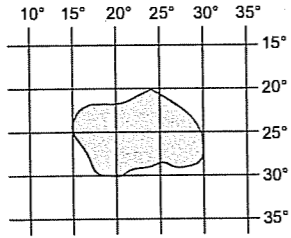
- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Güneş ışınının gelme açısı daraldıkça cisimlerin gölge boyu uzar. Aşağıdaki seçeneklerde ekinoks günü öğle vakti aynı boylam üzerinde beş farklı noktadaki bir metre uzunluğundaki çubukların oluşan gölge boyları verilmiştir.

Hangi çubuğun bulunduğu noktada yerin çekim kuvveti daha fazladır?

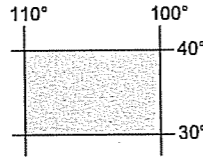

13. Yanda alanı taralı olarak verilen bölge ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

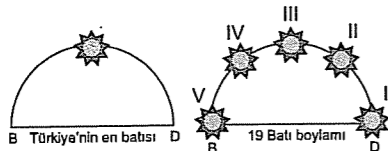
- A) Doğusu ile batısı arasında yerel saat farkı 60 dakikadır.
 B) Güneyinde gece - gündüz süre farkı daha fazladır.
 C) Kuzey - güney genişliği 1110 km dir.
 D) Ekvatora en yakın mesafesi 2220 km dir.
 E) Yengeç Dönencesi, bölgenin kuzey topraklarından geçer.

14. Yanda koordinatları verilen bölgenin ekvatora ve Greenwich'e göre konumu aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Ekvator'un kuzeyinde, Greenwich'in batısında
 B) Ekvator'un batısında, Greenwich'in kuzeyinde
 C) Ekvator'un doğusunda, Greenwich'in güneyinde
 D) Ekvator'un güneyinde, Greenwich'in doğusunda
 E) Ekvator'un kuzeyinde, Greenwich'in doğusunda

15.

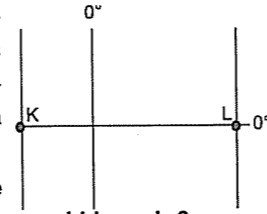
Türkiye'nin en batısında Güneş şekildeki konumda iken, 19° Batı boylamında Güneş'in ufukta konumu nasıldır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Ekvator yarıçapı ile kutuplar yarıçapı şimdiki den farklı olarak, eğer eşit olsaydı aşağıdakilerden hangisi yanlış olurdu?

- A) Çizgisel hız ekvator da fazla, kutuplarda az olurdu.
 B) Gurub - tan süreleri kutuplarda fazla Ekvator'da az olurdu.
 C) Ekvator'da gece-gündüz süresi değişmezdi.
 D) Yerçekimi ekvator dan kutuplara artardı.
 E) Ekvator alçak basınç, kutuplar yüksek basınç olurdu.

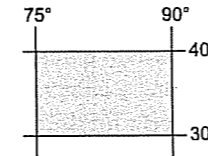
17. Yandaki şekil üzerinde verilen L noktasında Güneş doğduktan 14 saat 20 dakika sonra K noktasında batmıştır.

Buna göre, K noktası ile L noktası arasında kaç km uzaklık vardır?

- A) 2885 km B) 3109 km C) 3565 km
 D) 3885 km E) 3996 km

18. Yanda koordinatları verilen bölgeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Kuzey güney genişliği kuşucuşu 1110 km'dir.
 B) Doğu - batı yerel saat farkı 60 dakikadır.
 C) Doğu - batı genişliği kuşucuşu 1665 km'dir.
 D) Kuzey Yarımküre'nin orta kuşağındadır.
 E) Yerel saati Greenwich'ten ileridir.

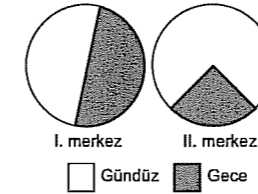
Konu Performans Testi - 7

1. - Gece - gündüz süre farkı
 - Çizgisel hızı
 - Işının atmosferde tutulma oranı
 - Cisimlerin öğle vakti gölge boyu

Yukarıda verilen özellikleri yıl boyunca aynı olan iki merkez için aşağıdakilerden hangisi ortaktır?

- A) Boylamları
 B) Yükseltileri
 C) Enlemleri
 D) Başlangıç meridyenine uzaklıkları
 E) Denize göre konumları

2. Yanda aynı gün iki merkezdeki gece - gündüz süreleri oransal olarak verilmiştir.

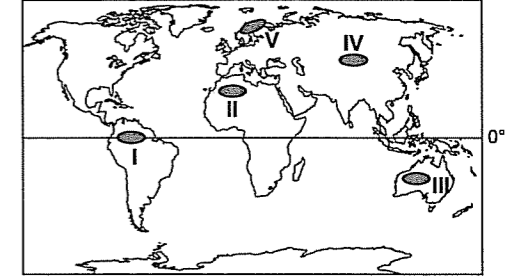
Buna göre, iki merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. merkezde toktoğan kar sınırı daha yüksektir.
 B) II. merkezde yerleşmeler daha alçak kesimlerde dir.
 C) I. merkezde sıcaklık ortalaması daha yüksektir.
 D) II. merkezde yağış miktarı daha azdır.
 E) I. merkezde buharlaşma şiddeti daha fazladır.

3. Ekvator'a eşit uzaklıkta yer alan iki merkezin başlangıç meridyeniyle yerel saat farkları da aynıdır. Buna göre, iki merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisinin kesinlikle ortak olması beklenir?

- A) Yarımküreleri
 B) Yükseltileri
 C) Sıcaklık ortalamaları
 D) Yerel saatleri
 E) Başlangıç meridyenine uzaklıkları

4.

Güneş ışınının atmosferde tutulma oranı arttıkça, ışının atmosferde enerji kaybı artar.

Buna göre, yukarıdaki haritada taralı alanlardan hangisinde güneş ışınının atmosferde enerji kaybı en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Gece-gündüz süre farklarının oluşmasının nedeni eksen eğikliğidir. Ancak gece - gündüz süre farklarının ekvator dan kutuplara doğru artması Dünya'nın şeklinin sonucudur.

Buna göre, aşağıda verilen ülkelerden hangisinde gece-gündüz süre farkı en fazladır?

- A) Brezilya B) Mısır C) İtalya
 D) İngiltere E) Finlandiya

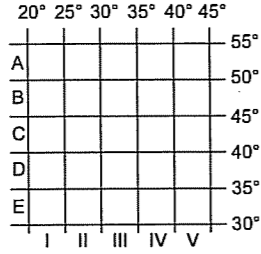
6.

Yukarıda Türkiye haritası üzerinde işaretli noktalarla ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisi enlem etkisiyle açıklanabilir?

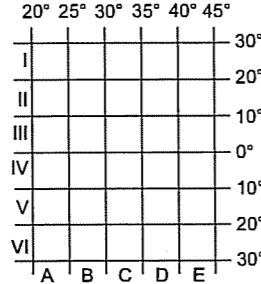
- A) II'de sıcaklık farkının III'ten az olması
 B) I'in denizel, IV'ün karasal iklime sahip olması
 C) Ortalama yükseltinin II ve I'de benzer olması
 D) I'de tarım ürünlerinin V'ten daha erken olgunlaşması
 E) V'te yağış miktarının III'ten fazla olması

7. Türkiye'nin koordinatları göz önüne alındığında güneybatı köşesinin koordinatları yanda verilen şekilde hangi alanda yer alır?

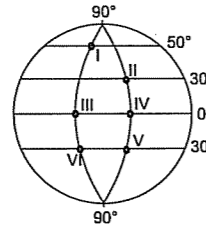
- A) II - C   B) II - D   C) II - E
D) V - D   E) V - C

8. Türkiye'nin en batısından geçen boylam ile Oğlak Dönencesi hangi alanda kesişir?

- A) I - A   B) V - A   C) VI - B
D) IV - C   E) V - E

9. Yandaki küre üzerinde işaretli noktalarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi enlemle açıklanamaz?

- A) II nolu noktanın güneş ışını I nolu noktadan büyük açıyla alması
B) III - IV nolu noktaların güneş ışını en büyük açıyla almaları
C) III nolu noktada Dünya'nın dönüş hızının VI nolu noktadan fazla olması
D) I nolu noktada sıcaklık ortalamasının V nolu noktadan düşük olması
E) V nolu noktada Güneş'in III nolu noktadan erken doğması

10. Türkiye'de kış saatine göre saatin 13.20 olduğu bir anda yerel saati 16.20 olan bir merkez kaçınıcı saat diliminde yer alır?

- A) II. saat dilimi   B) III. saat dilimi
C) IV. saat dilimi   D) V. saat dilimi
E) VI. saat dilimi

11. Biri Kuzey Kutup Dairesi üzerinde, diğeri Yengeç Dönencesi üzerinde yer alan iki merkez için,

- I. iki merkez arasındaki kuşuçuşu uzaklık
II. başlangıç meridyenine kuşuçuşu uzaklık
III. başlangıç paraleline kuşuçuşu uzaklık
IV. Kuzey Kutup Noktası'na kuşuçuşu uzaklık hesaplamalarından hangilerinin yapılabilmesi beklenemez?

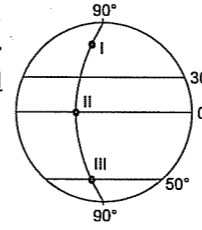
- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

12. Yanda enlem ve boylam dereceleri verilen merkezler için aşağıdaki-lerden hangisi ile ilgili bir yargıya ulaşamaz?

Merkez	Enlem	Boylam
I	20° K	15° B
II	30° G	46° D
III	45° K	92° B
IV	64° G	74° D

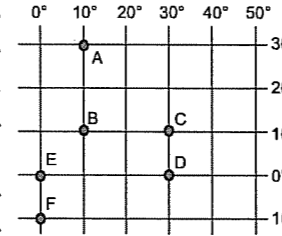
- A) Yerel saati en ileri olan merkez
B) Ekvator'a en uzak olan merkez
C) Güneş'i en geç görecek olan merkez
D) Gece-gündüz süre farkı en az olan merkez
E) Deniz seviyesine en yakın olan merkez

13. Küre üzerinde konumları verilen her üç nokta için aşağıda verilenlerden hangisi yıl boyunca ortaktır?

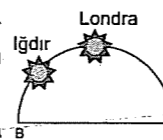
- A) Çizgisel hız
B) Paralel çevre uzunluğu
C) Gurub - tan süresi
D) Yerel saat
E) Çekim kuvveti

14. Yanda konumları verilen merkezlerin aralarındaki kuşuçuşu uzaklık bulunmaya çalışıldığında hangi iki nokta arasında uzaklığın tespiti daha zor olur?

- A) A - B   B) B - C   C) C - D
D) D - E   E) E - F

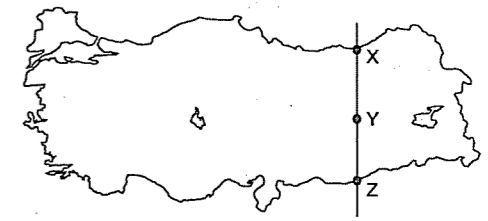
15. Yanda aynı anda Iğdır'da ve Londra'da Güneş'in ufuktaki konumu gösterilmiştir.

- Güneş'in iki merkezde aynı anda ufukta farklı konumlarda olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekvator'a uzaklıklarının farklı olması
B) Yerin-ekseninin eğik olması
C) Dünya'nın şeklinin küresel olması
D) Dünya'nın eksenini etrafında batıdan doğuya dönmesi
E) Kutupların yerin iç merkezine yakın olması

- 16.

- Yukarıda haritada gösterildiği gibi aynı boylam üzerinde yer alan merkezler için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle ortaktır?

- A) Güneş'in doğuş ve batış saati
B) Başlangıç meridyenine uzaklık
C) Güneş'in en tepede olduğu öğle vakti
D) Güneş'in önünden geçiş hızı
E) Gündüz - gece süreleri

17. X merkezinin yerel saati başlangıç meridyeninden 1.20 dakika geridedir. Y merkezinin yerel saati X merkezinden 3.40 dakika ileridir.

- Buna göre, X ve Y merkezlerinin boylam dereceleri aşağıdakilerden hangileridir?

X	Y
A) 20° B	35° D
B) 20° B	75° B
C) 20° D	75° D
D) 20° D	55° D
E) 20° B	55° D

18. Dünya'nın şekline bağlı olarak ekvator dan kutuplara gidildikçe haritalarda bozulma oranı artar.

- Buna göre, Türkiye'de Dünya'nın şekline bağlı bozulma oranının en az ve en fazla olacağı bölgeler sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

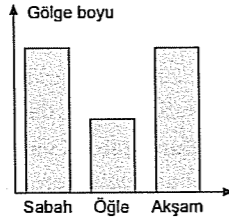
- A) Karadeniz, Güneydoğu Anadolu
B) Akdeniz, Ege
C) İç Anadolu, Marmara
D) Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu
E) Akdeniz, Karadeniz

Konu Performans Testi - 8

1. Dünya'nın kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru 24 saatte tamamladığı hareketine günlük hareket denir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi günlük hareketin sonuçları arasında yer almaz?

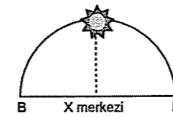
- A) Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması
B) Çizgisel hızın oluşması
C) Dönenceler çevresinde dinamik basınç alanının oluşması
D) Ekvator üzerinde termik basınç alanının oluşması
E) Yerel saat farkının oluşması

2. Yandaki şekilde gösterildiği gibi cisimlerin gölge boylarının değişmesinde etkili olan faktör, aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda da etkilidir?

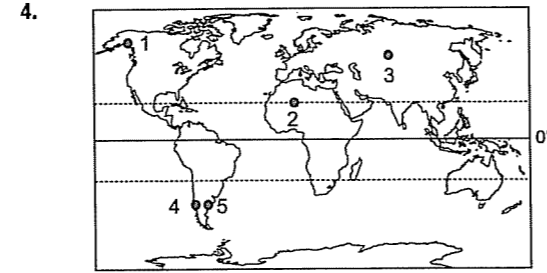
- A) Dünya'nın yörüngedeki hızının değişmesi
B) Matematik iklim kuşaklarının sınırlarının belirlenmesi
C) Ekvator'da gece-gündüz sürelerinin eşit olması
D) Çizgisel hızın kutuplara doğru azalması
E) Dönenceler çevresinde çöllerin oluşması

3. 21 Mart günü, X merkezinde Güneş yandaki şekilde gösterildiği konumdayken, bu merkezle ilgili olarak;

- I. Güneş ışınlarını gün içindeki en büyük açı ile alır.
II. Güneş ışınlarının tutulma oranı en azdır.
III. Günün en sıcak dönemini yaşamaktadır.
IV. Güneş 6 saat önce doğmuştur.
gibi sonuçlardan hangilerine ulaşamaz?

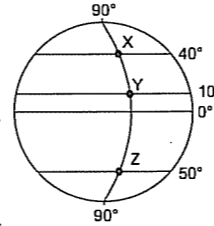
- A) Yalnız III
B) I ve II
C) I ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

Yukarıdaki haritada işaretli merkezlerde görülen aşağıdaki özelliklerden hangisi, Dünya'nın eksen hareketi ile açıklanamaz?

- A) 2. merkezde yıl boyunca yüksek basıncın etkili olması
B) 3. merkezde yerel saatin en ileri olması
C) 1. merkezde Güneş'in en geç doğması
D) 4. ve 5. merkezlerin güneş ışınlarını yıl boyunca eşit açılarla alması
E) 2. merkezde yağış ihtimalinin düşük olması

5. Yandaki küre üzerinde işaretli üç merkezde yerel saatin yıl boyunca aynı olması, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

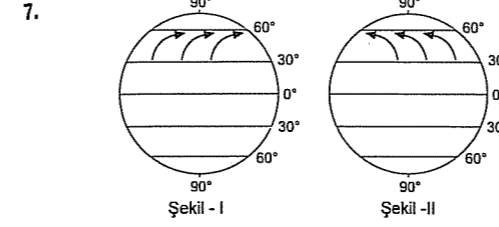

- A) Ekvator ile yörünge düzlemi arasındaki açıyla
B) Kara ve deniz dağılışıyla
C) Güneş'in önünden aynı anda geçmeleriyle
D) Yörünge şekliniyle
E) Enlem dereceleriyle

6. Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki dönüş hızı bugünkünün iki katı olsaydı;

- I. Meltem rüzgârlarının şiddeti artardı.
II. Günlük sıcaklık farkları azalır.
III. Sürekli rüzgârların sapma şiddeti artardı.
IV. Ardışık iki meridyen arası 8 dakika olurdu.
gibi olgulardan hangileri gerçekleşirdi?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

Yukarıdaki Şekil-I'de esiş yönü gösterilen Batı rüzgârlarının esiş yönünün Şekil-II'deki gibi olması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Eksen eğikliğinin artmasına
B) Yörünge şeklinin tam daire olmasına
C) Dünya'nın günlük hareketini doğudan batıya doğru yapmasına
D) Eksen hareketinin süresinin uzamasına
E) Karaların oranının denizlerden fazla olmasına

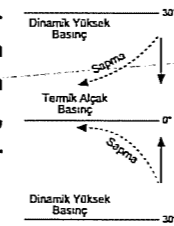
8. Dünya günlük hareketini kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru gerçekleştirir.

- I. Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması
II. Güney Yarımküre'de sürekli rüzgârların hareket yönünün soluna sapması
III. Meltem rüzgârlarının gün içinde yön değiştirmesi
IV. Doğuda yerel saatin ileri olması

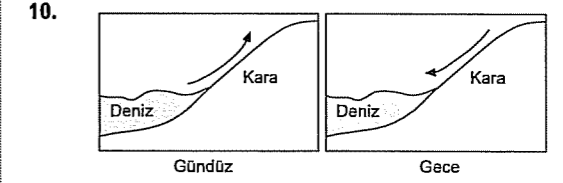
Buna göre, yukarıdakilerden hangileri Dünya'nın dönüş yönüyle açıklanabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

9. Yandaki şekilde gösterilen basınç merkezleri arasında esen Alize rüzgârlarının yönlendirilmesinde etkili olan faktörün, aşağıdakilerden hangisini etkilediği söylenemez?

- A) Fiziksel ufalanmanın oluşması
B) Dinamik kökenli çöl alanlarının oluşması
C) Yerel saat farklarının oluşması
D) Muson rüzgârlarının oluşması
E) Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması

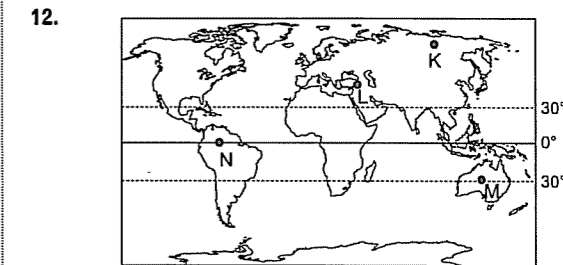
Yukarıdaki şekillerde esme yönleri gösterilen meltem rüzgârlarının gün içinde yön değiştirmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın yıllık hareketini batıdan doğuya doğru gerçekleştirmesi
B) Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi
C) Eksen hareketinin 24 saatte gerçekleşmesi
D) Gece-gündüz sürelerinin değişmesi
E) Yer eksenini ile ekliptik arasındaki açı

11. I. Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi
II. Gece-gündüz sürelerinin değişmesi
III. Muson rüzgârlarının oluşması
IV. Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması

Yukarıdaki durumlardan hangilerinin gerçekleşmesinde Dünya'nın eksen hareketinin etkisi görülmez?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

Yukarıdaki haritada işaretli merkezlerde görülen,

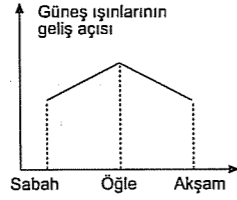
- I. L merkezinde mevsimlerin belirgin olması
II. N merkezinde çizgisel hızın en fazla olması
III. K merkezinde sıcaklık ortalamasının düşük olması
IV. M merkezinin sürekli yüksek basınç alanı olması

gibi durumlardan hangileri günlük hareket ile açıklanabilir?

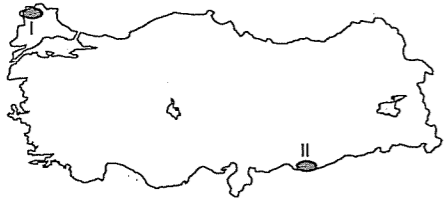
- A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

13. Şekilde verildiği gibi güneş ışınlarının geliş açısı gün içinde değişiklik gösterir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu bilgiyle açıklanabilir?

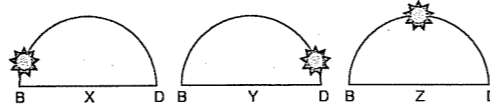
- A) Cisimlerin gölge boylarının değişmesi
B) Yerden yükseldikçe bitki örtüsünün kuşaklar oluşturması
C) Kara içlerine gidildikçe sıcaklık farklarının artması
D) Ekvatora yakın denizlerde tuzluluk oranının fazla olması
E) Orta kuşakta ekvatora dönük yamaçların daha fazla ısınması
14. Aşağıdaki haritada gösterilen I numaralı merkezde Güneş, günlük hareketin yönünden dolayı II numaralı merkeze göre daha geç doğmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu bilgiyle açıklanabilir?

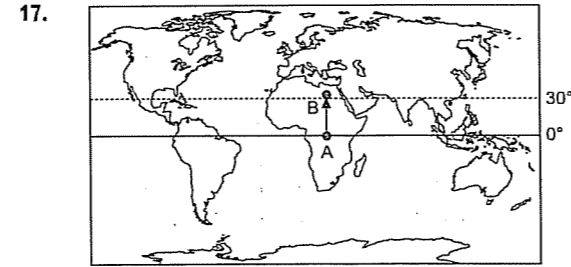
- A) Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması
B) Fiziksel ufalanmanın gerçekleşmesi
C) Doğuda yerel saatin ileri olması
D) Meltem rüzgârlarının gün içinde yön değiştirmesi
E) Çizgisel hızın oluşması
15. Güneş ışınları gün içinde en büyük açıyla öğle vakti gelmesine rağmen, sıcaklık öğleden sonra en yüksek değere ulaşır. Aşağıdakilerden hangisi bu durumla benzerlik gösterir?
- A) Ekvatorda yıl boyunca yükselici hava hareketlerinin görülmesi
B) Akşam vakti sıcaklıkların sabah vaktinden yüksek olması
C) Çöllerde mutlak nemin düşük olması
D) Yerden yükseldikçe sıcaklıkların düşmesi
E) Kıyı kesimlerinde sıcaklık farklarının daha az olması

16. Aşağıdaki şekillerde ekvatora olan açılal uzaklıkları eşit üç merkezde Güneş'in aynı andaki konumları gösterilmiştir.

Buna göre, bu merkezlerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Z merkezi gün içindeki en sıcak dönemi yaşamaktadır.
B) X merkezinin yerel saati en ileridir.
C) Y merkezi diğerlerine göre daha batıdadır.
D) 21 Mart'ta öğle vakitlerinde güneş ışınlarını aynı açıyla alırlar.
E) Güneş önce X merkezinde doğmuştur.

Yukarıdaki harita üzerinde işaretli A noktasından B noktasına ulaşan bir kişi karşılaştığı aşağıdaki durumlardan hangisini günlük hareket ile açıklayabilir?

- A) Güneş ışınlarının geliş açısının daralması
B) Yerçekiminin artması
C) Alçalıcı hava hareketlerinin görülmesi
D) Çizgisel hızın azalması
E) Gece-gündüz süre farkının artması
18. Dünya'nın günlük hareketinin hızında meydana gelecek bir değişikliğin,
- I. rüzgârların sapma şiddeti
II. sürekli rüzgârların sapma yönü
III. meltem rüzgârlarının esme hızı
IV. günlük rüzgârların esme yönü gibi özelliklerden hangileri üzerinde etkili olması beklenmez?

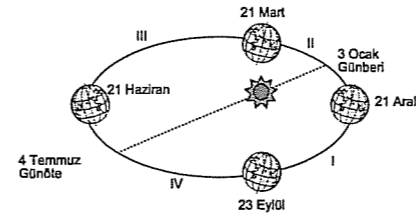
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Konu Performans Testi - 9

1. Dünya, Güneş etrafındaki hareketini eksen eğik bir şekilde gerçekleştirir. Aşağıdakilerden hangisi eksen eğikliğinin etkisi görülmez?

- A) Güneş'in doğduğu noktaların yıl içinde değişmesi
B) Muson rüzgârlarının oluşması
C) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının yıl içinde değişmesi
D) Gece-gündüz sürelerinin uzayıp kısalması
E) Matematik iklim kuşaklarının sınırlarının belirlenmesi

2. Aşağıdaki şekilde, Dünya'nın elips yörünge üzerinde Güneş etrafındaki hareketi gösterilmiştir.

Buna göre, numaralandırılmış dönemlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. dönemde Kuzey Yarımküre'de geceler gündüzlerden uzundur.
B) II. dönemde Dünya ile Güneş arasındaki uzaklık en azdır.
C) III. dönemde Kuzey Yarımküre'nin orta kuşağında ilkbahar yaşanır.
D) IV. dönemde Güney Yarımküre güneş ışınlarını yıl içindeki en büyük açı ile alır.
E) II. dönemde Dünya'nın yörüngedeki hızı en fazladır.

3. Dünya'nın eksenini ile yörünge düzlemi (ekliptik) arasında $66^{\circ} 33'$ lık bir açı vardır.

- I. Güneş'in doğuş ve batış saatlerinin değişmesi
II. Bir merkeze güneş ışınlarının geliş açısının yıl içinde değişmesi
III. Şubat ayının 28 gün sürmesi
IV. Ekvatorda gece-gündüz sürelerinin yıl boyunca eşit olması

Buna göre, yukarıdakilerden hangileri Dünya'nın eksenini ile yörünge düzlemi arasındaki açı ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Yeryüzünde gece ile gündüzü birbirinden ayıran çizgiye aydınlanma çemberi denir. Aydınlanma çemberi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ekinoks tarihlerinde kutup noktalarından geçer.
B) Yıl içinde kutup noktaları ile kutup daireleri arasında yer değiştirir.
C) Kutup dairelerinden teğet geçtiği tarihlerde tüm dünyada gece-gündüz süreleri eşittir.
D) Güneş ışınlarının dönencelere dik geldiği tarihlerde kutup dairelerinden geçer.
E) Dünya'yı aydınlık ve karanlık yarımküreler olarak iki eşit parçaya böler.

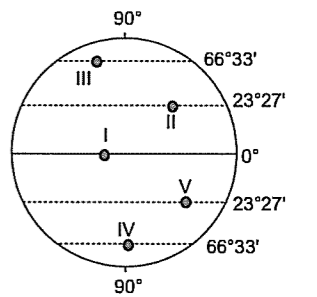
5. Dünya yıllık hareketini elips bir yörünge üzerinde gerçekleştirir.

- I. Gündüz süreleri yıl içinde değişmesi
II. Güneş'in Dünya'ya uyguladığı çekim kuvveti yıl içinde değişmesi
III. Eylül ekinoksu 2 gün gecikmeyle gerçekleşmesi
IV. Dünya'daki sıcaklık değerleri yıl içinde farklılık göstermesi

Buna göre, yukarıdakilerden hangileri yörünge'nin şekli ile ilgili değildir?

- A) Yalnız I B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

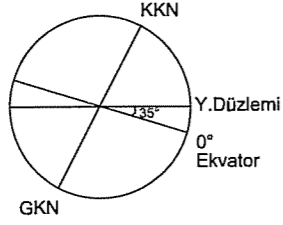
6. Ekvator ile yörünge düzlemi arasındaki açıdan dolayı, güneş ışınları bazı yerlere yıl içinde dik açı ile gelirken bazı yerlere yıl boyunca dik açı ile gelmez.

Buna göre, yukarıdaki küre üzerinde işaretli merkezlerden hangileri güneş ışınlarını yıl içinde sadece bir kez dik açı ile alır?

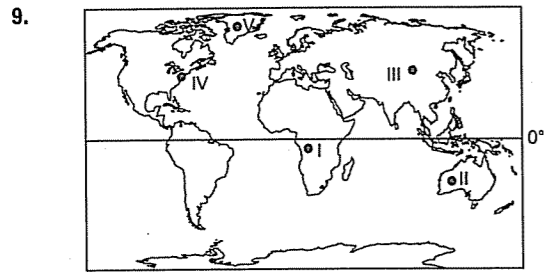
- A) Yalnız I B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

7. Ekvator ile yörünge düzlemi arasındaki açı yandaki şekilde gösterildiği gibi olsaydı, aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmezdi?

- A) Dönenceler 35° enlemlerinden geçerd.
- B) Aydınlanma çizgisinin teğet geçtiği alan genişlerdi.
- C) Gece-gündüz süre farkları artardı.
- D) Ekvatorial kuşak genişlerdi.
- E) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığı değişirdi.
8. Dünya yıllık hareketini elips bir yörünge üzerinde gerçekleştirir. Buna göre, Dünya'nın yörüngesi tam daire şeklinde olsaydı, aşağıdakilerden hangisinde bir değişiklik meydana gelmezdi?

- A) Dünya ile Güneş arasındaki uzaklıkta
- B) Dünya'nın yörünge hızında
- C) Matematik iklim kuşaklarının sınırlarında
- D) Güneş'in Dünya'ya uyguladığı çekim kuvvetinde
- E) Mevsim sürelerinde

Yukarıdaki haritada gösterilen merkezlerden hangilerinde gece ve gündüz süreleri yıl içinde en az ve en fazla değişir?

	En az	En fazla
A)	I	V
B)	II	IV
C)	III	II
D)	IV	III
E)	V	I

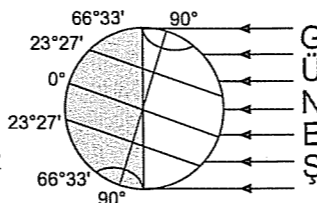
10. Dünya'nın her yerinde gece-gündüz sürelerinin eşit olduğu tarih için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Aydınlanma çizgisi kutup dairelerinden teğet geçer.
- B) Aynı meridyen yayı üzerindeki tüm noktalarda Güneş aynı anda doğar ve batar.
- C) Ekvatordan uzaklaştıkça cisimlerin gölge boyu kısalır.
- D) Kutup dairelerinde Güneş bir gün süreyle batmaz.
- E) Yengeç Dönencesi güneş ışınlarını dik açı ile alır.

11. Aşağıdakilerden hangisi bir merkezin bulunduğu yarımküreyi tespit etmek için kullanılamaz?

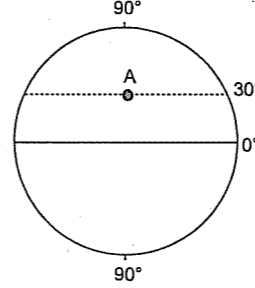
- A) Ekinoks tarihlerinde güneş ışınlarının geliş açısı
- B) En uzun gündüzü yaşadığı tarih
- C) Gece süresinin uzamaya başladığı tarih
- D) Yaz gündönümünün yaşandığı tarih
- E) Kuzey Kutup Noktası'na olan açısal uzaklığı

12. Dünya'nın Güneş'e göre şekildeki konumunda olduğu bir tarihte aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

- A) Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden geçer.
- B) Bu tarihten sonra Kuzey Yarımküre'de gündüzler kısaltmaya başlar.
- C) Güney Yarımküre'de en uzun gece yaşanır.
- D) Kuzey Kutup Dairesi'nde 24 saat gece yaşanır.
- E) Yengeç Dönencesi güneş ışınlarını dik açı ile alır.

13. Aşağıdakilerden hangisi yandaki küre üzerinde işaretli A merkezi için 21 Mart ve 23 Eylül tarihlerinde görülen ortak bir özellik olamaz?

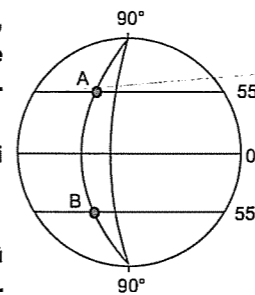

- A) Güneş ışınlarının geliş açısı
- B) Sıcaklık ortalaması
- C) Gündüz süresi
- D) Cisimlerin gölge boyu
- E) Çizgisel hız

14. Yarımkürelere farklı, ekvatora olan açısal uzaklıkları aynı olan iki merkez için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle ayırdır?

- A) Gece-gündüz süre farkları
- B) Yerel saatleri
- C) Sıcaklık ortalamaları
- D) Yerçekillerinin bakı durumu
- E) Cisimlerinin gölge yönü

15. Ekinoks tarihlerinde, yandaki küre üzerinde gösterilen A ve B merkezleri için,
- I. Güneş'in doğuş saati
- II. gece süresi
- III. yerel saat
- IV. cisimlerin gölge yönü
- gibi özelliklerden hangilerinin aynı olması beklenmez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

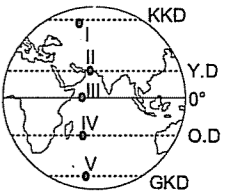
16. Aşağıdaki tabloda beş merkezin matematik konumları verilmiştir.

Merkezler	Enlem	Boylam
I	15° Güney	12° Batı
II	45° Kuzey	140° Doğu
III	45° Güney	5° Batı
IV	60° Kuzey	35° Batı
V	50° Güney	70° Doğu

Buna göre, 21 Haziran tarihinde, tabloda gösterilen merkezlerden hangisindeki eşit uzunluktaki cisimlerin gölge boyu daha kısadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Oğlak Dönencesi'ne güneş ışınlarının dik açıyla geldiği tarihte, yandaki küre üzerinde işaretli merkezlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. merkezde gece süresi gündüz süresinden uzundur.
- B) II. merkezde yıl içindeki en kısa gölge boyu oluşur.
- C) III. merkezde gece-gündüz süreleri eşittir.
- D) IV. merkezde güneş ışınlarının tutulma oranı en azdır.
- E) V. merkezde Güneş bir gün süreyle batmaz.

18. 21 Mart tarihinde güneş ışınlarını aynı açı ile alan iki merkez için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

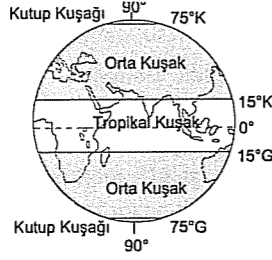
- A) Aynı yarımkürede yer alırlar.
- B) Yerel saatleri aynıdır.
- C) Yaşadıkları mevsim aynıdır.
- D) Aynı paralel üzerindedirler.
- E) Ekvatora olan açısal uzaklıkları eşittir.

Konu Performans Testi - 10

1. I. Dinamik basınç alanlarının oluşması
II. Gece-gündüz süre farklarının oluşması
III. Güneş'in doğuş ve batış noktalarının değişmesi
IV. Meltem rüzgârlarının oluşması
Yukarıdakilerden hangileri Dünya'nın eksen eğikliği ve yıllık hareketinin sonucu olarak gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Matematik iklim kuşaklarının sınırlarının yanda gösterildiği gibi olabilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Yörüngenin şeklinin tam daire olmasına
B) Eksen eğikliğinin azalmasına
C) Eksen eğikliğinin artmasına
D) Yıllık hareketin süresinin uzamasına
E) Yer ekseni ile ekvator arasındaki açının küçülmesine

3. Farklı yarımkürelerde, ekvatora olan açısal uzaklıkları eşit iki merkezin, aynı anda güneş ışınlarını farklı açılarla almalarının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın dönüş yönü
B) Ekvator ile yörünge düzlemi arasındaki açı
C) Dünya'nın eksen hareketi
D) Dünya'nın yörüngesinin elips olması
E) Güneş'in Dünya'ya uyguladığı çekim kuvvetinin değişmesi

Kuzey Yarımküre'de Kış Ayları		Güney Yarımküre'de Kış Ayları	
Aylar	Gün sayısı	Aylar	Gün sayısı
Aralık	31	Haziran	30
Ocak	31	Temmuz	31
Şubat	28	Ağustos	31
Toplam	90	Toplam	92

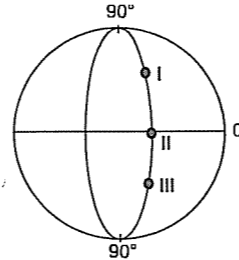
Yukarıdaki tablolarda Kuzey ve Güney yarımkürelerdeki kış mevsimi süreleri gösterilmiştir. Buna göre, yarımkürelerdeki kış mevsimi sürelerinin farklı olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın eksen hareketi
B) Dünya'nın yörüngesinin şekli
C) Yer ekseni ile ekliptik arasındaki açı
D) Dünya'nın günlük hareketinin yönü
E) Dünya'nın küresel şekli

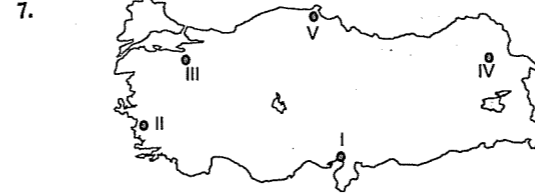
5. I. Gece-gündüz sürelerinin değişmesi
II. Muson rüzgârlarının oluşması
III. Güneş ışınlarının geliş açısının değişmesi
IV. Mevsimlerin meydana gelmesi
V. Yer ekseni ile yörünge düzlemi arasındaki açı
Yukarıdakilerden hangisi diğerlerinin oluşum sebebi olarak gösterilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Yandaki küre üzerinde işaretli merkezlerde Güneş'in her gün aynı anda doğup batabilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

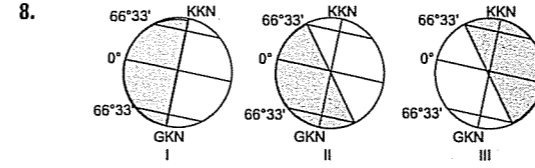

- A) Dünya'nın yörüngedeki hızının artmasına
B) Dünya'nın günlük hareketini doğudan batıya doğru yapmasına
C) Eksen eğikliğinin ortadan kalkmasına
D) Dünya'nın eksen hareketinin süresinin uzamasına
E) Gece-gündüz süre farkının artmasına

21 Mart tarihinde, yukarıdaki haritada işaretli merkezler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

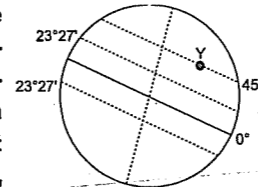
- A) I. merkez güneş ışınlarını en büyük açı ile alır.
B) II. merkezdeki cisimlerin gölge boyu III. merkezdekilerden kısadır.
C) V. merkezde gece süresi en uzundur.
D) III. merkezde öğle vakti V'ten sonra yaşanır.
E) V. merkezde güneş ışınlarının tutulma oranı en fazladır.

Dünya'nın Güneş'e karşı yukarıdaki konumlarında olduğu tarihler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

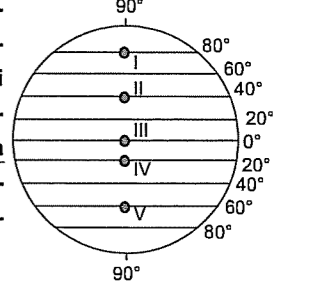
I	II	III
A) 21 Mart	21 Aralık	21 Haziran
B) 21 Aralık	23 Eylül	21 Mart
C) 23 Eylül	21 Haziran	21 Aralık
D) 21 Haziran	21 Aralık	23 Eylül
E) 21 Mart	23 Eylül	21 Aralık

9. Yandaki küre üzerinde gösterilen Y merkezinde yatay düzleme dikilen bir cismin boyunun gölgesinin boyuna eşit olduğu bir gün için, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

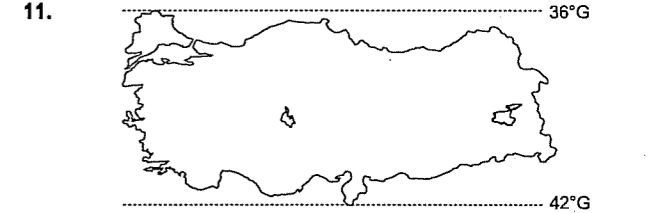

- A) Aydınlanma çizgisi kutup noktalarından geçer.
B) Kuzey Yarımküre'de yıl içindeki en uzun gündüz yaşanır.
C) Güneş ışınları Yengeç Dönencesi'ne dik açı ile gelir.
D) Oğlak Dönencesi'nde cisimlerin öğle vakti gölgesi oluşmaz.
E) Güney Kutbu'na doğru gidildikçe gece süresi uzar.

10. 21 Mart tarihinde, yandaki küre üzerinde gösterilen merkezlerdeki güneş ışınlarının tutulma oranlarının azdan fazla doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I - II - III - IV - V B) II - IV - I - III - V
C) III - IV - II - V - I D) IV - III - II - V - I
E) V - I - III - IV - II

Türkiye, enlem dereceleri aynı kalmak şartıyla Güney Yarımküre'de yer alsaydı,

- I. gündüzlerin uzamaya başladığı tarih
II. gece-gündüz süre farkı
III. çizgisel hız
IV. cisimlerinin gölge yönü

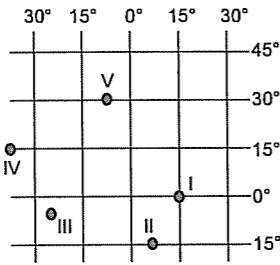
gibi özelliklerden hangilerinde değişiklik meydana gelmezdi?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Dünya'nın eksen yörünge düzlemine 23° 27' eğiktir. Dünya'nın eksen eğik olmasaydı, aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmezdi?

- A) Aydınlanma çemberi yer değiştirmezdi.
B) Güneş ışınları yıl boyunca ekvatora dik açı ile gelirdi.
C) Dünya'nın her yerinde yıl boyunca gece-gündüz süreleri eşit olurdu.
D) Dönenceler ve kutup daireleri oluşmazdı.
E) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığı değişmezdi.

13. Yandaki koordinat düzleminde işaretli merkezlerden hangisinde cisimlerin gölge yönü yıl içinde değişiklik göstermez?

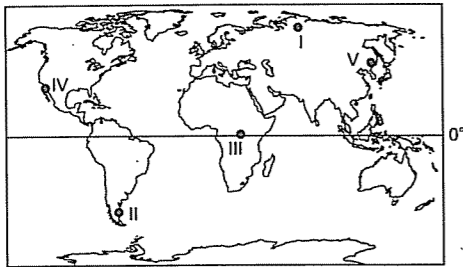
- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. İstanbul, 41° Kuzey paraleli ve 29° Doğu meridyeni üzerinde yer almaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi üzerinde bulunan yerde, verilen tarihte gece süresi İstanbul'a göre daha uzundur?

- A) 60° Kuzey paraleli - 21 Aralık
B) 30° Doğu meridyeni - 23 Eylül
C) 15° Güney paraleli - 21 Mart
D) 50° Kuzey paraleli - 21 Haziran
E) 20° Batı meridyeni - 21 Aralık

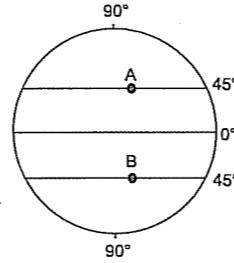
15.

Yukarıdaki haritada işaretli merkezlerden hangisinde, 21 Aralık'ta Güneş'in doğuşuyla batışı arasında geçen süre en kısadır?

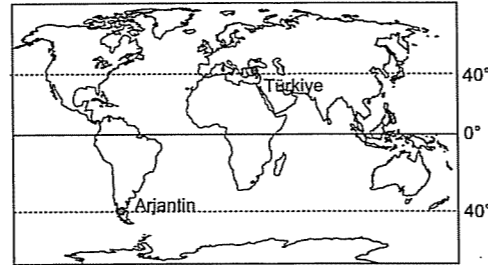
- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Yandaki küre üzerinde gösterilen A ve B merkezlerinin güneş ışınlarını eşit açılarla aldığı bir tarihte, aşağıdaki olaylardan hangisi gerçekleşmez?

- A) Bir meridyen yayı üzerindeki tüm noktalarda güneş aynı anda doğar ve batar.
B) Aydınlanma çizgisi kutup noktalarından geçer.
C) Ekvator güneş ışınlarını dik açı ile alır.
D) Kutuplara gidildikçe güneş ışınlarının tutulma oranı artar.
E) Ekvatordan uzaklaştıkça gece-gündüz süre farkı artar.

17.

Türkiye'de gündüzlerin gecelerden uzun olduğu bir dönemde, Arjantin'de gecelerin gündüzlerden uzun olması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

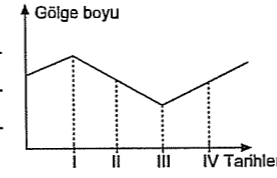
- A) Dünya'nın yörüngesinin elips olması
B) Günlük hareketin yönü
C) Eksen eğikliği ve yıllık hareket
D) Özel konumlarının farklı olması
E) Güneş ışınlarının geliş açısı

18. Türkiye'de cisimlerin gölge boylarının en kısa ve en uzun olduğu tarihler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 21 Mart - 23 Eylül
B) 21 Mart - 21 Aralık
C) 21 Haziran - 21 Aralık
D) 21 Aralık - 21 Haziran
E) 23 Eylül - 21 Haziran

Konu Performans Testi - 11

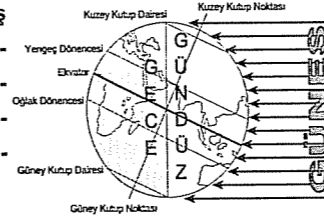
1. Yandaki grafikte bir merkezde yer alan cismin yıl içinde gölge boyu değişimi gösterilmiştir.

Buna göre, bu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

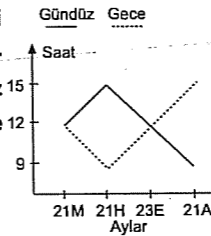
- A) Dönenceler dışında yer alır.
B) Ilıman bir iklime sahiptir.
C) Kuzey Yarımküre'dedir.
D) Cisimlerinin gölge yönü sürekli güneye düşer.
E) Güneyden gelen rüzgarlar sıcaklığı artırır.

2. Dünya'nın, Güneş karşısında şekildedeki konumda olduğu tarihte, aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

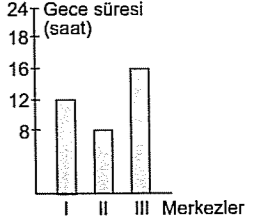
- A) Dünya'nın her yerinde gece-gündüz süreleri eşittir.
B) Kuzey Yarımküre'de kış gündönümü yaşanır.
C) Güneş ışınları Oğlak Dönencesi'ne dik açı ile gelir.
D) Güney Kutup Noktası'nda 6 ay sürecek geceler başlar.
E) Kuzey Yarımküre'de yıl içindeki en uzun gündüz yaşanır.

3. Yandaki grafikte yıl içindeki gece-gündüz sürelerinin değişimi gösterilen merkez aşağıdakilerden hangisinde bulunur?

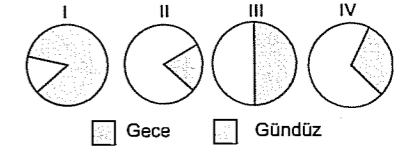
- A) Ekvator üzerinde
B) Ekvator ile Yengeç Dönencesi arasında
C) Kuzey Yarımküre orta kuşakta
D) Güney Yarımküre orta kuşakta
E) Ekvator ile Oğlak Dönencesi arasında

4. Yandaki grafikte üç merkezin 21 Aralık tarihindeki gece süreleri verilmiştir. Buna göre, bu merkezlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) III. merkez Kuzey Yarımküre'dedir.
B) I. merkezin çizgisel hızı en fazladır.
C) II. merkezin sıcaklık ortalaması en yüksektir.
D) II. ve III. merkezlerin ekvatora olan açılal uzaklıkları aynıdır.
E) II. merkezde yaz mevsimi başlar.

5.

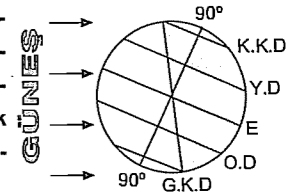

Ekvator ile yörünge düzlemi arasındaki açıdan dolayı gece ve gündüz arasındaki süre farkı ekvatordan uzaklaştıkça artar.

Buna göre, yukarıdaki grafiklerde 21 Haziran tarihindeki gece ve gündüz süreleri verilen merkezlerin ekvatordan kutuplara doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

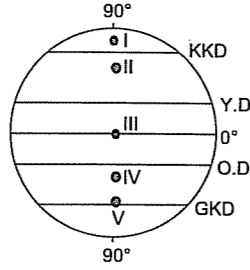
- A) I - II - III - IV
B) I - III - IV - II
C) II - IV - III - I
D) III - IV - II - I
E) IV - III - I - II

6. Dünya, Güneş'in karşısında yandaki konumu aldığı tarihte, Türkiye ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

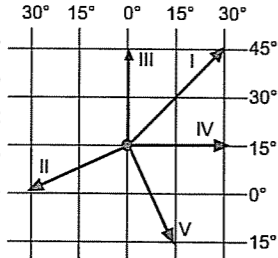
- A) Yıl içindeki en uzun gece yaşanır.
B) Güneye doğru gidildikçe gündüz süresi uzar.
C) Güneş ışınlarının atmosferdeki tutulma oranı en azdır.
D) Bu tarihten sonra geceler kısaltılmaya başlar.
E) Cisimlerin gölge boyu en uzundur.

7. Güneş'in ufuktaki yükseltisi arttıkça, güneş ışınlarının geliş açısı büyür. Buna göre, 21 Aralık tarihinde, yandaki küre üzerinde işaretli merkezlerden hangisinde Güneş'in ufuktaki yükseltisi en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

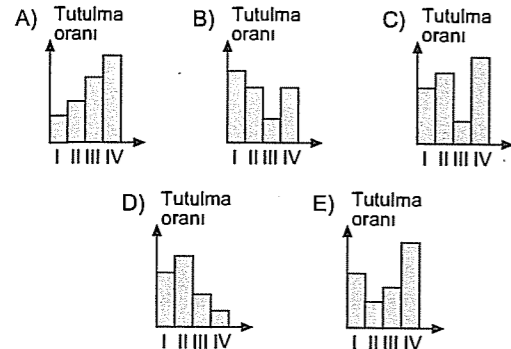
8. 21 Haziran'da yandaki koordinat düzleminde gösterilen hangi ok yönünde hareket edilirse gündüz süresinin değişmediği görülür?

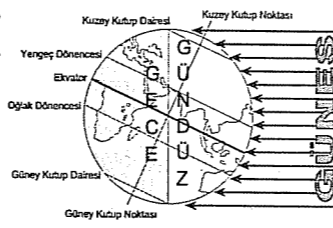
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Güneş ışınlarının büyük açıyla geldiği yerlerde ışının atmosferde tutulma oranı azdır.
I. Kuzey Kutup Dairesi
II. Yengeç Dönencesi
III. Ekvator
IV. Oğlak Dönencesi

Buna göre, ekinoks tarihlerinde yukarıdaki merkezlere ulaşan güneş ışınlarının atmosferde tutulma oranını gösteren grafik aşağıdakilerden hangisidir?

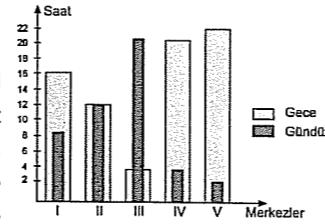

10. Dünya'nın şekilindeki konumda olduğu bir günde Türkiye ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

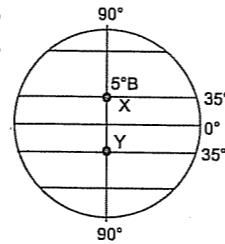
- A) Hatay'ın gündüz süresi Sinop'tan uzundur.
B) İzmir'e güneş ışınları Rize'ye göre daha büyük açı ile gelir.
C) Antalya'da güneş ışınlarının tutulma oranı Erzurum'a göre daha azdır.
D) Samsun'daki gece süresi Adana'dan kısadır.
E) Ankara'dan Zonguldak'a gidildikçe cisimlerin gölge boyu uzar.

11. Yandaki grafikte beş merkezin 21 Aralık tarihindeki gece ve gündüz süreleri verilmiştir. Grafikteki bilgilere göre, aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) II. merkez ekvator üzerinde yer alır.
B) Kuzey Kutbu'na en yakın olan merkez V'tir.
C) III. ve IV. merkezlerin ekvatora olan açısal uzaklıkları aynıdır.
D) I. merkezin çizgisel hızı V. merkezden azdır.
E) III. merkez Güney Yarımküre'dedir.

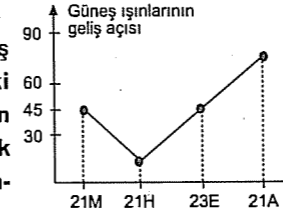
12. Yandaki küre üzerinde gösterilen X ve Y merkezlerinin;

- I. yerel saat
II. Güneş'in doğuş ve batış saati
III. güneş ışınlarının geliş açısı
IV. gece-gündüz süre farkı
gibi özelliklerden hangilerinin yıl boyunca değişmediği gözlenir?

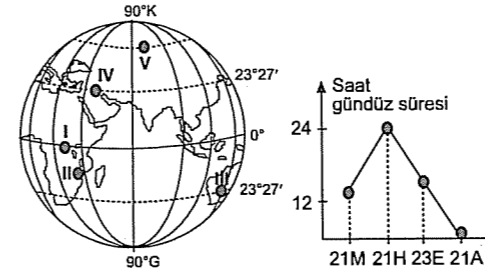
- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Yandaki grafikte güneş ışınlarının geliş açısının yıl içindeki değişimi gösterilen merkezle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Güney Yarımküre'de orta kuşakta yer alır.
B) Ekinoks tarihlerinde cisimlerinin boyu gölge boylarına eşittir.
C) Atmosferde ışınların enerji kaybı en az 21 Haziran'dadır.
D) 21 Aralık'ta yıl içindeki en uzun gündüzü yaşar.
E) Dört mevsim belirgin olarak yaşanır.

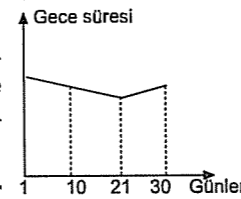
- 14.

Yukarıdaki grafikte yıllık gündüz süresi değişimi verilen merkez, küre üzerinde gösterilen kaç numaralı noktada yer alır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

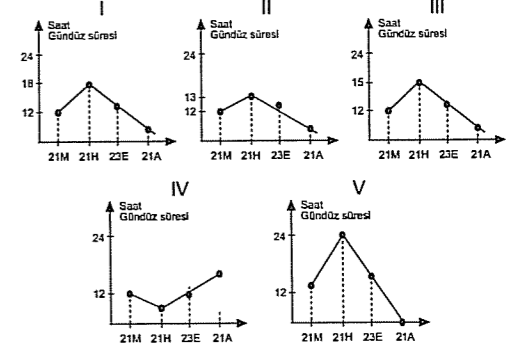
15. Yandaki grafikte Güney Yarımküre'de orta kuşakta yer alan bir merkezin gece süresinin değişimi gösterilmiştir.

Buna göre, bu grafik aşağıdaki aylardan hangisine ait olabilir?

- A) Aralık B) Mart C) Haziran
D) Ağustos E) Eylül

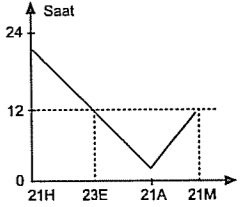
16. Aşağıdaki grafiklerde beş merkezin yıl içindeki gündüz sürelerinin değişimi gösterilmiştir.

Buna göre, Kuzey Kutup Dairesi üzerinde yer alan merkez hangisidir?

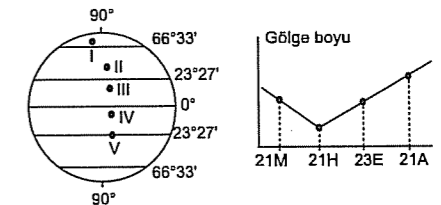
- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Yandaki grafikte bir merkezin yıl içindeki gündüz sürelerinin değişimi gösterilmiştir. Buna göre, bu merkezin aşağıdaki özelliklerinden hangisi hakkında bilgiye ulaşamaz?

- A) Bulunduğu yarımküre
B) Güneş ışınlarının en büyük açıyla geldiği tarih
C) Ekinokslardaki gece süresi
D) Gündönümlerindeki gece süresi
E) Yıllık güneşlenme süresi

- 18.

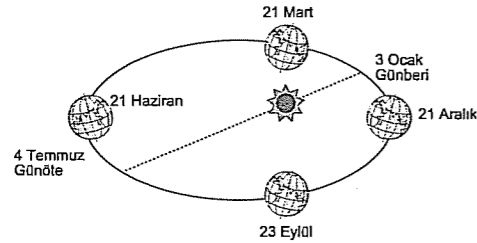
Yukarıdaki grafikte yıl içindeki gölge boyu değişimi gösterilen merkez, küre üzerinde işaretli yerlerden hangisi olabilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1-A	2-E	3-C	4-C	5-D	6-C	7-D	8-D	9-B	10-A	11-D	12-B	13-C	14-E	15-A	16-E	17-E	18-B
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Konu Performans Testi - 12

1.

Dünya, Güneş etrafındaki hareketini elips bir yörünge üzerinde gerçekleştirir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi yörüngenin şekli ile açıklanabilir?

- A) Dönenceler arasında kalan yerlerin güneş ışınlarını yılda iki kez dik açı ile alması
B) Kuzey Yarımküre'de yaz mevsiminin kış mevsiminden daha uzun sürmesi
C) Doğuda yerel saatin ileri olması
D) Kutuplara doğru çizgisel hızın azalması
E) Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması

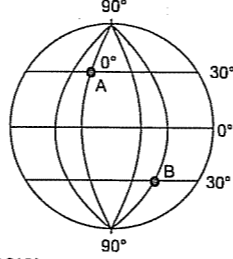
2. Ekvator ile yörünge düzlemi arasındaki açının değişmesi aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmaz?

- A) Gece-gündüz süre farkları
B) Matematik iklim kuşaklarının sınırları
C) Aydınlanma çizgisinin hareket alanı
D) Yerel saat farkları
E) Güneş'in doğuş ve batış zamanları

3. - Kuzey Yarımküre'de sürekli rüzgârların hareket yönünün sağına sapsması
- Güneş'in doğudan doğup batıdan batması
Yukarıdaki durumlara neden olan faktör aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Dünya'nın geoid şekli
B) Dünya'nın elips bir yörünge üzerinde hareket etmesi
C) Yörünge düzlemi ile yer ekseni arasındaki açı
D) Eksen hareketinin batıdan doğuya doğru gerçekleşmesi
E) Yıl içinde Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesi

4. 23 Eylül tarihinde, yandaki küre üzerinde gösterilen A ve B merkezlerinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ortak olamaz?

- A) Güneş ışınlarının geliş açısı
B) Gece süresi
C) Cisimlerin gölge boyu
D) Yerel saat
E) Güneş ışınlarının atmosferde tutulma oranı

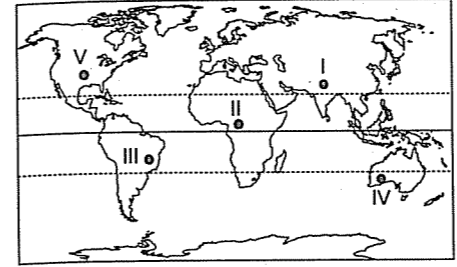
5. I. Sıcaklık değerlerinin değişmesi
II. Cisimlerin gölge boylarının değişmesi
III. Dinamik basınç kuşaklarının oluşması
IV. Devirli rüzgârların oluşması
Yukarıdakilerden hangileri yalnızca günlük hareket sonucunda meydana gelir?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

6. Dünya'nın yörüngesinin elips olmasından dolayı 3 Ocak tarihinde, Dünya Güneş'e en yakın konumdadır.
Buna göre, bu tarihte ilgili olarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dünya'nın yörüngedeki hızı artar.
B) Dünya'daki sıcaklık ortalamaları yükselir.
C) Güney Yarımküre'de gündüzler gecelerden uzundur.
D) Kuzey Yarımküre'de güneş ışınlarının tutulma oranı fazladır.
E) Ekvatorda gece-gündüz süreleri eşittir.

7.

Yukarıdaki haritada gösterilen hangi iki merkez arasındaki hangilerinin gündüz süresi yıl boyunca birbirine daha yakındır?

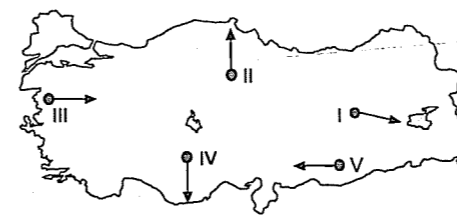
- A) I ve IV B) I ve V C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

8. I. Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesi
II. Matematik iklim kuşaklarının sınırlarının belirlenmesi

Yukarıdaki durumları ortaya çıkaran faktörler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II
A) Eksen eğikliği	Günlük hareket
B) Dünya'nın şekli	Yıllık hareket
C) Günlük hareket	Yörüngenin şekli
D) Yörüngenin şekli	Eksen eğikliği
E) Yıllık hareket	Günlük hareket

9.

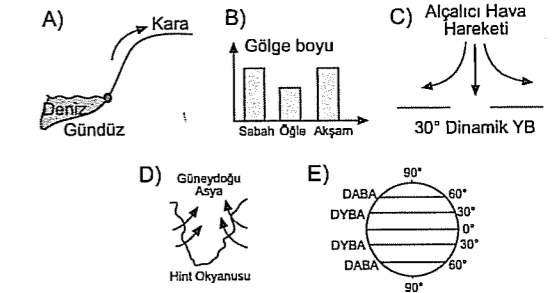
21 Aralık tarihinde yukarıdaki haritada gösterilen hangi ok yönünde hareket edilirse gece süresinin uzadığı gözlenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Güneş ışınlarının ekvatora dik açıyla geldiği bir gün için, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dünya'nın her yerinde gece-gündüz süreleri eşittir.
B) Aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer.
C) Ekvator üzerindeki cisimlerin öğle vakti gölgesi oluşmaz.
D) Kuzey Yarımküre'de yaz gündönümü yaşanır.
E) Ekvatordan uzaklaştıkça güneş ışınlarının tutulma oranı artar.

11. - Yerel saat farklarının oluşması
- Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması
Yukarıdaki durumların oluşmasına neden faktörün aşağıdakilerden hangisinin oluşmasında etkisi görülmez?

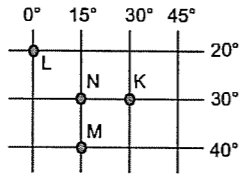
12. Güneş ışınlarını yıl içinde iki kez dik açı ile alan bir merkez için,
I. cisimlerin gölge yönü yıl içinde değişir.
II. bakı yönü değişkendir.
III. gece-gündüz süre farkı fazladır.
IV. çizgisel hız azdır.
gibi sonuçlardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Aşağıdakilerden hangisi diğer dördünün nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Dünya'nın yörüngesinin elips olması
B) Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesi
C) Mevsim sürelerinin eşit olmaması
D) Şubat ayınının 28 gün sürmesi
E) Dünya'nın yörüngedeki hızının değişmesi

14. Yandaki şekilde koordinatları gösterilen merkezlerde görülen,

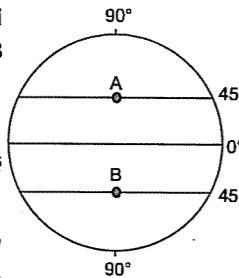

- I. M ve N merkezlerinin yerel saatlerinin aynı olması,
II. N ve K merkezlerinin güneş ışınlarını eşit açıyla alması,
III. Güneş'in en geç L merkezinde doğması,
IV. gece-gündüz süre farkının M merkezinde en fazla olması,

gibi özelliklerden hangileri Dünya'nın günlük hareketi ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

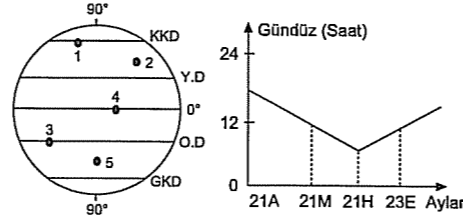
15. 21 Mart tarihinde yandaki şekilde gösterilen A ve B noktalarının,

- I. sıcaklık ortalaması,
II. güneş ışınlarının geliş açısı,
III. cisimlerinin gölge yönü,
IV. cisimlerinin gölge boyu,
gibi özelliklerinden hangileri ortak olamaz?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

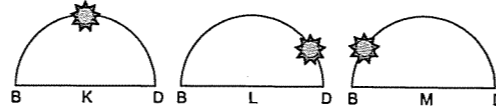
16.

Yukarıdaki grafikte yıl içindeki gündüz süresi değişimi gösterilen merkez, küre üzerinde işaretli yerlerden hangisi olabilir?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
E) 5

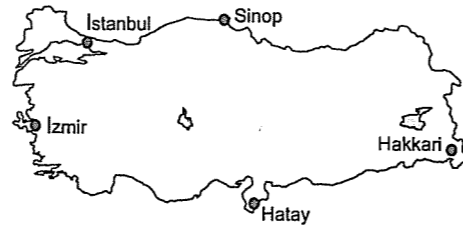
17. Aşağıdaki şekillerde aynı anda üç merkezde Güneş'in ufuk düzlemindeki konumu gösterilmiştir.

Dünya'nın günlük hareketinin yönünden dolayı yerel saatin doğuda ileri olduğu düşünülürse, bu merkezlerin doğudan batıya doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) K - L - M
B) M - K - L
C) L - M - K
D) K - M - L
E) L - K - M

18. Yer eksenini ile yörünge düzlemi arasındaki açıdan dolayı gece ve gündüz süreleri yıl içinde değişir.

Buna göre, 21 Haziran tarihinde yukarıdaki haritada işaretli merkezlerden hangisinde gündüz süresi en uzundur?

- A) Sinop
B) İstanbul
C) İzmir
D) Hakkâri
E) Hatay

Üniversite Performans Testi - 1

1. Dünya'nın şekline bağlı olarak yerküre üzerinde Ekvator'dan kutuplara gidildikçe değişiklikler gözlenir. Aşağıda verilenlerden hangisinin, Dünya'nın şekline bağlı olarak kutuplara gidildikçe artış göstermesi beklenmez?

- A) Yerçekimi
B) Paralellerin çevre uzunlukları
C) Tan ve gurup süreleri
D) Karlı gün sayısı
E) Gölge boyları

YGSCOĞSB47/1

2. Aşağıdaki tabloda Dünya'daki bazı olaylar ve bunların nedenleri verilmiştir.

Olay	Neden
I Ekvatordan kutba doğru sıcaklığın azalması	Dünyanın Şekli
II Gece-gündüz süresinin değişmesi	Yıllık Hareket
III Haritalarda bozulmaların meydana gelmesi	Günlük Hareket
IV Meltem rüzgarlarının oluşması	Günlük Hareket
V Okyanus akıntılarında sapmaların olması	Dünyanın şekli

Buna göre, tablodaki olay-neden ilişkilerinden hangileri yanlış verilmiştir?

- A) Yalnız II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

YGSCOĞSB47/2

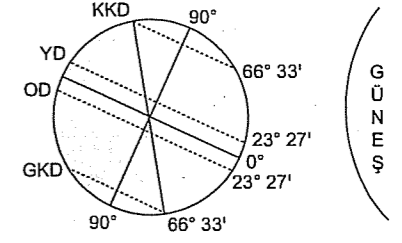
3. Aşağıda Yer Yuvarlağı ile ilgili bilgiler verilmiştir.

- I. Dünya'nın şekline bağlı olarak yerçekimi ekvator dan kutba doğru artar.
II. Eksen hareketi sonucunda sürekli rüzgarlar Kuzey Yarım Küre'de sola, Güney Yarım Küre'de sağa saparlar.
III. Gece-gündüz süresinin değişmesi eksen eğikliğinin bir sonucudur.
IV. Meltem rüzgarları yıllık basınç farkından dolayı meydana gelir.
Verilen bilgilerden hangilerinde yanlışlık yapıldığı söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

YGSCOĞSB47/3

4.

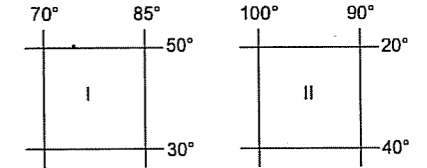

Dünya, Güneş'e göre yukarıdaki konumda iken aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

- A) Güneş ışınları Yengeç Dönencesi'ne dik açı ile düşer.
B) Yengeç Dönencesi üzerinde gece-gündüz eşitliği yaşanır.
C) Güney Yarım Küre'de kış mevsimi başlar.
D) Kuzeye doğru gidildikçe gündüzler uzar.
E) Kuzey Kutup Dairesi'nde 24 saat gündüz yaşanır.

YGSCOĞSB47/4

5.

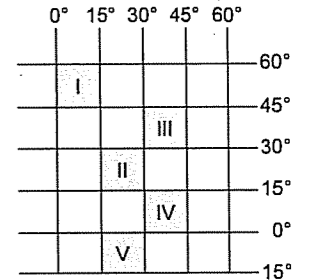

Yukarıda coğrafi koordinatları verilmiş iki yer için ortak olan özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çizgisel hızları
B) Ekvatora olan uzaklıkları
C) Buldukları yarımküre
D) Yerel saat farkları
E) Kuzeyi ile güneyi arasındaki kuşucumu uzaklıkları

YGSCOĞSB47/5

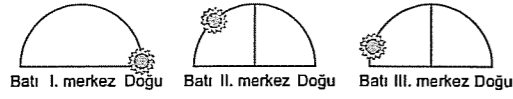
6. Yandaki şekilde numaralandırılmış bölgelerden hangisinin doğusu ile batısı arasındaki kuşucumu uzaklık daha azdır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

YGSCOĞSB47/6

7. 23 Eylül tarihinde aynı enlem üzerinde yer alan 3 farklı merkezde aynı anda Güneş'in konumları verilmiştir.

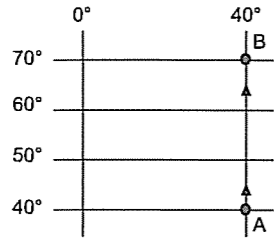

Buna göre, merkezlerin batıdan doğuya doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III   B) I - III - II   C) II - I - III
D) II - III - I   E) III - II - I

YGSCOĞSB48/7

8.

Yukarıdaki şekilde coğrafi koordinatları verilen A noktasından B noktasına gidildikçe aşağıdakilerden hangisinde değişim gözlenmez?

- A) Dünyanın çizgisel dönüş hızında
B) Tan ve gurub sürelerinin uzunluğunda
C) Öğlen vaktinin yaşandığı anda
D) Güneş ışınlarının düşme açısında
E) Yerçekimi etkisinde

YGSCOĞSB48/8

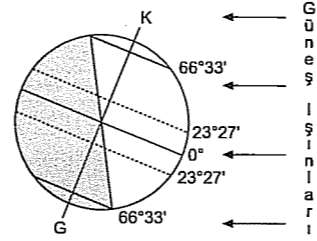
9. Dünya'nın yörüngesi elips şeklinde olduğundan yıl içinde Güneş ile Dünya arasındaki mesafe değişir. Dünya'nın Güneş'e en uzak olduğu tarih 4 Temmuz iken en yakın olduğu tarih 3 Ocak'tır.

Buna göre, Dünya'nın Güneş'e en uzak olduğu tarihte Türkiye'de aşağıdakilerden hangisi yaşanır?

- A) 45° Doğu meridyeninin yerel saati ulusal saat olarak kullanılır.
B) Yıl içinde öğle vakti en kısa gölge boyu ölçülür.
C) Sıcaklığın en düşük olduğu ay
D) Gece sürelerinin en uzun olduğu gün
E) Güneş ışınlarının yıl içinde en dike yakın açıyla geldiği gün

YGSCOĞSB48/9

10.

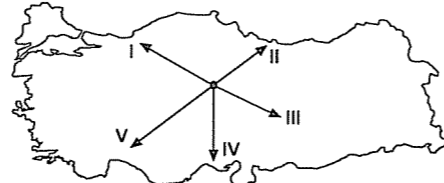

Dünya Güneş karşısında şekildeki konumu aldığı bir tarihte aşağıdakilerden hangisi meydana gelmez?

- A) Güney Yarımküre kış mevsimini yaşamaya başlar.
B) Yengeç Dönencesi Dünya'da en uzun gündüzün yaşandığı yerdir.
C) Türkiye'de yıl içinde gögeler en kısa konumdadır.
D) Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden teğet geçer.
E) Güney Kutup Dairesi'nde 24 saat gece yaşanır.

YGSCOĞSB48/10

11.

Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde işaretli hangi ok yönünde hareket edilirse, gece ile gündüz süreleri arasındaki farkın arttığı ve yerel saatin daha geri olduğu gözlenir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

YGSCOĞSB48/11

12. Aşağıda A ve B bölgelerinin coğrafi koordinatları verilmiştir.

Bu bölgelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İki merkez de tropikal kuşaktır.
B) Ekvatora uzaklıkları aynıdır.
C) Yerel saatleri aynıdır.
D) İzdüşüm alanları eşittir.
E) Güneş ışınlarını yılda iki kez dik alırlar.

YGSCOĞSB48/12

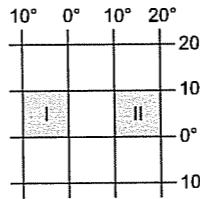
Üniversite Performans Testi - 2

1. 23 Eylül tarihinde enlem dereceleri aynı fakat yarım küreleri farklı olan iki merkez için aşağıda verilenlerden hangisi ortak bir özellik değildir?

- A) Güneş ışınlarının geliş açısı
B) Gece-gündüz süreleri
C) Tan-gurub süreleri
D) Matematik iklim kuşakları
E) Yaşadıkları mevsim

YGSCOĞSB49/1

2. Yandaki coğrafi koordinat düzleminde gösterilen iki bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin aynı olduğu söylenebilir?

- A) Yerel saatleri
B) Sıcaklık ortalamaları
C) Yer şekilleri
D) İzdüşüm alanları
E) Başlangıç meridyenine olan uzaklıkları

YGSCOĞSB49/2

3. Bir yerin sadece enlem değerinin bilinmesiyle o yerle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Denize olan uzaklığına
B) Greenwich'e olan uzaklığına
C) Ekinoks tarihlerinde güneş ışınlarının geliş açısına
D) Ortalama yükseltine
E) Bulunduğu saat dilimine

YGSCOĞSB49/3

4. Aşağıdaki tabloda M ve T merkezlerinde, belirtilen tarihlerdeki gece süresi verilmiştir.

Merkez	Gece süresi (saat)			
	21 Mart	21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık
M	12	17	12	7
T	12	7	12	17

Buna göre, M ve T merkezlerine ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin doğruluğu kesin değildir?

- A) M merkezi Güney Yarım Küre'de yer alır.
B) Merkezler, dönenceler ile kutup daireleri arasında yer almaktadırlar.
C) Merkezlerin enlem dereceleri aynıdır.
D) T merkezi başlangıç meridyenine daha yakındır.
E) Merkezler, güneş ışınlarını ekinokslarda aynı açıyla alır.

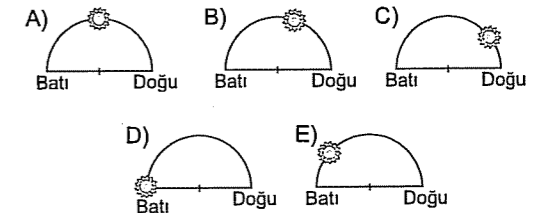
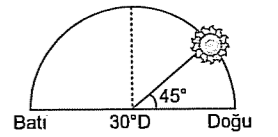
YGSCOĞSB49/4

5. - Gece ve gündüz sürelerinin uzayıp kısalması
- Mevsimlerin oluşması
- Muson rüzgarlarının oluşması
Yukarıdakilerin gerçekleşmesi aşağıdakilerin hangisinin sonucudur?

- A) Eksen eğikliğinin
B) Yörüngenin şeklinin
C) Dünya'nın şeklinin
D) Günlük hareketin
E) Yerel saat farkının

YGSCOĞSB49/5

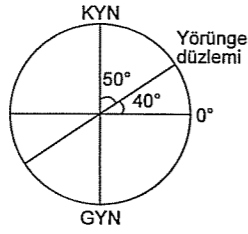
6. 23 Eylül'de 30° Doğu meridyeninde Güneş gökyüzünde şekildeki konumdayken aynı anda 60° Doğu meridyenindeki konumu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

YGSCOĞSB49/6

7. Eksen eğikliği, gerçekte olduğu gibi $23^{\circ}27'$ değil de şekilde verildiği gibi olsaydı, Türkiye'de aşağıdakilerden hangisinin meydana gelmesi beklenmezdi?

- A) Güneş ışınlarını dik açıyla alan yerler olurdu.
B) Yıllık sıcaklık farkı azalır.
C) Bazı merkezlerde gölge boyu yılda iki kez oluşmazdı.
D) Gece ve gündüz süreleri daha çok değişirdi.
E) Yazlar bugünkünden sıcak geçerdi.

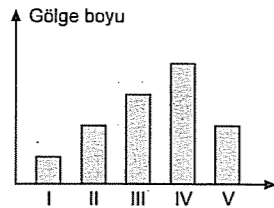
YGSCOĞSB50/7

8. Aynı boylam üzerinde Güney Kutbu'ndan Ekvator'a doğru yol alan bir kişinin, Başlangıç Meridiyeni'nden uzaklaşmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması
B) Paraleller arası mesafenin 111 km olması
C) Dünya'nın batıdan doğuya doğru dönmesi
D) Dünya'nın dönüş hızının değişmesi
E) Meridyenler arası uzaklığın artması

YGSCOĞSB50/8

9. Aşağıda 21 Mart günü aynı boydaki cisimlerin öğle vakitlerindeki gölge boyu uzunlukları verilmiştir.

Buna göre, verilen merkezlerin hangisinde kalıcı kar alt sınırının daha yüksek olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB50/9

10. Sinop'tan hareket ederek Ankara'ya ulaşan bir kişi gözlemediği aşağıdaki sonuçlardan hangisini enlem etkisi ile açıklayamaz?

- A) Çizgisel hızın artmasını
B) Cisimlerin gölge boyunun kısalmasını
C) Sıcaklık farkının artmasını
D) Güneş ışınlarının tutulma oranının azalmasını
E) Meridyenler arası mesafenin artmasını

YGSCOĞSB50/10

11. Aşağıdaki tabloda iki merkezin bazı tarihlerde gece ve gündüz süreleri verilmiştir.

Kent	Gündüz Süreleri (Saat)			
	23 Eylül	21 Aralık	21 Mart	21 Haziran
A	12	18	12	6
B	12	8	12	16

Bu tabloya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) A kenti Güney Yarımküre'de yer alır.
B) B kenti ekvatora daha yakındır.
C) B kenti Kuzey Yarımküre'de yer alır.
D) Ekinoks tarihlerinde her iki merkezde de gece-gündüz süreleri eşittir.
E) Her iki kentin de enlem derecesi aynıdır.

YGSCOĞSB50/11

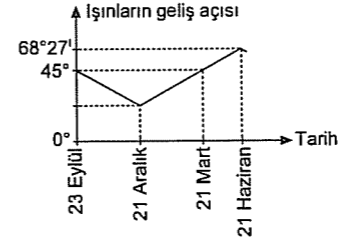
12. Aynı enlemde bulunan farklı iki merkez için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenemez?

- A) Gurub ve tan süreleri aynıdır.
B) İklim özellikleri aynıdır.
C) Aynı matematik iklim kuşağındadırlar.
D) Gece - gündüz süre farkları aynıdır.
E) Güneş ışınları aynı açıyla düşer.

YGSCOĞSB50/12

Üniversite Performans Testi - 3

1. Yanda, yıl içinde Güneş ışınlarının değişim grafiği verilen merkezle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Güney Yarımküre'de bulunmaktadır.
B) 21 Mart ve 23 Eylül'de Güneş ışınlarını aynı açıyla alır.
C) Dönenceler dışında yer alır.
D) Güneş ışınlarını en büyük açıyla geldiği tarih 21 Haziran'dır.
E) Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer alır.

YGSCOĞSB51/1

2. Aşağıdakilerden hangisi aydınlanma çizgisinin yıl içinde yer değiştirdiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Günlük sıcaklık farklarının oluşması
B) Mevsim sürelerinin farklı olması
C) Gece-gündüz sürelerinin değişmesi
D) Ekvatorda gece-gündüz sürelerinin eşit olması
E) Dünya'nın yarısı aydınlıkken diğer yarısının karanlık olması

YGSCOĞSB51/2

- 3.

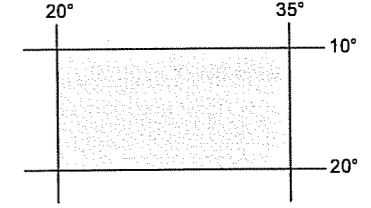

Yukarıdaki haritada işaretlenmiş merkezlerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Kahramanmaraş'ta gurub ve tan süresi Sivas'tan kısadır.
B) Muğla'da çizgisel hız Bilecik'ten fazladır.
C) Bilecik'te gece ve gündüz sürelerinin değişimi Kahramanmaraş'tan azdır.
D) Bilecik'teki aynı boydaki cisimlerin gölge boyu Muğla'dakinden uzundur.
E) Muğla'nın yıllık ortalama sıcaklık değeri Sivas'tan fazladır.

YGSCOĞSB51/3

- 4.

Yukarıda coğrafi koordinatları verilen alan için aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Doğusu ile batısı arasında 15 dakika zaman farkı vardır.
B) Oğlak Dönencesi'nin kuzeyinde yer alır.
C) Kuzeyi ile güneyi arası kuşuçu mu uzaklık 1110 km dir.
D) İkinci saat diliminde toprakları vardır.
E) Her noktası Güneş ışınlarını yılda iki kere dik alır.

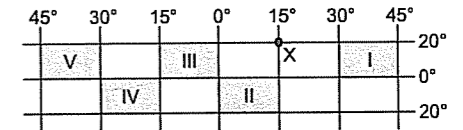
YGSCOĞSB51/4

5. X ve Y kentlerinin ekvatora uzaklıkları eşit ise, I. çizgisel hızları, II. grup ve tan süreleri, III. yerel saatleri, IV. öğle vakitleri gibi özelliklerden hangileri aynıdır?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB51/5

- 6.

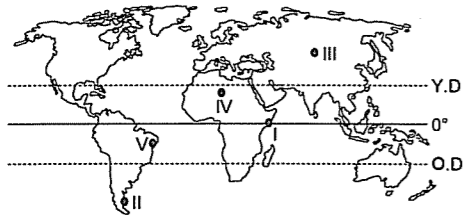
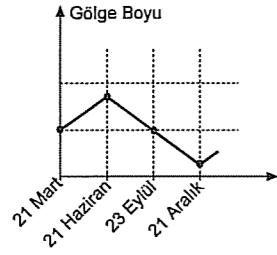

23 Eylül günü X noktasında Güneş doğduktan 3 saat sonra taralı aralıklardan hangisinin doğu sınırında doğar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB51/6

7. Aşağıda bir merkezdeki cismin yıl içindeki gölge boyu değişim grafiği verilmiştir.

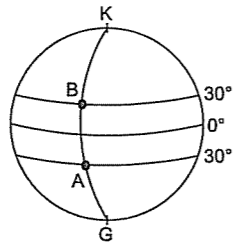
Bu merkez Dünya haritasında verilen noktaların hangisinde bulunabilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V
YGSCOĞSB52/7

8. Ekvatorun 1110 km kuzeyinde yer alan ve yerel saati başlangıç meridyeninden 80 dakika ileri olan bir merkezle ilgili olarak,
I. 80° doğu boylamında yer alır.
II. Tropikal kuşakta yer alır.
III. Kuzey Kutbu'na olan uzaklığı Güney Kutbu'na olan uzaklığından azdır.
yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III
YGSCOĞSB52/8

9. Yandaki küre üzerinde verilen A ve B noktalarının aşağıdaki özelliklerinden hangisinin daima aynı olduğu söylenemez?

- A) Yerel saatleri
B) Gurub ve tan süreleri
C) Gün içinde gölge boyunun en kısa olduğu an
D) Güneş'in doğuş ve batış saatleri
E) Ekvatora olan kuşuğunu uzaklıkları
YGSCOĞSB52/9

10. Aşağıda paralel ve meridyenlerden oluşan coğrafi koordinat düzlemi üzerindeki alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

	20	10	0	10	20	30	40	50	60	
1	7	13	19	25	31	37	43			40
2	8	14	20	26	32	38	44			30
3	9	15	21	27	33	39	45			20
4	10	16	22	28	34	40	46			10
5	11	17	23	29	35	41	47			0
6	12	18	24	30	36	42	48			10
										20

Coğrafi koordinat üzerinde numaralı olarak verilen yerlerin hangileri başlangıç meridyenine ve paraleline daha yakın olduğu söylenebilir?

- A) 3, 4, 5, 6 B) 1, 6, 43, 48
C) 40, 41, 46, 47 D) 10, 11, 16, 17
E) 20, 21, 30, 31
YGSCOĞSB52/10

11. Herhangi bir noktanın ekvatora olan açısal uzaklığına enlem denir. Aşağıdakilerden hangisinde enlemin etkili olduğu söylenemez?

- A) İtalya'da yerleşme üst sınırının Norveç'ten yüksek olması
B) Akdeniz'den Baltık Denizi'ne gittikçe denizlerin tuzluluğunun azalması
C) Fransa'da çizgisel hızın Kanada'dan fazla olması
D) Hollanda'dan Türkiye'ye gittikçe grup ve tan sürelerinin kısalması
E) İngiltere'den Japonya'ya gittikçe güneşin daha erken doğması
YGSCOĞSB52/11

12. Türkiye'de gündüz süresinin gece süresinden uzun olduğu tarihlerde aşağıdakilerden hangisi yaşanmaz?

- A) En kısa gölge boyunun olduğu an.
B) Güneş ışınlarının dike yakın açıyla geldiği zaman.
C) III. saat diliminin kullanıldığı günler.
D) Yıllık sıcaklık ortalamasının en düşük olduğu aylar.
E) Gündüz süresinin kısaltmaya başladığı tarih.
YGSCOĞSB52/12

Üniversite Performans Testi - 4

1. Aşağıdakilerden hangisi özel konumun sonuçlarından değildir?

- A) Orta Asya'da çöllerin geniş yer kaplaması
B) Orta kuşakta nüfuslanmanın soğuk kuşaktan fazla olması
C) Tropikal kuşakta kalıcı karlara rastlanması
D) Aynı enlemde kıtaların batı kıyılarından doğu kıyılarından sıcak olması
E) Orta Avrupa'da yükseltinin Batı Avrupa'dan fazla olması
YGSCOĞSB53/1

2. Güneş ışınlarının atmosferde katettiği yol arttıkça ışınların tutulma oranı artar. Buna göre, güneş ışınlarının Oğlak Dönencesi'ne dik geldiği gün, aşağıda coğrafi koordinatları verilen merkezlerin hangisinde güneş ışınlarının atmosferde tutulma oranı en fazla olur?

Enlem	Boylam
A) 10° - 20° Kuzey	40° - 50° Doğu
B) 50° - 60° Güney	30° - 40° Batı
C) 40° - 50° Kuzey	0° - 10° Doğu
D) 30° - 40° Güney	60° - 70° Batı
E) 20° - 30° Kuzey	80° - 90° Doğu

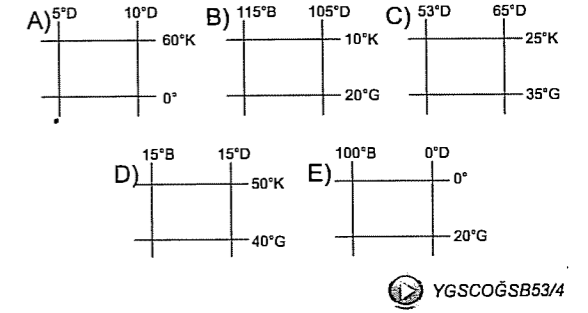
YGSCOĞSB53/2

3. Kuzey Kutup Noktası'yla ilgili,

- I. yerleşik hayatın olmaması
II. 21 Mart - 23 Eylül tarihleri arasındaki dönemin gündüz olması
III. buzullarla kaplı olması
IV. Güneş'in doğmadığı günlerin Güney Yarımküre'den kısa olması
gibi özelliklerinden hangileri Dünya'nın şekli ile açıklanamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
YGSCOĞSB53/3

4. Aşağıda matematik konumları verilmiş bölgelerin hangisinde bölge içi,
- Gece - gündüz süre farkı
- Bitki örtüsü çeşitliliği
gibi özellikler en fazladır?

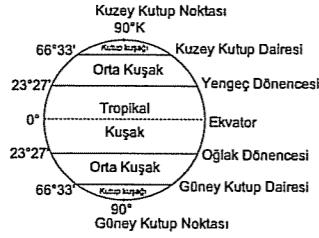
5. Bir merkezin yarımküresinin tespitinde,
I. 21 Aralık'taki güneş ışınlarının düşme açısı
II. 23 Eylül'deki gündüz uzunluğu
III. Yıl içindeki gölge yönü değişimi
IV. Ortalama sıcaklığı
özelliklerinden hangileri kullanılmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV
YGSCOĞSB53/5

6. Grafikte dört merkezde Gölge boyu 21 Mart günü, öğle vakti aynı boydaki cisimlerin gölge uzunlukları gösterilmiştir. Buna göre, bu merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çizgisel hız en az III. merkezdedir.
B) IV. merkezin bulunduğu paralelin çevre uzunluğu II. merkezden uzundur.
C) Merkezlerden doğu batı doğrultusunda eşit mesafe katedildiğinde en az yerel saat farkı I. merkezde oluşur.
D) Yerçekimi en az III. merkezdedir.
E) I. merkezin ekvatora olan uzaklığı en azdır.
YGSCOĞSB53/6

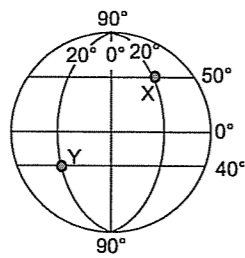
7. Yanda verilen matematik iklim kuşaklarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tropikal kuşak içinde kalan yerler güneş ışınlarını yılda iki kez dik alır.
B) Orta kuşakta gölge boyu hiçbir zaman sıfır olmaz.
C) Kutup kuşağında kalıcı kar alt sınırının yükselmesi en fazladır.
D) Tropikal kuşakta yıllık sıcaklık farkları belirgin değildir.
E) Orta kuşakta insanların yıl içinde giysi değiştirme ihtiyacı daha fazladır.

YGSCOĞSB54/7

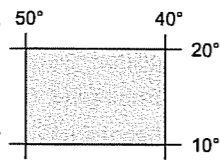
8. Şekilde, enlem ve boylam dereceleri verilen X ve Y noktalarının, aşağıdaki özelliklerinden hangisi aynıdır?

- A) Yerel saatleri
B) Çizgisel hızları
C) Başlangıç meridyenine olan açısız uzaklıkları
D) Gece - gündüz süreleri
E) Yüzey şekilleri

YGSCOĞSB54/8

9. Şekildeki taralı alanla ilgili,

- I. güneş ışınlarının yılda iki kez dik düşmesi
II. doğusunda Güneş'in daha erken doğması
III. Güneyindeki alanda, doğu-batı genişliğinin daha fazla olması
IV. gece-gündüz süre farklarının yaşanması
gibi özelliklerden hangileri Dünya'nın küresel şekli ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

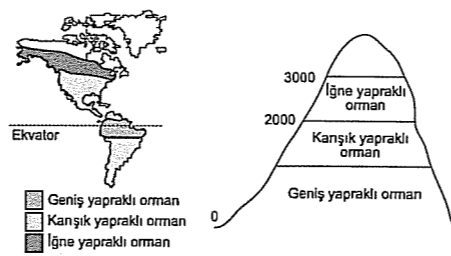
YGSCOĞSB54/9

10. Aşağıdakilerden hangisi yalnızca özel konumdan etkilenir?

- A) Sıcaklık ortalaması
B) Tarım ürünü çeşitliliği
C) Karın yerde kalma süresi
D) Yeraltı madenleri
E) Bitki örtüsü çeşitliliği

YGSCOĞSB54/10

11.

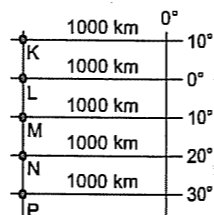

Yukarıda verilen harita ve şekilde bitki türlerinin dağılımında etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nemlilik B) Sıcaklık C) Enlem
D) Yükselti E) Karasallık

YGSCOĞSB54/11

12. Yandaki şekilde başlangıç meridyenine eşit uzaklıkta beş merkez verilmiştir. Dünya'nın şekli ve meridyenlerin özellikleri göz önüne alındığında, 23 Eylül günü hangi merkezde güneş en geç doğar?

- A) K B) L C) M D) N E) P

YGSCOĞSB54/12

13. I. 21 Haziran'da güneş ışınlarının tutulma oranı en azdır. → Yengeç Dönencesi
II. 21 Mart ve 23 Eylül'de aydınlanma çemberi teğet geçer. → Kutup noktaları
III. Yıllık ve günlük sıcaklık farkı en azdır. → Ekvator
IV. 21 Aralık'ta Güneş bir gün süreyle doğmaz. → Güney Kutup Dairesi
V. 21 Aralık'ta öğle vakti gölge boyu sıfır olur. → Oğlak Dönencesi

Yukarıdaki özellik ve enlem eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

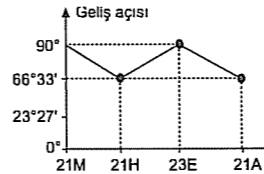
YGSCOĞSB55/13

14. Dünya üzerinde enlem dereceleri aynı iki ülkenin, yarımkürelerinin farklı olduğu aşağıdakilerden hangisine bakılarak tespit edilemez?

- A) 21 Haziran'daki güneş ışınlarının tutulma oranına
B) 21 Mart'ta güneş ışınlarının düşme açısına
C) 10 Temmuz'da gündüz uzunluğuna
D) 21 Aralık'ta gölge boyuna
E) 23 Eylül'den sonra gece uzunluğuna

YGSCOĞSB55/14

15. Yandaki grafikte, bir merkeze güneş ışınlarının geliş açısı gösterilmiştir.

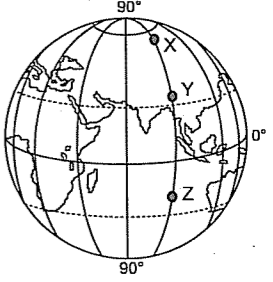

Bu merkez için aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi doğru olur?

- A) Aydınlanma çizgisi tarafından her zaman iki eşit parçaya bölünür.
B) Cismin gölge boyu her zaman cismin kendisinden uzundur.
C) Tan ve gurub süreleri en uzundur.
D) Yıl içinde cismin gölge boyu bir kez sıfır olur.
E) Yazın alçak basınç, kışın yüksek basınç konumundadır.

YGSCOĞSB55/15

16. Yandaki kürede, aynı boylam üzerinde yer alan merkezlerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin benzer olması beklenmez?

- A) Gün içinde gölge boyunun en kısa olduğu anlarının
B) Yerel saatlerinin
C) Başlangıç meridyenine olan açısız uzaklıklarının
D) Ekinokslarda Güneş'in doğuş ve batış saatlerinin
E) Güneş ışınlarının gelme açılarının

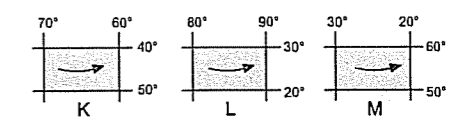
YGSCOĞSB55/16

17. I. Bitki örtüsünün farklı kuşaklara ayrılması
II. Çizgisel hızın değişmesi
III. Sıcaklıkların değişmesi
IV. Haritalarda bozulmaların meydana gelmesi
Yukarıda verilenlerden hangileri yalnızca matematik konumla açıklanır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB55/17

18.

Yukarıda matematik konumları verilen yerlerden hareket eden uçaklar, Dünya çevresindeki turlarını aynı sürede tamamlıyorlar.

Uçakların hızlarının küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) K - L - M B) M - L - K C) L - M - K
D) M - K - L E) K - M - L

YGSCOĞSB55/18

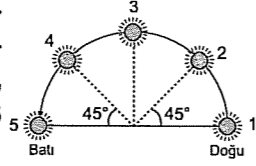
Üniversite Performans Testi - 5

	Doğu-Batı arası uzaklık (km)	Doğu-Batı arası yerel saat farkı (dakika)
I	800	20
II	800	40
III	800	30
IV	800	60
V	800	52

Yukarıdaki tabloda beş merkezin doğu-batı sınırları arasındaki mesafe ve yerel saat farkı verilmiştir. Buna göre, hangi merkezde gürub ve tan süresi en kısadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V
YGSCOĞSB56/1

2. Şekilde ekvator üzerinde Güneş'e göre konumları verilen merkezlerin, hangileri arasında 4995 km mesafe bulunur?

- A) 1 ve 3 B) 1 ve 5 C) 2 ve 4
D) 3 ve 5 E) 4 ve 5
YGSCOĞSB56/2

3. Ankara 33° Doğu, İzmir 27° Doğu, Kars 43° Doğu boylamındadır. Ankara'da yerel saat 15.00 iken İzmir ve Kars'ta yerel saat kaçtır?

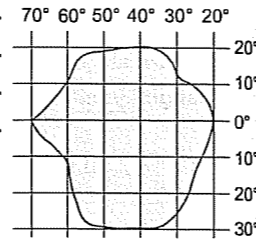
	İzmir	Kars
A)	14.26	15.20
B)	15.26	14.20
C)	15.40	14.36
D)	14.46	15.40
E)	14.36	15.40

YGSCOĞSB56/3

4. Türkiye'nin en batısında 23 Eylül'de Güneş'in 05.52'de doğduğu gün, aşağıdaki boylamları hangisinde 17.12'de Güneş batmaktadır?

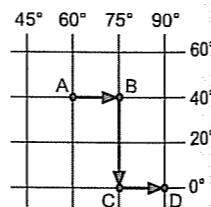
- A) 30°D B) 34°B C) 36°D
D) 40°D E) 45°B
YGSCOĞSB56/4

5. Şekilde matematik konumu verilen taralı bölgeyle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenebilir?

- A) Kuzey güney arası kuşucuşu uzaklığı 3330 km'dir.
B) Büyük bir bölümü orta kuşakta yer alır.
C) Doğusu ile batısı arasında 50 dakika zaman farkı vardır.
D) Güney sınırının, Güney Kutup Noktası'na olan uzaklığı 6660 km'dir.
E) Batı sınırı ile tarih değiştirme çizgisi arasında 70°'lik boylam farkı vardır.
YGSCOĞSB56/5

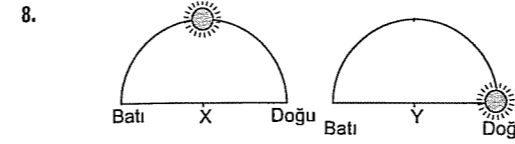
6. Yandaki şekilde A-B-C-D arasındaki toplam mesafe 7380 km'dir. Buna göre, A-B arası mesafe kaç km'dir?

- A) 1275 B) 1400 C) 1665 D) 2220 E) 4440
YGSCOĞSB56/6

7. Güneş ışınlarının ekvatora dik geldiği gün 90° Doğu boylamında Güneş doğduktan 17 saat sonra Güneş'in battığı boylamla ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) Başlangıç meridyeninin doğusundadır.
B) 90° Doğu boylamı ile aralarında 5 saatlik zaman farkı vardır.
C) Gündüz süresi gece süresinden uzundur.
D) 15° Doğu boylamıdır.
E) Türkiye'nin yerel saatinden geridir.
YGSCOĞSB57/7

Yukarıda ekvator üzerinde yer alan ve Güneş'e göre konumları verilen X ve Y arasında, kuşucuşu uzaklık kaç km'dir?

- A) 3330 B) 4995 C) 5550 D) 6660 E) 9990
YGSCOĞSB57/8

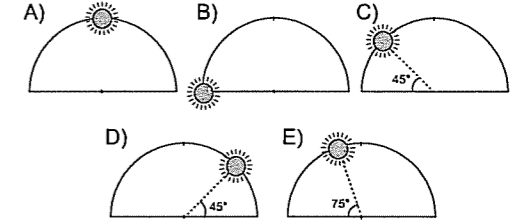
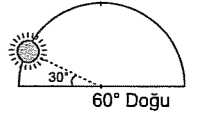
9. Doğu-batı sınırları arasında 3 saat 48 dakika yerel saat farkı bulunan ülkenin, batı sınırı 70° Batı boylamı ise doğu sınırından geçen boylam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3° Batı B) 13° Batı C) 13° Doğu
D) 47° Doğu E) 67° Doğu
YGSCOĞSB57/9

10. Tarih değiştirme çizgisinden yerel saati 3 saat 40 dakika geri olan bir merkezin, aşağıdaki özelliklerinden hangisi hakkında bilgi elde edilir?

- A) Çizgisel hızı
B) Ekvatora olan uzaklığı
C) Başlangıç meridyenine olan açılal uzaklığı
D) Gündüz uzunluğu
E) Öğle vakti gölge yönü
YGSCOĞSB57/10

11. Güneş 60° Doğu boylamında yanda şekildeki konumdayken, aşağıda Güneş'e karşı konumları verilen merkezlerin hangisi başlangıç meridyeninin batısında yer alır?

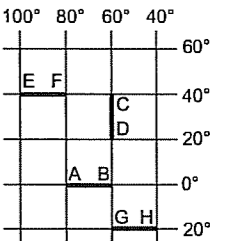

YGSCOĞSB57/11

12. Güneş ışınlarının Oğlak Dönencesi'ne dik geldiği gün aşağıda verilen illerin hangisinde yerel saat ile ortak saat arasındaki fark en azdır?

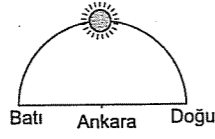
- A) Çanakkale B) Bursa C) Ankara
D) Van E) Kars
YGSCOĞSB57/12

13. Şekilde verilen hangi iki doğrultunun kuşucuşu uzunlukları birbirine eşittir?

- A) AB - CD B) AB - GH C) CD - EF
D) EF - GH E) GH - CD
YGSCOĞSB57/13

14. Ağustos ayında Ankara'da Güneş şekildeki konumdayken Türkiye'nin ortak saati 12.48 dir.

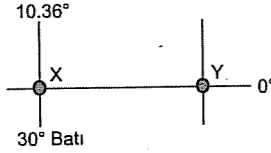

Buna göre, Ankara'nın boylam derecesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 29° Doğu B) 33° Doğu C) 33° Batı
D) 42° Doğu E) 57° Doğu

YGSCOĞSB58/14

15.

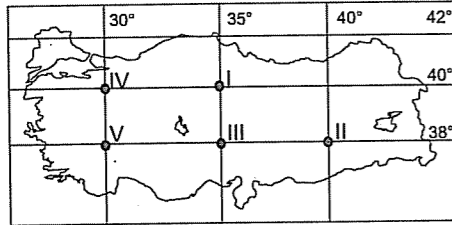
Yukarıdaki şekilde verilen X ile Y arası mesafe 5550 km'dir.

Buna göre, Y'nin boylam derecesi ve yerel saati aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

Boylam	Yerel saat
A) 20° Doğu	13:56
B) 50° Doğu	07:16
C) 80° Batı	14:42
D) 20° Batı	09:16
E) 70° Doğu	16:12

YGSCOĞSB58/15

16.

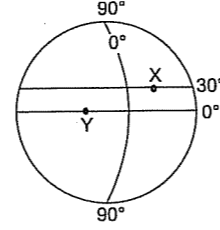

Ekvatorun 4218 km kuzeyinde, başlangıç meridyeninin 140 dakika ilerisinde olan merkez harita üzerinde kaç numaralı yerdedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB58/16

17.

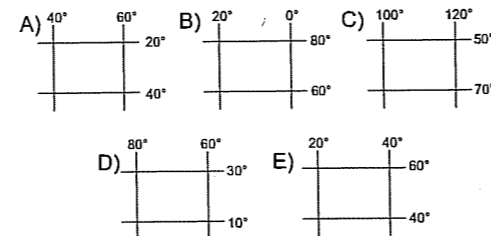
Şekilde gösterilen X ve Y'nin başlangıç meridyeni-ne olan uzaklıkları eşittir.

Buna göre, bu merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 21 Haziran'da X noktasında gece süresi daha kısadır.
B) X ve Y noktalarının başlangıç meridyeni ile olan yerel saat farkı aynıdır.
C) Y noktası güneş ışınlarını yılda iki kez dik alır.
D) X noktasının yerel saati daha ileridir.
E) Y noktasında yıl boyunca gece gündüz eşitliği yaşanır.

YGSCOĞSB58/17

18. Aşağıda coğrafi koordinatları verilen alanların hangisinde, gece ve gündüz süreleri yıl boyunca birbirine en yakındır?

YGSCOĞSB58/18

Üniversite Performans Testi - 6

1.

	Tarih	Giden Yön
I	10 Ağustos	Kuzey
II	20 Ocak	Doğu
III	15 Şubat	Batı
IV	25 Ekim	Güney
V	5 Mart	Kuzey

Yukarıdaki tabloda bazı tarihlerde bir merkezden gidilen yönler verilmiştir.

Buna göre, Türkiye'de yıl içinde gündüz süresinin değişimi düşünüldüğünde, yukarıda verilen tarihlerin hangisinde gidilen yönde gündüz süresi uzar?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

YGSCOĞSB59/1

2.

Enlem etkisiyle ekvatorдан kutuplara doğru güneş ışınlarının gelme açısı daralır.

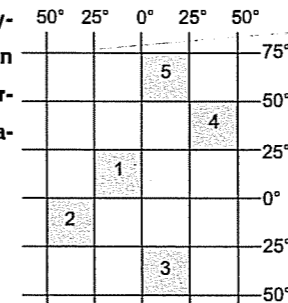
Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen durumla açıklanamaz?

- A) Akdeniz'in Karadeniz'den tuzlu olması
B) Gölge boyunun kutuplara doğru uzaması
C) Akarsuların donma süresinin kutuplara doğru uzaması
D) Gurub ve tan süresinin kutuplara doğru uzaması
E) Türkiye'de buzul şekillerinin Norveç'ten daha yüksek kesimlerde olması

YGSCOĞSB59/2

3.

Yanda enlem ve boylam dereceleri verilen alanların hangisi, Türkiye topraklarının tamamını içine alır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

YGSCOĞSB59/3

4.

Aşağıdakilerden hangisinin meydana gelmesi, ekvatora olan açısal uzaklıkla ilgilidir?

- A) Marmara Bölgesi'nde gerçek sıcaklıkla deniz seviyesine indirgenmiş sıcaklık arasında farkın fazla olması
B) Karadeniz Bölgesi'nin kuzeye bakan yamaçlarda bitki örtüsünün geniş ve iğne yapraklı ormanlar şeklinde sıralanması
C) İç Anadolu Bölgesi'nde erozyonla toprak kaybının fazla olması
D) Yükselti dikkate alınmazsa, bölge içinde sıcaklık farkının en fazla Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülmesi
E) Orta Karadeniz Bölümü'nde delta ovalarının yaygın olması

YGSCOĞSB59/4

5.

Özellik	Doğu Anadolu Bölgesi	Ege Bölgesi
Tarım ürünlerinin olgunlaşma süresi	Uzun	Kısa
Akarsuların donma süresi	Uzun	Kısa
Tarım ürünü çeşitliliği	Az	Fazla
Hidroelektrik enerji potansiyeli	Fazla	Az

Yukarıdaki tabloda verilen özelliklerin, Doğu Anadolu ve Ege bölgelerinde farklı olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enlem B) Boylam
C) Yükselti D) Jeolojik yapı
E) Güneş ışınlarının gelme açısı

YGSCOĞSB59/5

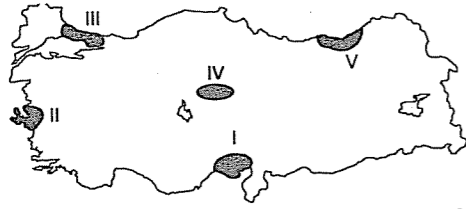
6.

Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinin matematik konumuyla ilgilidir?

- A) Kıyı ile iç kesimler arasındaki iklim farklılığı
B) Kıyılarda, kuşçuşu uzaklık ile gerçek uzaklık arasındaki farkın azlığı
C) Kıyılarda delta ovalarının bulunması
D) Kıyılarda girinti ve çıkıntının azlığı
E) İki bölge kıyısının yıllık sıcaklık ortalamasının farklılığı

YGSCOĞSB59/6

7.

Yukarıdaki Türkiye haritasında verilen merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi matematik konumla açıklanır?

- A) I'de verimli ve geniş ovanın olması
B) V'te yerşekillerinin eğiminden dolayı heyelan riskinin fazla olması
C) III'te yoğun sanayi kuruluşlarının bulunması
D) IV'te yağış azlığından dolayı fiziksel çözülmenin fazla olması
E) II'de seracılık faaliyetinin I'den daha az olması

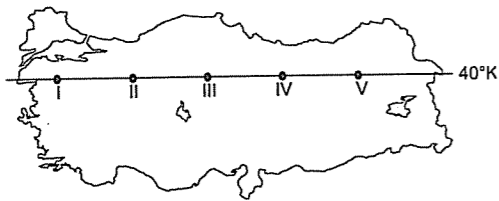
YGSCOĞSB60/7

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin özel konumunun sonuçlarından değildir?

- A) Buzul şekillerinin görülmesi
B) Aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
C) Kuzey ve güney kıyılarında yamaç yağışlarının görülmesi
D) Kısa mesafelerde iklim ve bitki örtüsünün değişmesi
E) Batı rüzgârlarının etkili olması

YGSCOĞSB60/8

9.

Türkiye haritası üzerinde verilen yerler, aşağıdaki özelliklerden hangisi bakımından ortak değildir?

- A) Çizgisel hız
B) Güneş ışınlarının düşme açısı
C) Sıcaklık
D) Gece-gündüz süre değişimi
E) Meridyenler arası mesafe

YGSCOĞSB60/9

10.

Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli yörelerde yetiştirilen tarım ürünü eşleştirmelerinden hangisi özel konum şartlarına bağlı olarak gerçekleşmemiştir?

- A) I → Muz
B) II → Zeytin
C) III → Hurma
D) IV → Turunçgil
E) V → Pamuk

YGSCOĞSB60/10

11. Bir yerin kendine has, farklı niteliklerine özel konum denir.

Buna göre,

- I. Aynı anda farklı mevsimlerin yaşanması
II. Hidroelektrik enerji potansiyelinin yüksek olması
III. Kıyı kesimlerin orman bakımından zengin olması
IV. Cephesel yağışların hâkim olması

niteliklerinden hangileri Türkiye'nin özel konumuyla açıklanamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

YGSCOĞSB60/11

12.

Yukarıdaki Türkiye haritasında 21 Haziran'da A'dan ok yönüne doğru giden bir gözlemci aşağıdakilerden hangisini gözlemleyemez?

- A) Gündüzlerin uzadığını
B) Gölge boylarının uzadığını
C) A'ya göre yerel saatin ileri olduğunu
D) Güneş ışınlarının geliş açısının küçüldüğünü
E) Çizgisel hızın arttığını

YGSCOĞSB60/12

13.

Haritada ok yönünde Konya'dan hangi il doğrultusunda gidildiğinde ekvator ve başlangıç meridyeninden uzaklaşmış olunur?

- A) Aydın
B) Rize
C) Zonguldak
D) Antalya
E) Van

YGSCOĞSB61/13

14. Matematik konum, bir yerin ekvatora ve başlangıç meridyenine olan açısal uzaklığıdır.

Buna göre, aşağıda Türkiye ile ilgili verilen özelliklerden hangisi matematik konumla açıklanamaz?

- A) Kuzey kıyılarında sıcaklığın, güney kıyılarında yaklaşık 8 °C düşük olması
B) Güneyine doğru gidildikçe gece-gündüz süre değişiminin azalması
C) Doğusunda sıcaklığın, batısına göre düşük olması
D) Batısında Güneş'in, doğusuna göre daha geç doğması
E) Kuzeyden gelen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi

YGSCOĞSB61/14

15. Aşağıdakilerden hangisi enlemin sıcaklık dağılışı üzerindeki etkisine örnek gösterilebilir?

- A) Doğu Anadolu Bölgesi'nde tarım ürünlerinin Ege Bölgesi'nden geç olgunlaşması
B) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaz sıcaklığının Akdeniz Bölgesi'nden yüksek olması
C) Kış mevsiminde Sinop'un Ankara'dan sıcak olması
D) Batı Karadeniz Bölümü'nde buharlaşma potansiyelinin Kıyı Ege Bölümü'nden az olması
E) Marmara Bölgesi'nde sıcaklık farkının İç Anadolu'dan az olması

YGSCOĞSB61/15

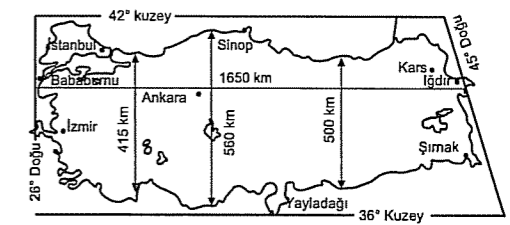
16. I. Ege'de tuzluluk oranının Karadeniz'den fazla olması
II. Yıl içinde mevsimlerin belirgin olarak yaşanması
III. Kuzey ve güney kıyılarda orografik yağışların görülmesi
IV. 21 Haziran'da kuzeye gidildikçe gündüzlerin uzaması

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin matematik konumuyla açıklanamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) III ve IV

YGSCOĞSB61/16

17.

Yukarıdaki şekilde Türkiye'nin matematik konumu gösterilmiştir.

Buna göre, şekildeki verilenlerden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğu-batı doğrultusunda en geniş kuşucuşu uzaklık 1650 km'dir.
B) Kuzeydoğu koordinatı 42° kuzey enlemi ile 45° doğu boylamıdır.
C) Doğusu ile batısı arasında 76 dakika zaman farkı vardır.
D) En güneyinin ekvatora olan kuşucuşu uzaklığı 3996 km'dir.
E) Batı kıyılarının gerçek uzunluğu ile kuşucuşu uzunluğu arasındaki fark azdır.

YGSCOĞSB61/17

18. I. Kutup bölgelerinin az nüfuslanmış olması
II. Batı Avrupa'da iklimin Orta Avrupa'dan ılıman olması
III. Hollanda ve Danimarka'da kış turizminin gelişmemesi
IV. Türkiye kıyılarında buzul etkisinin görülmemesi
- Yukarıda verilenlerin hangilerinde enlemin etkisi görülmez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

YGSCOĞSB61/18

Konu Performans Testi - 1

1. Aşağıdakilerden hangisi harita çizilirken dikkat edilmesi gereken unsurlardan biri değildir?

- A) Çizimin belli bir ölçeğe göre yapılmış olması
B) Haritanın kullanım amacının belirlenmesi
C) Düzlem üzerine aktarılması
D) Çizimin kuşbakışı görünümü yansıtması
E) Çizimin kabataslak olması

2. Haritalarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Haritalardaki bozulmaların nedeni Dünya'nın şeklinin küresel olması ve yerçekillerinin engeli olmasıdır.
B) Aynı bölgeyi gösteren haritalarda, harita alanı büyük olanın ayrıntıyı gösterme gücü fazladır.
C) Bütün haritalar kuşbakışı görünüşle çizilir.
D) Ölçek ile harita alanı arasında doğru orantı vardır.
E) Ölçek paydası büyüdükçe haritanın ayrıntıyı gösterme gücü artar.

3. Aşağıda verilenlerden hangisi büyük ölçekli haritaların özellikleri arasında yer almaz?

- A) Ayrıntıyı gösterme gücü fazladır.
B) Haritaya aktarılan gerçek alan azdır.
C) Haritanın ölçek paydası büyüktür.
D) Haşa oranı azdır.
E) Haritanın küçültme oranı azdır.

4. Yeryüzünün tamamının veya bir kısmının kuş bakışı görünüşünün belli bir ölçek dahilinde küçültülüp düzlem üzerine aktarılmasına harita denir.

Aşağıda verilen alanların aynı boyuttaki atlas sayfasına çizilen haritalarının hangisinin ayrıntı gösterme gücü en fazladır?

- A) Türkiye B) Asya C) İstanbul
D) Avrupa E) Dünya

5. Eşit boyuttaki atlas sayfalarına çizilmiş aşağıdaki haritalardan hangisinde Marmara Bölgesi'nin kapladığı alan daha büyük olur?

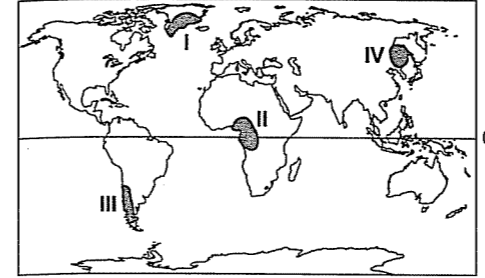
- A) Türkiye fiziki haritası
B) Ortadoğu ülkeleri fiziki haritası
C) Balkan ülkeleri fiziki haritası
D) Avrasya fiziki haritası
E) Dünya fiziki haritası

6. I. Eğim hesaplama
II. Konum belirleme
III. Uzunluk hesaplama
IV. Profil çıkarma

Yukarıda verilenlerden hangilerinin elde edilmesinde sadece fiziki haritalardan yararlanılmaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Dünya'nın şeklinin küresel olması harita çizimlerinde hatalara yol açar.

Buna göre, yukarıdaki silindirik projeksiyon yöntemiyle yapılan Dünya haritasında taralı alanların hangisinde hata oranı en fazla ve en azdır?

	En fazla	En az
A)	I	II
B)	II	III
C)	I	IV
D)	II	III
E)	III	IV

8. I. Ölçek
II. Lejant
III. Kuşbakışı görünüm
IV. Düzleme aktarma

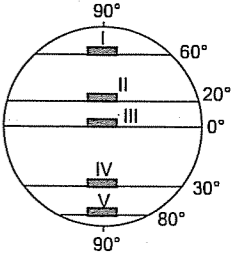
Yukarıda verilenlerden hangileri bir çizimin haritada sayılabilmesi için gerekli olan öncelikli şartlardan biri değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) III ve IV

9. 1/300.000 ölçeğinin karşılığı olan çizik ölçek aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
B)
C)
D)
E)

10. Haritalar hazırlanırken Dünya'nın şeklinden dolayı küresel yüzeylerin düzleme aktarılması sırasında bozulmalar meydana gelmektedir. Bu amaçla çizilen, silindirik projeksiyonlu bir haritada yandaki şekil üzerinde numaralı yerlerden hangisinde hata oranı en az ve en fazladır?

	En az	En fazla
A)	I	II
B)	III	IV
C)	III	V
D)	V	IV
E)	II	III

11. Yanda enlem ve boylam dereceleri verilen taralı alanların eşit boyuttaki kağıtlara haritaları çizilirse hangisinin ölçeği daha büyük olur?

		V			30°
	IV			III	20°
			II		10°
				I	0°
					10°

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Haritalar ne kadar küçük ölçekle çizilirse, o kadar ayrıntıyı gösterme gücü azalır.

Buna göre, aşağıdaki ölçeklerin hangisiyle çizilmiş haritanın ayrıntıyı gösterme gücü en fazladır?

- A)
B)
C)
D)
E)

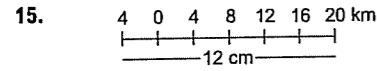
13. Aşağıdakilerden hangisi harita ve krokilerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Küçültme oranları
B) Kuş bakışı çizilmiş olmaları
C) Ayrıntıyı gösterme güçleri
D) Geniş alanları göstermeleri
E) Aynı yöntemle çizilmiş olmaları

14. Haritalardaki küçültme oranı, haritanın ayrıntıyı gösterme gücünü belirler.

Buna göre, aşağıdaki ölçeklerin hangisiyle yapılmış bir haritanın ayrıntıyı gösterme gücü daha fazladır?

- A) 1/400.000 B) 1/600.000 C) 1/1.000.000
D) 1/3.000.000 E) 1/8.000.000

Yukarıda verilen çizik ölçeğin karşılığı olan kesir ölçek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/200.000 B) 1/400.000 C) 1/600.000
D) 1/800.000 E) 1/2.000.000

16. Bir Türkiye siyasi haritasından aşağıdakilerden hangisi elde edilemez?

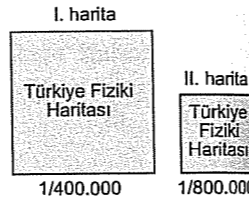
- A) Trabzon Bayburt arası kuşuçu mu uzaklık
B) Zigana Dağı'nın yükseltisi
C) Ankara, Eskişehir arası harita uzunluğu
D) Akdeniz Bölgesi'nin izdüşüm alanı
E) Türkiye'nin matematik konumu

17. – Türkiye siyasi haritası
– Türkiye beşeri ve ekonomik haritası
– Türkiye karayolları haritası

Yukarıda verilen haritalardan, aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi edinilemez?

- A) Türkiye'deki illerin yüzölçümleri
B) İllerin arasındaki gerçek uzaklık
C) Ekonominin geliştiği alanlar
D) Yerşekillerinin yükselti değerleri
E) Nüfusun yoğun olduğu yöreler

18. Yandaki I. ve II. harita ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. haritanın ayrıntısı daha fazladır.
B) II. haritada hata oranı daha fazladır.
C) I. haritada yükselti değerleri daha fazladır.
D) II. haritada iki kent arası harita uzunluğu daha azdır.
E) I. haritanın ölçeği daha büyüktür.

19. Yüzölçümleri aynı olan iki farklı bölgenin aynı boyuttaki kâğıtlara siyasi haritaları yapılırsa, bu bölgelere ait haritaların aşağıdakilerden hangisi bakımından birbirine benzediği söylenemez?

- A) Küçültme oranları
B) Coğrafi koordinatları
C) Ölçekleri
D) Kullanım amaçları
E) Ayrıntıyı gösterme güçleri

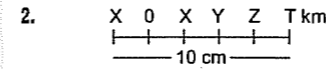
Konu Performans Testi - 2

1. A - B arası uzaklık,

I. Haritada	II. Haritada	III. Haritada
10 cm	5 cm	20 cm

ile gösterilmişse, bu haritalarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

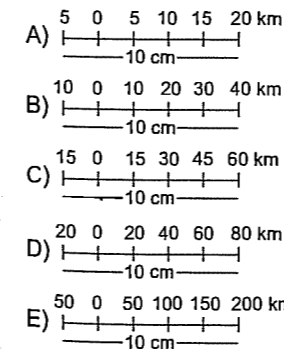
- A) I. haritanın ölçeği II. haritadan büyüktür.
B) III. haritanın ölçek paydası I. haritanın ölçek paydasından küçüktür.
C) II. haritanın ayrıntıyı gösterme gücü III. haritadan fazladır.
D) II. haritanın ölçeği III. haritanın ölçeğinden 4 kat küçüktür.
E) Hata payı en az olan III. haritadır.

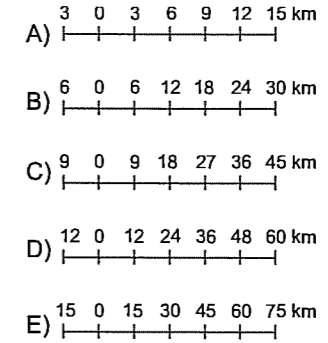
Yukarıda verilen çizgi ölçeğin kesir ölçek olarak değeri 1/400.000 ise, Z ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) 4 B) 12 C) 16 D) 24 E) 30

3. Aşağıda verilen çizik ölçeklerin hangisi 1/500.000 kesir ölçeğinin karşılığıdır?

4. 18 km² alana sahip bir arazi haritada 2 cm² ile gösterilmişse haritanın ölçeği aşağıda çentik aralıkları 1 cm olan kesir ölçeklerden hangisidir?

5. 1/8.000.000 ölçekle çizilen bir Türkiye fiziki haritasını 1/4.000.000 ölçekle yeniden çizerek aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmez?

- A) Harita alanı dört kat genişler.
B) Ayrıntı artar.
C) Coğrafi koordinatlar değişir.
D) Yükselti değerleri aynı kalır.
E) Ölçek iki kat büyümüş olur.

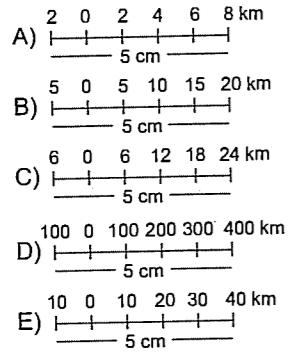
6. I. Eğim hesaplama
II. Profil çıkarma
III. Uzunluk hesaplama
IV. Konum belirleme

Yukarıda verilenlerden hangileri sadece fiziki haritalardan elde edilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıda verilen çizgi ölçeklerden hangisiyle çizilmiş bir Türkiye haritası duvarda daha az alan kaplar?

8. 32 km² alana sahip bir arazinin 2 cm² ile gösterildiği bir haritanın küçültme oranı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/200.000 B) 1/400.000 C) 1/600.000
D) 1/800.000 E) 1/1.000.000

9. 1/200.000 ölçekli haritada 5 cm² ile gösterilen bir arazinin gerçek alanı kaç km² dir?

- A) 10 B) 20 C) 40 D) 80 E) 160

10. Harita Harita uzunluğu Kullanılan ölçek

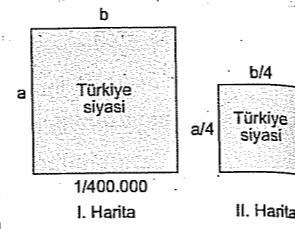
I. Siyasi	20 cm	1/200.000
II. Fiziki	5 cm	1/800.000
III. Beşeri	10 cm	?

Yukarıda X - Y kentleri arasındaki uzaklık, farklı ölçeklerle çizilen haritalarda farklı uzunlukta gösterilmiştir.

Buna göre, III. haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

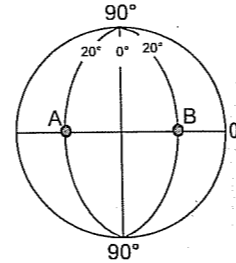
- A) 1/100.000 B) 1/300.000 C) 1/400.000
D) 1/600.000 E) 1/600.000

11. Yandaki I. haritanın ölçeği 1/400.000 dir. İkinci haritada aynı gerçek alan gösterildiğine göre ikinci haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/100.000 B) 1/200.000 C) 1/600.000
D) 1/800.000 E) 1/1.600.000

12. Yandaki küre üzerinde işaretli A - B noktaları arası haritada 20 cm ile gösterilmişse, haritanın küçültme oranı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/11.100.000 B) 1/22.200.000
C) 1/33.300.000 D) 1/44.400.000

- E) 1/2.200.000

13. X gölünün alanı,

I. haritada 1 cm²

II. haritada 4 cm²

III. haritada 16 cm²

ile gösterildiğine göre bu haritalarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. haritanın ölçeği II. haritadan küçüktür.
B) III. haritanın ölçek paydası I. haritanın ölçek paydasından dört kat küçüktür.
C) Ayrıntısı en fazla olan III. haritadır.
D) Harita alanı en geniş olan I. haritadır.
E) I. haritanın hata oranı en fazladır.

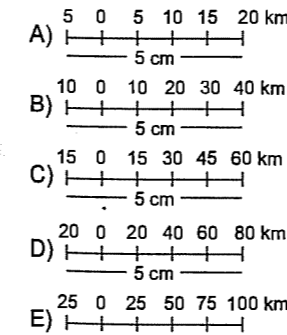
14. 1/300.000 ölçekli bir haritada 5 cm ile gösterilen bir yol, ikinci bir haritada 10 cm ile gösterilmişse ikinci haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/100.000 B) 1/150.000 C) 1/200.000
D) 1/450.000 E) 1/600.000

15. Aynı boyuttaki kâğıtlara yerleştirilmiş bir Türkiye fiziki haritası ile bir Marmara Bölgesi fiziki haritasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye haritasının küçültme oranı daha fazladır.
B) Marmara Bölgesi haritasında ayrıntı daha fazladır.
C) Türkiye haritasında hata oranı daha fazladır.
D) Marmara Bölgesi haritasında ölçek daha büyüktür.
E) Türkiye haritasının ölçek paydası daha küçüktür.

16. 30 km uzunluğundaki bir yol haritada 2 cm ile gösterilmişse haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

17. 1/2.000.000 ölçekli haritada 4 cm ile gösterilen bir yolun gerçek uzunluğu kaç km dir?

- A) 20 B) 40 C) 60 D) 80 E) 100

18. Gerçek alanı 400 km² olan bir göl 1/2.000.000 ölçekli haritada kaç cm² ile gösterilir?

- A) 1 B) 2 C) 10 D) 100 E) 200

19. Gerçek uzunluğu 100 km olan bir yol 1/500.000 ölçekli haritada kaç cm ile gösterilir?

- A) 5 B) 10 C) 15 D) 20 E) 25

20. 27 km² alana sahip bir arazinin 3 cm² ile gösterildiği haritanın küçültme oranı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/100.000 B) 1/200.000
C) 1/300.000 D) 1/600.000

- E) 1/900.000

21. 1/600.000 ölçekli haritada 2 cm² alan kaplayan bir arazi hangi ölçekli haritada 8 cm² alan kaplar?

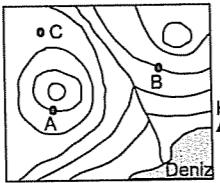
- A) 1/150.000 B) 1/200.000
C) 1/300.000 D) 1/1.200.000

- E) 1/2.400.000

Konu Performans Testi - 3

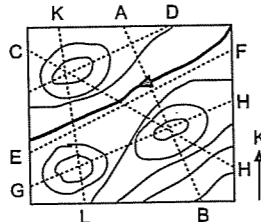
1. Yükselteleri eşit olan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen kapalı eğrilere izohips eğrileri denir. Aşağıda izohips eğrileriyle ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?
- A) Eğrilerin sıklaştığı yerlerde eğim fazladır.
B) Aynı haritadaki izohipsler arası yükselti farkı her yerde aynıdır.
C) En geniş eğri en alçak noktayı gösterir.
D) Küçük ölçekli haritalarda izohipsler arası yükselti farkı daha fazladır.
E) Her izohips eğrisi kendisinden daha alçak olan başka izohips eğrisini çevreler.

2. Yandaki izohips haritasında gösterilen A - B noktaları arasındaki yükselti farkı 300 m olduğuna göre C noktası hangi yükselti değerleri arasında yer alır?

- A) 300 - 450   B) 450 - 600   C) 600 - 750
D) 750 - 900   E) 900 - 1050

3. Eş yükselti eğrileriyle çizilen yandaki haritada verilen doğrultulardan hangisinden çıkarılacak profilin eğim ve engebesi daha az olur?

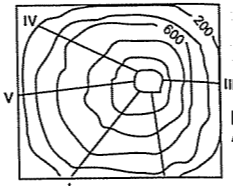

- A) A - B   B) C - D   C) E - F
D) G - H   E) K - L

4. Renklendirme yöntemiyle çizilen fiziki haritalarda yükselti basamakları renklerle ifade edilir. Buna göre, aşağıdaki bölgelerin yükselti değerleri dikkate alındığında hangisinin fiziki haritasında yeşil renk ve tonları daha fazla kullanılır?

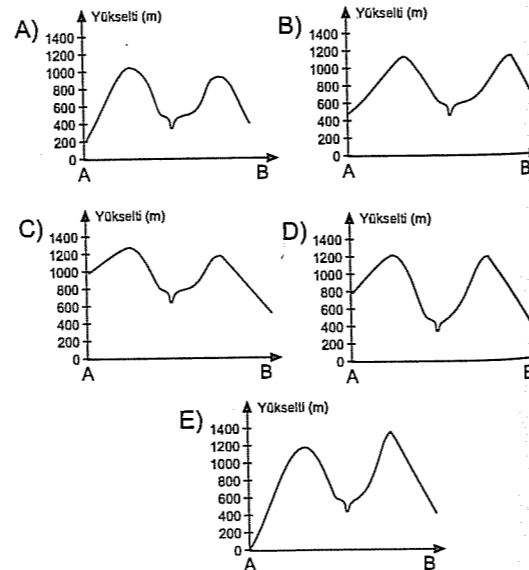
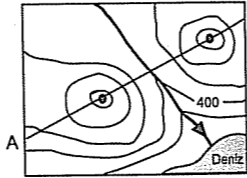
- A) Marmara Bölgesi
B) Güneydoğu Anadolu Bölgesi
C) Akdeniz Bölgesi
D) Doğu Anadolu Bölgesi
E) İç Anadolu Bölgesi

5. Yandaki izohips haritasında işaretli alanların hangisinden tepeye ulaşılırsa daha az yol kat edilmiş olur?

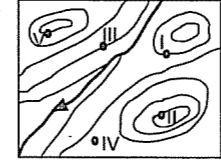

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Yandaki izohips haritasında gösterilen A - B doğrultusunda çıkarılacak profilden hangisi olur?

7. Yandaki izohips haritasında işaretli noktaların hangilerinin yükseltisi aynıdır?

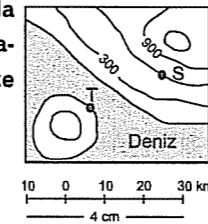

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve V
D) III ve IV   E) III ve V

8. Tarama yöntemiyle çizilmiş bir fiziki haritada çizgilerin kısa, sık ve kalın olduğu yerler aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Eğimin olmadığını
B) Yükseltinin olmadığını
C) Eğimin azaldığını
D) Tepenin olmadığını
E) Eğimin arttığını

9. Yandaki izohips haritasında işaretli T ve S noktaları arasındaki uzaklık gerçekte kaç km dir?

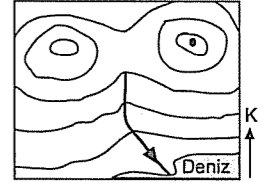

- A) 10   B) 15   C) 20   D) 25   E) 30

10. Kabartma yöntemiyle yapılan fiziki haritalar, yerçekimlerini gerçeğe en uygun gösteren haritalardır. Buna rağmen, bu haritaların yaygın olarak kullanılmaması ve yapılmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapım tekniklerinin yeterince gelişmemiş olması.
B) Yapım maliyetinin yüksek, kullanımının zor olması.
C) Kullanılan birimlerce fazla tercih edilmemesi.
D) Haritalara yerçekimlerinin üç boyutlu olarak aktarılması.
E) Daha çok siyasi haritalara ihtiyaç duyulması.

11. Yandaki izohips haritasında aşağıdaki yerçekimlerinden hangisi gösterilmemiştir?

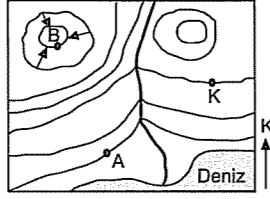

- A) Doruk (zirve)   B) Sürekli akarsu
C) Boyun   D) Falez (yalıyar)
E) Delta

12. Doğu Anadolu Bölgesi'nin renklendirme yöntemiyle çizilen fiziki haritasında en fazla kullanılan rengin kahverengi ve tonları olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğimin fazla olması
B) Yükseltinin fazla olması
C) Kestane rengi ve kahverengi toprakların yaygın olması
D) Bitki örtüsünün zayıf olması
E) Gerçek alanla izdüşüm alanı arasındaki farkın fazla olması

13. Yandaki izohips (eş yükselti) haritasında işaretli K noktasının yükseltisi 450 m olduğuna göre A - B noktaları arasındaki yükselti farkı kaç m dir?

- A) 450 B) 600 C) 800 D) 900 E) 1100

14. Renklendirme yöntemine göre çizilmiş bir fiziki haritada sadece yeşil ve yeşilin tonlarıyla gösterilen alanlar var ise bu araziyle ilgili aşağıdaki hangisi söylenemez?

- A) Eğim ve engebe azdır.
B) Yükselti azdır.
C) 0 - 500 m arası yükselti değerlerine sahiptir.
D) Gerçek sıcaklıkla indirgenmiş sıcaklık değerleri arasındaki fark fazladır.
E) Arazide kara yolu yapım maliyeti düşüktür.

15. Gölgeleme yöntemiyle yapılan fiziki haritalarda eğimin fazla olduğu yerlerde gölgeler koyulaşır. Buna göre, aşağıda verilen alanların hangisinde koyu gölgeleme yapılmasına daha fazla ihtiyaç duyulur?

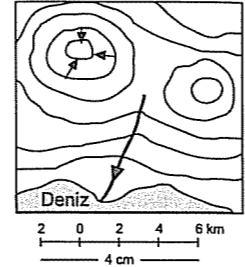
- A) Plato alanlarında
B) Ovalarda
C) Dağlık ve engebeli alanlarda
D) Deniz yüzeylerinde
E) Göl kenarlarında

16. Yükseltinin fazla olduğu yerler renklendirme yöntemiyle çizilmiş haritalarda kahverengi tonlarıyla gösterilir.

Buna göre, Türkiye'nin bölgelerinin yükselti değerleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin fiziki haritasında kahverengi tonlar daha fazla kullanılır?

- A) Marmara B) Doğu Anadolu
C) Ege D) Güneydoğu Anadolu
E) İç Anadolu

17. Yanda eş yükselti eğrileriyle çizilen fiziki haritada aşağıdaki yerçekimlerinden hangisi gösterilmemiştir?

- A) Boyun B) Çanak C) Tepe
D) Delta ovası E) Sirt

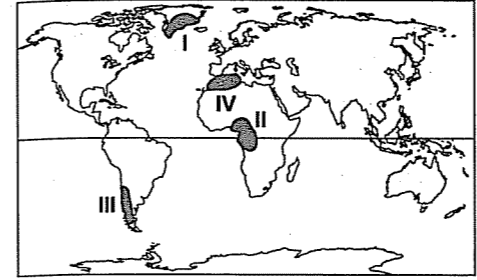
18. Renklendirme yöntemiyle çizilmiş fiziki haritalarda, 0 - 500 m yükselti aralığı yeşil
500 - 1000 m yükselti aralığı sarı
1000 - 1500 m yükselti aralığı turuncu
1000 - 2000 m yükselti aralığı açık kahverengi
2000 m den yüksek yerler koyu kahverengi ile gösterilir.

Buna göre, Marmara Bölgesi'nin renklendirme yöntemiyle çizilen fiziki haritasında aşağıda verilen renklerden hangisi daha fazla kullanılır?

- A) Yeşil B) Sarı
C) Turuncu D) Açık kahverengi
E) Koyu kahverengi

Konu Performans Testi - 4

1.

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretlenmiş alanların aynı ölçekte haritaları silindirik projeksiyon yöntemiyle yapılırsa hangisinde hata oranı daha fazla olur?

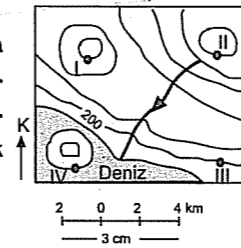
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Yerçekimlerinin eğim ve engebesi
II. İki merkez arasındaki uzaklık
III. İl ve ilçelerin sınırları
IV. Yükselti değerleri

Yukarıdakilerden hangileri hakkında bir fiziki haritadan bilgi elde edilemez?

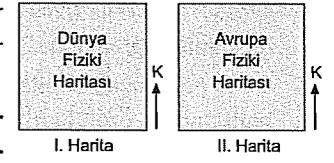
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve IV E) III ve IV

3. Yandaki izohips (eş yükselti) haritasında verilen noktaların hangilerinin yükselti değerleri arasındaki fark en fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Yanda verilen haritaların harita alanları eşittir.

Buna göre, bu haritalarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. haritanın ayrıntısı daha azdır.
B) II. haritanın ölçek paydası daha büyüktür.
C) I. haritanın hata oranı daha fazladır.
D) II. haritanın küçültme oranı daha azdır.
E) I. haritanın ölçeği daha küçüktür.

5. 1/200.000 ölçekli haritada bir göl 4 cm² ile gösterilmiştir.

Aynı gölün ikinci bir haritada 16 cm² ile gösterilmesi için aşağıda verilen ölçeklerin hangisi kullanılmalıdır?

- A) 1/50.000 B) 1/100.000 C) 1/400.000
D) 1/600.000 E) 1/800.000

6. Aşağıda harita ve gösterdiği konularla ilgili eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

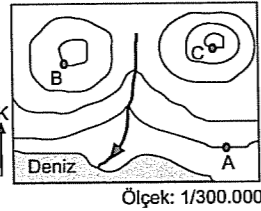
- A) Beşeri haritalar - Nüfus dağılışını
B) Siyasi haritalar - İdari bölünüşü
C) Sinoptik haritalar - Hava durumunu
D) İzoterm haritalar - Sıcaklığın dağılışını
E) Fiziki haritalar - Göç olaylarını

7. Ölçeği 1/20.000 ile 1/200.000 arasında olan haritalar topografya haritalarıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi topoğrafya haritalarının özellikleri arasında yer almaz?

- A) Küçültme oranı azdır.
B) İzohips aralıkları küçüktür.
C) Planlardan sonra en ayrıntılı haritalardır.
D) Haritaya aktarılan gerçek alan fazladır.
E) Büyük ölçekli haritalardır.

8. Yandaki haritada işaretli A - B noktaları arası 2 cm ve eğim %5 olduğuna göre, C noktasının yükseltisi kaç m dir?

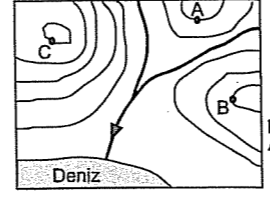
- A) 200 B) 300 C) 400 D) 500 E) 600

9. Yükselteleri eşit olan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen kapalı eğrilere izohips (eş yükselti) eğrileri denir.

Aşağıdakilerden hangisi izohipslerle ilgili yapılan yanlış bir değerlendirmedir?

- A) Küçük ölçekli haritalarda izohipsler arası yükselti farkı fazladır.
B) Eğimin fazla olduğu yerlerde izohipsler sıklaşır.
C) 0 m eğrisi kıyı çizgisini gösterir.
D) İzohipslerin nokta şeklini aldığı yerler zirvedir.
E) İzohipslerin V şeklini aldığı yerler çukurdur.

10. Yandaki izohips haritasında işaretli A noktasının yükseltisi 150 m olduğuna göre B ve C noktalarının yükseltisi aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	B	C
A)	150	300
B)	225	375
C)	275	425
D)	300	450
E)	450	600

11. Aynı bölgeyi gösteren haritaların izohips aralıkları aşağıdakilerden hangisi olursa ayrıntısı daha fazla olur?

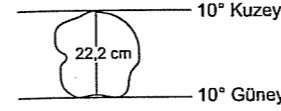
- A) 50 m B) 100 m C) 150 m
D) 200 m E) 250 m

12. Renklendirme yöntemiyle çizilen fiziki haritalarda yükselti basamakları renklerle ifade edilir.

Buna göre, aşağıda verilen ovaların yükseltileri dikkate alındığında hangisi renklendirme yöntemiyle çizilmiş haritada yeşil veya yeşilin tonlarıyla gösterilemez?

- A) Çukurova B) Bursa Ovası
C) Konya Ovası D) Bafra Ovası
E) Gediz Ovası

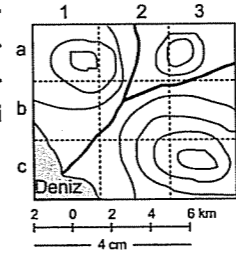
13.

Yukarıda enlem değerleri verilen bölgenin kuzey-güney uzunluğu haritada 22,2 cm ile gösterildiğine göre bu haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/100.000 B) 1/1.000.000
C) 1/10.000.000 D) 1/100.000.000
E) 1/10.000

14. Yandaki haritada gösterilen aralıkların hangisinin gerçek alanı ile izdüşüm alanı arasındaki fark en azdır?

- A) 1b B) 1c C) 2b D) 3a E) 3c

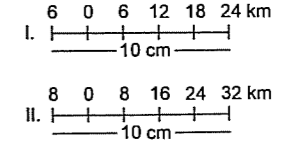
15. Bütün haritalardan yararlanılarak,

- I. Profil çıkarılması
II. Uzaklık hesaplanması
III. Konum belirlenmesi
IV. Yükselti hesaplanması

gibi özelliklerden hangileri bulunamaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

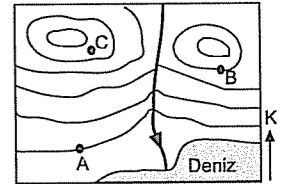
16.

Yukarıdaki çizik ölçeklerin kesir ölçek olarak ifade edilmeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II
A)	1/600.000	1/800.000
B)	1/400.000	1/500.000
C)	1/300.000	1/400.000
D)	1/200.000	1/300.000
E)	1/100.000	1/200.000

17. Yandaki izohips haritasında işaretli A ve B noktaları arasındaki yükselti farkı 150 m ise C noktası hangi yükselti değerleri arasında yer alır?

- A) 100 - 150 B) 150 - 200 C) 200 - 250
D) 250 - 300 E) 300 - 400

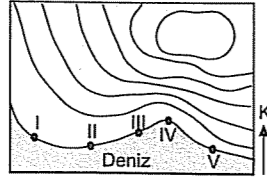
18. İzohips (eş yükselti) yöntemiyle çizilmiş haritalarda izohips eğrilerinin sık ya da seyrek geçmesi yer şekillerine bağlıdır.

Buna göre, aşağıda verilen alanların aynı ölçekle haritaları yapıldığında hangisinde izohips eğrileri daha sık geçer?

- A) Ergene Havzası B) Çukurova
C) Ağrı Dağı D) Bozok Platosu
E) Çatalca - Kocaeli Bölümü

Konu Performans Testi - 5

1. Yandaki izohips haritasında işaretli alanların hangisinde falez (yalıyar) oluşumu daha zordur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

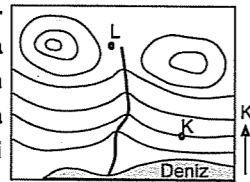
2. A-B merkezleri arası,

$$\frac{\text{I. Haritada}}{20 \text{ cm}^2} \quad \frac{\text{II. Haritada}}{5 \text{ cm}^2}$$

ile gösterilmişse bu haritalar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

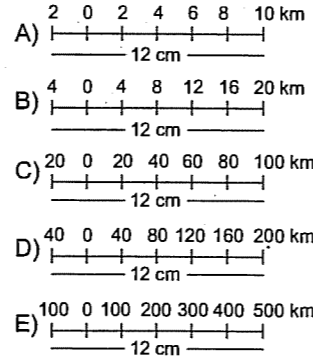
- A) I. haritanın ölçeği daha büyüktür.
B) II. haritanın ayrıntısı daha azdır.
C) I. haritanın ölçek paydası II. haritanın yarısı kadardır.
D) II. haritada hata oranı daha fazladır.
E) I. haritanın alanı daha azdır.

3. Yanda eş yükselti eğrileriyle çizilmiş haritada işaretli K noktasının yükseltisi 50 m olduğuna göre L noktası hangi yükselti değerleri arasında yer alır?

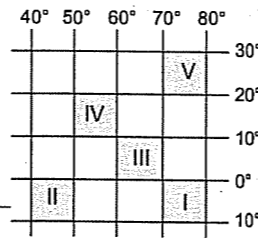

- A) 25 - 50 B) 75 - 100 C) 100 - 125
D) 125 - 150 E) 150 - 175

4. Aşağıda verilen çizik ölçeklerin hangisinin değeri 1/2.000.000'u gösterir?

5. Yanda coğrafi koordinatları verilen taralı alanların eşit boyuttaki kağıtlara haritaları çizildiğinde, hangisinin ayrıntısı daha fazla olur?

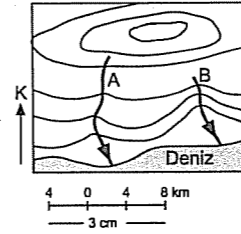

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ölçeği belli olan bir haritadan gerçek alanı bulmak için aşağıdaki işlemlerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Ölçek paydasıyla harita alanı çarpılmalıdır.
B) Ölçek paydasının karesi ile harita alanı çarpılmalıdır.
C) Harita alanının karesi ile ölçek çarpılmalıdır.
D) Ölçeğin karekökü alınarak harita alanıyla çarpılmalıdır.
E) Harita alanı ölçek paydasının karesine bölünmelidir.

7. Yandaki izohips haritasında işaretli akarsularla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) B akarsuyunun yatak eğimi daha fazladır.
B) A akarsuyunun boyu 10 km den fazladır.
C) Akarsuların akış yönü güneye doğrudur.
D) Akarsular Kuzey Yarımküre'de yer alır.
E) B akarsuyunun akış hızı daha fazladır.

8. Aşağıdakilerden hangisi küçük ölçekle çizilmiş bir haritanın özellikleri arasında yer almaz?

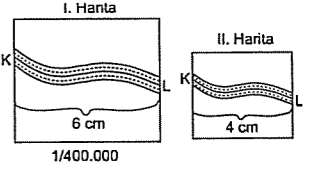
- A) Küçültme oranı fazladır.
B) Ayrıntıyı gösterme gücü azdır.
C) Haritaya aktarılan gerçek alan azdır.
D) Ölçeğin paydası büyüktür.
E) Hata oranı fazladır.

9. I. Profil çıkarma
II. Uzaklık hesaplama
III. Eğim hesaplama
IV. Konum belirleme

Yukarıda verilenlerden hangileri siyasi haritalardan elde edilemez?

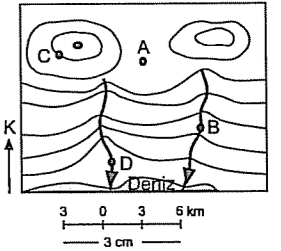
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Yandaki haritaların I. sinde K-L arası kuş uçuşu uzaklık 6 cm, II. sinde 4 cm ile gösterildiğine göre II. haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/200.000 B) 1/300.000 C) 1/450.000
D) 1/600.000 E) 1/750.000

11. Yandaki izohips haritasıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Akarsuların boyu 9 km den fazladır.
B) A noktası boyun üzerinde yer alır.
C) C nin yükseltisi B den fazladır.
D) Arazinin kuzeyden güneye doğru yükseltisi azalmaktadır.
E) D noktası kuzeye dönük yamaçta yer alır.

12. 1/3.000.000 ölçekli Dünya haritasını 1/6.000.000 ölçeği kullanarak tekrar çizerseniz, ilk haritaya göre ikinci haritada meydana gelecek değişiklik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Harita alanı genişler.
B) Ayrıntısı azalır.
C) Küçültme oranı azalır.
D) Ölçek büyür.
E) Hata oranı azalır.

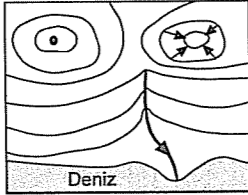
13. I. Nüfusun dağılışı
II. İki merkez arasındaki uzaklık
III. Yerçekillerinin uzanış doğrultusu
IV. Yükselti değerleri
Yukarıdakilerden hangileri beşeri haritalardan elde edilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. Aşağıda verilen alanların eşit boyuttaki haritaları yapıldığında hangisinin ayrıntıyı gösterme gücü daha fazla olur?

A) Asya Kıtası B) Avrupa Kıtası
C) Amerika Kıtası D) Türkiye
E) Rusya Federasyonu

15. Yanda eş yükselti eğri-leriyle çizilmiş haritada aşağıdaki yerçekillerinden hangisine yer verilmiştir?

A) Doruk B) Çanak C) Sürekli akarsu
D) Boyun E) Haliç

16. Aşağıdakilerden hangisi izohips haritaları için verilen yanlış bir bilgidir?

A) İzohipslerin sıklaştığı yerlerde eğim fazladır.
B) Aynı izohips eğrisi üzerinde bütün noktalarda yükselti eşittir.
C) İzohipslerin nokta şeklini aldığı yerler doruklardır.
D) En geniş izohips eğrisi en yüksek noktayı gösterir.
E) İzohipslerin V şeklini aldığı yerlerde vadiler bulunur.

17. 32 km² alana sahip göl bir haritada 2 cm² ile gösterilmişse, 300 km uzunluğundaki bir yol aynı haritada kaç cm ile gösterilir?

A) 75 B) 50 C) 45 D) 30 E) 15

18. Renklendirme yöntemiyle çizilmiş haritada yeşil renkler aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

A) Ormanlık alanları
B) Plato alanları
C) Bataklık alanları
D) 0 m ile 500 m arası yükseltideki yerleri
E) Yağışın ve bitki örtüsünün fazla olduğu alanları

19. 1/600.000 ölçekli bir haritada 12 cm² ile gösterilen bir gölün gerçek alanı kaç km² dir?

A) 36 B) 360 C) 432 D) 482 E) 662

20. Aşağıdakilerden hangisi büyük ölçekli haritaların özellikleri arasında yer almaz?

A) Hata oranı azdır.
B) Haritada gösterilen gerçek alan azdır.
C) Harita ölçeğinin paydası küçüktür.
D) Ayrıntıyı gösterme gücü azdır.
E) Küçültme oranı azdır.

Konu Performans Testi - 6

1.

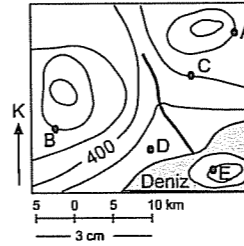

Yukarıda farklı ölçeklerle çizilmiş iki Türkiye haritasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. haritada ayrıntı daha fazladır.
B) II. haritanın hata oranı daha fazladır.
C) II. haritanın alanı I. haritadan 4 kat küçüktür.
D) I. haritanın ölçeği daha büyüktür.
E) II. haritada yükselti değerleri daha azdır.

2.

Yandaki haritada işaretli noktalarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) D noktası 0-200 m arası yükseltide yer alır.
B) A noktasıyla B noktası aynı yükseltiye sahiptir.
C) E noktasının yükseltisi 200 m dir.
D) B noktası C noktasından 400 m daha yüksektir.
E) C noktası E noktasından yüksektir.

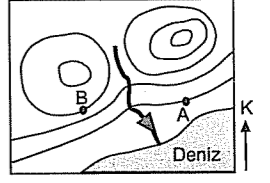
3.

Türkiye'nin karayolları haritasından,
I. Eğim hesaplanabilir.
II. Uzunluk hesaplanabilir.
III. Profil çıkarılabilir.
IV. Konum belirlenebilir.
Yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve IV

4.

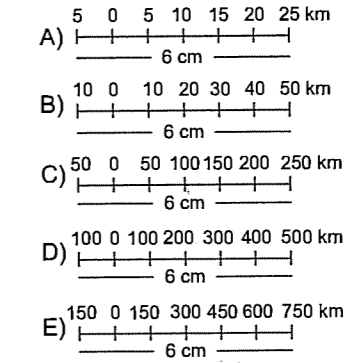
Yandaki izohips haritasında işaretli A - B noktaları arasındaki eğim %10 ve yatay mesafe 2 km olduğuna göre, haritanın ekuidistans (izohips aralığı) değeri aşağıdakilerden hangisidir?

A) 100 B) 200 C) 300 D) 400 E) 500

5.

Aşağıda verilen çizik ölçeklerin hangisiyle yapılan bir Karadeniz Bölgesi haritasında ayrıntı daha fazla olur?

6.

I. İzohipslerin sıklaştığı yerde eğim fazladır.
II. Lejant haritadaki işaretlerin anlamını ifade eder.
III. Küçük ölçekli haritalarda ayrıntı fazladır.
IV. İzohips haritalarından eğim hesaplanabilir.
Yukarıda verilen yargılardan hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) III ve IV

7. Renklendirme yöntemiyle çizilen haritalarda yükseltinin fazla olduğu yerler kahverengi tonlarıyla renklendirilir.

Buna göre, aşağıda verilen illerin coğrafi sınırları içindeki yükselti değerleri dikkate alındığında hangisinin renklendirme yöntemiyle çizilen haritasında kahverengi tonlar kullanılmaz?

- A) Erzurum B) İstanbul C) Hakkari
D) Rize E) Antalya

8. Yükseltileri eşit olan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilere izohips (eşyüksekti) eğrileri denir.

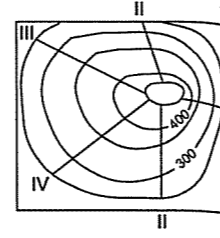
Aşağıda verilenlerden hangisi izohips eğrileriyle ilgili yanlış bir değerlendirmedir?

- A) İzohipsler kapalı eğrilerdir.
B) En dar izohips eğrisi en yüksek noktayı gösterir.
C) İzohipslerin sıklaştığı yerlerde eğim fazladır.
D) 0 m eğrisi göl kıyılarını gösterir.
E) Aynı izohips eğrisi üzerinde yükselti değişmez.

9. 1/1.500.000 ölçekle çizilen bir Türkiye fiziki haritasının kapladığı alan, ikinci bir Türkiye fiziki haritasından daha az ise ikinci haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) 1/200.000 B) 1/400.000 C) 1/750.000
D) 1/1.400.000 E) 1/2.000.000

10. Yandaki izopihs haritasında gösterilen doğrultuların hangisinin bulunduğu alanda arazinin eğimi en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Haritalarda hata payının temel nedeni Dünya'nın şeklinin küresel olmasıdır.

Buna göre, yandaki taralı alanların aynı ölçekle haritaları silindirik projeksiyon yöntemiyle yapıldığında hangisinde hata oranı daha fazla olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Bir çizimin harita sayılabilmesi için,

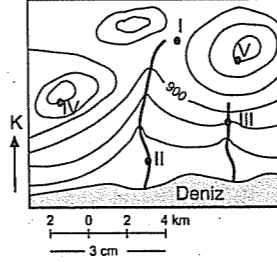
- I. Renklendirme yöntemiyle çizilmeli
II. Kuşbakışı görünüş sağlanmalı
III. Küçültme oranı belirlenmeli
durumlarından hangileri kesinlikle gereklidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Aşağıdakilerden hangisi harita ve krokilerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Ölçeklerinin olması
B) Ayrıntılarının fazla olması
C) Geniş alanları göstermeleri
D) Çizimlerinin düzensiz olması
E) Kuşbakışı görünüşe göre çizilmeleri

14. Yandaki eş yükselti eğrileriyle çizilmiş haritadaki işaretli noktalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. nokta boyun üzerinde yer almaktadır.
B) İşaretli noktaların en yüksek olanı I'dir.
C) III nolu nokta II nolu noktadan 300 m'den fazla yüksektir.
D) I nolu nokta ile V nolu nokta arasındaki yükselti farkı, III nolu nokta ile IV nolu nokta arasındaki farktan azdır.
E) III nolu nokta güneye dönük yamaçta yer alır.

15. 6 0 6 12 18 24 30 km
3 cm

Yukarıdaki çizik ölçeğin kesir ölçek olarak değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/200.000 B) 1/600.000 C) 1/900.000
D) 1/1.200.000 E) 1/1.500.000

16. Harita alanları aynı olan bir Türkiye fiziki haritasıyla bir Asya fiziki haritası karşılaştırıldığında aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye haritasının ayrıntısı daha fazladır.
B) Asya haritasında küçültme oranı daha fazladır.
C) Türkiye haritasının ölçeği daha büyüktür.
D) Asya haritasında hata payı daha azdır.
E) Asya haritasının ölçek paydası daha büyüktür.

17. I. Küçültme oranı azdır.
II. Ölçek paydası büyüktür.
III. Hata oranı azdır.
IV. Ayrıntıyı gösterme gücü fazladır.

Yukarıdakilerden hangileri büyük ölçekli haritaların özelliklerinden değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve IV

18. Aşağıdaki ölçeklerin hangisiyle çizilen bir Türkiye haritası duvarda daha fazla alan kaplar?

- A) 1/1.000.000 B) 1/1.500.000
C) 1/1.600.000 D) 1/2.000.000
E) 1/5.000.000

19. Aşağıdaki ölçeklerin hangisiyle yapılan bir harita, topografya haritası grubuna girmez?

- A) 1/25.000 B) 1/50.000 C) 1/100.000
D) 1/150.000 E) 1/250.000

Konu Performans Testi - 7

1. Aşağıdakilerden hangisi krokilerin özelliğidir?

- A) Ölçeğinin olmaması
B) Coğrafi koordinatların verilmesi
C) Küçük alanları göstermesi
D) Bozulmanın az olması
E) Küçültme oranının çok olması

2. I. Ayrıntı gösterme gücü artar.
II. Kapladığı alan büyür.
III. Gösterdiği alan küçülür.
IV. Bozulma oranı artar.

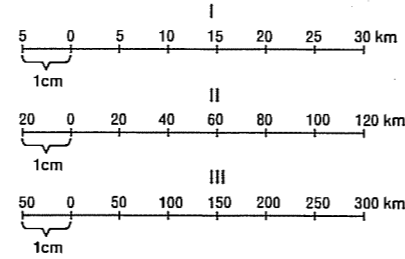
Bir bölgenin haritası ölçeğinin paydası büyü-tülek tekrar çizildiğinde yukarıdaki değişikliklerden hangileri ortaya çıkar?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

3. Gerçek alanla izdüşüm alan arasındaki farkın çok olduğu bir yer için aşağıdakilerden hangisi kesin doğrudur?

- A) Yerçekilleri engebeldir.
B) Mutlak nem fazla, yağış ihtimali azdır.
C) Ekvator'a yakın ama kuraktır.
D) Ekonomik faaliyet olarak tarım ön plandadır.
E) Deprem riski fazla, sıcak su kaynakları yaygındır.

4.

Bir bölgenin yukarıdaki çizik ölçeklerle çizilen haritalarının ayrıntıyı gösterme gücü en az olandan en çok olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III
B) II - I - III
C) II - III - I
D) III - I - II
E) III - II - I

5. 1/500.000 ölçekli bir Türkiye haritası için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Uzunluklar 500.000 kez küçültülmüştür.
B) Haritadaki 1 cm, gerçekte 5 km. dir.
C) Harita büyük ölçeklidir.
D) Kesir ölçek kullanılmıştır.
E) Haritada bozulmalar olmuştur.

6. Bir bölgenin biri orta ölçekli fiziki, diğeri küçük ölçekli siyasi olmak üzere iki haritasını çizerek aşağıdaki özelliklerden hangisi iki haritada da aynı olur?

- A) Ayrıntı gösterme güçleri
B) Haritaların büyüklükleri
C) Haritalardaki hata payı
D) Kullanılan renk ve işaretler
E) Göllerin yüzölçümüne oranı

7. Aşağıda verilen harita ölçeklerinden hangisi küçük ölçek değildir?

- A) 1/400.000
B) 1/600.000
C) 1/1.000.000
D) 1/2.000.000
E) 1/6.000.000

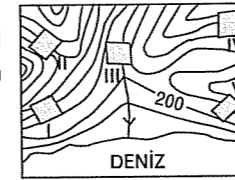
8. 1/600.000 ölçekli bir Türkiye madenler ve endüstri kuruluşları haritasından yararlanarak aşağıdakilerden hangisi bulunamaz?

- A) Şeker fabrikalarının yerleri
B) Demir ve bakır üretim alanları
C) İzmir - Van arasındaki doğrudan uzaklık
D) Van Gölü'nün yaklaşık yüzölçümü
E) Isparta - Antalya arasındaki ortalama eğim

9. Yanda eşyüksele eğri yöntemiyle çizilmiş haritada verilen doğrultulardan hangisinde izdüşümsel uzaklık ile gerçek uzaklık arasındaki fark diğerlerinden daha azdır?

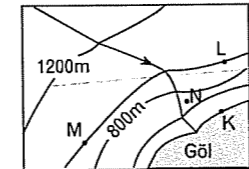
- A) A - B
B) C - D
C) E - F
D) G - H
E) K - L

10. Yanda verilen haritadaki taralı alanlardan hangisi yerçekilleri bakımından tarıma daha uygundur?

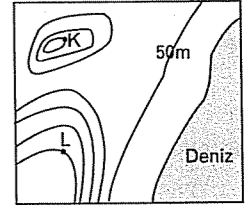
- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

11. Yanda verilen izohips haritası ile ilgili aşağıdakilerden yargılardan hangisine ulaşılamaz?

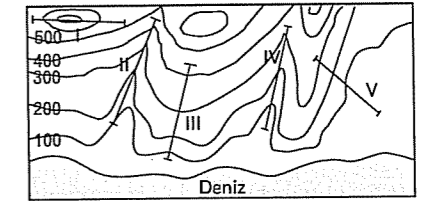
- A) Akarsu kuzeybatı - güneydoğu istikametinde akmaktadır.
B) K noktasının yükseltisi 0 m'dir.
C) Eküidistans (eşyüksele aralığı) değeri 200 metredir.
D) L ile M noktalarının yükseltileri aynıdır.
E) N noktası K noktasından yüksek, M ve L noktalarından alçaktır.

12. Yandaki eşyüksele eğri-leri kullanılarak çizilen haritada verilen K ve L noktaları arası yüksekli farkı kaç metredir?

- A) 50
B) 100
C) 150
D) 200
E) 250

13.

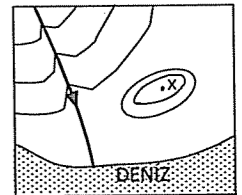

Yukarıda eşyüksele eğrileriyle çizilmiş bir yeryüzü şekli haritası verilmiştir.

Harita üzerinde numaralandırılmış doğrultuların hangileri akarsu vadisini göstermektedir?

- A) I ve III
B) II ve IV
C) III ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

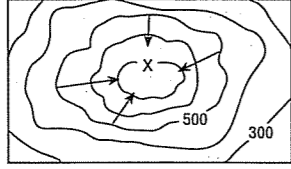
14. Yandaki izohips haritasında X ile gösterilen yeryüzü şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boyun
B) Çanak
C) Vadi
D) Falez
E) Tepe

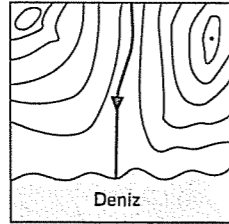
15.

Yukarıdaki izohips haritasında "X" ile gösterilen yerin yükseltisi kaç metredir?

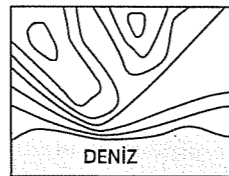
- A) 200 B) 300 C) 400 D) 500 E) 700

16. Yandaki topoğrafya haritasında aşağıdaki yer şekillerinden hangisi gösterilmemiştir?

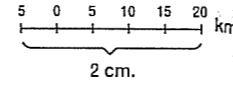
- A) Çanak B) Akarsu C) Tepe
D) Doruk E) Yamaç

17. Yanda eş yükselti eğrileriyle çizilmiş haritada eş yükselti eğrilerinin sık geçtiği kesimde dalga aşındırmasıyla oluşan şekle verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Körfez B) Doğal liman C) Falez
D) Delta Ovası E) Haliç

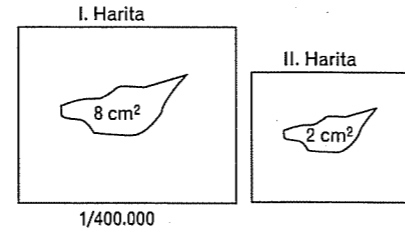
18. X ve Y noktaları arasındaki uzaklık, çizik ölçeği yandaki gibi olan bir haritada 5 cm olarak gösterilmiştir.

İki nokta arasındaki gerçek uzaklık kaç kilometredir?

- A) 125 km B) 62,5 km C) 75 km
D) 250 km E) 50 km

19.

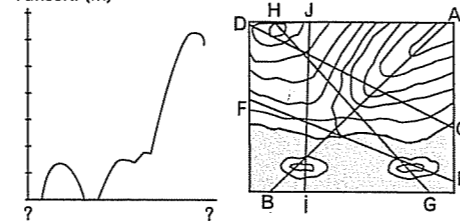

Aynı göl I. haritada 8 cm² ile gösterilirken II. haritada 2 cm² ile gösterilmiştir.

I. haritanın ölçeği 1/400.000 olduğuna göre II. haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/100.000 B) 1/200.000 C) 1/800.000
D) 1/1.600.000 E) 1/3.200.000

20. Yükselti (m)

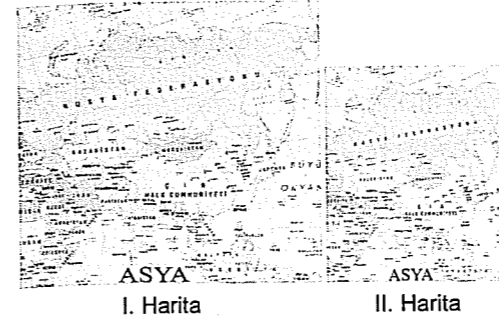

Yukarıdaki profil haritadaki hangi doğrultudan alınan kesite aittir?

- A) A - B B) C - D C) E - F
D) G - H E) I - J

Üniversite Performans Testi - 1

1.

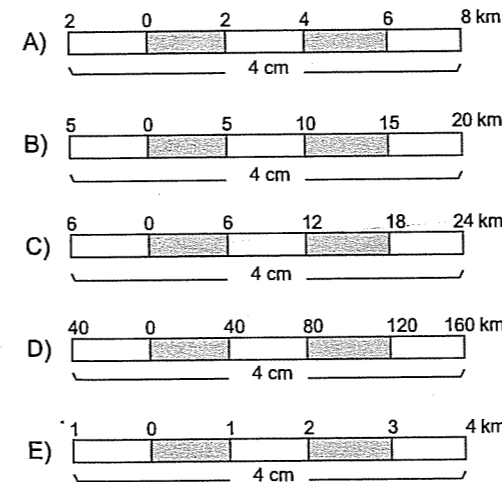

Yukarıda iki farklı Asya fiziki haritaları verilmiştir. Bu haritaların kapladıkları alanlar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. haritada ayrıntı daha fazladır.
B) II. haritanın ölçek paydası daha büyüktür.
C) I. haritanın coğrafi koordinatları daha büyüktür.
D) II. haritanın ölçeği daha küçüktür.
E) I. haritada hata oranı daha azdır.

YGSCOĞSB83/1

2. Van Gölü, aşağıdaki çizgi ölçeklerden hangisinin kullanıldığı bir haritada daha az yer kaplar?

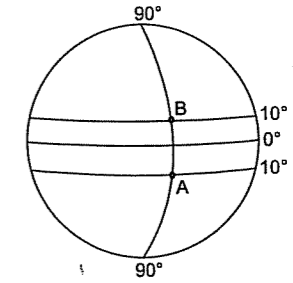
YGSCOĞSB83/2

3. Aşağıda belirtilen özelliklerden hangisi, Türkiye'nin hem fiziki hem de siyasi haritasından çıkarılabilecek ortak bir bilgi değildir?

- A) Sinop ile Rize arasındaki gerçek uzaklığın hesaplanması
B) Tuz Gölü'nün alanının hesaplanması
C) Çanakkale ile Iğdır arasındaki yerel saat farkının bulunması
D) Samsun'un matematik konumunun saptanması
E) Amasya ilinin yükselti değerinin bulunması

YGSCOĞSB83/3

4. Aşağıdaki A - B merkezleri arasındaki uzaklık bir haritada 20 cm ile gösterilmiştir.

Buna göre, bu haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/11.100.000 B) 1/100.000
C) 1/200.000 D) 1/2.200.000
E) 1/22.200.000

YGSCOĞSB83/4

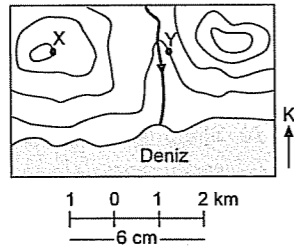
5. Bir bölgenin gerçek alanı ile izdüşümsel alanı arasındaki fark fazla ise bu bölgeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenebilir?

- A) Yüzölçümü büyüktür.
B) Deniz kıyısında yer almaktadır.
C) Yüksek enlemlerde bulunur.
D) Yerçekilleri dağlık ve engebeldir.
E) Nüfus yoğunluğu fazladır.

YGSCOĞSB83/5

1.A	2.B	3.A	4.E	5.C	6.E	7.A	8.E	9.B	10.C	11.B	12.A	13.B	14.E	15.B	16.A	17.C	18.B	19.C	20.D
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

6. Yanda 150 metrede bir geçirilen eşyüksekti eğrileriyle çizilmiş bir topografya haritası verilmiştir.

Haritada gösterilen X ve Y noktaları arasındaki yükselti farkı kaç m dir?

- A) 300 B) 450 C) 600 D) 750 E) 900

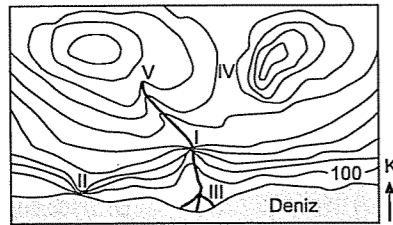
YGSCOĞSB84/6

7. I. Harita çizimlerinde boyut ve şekil bozukluklarının ortaya çıkması
II. Doğuda yerel saatin ileri olması
III. Gurub ve tan vakti sürelerinin Ekvator'dan kutuplara gidildikçe uzaması
IV. Güneşin doğudan doğması
Yukarıda verilenlerden hangileri Dünya'nın şeklinin sonucudur?

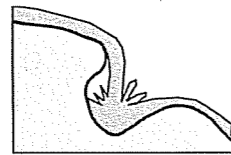
- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB84/7

8.

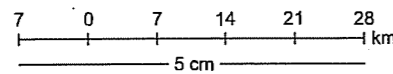
Yanda oluşumu verilen yerşekli yukarıdaki haritada işaretli olan noktaların hangisinde görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB84/8

9.

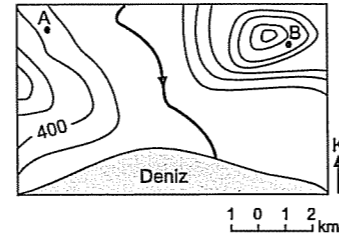

Yukarıda verilen ölçükle çizilen haritada iki merkez arasındaki uzaklık 5 cm olarak ölçüldüğüne göre, bu iki merkez arasındaki gerçek uzaklık kaç km'dir?

- A) 15 B) 20 C) 35 D) 40 E) 60

YGSCOĞSB84/9

10. Aşağıda bir bölgenin yerşekilleri izohips yöntemiyle gösterilmiştir.

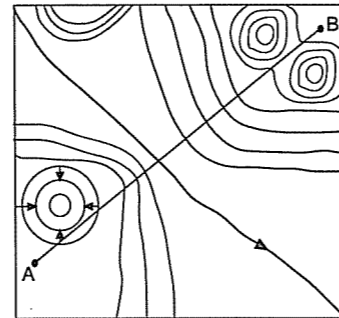

Bu harita renklendirme yöntemiyle yapılmış olsaydı A ve B merkezi aşağıdaki renklerden hangileriyle gösterilmesi gerekirdi?

A	B
A) Yeşil	Açık kahverengi
B) Yeşil	Yeşil
C) Sarı	Kahverengi
D) Kahverengi	Koyu kahverengi
E) Sarı	Yeşil

YGSCOĞSB84/10

11. Aşağıda bir bölgenin topografya haritası verilmiştir.

Haritadaki A-B doğrusunda hareket eden bir kişi aşağıdaki yerşekillerinin hangilerinden sırasıyla geçmiş olur?

- A) Sırt - Vadi - Boyun B) Çukur - Vadi - Boyun
C) Vadi - Yamaç - Çukur D) Zirve - Vadi - Yamaç
E) Çukur - Sırt - Vadi

YGSCOĞSB84/11

12. Bir Türkiye fiziki haritasından aşağıdakilerden hangisinin bulunabilmesi için ölçek gereklidir?

- A) Ağrı Dağı'nın yüksekliği
B) Zonguldak ile Mersin arası profili
C) Van Gölü'nün coğrafi koordinatları
D) Fırat Nehri'nin akış yönü
E) Karadeniz'in kıyısının gerçek uzunluğu

YGSCOĞSB84/12

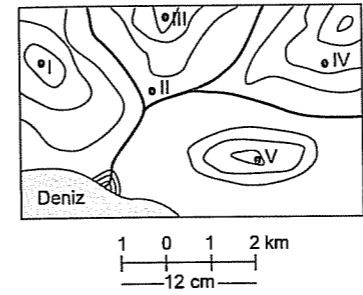
Üniversite Performans Testi - 2

1. 9. sınıf öğrencisi olan Buse coğrafya sınavında şu soruyla karşılaşmıştır.
"Aynı ebattaki kağıtlara Türkiye'deki göllerin haritası yapılırsa hangi gölün haritasındaki hata payı daha fazla olur?"
Buse bu soruya aşağıdaki cevaplardan hangisini verirse soru doğru yanıtlanmış olur?

- A) Manyas Gölü B) Sapanca Gölü
C) Burdur Gölü D) Tuz Gölü
E) Uzungöl

YGSCOĞSB85/1

2. Yükselti ile atmosfer basıncı ters orantılıdır.

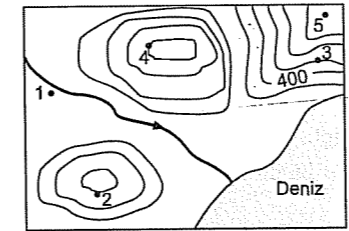

Yalnızca yükselti ile basınç arasındaki ilişki göz önüne alındığında, yukarıdaki izohips haritasında verilen yerlerden hangisinde basıncın daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB85/2

3.

Haritada verilen noktalardan hangileri arasında yükselti farkı en azdır?

- A) 1 ve 2 B) 1 ve 5 C) 2 ve 3
D) 2 ve 4 E) 4 ve 5

YGSCOĞSB85/3

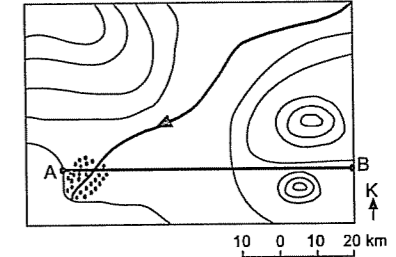
4. Deniz seviyesinden eşit yükseltideki noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilere izohips eğrileri denir.

Aşağıdakilerden hangisi izohipslerin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) İç içe kapalı eğrilerden oluşur.
B) Birer derece arayla çizilirler.
C) Eğriler birbirlerini kesmezler.
D) Eğimin arttığı yerlerde izohipsler sıklaşır.
E) Bir haritadaki en geniş izohips eğrisi en alçak noktayı gösterir.

YGSCOĞSB85/4

5. Aşağıdaki izohips haritasında A-B doğrusu gösterilmiştir.

Verilen izohips haritasında A'dan B'ye doğru giden bir kişi sırasıyla aşağıdaki yerşekillerinin hangilerinden geçer?

- A) Delta - vadi - boyun
B) Çukur - boyun - vadi
C) Boyun - delta - vadi
D) Sırt - yamaç - delta
E) Şelale - falez - vadi

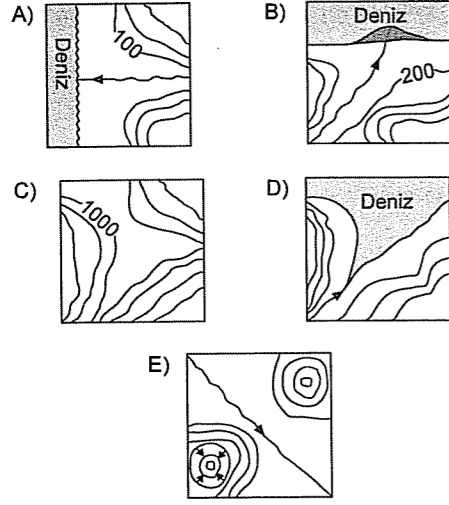
YGSCOĞSB85/5

6. I. Türkiye'nin yükselti basamaklarının gösterilmesi
II. Türkiye'nin il sınırlarının gösterilmesi
III. Türkiye'nin turistik bölgelerinin gösterilmesi
Yukarıda verilen özelliklerin gösterildiği haritalar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Özel harita	Fiziki harita	Siyasi harita
B) Fiziki harita	Fiziki harita	Özel harita
C) Fiziki harita	Özel harita	Siyasi harita
D) Siyasi harita	Fiziki harita	Özel harita
E) Fiziki harita	Siyasi harita	Özel harita

YGSCOĞSB85/6

7. Türkiye'nin farklı bölgelerinin izohips yöntemiyle haritaları yapılmak istenmektedir. Aşağıdaki izohips yöntemiyle yapılan haritalardan hangisi Türkiye'deki bölgelere ait bir harita **olamaz**?

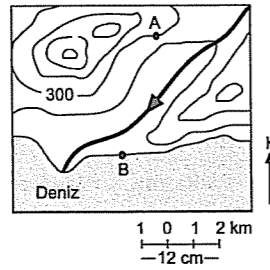
YGSCOĞSB86/7

8. I. Yön bulma
II. Uzunluk hesaplama
III. Profil çıkarma
IV. Eğim hesaplama
Yukarıdakilerden hangileri tüm haritalardan elde edilebilecek özellikler arasında sayılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB86/8

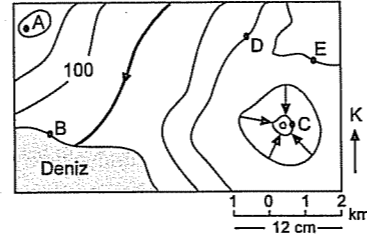
9. Yandaki topoğrafya haritasından,
I. A ve B arasındaki yatay uzaklık
II. A ve B arasındaki yükselti farkı
III. A ve B arasındaki yer şekilleri
IV. A ve B arasındaki yağış farkı
yukarıdaki özelliklerden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve III E) II ve IV

YGSCOĞSB86/9

10.

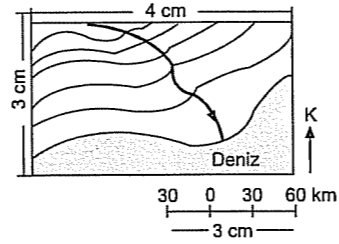

Yukarıdaki izohips haritasında gösterilen arazi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) D noktasının yükseltisi 200 m'dir.
B) A noktası bir tepe görünümündedir.
C) B noktası kıyı çizgisi üzerinde yer alır.
D) D ve C noktasının yükseltisi birbirinden farklıdır.
E) E noktasının yükseltisi 300 m'dir.

YGSCOĞSB86/10

11.

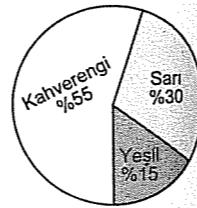
Yukarıda verilen haritada, toplam alanın $\frac{2}{3}$ 'ünü kara kaplamaktadır.

Bu haritadaki kara parçasının alanı kaç km²'dir?

- A) 4500 B) 5400 C) 6300
D) 7200 E) 8100

YGSCOĞSB86/11

12. Yandaki grafikte bir ülkenin fiziki haritasında kullanılan renklerin oranları gösterilmiştir. Grafik incelendiğinde bu ülke için aşağıdakilerden hangisi **kesinlikle** söylenebilir?

- A) Kuzey Yarım küre'de yer alır.
B) Nüfus yoğunluğu fazladır.
C) Ülke içi yükselti farkı fazladır.
D) Yüzölçümü büyüktür.
E) Yer şekilleri sadedir.

YGSCOĞSB86/12

İklim Bilgisi

Konu Performans Testi - 1

1. Aşağıda verilenlerden hangisi üzerinde iklimin etkisinden **söz edilemez**?

- A) Akdeniz'de plaj turizminin Karadeniz'den fazla gelişmiş olmasında
B) Doğu Anadolu'da volkan dağlarının geniş alan kaplamasında
C) Kıyı bölgelerimizde orman alanlarının iç bölgelerimizden fazla alan kaplamasında
D) İç Anadolu'da erozyonun fazla olmasında
E) Karadeniz kıyı kesiminde sıcaklık farkının az olmasında

2. Sıcaklık ve nem bakımından benzer özellik gösteren hava bölümlerine ne ad verilir?

- A) Hava kütlesi B) Hava olayı
C) İklim D) Hava durumu
E) Cephe

3. Güneş'ten gelen zararlı ışınların büyük kısmını süzerek yeryüzünde yaşamın devam etmesine yardımcı olan atmosfer katmanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Troposfer B) Stratosfer C) Ozonosfer
D) İyonosfer E) Ekzosfer

4. I. Oksijen
II. Su buharı
III. Karbondioksit
IV. Azot

Yukarıda verilenlerden hangileri atmosferde miktarı değişen gazlardandır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi atmosferin özelliklerinden biri **değildir**?

- A) Güneş'ten gelen zararlı ışınları süzmesi
B) Gölgeleğin tam karanlık olmasını engellemesi
C) Kara ve denizlerin dağılışını belirlemesi
D) Yerin aşırı ısınmasını ve aşırı soğumasını engellemesi
E) Meteorolojik olayların oluşmasını sağlaması

6. Atmosfer, yeryüzünde pek çok olayın görülmesinde etkilidir.

Aşağıdakilerden hangisi atmosfer olmasa da gerçekleşecek olaylardan biridir?

- A) Gölgeleğin aydınlık olması
B) Güneş ışınlarının yere değme açısının kutuplara doğru daralması
C) Ekvator çevresinin daha fazla yağış alması
D) Gece-gündüz arasındaki sıcaklık farkının azalması
E) Ultraviyole ışınların tutulması

7. Troposferde yükseldikçe her 100 m'de sıcaklığın 0,5 °C azalmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükseldikçe atmosfer yoğunluğunun azalması
B) Dünya'nın şeklinin küresel olması
C) Troposferin kalınlığının ekvatorlarda fazla, kutuplarda az olması
D) Troposferin yerden yansıyan ışınlarla ısınması
E) Kutuplar çevresinin soğuk olması

8. Aşağıdakilerden hangisi iklim elemanlarından biri değildir?

- A) Sıcaklık B) Hava kütlesi
C) Nem ve yağışlar D) Rüzgâr
E) Basınç

9. Atmosferin yoğunluğu her katmanda aynı değildir. Buna göre, aşağıda verilen atmosfer katmanlarından hangisinin yoğunluğu en fazladır?

- A) Ozonosfer B) Stratosfer C) İyonosfer
D) Troposfer E) Ekzosfer

10. Atmosfer, çeşitli gazlardan oluşan ve yerçekimi etkisiyle Dünya'nın etrafını çepeçevre saran hava küreye denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi atmosferin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Gölgelemin tam karanlık olmasını engellemesi
B) Güneş'ten gelen zararlı ışınları tutması
C) Güneş ışınlarının yere değme açısını düzenlemesi
D) İklim olaylarının oluşmasını sağlaması
E) Yeryüzündeki haberleşmeye olanak sağlaması

11. I. Yeryüzündeki haberleşmeyi sağlar.
II. İklim olaylarının görüldüğü katmandır.
III. Atmosferin en dış katmanıdır.

Yukarıda özellikleri verilen atmosfer katmanları aşağıdakilerden hangi seçenekte doğru sıralanmıştır?

	I	II	III
A) Ekzosfer	Ozonosfer	Stratosfer	
B) İyonosfer	Troposfer	Ekzosfer	
C) Ozonosfer	Stratosfer	Troposfer	
D) Kemosfer	İyonosfer	Troposfer	
E) Troposfer	Stratosfer	Ozonosfer	

12. Aşağıda verilenlerden hangisi atmosferin katmanlarından biri değildir?

- A) Troposfer B) Ekzosfer C) Litosfer
D) İyonosfer E) Stratosfer

13. Atmosferin katmanlarından olan Troposfer'in kalınlığı ekvator da fazla, kutuplarda azdır.

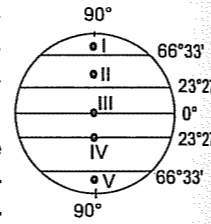
Bu durum üzerinde,

- I. ekvator da sıcaklığın fazla olması,
II. kutuplarda yerçekiminin fazla olması,
III. kara ve denizlerin yarımkürelere farklı dağılması,
IV. ekvator da çizgisel hızın fazla olması,
gibi olgulardan hangileri etkili olmamıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

14. Bir yerde atmosfer olaylarının uzun yıllar göstermiş olduğu ortalama duruma iklim denir.

Buna göre, yandaki küre üzerinde işaretli noktaların hangisinde iklimle hava durumu arasındaki fark en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. İklim yeryüzünde pek çok beşeri ve doğal olay üzerinde etkilidir.

Aşağıdakilerden hangisi iklimin beşeri faaliyetlere etkisine örnek oluşturmaz?

- A) Alçak enlemlerde, yüksek yerlerin yerleşme yeri olarak daha fazla tercih edilmesi
B) Türkiye'de kıyı bölgelerin iç kesimlerden daha fazla nüfuslanması
C) Yağışlı iklim bölgelerinde, kırsal konutlarda daha çok ahşap malzeme yapı malzemesi olarak kullanılması
D) Orman alanlarının tahrip edilmesi
E) İç bölgelerde tahıl tarımının yaygın olması

16. Aşağıdakilerden hangisi Troposfer katmanında yükseldikçe sıcaklığın azaldığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Ekvatordan kutuplara doğru sıcaklığın azalması
B) Akdeniz'in Karadeniz'den daha tuzlu olması
C) Yükselen havanın yoğunlaşarak yağış oluşturması
D) Karadeniz kıyılarında buharlaşma miktarının az olması
E) Bulutlu günlerde yerin ısı kaybının az olması

17. İklimin insan ve doğal çevre üzerinde çeşitli etkileri vardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi üzerinde iklimin etkisinden söz edilemez?

- A) Bitki örtüsü
B) Güneş ışınlarının yere değme açısı
C) Akarsu rejimleri
D) Mesken (konut) tipleri
E) Turizm faaliyetleri

18. Atmosferi oluşturan gazların %75'i ve su buharının tamamının Troposfer katmanında bulunmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yükselti
B) Enlem
C) Boylam
D) Dünya'nın günlük hareketi
E) Yerçekimi

19. Troposferde yükseldikçe nem ve ısı birikimi azaldığından her 100 m'de sıcaklık 0,5 °C azalır. Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak açıklanmıştır?

- A) Troposferin daha çok yerden yansıyan ışınlarla ısınması
B) Troposferin kalınlığının ekvator da fazla, kutuplarda az olması
C) Ekvator çevresinde sıcaklığın fazla olması
D) Atmosferin bazı katmanlarında sadece yatay yönlü hava hareketlerinin gerçekleşmesi
E) Atmosferde güneş ışınlarının yansımaya uğraması

20. Atmosfer çeşitli katmanlardan oluşan bir hava küredir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi atmosferin katmanlarıyla ilgili verilen yanlış bir bilgidir?

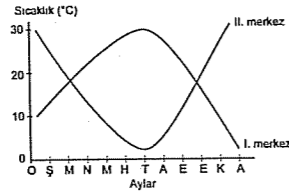
- A) Güneş'ten gelen zararlı ışınların önemli bir kısmı ozonosfer katmanı tarafından tutulur.
B) Su buharının tamamı troposfer katmanında bulunur.
C) İyonosfer katmanı yeryüzünde haberleşmeyi sağlar.
D) Yükseldikçe, katmanların yoğunlukları azalır.
E) Troposferin kalınlığı kutuplarda fazla, ekvator da azdır.

21. Aşağıda verilenlerden hangisi üzerinde iklimin etkisinden söz edilemez?

- A) Alçak enlemlerde ısınma masrafının az olması
B) Sıcak bölgelerde tarım ürünlerinin daha erken olgunlaşması
C) Dünya'nın kutuplardan basık, ekvator da şişkin olması
D) Karadeniz'de tuzluluk oranının Akdeniz'den az olması
E) Ege Bölgesi'nde yaz şartlarının Doğu Anadolu Bölgesi'nden uzun sürmesi

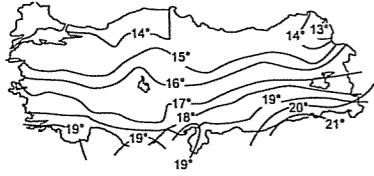
Konu Performans Testi - 2

1. Yanda sıcaklık grafikleri verilen merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki merkezin sıcaklıkları bazı dönemler eşitlenmiştir.
B) Her iki merkezin de sıcaklık farkları 30 °C yi geçmemiştir.
C) Merkezlerin I. si Kuzey, II. si Güney Yarımküre'de yer alır.
D) İki merkezin de en sıcak ayları aynıdır.
E) Her iki merkezde de kış yağışları genel olarak yağmur şeklindedir.

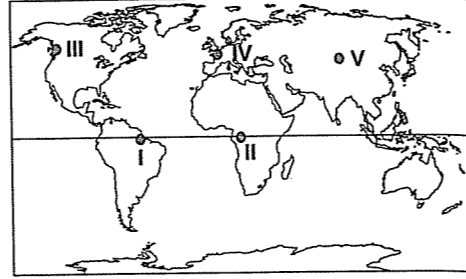
2. Aşağıda Türkiye'nin yıllık sıcaklık ortalamalarına göre indirgenmiş izoterm haritası verilmiştir.

Bu haritadaki verilenlerden aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşamaz?

- A) En yüksek sıcaklıklara Güneydoğu'da rastlanır.
B) Kıyı bölgelerinde sıcaklık dağılışı enleme uygunluk gösterir.
C) En yüksek sıcaklıklar ile en düşük sıcaklıklar arasındaki fark 8 °C'den fazladır.
D) Sıcaklık genelde kuzeyden güneye doğru artmaktadır.
E) Kuzeydoğuda sıcaklıkların düşük olması yükseltinin sonucudur.
3. Aynı enlem üzerinde bulunan farklı iki noktanın sıcaklık değerlerinin yıl içinde farklılık göstermesinde,
- I. Yükselti
II. Denizellik - karasallık
III. Güneş ışınlarının geliş açısı
- faktörlerinden hangileri etkili olmaz?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

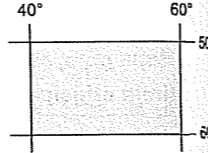
4. Sıcaklığın dağılışı üzerinde en etkili faktör Güneş ışınlarının yere değme açısıdır.

Buna göre, harita üzerinde işaretli noktaların hangilerinin sıcaklık değerlerinin farklı olması güneş ışınlarının yere değme açısıyla sıcaklık arasındaki ilişkiye ters düşer?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve V E) IV ve V

5. Yanda matematik konumu verilen yerin sıcaklığıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kuzeyinden gelen rüzgârlar sıcaklığı düşürür.
B) En sıcak dönemi ocak - şubat dönemidir.
C) Yerçekillerinin kuzeye dönük yamaçları daha fazla ısınır.
D) Güneş ışınlarını en eğik açıyla 21 Haziran'da alır.
E) Güneye gidildikçe ortalama sıcaklık azalır.

6. Enlemin sıcaklık üzerindeki etkisi düşünüldüğünde, yanda işaretli olan rüzgârların sıcaklık üzerindeki etkisi aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A) Azaltır	Artırır	Artırır	Azaltır	Azaltır
B) Azaltır	Değiştirmez	Azaltır	Artırır	Artırır
C) Artırır	Değiştirmez	Azaltır	Azaltır	Azaltır
D) Azaltır	Değiştirmez	Artırır	Azaltır	Azaltır
E) Azaltır	Azaltır	Artırır	Değiştirmez	Değiştirmez

7. Kuzey Yarımküre'de yıllık sıcaklık ortalamasının Güney Yarımküre'den 2 - 4 °C daha fazla olmasının yanında, Kuzey Yarımküre'de izoterm eğrileri enlemlerden daha fazla sapma gösterir.

Bu durumun oluşmasında,

- I. Kara - deniz dağılışı
II. Güneş ışınlarının geliş açısı
III. Okyanus akıntıları

gibi etmenlerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

8. Güneş ışınları atmosfer içerisinde ne kadar uzun mesafe geçerse enerji kaybı o kadar çok olur.

Buna göre, atmosferin katmanlarından olan troposferin kalınlığı ekvator'dan kutuplara doğru azalmasına rağmen güneş ışınlarının en fazla kutuplarda kayba uğramasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş ışınlarının eğik açıyla düşmesi
B) Kutuplarda atmosfer yoğunluğunun fazla olması
C) Kutupların sıcaklık değerlerinin düşük olması
D) Kutuplarda 6 ay gece ve gündüz sürelerinin yaşanması
E) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması

9.

Merkezler	Ocak ayı sıcaklığı (°C)	Temmuz ayı sıcaklığı (°C)
I	18	2
II	-4	28
III	20	6

Yukarıdaki tabloda üç merkezin ocak ve temmuz sıcaklıkları verilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) I. merkezde sıcaklık farkı III. merkezden fazladır.
B) II. merkezde don olayı görülür.
C) I. merkez Güney Yarımküre'de yer alır.
D) III. merkezde mekanik çözülme II. merkezden azdır.
E) II. merkezin ekvatora uzaklığı III. merkezden azdır.

10. Atmosferin daha çok yerden yansıyan ışınlarla (ışınma yoluyla) ısınmasına bağlı olarak sıcaklık her 100 m yükseldikçe 0,5 °C azalır.

Merkezler	Gerçek Sıcaklık (°C)	Yükselti (m)
I	10	1000
II	8	1500
III	12	800
IV	14	1200
V	16	200

Buna göre, tabloda verilen beş merkezin indirgenmiş sıcaklıklarının en fazla olandan en az olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III - IV - V B) II - I - IV - III - V
C) III - I - IV - II - V D) III - IV - I - V - II
E) IV - V - III - II - I

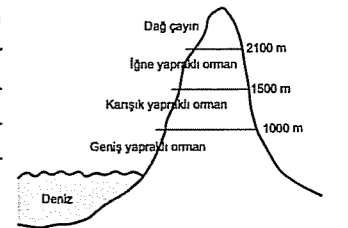
11. Yaklaşık olarak aynı enlemlerde yer almalarına rağmen İzmir'de yıllık sıcaklık ortalamasının Elazığ'dan fazla olması,

- I. Nemlilik
II. Güneş ışınlarının geliş açısı
III. Yükselti
IV. Denizden uzaklık

gibi faktörlerin hangileriyle sıcaklık arasındaki ilişkiye ters düşer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) III ve IV

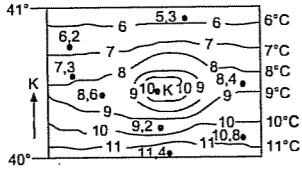
12. Yanda orta enlemlerde bulunan bir dağın belirli yükselti aralıklarında görülen orman kuşakları verilmiştir.

Bu kuşakların oluşması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

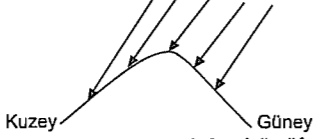
- A) Yükseldikçe basıncın azalmasıyla
B) Yükseldikçe toprak türlerinin azalmasıyla
C) Yükseldikçe yağış miktarının azalmasıyla
D) Yükseldikçe sıcaklığın azalmasıyla
E) Yükseldikçe atmosfer yoğunluğunun azalmasıyla

13. Yandaki izoterm haritasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıcaklıklar genel olarak kuzeyden güneye doğru artmaktadır.
B) K noktası çevresine göre yüksekte yer alır.
C) Haritası verilen bölge Kuzey Yarımküre'de yer alır.
D) İzoterm eğrileri 1'er °C aralıklarla çizilmiştir.
E) Haritanın en yüksek sıcaklık değerleriyle en düşük sıcaklık değerleri arasındaki fark 5 °C den fazladır.

14. Yandaki yerşeklinin güneye dönük yamacı güneş ışınlarını kuzeye dönük yamaçlara göre yıl boyunca daha büyük açıyla aldığına göre bu yerşekliyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

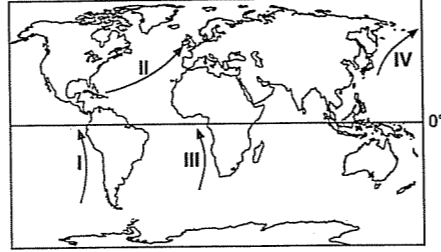

- A) Güney yamaçta sıcaklık daha yüksektir.
B) Kuzey yamaçta basınç değerleri daha düşüktür.
C) Güney yamaçta tarımın üst sınırı daha yüksektir.
D) Kuzey yamaçta ürünler daha geç olgunlaşır.
E) Bu yerşekli Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer alır.

15. Aşağıda verilenlerden hangisi nemin sıcaklık üzerindeki etkisine örnek oluşturmaz?

- A) Ocak ayında Trabzon'un sıcaklık değerlerinin Yozgat'tan yüksek olması
B) Batı Avrupa kıyılarında yıllık sıcaklık ortalamasının Orta Avrupa'dan fazla olması
C) Bulutlu günlerde yerin ısı kaybının az olması
D) Türkiye'ye kuzeyden esen rüzgarların sıcaklığı düşürmesi
E) Kıyı bölgelerde sıcaklık farkının iç bölgelerden az olması

16. Okyanus akıntıları oluştuğu bölgelerin sıcaklık özelliklerini önemli oranda ulaştıkları bölgelere taşırlar.

Buna göre, yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretli akıntıların hangileri etkili olduğu kıyılarda sıcaklığı artırır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17. Aşağıda dört merkezin yıllık sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Merkezler	Sıcaklık
I. Çanakkale	15,5 °C
II. İzmir	17,5 °C
III. Erzurum	6 °C
IV. Antalya	18,5 °C

Bu merkezlerin enlem değerleri dikkate alındığında hangilerinin sıcaklıklarının farklı olması enlem farkından kaynaklanmaz?

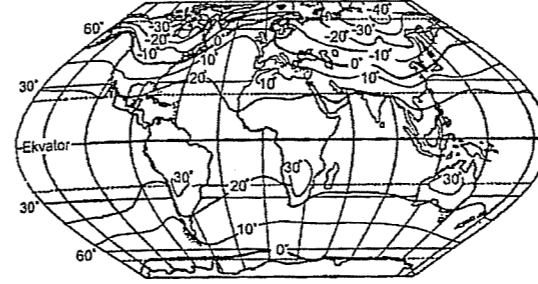
- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

18. Aşağıdakilerden hangisi bir yerin sıcaklığından etkilenmez?

- A) Daimi kar sınırı yükseltisi
B) Bitki örtüsü
C) Yükselti değerleri
D) Yerleşme üst sınırı
E) Tarım ürünlerinin olgunlaşma süresi

Konu Performans Testi - 3

1. Aşağıda Dünya ocak ayı izoterm haritası verilmiştir.

Yalnızca haritadaki bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) En soğuk yerler Kuzey Yarımküre'de yer alır.
B) Güney Yarımküre'de kıtaların batı kıyıları doğu kıyılarından daha soğuktur.
C) Haritadaki izoterm eğrileri 10 °C aralıklarla çizilmiştir.
D) Güney Yarımküre'de sıcaklıklar 0 °C nin altına inmemiştir.
E) Kuzey Yarımküre karalarının batı kıyıları doğu kıyılarından daha sıcaktır.

2. Sıcaklığın dağılımını etkileyen faktörlerden yalnızca yükselti dikkate alındığında, yanda işaretli A noktasının sıcaklığı 16 °C olduğuna göre B ve C noktalarının sıcaklıkları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	B	C
A)	10°C	13°C
B)	13°C	10°C
C)	7°C	13°C
D)	-3°C	10°C
E)	12°C	15°C

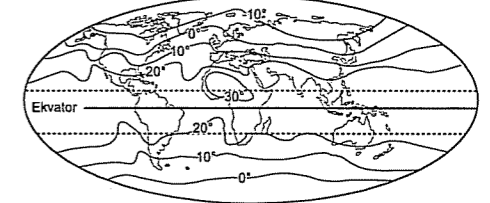
3. Aşağıdaki tabloda bazı merkezlere ait sıcaklık ve yükselti değerleri verilmiştir.

Merkez	Gerçek sıcaklık (°C)	Yükselti (m)
I	12	800
II	14	1000
III	13	900
IV	10	1600

Yükseltinin sıcaklık üzerindeki etkisi dikkate alındığında bu merkezlerin indirgenmiş sıcaklıklarının fazla olandan az olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III - IV B) II - IV - I - III
C) II - III - IV - I D) II - IV - III - I
E) IV - I - II - III

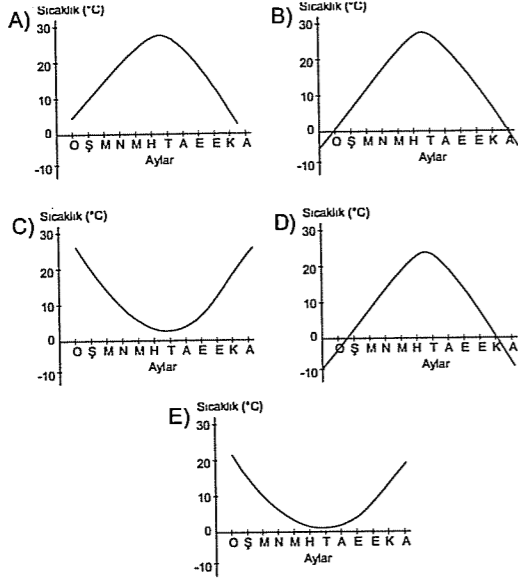
4. Aşağıda Dünya yıllık izoterm haritası verilmiştir.

Yalnızca haritadaki bilgilerden yararlanılarak aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşamaz?

- A) Ekvatordan kutuplara doğru sıcaklık genel olarak azalmaktadır.
B) Dünya'nın en sıcak yeri Yengeç Dönencesi civarındadır.
C) Güney Yarımküre karalarının batı kıyılarında izoterm ekvatora doğru sapma göstermiştir.
D) Kuzey Yarımküre'deki en yüksek sıcaklıkla en düşük sıcaklık arasındaki fark 30 °C den azdır.
E) Kuzey Yarımküre'deki izoterm eğrileri daha fazla sapmaya uğramıştır.

5. Aşağıdaki sıcaklık grafiklerinden hangisinin ait olduğu merkezde don olayı daha fazla görülür?

6. Kentler Yıllık ortalama sıcaklık (°C)

Çanakkale	15,5
Ankara	11,6
Erzurum	6,0

Yukarıda yıllık ortalama sıcaklıkları verilen kentlerin sıcaklık değerlerinin farklı olmasında,

- I. Güneş ışınlarının geliş açısı
II. Yükselti
III. Enlem

gibi sıcaklığı etkileyen faktörlerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

7. Bir dağın güney yamacının, yıl boyunca kuzey yamacından daha fazla ısınması, bu dağla ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaz?

- A) Kuzey Yarımküre'de yer aldığı
B) Güney yamacında yerleşme üst sınırının daha yüksek olduğunu
C) Güney yamacında tarımın üst sınırının daha yüksek olduğunu
D) Güney yamacına güneş ışınlarının daha büyük açılarla düştüğünü
E) Sıcaklıkların en yüksek değerlere 1. ve 2. aylarda ulaştığını

Nemin sıcaklık şartları üzerindeki etkisi dikkate alındığında, yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli merkezlerin hangisinde yıllık sıcaklık farkı en az olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Sıcaklık dağılımını etkileyen faktörlerden biri de yükseltidir. Yerden yükseldikçe her 100 m de sıcaklık 0,5 °C azalır.

Merkezler	İndirgenmiş Sıcaklık (°C)	Yükselti (m)
I	16,5	1200
II	12	1800
III	16	1000
IV	18	1200
V	15	200

Buna göre, yukarıdaki tabloda indirgenmiş sıcaklık değerleri ve yükseltileri verilen merkezlerin hangisinin gerçek sıcaklığı en yüksektir?

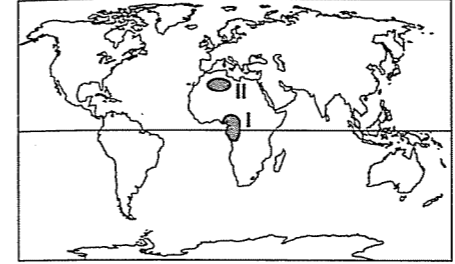
- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yerden yükseldikçe her 100 m de sıcaklık 0,5 °C azalır.

Sıcaklığın yükseltiye bağlı olarak azalması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Güneş ışınlarının geliş açısıyla
B) Yükseldikçe basınç değerlerinin değişmesiyle
C) Troposferin yerden yansıyan ışınlarla ısınmasıyla
D) Yükseldikçe yerçekiminin azalmasıyla
E) Yükseldikçe atmosfer kalınlığının azalmasıyla

- 11.

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretlenen I nolu nokta, II nolu noktaya göre güneş ışınlarını daha büyük açıyla almasına rağmen, sıcaklık ortalaması II nolu noktada daha fazladır.

Bu durum II nolu noktanın hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Nem oranının az olmasının
B) Bitki örtüsünün seyrek olmasının
C) Rüzgârın şekillendirici etkisinin fazla olmasının
D) Ekvatora daha uzak olmasının
E) Kuzey Yarımküre'de bulunmasının

12. Güneş ışınlarının yere değme açısı sıcaklığın dağılımında etkili bir faktördür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi güneş ışınlarının yere değme açısı üzerinde etkili olmadığı halde, sıcaklığın dağılımında etkili faktörlerden biridir?

- A) Enlem B) Eğim ve baki
C) Eksen eğikliği D) Günlük hareket
E) Yükselti

13. Enlem - sıcaklık ilişkisi dikkate alındığında yanda işaretli oklar yönünde esen rüzgârların hangileri etkili olduğu bölgenin sıcaklığı üzerinde azaltıcı etkide bulunmaz?

- A) Yalnız I B) I ve III C) I ve V
D) II ve IV E) III ve V

14. Enlem derecesi arttıkça güneş ışınlarının yere değme açısı küçüldüğünden sıcaklık da azalır.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi sıcaklık - enlem ilişkisiyle çelişir?

- A) Antalya'da sıcaklık değerlerinin Trabzon'dan yüksek olması
B) Türkiye'ye kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi
C) Akdeniz'de tuzluluk oranının Karadeniz'den yüksek olması
D) Sinop'un ocak ayı sıcaklık değerlerinin Yozgat'tan yüksek olması
E) Akdeniz Bölgesi'nde donlu gün sayısının Marmara Bölgesi'nden az olması

15. Yeryüzünden yükseldikçe sıcaklıklar her 100 m de 0,5 °C azalır. Deniz seviyesine indirgenmiş sıcaklıklar bu ilkeden yararlanılarak hesaplanır.

Merkezler	Gerçek Sıcaklık (°C)	İndirgenmiş Sıcaklık (°C)
I	10	16,5
II	6	14
III	5	14
IV	12	15
V	8	15,5

Tablodaki bilgilere göre verilen merkezlerin yükseltisi fazla olandan az olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III - IV - V B) III - II - V - I - IV
C) III - V - I - II - IV D) IV - III - I - III - V
E) V - I - III - IV - II

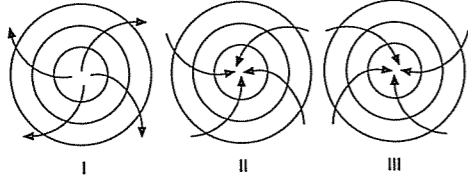
Konu Performans Testi - 4

1. Aşağıda ekvatorial bölgede görülen özelliklerden bazıları verilmiştir.

Bu özelliklerden hangisinin oluşmasında ekvatorun alçak basınç etkisinde kalması etkili olmuştur?

- A) Yağışın fazla olması
B) Bitki örtüsünün zengin olması
C) Yükselici hava hareketlerinin olması
D) Bulutlu gün sayısının fazla olması
E) Sıcaklığın yıl boyunca yüksek olması

2. Basınç merkezlerindeki hava hareketi Kuzey ve Güney yarımkürelerde farklı yönlerde sapma gösterir.

Buna göre, yukarıdaki basınç merkezlerinden hangileri Kuzey Yarımküre'de yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

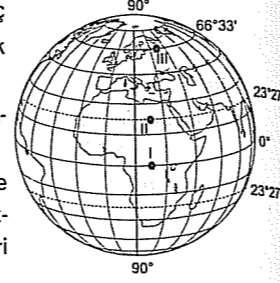
3. I. Ekvator da daimi alçak basınç oluşması
II. Orta enlemlerde basıncın mevsimlere göre değişmesi
III. Yükseldikçe basıncın azalması
IV. 60° enlemleri civarında alçak basınç şartlarının etkili olması

Yukarıda verilen basınçla ilgili oluşumların hangileri sıcaklığın basınç üzerindeki etkisine örnek oluşturmaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. I. Termik alçak basınç
II. Dinamik yüksek basınç
III. Dinamik alçak basınç

Yandaki küre üzerinde işaretli merkezlerde etkili olan basınç türleri verilmiştir.

Bu basınç türlerinin oluşum nedeni aşağıdaki lardan hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III
A) Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi
B) Dünya'nın şekli	Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın şekli
C) Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi
D) Dünya'nın şekli	Dünya'nın şekli	Dünya'nın şekli	Dünya'nın günlük hareketi
E) Dünya'nın şekli	Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi	Dünya'nın günlük hareketi

5. Rüzgârlar oluştuğu bölgenin iklim özelliklerini ulaştıkları bölgelere önemli oranda taşırlar.

Buna göre, aşağıda verilen rüzgârların özellikleri dikkate alındığında hangisinin süresi ve sıcaklık üzerindeki etkisi diğerlerine göre daha azdır?

- A) Batı rüzgârları B) Meltem rüzgârları
C) Alizeler D) Kutup rüzgârları
E) Muson rüzgârları

6. I. Basınç farkı
II. Basınç merkezleri arasındaki uzaklık
III. Yüzey şekillerinin engebelleliği
- Yukarıdakilerden hangilerinin artması durumunda rüzgârın hızı da artar?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. I. Dinamik basınç merkezleri arasında eserler.
II. Yılın belirli dönemlerinde yön değiştirirler.
III. Orta kuşak karalarının batı kıyılarına yağış bırakırlar.

Yukarıda verilenlerden hangileri batı rüzgârlarının özellikleri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi rüzgârın hızı üzerinde etkili olan faktörlerden biri değildir?

- A) Dünya'nın günlük hareketi
B) Basınç merkezleri arasındaki mesafe
C) Nem miktarı
D) Yüzey şekilleri
E) Merkezler arasındaki basınç farkı

9. Türkiye'nin iklimine etki eden en önemli faktörlerden biri de basınç merkezleridir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin İzlanda alçak basınç merkezinin etkisine girdiğini en iyi açıklar?

- A) Kışın havanın ılık ve yağışlı olması
B) Yazın sıcak ve kurak geçmesi
C) Havada bulutlanmanın az olması
D) Havanın soğuk ve yağışsız olması
E) Kış sıcaklarının 0 °C nin altına düşmesi

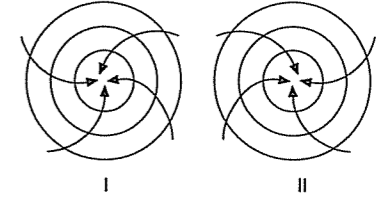
10. Rüzgârlar oluştuğu iklim bölgesinin sıcaklık özelliklerini önemli oranda ulaştıkları bölgelere taşırlar.
- Buna göre, aşağıdaki rüzgârların hangisi ulaştığı bölgede diğerlerine oranla farklı bir etki yapar?**

- A) Keşişleme B) Hamsin C) Sirokko
D) Karayel E) Kible

11. Alçak alanlardan yüksek alanlara çıkıldıkça atmosfer basıncının azalması aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Atmosfer kalınlığının azalması
B) Yerçekiminin azalması
C) Atmosfer yoğunluğunun azalması
D) Sıcaklığın azalması
E) Nem miktarının azalması

12. Aşağıda verilen basınç merkezleri iki farklı noktada yıl boyunca etkilidir.

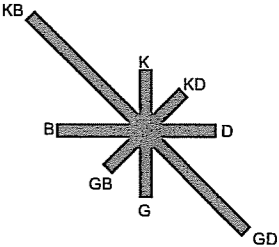

Bu merkezlerin etkili olduğu yerlerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İklîmlerinin genel özelliklerinin benzer olması
B) Bitki örtüsünün zengin olması
C) Sıcaklık farkının az olması
D) Yükselici hava hareketinin etkisinde kalması
E) Buldukları yarımkürelerin aynı olması

13. Yanda bir merkeze ait rüzgâr frekans gülü verilmiştir.

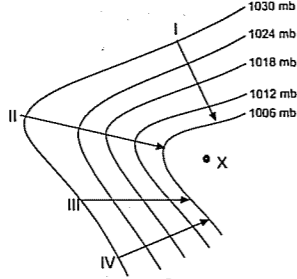
Yüzey şekillerinin rüzgâr yönüne etkisi de dikkate alındığında bu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Hakim rüzgâr yönü kuzeybatı - güneydoğudur.
B) Rüzgârın esme sıklığı düzensiz dağılmıştır.
C) En az rüzgâr kuzeydoğu - güneybatı yönünden esmiştir.
D) Kuzeybatı - güneydoğu yönlü uzanışa sahip bir vadi içinde yer alır.
E) Yüzey şekilleri engebeli olduğundan iklimi karasaldır.

14. Yandaki izobar haritasında işaretli alanlardan X noktasına esen rüzgârların hızının en az olduğu merkezin II nolu merkez olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Basınç merkezleri arasındaki mesafenin fazla olmasıyla
B) Yüze şekillerinin engebeli olmasıyla
C) Bitki örtüsünün seyrek olmasıyla
D) Basınç farkının fazla olmasıyla
E) Havanın yoğunluğunun fazla olmasıyla

15. Havadaki gazların yeryüzüne yaptığı etkiye atmosfer basıncı denir. Bu etkinin 1013 mb dan fazla olması yüksek, 1013 mb dan az olması ise alçak basıncı oluşturur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi yıl boyunca yüksek basıncın etkisinde kalan bölgelerin özellikleri arasında yer almaz?

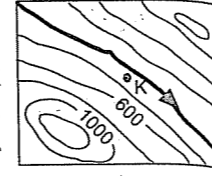
- A) Alçalıcı hava hareketleri etkilidir.
B) Sıcaklık farkı fazladır.
C) Bitki örtüsü bakımından zengindir.
D) Mekanik çözülme fazladır.
E) Güneşli gün sayısı fazladır.

16. I. Sirikko
II. Hamsin
III. Lodos
IV. Karayel
V. Kible

Yukarıda verilen yerel rüzgârlardan hangileri Türkiye'de etkili olan sıcak yerel rüzgârlardır?

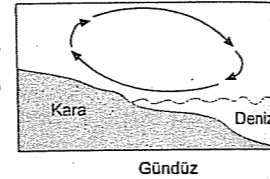
- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve V
D) III ve IV
E) III ve V

17. Yerçekillerinin rüzgâr yönü üzerinde etkisi dikkate alındığında, yandaki K noktasının rüzgâr frekans gücü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) B) C)
D) E)

18. Yandaki şekilde gösterilen rüzgârlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kara ve denizlerin günlük ısınma farkından oluşurlar.
B) Etki alanları dardır.
C) Gündüz denizden karaya, gece karadan denize doğru eserler.
D) Ilık rüzgârlardır.
E) Etkili olduğu kıyılara yağış bırakırlar.

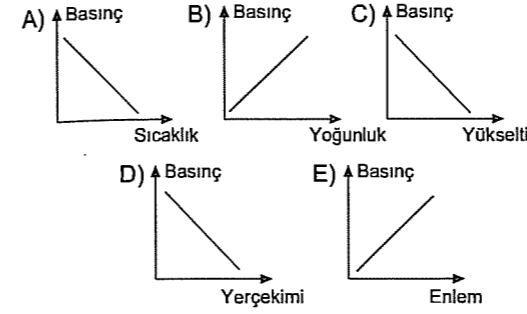
19. I. Krivetz
II. Samyeli
III. Bora
IV. Hamsin
V. Mistral

Yukarıda verilen rüzgârlardan hangileri soğuk yerel rüzgârlara örnek olamaz?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

Konu Performans Testi - 5

1. Aşağıdaki atmosfer basıncının dağılışını etkileyen faktörlerle ilgili verilen grafiklerden hangisi yanlıştır?

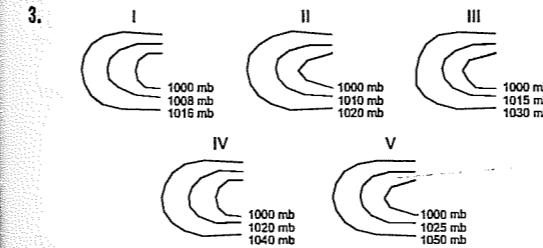

2. Hava hareketinin yıl boyunca merkezden çevreye doğru olduğu bir bölge için,

- I. Yağış miktarı azdır.
II. Rüzgârın şekillendirici etkisi azdır.
III. Mekanik çözülme fazladır.
IV. Bitki örtüsü zayıftır.

gibi yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

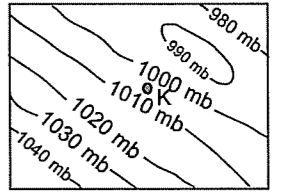

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

4. Bir bölgede rüzgârın oluşabilmesi için öncelikle aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi gerekir?

- A) Yağışın oluşmasının
B) Sıcaklığın artmasının
C) Yükseltinin artmasının
D) Basınç farkının oluşmasının
E) Yerçekiminin artmasının

5. Rüzgâr, yüksek basınç alanlarından alçak basınç alanlarına doğru yatay yöndeki hava hareketidir.

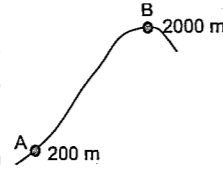
Buna göre, yandaki izobar haritasında işaretli K noktasına rüzgârın hangi yönden daha çok esmesi beklenir?

- A) Kuzeyden
B) Kuzeydoğudan
C) Güneyden
D) Güneydoğudan
E) Güneybatıdan

6. I. Sıcaklık
II. Yükselti
III. Atmosfer yoğunluğu
IV. Yerçekimi
Yukarıdakilerden hangilerinin artması bir yerde atmosfer basıncının azalmasına neden olur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Yandaki 200 m yükseltideki A noktasından, 2000 m yükseltideki B noktasına çıktığında basıncın azalması,
- Atmosfer yoğunluğunun azalması
  - Sıcaklığın azalması
  - Yerçekiminin azalması
- olgularından hangilerinin sonucudur?

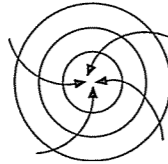

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

8. Rüzgârın hızına etki eden faktörler dikkate alındığında,
- basınç merkezleri arasındaki mesafenin artması,
  - yerçekillerinin engebeli olması,
  - basınç merkezleri arasındaki basınç farkının artması,
- gibi olguların hangilerinin gerçekleşmesi rüzgârın hızını azaltıcı etkide bulunur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

9. Yandaki basınç merkezinin yıl boyunca etkili olduğu bölge ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Yükselici hava hareketleri etkilidir.
B) Yağış miktarı fazladır.
C) Sıcaklık farkı fazladır.
D) Bitki örtüsü gürdür.
E) Kimyasal çözünme fazladır.

10. Yanda, estikleri bölge ve esme yönleri verilen rüzgârlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

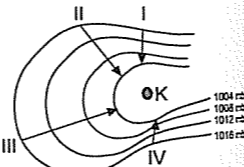

- A) Güneydoğu Asya'ya bol yağış bırakırlar.
B) Oluşumlarının temel nedeni Dünya'nın eksen eğikliğidir.
C) Yaz mevsiminde denizden karaya doğru eserler.
D) Güneydoğu Asya'da pirinç tarımının yapılmasını kolaylaştırırlar.
E) Gün içinde yön değiştirirler.

11. Yeryüzünde daimi yüksek basınç alanlarının dağılışı ile aşağıdakilerin hangisinin dağılışı arasında bir paralellik görülür?

- A) Dağlık alanların dağılışı
B) Sıcak bölgelerin dağılışı
C) Yağışın az olduğu bölgelerin dağılışı
D) Sıcaklık farkının az olduğu bölgelerin dağılışı
E) Bulutluluk oranının fazla olduğu bölgelerin dağılışı

12. Yanda verilen izobar haritasının ait olduğu bölgenin yerçekillerinin sade olduğu kabul edilirse, harita üzerinde işaretli noktalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) K noktası alçak basınç alanıdır.
B) K noktasına rüzgâr en hızlı IV nolu yönden eser.
C) I nolu yönden K noktasına esen rüzgârın hızı, II nolu yönden esen rüzgârın hızından daha fazladır.
D) K noktasına rüzgârın esme hızı en az III nolu yöndendir.
E) K noktasıyla arasında basınç farkı en fazla olan IV nolu merkezdir.

13. I. Alçalıcı hava hareketlerinin etkili olması
II. Yağışın fazla olması
III. Bulutlanma oranının az olması
IV. Sıcaklığın fazla olması

Yukarıdakilerden hangileri daimi termik yüksek basınç alanlarının özellikleri arasında yer almaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

14. Yüksek basınç alanlarından alçak basınç alanlarına doğru yatay yönde olan hava hareketine rüzgâr denir.

Aşağıdakilerden hangisi rüzgârlarla ilgili verilen yanlış bir bilgidir?

- A) Muson rüzgârları, kara ve denizlerin mevsimlik ısınma farkından oluşur.
B) Alize rüzgârları, sıcak kuşakta etkili olur.
C) Kutup rüzgârları, kuru ve soğuktur.
D) Meltem rüzgârları, Dünya'nın yıllık hareketi sonucu oluşur.
E) Batı rüzgârları, ılıman kuşakta etkili olur.

15. Aşağıdakilerden hangisi meltem rüzgârlarıyla ilgili yanlış bir değerlendirmedir?

- A) Dünya'nın günlük hareketi sonucu oluşurlar.
B) Gündüz denizden karaya, gece karadan denize doğru eserler.
C) Soğuk yerel rüzgârlardır.
D) Gün içinde yön değiştirirler.
E) Etki alanları dardır.

16. 30° enlemleri civarından 60° enlemleri civarına doğru yıl boyunca esen rüzgârlara Batı rüzgârları denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Batı rüzgârlarının özelliklerinden biri değildir?

- A) Daimi dinamik basınç merkezleri arasında eserler.
B) Orta kuşak karalarının batı kıyılarına yağış bırakırlar.
C) Türkiye'de etkili olurlar.
D) Sıcak ve nemli rüzgârlardır.
E) Kuzey Yarımküre'de hareket yönünün soluna saparlar.

17. Havadaki gazların yeryüzüne yaptığı etkiye atmosfer basıncı denir.

Aşağıdakilerden hangisi basınç ile ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Alçak basınç alanlarında yükselici hava hareketleri etkilidir.
B) Yükseldikçe sıcaklık azaldığından basınç artar.
C) Kutuplarda sıcaklık azlığına bağlı olarak yüksek basınç şartları etkilidir.
D) Alçak basınç alanlarında havanın nem açığı, yüksek basınç alanlarından azdır.
E) Dönenceler civarında günlük hareket sonucu dinamik yüksek basınç oluşmuştur.

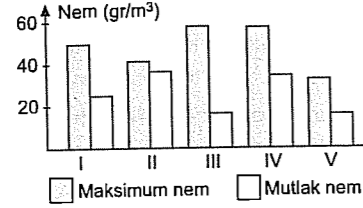
18. Komşu iki merkez arasında basınç farkının oluşması, bu merkezler arasında rüzgâr oluşumuna neden olur. Rüzgârlar ise oluştukları bölgenin sıcaklığından etkilendiklerinden, ulaştıkları bölgenin sıcaklığı üzerinde etkili olurlar.

Buna göre, aşağıda verilen rüzgârlardan hangisi etkili olduğu bölgenin sıcaklığı üzerinde azaltıcı rol oynar?

- A) Lodos   B) Poyraz   C) Kible
D) Keşişleme   E) Fön

Konu Performans Testi - 6

1. Bağıl nemin yüksek olduğu yerlerde yağış oluşma ihtimali daha fazladır.

Buna göre, mutlak nem ve maksimum nemleri verilen yukarıdaki merkezlerin hangisinde yağış oluşma ihtimali en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. 1 m³ hava içerisinde bulunan nemin gram olarak ağırlığına mutlak nem denir.

Buna göre, aşağıda verilen yerlerin hangisinde mutlak nem en azdır?

- A) Kutuplar B) Ekvator
C) Deniz kenarları D) Vadi tabanları
E) Alçak basınç alanları

3. Aşağıda yağışla ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Isınan havanın yükselerek soğumasıyla konveksiyonel yağışlar oluşur.
B) Sıcak havayla soğuk havanın karşılaşması sonucu cephe yağışları oluşur.
C) Bir yamaç boyunca yükselen hava kütlelerinin soğuması sonucu yamaç yağışları oluşur.
D) Yamaç yağışları genel olarak dağların denize bakan yamaçlarında oluşur.
E) Bir dağ yamacını aşan hava kütlesi alçalarak yağış oluşturur.

4. Belirli sıcaklıkta 1 m³ havanın taşıyabileceği en fazla nem miktarına maksimum (doyuran) nem denir.

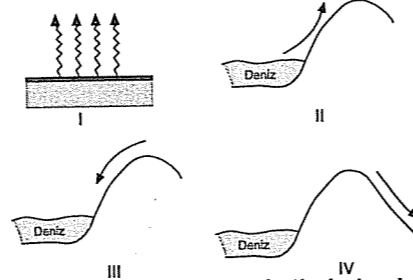
Buna göre,

- I. Havanın ısınması
II. Havanın soğuması
III. Havanın alçalması
IV. Havanın yükselmesi

gibi olgulardan hangilerinin gerçekleşmesi hava kütlelerinin maksimum nem kapasitesini artırır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) II ve IV

- 5.

Yukarıda verilen hava hareketlerinden hangileri yağış oluşumunu engeller?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

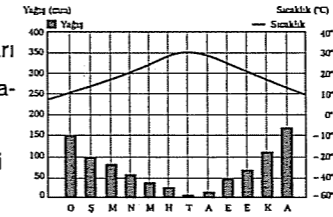
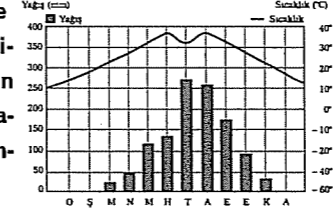
6. 1 m³ havanın içinde bulunan mutlak nemin doyuran nemine (maksimum nem) oranına bağıl nem denir.

Merkezler	Maksimum nem (gr/m ³)	Bağıl nem (%)
I	30	90
II	20	92
III	8,4	98
IV	40	90
V	3,4	96

Buna göre, yukarıdaki tabloda maksimum nemleri ve bağıl nemleri verilen merkezlerin hangisinde mutlak nem miktarı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Yukarıda yağış ve sıcaklıkları verilen merkezlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağış miktarları
B) Sıcaklık ortalamaları
C) Yağış rejimleri
D) Yarımküreleri
E) En sıcak ayları

8. Nem oranının yüksek olduğu bölgelerde günlük ve yıllık sıcaklık farkı azdır.

Merkezler	Ocak ayı Sıcaklık (°C)	Temmuz ayı Sıcaklık (°C)
I	8	24
II	-4	18
III	3	22
IV	-10	16
V	26	2

Buna göre, yukarıda verilen merkezlerin ekvatora uzaklıkları aynı olduğuna göre, hangi merkezde nemlilik en düşüktür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Bağıl nem oranı yıl boyunca yüksek olan bir bölge ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Bitki örtüsü zengindir.
B) Rüzgâr en etkili şekillendirici kuvvettir.
C) Kimyasal çözünme fazladır.
D) Sıcaklık farkı azdır.
E) Bulutlu gün sayısı fazladır.

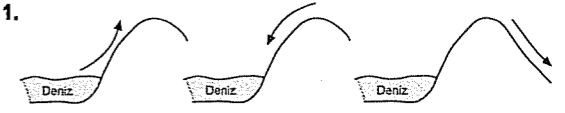
10. Aşağıdaki tabloda beş merkezin maksimum ve mutlak nemleri verilmiştir.

Merkezler	Maksimum nem (gr/m ³)	Mutlak nem (gr/m ³)
I	30	20
II	44	30
III	12	8
IV	4,1	4
V	40,5	32,3

Bu merkezlerden hangisinde yağış oluşma ihtimali en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

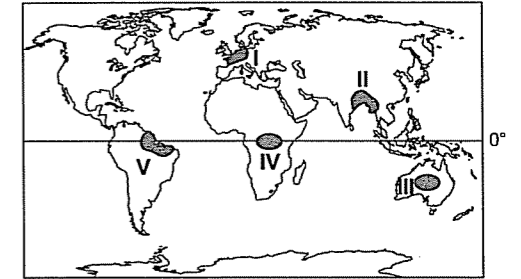
- 11.

Yukarıda hareket yönleri verilen hava kütlelerinin bağıl nem durumlarıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

	I	II	III
A) Azalır	Artar	Azalır	Azalır
B) Artar	Azalır	Artar	Artar
C) Artar	Artar	Azalır	Azalır
D) Azalır	Azalır	Artar	Artar
E) Artar	Azalır	Azalır	Azalır

- 12.

Yukarıdaki Dünya haritasında işaretli alanların hangilerinde yamaç (orografik) yağışları daha fazla görülür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

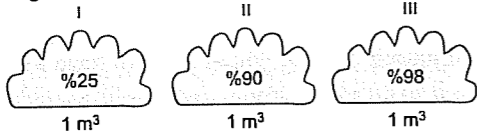
13.

Hava kütlesi	Maksimum nem (gr/m ³)	Mutlak nem (gr/m ³)
I	18	15
II	22	15
III	40	15
IV	16	15
V	44	15

Hava kütesinin sıcaklığı ile maksimum nemi arasındaki ilişki düşünüldüğünde, yukarıdaki tabloda mutlak ve maksimum nemleri verilen hava kütelelerinin hangisinin sıcaklığı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıda verilen aynı hacimdeki hava kütelelerinin bağıl nemleri farklı fakat sıcaklıkları eşittir.

Buna göre, hava küteleleriyle ilgili verilen aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hepsinin maksimum nemi eşittir.
B) Yağış bırakma ihtimali en yüksek olan III. hava kütesidir.
C) Mutlak nemi en fazla olan I. hava kütesidir.
D) Hava kütelelerinin nem taşıma kapasiteleri eşittir.
E) II. hava kütesinin nem açığı III. hava kütesinden fazladır.

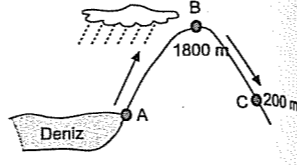
15. Hava kütesinin soğuması bağıl nemini artıracığı için yağış oluşma ihtimali artar.

Buna göre, kutuplarda sıcaklığın az olmasına karşın yağış miktarının az olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maksimum nemi fazla olması
B) Buharlaşacak su yüzeyinin bulunmaması
C) Cephe faaliyetlerinin olmaması
D) Buharlaşmanın az ve mutlak nemi yetersiz olması
E) Don olayının fazla olması

16.

Yandaki şekilde gösterildiği gibi A noktasından hareket eden hava kütesi B noktasını aşarak C noktasına ulaşmıştır.

Bu hava kütesinin C noktasına ulaştığı andaki durumuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bağıl nemi azalmıştır.
B) Maksimum nemi artmıştır.
C) Sıcaklığı artmıştır.
D) Mutlak nemi artmıştır.
E) Nem açığı artmıştır.

17. Hava kütesinin nem taşıma kapasitesine göre, yoğunlaşma her sıcaklıkta gerçekleşir.

- Buna göre,
I. Kırağı
II. Dolu
III. Yağmur
IV. Çiy

gibi yoğunlaşma türlerinden hangileri 0 °C nin altında gerçekleşir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

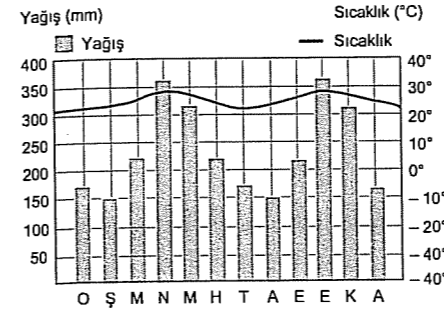
18. Hava kütesinde bulunan nemi aynı hava kütesinin maksimum nemine oranına bağıl nem denir.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi hava kütesinin bağıl nemini azaltıcı etkiye bulunmaz?

- A) Havanın maksimum nemi artması
B) Havanın alçalması
C) Havanın sıcaklığının azalması
D) Havanın mutlak nemi azalması
E) Havanın soğuk bir zeminden sıcak bir zemine geçmesi

Konu Performans Testi - 7

1.

Yukarıda sıcaklık ve yağış grafiğinin ait olduğu bölge ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıcaklık farkı azdır.
B) Bitki örtüsü gür ormanlardır.
C) Yağış rejimi düzenlidir.
D) Yıllık yağış miktarı 2000 mm den fazladır.
E) Dört mevsim belirgin olarak yaşanır.

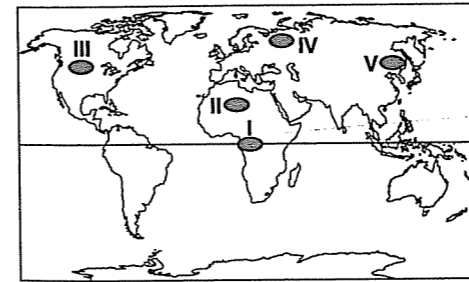
2.

Bağıl nem oranları aynı olan iki farklı hava kütesi için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Mutlak nem miktarları aynıdır.
B) Sıcaklık değerleri aynıdır.
C) Nem açığı oranları aynıdır.
D) Maksimum nem kapasiteleri aynıdır.
E) Buldukları yükselti değerleri aynıdır.

3.

1m³ hava kütesinde bulunan nemi gram cinsinden ağırlığına mutlak nem denir.

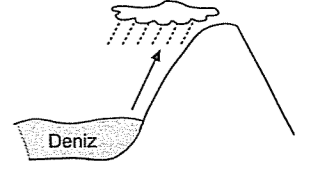
Yukarıdaki Dünya haritasında işaretli alanların iklim özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerin hangisinde mutlak nem daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

Yanda oluşum şekli gösterilen yağış türü,

- I. Güneydoğu Asya
II. Doğu Karadeniz
III. Ekvator
IV. Orta Asya

alanlarından hangilerinde daha az görülür?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

5.

Aşağıdakilerden hangisi konveksiyonel yağışlar için verilen yanlış bir bilgidir?

- A) Isınan havanın yükselerek soğuması sonucu oluşur.
B) Ekvatorial bölgede yıl boyunca etkili olur.
C) Oluşumlarında sıcak ve soğuk hava kütelelerinin karşılaşması etkilidir.
D) Savan ikliminde yaz döneminde görülür.
E) Türkiye'de ilkbahar ve yaz aylarında iç kesimlerde etkili olur.

6.

- I. Sıcaklık
II. Mutlak nem
III. Maksimum nem
IV. Bağıl nem

Yukarıdakilerin hangilerinin artması durumunda havanın yağış bırakma ihtimali azalır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

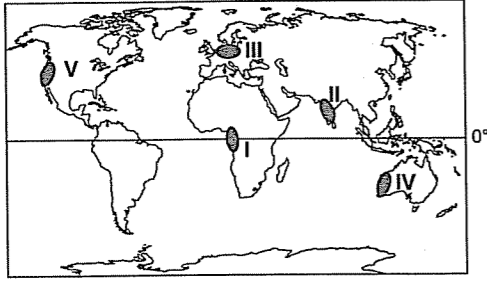
7.

- I. Kar
II. Yağmur
III. Dolu
IV. Çiy

Yukarıda verilen yoğunlaşma türlerinden hangileri 0 °C nin üstünde gerçekleşir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8.

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretli alanların hangisinde konveksiyonel yağışlar daha fazla görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

Merkez	Maksimum nem (gr/m ³)	Mutlak nem (gr/m ³)
I	15	8
II	4	1
III	12	10
IV	6	3
V	10	8

Yukarıda maksimum ve mutlak nem miktarları verilen merkezlerin hangisinin bağıl nemi en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yağışla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlış bir değerlendirmedir?

- A) Karaların iç kesimlerinde nem azlığına bağlı olarak yağış miktarı da azalır.
 B) Yükselici hava hareketleri yağış oluşumunu kolaylaştırır.
 C) Bağıl (nisbi) nemin fazla olduğu yerlerde yağış oluşumu daha kolaydır.
 D) Maksimum nemin artması yağış oluşumunu zorlaştırır.
 E) Yüksek basınç alanlarında konveksiyonel yağışlar oluşur.

11. Bağıl nem oranının yüksek olduğu yerlerde yağış miktarı fazladır.

Buna göre, aşağıda verilen alanların yıllık yağış miktarları dikkate alındığında aşağıdakilerin hangisinde bağıl nem oranı en azdır?

- A) Kuzey Afrika
 B) Güneydoğu Asya
 C) Amazon Havzası
 D) Kuzeybatı Avrupa
 E) İskandinav Yarımadası

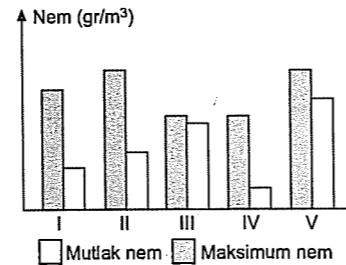
12. I. Sıcaklık

- II. Bağıl (nisbi) nem
 III. Rüzgâr hızı
 IV. Basınç

Buharlaşmayı etkileyen faktörler dikkate alındığında yukarıda verilerden hangilerinin artması durumunda buharlaşma azalır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

13. Yağış, bağıl nem ile doğru orantılıdır. Bağıl nem mutlak nemin, maksimum neme bölünüp 100 ile çarpılmasıyla bulunur.

Buna göre, grafikte mutlak ve maksimum nem miktarları verilen beş bölgenin hangisinde yağış oluşma ihtimali en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14.

Merkezler	Gündüz sıcaklık (°C)	Gece sıcaklık (°C)
I	22	10
II	28	-2
III	18	14
IV	20	2
V	24	16

Yukarıdaki tabloda gündüz ve gece sıcaklıkları verilen merkezlerin ekvatora olan uzaklıkları aynı olduğuna göre hangisinde nem oranı en düşüktür?

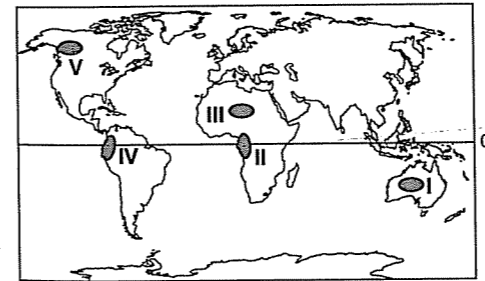
- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Bitki türlerinin yetişebilmesi için neme ve sıcaklığa duydukları ihtiyaç farklılık gösterir.

Buna göre, aşağıdaki bitki gruplarından hangisinin yaygın olduğu bölgede yağış miktarı ve sıcaklık daha fazladır?

- A) İğne yapraklı ormanlar
 B) Tundralar
 C) Geniş yapraklı ormanlar
 D) Dağ çayırları
 E) Bozkırlar

16. Farklı karakterdeki hava kütlelerinin karşılaşması sonucunda oluşan yağışlara cephe yağışları denir.

Buna göre, Dünya haritasında işaretli alanların hangisinde cephe yağışları daha fazla etkili olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

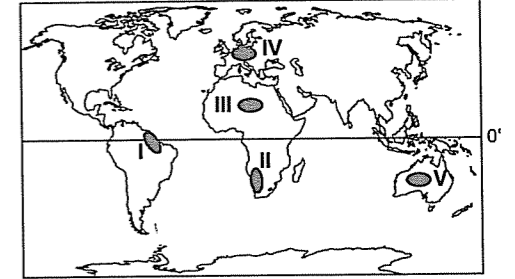
17. Suyun gaz haline geçmesine buharlaşma denir. Buharlaşma üzerinde;

- I. Sıcaklık
 II. Basınç
 III. Bağıl nem
 IV. Buharlaşma yüzeyinin genişliği etkili faktörler arasında yer alır.

Bu faktörlerin hangilerinin artması durumunda buharlaşma miktarı artar?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
 D) II ve IV E) III ve IV

18. Isınan havanın yükselerek soğuması sonucu oluşan yağışlara konveksiyonel (yükselim) yağışlar denir.

Buna göre, Dünya haritasında işaretli alanların hangisinde bu tür yağışlar daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Havadaki su buharının su damlacıkları veya buz kristallerine dönüşmesine yoğunlaşma denir.

Buna göre, hava kütlelerinin aşağıda verilen özelliklerinden hangisi yoğunlaşmanın su damlacıkları veya buz kristalleri halinde olmasını sağlayan etkidir?

- A) Mutlak nemin yetersiz olması
 B) Yoğunlaşma anındaki sıcaklığın farklı olması
 C) Bağıl nem oranının farklı olması
 D) Yoğunlaşmanın farklı yükseltide gerçekleşmesi
 E) Maksimum nemin farklı olması

Konu Performans Testi - 8

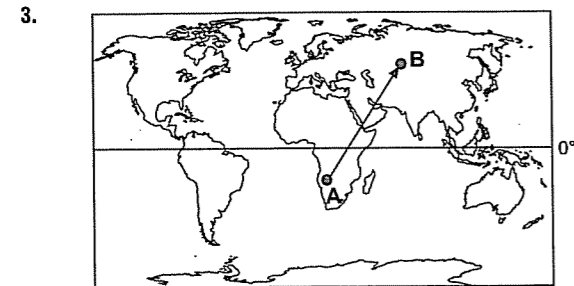
- I. Akdeniz iklimi
II. Muson iklimi
III. Ilıman okyanus iklimi
IV. Savan iklimi

Yukarıda verilen iklim tiplerinden hangileri en fazla yağışı yaz döneminde alır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

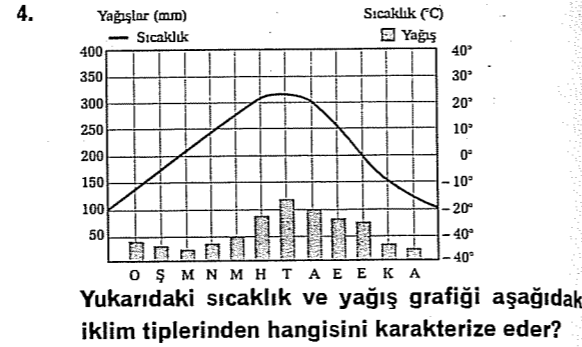
- En fazla yağışı sonbaharda alır.
– Bitki örtüsü karma ormanlardır.
– Orta kuşak karalarının batı kıyılarında görülür.
Yukarıdaki özellikler aşağıdaki iklim tiplerinin hangisine aittir?

- A) Tundra   B) Akdeniz   C) Savan
D) Ilıman okyanus   E) Sert karasal

Yukarıdaki haritada gösterilen A noktasından B noktasına gidildiğinde aşağıdaki bitki örtülerinden hangisiyle karşılaşılmaz?

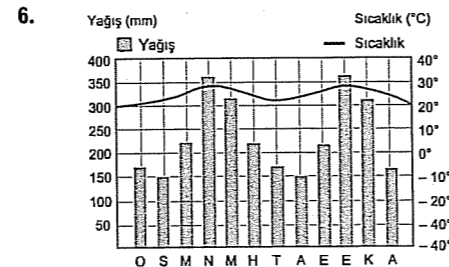
- A) Savan   B) Geniş yapraklı orman
C) Kaktüs   D) Bozkır
E) Tundra

- A) Muson iklimi   B) Sert karasal iklim
C) Kutup iklimi   D) Ilıman karasal iklim
E) Akdeniz iklimi

- Bir yerin bitki örtüsü o yerde etkili olan iklim sonucunda ortaya çıkar.
Buna göre,
I. Ilıman okyanus
II. Akdeniz
III. Step
iklimlerinin karakteristik bitki örtüleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A) Savan	Maki	Bozkır	
B) Orman	Bozkır	Maki	
C) Tundra	Maki	Orman	
D) Orman	Maki	Bozkır	
E) Orman	Tundra	Bozkır	

- A) Mevsimler belirgin değildir.
B) Yıllık yağış miktarı 2000 mm'nin altındadır.
C) Yıllık ortalama sıcaklık 20 °C'nin üstündedir.
D) Don olayına ve kar yağışlarına rastlanmaz.
E) Bitki örtüsü ormandır.

- Yağış miktarının az olduğu yerlerde aşırı ısınma ve aşırı soğuma sonucu sıcaklık farkı fazla olur. Bu tür yerlerde kayaların mekanik olarak parçalanması fazladır.
Buna göre, aşağıda verilen iklim tiplerinin yağış ve sıcaklık özellikleri dikkate alındığında hangisinde mekanik (fiziksel) çözülme daha fazladır?

- A) Ilıman okyanus iklimi
B) Sert karasal iklim
C) Muson iklimi
D) Akdeniz iklimi
E) Ekvatorial iklim

- Sıcaklık şartlarının yeterli ve yağış miktarının fazla olduğu alanlarda gür orman örtüsü gelişir.
Buna göre;
I. Step iklimi
II. Akdeniz iklimi
III. Ilıman okyanus iklimi
IV. Ekvatorial iklim
tiplerinden hangilerinde bitki örtüsü gür ormanlardır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

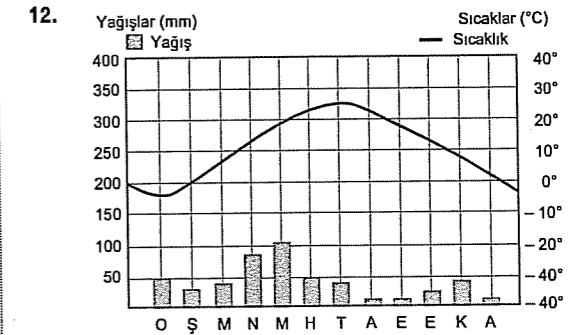
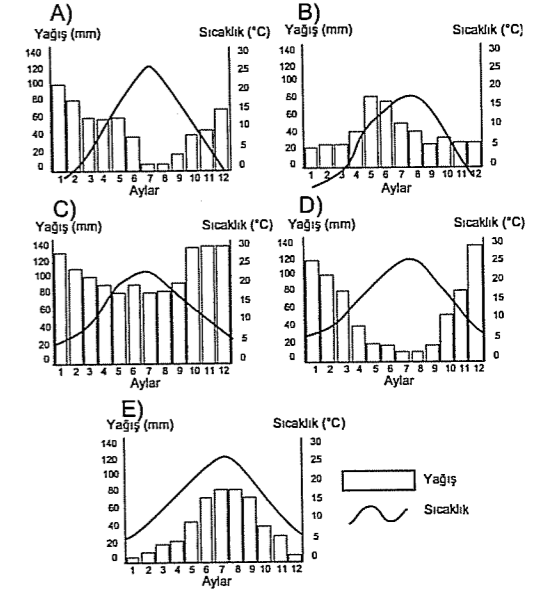
- Yağış miktarı çok azdır.
– Sıcaklıklar yaklaşık 10 ay 0°C'nin altındadır.
– Topraklar 2 ay yaz döneminde çözümlü ve bataklık halini alır.
Yukarıda özellikleri verilen iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tundra   B) Kutup   C) Sert karasal
D) Step   E) Muson

- Aşağıda verilen iklim tiplerinden hangisinde sıcaklık ve yağış fazla olduğundan, kayaların kimyasal yollarla çözülmesi daha şiddetlidir?

- A) Akdeniz iklimi   B) Ilıman okyanus iklimi
C) Ekvatorial iklim   D) Sert karasal iklim
E) Step iklimi

- Aşağıda sıcaklık ve yağış grafikleri verilen merkezlerin hangisinde hem sıcaklık farkı az hem de yağış rejimi daha düzenlidir?

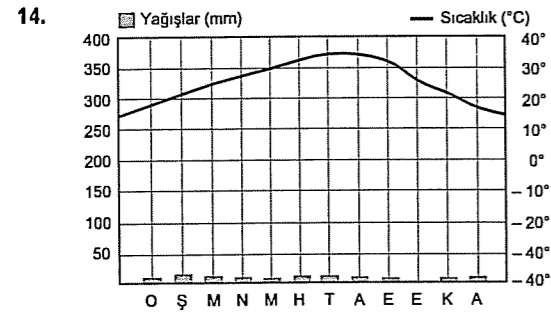

- A) Yazları sıcak ve kuraktır.
B) Yıllık sıcaklık farkı 25°C'den fazladır.
C) En yağışlı dönemi ilkbahardır.
D) Kışları soğuk ve kar yağışlıdır.
E) Doğal bitki örtüsü savandır.

13. I. Muson iklimi
II. Kutup iklimi
III. Tundra iklimi
IV. Ekvatorial iklim
V. Ilıman okyanus iklimi

Yukarıdaki iklim tiplerinin hangisinde hem yağış miktarı az hem de sıcaklık ortalamaları düşüktür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

Yukarıdaki iklim grafiği dönence çöllerinde görülen iklim tipini karakterize eder.

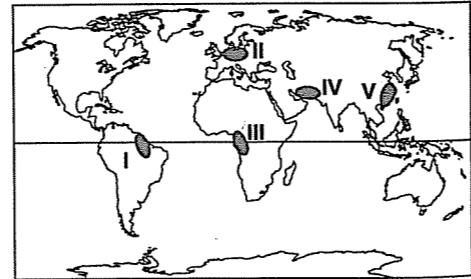
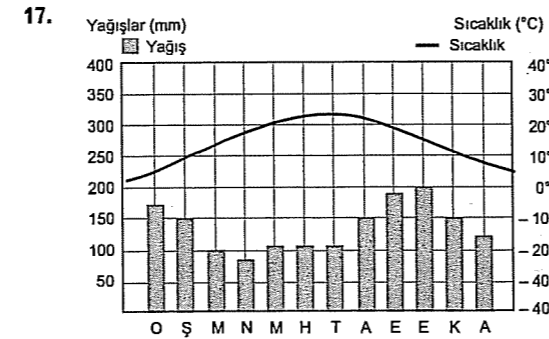
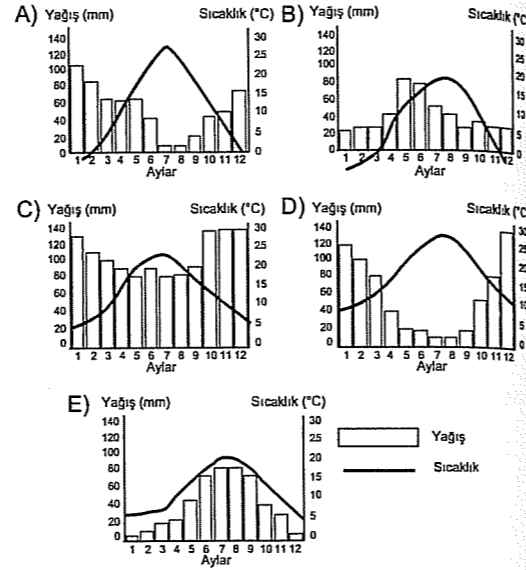
Buna göre, aşağıda verilen çöl alanlarının hangisinde bu tür iklim etkili değildir?

- A) Büyük sahra
B) Kalahari çölü
C) Nüfud ve Rubulhali çölü
D) Taklamakan çölü
E) Victoria çölü

15. Aşağıda iklim bitki örtüsü ilişkisiyle verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Sıcaklığın fazla olduğu alanlarda bitkilerin yetişmesi için daha fazla neme ihtiyaç duyulur.
B) Bir dağ yamacı boyunca bitkilerin geniş, karma ve iğne yapraklı olarak kuşaklar oluşması yükseltiye bağlı sıcaklığın değişmesinin sonucudur.
C) Benzer iklim şartlarında benzer bitki örtüleri yetişir.
D) Yükselti arttıkça bitki türleride artış gösterir.
E) Sıcaklığın ve yağışın fazla olduğu yerlerde kısa sürede gür ormanlar yetişir.

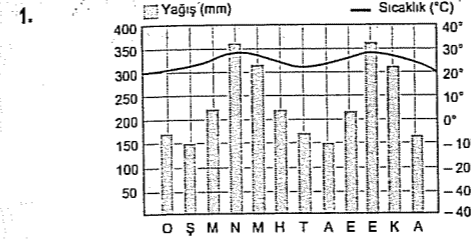
16. Zeytin, defne, mersin, zakkum, kocayemiş ve keçi boynuzu gibi bodur ağaç topluluklarına maki denir. Aşağıda verilen iklim tiplerinden hangisinde maki bitki örtüsü yetişme ortamı bulur?

Yukarıdaki iklim grafiği harita üzerindeki işaretli alanların hangisine aittir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

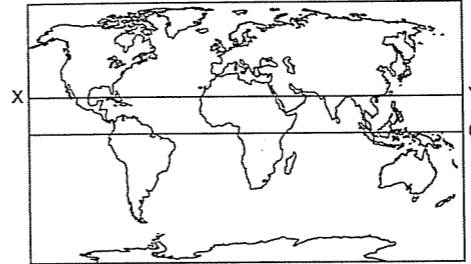
Konu Performans Testi - 9

Yukarıdaki sıcaklık ve yağış grafiğinin ait olduğu bölge ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yıllık sıcaklık ortalaması 25°C kadardır.
B) Yağış rejimi düzenlidir.
C) Yıllık sıcaklık farkı azdır.
D) Bitki örtüsü ormandır.
E) Rüzgar erozyonu fazladır.

2. Sıcaklıkları eşit olan noktaları birleştiren izoterm eğreleri haritalar üzerinde paralellere birebir uymaz. Bazı faktörlerin etkisiyle kuzeye yada güneye kıvrılır.

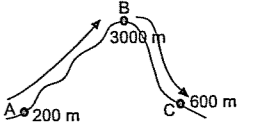
Buna göre, X - Y paraleli üzerindeki izoterm eğrisinin aşağıdaki aylardan hangisinde karalar üzerinde kuzeye kıvrılması beklenir?

- A) Ocak B) Şubat C) Kasım
D) Mayıs E) Temmuz

3. Dünya'nın şeklinin küresel olmasından dolayı ekvator ve çevresine gelen ışınlar dik veya dike yakın olduğundan sıcaklık yüksek, kutuplara doğru daha eğik açılarla geldiğinden sıcaklık düşüktür. Bu durum denizlerin tuzluluk oranları üzerinde etkilidir. Buna göre aşağıdaki denizlerin hangisinde tuzluluk oranı daha fazladır?

- A) Kızıldeniz B) Akdeniz C) Karadeniz
D) Adriyatik Denizi E) Baltık Denizi

4. Yandaki şekilde A noktasından hareket eden bir hava kütlesi, B noktasını aşarak C noktasına ulaştığında aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesine neden olmaz?

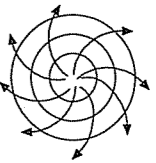

- A) Sıcaklığı artırır.
B) Ürünlerin olgunlaşmasını hızlandırır.
C) Nem açığını artırır.
D) Kurutucu etki yapar.
E) Yağış oluşumunu kolaylaştırır.

5. Yeryüzünden atmosferin katmanlarına doğru yükseldikçe,
- Yoğunluk
  - Basınç
  - Sıcaklık
- gibi özelliklerden hangilerinde her katmanda düzenli olarak azalma görülmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Yanda bir basınç merkezi ve bu basınç merkezindeki hava hareketi gösterilmiştir. Bu merkezle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

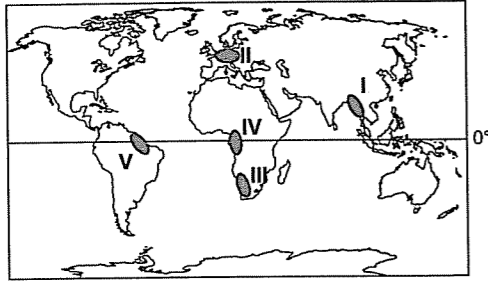
- A) Yüksek basınç alanıdır.
B) Alçalıcı hava hareketleri etkilidir.
C) Yağış oluşma olasılığı fazladır.
D) Kuzey Yarımküre'de yer alır.
E) Hava hareketi merkezden çevreye doğrudur.

7. Türkiye Kuzey Yarımküre'de Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer aldığı için dağların güneye dönük yamaçları kuzeye dönük yamaçlarından daha fazla ısınır.

Buna göre aşağıdaki ülkelerin matematik konumları dikkate alındığında hangisinin bakı durumu Türkiye ile benzerlik göstermez?

- A) Arjantin B) Fransa C) Almanya
D) Afganistan E) Norveç

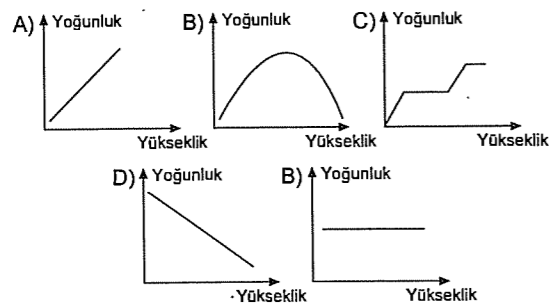
8. Deniz ve okyanus kıyıları genellikle fazla yağış alır.

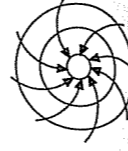
Buna göre, yukarıdaki Dünya haritasında işaretli alanların hangisi bu genellemeye uymaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Atmosferin yoğunluğu alt katmanlarında fazladır. Buna göre aşağıdaki grafiklerden hangisi atmosfer yoğunluğuyla yükseklik arasındaki ilişkiyi gösterir?

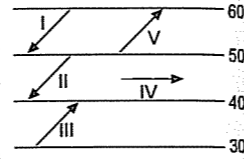

10. Yandaki basınç merkezinin yıl boyunca etkili olduğu bir bölgeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

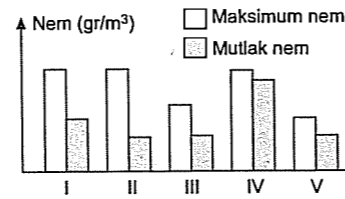
- A) Yükseltici hava hareketleri etkilidir.
B) Bitki örtüsü bakımından zengindir.
C) Rüzgarların şekillendirici etkisi önemli değildir.
D) Kayaların kimyasal yollarla çözünmesi fazladır.
E) Yıllık yağış miktarı çok azdır.

11. Dünya'nın şeklinden dolayı ekvatorдан kutuplara doğru gidildikçe genel olarak sıcaklık azalır. Buna göre yukarıda esiş yönleri verilen rüzgarların hangileri etkili olduğu bölgenin sıcaklığını artırıcı rol oynar?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

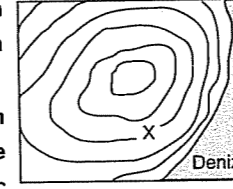
12. Mutlak nemin maksimum neme oranına bağlı nem denir. Bağıl nemi yüksek olan hava kütlelerinin yağış bırakma olasılığı daha yüksektir.

Buna göre grafikte maksimum ve mutlak nemleri verilen hava kütlelerinin hangisinin yağış bırakma olasılığı daha fazladır?

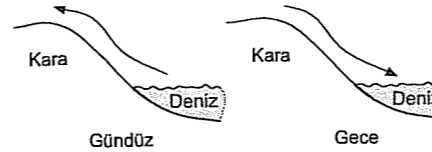
- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Yandaki izohips haritasının izohips aralık değeri 200 m dir. Buna göre X noktasının gerçek sıcaklığı 12°C ise indirgenmiş sıcaklığı kaç °C dir?

- A) 14 B) 15 C) 16 D) 17 E) 18

- 14.

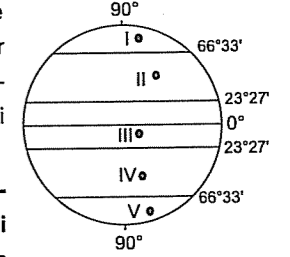
Yukarıda gece ve gündüz esiş yönleri verilen rüzgarlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Oluşumlarının temel nedeni Dünya'nın günlük hareketidir.
B) Ilık karakterli rüzgarlardır.
C) Yağış oluşumuna neden olmazlar.
D) Kara ve denizlerin farklı ısınması sonucu oluşurlar.
E) Etki alanları 150 - 200 km yi aşar.

15. Bir yörede bulunan akarsuların rejimlerinin düzenli olması öncelikle aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Sıcaklık şartlarının fazla değişmemesinin
B) Yağışın yıl içinde düzenli dağılmasının
C) Denize olan uzaklığının az olmasının
D) Yağış miktarının buharlaşma miktarından fazla olmasının
E) Akarsuyun yatak eğiminin az olmasının

16. Bir arazideki Güneş'e dönük yamaçların diğer yamaçlardan fazla ısınması olayına bakı etkisi denir.

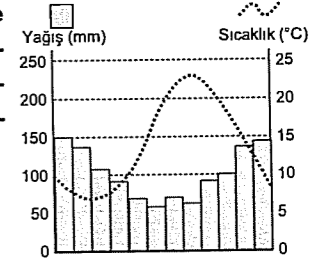
Buna göre yandaki küre üzerinde işaretli alanların hangisinde yıl içinde bakı etkisi değişkendir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Tropikal çöllerde potansiyel buharlaşmanın fazla olması aşağıda verilenlerin hangisinin bir sonucudur?

- A) Denize uzaklığın fazla olmasının
B) Bitki örtüsünün cılız olmasının
C) Mekanik çözülmenin fazla olmasının
D) Sıcaklığın yüksek olmasının
E) Kimyasal çözünmenin az olmasının

18. Yandaki sıcaklık ve yağış grafiğiyle ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yıllık yağış miktarına
B) Hangi yarımkürede yer aldığına
C) Deniz seviyesinden olan yüksekliğine
D) Yağış rejiminin düzenli olup olmadığına
E) Yıllık sıcaklık farkına

19. Dinamik basınç merkezlerinin oluşumu aşağıdakilerden hangisine bağlı gerçekleşir?

- A) Yağış miktarına
B) Dünya'nın yıllık hareketine
C) Eksen eğikliğine
D) Sıcaklık dağılışına
E) Dünya'nın günlük hareketine

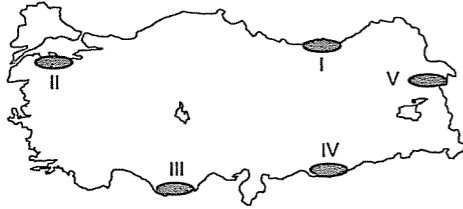
Konu Performans Testi - 10

1. Karasal iklim bölgelerinde hakim olan yağış türü konveksiyonel yağışlardır.

Buna göre, aşağıdaki illerin iklim özellikleri düşünüldüğünde hangisinde hakim yağış türü konveksiyonel yağışlardır?

- A) Ankara B) Trabzon C) İzmir
D) Antalya E) Zonguldak

2. Bağıl nemin yüksek olduğu yerlerde hava genellikle bulutlu ve yağışlıdır.

Buna göre, haritadaki taralı yörelerin hangisinde bulutlu gün sayısı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıda bazı illerin sıcaklık ve yağış değerleri verilmiştir.

İller	Yıllık Ort. Sıc. (°C)	Yıllık Ort. Yağış (°C)
Samsun	14	650
Malatya	14	387
Rize	14	2300
Bitlis	9	1034
İğdir	11	359

Bu değerlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

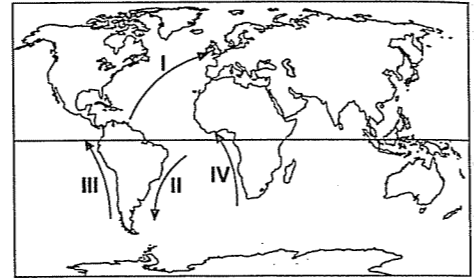
- A) Yağış miktarıyla sıcaklık arasında bir ilişki yoktur.
B) Denize yakın olan illerin yağış miktarları daha fazladır.
C) Kimyasal çözünme en fazla Rize'de gerçekleşir.
D) Mekanik çözünme en fazla Malatya ve İğdir'da gerçekleşir.
E) Çevresine göre alçakta kalan İğdir ve Malatya diğer illerden daha az yağış alır.

4. I. Yağmur
II. Kıracağı
III. Çiy
IV. Kırç

Yukarıda verilen yoğunlaşma türlerinin hangileri 0 °C nin üzerindeki sıcaklıklarda gerçekleşir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Okyanus akıntıları oluştuğu bölgenin sıcaklık özelliklerini önemli oranda ulaştıkları bölgelere taşırlar.

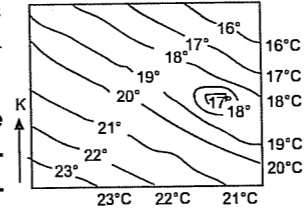
Buna göre, yukarıdaki Dünya haritasında gösterilen akıntıların oluştuğu bölgenin sıcaklık özellikleri dikkate alındığında, hangileri etkili olduğu kıyılarda sıcaklığı artırır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın atmosfere sahip olmasının sonuçlarından biri değildir?

- A) Meteorolojik olayların görülmesi
B) Kimyasal çözünmenin gerçekleşmesi
C) Zararlı ışınların önemli bir kısmının yeryüzüne ulaşmaması
D) Fay hatları boyunca sık sık depremlerin oluşması
E) Tan ve gurub zamanlarında alacakaranlık dönemlerinin yaşanması

7. Yanda bir bölgenin eş sıcaklık haritası verilmiştir.

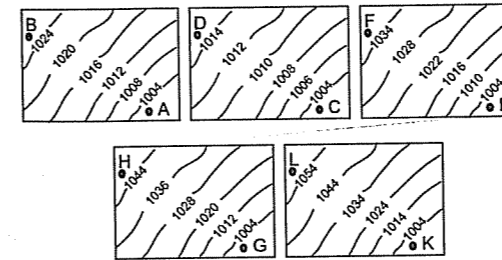
Haritadaki bilgilere göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Bölgenin kuzeydoğusu en düşük sıcaklıkların görüldüğü yerdir.
B) Eş sıcaklık eğrileri birer derece aralıklarla geçmektedir.
C) Haritada düşük sıcaklık adacığı yer alır.
D) Kuzeydoğudan güneybatıya doğru sıcaklıklar artış gösterir.
E) Bölge Güney Yarımküre'de yer alır.

8. Aşağıdakilerden hangisi sıcaklıkla enlem arasındaki ilişkiye örnektir?

- A) İzmir'in Hakkari'den sıcak olması
B) Rize'nin Zonguldak'tan fazla yağış alması
C) Akdeniz Bölgesi'nde yaz mevsiminin Marmara Bölgesi'nden uzun sürmesi
D) Doğu Anadolu Bölgesi'nde sıcaklık farkının Ege Bölgesi'nden fazla olması
E) Kış aylarında Trabzon'un Sivas'tan sıcak olması

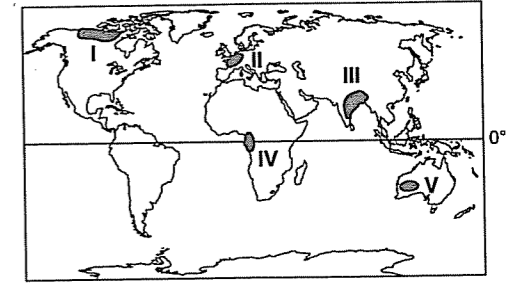
9. Aşağıdaki basınç haritalarındaki değerler milibar cinsinden verilmiştir.

Rüzgâr hızına etki eden faktörler dikkate alındığında yukarıda verilen merkezlerin hangileri arasında esen rüzgârın şiddeti daha fazladır?

- A) B - A B) D - C C) F - E
D) H - G E) L - K

10. Herhangi bir yerde yıl boyunca erimeden kalan karlara toktağan (kalıcı) kar denir. Sıcaklığın düşük olduğu alanlarda toktağan kar sınırı daha alçaktır.

Buna göre, Dünya haritasında işaretli alanların sıcaklık özellikleri dikkate alındığında hangisinde toktağan kar sınırı daha alçaktır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Hava kütlelerinin denize dönük yamaçlarda yükselmesiyle oluşan yağışlara yamaç yağışları denir.

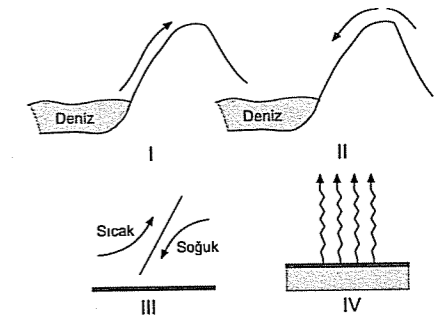
Buna göre,

- I. Ekvatorial iklim
II. Ilıman okyanus iklimi
III. Muson iklimi
IV. Savan iklimi

yukarıda verilen iklim tiplerinin hangilerinde yamaç yağışları toplam yağışlar içinde en fazla paya sahiptir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 12.

Yukarıdaki şekillerde gösterilen hava hareketlerinden hangilerinin yağış oluşturması beklenmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve IV

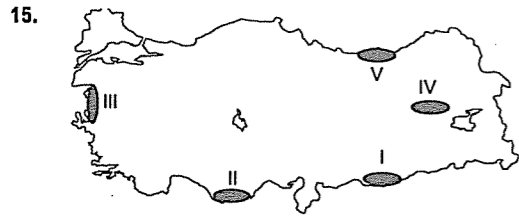
13. I. Muson rüzgarları
II. Meltem rüzgarları
III. Fön rüzgarları
IV. Batı rüzgarları

Yukarıda verilen rüzgarlardan hangileri etkili olduğu bölgenin iklim özelliklerinin ana karakterini belirleyici değildir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

14. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye iklimini etkileyen matematik konum sonuçlarından biri değildir?**

- A) Kuzeyden esen rüzgarların sıcaklığı düşürmesi
B) Basra alçak basıncının sıcaklığı artırıcı etkide bulunması
C) Ocak ayında Sinop'un sıcaklık değerlerinin Yozgat'tan yüksek olması
D) Türkiye'de en fazla cephe yağışlarının görülmesi
E) Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması

Yukarıdaki Türkiye haritasındaki işaretli noktalarla ilgili aşağıda verilenlerin hangisi özel konum sonucunda gerçekleşmemiştir?

- A) I'de temmuz ayı sıcaklığının II'den yüksek olması
B) III'te sıcaklık farkının IV'ten az olması
C) V'te yıllık yağış miktarının III'ten fazla olması
D) I'de mekanik çözülmenin III'ten fazla olması
E) II'de yaz şartlarının V'ten uzun sürmesi

16. **Aşağıdakilerden hangisi nemin sıcaklık üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilemez?**

- A) Ekvatorun sıcaklık ortalamasının dönencelerden az olması.
B) Karadeniz kıyılarında sıcaklık farkının Ege kıyılarından az olması.
C) Kış mevsiminde Giresun'da sıcaklığın Si. vas'tan yüksek olması.
D) Mersin'in yıllık sıcaklık ortalamasının Zonguldak'tan yüksek olması.
E) İzmirde yıllık sıcaklık farkının Gaziantep'ten az olması.

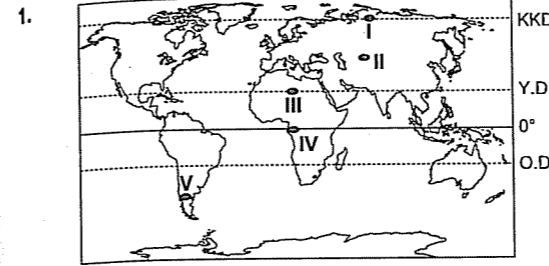
17. **Aşağıdakilerden hangisi rüzgarlarla ilgili verilen yanlış bir bilgidir?**

- A) Batı rüzgarları orta kuşak karalarının batı kıyılarında etkili olur.
B) Muson rüzgarları Güneydoğu Asya'da yamaç yağışlarına neden olur.
C) Fön rüzgarları etkili olduğu yerlerde kurutucu etki yapar.
D) Alize rüzgarları sıcak kuşak karalarının batı kıyılarına yamaç yağışı bırakır.
E) Meltem rüzgarları kara ve denizlerin günlük ısınma farkından oluşur.

18. **Aşağıdakilerden hangisi dağların azanış doğrultusunun Türkiye iklimine etkisinin sonuçları arasında sayılamaz?**

- A) En az yağışın İç Anadolu Bölgesi'nde görülmesi
B) Doğu Karadeniz Bölümü'nün Kıyı Ege Bölümünden fazla yağış alması
C) Karadeniz Bölgesi'nde yetişen tarım ürünleriyle İç Anadolu Bölgesi'nde yetişen tarım ürünlerinin farklı olması
D) Karadeniz Bölgesi'nde kıyı iklimiyle iç kesim iklimi arasında belirgin farkların oluşması
E) Akdeniz Bölgesi'nde cephe yağışlarının Karadeniz Bölgesi'nden fazla olması

Konu Performans Testi - 11

Yukarıdaki harita üzerinde gösterilen noktaların hangilerinde mevsime bağlı olarak basınç durumu daha değişkendir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

2. **Aşağıdaki rüzgârlardan hangisinin başlangıç noktası sürekli termik yüksek basınç alanıdır?**

- A) Batı rüzgârları
B) Muson rüzgârları
C) Alize rüzgârları
D) Kutup rüzgârları
E) Fön rüzgârları

3. **Kimyasal çözünmenin fazla olduğu alanlarda toprak oluşumu çabuk gerçekleşir.**

Buna göre, aşağıda verilen iklim tiplerinin özellikleri dikkate alındığında hangisinin etkili olduğu alanlarda toprak oluşumu daha yavaş gerçekleşir?

- A) Ekvatorial iklim
B) Savan iklimi
C) Ilıman iklimi
D) Muson iklimi
E) Çöl iklimi

4. I. Lodos
II. Mistral
III. Samyeli
IV. Bora
V. Karayel

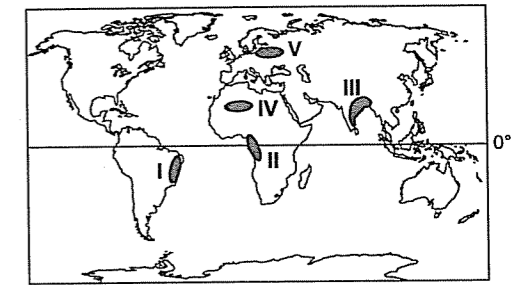
Yukarıda verilen rüzgârların hangileri etkili olduğu alanlarda sıcaklığın düşmesine neden olur?

- A) I - III - IV B) I - IV - V C) II - III - V
D) II - IV - V E) III - IV - V

5. **Atmosfer basıncıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlış bir değerlendirmedir?**

- A) Sıcaklık arttıkça atmosfer basıncı azalır.
B) Yükseldikçe sıcaklık azaldığından atmosfer basıncı artar.
C) Atmosfer yoğunluğu arttıkça atmosfer basıncı da artar.
D) Dinamik basınçların oluşumu Dünya'nın günlük hareketinin sonucudur.
E) Termik alçak basınç alanları havanın ısınması sonucu oluşur.

6. **Yağış miktarının buharlaşma miktarından az olduğu alanlarda kuraklık yaşanır. Yağış miktarından buharlaşma miktarı ne kadar fazla olursa kuraklık şiddetide o kadar fazla olur.**

Buna göre, Dünya haritasında işaretli alanların yağış ve buharlaşma özellikleri dikkate alındığında hangisinde kuraklık şiddeti daha fazladır?

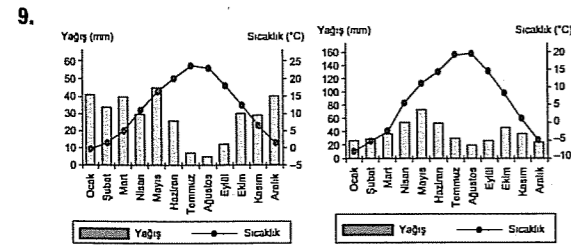
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. 200 m yükseltiyi sahip bir dağ eteğinden 2500 m yükseltiyi çıkıldığında aşağıdakilerden hangisinde bir azalma gerçekleşmez?

- A) Yerçekiminde
B) Atmosfer yoğunluğunda
C) Sıcaklık değerlerinde
D) Mekanik çözünmenin şiddetinde
E) Mutlak nem miktarında

8. Troposferde bulunan aşağıdaki gazlardan hangisi meteorolojik olayların oluşmasında en fazla etkilidir?

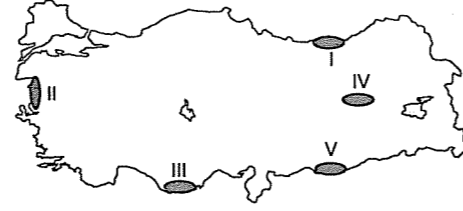
- A) Oksijen
B) Su buharı
C) Hidrojen
D) Karbondioksit
E) Argon

Yukarıda farklı alanlara ait sıcaklık ve yağış grafiklerinin her ikisinde aynı yarımkürede yer aldığı aşağıda verilenlerin hangisine bakılarak bulunabilir?

- A) En yağışlı mevsimlere
B) Yıllık sıcaklık farklarına
C) Yıllık yağış miktarlarına
D) En sıcak aylarına
E) Karasallık şiddetine

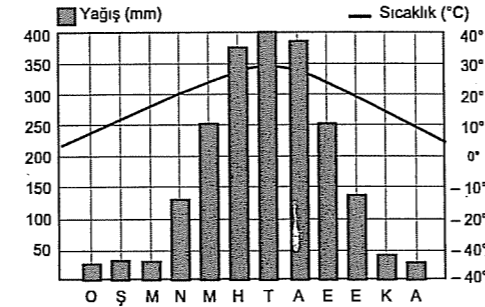
10. Aşağıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların hepsinin sıcaklığı birbirinden farklıdır.

Bu alanların hangilerinin sıcaklıklarının farklı olması sıcaklığı etkileyen faktörlerden biri olan enleme açıklanamaz?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
D) III ve IV   E) IV ve V

11. Aşağıda bir merkezin aylara göre sıcaklık ve yağış değerleri verilmiştir.

Grafikğin ait olduğu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yıllık sıcaklık farkı 20°C'den fazladır.
B) Yağışların yarıdan fazlası yaz aylarında düşer.
C) Yıllık yağış miktarı 1000 mm'den fazladır.
D) Güneş ışınlarının geliş açısıyla yağış miktarı arasında paralellik görülür.
E) Kış aylarında kimyasal çözünme daha fazladır.

12. Aşağıdaki rüzgarlardan hangisi Adriyatik Denizi kıyılarında sıcaklığın düşmesine neden olur?

- A) Etezyen   B) Bora   C) Mistral
D) Hamsin   E) Krivetz

13. Dünya nüfusunun çok büyük bir çoğunluğu 1000 m yükseltinin altındaki alanlarda yerleşmiştir.

Buna göre, aşağıdaki iklim tiplerinden hangisi 1000 m yükseltinin altında yerleşmeye uygun şartlar göstermez?

- A) Step iklimi   B) Muson iklimi
C) Savan iklimi   D) Ekvatorial iklim
E) Akdeniz iklimi

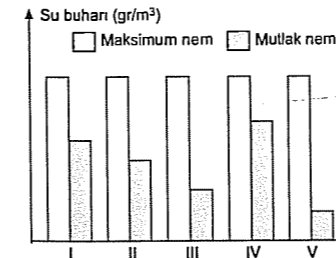
14. – Gün içinde en sıcak dönemin saat 12.00 yerine 14.00 olması

– Eylül ayının mart ayından sıcak olması

Yukarıdaki özelliklerin görülmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş ışınlarının geliş açısının farklı olması
B) Atmosferde nem miktarının farklı olması
C) Atmosferde ısı birikiminin gerçekleşmesi
D) Kara ve denizlerin farklı oranlarda ısınması
E) Orta enlemlerde dört mevsim şartlarının görülmesi

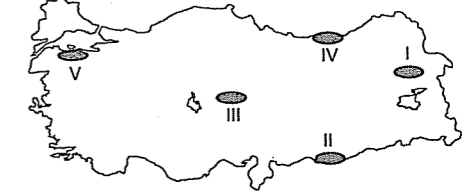
15. Bağıl nemin yüksek olduğu alanlarda buharlaşma şiddeti az olur.

Buna göre, yukarıdaki grafikte mutlak nem ve maksimum nemleri verilen merkezlerin hangisinde buharlaşma şiddeti en azdır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

16. Yükseldikçe her 200 m'de sıcaklık genel olarak 1°C azalır.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların yükselti değerleri dikkate alındığında, hangisinin gerçek sıcaklığı ile deniz seviyesine indirgenmiş sıcaklığı arasındaki fark en fazladır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

17. I. Ilıman okyanus iklimi
II. Ekvatorial iklim
III. Muson iklimi
IV. Savan iklimi

Yukarıdaki iklim tiplerinden hangilerinin oluşmasında temel etken mevsimlik devirli rüzgarlardır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) III ve IV

18. Aşağıdakilerden hangisi yıl boyunca yağış alan bir yerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Bitki örtüsü bakımından zengindir.
B) Rüzgarın şekillendirici etkisi azdır.
C) Bulutluluk oranı yüksektir.
D) Topraklarında tuz ve kireç oranı fazladır.
E) Bağıl nem oranı yüksektir.

19. Türkiye'de en fazla görülen yağış türü cephe yağışlarıdır.

Bu durum, Türkiye'nin hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Doğu - batı yönünde geniş alan kaplaması
B) Bitki örtüsü bakımından çeşitlilik göstermesi
C) Farklı karakterdeki hava kütlelerinin karşılaşma alanında yer alması
D) Yerçekillerinin eğimli ve engebeli olması
E) Üç tarafının denizlerle çevrili olması

Konu Performans Testi - 12

1. Aşağıdakilerden hangisi bakı etkisinin bir sonucu olarak Güneş'e dönük yamaçlarda görülen bir özellik değildir?

- A) Daimi kar sınırının daha yüksek olması
B) Sıcaklığın daha yüksek olması
C) Aynı tür tarım ürünlerinin daha çabuk olgunlaşması
D) Güneşlenme süresinin daha uzun olması
E) Atmosfer basıncının daha yüksek olması

2. Güney Yarımküre'de kuzeyden, Kuzey Yarımküre'de ise güneyden esen rüzgarlar sıcaklığı artırıcı etki yapar.
Bu durum sıcaklıkla aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkiyi gösterir?

- A) Mutlak nem B) Enlem C) Bakı
D) Yükselti E) Basınç

3. I. Akdeniz iklimi
II. Muson iklimi
III. Ilıman okyanus iklimi
IV. Ekvatorial iklim

Yukarıdaki iklim tiplerinden hangilerinin yağış rejimleri düzenlidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

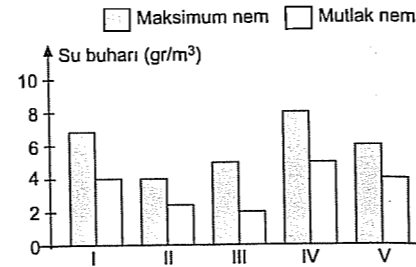
4. Yandaki tabloda üç kentnin yıllık ortalama sıcaklıkları verilmiştir.

Kentler	Yıllık Ort. Sıc. (°C)
Erzurum	6,0
İğdır	11,5
Ankara	11,6

Kentlerin matematik ve özel konumları dikkate alındığında sıcaklık değerlerinin farklı olmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Enlem B) Yükselti C) Yerçekilleri
D) Nem durumları E) Karasallık şiddeti

5.

Yukarıdaki grafikte mutlak ve maksimum nemleri verilen merkezlerin hangisinin sıcaklığı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

I. Muson rüzgarları
II. Batı rüzgarları
III. Meltem rüzgarları
IV. Kutup rüzgarları

Yukarıda verilen rüzgarlardan hangileri gün ve yıl içinde yön değiştirmez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7.

Yağış miktarının fazla ve yağışların mevsimlere dengeli dağıldığı bir bölge ile ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine varılamaz?

- A) Sıcaklık farkı azdır.
B) Akarsu rejimleri düzenlidir.
C) Bağıl nem oranı yüksektir.
D) Bitki örtüsü bozuktur.
E) Bulutlu gün sayısı fazladır.

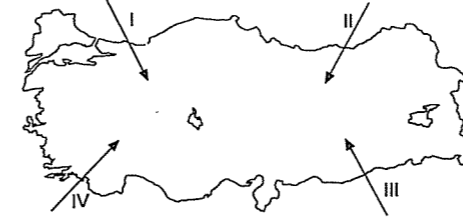
8.

Aşağıdakilerden hangisi sıcaklığın enleme göre değiştiğine örnek oluşturmaz?

- A) Kalıcı kar sınırı yükseltisinin kutupları doğru alçalması
B) Yengeç Dönencesi üzerindeki bazı alanların ekvator çevresinden sıcak olması
C) İsveç'te sıcaklık ortalamasının Türkiye'den az olması
D) Türkiye'ye güneyden gelen rüzgarların sıcaklığı artırıcı etkide bulunması
E) Karadeniz kıyılarındaki sıcaklık değerlerinin Akdeniz kıyılarından düşük olması

9.

Aşağıda, Türkiye'de etkili olan bazı rüzgârlar numaralandırılmıştır.

Numaralandırılmış olan rüzgârlar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III	IV
A) Kible	Keşişleme	Karayel	Lodos	
B) Karayel	Poyraz	Keşişleme	Lodos	
C) Karayel	Yıldız	Keşişleme	Kible	
D) Lodos	Keşişleme	Karayel	Poyraz	
E) Karayel	Poyraz	Lodos	Keşişleme	

10.

Türkiye'nin indirgenmiş sıcaklıkları ile gerçek sıcaklıkları arasındaki farkın bölgeden bölgeye farklılık göstermesi aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Enlemlerinin farklı olmasının
B) Yükseltelerinin farklı olmasının
C) Boylamlarının farklı olmasının
D) Cephe yağışlarının etkili olmasının
E) Batı rüzgarlarının etkili olmasının

11.

I. Basra
II. İzlanda
III. Asor
IV. Sibirya

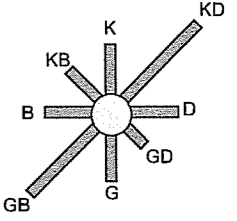
Yukarıdakilerden hangileri Türkiye ikliminde etkileyen alçak basınç merkezleridir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12.

Yanda bir merkezin yıllık rüzgâr frekans gülü verilmiştir.

Bu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

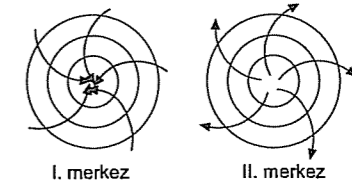
- A) Hakim rüzgar yönü kuzeydoğu - güneybatıdır.
B) Doğu ve batı yönlü rüzgarların esme sayısı birbirine yakındır.
C) En az rüzgar güneydoğudan esmiştir.
D) Yerçekilleri kuzeydoğu - güneybatı yönlü uzanma sahiptir.
E) Güney sektörlü rüzgarlar sıcaklığı artırır.

13.

Atmosferin olmaması durumunda aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Mor ötesi ışınların tutulmaması
B) Gölgelemin tam karanlık olması
C) Rüzgarın şekillendirici etkisinin artması
D) Hava ve suyun bulunmaması
E) Yeryüzüne meteorların daha sık düşmesi

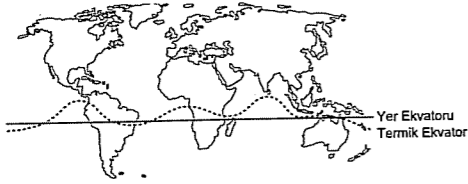
14.

Yukarıda verilen basınç şartlarının ait olduğu merkezlerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. merkezde yağış miktarı daha fazladır.
B) II. merkezde alçak hava hareketleri etkilidir.
C) I. merkezde sıcaklık farkı daha fazladır.
D) II. merkezde hava hareketi merkezden çevreye doğrudur.
E) I. merkezde kimyasal çözünme daha fazladır.

15. Aşağıdaki haritada meridyenlerin en sıcak noktalarını birleştiren Termik Ekvator ile yer Ekvator'u gösterilmiştir.

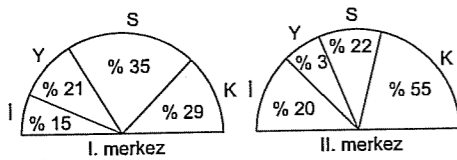
Termik Ekvator'un Yer Ekvatoru'ndan farklılık göstermesi'nde,

- I. Sürekli rüzgarlar
II. Biki örtüsü
III. Okyanus akıntıları
IV. Karasallık

etmenlerinden hangileri önemli derecede etkili olmamıştır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

16.

Yağışın yıl içinde bölgelerimize dağılışı dikkate alındığında, yukarıda verilen I. merkezle II. merkez aşağıdakilerden hangileridir?

I. Merkez	II. Merkez
A) Şanlıurfa	Antalya
B) İzmir	Trabzon
C) Konya	İzmir
D) Rize	Antalya
E) Adana	Ankara

17. Sıcak ve soğuk karakterli hava kütlelerinin karşılaşma alanlarında öncelikle aşağıdakilerden hangilerinin görülmesi beklenir?

- A) Konveksiyonel yağışların
B) Yüksek basınç şartlarının
C) Cephe yağışlarının
D) Don olaylarının
E) Yüksek sıcaklıkların

18. I. Mutlak nemin artması
II. Sıcaklığın artması
III. Maksimum nemin artması
IV. Bağıl nemin artması

Bir hava kütesinin yukarıdaki özelliklerden hangilerini kazanması durumunda yağış bırakma olasılığı azalır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

19. Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Asya'nın büyük bir bölümünün yazın bol yağış almasının nedenlerinden biridir?

- A) Muson rüzgarlarının denizden karaya doğru esmesi.
B) Kıta sahanlığının geniş olması.
C) Akarsu havzalarının geniş olması.
D) Himalaya Dağları'nın kuzeyden gelen hava kütlelerini engellemesi.
E) Kıyıda koy ve körfezlerin fazla olması.

Konu Performans Testi - 13

1. Aşağıda verilen rüzgarlardan hangisinin etki alanı diğerlerine göre daha azdır?

- A) Alize rüzgarları
B) Batı rüzgarları
C) Kutup rüzgarları
D) Fön rüzgarları
E) Muson rüzgarları

2. Aşağıdaki iklim tiplerinden hangisine yıl içinde düşen yağış miktarı diğerlerine göre daha fazladır?

- A) Kutup iklimi   B) Muson iklimi
C) Savan iklimi   D) Ilıman okyanus iklimi
E) Akdeniz iklimi

3.

Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanlarda etkili olan hakim yağış türü aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A) Yamaç	Konveksiyonel	Cephe	
B) Cephe	Yamaç	Konveksiyonel	
C) Konveksiyonel	Yamaç	Cephe	
D) Yamaç	Cephe	Yamaç	
E) Cephe	Konveksiyonel	Yamaç	

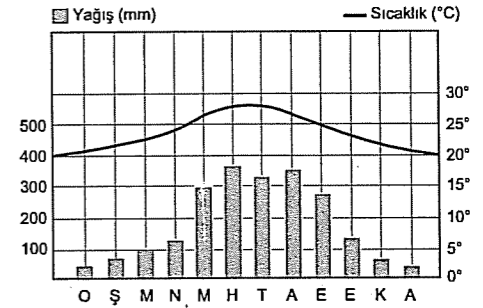
4. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de sıcaklığı etkileyen faktörler arasında yer almaz?

- A) Enlem   B) Okyanus akıntıları
C) Yükselti   D) Bakı
E) Etrafındaki denizle

5. 1600 m yükseltide bulunan bir kentin temmuz ayı ortalama sıcaklığı 16°C olduğuna göre, aynı kentin deniz seviyesine indirgenmiş sıcaklığı kaç °C olur?

- A) 8   B) 10   C) 18   D) 24   E) 32

6.

Yukarıdaki sıcaklık ve yağış grafiğinin ait olduğu bölgeyle ilgili;

- I. En fazla yağışı yaz aylarında alır.
II. Yıllık sıcaklık farkı 10 °C den fazladır.
III. Yağış rejimi düzensizdir.
IV. Doğal bitki örtüsü bozkırdır.

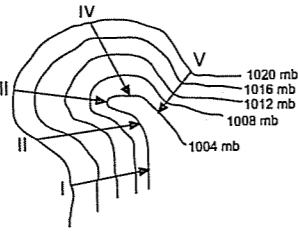
gibi özelliklerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

7. Güneş ışınlarının yere değme açısı üzerinde,
I. Mevsimler
II. Günün saatleri
III. Atmosfer
IV. Enlem
etmenlerinden hangileri etkili olmaz?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

8. Yanda izobar haritası verilen yörede numaralanmış oklar III yönünde rüzgârlar esmektedir.

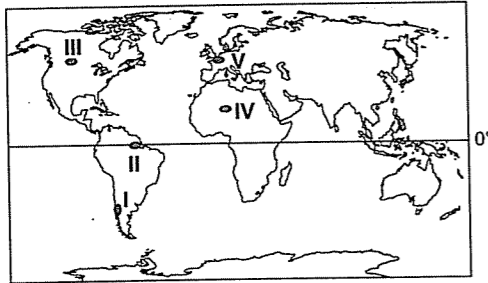
Rüzgâr hızına etki eden faktörler dikate alındığında, hangi ok yönünde esen rüzgârın hızının en fazla olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Sürekli rüzgârların yönünde meydana gelen sapmaların temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Basınç merkezleri arasındaki basınç farkı
B) Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketi
C) Yerçekillerinin engebeli olması
D) Basınç merkezleri arasındaki uzaklık
E) Rüzgâr hızında meydana gelen değişme

10.

Yukarıdaki Dünya haritasında işaretli alanların hangilerinin sıcaklıkları arasındaki farkın temel nedeni karasallıktır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V. E) IV ve V

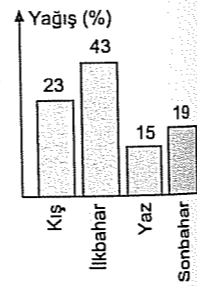
11. Aynı enlemden yer alan iki farklı merkezin sıcaklıklarının farklı olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Denize göre konum
B) Güneş ışınlarının geliş açısı
C) Nem oranı
D) Yükselti
E) Karasallık

12. Aşağıdakilerden hangisi havanın taşıyabileceği nem miktarının sıcaklığa göre değiştiğini gösterir?

- A) Orta Asya'da çöllerin oluşması
B) Kurak iklim alanlarında bitki örtüsünün zayıf olması
C) Türkiye'de cephe yağışlarının geniş alanda etkili olması
D) Yükselici hava hareketlerinin yağış oluşturmaları
E) Karaların iç kesimlerinde yağış miktarının az olması

13. Yanda yağışın mevsimlere göre dağılışı verilen merkez aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Konya B) Manisa C) Trabzon
D) İstanbul E) Antalya

14. Ilıman okyanus ikliminin görüldüğü yerlerde yağış miktarı ve sıcaklık şartları yönünden belirgin farkların oluşmasında aşağıdakilerin hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yükseklik B) Enlem
C) Yeryüzü şekilleri D) Bitki örtüsü
E) Nem oranı

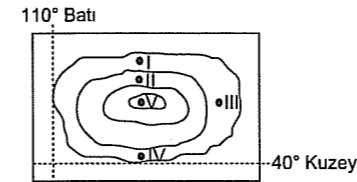
15. Aşağıdaki iklimlerin hangilerinde yağışların geneli yamaç yağışı olarak düşer?

- A) Akdeniz - Ilıman okyanus
B) Ilıman okyanus - Muson
C) Sert karasal - Ekvatorial
D) Ekvatorial - Savan
E) Akdeniz - Ekvatorial

16. Aşağıda, ılıman okyanus iklimiyle ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Her mevsim yağışlıdır.
B) Batı rüzgârlarının ve Golf - Stream sıcak su akıntısının etkisiyle oluşmuştur.
C) Bulutlu gün sayısı azdır.
D) Bitki örtüsü karma yapraklı ormanlardır.
E) En yağışlı mevsim sonbahardır.

17.

Bulutsuz ve rüzgarsız bir günde saat 12.00 de ölçülen sıcaklığın en yüksek olması gereken nokta yukarıdaki haritada kaç numara ile gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Bir hava kütesinin yağış oluşturabilmesini hava kütesinin,
I. Yükselmesi
II. Sıcaklığının azalması
III. Maksimum neminin artması
olaylarından hangileri zorlaştırır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

19. Genel olarak havanın sıcak olduğu yerlerde alçak basınç koşulları oluşurken, soğuk olduğu yerlerde yüksek basınç koşulları oluşur.

Buna göre, dönenceler civarındaki çöllerde havanın sıcak olmasına rağmen yüksek basınç koşullarının oluşmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitki örtüsünün fakir olması
B) Yağış miktarının az olması
C) Alçalıcı hava hareketleri'nin etkili olması
D) Yerçekilleri'nin sade olması
E) Rüzgârların şekillendirici etkisinin fazla olması

20. Dünya üzerinde ocak ve temmuz dönemlerinde bazı basınç merkezleri yer değiştirmektedir.

Bu değişikliklerin Kuzey Yarımküre'de Güney Yarımküre'ye göre daha belirgin olmasında,

- I. Kara ve denizlerin dağılışı
II. Eksen eğikliği
III. Sürekli rüzgârlar
IV. Günlük hareket
etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

21. Günlük sıcaklık farkının fazla olduğu bir merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nem oranı düşüktür.
B) Ayaz geceler yaşanır.
C) Kimyasal çözünme fazladır.
D) Bitki örtüsü zayıftır.
E) Denize uzaklığı fazladır.

Üniversite Performans Testi - 1

1. Atmosfer yoğunluğunun en fazla Troposfer'de olmasında;

- I. en kalın tabaka olması,
II. ağır gazların bu katta bulunması,
III. sıcaklığının fazla olması,
IV. yerçekimi etkisinin fazla olması

gibi faktörlerden hangileri daha etkilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB126/1

2. Aşağıdaki tabloda bazı özellikler ve sıcaklık üzerindeki etkileri gösterilmiştir.

	Sıcaklık Artar	Sıcaklık Azalır
I Güneş ışınlarının geliş açısı büyüdükçe	✓	
II Bir dağ yamacı boyunca yükseldikçe	✓	
III Dağların güneşe bakan yamaçlarına gittikçe		✓
IV Kışın denizden karalara rüzgar estikçe	✓	
V Güney Yarım Küre'de güneyden rüzgar estikçe		✓

Tabloda verilen eşleştirmelerde hangilerinde bir hata yapıldığı söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

YGSCOĞSB126/2

3. Aşağıdaki tabloda üç merkeze ait indirgenmiş ve gerçek sıcaklık değerleri verilmiştir.

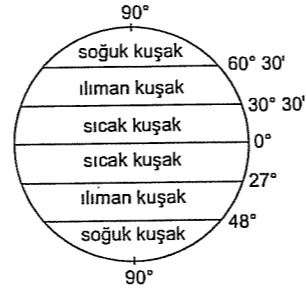
Merkezler	İndirgenmiş sıcaklık °C	Gerçek sıcaklık °C
K	20	20
L	5	-5
M	10	8

Tablodaki bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) L merkezi kutba daha yakındır.
B) M merkezinde yağış miktarı daha fazladır.
C) K merkezi deniz seviyesindedir.
D) L merkezinde kar yağışı görülmez.
E) Üç merkezde Kuzey Yarım Küre'de yer alır.

YGSCOĞSB126/3

4. Yukarıda sıcaklık iklim kuşakları verilmiştir.

Bu kuşakların Kuzey ve Güney Yarımküre'de farklı olması üzerinde,

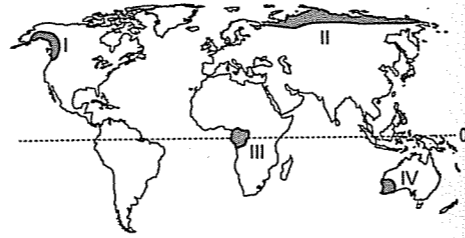
- I. Okyanus akıntıları
II. Dünya'nın küresel şekli
III. Kara ve denizlerin dağılışı
IV. Enlem

gibi etkenlerden hangilerinin etkisi yoktur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB126/4

5.

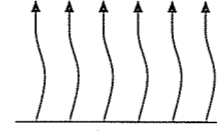

Haritada numaralandırılmış bölgelerde etkili olan iklim tipleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

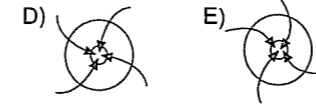
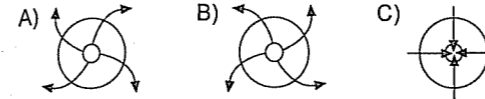
- A) I Akdeniz II Savan III Tundra IV İliman Okyanus
B) Tundra Akdeniz Karasal Muson
C) İliman Tundra Ekvatorial Akdeniz Okyanus
D) Savan Muson Kutup İliman Okyanus
E) Ekvatorial Tundra Savan Akdeniz

YGSCOĞSB126/5

6. Aşağıda Kuzey Yarım Küre'deki bir bölgede görülen hava hareketinin profili verilmiştir.

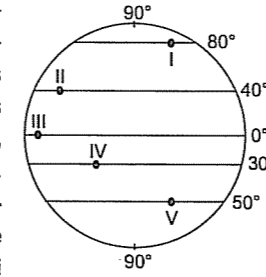

Buna göre, bu bölgede etkili olan basınç merkezi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

YGSCOĞSB127/6

7. Güneş ışınlarının tutulma oranı Güneş ışınlarının geliş açısı ile ters orantılıdır. Işınların geliş açısı dik ise tutulma az, eğik ise tutulma fazladır. Buna göre, sadece enlem etkisi göz önüne alındığında, yukarıdaki küre üzerinde işaretli merkezlerden hangileri arasındaki tutulma oranı farkı en fazladır?

- A) I ve III B) I ve V C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

YGSCOĞSB127/7

8. Aşağıdaki tabloda beş bölgedeki sıcaklık değerleri ile 1 m³ havadaki nem miktarları verilmiştir.

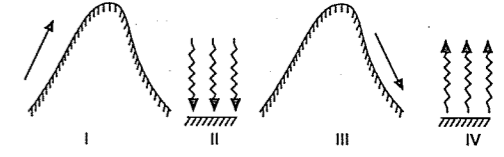
Bölge	Sıcaklık (°C)	Mutlak nem (gr/m ³)
I	5	4
II	9	4
III	13	4
IV	16	4
V	22	4

Buna göre, hangi bölgede bağıl nem en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB127/8

9.

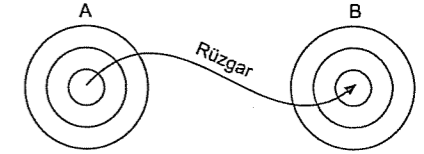

Yukarıdaki şekillerde hareket yönü gösterilen hava kütlelerinden hangileri yağışa neden olur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB127/9

10. Aşağıda basınç merkezleri ve rüzgarın sapma yönü gösterilmiştir.

Buna göre, A ve B basınç merkezleri için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenir?

- A) A merkezinin bulunduğu yerin yükseltisi fazladır.
B) A ve B merkezleri Güney Yarım Küre'de yer alır.
C) B merkezinde hareket merkezden çevreye doğrudur.
D) B merkezinden A'ya gidildikçe basınç değeri azalır.
E) A merkezinden B'ye doğru yatay hava hareketi oluşur.

YGSCOĞSB127/10

11. - Kışlar ılık, yazlar serindir.
- Hiç bir ayın sıcaklık ortalaması 0°C nin altına düşmez.
- Kuzey Yarımküre'de orta kuşakta kıtaların batı kıyılarında etkilidir.
- En fazla yağış sonbaharda görülür.

Yukarıda bazı özellikleri verilen iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akdeniz iklimi
B) Muson iklimi
C) Kutup iklimi
D) İliman okyanusal iklim
E) Tundra iklimi

YGSCOĞSB127/11

Üniversite Performans Testi - 2

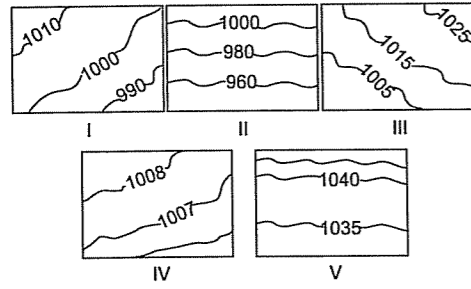
1. Bir yöredeki en sıcak ayın sıcaklık ortalaması ile en soğuk ayın sıcaklık ortalaması arasındaki farka "yıllık sıcaklık farkı" denir.

Aşağıdakilerden hangisi yıllık sıcaklık farkının fazla olduğu yerlerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Bulutluluk oranı fazladır.
B) Mekanik çözülme şiddetlidir.
C) Yerin ışıma yoluyla ısı kaybı fazladır.
D) Bitki örtüsü cılızdır.
E) Nem oranı azdır.

YGSCOĞSB128/1

2. Aşağıda bazı merkezlerin milibar cinsinden izobar haritaları verilmiştir.

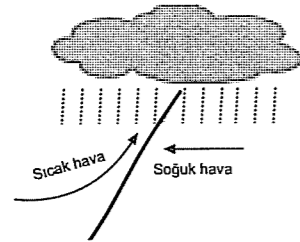

Basınç farkının rüzgar hızı üzerindeki etkisi dikkate alındığında, verilen merkezlerin hangisinde rüzgarın daha yavaş esmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB128/2

3.

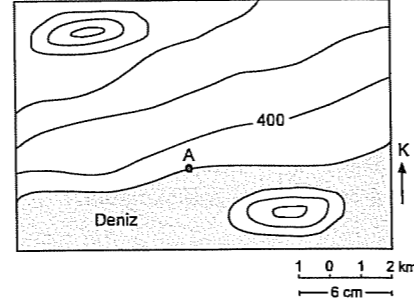

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda oluşumu verilen yağışın özellikleri arasında gösterilemez?

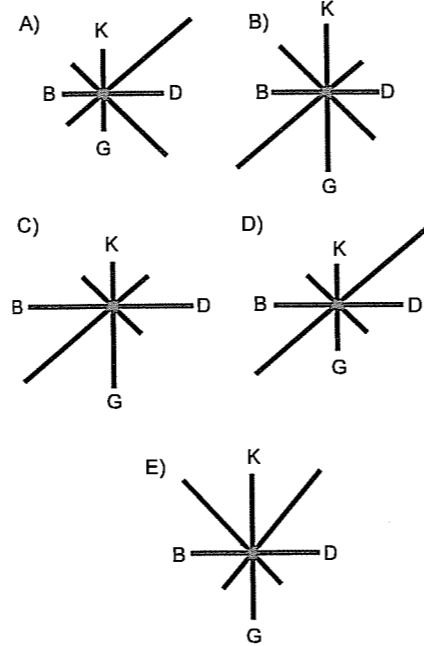
- A) Sıcak havanın soğumasıyla oluşur.
B) Orta kuşakta daha çok görülür.
C) 60° enlemleri çevresinde sık görülür.
D) Yüksek basınç alanlarında etkili olur.
E) İki farklı hava kütesinin karşılaşma alanında görülür.

YGSCOĞSB128/3

4. Aşağıdaki haritada A merkezi ve çevresindeki yerçekimleri gösterilmiştir.

Rüzgarın yönü üzerinde yerçekimlerinin etkisi düşünüldüğünde, A merkezinin rüzgar frekansı gölü aşağıdakilerden hangisi gibidir?

YGSCOĞSB128/4

5. Avrupa Kıtası'nda,

- I. Ilıman okyanus
II. Ilıman karasal
III. Savan
IV. Tundra
V. Çöl

iklim tiplerinden hangilerine rastlanmaz?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) III ve V

YGSCOĞSB128/5

6. Aşağıda beş farklı merkezin mutlak ve maksimum nemleri verilmiştir.

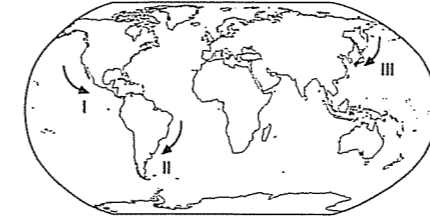
Merkezler	Mutlak Nem (gr/m ³)	Maksimum Nem (gr/m ³)
I	12,3	15,5
II	20,1	30,4
III	24,9	25,8
IV	5,4	10,7
V	18,6	26,2

Bu merkezlerin hangisinde yağış oluşma ihtimali daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB129/6

7. Okyanus akıntılarının sıcaklık üzerindeki etkisi akıntının olduğu yerin sıcaklığıyla ilgilidir.

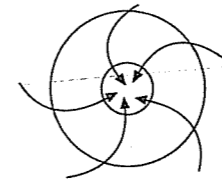

Buna göre, yukarıdaki haritada işaretli akıntılarının özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A) Sıcak	Soğuk	Sıcak	
B) Soğuk	Sıcak	Soğuk	
C) Sıcak	Sıcak	Soğuk	
D) Soğuk	Sıcak	Sıcak	
E) Sıcak	Sıcak	Sıcak	

YGSCOĞSB129/7

8. Yandaki şekil üzerinde verilen merkezin basınç özelliği ve yarımküresi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Kuzey Yarımküre - Alçak basınç
B) Güney Yarımküre - Alçak basınç
C) Ekvator - Yüksek basınç
D) Kuzey Yarımküre - Yüksek basınç
E) Güney Yarımküre - Yüksek basınç

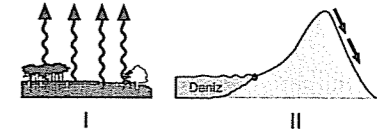
YGSCOĞSB129/8

9. Doğal bitki türleri benzer olan bölgelerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin benzer olduğu söylenebilir?

- A) Bakı özellikleri
B) Jeolojik yapıları
C) İklim özellikleri
D) Ortalama yükseltileri
E) Buldukları yarımküre

YGSCOĞSB129/9

10.

Yukarıda hareket yönü verilen hava kütleleri için,

- I. II. hava kütlesi kurutucu etki yapar.
II. I. hava kütesinin olduğu yerde alçak basınç hakimdir.
III. II. hava kütlesi yamaç yağışlarına neden olur.
IV. I. hava kütesinin bağıl nemi artmaktadır.

ifadelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) III ve IV

YGSCOĞSB129/10

11. Aşağıdaki tabloda bazı merkezlerin yıllık sıcaklık ortalaması, en sıcak ay, en soğuk ay ve donlu gün sayısı ile yıllık yağış miktarı gösterilmiştir.

Merkez	Yıllık sıcaklık (°C)	En sıcak ay (°C)	En soğuk ay (°C)	Donlu gün sayısı	Yıllık yağış (mm)
I	11,5	23,1	-0,2	106	336
II	15,7	31,0	1,5	72	499
III	11,2	22,1	-0,3	93	441
IV	13,4	24,0	2,0	56	597

Tablodaki bilgiler dikkate alındığında, bu merkezlerin bitki örtüsünün aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

- A) Bozkır B) Maki
C) Geniş yapraklı orman D) Tundra
E) Savan

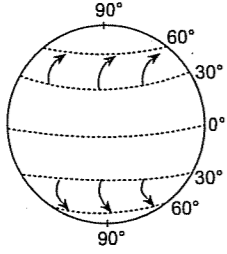
YGSCOĞSB129/11

1-A	2-D	3-D	4-C	5-E	6-C	7-B	8-A	9-C	10-C	11-A
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------

Üniversite Performans Testi - 3

1. Rüzgarların etkisiyle bazı iklimler meydana gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinde şekilde verilen rüzgar ve oluşturduğu iklim doğru olarak verilmiştir?

Rüzgar	İklim
A) Batı rüzgarları	→ Ilıman okyanus
B) Alizeler	→ Ekvatorial
C) Kutup rüzgarları	→ Sert karasal
D) Musonlar	→ Muson
E) Föhn	→ Çöl

YGSCOĞSB130/1

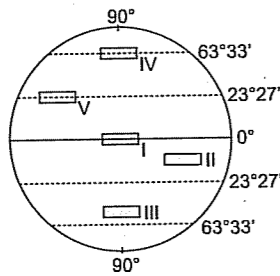
2. Tropikal rüzgârların saatteki hızları 500 km'yi bulabilmektedir. Dünyada Ekvatorial bölgede ve okyanusa kıyısı olan yerlerde görülür.

Buna göre, aşağıdaki bölgelerden hangisinde bu tip rüzgârların görülmesi beklenir?

- A) İtalya kıyıları B) Türkiye'nin güneyi
C) Meksika Körfezi D) Norveç kıyıları
E) Fransa kıyıları

YGSCOĞSB130/2

3.

Yukarıda Dünya profili üzerinde gösterilen taralı alanların hangisindeki arazilerin yıl boyunca kuzey yamacı güney yamacından daha fazla ısınır?

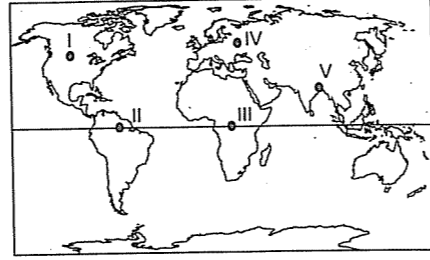
- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB130/3

4.

Yukarıda bir yağış türünün oluşumu gösterilmiştir.

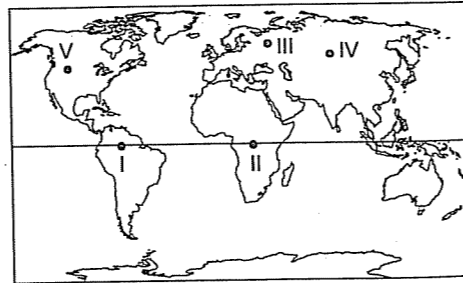

Bu yağış türü haritada gösterilen alanların hangisinde daha fazla görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB130/4

5. Karasal iklimde yıllık sıcaklık farkı fazladır. Bu iklim özellikle karaların iç kesimlerinde etkili olur.

Buna göre, yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretli alanlardan hangileri kara içerisinde yer almasına rağmen karasal iklimin etkili olduğu yerlerden değildir?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) III ve IV E) IV ve V

YGSCOĞSB130/5

6. Yandaki tabloda dört merkezin Ocak ve Temmuz ayı sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

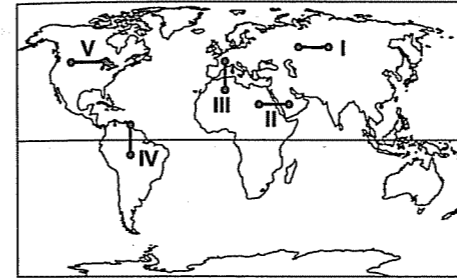
Aylar	Merkezler			
	X	Y	Z	T
Ocak	-10	-7	2	30
Temmuz	20	15	18	12

Yukarıdaki tablodan yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yıllık sıcaklık farkı en az Z merkezindedir.
B) Ocak ayında Y merkezinin sıcaklığı X merkezinden fazladır.
C) Denizellik etkisi en az Z merkezindedir.
D) T merkezi Güney Yarımküre'dedir.
E) Kar yağışı görülme ihtimali en fazla X merkezindedir.

YGSCOĞSB131/6

7. Aşağıdaki haritada beş farklı doğrultu numaraları gösterilmiştir.

Buna göre, işaretli yerlerdeki numaralı doğrultular kadar yolculuk yapıldığında, kaç numaralı doğrultuda daha fazla iklim çeşitliliğiyle karşılaşılır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB131/7

8. - En yağışlı mevsimi sonbahardır.
- Yazlar serin, kışlar ılık geçer.
- Orta kuşak karalarının batı kıyılarında etkilidir.
- Bitki örtüsü karışık ormanlardır.
Yukarıdaki özellikler aşağıdaki iklim tiplerinden hangisine aittir?

- A) Savan iklimi B) Muson iklimi
C) Akdeniz iklimi D) Ekvatorial iklim

E) Ilıman okyanusal iklim

YGSCOĞSB131/8

9. Aşağıdaki tabloda üç merkezde yaşanan sıcaklık ve yağış özellikleri gösterilmiştir.

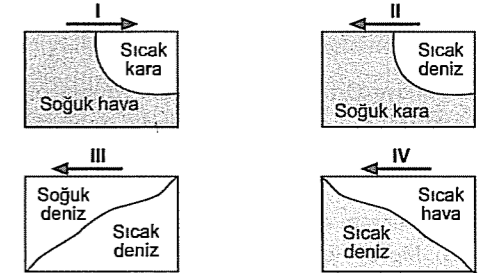
Merkezler	Yağışın mevsimlere göre dağılışı (%)				Yıllık yağış miktarı (mm)	En sıcak ay ort. (°C)	En soğuk ay ort. (°C)
	K	I	Y	S			
I	50	25	5	20	1000	28	10
II	22	18	20	40	1500	22	6
III	30	45	5	20	450	27	0

Buna göre, bu merkezlerin iklim tipleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A) Ilıman okyanus	Savan	Ilıman karasal	
B) Ilıman karasal	Muson	Akdeniz	
C) Savan	Akdeniz	Muson	
D) Karadeniz	Ilıman karasal	Sert karasal	
E) Akdeniz	Ilıman okyanus	Ilıman karasal	

YGSCOĞSB131/9

10. Sıcak ve nemli bir havanın soğuk bir yerden geçmesi sis oluşumuna neden olur.

Buna göre, yukarıda oklarla gösterilen hava hareketlerinden hangileri sis oluşumuna neden olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB131/10

11. I. Batı rüzgarları
II. Meltemler
III. Alizeler
IV. Musonlar
Yukarıdaki rüzgarlardan hangileri belli bir dönem içinde yön değiştirirler?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB131/11

Üniversite Performans Testi - 4

1. Aşağıdaki yıllık yağış rejimleri düzenli olan iklim tiplerinin özellikleri verilirken bir hata yapılmıştır.

İklim tipi	Yıllık yağış miktarı (mm)	Yıllık sıcaklık ortalaması (°C)	Bitki örtüsü
Ekvatorial İklimi	2000-2500	25-30	Geniş yapraklı orman
Muson İklimi	1000-1500	10-15	Karma yapraklı orman

Aşağıdakilerden hangisi yapılsa bu hata giderilmiş olur?

- A) Karma yapraklı orman yerine geniş yapraklı orman yazılırsa
 B) Ekvatorial iklimin yıllık yağış miktarı artırılırsa
 C) Muson iklimi yerine ılıman okyanusal iklim yazılırsa
 D) Ekvatorial iklim ile Muson ikliminin yerleri değiştirilirse
 E) 10°-15°C olan yıllık sıcaklık ortalaması 0°-5°C olarak yazılırsa

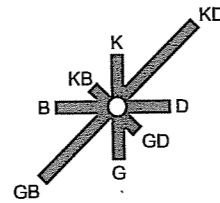
YGSCOĞSB132/1

2. "Türkiye Orta Kuşak ülkesidir." diyen bir kişi bu yorumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Deprem riski fazladır.
 B) Mevsimler belirgin olarak yaşanmaktadır.
 C) Kaplıca turizmi gelişmiştir.
 D) Akarsu aşındırması etkilidir.
 E) Batıdan-doğuya gidildikçe sıcaklık ortalaması düşmektedir.

YGSCOĞSB132/2

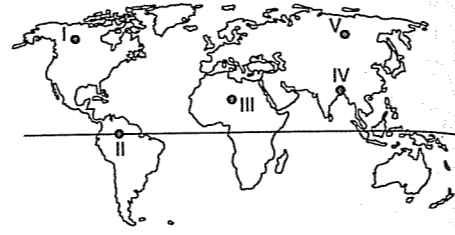
3. Yanda bir merkeze ait rüzgar frekans gülü verilmiştir. Buna göre, merkezin aşağıdaki özelliklerinden hangisi hakkında yorum yapılabilir?

- A) Bulunduğu yarım küre
 B) Çevresindeki yerçekilleri
 C) Ortalama yükselti
 D) Sıcaklık ortalaması
 E) Jeolojik yapısı

YGSCOĞSB132/3

4. "Yağışın az, sıcaklığın fazla olduğu bölgelerde bitki örtüsü seyrektrir." Buna göre;

Dünya haritasında verilen yerlerin hangisinde bu durumdan söz edilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB132/4

5. Aşağıdaki iklim tipi ve o iklimi oluşturan faktör eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

İklim tipi	Oluşturan faktör
A) Ekvatorial	Dünya'nın şekli
B) Tropikal çöl	Günlük hareket
C) Muson	Eksen eğikliği
D) Savan	Günlük hareket
E) Kutup	Enlem

YGSCOĞSB132/5

6. Yerden yükseldikçe her 100 metrede sıcaklık 0,5°C azalır. Buna göre, yandaki merkezlerden hangisinin deniz seviyesinden yüksekliği daha azdır?

Merkez	Gerçek sıcaklık (°C)	İndirgenmiş sıcaklık (°C)
I	10	12
II	-5	10
III	20	30
IV	25	30
V	15	25

- A) I B) II C) III D) IV E) V

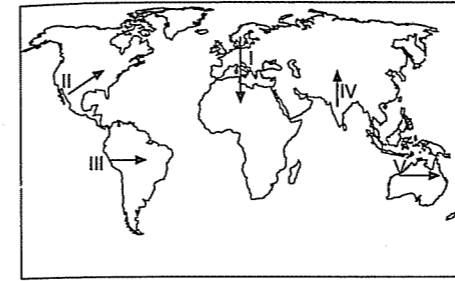
YGSCOĞSB132/6

7. Herhangi bir yerde yıllık güneşlenme süresini gösteren bir haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi hakkında daha doğru yorumlama yapılabilir?

- A) Denize yakınlık
 B) Dağların uzanışı
 C) Yıllık sıcaklık ortalaması
 D) Doğal bitki örtüsü
 E) Bulutluluk oranı

YGSCOĞSB133/7

8.

Yukarıdaki haritada beş farklı doğrultuda hareket eden araştırmacıardan hangisi gittiği yol boyunca bitki örtüsü, toprak ve canlı çeşitliliğinin daha fazla değiştiğini gözlemler?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB133/8

9. Aşağıda bazı iklim tiplerinin özellikleri verilmiştir.
- I. Sıcaklık farkı azdır. En yağışlı mevsimi sonbahardır.
 II. Yıllık sıcaklık ortalaması yüksektir. Yağışın en fazla olduğu aylar Mart ve Eylül'dür.
 III. Yıllık sıcaklık farkı fazladır. En fazla yağışı yaz aylarında alır.

Verilen özellikler aşağıdaki iklim tiplerinden hangilerine ait olabilir?

	I	II	III
A) Ilıman Okyanusal		Ekvatorial	Sert karasal
B) Ekvatorial		Akdeniz	Karasal
C) Savan		Ilıman Okyanusal	Ekvatorial
D) Akdeniz		Tundra	Muson
E) Muson		Karasal	Savan

YGSCOĞSB133/9

10. Aşağıda beş merkezin gerçek ve indirgenmiş sıcaklıkları verilmiştir.

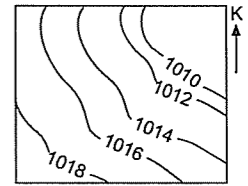
Merkezler	Gerçek Sıcaklık (°C)	İndirgenmiş Sıcaklık (°C)
I	-5	15
II	5	14
III	8	12
IV	18	19
V	2	18

Buna göre, yükseltisi en fazla olan merkez aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB133/10

11. Yanda bir bölgenin belli bir saatteki basınç değerleri milibar cinsinden verilmiştir.

Haritanın ait olduğu bölgedeki rüzgarın esiş yönü aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Kuzeyden güneye
 B) Kuzeydoğudan güneybatıya
 C) Güneydoğudan kuzeybatıya
 D) Güneyden kuzeye
 E) Güneybatıdan kuzeydoğuya

YGSCOĞSB133/11

12. Sıcaklık azaldıkça havanın nem taşıma kapasitesi azalır, yoğunlaşma ya da yağış oluşur. Ancak çöllerde geceleri sıcaklık çok düşmesine rağmen yağış olasılığı çok azdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde verilen yerin yağış azlığı yukarıdaki durumla benzer nedenden kaynaklanır?

- A) Ekvatorial alanlar
 B) Orta kuşak karalarının batı kıyıları
 C) Cephe sahaları
 D) Kutuplar
 E) Okyanus akıntılarının karşılaşma alanları

YGSCOĞSB133/12

Yerin Şekillenmesi

bölüm

5

Konu Performans Testi - 1

1. Yeryüzünün çanaklaşmış bölümlerini dolduran ve birbirleriyle bağlantılı olan su kütlelerine deniz veya okyanus denir. Okyanuslarla dar alanla bağlantısı olan denizlere iç deniz, geniş alanla bağlantısı olan denizlere ise açık deniz denir.

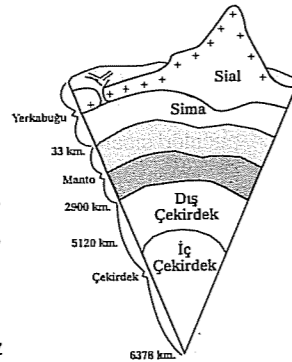
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi denizler ve okyanuslarla ilgili verilen yanlış bir bilgidir?

- A) İç denizler arasında sıcaklık ve tuzluluk farkı okyanuslara göre daha belirgindir.
B) Kenar denizler büyük oranda bağlı oldukları okyanusun özelliklerini taşırlar.
C) İç denizlere dökülen akarsu ağzlarında genellikle delta ovaları oluşurken, okyanuslara dökülen akarsu ağzlarında haliciler oluşur.
D) Akıntılar okyanuslarda, iç denizlere göre daha fazla etkilidir.
E) Gelgit genliği iç denizlerde okyanuslara göre daha belirgindir.

2. Yanda yerin katmanları verilmiştir.

Yerin katmanlarının özellikleri dikkate alındığında bu katmanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yoğunluğu en az olan katman sialdir.
B) Sıcaklığı en yüksek olan katman iç çekirdektir.
C) Sial deniz tabanlarında incelik.
D) Kalınlığı en fazla olan katman mantodur.
E) Sima dağlık alanlarda kalınlaşır.

3. Aşağıdaki grafiklerde karalar ve denizlerin yeryüzündeki oranlarıyla, Kuzey ve Güney Yarımküre'deki kara ve denizlerin dağılışı oranları verilmiştir.

Kara ve denizlerin dağılışı oranları	
Denizler	Karalar
Yeryüzü %71	Yeryüzü %29
K.Y.K %61	K.Y.K %39
G.Y.K %81	G.Y.K %19

Verilen grafiklerden aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılamaz?

- A) Her iki yarımkürede karaların oranı denizlerden azdır.
B) Kara ve denizler yarımkürelere farklı oranda dağılmıştır.
C) Kuzey Yarımküre, Güney Yarımküre'den daha karasaldir.
D) Dünya'nın yaklaşık üçte ikisi karalarla kaplıdır.
E) Güney Yarımküre, Kuzey Yarımküre'den daha denizeldir.
4. Okyanuslara geniş alanla bağlantılı olan denizlere açık deniz veya kenar deniz denir.
Buna göre, aşağıdaki denizlerin hangisi kenar deniz özelliği göstermez?
- A) Manş Denizi   B) Japon Denizi
C) Umman Denizi   D) Kızıldeniz
E) Güney Çin Denizi

5. Kıydan itibaren 200 m derinliğe kadar olan deniz veya okyanus alanlarına kıta sahanlığı denir. Kıta sahanlığının dar veya geniş olmasında kıyı gerisindeki yerçekillerinin uzanışı en önemli etkidir. Dağların kıyıya paralel uzandığı yerlerde kıta sahanlığı dar, dik uzandığı yerlerde geniştir.

Buna göre, Türkiye haritasında işaretli alanların hangisinde kıta sahanlığı daha geniştir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. I. Yerçekillerinin eğimli ve engebeli olması
II. Kaşkömürü yataklarına rastlanması
III. Ortalama yükseltinin fazla olması
IV. Akarsuların yatak eğimlerinin fazla olması
Yukarıdakilerin hangileri Türkiye arazisinin büyük bir bölümünün III. jeolojik zamanda şekillendiğini kanıtlamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve IV   E) II ve IV

7. Karaların iç kısımlarında bulunan ve okyanuslarla dar boğazlarla bağlantılı olan denizlere iç denizler denir.
Aşağıdakilerden hangisi iç denizlerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Gelgit genliği fazla olmadığından kıyılarında delta ovalarına rastlanır.
B) Sularının sıcaklıklarında akıntılar en önemli etkidir.
C) Ekvatora yakın olanların tuzluluk oranı uzak olanlardan fazladır.
D) Okyanuslara dar boğazlarla bağlı olduklarından suları kendilerine has özellik gösterir.
E) Tuzluluk oranları üzerinde, sıcaklık, buharlaşma, yağış miktarı ve akarsular etkilidir.

8. I. Yer hacminin en büyük kısmını oluşturur
II. Yerin orta katmanıdır
III. İç kuvvetler için enerjinin sağlandığı katmandır
Yukarıda özellikleri verilen katman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sial   B) Sima   C) Manto
D) Dış çekirdek   E) İç çekirdek

9. Denizlerde, göllerde veya akarsu boylarında dış kuvvetlerin etkisiyle aşındırılan materyalin taşınması ve biriktirilmesi sonucu oluşan taşlara mekanik tortul taşlar denir.
Aşağıdakilerden hangisi mekanik tortul taşlara örnek oluşturur?

- A) Kalker   B) Kilitaşı   C) Kumtaşı
D) Breş   E) Konglomera

10. Suda kimyasal yolla çözünen minerallerin çökelerek birikmesi sonucu kimyasal tortul taşlar oluşur.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların hangisinde kimyasal tortul taşlar daha yaygındır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

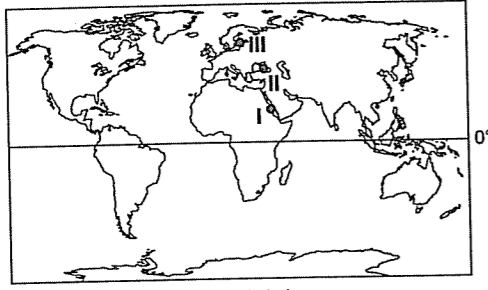
11. Yerin derinliklerine inildikçe, yoğunluk, sıcaklık ve basınç değerleri artış gösterir.
Buna göre, aşağıda verilen yerkabuğu katmanlarından hangisinin yoğunluğu, sıcaklığı ve basıncı en fazladır?

- A) İç çekirdek   B) Sial   C) Sima
D) Üst manto   E) Alt manto

12. Aşağıdakilerden hangisinin oluşum zamanı diğerlerinden farklıdır?

- A) Toros Dağları
B) Kuzey Anadolu fay hattı
C) Kuzey Anadolu Dağları
D) Petrol ve linyit yatakları
E) Mardin Eşiği

13.

Deniz	Tuzluluk oranı
I. Kızıldeniz	%44
II. Karadeniz	%18
III. Baltık Denizi	%8

Yukarıdaki haritada I, II ve III numarayla işaretlenmiş denizlerin tuzluluk oranlarının farklı olması,

- I. Sıcaklık
II. Derinlik
III. Seviye farkı
IV. Buharlaşma etmenlerinden hangilerinin sonucudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve IV E) II ve IV

14. Yerkabuğunun oluşumu ve gelişimi meydana gelen coğrafi olaylara göre beş farklı jeolojik döneme ayrılmıştır.

Buna göre,
I. Taşkömürü yataklarının oluşması
II. Alp - Himalaya kıvrım sisteminin oluşması
III. Petrol ve linyit yataklarının oluşması gibi olayların hangileri III. jeolojik dönemde gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. Yerkabuğunun çukur yerlerinde çeşitli maddelerin çöküp birikmesiyle tortul taşlar oluşur.

Buna göre;
I. Tabakalar halinde bulunmaları
II. İçlerinde fosil bulundurmaları
III. Mağmanın yeryüzüne çıkarak soğumasıyla oluşmaları
IV. Başkalaşma özelliğini kaybetmeleri özelliklerinden hangileri tortul taşlara ait değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

16. Mağmanın yeryüzüne çıkarken veya çıktıktan sonra soğumasıyla oluşan taşlara püskürük (katılaşım) taşlar denir.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların hangilerinde püskürük taşlar daha yaygındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

17. Taşlarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Volkanizma sonucu oluşan taşlara katılma taşları denir.
B) Başkalaşım taşları yüksek sıcaklık ve basınç sonucu oluşurlar.
C) Granit, andezit ve bazalt türü taşlar katılma (püskürük) taşlara örnek oluşturur.
D) Tortul taşlar tabakalı yapıya sahiptir.
E) Püskürük taşlar içlerinde fosil bulundururlar.

18. Birinci jeolojik zamanda oluşan kara parçaları günümüzde kıvrılma özelliğini kaybetmiş yaşlı ve sert kütlelerdir. Aşağıdaki yerlerin hangisi I. Jeolojik zamanda oluşmuş alanlardan biri değildir?

- A) Trakya'da Yıldız Dağları
B) İç Anadolu'da Kırşehir Yöresi
C) Ege'de Menteşe Yöresi
D) Karadeniz'de Zonguldak çevresi
E) Karadeniz'de Rize Yöresi

Konu Performans Testi - 2

1. Aşağıdakilerden hangisi jeolojik devirlerle ilgili verilen yanlış bir bilgidir?

- A) İkel zamanda ilk kıta çekirdekleri belirmeye başlamıştır.
B) I. jeolojik zamanda oluşan araziler masif kütlelerdir.
C) Türkiye bugünkü görünümünü önemli ölçüde 3.ve 4. jeolojik zamanda kazanmıştır.
D) Taşkömürü yatakları 3. jeolojik zamanda oluşmuştur.
E) I. jeolojik zamanda oluşan arazilerde eğim ve engebe dış kuvvetler tarafından azaltılmıştır.

2. I. İstanbul ve Çanakkale boğazlarının oluşması
II. Petrol yataklarının oluşması
III. Taşkömürü yataklarının oluşması

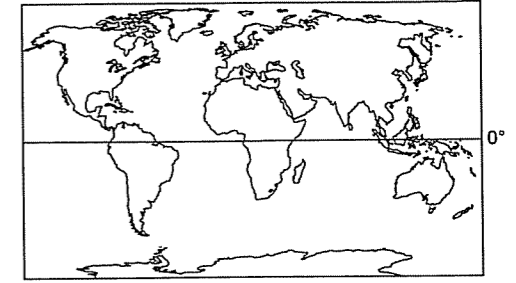
Yukarıdaki oluşumların gerçekleştiği jeolojik zamanlar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	I. Zaman	II. Zaman	IV. Zaman
B)	IV. Zaman	III. Zaman	II. Zaman
C)	II. Zaman	IV. Zaman	I. Zaman
D)	III. Zaman	I. Zaman	III. Zaman
E)	IV. Zaman	III. Zaman	I. Zaman

3. Taşların bir kısmı buldukları ortam ve yaşları hakkında bilgi edinmeyi sağlar. Taşların aşağıdaki özelliklerinden hangisi bu bilgilerin elde edilmesinde etkilidir?

- A) Yüzeğe yakın olmaları
B) Sert yapıda olmaları
C) İçlerinde fosil bulundurmaları
D) Başkalaşma özelliğine sahip olmaları
E) Gözenekli yapıya sahip olmaları

4. Aşağıdaki Dünya haritasında gösterildiği gibi Dünya karalarının büyük bir kısmı Kuzey Yarımküre'de toplanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Kuzey Yarımküre'de yıllık sıcaklık farkının daha fazla olması
B) Güney Yarımküre'de yıllık basınç değişiminin daha az olması
C) Kuzey Yarımküre'de nüfus miktarının daha fazla olması
D) Güney Yarımküre'de sürekli rüzgarların hareket yönlerinin soluna sapması
E) Kuzey Yarımküre'de mekanik çözülmenin daha fazla olması

5. Aşağıdakilerden hangisi bir bölgenin III. jeolojik zamanda oluşmuş genç bir arazi olduğunu göstermez?

- A) Yerçekillerinin eğim ve engebesinin fazla olması
B) Sık sık tektonik depremlerin yaşanması
C) Akarsuların denge profiline ulaşmış olması
D) Fay hatlarının yaygın olması
E) Linyit ve petrol gibi yeraltı kaynaklarının bulunması

6. Kuzey ve güney yarımkürelerde kara ve denizlerin farklı oranda dağılmış olması,
I. Sıcaklık farklarının farklı olması
II. Güneş ışınlarının farklı açılarla düşmesine
III. Mevsimlik basınç değişimlerinin farklı olmasına gibi özelliklerin hangilerine neden olmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. Yerin katmanlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

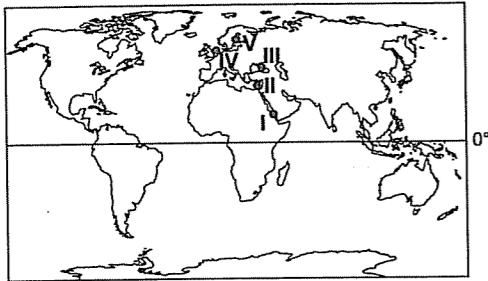
- A) Kalınlığı en fazla olan katman mantodur.
B) Sial katmanı dağlık alanlarda incedir.
C) Yoğunluğu en fazla olan katman iç çekirdektir.
D) Yerin derinliklerine inildikçe her 33 m'de sıcaklık 1C° artar.
E) Sima ve Sial yerin kabuk kısmını oluşturur.

8. Su içinde kimyasal yolla çözünebilen çeşitli minerallerin, suyun buharlaşması sonucunda çökerek taşlaşması ile kimyasal tortul taşlar oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi tortul taşlar grubundan değildir?

- A) Alçı taşı B) Kayatuzu C) Kum taşı
D) Kireç taşı E) Damlataş

9.

- I. Kızıldeniz
II. Akdeniz
III. Karadeniz
IV. Kuzey Denizi
V. Baltık Denizi

Yukarıdaki denizlerin coğrafi konumları dikkate alındığında hangisinin birim yüzeyinden olan buharlaşma en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Katılma ve tortul taşların yüksek sıcaklık ve basınç altında kalmalarıyla başkalaşım (metamorfik) taşları oluşur.

Buna göre, kalkerin başkalaşmasıyla aşağıdaki taşlardan hangisi oluşmuştur?

- A) Mermer B) Gnays C) Elmas
D) Kuvars E) Şist

11. Aşağıda verilen kıtaların matematik konumları dikkate alındığında, hangisinin kuzeyi kış mevsimini yaşarken güneyi yaz mevsimini yaşar?

- A) Asya B) Afrika C) Avrupa
D) Okyanusya E) Antarktika

12. I. Taş kömürü
II. Granit
III. Linyit
IV. Kalker

Yukarıda verilen taş çeşitlerinin hangileri oluşum bakımından aynıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Aşağıdaki kayaç (taş) türlerinden hangisi bir taşın yüksek sıcaklık ve basınç altında kalmasıyla oluşan taşlara örnek oluşturmaz?

- A) Mikaşist B) Mermer C) Gnays
D) Kuvarsit E) Konglomera

14. I. Deprem dalgaları
II. Epirojenik hareketler
III. Volkanizma
IV. Heyelan olayları

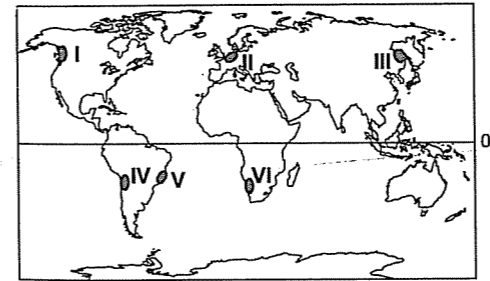
Yukarıdakilerden hangileri yerin derinlikleri hakkında bilgi edinmeyi sağlar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. - Buzul döneminin sona ermesi
- İstanbul ve Çanakkale boğazlarının oluşması
- Taş ve maden devirlerinin yaşanması
Yukarıda verilen olayların gerçekleştiği jeolojik dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlkem (Prekambrien)
B) I. Zaman (Paleozoik)
C) II. Zaman (Mesozoik)
D) III. Zaman (Tersiyer)
E) IV. Zaman (Ploistosen - Holosen)

16. Okyanus akıntıları geniş alanlarda etkili olduklarından, oluştukları bölgenin iklim özelliklerini önemli oranda etkili oldukları alanlara taşırlar.

Buna göre, Dünya haritasında işaretli alanların hangilerinin sıcaklıklarının farklı olmasında okyanus akıntıları temel etken değildir?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve V
D) IV ve V E) V ve VI

17. Mağmanın yeryüzüne çıkmadan ağır ağır soğumasıyla iç püskürük, mağmanın yeryüzüne çıkarak daha çabuk soğumasıyla dış püskürük taşlar oluşur.

Buna göre, aşağıdaki taşlardan hangisi püskürük taşlara örnek oluşturmaz?

- A) Andezit B) Bazalt C) Tüf
D) Granit E) Linyit

18. Aşağıdakilerden hangisi okyanusların özelliklerinden biri değildir?

- A) Geniş alanlı su kütleleridir.
B) Büyük su akıntılarını barındırırlar.
C) Derinlikleri fazladır.
D) Gelgit genliği belirgindir.
E) Birbirleriyle dar boğazlarla bağlantılıdır.

19. Taşkömürü, çok miktarda bitkisel maddelerin havasız bir ortamda ve basınç altında kalması sonucunda oluşmuştur.

Aşağıdaki taşlardan hangisi yukarıda tanımlanan şekilde oluşmuştur?

- A) Bazalt B) Linyit C) Granit
D) Kalker E) Tüf

20. Aşağıdaki taşların hangisi başkalaşım sonucu oluşmuştur?

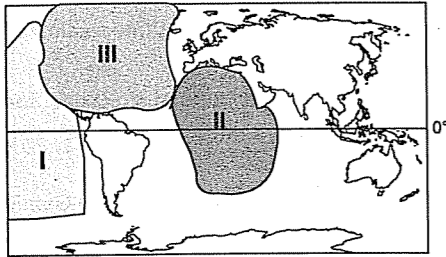
- A) Bazalt B) Taşkömürü C) Tüf
D) Gnays E) Kalker

Konu Performans Testi - 3

1. Büyük okyanus Ateş çemberi olarak ifade edilen bölge ile Dünya'nın jeotermal alanlarının paralellik göstermesi ateş çemberinin hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Bu alanın Pasifik levhasının sınırları olmasının
B) Bol yağışlı iklim bölgelerine yakın olmasının
C) Bu alanlarda sağlık turizminin gelişmiş olmasının
D) Yer kabuğunun sağlam alanlarını oluşturmasının
E) Geçtiği ülkelerin su potansiyellerinin fazla olmasının

2.

Yukarıdaki haritada işaretli levhalar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

I	II	III
A) Pasifik	Afrika	Kuzey Amerika
B) Pasifik	Antartika	Filipin
C) Nazaka	Kokos	Filipin
D) Hint	Afrika	Pasifik
E) Avustralya	Hint	Nazaka

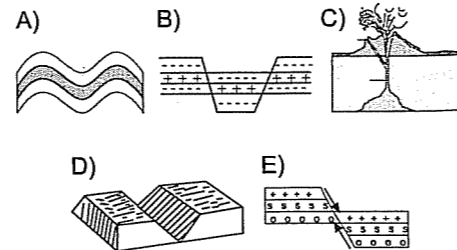
3. Aşağıdakilerden hangisi kıta levhalarının birbirlerinden uzaklaştığı yerler ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Ortalama yükselti artar.
B) Yeni kabuk alanları oluşur.
C) Volkanik etkinlikleri gerçekleşir.
D) Okyanus sırtları oluşur.
E) Akarsu aşındırması yavaşlar.

4. Yeryüzünün fay hatlarını gösteren haritalarla levha sınırlarını gösteren haritaların birbirleriyle paralellik göstermesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Levha hareketlerinin fay hatlarını oluşturması
B) Fay hatlarının levha hareketlerini oluşturması
C) Levhaların ince ve dayanıksız olması
D) Fay hatlarının depremlere neden olması
E) Fay hatları ile volkanik alanların paralel olması

5. Aşağıdaki arazi yapılarından hangisinin meydana gelmesinde levha hareketleri etkili olmamıştır?

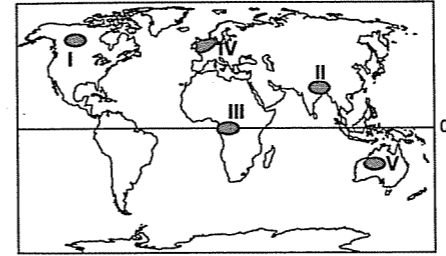
6. Ülkemizde meydana gelen aşağıdaki olaylardan hangisinin oluşumu üzerinde levha hareketleri etkili olmuştur?

- A) Ege'deki menderesli vadiler
B) Güney Marmara'daki sıcak su kaynakları
C) Akdeniz'deki falezli kıyılar
D) Doğu Anadolu'daki buzul şekilleri
E) Karadeniz'deki heyelanlar

7. I. Çökme depremleri
II. Volkanik depremler
III. Tektonik depremler
Yukarıda verilen deprem çeşitlerinden hangilerinin oluşmasında levha hareketleri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

8.

Haritada işaretli noktalardan hangisinde meydana gelen yükselmelerde iki kıta levhasının birbirine yaklaşması etkili olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

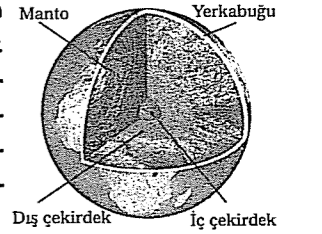
9. Levha hareketlerinin meydana gelmesinde etkili olan konveksiyonel akımların oluşmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Sıcaklık B) Yerçekimi
C) Litosfer D) Güneş
E) Volkanik kayalar

10. Doğu Anadolu Bölgesi'nin bugünkü yüksek görünümünü kazanmasında,
I. Arap levhasının Avrasya levhasını sıkıştırması
II. Kuzey Anadolu Fay hattının oluşması
III. Ege Denizi'nin oluşması
olaylarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

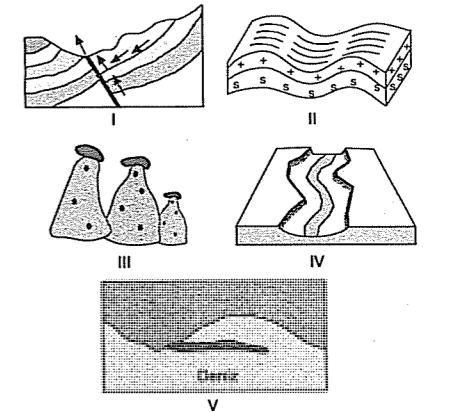
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. Yandaki şekilde yer'in katmanları gösterilmiştir. Bu katmanlardan hangileri levha hareketlerinin meydana gelmesinde etkili temel faktördür?

- A) İç çekirdek
B) Dış çekirdek
C) Yer kabuğu
D) Manto
E) Yer kabuğu ve çekirdek

12.

Yukarıdaki yerçekillerinden hangilerinin oluşumunda yalnızca levha hareketleri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

13. Kıta levhaları yeryüzünün bazı alanlarında birbirlerine yaklaşırken bazı alanlarında birbirlerinden uzaklaşır.

Aşağıda verilen levha çiftlerinden hangisi birbirine yaklaşmaktadır?

- A) Avrasya levhası - Hint levhası
B) Pasifik levhası - Nazaka levhası
C) Pasifik levhası - Antarktika levhası
D) Güney Amerika levhası - Afrika levhası
E) Kuzey Amerika levhası - Avrasya levhası

14. I. Avrasya levhası
II. Hint levhası
III. Kuzey Amerika levhası

Yukarıda verilen kıta levhaları aşağıdakilerden hangisinde büyükten küçüğe doğru olarak sıralanmıştır?

- A) I - II - III
B) I - III - II
C) II - III - I
D) III - I - II
E) II - I - III

15. Levha hareketlerinin gerçekleşmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olan temel faktördür?

- A) Mağmadaki akıntılar
B) Litosfer
C) Hidrosfer
D) Atmosferdeki hava dolaşımı
E) Yeraltı suları

16. Himalayaların yükselmeye devam etmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avustralya ve pasifik levhalarının yaklaşması
B) Hint levhasının Avrasya levhasını sıkıştırması
C) Nazka ve Kokos levhalarının uzaklaşması
D) Dış kuvvetlerin etkisini yavaşlatması
E) Şiddetli volkanik etkinliklerin gerçekleşmesi

17. I. Filipinler'deki volkanik olaylar
II. İç Anadolu'daki erozyon
III. Ege'deki sıcak su kaynakları
IV. İzlanda'daki gayzerler

Yukarıdakilerden hangilerinin oluşumunda kıta platformlarının birbirlerine yaklaşması ya da uzaklaşması etkili olmamıştır?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

18. Türkiye aşağıdaki kıta levhalarından hangisi üzerinde yer almaktadır?

- A) Hint levhası
B) Avrasya levhası
C) Pasifik levhası
D) Afrika levhası
E) Arabistan levhası

19. Yerkabuğu bugünkü gibi levhalardan oluşmak yerine tek bir parça olsaydı aşağıdaki olaylardan hangisi meydana gelmezdi?

- A) İzlanda Adası'ndaki gayzerler
B) İç Anadolu'daki tarım alanları
C) Karadeniz kıyılarındaki falezler
D) Batı Avrupa kıyılarındaki haliçler
E) Taşeli platosundaki çökme depremleri

Konu Performans Testi - 4

1. Avrasya levhası ile Pasifik levhasının karşılaşma alanında daha ağır olan Pasifik levhası Avrasya levhasının altına dalar. Bu durum Japonya ve çevresinde bir çok volkanik kütle oluşturur.

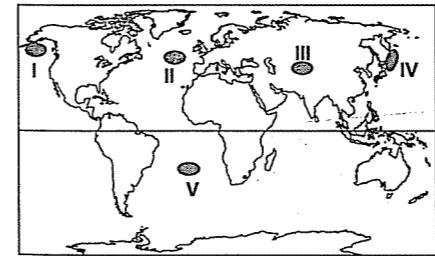
Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki olayı meydana getiren duruma benzer bir biçimde gerçekleşmemiştir?

- A) Himalayalar'ın yükselmesi
B) Doğu Anadolu'daki fay hatlarının oluşması
C) Toros Dağlarının oluşması
D) Sıcak okyanus akıntılarının oluşması
E) İran'daki depremlerin oluşması

2. Arap levhası tarafından sıkıştırılan Doğu Anadolu'da ortalama yükseltinin artması dış kuvvetlerden hangisinin etkisini hızlandırmıştır?

- A) Depremlerin
B) Akarsu aşındırmasının
C) Rüzgar biriktirmesinin
D) Dalga ve akıntılarının
E) Volkanik faaliyetlerin

3.

Haritada gösterilen kıta levhalarından hangilerinin bulunduğu alanlarda, levhaların birbirlerinden uzaklaştığı gözlenir?

- A) I ve II
B) II ve V
C) III ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

4. Aşağıda verilen ülkelerden hangisi iki kıta levhasının yaklaşma ya da uzaklaşma alanı üzerinde yer almaz?

- A) A.B.D
B) Japonya
C) Norveç
D) Filipinler
E) Şili

5. Kıta levhalarının yaklaşma ya da uzaklaşma alanları üzerinde yeralan alanlarda deprem ve volkanizma faaliyetleri etkilidir.

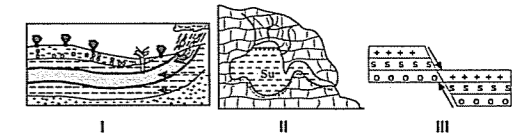
Aşağıdakilerden hangisi bu tür ülkeler arasında yer alır?

- A) Japonya
B) Norveç
C) İsveç
D) Almanya
E) Kazakistan

6. Dünya üzerinde sıcak su kaynaklarının dağılışı ile aşağıdakilerden hangisi arasında bir paralellik olduğu söylenemez?

- A) Fay hatları
B) Volkanik araziler
C) Deprem alanları
D) Levha sınırları
E) Karstik araziler

7.

Yukarıda gösterilen kaynaklardan hangilerinin oluşumunda levha hareketlerinin etkisinden bahsedilemez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

8. Mağmadaki konveksiyonel akımların durması durumunda aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmeye devam eder?

- A) Kuzey Anadolu fayındaki gerilimin artması
B) Japonya'daki depremler
C) Etna dağındaki volkanik etkinlikler
D) Büyükmenderes nehrinin biriktirmesi
E) İskandinav Yarımadası'ndaki yükselmeler

9. Kıta levhalarının yaklaşma alanlarında,

- I. Arazinin yükselmesi
II. Fay hatları
III. Buzul aşındırmaları
IV. Peribacaları'nın oluşması

gibi durumlardan hangilerinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

10. Aşağıdakilerden hangisi kara ve denizleri üzerinde taşıyan büyük levhalardan biri değildir?

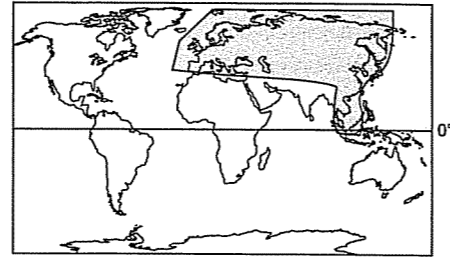
- A) Pasifik levhası
B) Kuzey Amerika levhası
C) Avrasya levhası
D) Antartika levhası
E) Akdeniz levhası

11. Okyanus levhaları kıta levhalarına kıyasla daha ağırdır.

Buna göre aşağıdaki levhalardan hangisinin mağma üzerine daha fazla basınç yaptığı söylenebilir?

- A) Arap levhası
B) Hint levhası
C) Pasifik levhası
D) Güney Amerika levhası
E) Afrika levhası

12.

Haritada işaretli kıta levhası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrasya levhası
B) Arap levhası
C) Pasifik levhası
D) Nazaka levhası
E) Antartika levhası

13. Pasifik levhası ile Avrasya levhasının doğu Asya'da birbirlerine yaklaşması aşağıdakilerden hangisi üzerinde daha fazla etkili olmuştur?

- A) Türkiye'de depremlerin oluşması
B) Japonya'da volkanik etkinliklerin meydana gelmesi
C) Himalayaların yükselmesi
D) Şili'de volkanik dağların oluşması
E) Atlas okyanusu sırtlarının oluşması

14. Avrasya levhası ile Kuzey Amerika levhasının birbirinden ayrılması,

- I. Atlas okyanusu içindeki volkanik alanlar
II. Amerika'daki fay hatları
III. Japonya'daki volkanik etkinlikler
IV. Türkiye'deki rüzgâr şekillendirmesi

olaylarından hangileri üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) II ve III   E) II ve IV

15. Ülkemizde Kuzey Anadolu Fay kuşağında gerçekleşen depremler üzerinde, aşağıdakilerden hangisi etkili olmaktadır?

- A) Levha hareketleri
B) Volkanik patlamalar
C) Rüzgâr gücü
D) Akarsular
E) Yeraltı suları

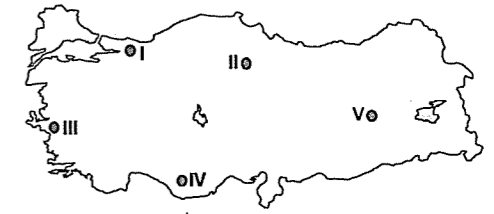
16. Japonya'da şiddetli volkanik olayların meydana gelmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Himalayaların yükselmesi
B) Güney Anadolu fayının oluşması
C) Atlas Okyanusu sırtlarının oluşması
D) Doğu Anadolu'nun yükselmesi
E) Antartika buzullarının erimesi

17. Aşağıdakilerden hangisi dünya üzerindeki kıta levhaları ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Kuzey Amerika ve Avrasya levhaları birbirinden yaklaşır.
B) Avrasya levhası ve Pasifik levhası birbirine yaklaşır.
C) Hint levhası Avrasya levhasından uzaklaşır.
D) Pasifik levhası Kuzey Amerika levhasına yaklaşır.
E) Antartika levhası çevresindeki tüm levhalardan uzaklaşır.

18.

Ülkemizde işaretli alanlardan hangisinde meydana gelecek bir depremin oluşumu levha hareketleri ile açıklanamaz?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

19. I. Artezyen suları
II. Yamaç kaynakları
III. Gayzerler
IV. Karstik kaynaklar

Yukarıdaki su kaynaklarından hangisinin oluşumunda levha hareketleri etkili olmamıştır?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve IV

Konu Performans Testi - 5

1. Yerkabuğunu oluşturan tabakaların karşılıklı durumları bozulmadan geniş alanlı yavaş yavaş alçalması veya yükselmesine kıta oluşum hareketi (epirojenez) denir. **Aşağıdakilerden hangisi yukarıda sözü edilen hareket sonucunda meydana gelmez?**

- A) Kara ve deniz alanlarındaki değişimler
B) Tabakalardaki kırılma ve kıvrılmalar
C) Deniz seviyesindeki ilerlemeler
D) Karaların ortalama yükseltisinde meydana gelen değişimler
E) Kıyı taraçalarının (seki) oluşması

2. Aşağıdaki haritada Türkiye'de fay hatlarının dağılışı gösterilmiştir.

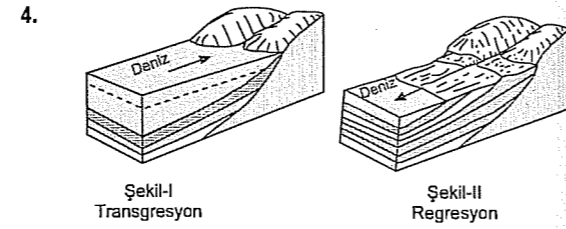

Buna göre, Türkiye'deki fay hatlarıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Fay hatları genel olarak kuzey - güney yönlü uzanmaktadır.
B) Fay hatlarıyla tektonik depremler paralellik gösterir.
C) İç Anadolu, Orta Akdeniz ve Güneydoğu'nun önemli bölümünde fay hatlarına rastlanmaz.
D) Kaplıca kaynaklarıyla kırık hatları paralellik gösterir.
E) Batı Anadolu, fay hatlarının en yoğun olduğu alandır.

3. Tortulanma alanlarında yan basınçların uygulandığı tabakalar esneme özelliğine sahip değilse kırılır ve fay hatları meydana gelir. **Aşağıdakilerden hangisi fay hatlarında yaygın olarak rastlanabilen bir durum değildir?**

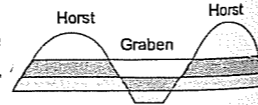
- A) Kaplıca ve ılıcaların yaygın olması
B) Tektonik depremlere rastlanması
C) Graben ovalarına rastlanması
D) Taşkömürü yataklarına rastlanması
E) Volkanik faaliyet görülme ihtimalinin olması

Yukarıda verilen yerçekilleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

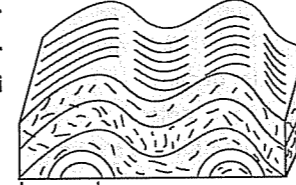
- A) I. Şeklin oluşması deniz ilerlemesidir.
B) II. Şeklin oluşması karaların alanının genişlemesine neden olur.
C) Her iki şeklin oluşması epirojenez sonucu gerçekleşir.
D) Her iki şeklin oluşmasında tabakaların yapısında bozulma meydana gelmez.
E) Türkiye'de üçüncü zaman sonu, dördüncü zaman başında I. şekildeki şartlar yaşanmıştır.

5. Yandaki yerşeklinin yaygın olduğu bölge ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

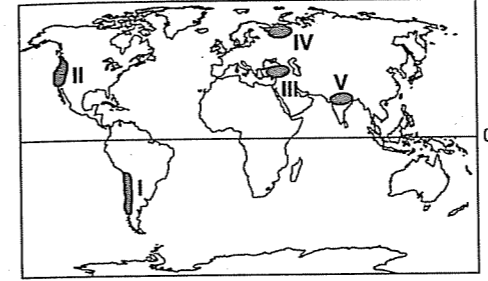
- A) Tektonik deprem oluşma ihtimali fazladır.
B) Fay kaynaklarına rastlanır.
C) Kırıklı dağ yapısı yaygındır.
D) Graben alanları ova veya akarsu yataklarıdır.
E) Horstlar kıvrım dağlarını karakterize etmektedir.

6. Yanda verilen yerşekliyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kıvrılma sonucu oluşmuştur.
B) Yükselen kısma antiklinal denir.
C) Alçalan kısma graben denir.
D) Tabakalar esneme özelliğine sahiptir.
E) Tortulanma alanlarındaki yan basınçlar sonucu oluşmuş bir yer şeklidir.

7. Genç oluşumlu arazilerde fay hatları yaygın olduğundan bu alanlarda tektonik deprem olma olasılığı fazladır.

Buna göre, Dünya haritasında işaretli alanların hangisinde tektonik deprem olma olasılığı en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

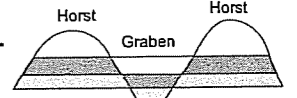
8. Aktif volkan bölgelerinin insanlar için önemli tehlike oluşturmalarına rağmen, yinede yoğun nüfuslanmaları,

- I. Topraklarının mineral bakımından zengin olması
II. Püskürme devrelerinin önceden hesaplanabilmesi
III. Nüfus artışının bu alanlara yerleşmeyi zorunlu kılması

gibi durumların hangileriyle açıklanabilir?

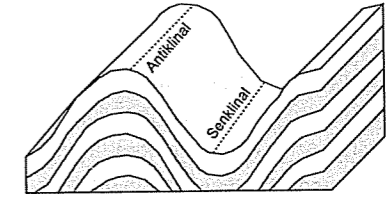
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Yandaki yerşeklini oluşturan kuvvet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orojenez B) Epirojenez C) Heyelan
D) Volkanizma E) Deprem (seizma)

- 10.

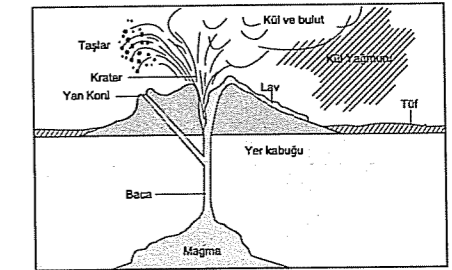
Yukarıdaki yerşeklinin oluşumunda,

- I. Tortulanma alanlarında oluşan yan basınçlar
II. Yan basıncın uygulandığı tabakaların esnek oluşu
III. Volkanik arazi yapısının yaygın oluşu

olgularından hangileri belirleyici değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

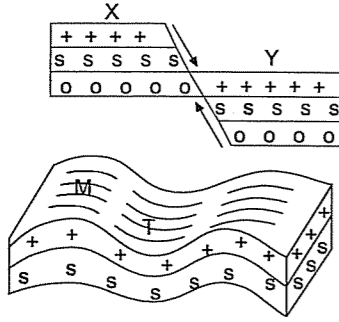
11. Aşağıda bir volkanın şematik kesiti verilmiştir.

Bu kesitle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Lavların çıktığı yol volkan bacası olarak adlandırılır.
B) Volkanizma sonucunda oluşan volkan konisinin ağız kısmına krater denir.
C) Volkanizma, magmanın yerin zayıf kısımlarından yeryüzüne çıkması olayıdır.
D) Volkanizma sonucunda tektonik depremler oluşur.
E) Yüze çıkan lavların soğuması sonucu volkan konisi oluşur.

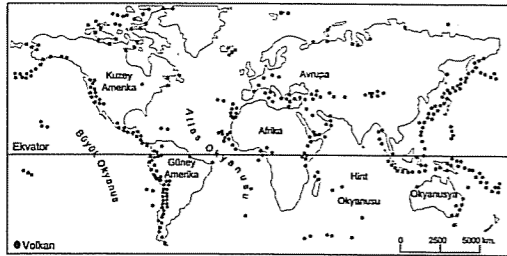
12.

Yukarıdaki şekillerde işaretli X-Y ve M-T noktalarıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) X kırılma sonucu oluşan horstları gösterir.
 B) Y kırılma sonucu oluşan grabenleri gösterir.
 C) M kıvrılma sonucu oluşan antiklinalleri gösterir.
 D) T kıvrılma sonucu oluşan senklinalleri gösterir.
 E) T ye örnek Gediz ovası X'e örnek Toros Dağları'dır.

13. Aşağıdaki haritada Dünya üzerinde bulunan aktif volkanlar gösterilmiştir.

Volkanik alanların özellikleri dikkate alındığında haritadaki işaretli alanlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fay hatlarıyla paralellik gösterirler.
 B) Termal kaynaklara rastlanır.
 C) Toprakları mineral bakımından zengindir.
 D) Büyük okyanusun her iki kenarında yaygın olarak etkili olur.
 E) I. Jeolojik zaman arazilerinde daha yoğun olarak görülür.

14. Enerjilerini yerin derinliklerinden alan kuvvetlere iç kuvvetler, Güneş'ten alan kuvvetlere ise dış kuvvetler denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi iç kuvvetlerin etkisiyle oluşmamıştır?

- A) Graben ovaları
 B) Volkanik dağlar
 C) Karaların geniş alanlarda alçalıp yükselmesi
 D) Mağara oluşumu
 E) Kıvrım dağları

15. Karaların geniş alanlarda yükselmesi veya alçalması olayına epirojenez denir. Türkiye III. jeolojik zamanın sonu ve IV. jeolojik zamanın başlarında epirojenez sonucu toptan yükselmeye uğramıştır. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin epirojenik hareketler sonucu kazandığı özelliklerden değildir?

- A) Kıyı sekilerinin bulunması
 B) Akarsuların yatak eğimlerinin fazla olması
 C) Geniş düzlüklerin yükseklerde yer alması.
 D) Yerçekillerinin engebeli olması
 E) Ortalama yükseltinin fazla olması

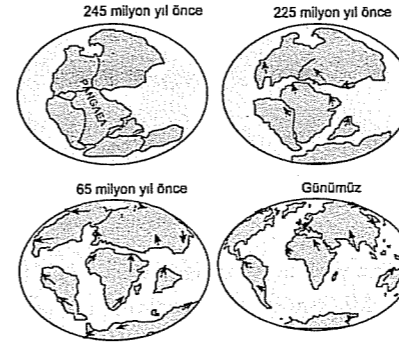
16. Yerkabuğunun kırık hatlarında meydana gelen yer sarsıntılarına tektonik deprem denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür depremlere karşı alınabilecek önlemlerden biri değildir?

- A) Konut yapılacak alanlarda önceden arazi etüdü yapmak
 B) Yerleşim alanlarını kırık (fay) hatlarından uzak seçmek
 C) Çok katlı binalar yapmamak
 D) Yerleşmeleri alüvyal dolgu sahalarından uzak yapmak
 E) Binaların çatı katlarında ağır malzemeler kullanmak

Üniversite Performans Testi

1. Aşağıda dünyanın geçirmiş olduğu zamanlar ve levha hareketleri gösterilmiştir.

Haritalardan yola çıkarak dünyanın geçirdiği aşamalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dünyada bazı dönemlerde kalın buz tabakası ile kaplı olduğu
 B) İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının bundan 225 milyon yıl önce var olduğu
 C) Kıtalarda benzer hayvan ve bitki türlerinin olabileceği
 D) Depremlerin levha hareketlerinde güç kaynağı olduğu
 E) 245 milyon yıl önce insanların hepsinin aynı kıtada yaşadığı

YGSCOĞSB149/1

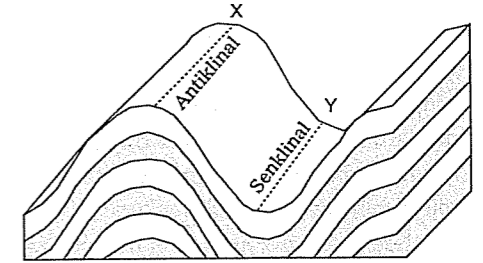
2. Yerküre katmanlarının sıcaklık, yoğunluk, yerçekimi ve basınçları birbirinden farklıdır.

Aşağıdakilerden hangileri sırasıyla yoğunluğun en az ve en fazla olduğu katmandır?

- A) Sial – İç çekirdek
 B) Sima – Sial
 C) Sial – Manto
 D) Sima – Manto
 E) Manto – İç çekirdek

YGSCOĞSB149/2

3. Jeosenklinallerde biriken tortullar esnek yapıdaysa yan basınçların etkisiyle aşağıdaki şekilde görüldüğü gibi kıvrılarak kıvrımlı sıradağları oluştururlar. Bu dağlar kıyıya paralel olarak uzandığı yerlerde kıyı ile iç kesimler arasında bir takım farklılıklara neden olur.

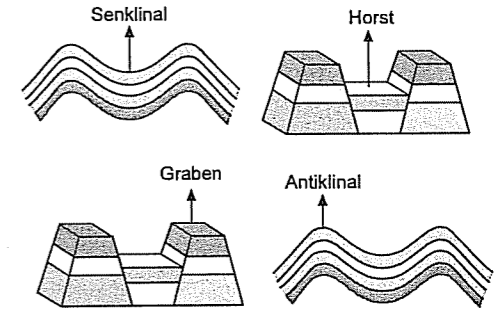

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun ortaya çıktığı sonuçlar arasında yer almaz?

- A) Kıyı ile iç kesim arasında ulaşımın zor olması
 B) Kıyıların doğal liman yönünden fakir olması
 C) Kıta sahanlığının dar olması
 D) Boyuna kıyı tipinin yaygın olarak görülmesi
 E) Plajlı kıyıların yaygın olması

YGSCOĞSB149/3

4. Aşağıda orojenik hareketlerle ilgili bazı şekiller verilmiştir.

Verilenlerden hangi ikisindeki yer isimleri değiştirilirse şekiller doğru tanımlanmış olur?

- A) Senklinal – antiklinal
 B) Horst – graben
 C) Senklinal – horst
 D) Antiklinal – graben
 E) Graben – senklinal

YGSCOĞSB149/4

5. Kuaterner; jeolojik devirlerin en son ve en kısa olanıdır. Dönem boyunca kıtaların buldukları konum günümüzdekenden çok farklı değildi; fakat, yaşanan buzul çağına bağlı olarak değişen buzul ve deniz seviyeleri nedeniyle, coğrafya oldukça farklı ve değişikti. İki alt bölümden oluşan dönemin büyük bölümünü kapsayan Pleistosen, pek çok buzul çağı yaşanmıştır. Pleistosen fauna ve florası, günümüz fauna ve florasının üyelerine benzerlik gösterir. Pleistosen, insanın ortaya çıkıp yaygınlaştığı dönem olarak da önemlidir. Pleistosenin bitip Holosenin başlamasıyla, buzul çağı biter ve insan türü tüm kıtalarda yaygınlaşarak uygarlıklar kurar.

Bu bilgilere bakılarak Kuaterner dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Pleistosen ve Holosen olmak üzere iki alt devrinin olduğuna
B) İnsan yaşamının başladığına
C) Kıtaların kuaterner döneminde konumlarını değiştirmediklerine
D) Her iki alt devrinde benzer bitki topluluklarının bulunduğu
E) Deniz seviyesinin değiştiğine

YGSCOĞSB150/5

6. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki başlıca fay (kırık) hatları gösterilmiştir.

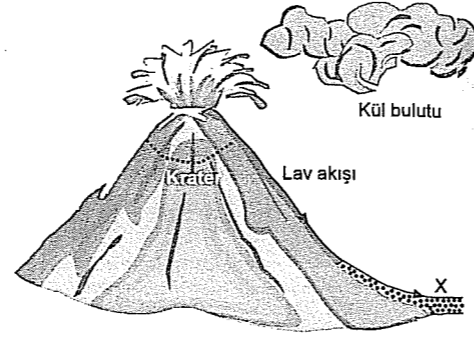

Bu sahalarda aşağıda verilenlerden hangisinin görülmesi, iç kuvvetlerin etkisiyle açıklanamaz?

- A) Tektonik ovaların
B) Kırıklı ve kıvrımlı dağ sistemlerinin
C) Kaplıcaların
D) Tektonik depremlerin
E) Alüvyal toprakların

YGSCOĞSB150/6

7. Aşağıda bir yanardağın ve çevresinin profili gösterilmiştir.

Şekilde verilen yanardağ konisinde X ile gösterilen yerde aşağıdaki kayalardan hangisinin yaygın olması beklenir?

- A) Taş kömürü
B) Tuf
C) Granit
D) Kireç taşı
E) Kalker

YGSCOĞSB150/7

8. Jeolojik araştırmalar neticesinde, I. Jeolojik zamanda oluşan dev kıta Pangea, Mezozoik'in ilk döneminin sonuna kadar varlığını sürdürür; fakat daha sonra parçalanmaya başlar. Zamanın son dönemi olan Kretase'de Lavrasya ve Gondvana yeniden birbirinden ayrılır. Kıtalar daha da küçük parçalara bölünecek hemen hemen günümüzdeki biçimlerini almaya başlar.

Bu bilgilere bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenirse doğru olur?

- A) I. Zamanda yaşayan canlılarla günümüzdeki canlılar aynıdır.
B) Kretase döneminin sonlarında dünya kıtaları tek bir parça halinde idi.
C) Pangea adı verilen dev kıtada ılıman bir iklim hâkimdi.
D) Kıtalar Mezozoik döneminde bir yarım kürede yer almaktaydı.
E) Kıtaların birbirinden ayrılması sürecinin yalnız bir jeolojik zamanda tamamlandığı.

YGSCOĞSB150/8

9. I. Masif alanlar
II. Linyit yatakları
III. Taşkömürü yatakları
IV. Fay kaynakları

Bir araştırmacı, inceleme yaptığı sahada yukarıdakilerden hangilerinin varlığını gözlemlese o sahanın I. zamanda oluştuğunu söyleyebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve IV

YGSCOĞSB151/9

- 10.

Yukarıda Dünya haritasında verilen ülkelerden hangisinde iç kuvvetlerin etkinliği daha fazladır?

- A) İngiltere
B) Avustralya
C) Kanada
D) Almanya
E) Japonya

YGSCOĞSB151/10

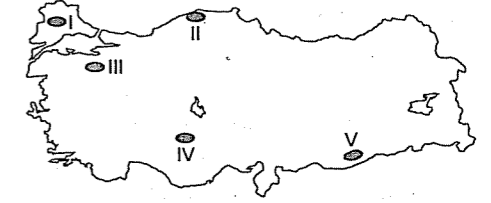
11. Süper volkanlar, geniş çanakları olan, kıtasal yıkım ve küresel iklim değişiklikleri yaratma potansiyelleri bulunan yanardağ sınıfına verilen addır. Yanardağlar genellikle ya tektonik plaka sınırlarında ya da sıcak noktalarda yer alırlar. Yanardağlar uyuyan ya da faal olabilirler. Önceden tahmin edilemeden şekil değiştirebilirler. Karadaki yanardağlar genellikle, püskürmelerin yıllar içinde sürekli birikmesiyle koni ya da kül konisi şeklini alırlar. Suyun altında ise, yanardağlar genellikle fazlasiyla dik sütunlar oluşturur ve yıllar içinde okyanus yüzeyine çıkarak yeni adacıklar haline gelirler.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Volkanik faaliyetler depremlere neden olmaktadır.
B) Okyanusların içindeki tüm adacıklar volkanizma sonucu oluşmuştur.
C) Bazı yanardağların aktif hale geçmesi dünyadaki iklim özelliklerini değiştirebilir.
D) Levha sınırlarında volkanik faaliyetler daha sık görülür.
E) Kıta üzerinde bulunan yanardağlar genellikle koni şeklinde olur.

YGSCOĞSB151/11

12. Yer kabuğunun eski jeolojik çağlarında kıvrılmış ve oturmuş bölgelerinde, etkili tektonik depremler görülmez.

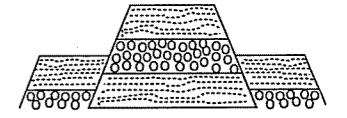

Haritada gösterilen yerlerden hangisi bu yerlere örnek gösterilemez?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

YGSCOĞSB151/12

13. Yandaki şekilde orojenik faaliyetler sonrasında kırılma ile oluşan bir dağ sistemi gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıda verilen dağlardan hangisi bu şekilde meydana gelmiştir?

- A) Erciyes Dağı
B) Ağrı Dağı
C) Aydın Dağları
D) Kuzey Anadolu Dağları
E) Toroslarda

YGSCOĞSB151/13

14. Son yüzyılın en korkunç yanardağ püskürmesi 1902'de Orta Amerika'da yer alan Martinique Adası'nda oldu. Nisan'da küçük bir deprem duyulmuştu. Sonra 8 Mayıs sabahı saat 07:50'de 4 şiddetli patlama duyuldu ve Pelee Dağı'nın kraterinden muazzam parlak bir bulutun çıktığı görüldü. Az bir süre sonra aynı şekilde bir bulut daha dağın yan yamaçından çıktı. Yamaçtan aşağı inanılmayacak büyük bir hızla indi, bir dakikadan fazla bir zamanda koskoca St. Pierre şehrini kapladı ve 30000 kişilik nüfustan yalnızca kalın duvarlarla örtülü bir hücrede cezasını çekmekte olan bir mahkûm kurtuldu.

Yalnızca bu bilgiler göz önüne alındığında Pelee Dağı'nın püskürmesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Şu ana kadar yaşanan en şiddetli volkanik patlama olduğu
B) Volkanik patlamanın depreme neden olduğu
C) Bütün insanların yaşamını yitirdiği
D) Adada yeryüzü şeklinin değiştiği
E) Volkan püskürmeden önce deprem yaşandığı

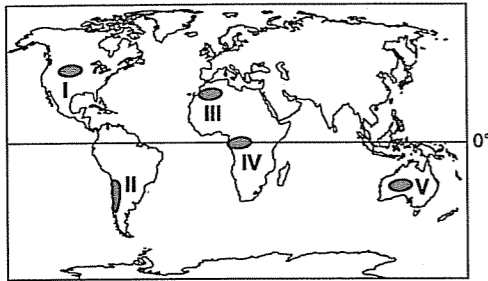
YGSCOĞSB151/14

Konu Performans Testi - 1

1. Toprak yüzeyinin akarsular, sel suları, rüzgarlar ve buzullar gibi dış kuvvetlerin etkisiyle taşınıp sürüklenmesi olayına erozyon denir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi erozyonu artıran etkenlerden biri değildir?

- A) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
B) Arazinin eğime dik sürülmesi
C) Yağışların düzensiz ve kararsız olması
D) Arazide eğim ve engebenin fazla olması
E) Toprakların nadasa bırakılması

2. Toprak oluşumu üzerinde mekanik, kimyasal ve biyolojik çözülme etkilidir. Fakat kimyasal çözünmenin etkili olduğu alanlarda toprak oluşumu daha çabuk gerçekleşir.

Buna göre, haritada işaretli noktaların iklim özellikleri düşünüldüğünde hangisinde toprak oluşumu daha çabuk gerçekleşir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Eğimin fazla olması
II. Yağışın az olması
III. Tabakaların eğim yönünde uzanması
Yukarıdakilerden hangileri heyelanı artırıcı etkiye bulunmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. Günlük sıcaklık farkının fazla ve nem oranının az olduğu yerlerde oluşan toprakların aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğu savunulamaz?

- A) Kireç ve tuz oranının fazla olması
B) Humus miktarının az olması
C) Toprak örtüsünün ince olması
D) Kimyasal çözünmenin az olması
E) Toprak oluşumunun hızlı olması

5. Hem akarsu erozyonunun hemde rüzgar erozyonunun fazla olduğu yerlerin ortak özelliği bitki örtüsünün zayıf olmasıdır.

Buna göre, Türkiye haritasında işaretli alanların bitki örtüsü özelliği dikkate alındığında hangilerinde rüzgar erozyonu daha fazladır?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

6. Bitki ve hayvan kalıntılarının çürümesiyle toprakta oluşan maddeye humus denir. Humus toprak verimini artıran en önemli etkenlerden biridir.

Buna göre, aşağıdaki toprakların hangisinde humus miktarının fazla olması toprak verimliliğini daha fazla artırmıştır?

- A) Kahverengi step toprakları
B) Podzol toprakları
C) Kahverengi orman toprakları
D) Terra - rosa toprakları
E) Çernozyom toprakları

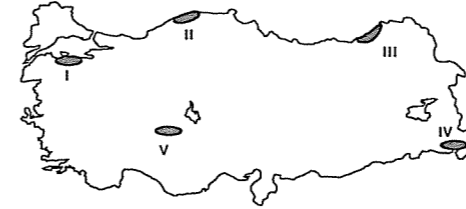
7. Eğimin ve yağışın fazla olduğu yerlerde heyelan olasılığı daha fazladır.

Buna göre harita üzerindeki işaretli alanların eğim durumu ve yağış miktarı dikkate alındığında hangisinde heyelan olasılığı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Yağış miktarının fazla olduğu yerlerde topraklarda yıkanma fazla olduğundan, tuz ve kireç oranı azdır.

Buna göre, yukarıdaki haritada işaretli alanların hangisinde topraklarda kireç ve tuz oranı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

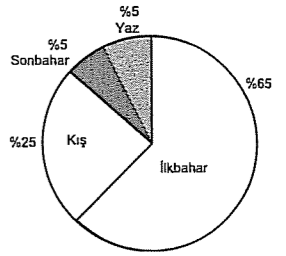
9. Aşağıdakilerden hangisi erozyona karşı alınacak önleyici tedbirlerden biri değildir?

- A) Toprakların nadasa bırakılması
B) Bitki örtüsünün zenginleştirilmesi
C) Eğimli yamaçlarda teraslama (taraçalama) yapılması
D) Nöbetleşe ekim yapılması
E) Arazinin eğime dik olarak sürülmesi

10. I. Terra - rosa
II. Alüvyon
III. Moren
IV. Çernozyom
Yukarıda verilen toprak türlerinden hangileri taşınmış topraklara örnektir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Yandaki grafikte Türkiye'de heyelan olaylarının mevsimlere göre dağılışı gösterilmiştir. Buna göre, Türkiye'nin iklim özelliklerinde dikkate alındığında grafikten aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşamaz?

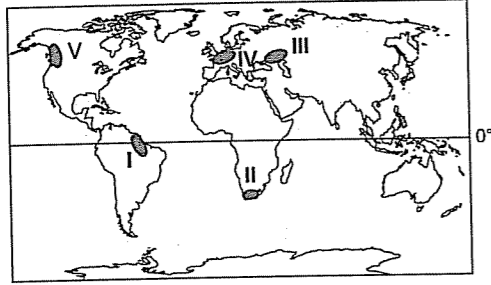

- A) Heyelan olayları mevsimlere düzenli dağılmıştır.
B) En fazla heyelanın ilkbaharda olması kar erimelerinin bir sonucudur.
C) Yaz ve sonbahar mevsimlerindeki heyelan olayları oranı eşittir.
D) İlkbaharda meydana gelen heyelan sayısı diğer mevsimlerin toplamından fazladır.
E) Heyelan olaylarının mevsimlere göre farklılık göstermesi eğimin farklı olmasının sonucudur.

12. Nem oranının ve yıllık yağış miktarının fazla, sıcaklık farkının az olduğu yerlerde kayaların kimyasal çözünmesi fazladır. Buna göre, aşağıda verilen illerin iklim özellikleri dikkate alındığında hangisinde kimyasal çözünme daha azdır?

- A) Trabzon B) Antalya C) Afyon
D) İzmir E) Zonguldak

13. Organik maddelerden oluşan topraktaki humus miktarı, yağışın çok az ve çok fazla olduğu bazı yerlerde azdır.

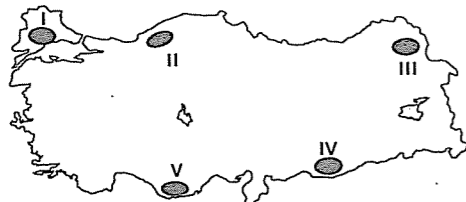
Buna göre, Dünya haritası üzerinde işaretli alanların iklim özellikleri dikkate alındığında hangisinin topraklarında humus oranı en az ve en fazladır?

	En az	En fazla
A)	I	II
B)	I	III
C)	IV	II
D)	III	V
E)	IV	V

14. Aşağıdakilerden hangisi heyelanı artırıcı etkenlerden biri değildir?

- A) Yamaç eğiminin fazla olması
B) Toprağın alt kısmında geçirimsiz kil tabakasının bulunması
C) Yağış miktarının fazla olması
D) Tabakaların eğime dik yönde uzanması
E) Kar erimelerinin fazla olması

15. İğne yapraklı ormanlarla kaplı, soğuk ve nemli bölgelerin soluk renkli ve yıkanmış topraklarına podzol toprakları denir.

Buna göre yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların iklim ve bitki örtüsü özellikleri düşünüldüğünde hangisinde podzol topraklarına rastlanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Yerkabuğunun ana maddesini oluşturan taşların çeşitli etkilerle yüzeylerindeki çatlama, ufalanma ve dağılma olaylarına çözülme denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi toprak oluşumu üzerinde etkili olan önemli faktörlerden biri değildir?

- A) Arazideki maden rezervi
B) Yağış miktarı
C) Bitki örtüsü
D) Taşların cinsi
E) Sıcaklık farkı

17. Bitkilerin kök, dal ve yaprak gibi kısımlarının çürümesiyle, toprak üzerinde meydana gelen organik kökenli maddelere humus denir.

Buna göre, Türkiye'nin aşağıdaki coğrafi bölümlerinden hangisinin toprakları humus bakımından daha zengindir?

- A) Orta Kızılırmak Bölümü
B) Erzurum - Kars Bölümü
C) Konya Bölümü
D) İç Ege Bölümü
E) Ergene Bölümü

18. Kayaların çözülmesi ve toprak oluşumunda iklim koşullarının etkisi büyüktür.

Buna göre, Türkiye haritasında işaretli alanların iklim özellikleri dikkate alındığında hangisinde kimyasal çözünme, hangisinde ise mekanik çözülme en fazladır?

	Kimyasal çözünme	Mekanik çözülme
A)	I	II
B)	II	III
C)	III	II
D)	III	IV
E)	V	IV

Konu Performans Testi - 2

1. Akarsuların yataklarını derine doğru aşındırabildikleri en son safhaya denge profili denir.

Denge profilini kazanmış akarsu için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yatak eğimi azalmıştır.
B) Yeterli akıma sahipse ulaşım yapılabilir.
C) Hidroelektrik potansiyeli azdır.
D) Alüvyon taşıma gücü fazladır.
E) Menderes yaparak akar.

2. I. Yatak eğiminin azalması
II. Akış hızının artması
III. Alüvyon miktarının artması
IV. Taşıma gücünün artması

Yukarıda verilen özelliklerin hangilerinin gerçekleşmesi durumunda, akarsu biriktirme faaliyetinde bulunabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Akarsuların akım miktarlarıyla taşıdıkları yük miktarları arasında sıkı bir ilişki bulunur. Yanda aynı yarım-kürede bulunan iki akarsuyun yıl içinde yatağında biriktirdiği alüvyon boyutu verilmiştir.

Bu akarsularla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. Akarsuyun akımında yıl içinde iki kez yükselme gerçekleşmiştir.
B) II. akarsuyun rejimi düzensizdir.
C) Her iki akarsuyun kabarma dönemleri farklıdır.
D) Akarsuların buldukları bölgelerin yağış rejimleri farklıdır.
E) I. akarsuyun debisi (akımı) II. akarsudan fazladır.

4. Türkiye'deki akarsuların yatak eğimlerinin fazla olmasında;

- I. Türkiye'nin genç araziye sahip olması
II. Akarsuların debilerinin fazla olması
III. Ortalama yükseltinin fazla olması
IV. Hidroelektrik potansiyelinin fazla olması
gibi özelliklerin hangileri etkili değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Denge profiline ulaşan bir akarsu için,

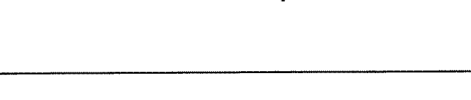
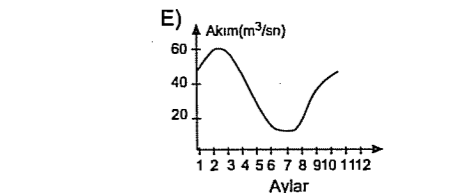
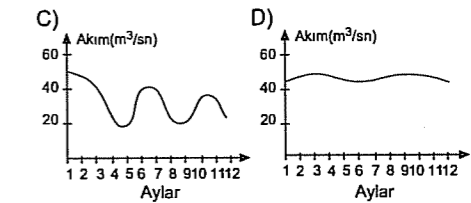
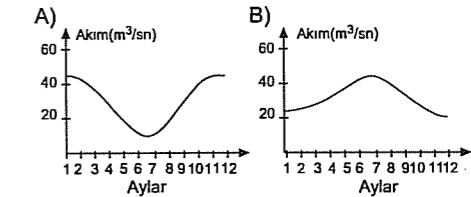
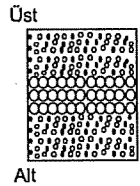
- I. Akış hızı yavaştır.
II. Sık sık yatak değişir.
III. Derine aşındırması fazladır.
IV. Enerji potansiyeli fazladır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Yanda, bir akarsuyun yıl içinde yatağında biriktirdiği alüvyonun boyutu gösterilmiştir.

Bu akarsuyun akım grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

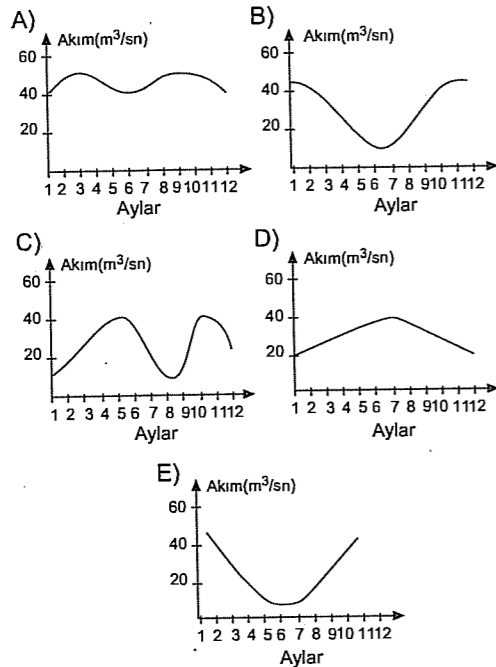
7. Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye akarsularının özelliklerinden değildir?

- A) Genel olarak yatak eğimleri fazladır.
B) Rejimleri düzensizdir.
C) Türkiye'nin üç tarafı denizlerle çevrili olduğundan boyları kısadır.
D) Yatağını derine aşındırmaları fazladır.
E) En fazla debiye yaz mevsiminde ulaşırlar.

8. Aşağıdaki yerçekillerinden hangisi yatak eğimi çok azalmış akarsular üzerinde en yaygın görülen yerşeklidir?

- A) Delta B) Çentik vadi C) Menderes
D) Boğaz vadi E) Kırgıbayır

9. Aşağıda akım grafikleri verilen akarsuların hangisinin yıl içinde yatağında biriktirdiği alüvyonun boyutu daha az değişir?

10. Türkiye'deki akarsuların aşağıdaki özelliklerin hangisine sahip olması, Türkiye'nin ortalama yükseltisinin ve engebesinin fazla olmasının sonucunda gerçekleşmemiştir?

- A) Akış hızlarının fazla olması
B) Hepsinin debisindeki artışın aynı dönemde denk düşmemesi
C) Enerji potansiyellerinin fazla olması
D) Taşıma güçlerinin fazla olması
E) Denge profilini kazanmamış olması

11. Yanda bir vadi ve bu vadiden akan akarsu gösterilmiştir. Bu akarsu ve vadiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yatak eğimi azdır.
B) Akarsuyun aşındırma gücü azdır.
C) Geniş tabanlı bir vadidir.
D) Akarsu sık sık yatak değiştirir.
E) Akarsuda derine fazla, yana aşındırma azalmıştır.

12. Aşağıdaki yerçekillerinden hangisinin oluşumunda akarsular etkili olmaz?

- A) Kanyon vadi B) Falez C) Kırgıbayır
D) Dağ eteği ovası E) Dev kazanı

13. Yatağı boyunca yandaki yerşeklinin yaygın olarak görüldüğü bir akarsu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Akış hızı fazladır.
B) Denge profiline ulaşmamıştır.
C) Aşındırma gücü fazladır.
D) Taşıma gücü fazladır.
E) Hidroelektrik potansiyeli azdır.

14. Yandaki vadi tipine sahip bir akarsu-yun yeterli miktarda su taşıdığı kabul edilirse, bu akarsuyla ilgili,

- I. Yatak eğimi fazladır.
II. Yatağında biriktirmesi fazladır.
III. Enerji potansiyeli fazladır.
IV. Akış hızı fazladır.

yargılardan hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve IV E) II ve IV

15. Yanda bir akarsu yatağının denge profiline ulaşmaya kadar geçirdiği evreler gösterilmiştir. Akarsuyun bu evreleri için aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

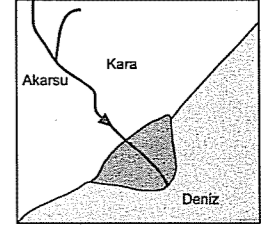
- A) I. evrede akarsuyun akış hızı en fazladır.
B) II. evrede akarsuyun yatak eğimi III. evreden fazladır.
C) IV. evrede akarsuyun derine aşındırması II. evreden fazladır.
D) I. evrede akarsuyun boyu IV. evreden kısadır.
E) IV. evrede akarsuyun enerji potansiyeli en azdır.

16. I. Menderes
II. Çentik vadi
III. Akarsu sekisi
IV. Kırgıbayır

Yukarıda verilen yerçekillerinden hangilerinin oluşumunda akarsuyun hem aşındırma hem de biriktirme faaliyeti etkilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17. Yanda bir delta ovası gösterilmiştir. Delta ovalarının oluşması için aşağıdakilerden hangisi gerekli şartlardan değildir?

- A) Akarsuyun denize döküldüğü kıyıda gel - git etkili olmamalı.
B) Akarsu döküldüğü yere kadar bol alüvyon taşınmalı.
C) Kıta sahanlığı geniş olmalı.
D) Şiddetli dalga ve akıntılar etkili olmamalı.
E) Akarsuyun boyu uzun olmalı.

18. - Oluşumları için eğimin azalması şarttır.
- Dağ eteklerinde oluşurlar.
- Zamanla birleşerek dağ eteği ovalarını oluştururlar.

Yukarıda sözü edilen özellikler akarsuyun oluşturduğu yerçekillerinden hangisine aittir?

- A) Birikinti konisi
B) Kırgıbayır
C) Çentik vadi
D) Taban seviyesi ovası
E) Delta ovası

19. Aşağıdaki yerçekillerinin hangisi akarsuların biriktirme yoluyla oluşturduğu yerçekillerinden biridir?

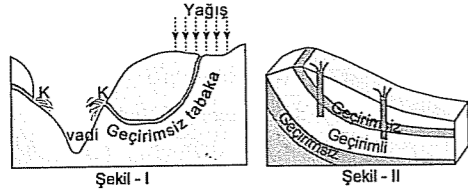
- A) Kırgıbayır B) Delta C) Vadi
D) Peribacası E) Dev kazanı

Konu Performans Testi - 3

1. Karstik arazilerle ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Yüzey suları bakımından fakir, yeraltı suları bakımından zengindir.
B) Kayatuzu, kalker ve jips gibi kayalardan oluşur.
C) Sular tarafından kolay eriyebilen kayalar yaygındır.
D) Kimyasal çözünme sonucu oluşan sarkıt - dikit gibi biriktirme şekillerine rastlanabilir.
E) Volkanizma sonucu oluşan kayalar karstik alanların ana materyalini oluşturur.

2.

Yukarıda Şekil - I de vadi kaynağı, Şekil - II de ise artezyen kaynağı verilmiştir.

Bu iki kaynağın ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Soğuk su kaynakları olmaları
B) İçme suyu olarak kullanılmaları
C) Tarımda sulamada kullanılmaları
D) Doğal kaynaklar olmaları
E) Sularının yüzeye yakın derinlikten gelmesi

3. Karstik arazilerde yer altında oluşan boşluk ve mağaralara biriken suların, kayalar arasından kendiliğinden yeryüzüne çıkarlarına karstik kaynak denir.

Buna göre, yukarıda işaretli alanların hangisinde karstik kaynaklar yaygın olarak bulunur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Yağışlarla yeryüzüne düşen suların bir kısmının yer altına sızarak çeşitli derinliklerde birikmesi sonucu yeraltı suyu oluşur.

Aşağıda yeraltı suyu için verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Bol yağışlı ve geçirimli alanlarda yeraltı suları daha fazla beslenir.
B) Karstik arazilerde yeraltı suyu içerisinde kireç ve alçıtaşı eriyik halde bulunur.
C) Yüzeyde geçirimli, derinde geçirimsiz tabakaların olduğu alanlarda yeraltı suyu daha kolay oluşur.
D) Yeraltı sularının geldikleri derinlik arttıkça sıcaklıkları da artar.
E) Arazinin eğiminin az olması yeraltı suyunun beslenmesini zorlaştırır.

5. Fay hatlarının coğrafi dağılışı ile kaplıca ve ılıcaların dağılışı arasında paralellik vardır.

Buna göre, Türkiye'de fay hatlarının dağılışı dikkate alındığında yukarıdaki haritada taralı alanların hangisinde kaplıca ve ılıcalara rastlanma olasılığı en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Karstik arazilerde yeraltı ve yerüstü sularının etkisiyle oluşan aşınım ve birikim şekillerine karstik şekiller denir.

Buna göre, aşağıdaki yerçekillerinin hangisi karstik şekiller grubuna girmez?

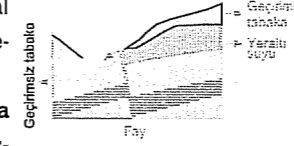
- A) Traverten B) Lapyta C) Obruk
D) Düden E) Falez

7.

Yandaki şekilde doğal bir kaynağın kesiti verilmiştir.

Bu tür kaynaklarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fay hatları üzerinde görülürler.
B) Suları sıcak yada ılıktır.
C) Türkiye'de en yaygın olarak İç Anadolu'da görülür.
D) Depremlerle paralellik gösterirler.
E) Sularının geldiği derinlik arttıkça sıcaklığı artış gösterir.

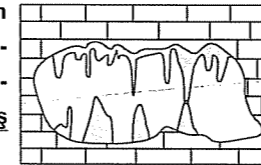
8. Karstik arazilerde yüzey ve yeraltı sularının etkisiyle oluşan şekillere karstik şekiller denir. **Buna göre, aşağıdakilerden hangisi karstik aşındırma şekillerinden biri değildir?**

- A) Obruk B) Dolin C) Sarkıt
D) Uvala E) Poiye

9.

Yandaki yerçeklinin yaygın olarak görüldüğü alanlar için aşağıdakilerden hangisi yanlış bir yargıdır?

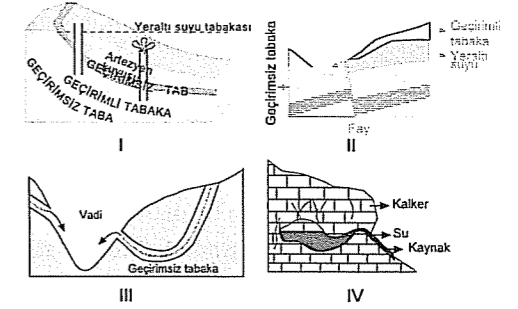
- A) Kayalar daha çok kimyasal yolla çözülür.
B) Fay hatları üzerinde yer alır.
C) Yeraltı suları bakımından zengindir.
D) Çöküntü depremleri oluşma olasılığı yüksektir.
E) Yeraltı sularında bol miktarda eriyik halde kireç bulunur.

10. Karstik bölgelerde suların eritmesi sonucu oluşan çukurların zamanla genişlemesiyle karstik ovalar oluşur. **Aşağıdakilerden hangisi bu tür ovalara örnek oluşturmaz?**

- A) Acipayam B) Tefenni C) Korkuteli
D) Balıkesir E) Elmalı

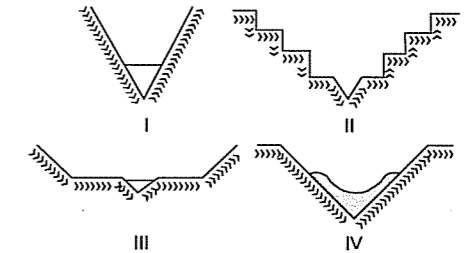
11.

Yukarıdaki kaynak türleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. kaynak soğuk su özelliği gösterir
B) II. kaynağın sularının sıcaklığı geldiği derinliğe bağlıdır
C) III. kaynağın suları kireçlidir
D) IV. kaynak karstik arazilerde yaygındır
E) Bu kaynakların hepsi Türkiye'de bulunur

12.

Yukarıda kesitleri verilen vadi tiplerinden hangilerinin oluşumunda daha çok karstik bölgelerde akarsuların kimyasal aşındırma yapması etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve IV E) III ve IV

13. Karstik arazilerde suların aşındırmasıyla oluşan çukurların zamanla birleşmesiyle geniş düzlükler oluşur.

Buna göre,

- I. Polye
- II. Dolin
- III. Uvala

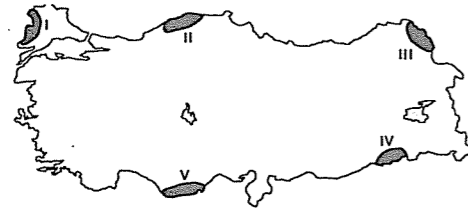
yukarıda karstik arazilerde oluşan aşınım düzlüklerinin küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II-III-I
- B) I-III-II
- C) I-II-III
- D) III-I-II
- E) III-II-I

14. Bir kaynak suyunun içinde bol miktarda eriyik halde kireç bulunması, bu kaynakla ilgili aşağıda verilenlerin hangisini doğrular?

- A) Akımının düşük olduğunu
- B) Eğimli arazide oluştuğunu
- C) Sıcak su kaynağı olduğunu
- D) Karstik arazide oluştuğunu
- E) Alüvyon sahalarında oluştuğunu

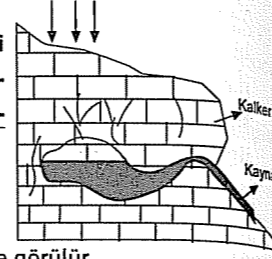
15. Kayatuzu, kalker ve jips gibi kolay eriyebilen kayalardan oluşan alanlara karstik arazi denir.

Buna göre, yukarıdaki haritada işaretli alanların jeolojik yapıları düşünüldüğünde hangisinde karst topoğrafyasına ait yerçekillerinin oluşumu daha yaygındır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. Yanda gösterilen kaynak türü ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Karstik arazilerde görülür.
- B) Suları bol miktarda kireç içerir.
- C) Sıcak su kaynaklarındandır.
- D) Akdeniz Bölgesi'nde yaygındır.
- E) Bol debili olanlarına voklüz denir.

- 17. I. Sarkıt
- II. Uvala
- III. Traverten
- IV. Polye
- V. Kanyon vadisi

Yukarıda verilen karstik şekillerden hangileri aşınım şekillerinden değildir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

18.

Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların iklim özellikleri dikkate alındığında, hangisinde artezyen kaynakların yaygın olarak bulunması beklenmez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Üniversite Performans Testi - 1

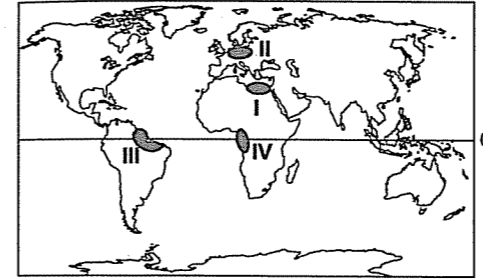
- 1. I. Falez
- II. Kıyı oku
- III. Tombolo
- IV. Haliç

Yukarıda verilen yerçekillerinden hangileri dalgaların biriktirmesi sonucu oluşmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

YGSCOĞSB161/1

- 2. Gelgit genliğinin belirgin olduğu alanlarda denize dökülen akarsu ağzlarında haliçler oluşur.

Buna göre, gelgitin etkili olduğu alanlar düşünüldüğünde harita üzerinde işaretli yerlerin hangilerinde haliçli kıyılara rastlanmaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

YGSCOĞSB161/2

- 3. I. Heyalan set gölleri
- II. Krater gölleri
- III. Volkanik set gölleri
- IV. Alüvyal set gölleri

Yukarıda verilen göllerin hangilerinin oluşumunda temel etken dış kuvvetlerdir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve III
- E) III ve IV

YGSCOĞSB161/3

- 4. I. Yoğunluk farkı
- II. Seviye farkı
- III. Alize rüzgarları
- IV. Derinlik farkı

Yukarıdakilerden hangileri Çanakkale ve İstanbul boğazlarında akıntıların oluşmasının nedenlerinden değildir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

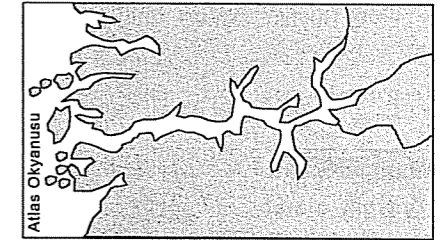
YGSCOĞSB161/4

- 5. Deniz veya okyanus sularının yatay yönde yer değiştirmesine akıntı denir. Aşağıdakilerden hangisi akıntıları oluşturan etkenlerden biri değildir?

- A) Sürekli rüzgarlar
- B) Yoğunluk farkı
- C) Derinlik farkı
- D) Seviye farkı
- E) Gel - git etkisi

YGSCOĞSB161/5

6.

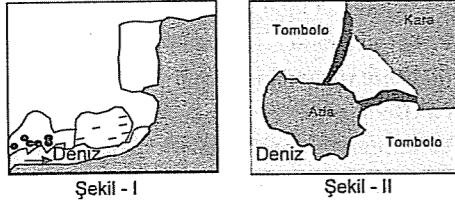
Yukarıdaki haritada gösterilen kıyılara sahip bir ülkenin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Buzulların etki alanı fazladır.
- B) Gece - gündüz süre farkı fazladır.
- C) Yükseltisi az, yerçekilleri sadedir.
- D) Ekvatora uzaklığı fazladır.
- E) Gurub ve tan süreleri uzundur.

YGSCOĞSB161/6

7.

Şekil - I

Şekil - II

Yukarıda şekil-I ve şekil-II nin yaygın olduğu kıyılarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. şeklin yaygın olduğu kıyılarda kıta sahanlığı daha dardır.
 B) II. şeklin yaygın olduğu kıyılarda dalga biriktirmesi daha etkilidir.
 C) I. şeklin yaygın olduğu kıyılarda plajlar yaygındır.
 D) II. şeklin yaygın olduğu kıyılarda kıta sahanlığı daha geniştir.
 E) I. şekil Türkiye'de Doğu Karadeniz ve Antalya bölümlerinde en yaygındır.

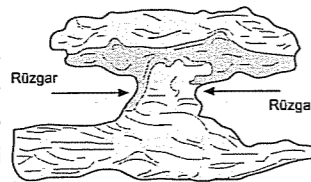
YGSCOĞSB162/7

8. Göller oluşumlarına göre gruplara ayrılır. Aşağıdaki göllerden hangisinin oluşumunda iç kuvvetler etkili olmuştur?

- A) Tortum Gölü
 B) Nemrut Gölü
 C) Sera Gölü
 D) Uzungöl
 E) Büyük Çekmece Gölü

YGSCOĞSB162/8

9. Yandaki yerşeklinin yaygın olarak bulunduğu bir bölgeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yağış miktarı fazladır.
 B) Rüzgarların şekillendirici etkisi fazladır.
 C) Mekanik (fiziksel) çözülme fazladır.
 D) Sıcaklık farkı fazladır.
 E) Bitki örtüsü zayıftır.

YGSCOĞSB162/9

10. I. Moren
 II. Fiyort
 III. Bankiz
 IV. Sander

Yukarıda verilenlerden hangileri buzul biriktirme şekillerindedir?

- A) I ve III
 B) I ve IV
 C) II ve III
 D) II ve IV
 E) III ve IV

YGSCOĞSB162/10

11. Su moleküllerinin enerjilerini birbirine aktararak yaptıkları salınım hareketine dalga denir.

Buna göre,

- I. Akıntılar
 II. Rüzgarlar
 III. Gelgit
 IV. Depremler

gibi etmenlerden hangileri dalga oluşumunda sürekli bir etken değildir?

- A) Yalnız II
 B) Yalnız III
 C) Yalnız IV
 D) I ve II
 E) II ve III

YGSCOĞSB162/11

12. Haritada Türkiye'de buzulların etki alanları gösterilmiştir.

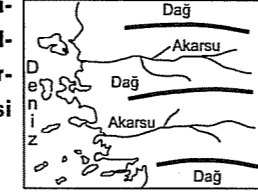

Buna göre, buzulların etki alanlarıyla aşağıdakilerden hangisi arasında bir paralellik vardır?

- A) Enleme
 B) Yüksek dağlarla
 C) Denize olan uzaklıkla
 D) Karstik alanlarla
 E) Yağış miktarıyla

YGSCOĞSB162/12

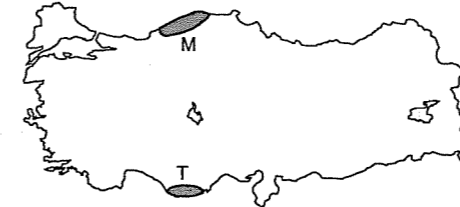
13. Yanda verilen kıyı tipine sahip bir bölgeyle ilgili, aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kıta sahanlığı dardır.
 B) Denizin ıslanlaştırıcı etki alanı fazladır.
 C) Kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşım kolaydır.
 D) Doğal liman yönünden zengindir.
 E) Gerçek kıyı uzunluğu ile kuşuçuğu uzaklık arasındaki fark fazladır.

YGSCOĞSB163/13

14. Aşağıdaki haritada gösterilen M ve T yörelerinde kıta sahanlığı dar ve falez oluşumu fazladır.

İşaretli yörelerde kıta sahanlığının dar ve falez oluşumunun fazla olması bu iki yörenin hangi bakımdan berzerlik göstermesinin sonucudur?

- A) Kayaların jeolojik yapısının
 B) Doğal bitki örtüsünün
 C) Sıcaklık değerlerinin
 D) Dağların kıyıya uzanışının
 E) Yağış rejimlerinin

YGSCOĞSB163/14

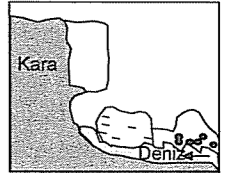
15. Türkiye'de buzulların etkisiyle oluşan şekillere ancak 2200 m'nin üstündeki yükseltide rastlanır.

Türkiye'de buzulların etki alanının daha alçalarda olabilmesi aşağıdakilerin hangisiyle mümkün olurdu?

- A) Yağış miktarının artmasıyla
 B) Yükselti değerlerinin artmasıyla
 C) Enlem derecelerinin artmasıyla
 D) Denizden uzaklığın artmasıyla
 E) Eğimli yamaçların artmasıyla

YGSCOĞSB163/15

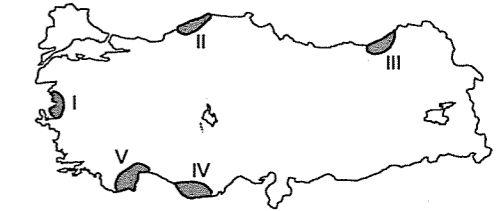
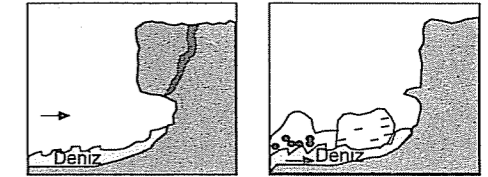
16. Yandaki yerşeklinin yaygın olduğu kıyılarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Kıta sahanlığı dardır.
 B) Kıyıda iç kesimlere ulaşım kolaydır.
 C) Dalga aşındırması fazladır.
 D) Limanların hinterlandı dardır.
 E) Doğal liman azdır.

YGSCOĞSB163/16

17.

Yukarıda oluşumu gösterilen yerşekilleri haritada işaretli alanların hangisinde yaygın olarak görülmez?

- A) I
 B) II
 C) III
 D) IV
 E) V

YGSCOĞSB163/17

18. Türkiye'nin coğrafi konumu, iklim özellikleri ve yerşekilleri dikkate alındığında aşağıdaki yerşekillerinden hangisinin Türkiye'de görülmesi beklenmez?

- A) Falez
 B) Fiyort
 C) Tombolo
 D) Kıyı oku
 E) Delta

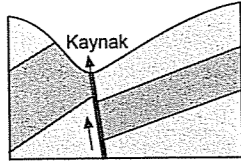
YGSCOĞSB163/18

Üniversite Performans Testi - 2

1. I. Toprakta killi tabakaların fazlalığı
II. Eğimin fazla olması
III. Yağışların fazla olması
IV. Kuraklığın etkili olması
Yukarıdakilerden hangileri heyelan olayını artırıcı etkenler arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I, II ve III E) II, III ve IV
YGSCOĞSB164/1

2.

Yukarıdaki şekilde gösterilen kaynak ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karstik arazilerde yaygın olarak bulunur.
B) Kıvrımlı yapı üzerinde oluşur.
C) Basıncın etkisiyle yüzeye püskürerek çıkar.
D) Sularında bol miktarda mineral madde bulunur.
E) Akımı mevsimlere göre değişir.

YGSCOĞSB164/2

3. Bir akarsuyun taşıdığı malzemeleri biriktirmeye başlaması aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesine bağlıdır?

- A) Yükseltinin artmasına
B) Taşıdığı yükün azalmasına
C) Yağış değerlerinin fazla olmasına
D) Yatak eğiminin azalmasına
E) Arazinin geçirimsiz olmasına

YGSCOĞSB164/3

4. Bir akarsuyun taşıdığı malzemenin boyutunun yıl içinde önemli değişimler göstermesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Akarsu debisinin yıl içinde değişmesiyle
B) Akarsu rejiminin düzenli olmasıyla
C) Akarsu boyunun uzun olmasıyla
D) Akarsu yatağında karstik kayaların yaygın olmasıyla
E) Akarsuyun menderesler çizerek akmasıyla

YGSCOĞSB164/4

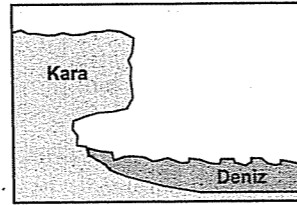
5. I. Falez
II. Barkan
III. Mantarkaya
IV. Menderes

Yukarıdaki yerçekillerinden hangileri doğrudan rüzgârın oluşturduğu bir yer şeklidir?

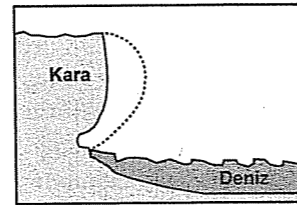
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

YGSCOĞSB164/5

6. Aşağıdaki şekillerde falez oluşum aşamaları gösterilmiştir.

I

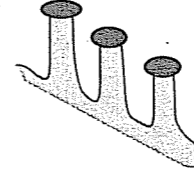
II

Aşağıda verilen kıyılarımızdan hangisi falez oluşumuna uygun değildir?

- A) Trabzon kıyıları B) Antalya kıyıları
C) Zonguldak kıyıları D) Kırklareli kıyıları
E) Balıkesir kıyıları

YGSCOĞSB164/6

7. Yanda kesiti verilen yerşeklinin bulunduğu yöre ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Arazi eğimlidir.
B) Karstik kayalardan oluşur.
C) Sağanak yağışlar etkilidir.
D) Bitki örtüsü zayıftır.
E) Volkanik arazi yaygındır.

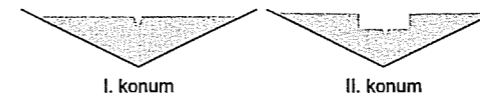
YGSCOĞSB165/7

8. Akarsular taşıma gücünün azaldığı alanlarda, taşıdıkları malzemeyi biriktirerek, biriktirme şekillerini oluşturur. Aşağıdakilerden hangisi akarsu biriktirme şekillerindedir?

- A) Dev kazanı
B) Irmak adası (kum adacığı)
C) Peneplen (yontukdüz)
D) Peribacası
E) Çentik vadi

YGSCOĞSB165/8

9. Aşağıda bir akarsuyun belli bir zaman diliminde ağız kısmındaki değişim gösterilmiştir.

I. konum

II. konum

Buna göre, bu akarsuyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Akarsu havzasında gençleşme gerçekleşmiştir.
B) Akarsu yatağını yeniden derine doğru aşındırmaya başlamıştır.
C) Akarsuyun debisi azalmıştır.
D) Akarsu yatağında epirojenik hareketler etkili olmuştur.
E) Kaynak ile ağız arasındaki seviye farkı artmıştır.

YGSCOĞSB165/9

10. I. Şeytan masası
II. Polye
III. Höğüş kaya
IV. Lapyra

Yukarıda verilen yer şekillerinden hangileri karstik arazilerde yaygın olarak görülür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB165/10

11. Yeryüzünün şekillenmesinde etkili olan ve gücünü güneşten alan akarsu, rüzgâr, buzul, dalga gibi kuvvetlere dış kuvvetler denir.

Buna göre, dış kuvvetlerle ilgili olarak;

- I. kurak bölgelerde daha çok rüzgarlar şekillendirici kuvvettir.
II. kıta sahanlığının dar olduğu yerlerde dalga birikim şekilleri yaygındır.
III. buzul şekillerine sadece yüksek enlemlerdeki ülkelerde rastlanır.
IV. akarsuların eğiminin azaldığı alanlarda akarsu birikim şekilleri oluşur.

yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) III ve IV

YGSCOĞSB165/11

12. Türkiye'de birçok kıyı tipi görülmektedir. Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında genellikle boyuna, İstanbul ve Çanakkale Boğazları'nda ria tipi, Antalya - Kaş arasında dalmaçya kıyı tipi, Ege Denizi kıyılarında genel olarak enine kıyı tipi görülürken, Ege'nin güneyinde yer alan .....

Paragrafta verilen Türkiye'nin kıyı tiplerinin özellikleriyle ilgili bilgilerin doğru olabilmesi için paragrafın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Menteşe Yöresi kıyılarında boyuna kıyı tipi görülür.
B) Kıyılarda girinti ve çıkıntı fazladır.
C) İzmir ve çevresinde gel-git olayı görülür.
D) Mersin kıyılarında fiyord tipi kıyı görülür.
E) Kıyılarda kıta sahanlığı genişler.

YGSCOĞSB165/12

Konu Performans Testi - 1

1. Dünya'daki başlıca su kaynaklarını okyanuslar, denizler, göller, yer altı ve yer üstü suları oluşturur. Aşağıdakilerden hangisi su kaynaklarıyla ilgili yapılan yanlış bir değerlendirmedir?

- A) Tatlı su kaynaklarının %60'dan fazlasını buz dağları oluşturur.
- B) Dünya su rezervleri içinde en fazla pay tuzlu sulara aittir.
- C) Tatlı su kaynakları toplam su miktarının %3'ünü oluşturur.
- D) Akarsuların su miktarı bataklık sularının miktarından fazladır.
- E) Yer altı tatlı su miktarı yüzey tatlı su miktarından fazladır.

2. Göl sularının tatlı ya da tuzlu su olmasında etkili olan en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göl gidegeninin olması ya da olmaması
- B) Gölün deniz seviyesinden yüksekliği
- C) Gölün etrafındaki kayaç yapısının tuzlu ya da tuzsuz olması
- D) Gölün bulunduğu bölgenin ikliminin yağışlı ya da kurak olması
- E) Gölün etrafındaki bitki örtüsünün zengin ya da fakir olması

3. Aşağıdaki kaynaklardan hangileriyle fay hatları paralellik gösterir?

- A) Kaplıcalar
- B) Artezyen kaynakları
- C) Yamaç kaynağı
- D) Tabaka kaynağı
- E) Karstik kaynak

4. Denge profiline ulaşmış ve rejimi düzenli olan bir akarsu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi en doğru çıkarımdır?

- A) Taşımacılığa elverişlidir.
- B) Yatak uzunluğu fazladır.
- C) Aşındırma gücü fazladır.
- D) Akış hızı fazladır.
- E) Hidroelektrik potansiyeli fazladır.

5. I. Gayzer
II. Artezyen kaynağı
III. Karstik kaynak
IV. Fay kaynağı

Yukarıda verilen kaynak türlerinden hangileri sıcak su kaynakları grubunda yer almaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6.

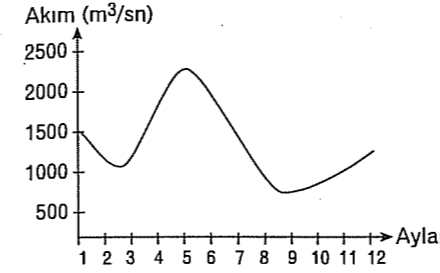

- I. Kızıldeniz
- II. Akdeniz
- III. Baltık denizi

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretli denizlerin tuzluluk oranlarının en fazla olandan en az olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III
- B) II - I - III
- C) III - II - I
- D) I - III - II
- E) II - III - I

7. Aşağıdaki grafikte bir akarsuyun yıl içerisinde akımında meydana gelen değişimler verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi yalnızca bu grafikteki bilgilere göre söylenemez?

- A) Akarsuyun akımının en az olduğu aylar Eylül, Ekim ve Kasım aylarıdır.
- B) Mayıs ayındaki akım Ocak ayından fazladır.
- C) Akarsuyun rejimi düzensizdir.
- D) Yıl içindeki akım miktarı saniyede 500 m³ ün altına inmemiştir.
- E) Akımın en yüksek olduğu dönemle en düşük olduğu dönem arasındaki fark 2000 m³ ten fazladır.

8. Yer kabuğunun kırık alanlarında görülen ve suları sıcak ya da ılık olan kaynak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fay kaynağı
- B) Artezyen kaynağı
- C) Vadi kaynağı
- D) Karstik kaynak
- E) Tabaka kaynağı

9. Aşağıdakilerden hangisi göl oluşumunda etkili olan faktörlerden biri değildir?

- A) Akarsular
- B) Buzullar
- C) Dalga ve akıntılar
- D) Volkanizma
- E) Rüzgârlar

10. Aşağıda verilen yerlerin hangisi tuzlu su alanları arasında yer almaz?

- A) Haliçler
- B) Direnajsiz göller
- C) Okyanuslar
- D) İç denizler
- E) Yer altı suları

11. Aşağıdakilerden hangisi yer altı suları ve kaynaklarla ilgili verilen yanlış bir bilgidir?

- A) Kaplıca suları içerisinde bol miktarda mineral bulunur.
- B) Alüvyal ovaların tabanlarında geçirimsizliğe bağlı olarak taban suyu bulunur.
- C) Eğimli yamaçlarda yer altına sızma az olduğundan yer altı suyunun beslenmesi zayıftır.
- D) Gayzer kaynaklarının suları soğuktur.
- E) Karstik kaynakların sularında bolca kireç bulunur.

12. Aşağıdakilerden hangisi deniz ve okyanuslar için yanlış bir değerlendirmedir?

- A) İç denizlerin okyanuslarla bağlantısı dar boğazlarla sağlanır.
- B) Okyanuslar en büyük su kütleleridir.
- C) Deniz suyu tuzluluk oranı kutuplara doğru azalır.
- D) Kenar denizlerin okyanus sularından etkilenmesi iç denizlere göre daha azdır.
- E) Okyanuslardaki akıntıları oluşturan temel faktör sürekli rüzgârlardır.

Konu Performans Testi - 2

1. Aşağıda 5 farklı merkezin en sıcak ve en soğuk ayın sıcaklık ortalamaları ve yıllık yağış miktarları verilmiştir.

Merkez	En sıcak ay (°C)	En soğuk ay (°C)	Yıllık yağış (mm)
I	28	25	2900
II	28	2	450
III	16	-14	600
IV	30	-2	420
V	26	19	1500

Buna göre, hangi merkezde toprak oluşumu **daha hızlı** gerçekleşir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdakilerden hangisi podzol topraklarıyla laterit toprakların **ortak** özelliğidir?

- A) Kurak bölgelerde oluşmaları
B) Mineral madde bakımından fakir olmaları
C) Aynı bitki örtüsü altında oluşmaları
D) Oluştukları ana kayanın benzer olması
E) Sıcak bölgelerde oluşmaları

3. Dış kuvvetler tarafından taşınan malzemenin bazı alanlarda biriktirilmesiyle azonal topraklar oluşur.

Buna göre,

- I. Alüvyon
II. Moren
III. Vertisol
IV. Çernezyom

yukarıdaki toprakların hangileri azonal topraklar içinde **yer almaz**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Akarsuların aşındırma ve biriktirme faaliyetlerinin etkili olduğu bir yerde aşağıdaki toprak türlerinin hangisinin yaygın olması beklenir?

- A) Löss B) Redzina C) Moren
D) Alüvyon E) Kalsimorfik

5. I. Regosol
II. Laterit
III. Löss
IV. Çernezyom

Yukarıda verilen toprak tiplerinden hangileri oluştuğu bölgenin iklim özellikleri hakkında **da-ha az** bilgi verir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdakilerden hangisi çernezyom topraklarının özellikleri arasında **yer almaz**?

- A) Humus bakımından zengin olmaları
B) Yarı nemli step bölgelerinde oluşmaları
C) Tarımsal verimliliklerinin yüksek olması
D) Orta kuşağın yüksek platolarında yaygın olması
E) Hayvancılık faaliyetleri için elverişsiz olması

Toprak Türü	Grubu
I. Podzol	Zonal
II. Vertisol	Azonal
III. Terra-rossa	Intrazonal
IV. Çemozyom	
V. Alüvyon	

Yukarıdaki bazı topraklar yer aldıkları grupla eşleştirilmiştir.

Toprak ve grubu eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Laterit topraklar
II. Hidromorfik topraklar
III. Çernezyom toprakları
IV. Halomorfik topraklar

Yukarıdaki toprak tiplerinden hangileri intrazonal topraklar arasında yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Kayalarda kimyasal çözünmenin fazla olduğu alanlarda toprak oluşumu daha hızlıdır.

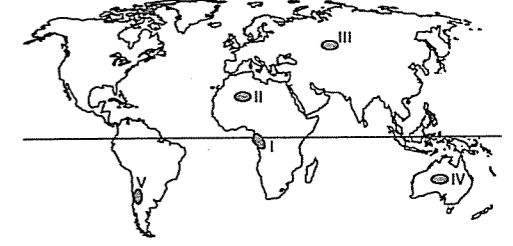
Buna göre, Dünya haritası üzerinde işaretli alanların hangisinde toprak oluşumu **daha hızlıdır**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerden hangisi kurak bölgede oluşan toprakların **en belirgin** özelliğidir?

- A) Humus yönünden zengin olması
B) Kireç ve tuz yönünden zengin olması
C) Kimyasal ayrışmanın fazla olması
D) Toprak kalınlığının fazla olması
E) Fiziksel ayrışmanın yetersiz olması

11. Yağışın fazla olduğu alanlardaki topraklar tuz ve kireç bakımından fakirdir.

Buna göre, yukarıdaki haritada işaretli alanların hangisindeki topraklar, tuz ve kireç oranı bakımından **daha fakirdir**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Podzol toprakları iğne yapraklı ormanlarla kaplı soğuk ve nemli iklim bölgelerinin topraklarıdır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde podzol toprakları **daha geniş** alanlarda görülür?

- A) Rusya B) Ukrayna C) Hindistan
D) Fransa E) İran

13. Aşağıdaki topraklardan hangisi humus bakımından **daha zengindir**?

- A) Vertisoller B) Lateritler
C) Çernezyomlar D) Morenler
E) Podzollar

Konu Performans Testi - 3

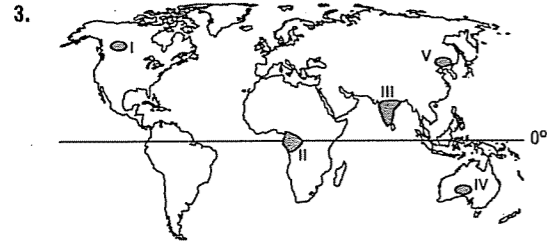
1. Yeryüzündeki bitki formasyonları ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Antropojen bozkır insanların ağaç topluluklarını yok etmesiyle oluşur.
 B) Savan, step ve tundra ot formasyonu içinde yer alır.
 C) Tropikal yağmur ormanları yapraklarını dökmeyen yüksek boylu ağaçlardan oluşur.
 D) Karma yapraklı ormanlar, iğne ve geniş yapraklı ağaçlardan oluşur.
 E) Kutuplara doğru orman üst sınırı yükselir.

2. I. Amazon Havzası
 II. Kuzey Afrika
 III. Muson Asyası
 IV. Orta Asya

Yukarıda verilen alanların hangileri orman örtüsü bakımından **daha fakirdir**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

Tayga ormanları olarak adlandırılan ve iğne yapraklı ağaçlardan oluşan ormanlar, haritada işaretli alanların hangisinde yaygın olarak bulunur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki alanların hangisinde bozkır (step) bitki örtüsü yaygın olarak **bulunmaz**?

- A) Orta Asya
 B) Orta Avrupa
 C) Kuzey Amerika'nın iç kesimleri
 D) Orta Afrika
 E) Güney Amerika'nın iç kesimleri

5. Aşağıdaki bitki türlerinden hangisi yaz kuraklığından **daha az** etkilenir?

- A) Savan
 B) Maki
 C) Karma ormanlar
 D) Muson ormanları
 E) Tropikal yağmur ormanları

6. Avrupa Kıtası'nın iklim özellikleri dikkate alındığında, aşağıdaki bitki türlerinden hangisinin bu kıtada yer aldığı **söylenemez**?

- A) Karma yapraklı ormanlar
 B) Dağ çayırları
 C) Step (bozkır) bitkileri
 D) Maki bitki örtüsü
 E) Kaktüs bitkileri

7. Yukarıdaki haritada numaralandırılan taralı alanların doğal bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisinde **doğru** olarak verilmiştir?

I	II	III
A) Tayga ormanları	Yağmur ormanları	Muson ormanları
B) Muson ormanları	Tayga ormanları	Kaktüs
C) Kaktüs	Muson ormanları	Yağmur ormanları
D) Maki	Yağmur ormanları	Muson ormanları
E) Savan	Maki	Tayga ormanları

9. Bir bölgenin iklim özelliklerine bakarak aşağıdakilerden hangisi hakkında **daha doğru** yorum yapılabilir?

- A) Yerçekilleri
 B) Kayaç yapısı
 C) Bitki örtüsü
 D) Eğim derecesi
 E) Yükselti değerleri

9. I. Çayır
 II. Step
 III. Savan
 IV. Maki
 V. Tayga

Yukarıdaki bitki türlerinden hangileri ot formasyonu içinde **yer almaz**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) IV ve V

10. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisinde verilen toprak tipi ve bitki örtüsü aynı iklim bölgesinde **görülür**?

- A) Terra - rosa - maki
 B) Kahverengi orman - step
 C) Çernezyom - Yağmur ormanları
 D) Laterit - Muson ormanları
 E) Podzol - Tundra

11. I. Çöl bitkileri
 II. Bozkır bitki örtüsü
 III. Savan bitki örtüsü
 IV. Maki bitki örtüsü

Yukarıdaki bitki türlerinden hangilerinin yağış istekleri **daha fazladır**?

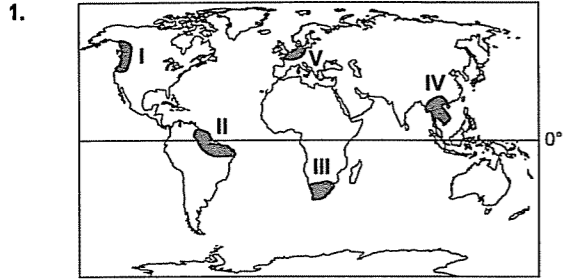
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

12. - Ekvator ve çevresinde oluşur.
 - Yüksek boylu ağaç topluluklarıdır.
 - Sıcaklık ve yağış istekleri fazladır.

Yukarıda özellikleri verilen bitki türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tayga ormanları
 B) Karma ormanlar
 C) Boreal ormanları
 D) Yağmur ormanları
 E) Savan formasyonu

Konu Performans Testi - 1

Yağış miktarının fazla olduğu, bitki örtüsünün gür olduğu bölgelerde konutlarda ahşap malzeme kullanımı yaygındır.

Buna göre, yukarıdaki haritada işaretli yerlerin hangisinde konutlarda ahşap malzeme kullanımı yaygın değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kerpiç meskenlerin yaygın olduğu bir yöreyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarım ürünü çeşitliliği fazladır.
B) Yağış rejimi düzenlidir.
C) Kimyasal çözünme yetersizdir.
D) Erozyonla toprak kaybı azdır.
E) Bitki örtüsü gürdür.

3. I. Kurak bölgeler
II. Volkanik araziler
III. Nemli bölgeler

Yukarıdaki coğrafi bölümlerde konutlarda kullanılan doğal yapı malzemeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Kerpiç	Taş	Ahşap
B) Taş	Kerpiç	Ahşap
C) Ahşap	Kerpiç	Taş
D) Taş	Ahşap	Kerpiç
E) Kerpiç	Ahşap	Taş

4. Türkiye'de en yaygın ve en önemli köy altı yerleşme türü yayla yerleşmeleridir.

Bu durum,

- I. Yerşekilleri
II. İklim
III. Arazi yapısı

faktörlerinden hangileriyle en iyi açıklanır?

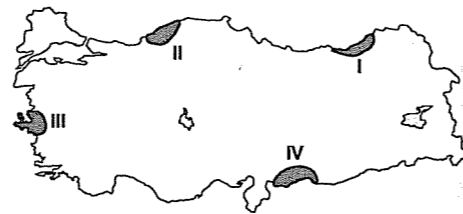
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Dağınık yerleşmede evler tek ya da birbirinden ayrı kümeler halindedir. Evler arasında bahçeler ve tarlalar yer alır.

Buna göre, dağınık yerleşmelerin yaygın olduğu bir yöreyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Su kaynakları fazladır.
B) Tarım alanları dar ve parçalıdır.
C) Tarımsal nüfus yoğunluğu azdır.
D) Yerşekillerinde eğim ve engebe fazladır.
E) Tarımda insan gücüne duyulan ihtiyaç fazladır.

6. – Yıllık yağış miktarı fazla
– Yağış rejimi düzenli
– Bitki örtüsünün gür orman olduğu yerlerde ahşap mesken yaygındır.

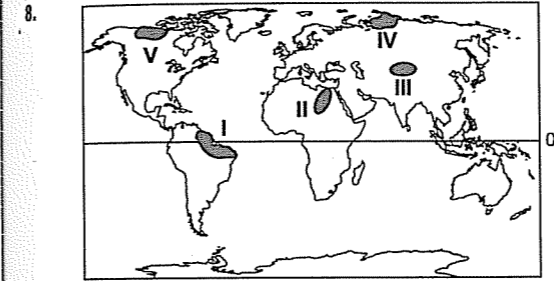

Buna göre, haritada işaretli yerlerin hangilerinde ahşap mesken yaygındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki taş meskenlerde volkanik kayalar kullanılırken, Akdeniz Bölgesi'ndeki taş meskenlerde karstik kayalar kullanılır. **Taş meskenlerde kullanılan taş cinslerinin farklı olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yer yapısı B) Yağış rejimi
C) Bitki örtüsü D) Nüfus yoğunluğu
E) Yerşekilleri

Yukarıdaki haritada işaretli yerlerin hangilerinde yerleşmeler su kaynaklarının çevresinde toplanmıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

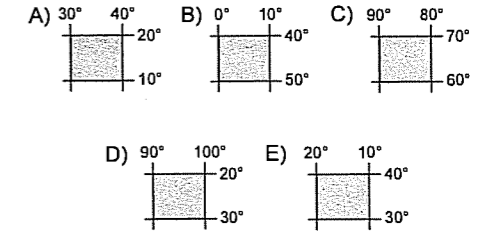
9. Köy yerleşmelerinde evlerin birbirine çok yakın olduğu yerlerde toplu yerleşmeler yaygındır.

Buna göre, aşağıdaki illerin hangisinde toplu yerleşme yaygın değildir?

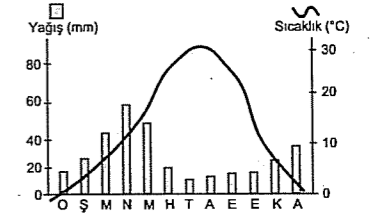
- A) Konya B) Edirne C) Urfa
D) Giresun E) Malatya

10. Güneş ışınlarının geliş açısı büyüdükçe sıcaklık ve yerleşme yükselti sınırı artar.

Buna göre, aşağıda coğrafi koordinatları verilen merkezlerin yükseltileri eşit kabul edilirse, hangisinde yerleşmelerin yükselti sınırı en düşüktür?

11.

Grafikte aylık sıcaklık ve yağış grafiği verilen bölgede yaygın yerleşme tipi ve doğal çevre koşullarına bağlı olarak meskenlerde kullanılan yapı malzemesi aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

Yerleşme Tipi	YapıMalzemesi
A) Toplu yerleşme →	Taş
B) Dağınık yerleşme →	Ahşap
C) Toplu yerleşme →	Kerpiç
D) Dağınık yerleşme →	Kerpiç
E) Toplu yerleşme →	Ahşap

12. – Bulutlu gün sayısı fazladır.
– Tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.
– Köyden kente göç verme oranı fazladır.

Yukarıdaki özelliklere sahip olan bir yöreyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yerleşmeler akarsu kenarlarında toplanır.
B) Meskenlerde kerpiç malzeme kullanımı fazladır.
C) İş olanakları fazladır.
D) Tarımda makineleşme yaygındır.
E) Tarım alanları dar ve parçalıdır.

13. Coğrafi koşulları göz önüne alındığında aşağıdaki bölümlerin hangisinde mesken yapılarında kullanılan malzemelerin iklim koşullarına bağımlılığı en azdır?

- A) Çatalca - Kocaeli B) Doğu Karadeniz
C) Erzurum - Kars D) Konya
E) Dicle

14. Aşağıda Türkiye'nin bazı coğrafi bölümleri verilmiştir.

- Doğu Karadeniz Bölümü
- Hakkari Bölümü
- Yukarı Kızılırmak Bölümü

Verilen bölümlerin ortak özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tarımda makineleşme yaygındır.
B) Gerçek alan ile izdüşüm alan arasındaki fark fazladır.
C) Tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.
D) Akarsuların akış hızı fazladır.
E) Köyden kente göç verme oranı fazladır.

15. Toplu köy yerleşmesinin yaygın olduğu bir yöreyle ilgili,

- I. yerçekillerinin engebeliliğinin az olması
- II. yağış miktarının fazla olması
- III. tarım ürünü çeşitliliğinin fazla olması

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

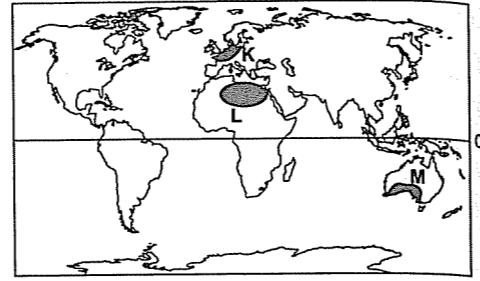
16. Türkiye'de ahşap meskenlerin yaygın olduğu bir yöreyle ilgili;

- I. yıllık yağış miktarının fazla olması
- II. bitki örtüsünün orman olması
- III. yerleşimlerin akarsu kenarlarında toplanması
- IV. tarım alanlarının geniş olması

özelliklerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) III ve IV

17.

- I. Yağış miktarının az, toprakların verimsiz olduğu yerlerde nüfus yoğunluğu azdır.
- II. Sanayinin geliştiği ülkeler dışarıdan fazla miktarda göç alır.
- III. Ocak - Şubat döneminde plaj turizm etkinliği fazladır.

Yukarıda verilen özellikler harita üzerinde hangi yerlerde görülür?

	I	II	III
A)	K	L	M
B)	M	K	L
C)	L	M	K
D)	M	L	K
E)	L	K	M

18. Aşağıdaki şehirlerimizin hangisinin nüfuslanmasında endüstri faaliyetlerinin etkisi en azdır?

- A) İstanbul B) Bursa C) Aydın
D) İzmir E) İskenderun

19. Türkiye'de nüfusun yoğun olduğu yörelerin genel özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yüzey şekilleri engebelidir.
B) Sıcaklık farkı fazladır.
C) Bitki örtüsü seyrekdir.
D) İklim koşulları ılımandır.
E) Yağış miktarı azdır.

Konu Performans Testi - 2

1. Kır yerleşmelerinin zamanla şehir yerleşmelerine dönüşmesinde,

- I. Yer altı kaynaklarının keşfedilip işlenmeye başlaması
- II. Önemli ulaşım yolları üzerinde yer alması
- III. Tarımın ilkel yöntemlerle yapılması
- IV. Mera hayvancılığının yapılması

durumlarından hangileri daha etkili olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıdakilerden hangisi yerleşmeyi sınırlandıran faktörler arasında yer almaz?

- A) Buzullar
B) Çöller
C) Delta ovaları
D) Sık ormanlık alanlar
E) Denizler

3. Yükselti arttıkça yerleşme yoğunluğu azalır. Yukarıdaki yargı aşağıdaki alanların hangisi için geçerli değildir?

- A) Güney Amerika'nın batı kıyıları
B) Ekvator ve çevresi
C) Güneydoğu Asya
D) Anadolu Yarımadası
E) Kafkasya

4. I. Bir yol veya akarsu boyunca kurulurlar.
II. Kır yerleşmelerinin en büyük olanıdır.
III. Enine genişlikleri azdır.
IV. Kurak iklim bölgelerinde yaygındır.

Yukarıda verilenlerin hangileri çizgisel yerleşmelerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) II ve IV

5. Toplu kır yerleşmelerinin yaygın olduğu bir bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıcaklık farkı fazladır.
B) Yağış miktarı azdır.
C) Konut yapımında kerpiç malzeme kullanımı yaygındır.
D) Su kaynakları kısıtlıdır.
E) Bitki örtüsü bakımından zengindir.

6. - Kuzeybatı Avrupa'da konutların dik çatılı olması
- Kuzey Afrika'da konut yapımında daha çok kerpiç kullanılması
- Yüksek ve soğuk iklim bölgelerinde taş evlerin yaygın olması

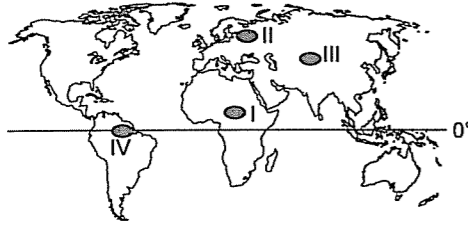
Yukarıda verilenlerden hareket ederek konut yapımı üzerinde en etkili unsurun aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Ekonomik düzeyin
B) Doğal çevre koşullarının
C) Geleneksel anlayışın
D) Yeraltı kaynaklarının
E) Eğitim düzeyinin

7. Bir kıy yerleşmesinin şehir yerleşmesine dönüşmesi sonucunda,
- doğal kaynak tüketiminin artması
  - ticaret hacminin artması
  - tarım sektöründe çalışanların oranının artması
  - alt yapı yatırımlarına olan ihtiyacın artması
- durumlarından hangileri gerçekleşmez?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

8.

Yukarıdaki Dünya haritasında numaralandırılarak gösterilen alanların iklim ve doğal çevre koşulları dikkate alındığında, hangilerinde yapılan konutlarda kerpiç malzeme kullanımı **daha azdır?**

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

9. I. Kuzey Afrika
II. Orta Asya
III. Güneydoğu Asya
IV. Batı Avrupa

Yukarıdaki alanlarda kurulan yerleşmelerin hangilerinin toplu yerleşme olmasında su yetersizliği daha fazla etkili olmuştur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

10. Aşağıda verilen yerleşmelerden hangisi köy altı yerleşmelere örnek **oluşturmaz?**

- A) Çiftlik   B) Ağıl   C) Mezra
D) Divan   E) Kasaba

11.

Yukarıdaki haritada gösterilen alanların hangisinde yükseltinin yerleşmeyi sınırlandırıcı etkisi **daha azdır?**

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

12. Dağınık kıy yerleşmelerinin yaygın olduğu alanların ortak özellikleri arasında,

- Yerşekillerinin engebeli olması
- Nüfus miktarının fazla olması
- Su kaynaklarının fazla olması
- Yağış miktarının az olması

özelliklerinden hangileri yer almaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

13. Dairesel kıy yerleşmeleriyle ilgili,

- Konutlar bir meydan etrafında toplanmıştır.
  - İdari bina, ibadethane ve okul, konutların orta kesiminde yer alır.
  - Geçim sanayi ve hizmet sektörüne dayanır.
  - Sulamalı tarım yöntemleri uygulanır.
- gibi özelliklerden hangileri doğru değildir?**

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

14. I. Sık ormanlık alanlar
II. Bataklıklar
III. Akarsu boyları
IV. Buzul alanları

Yukarıda verilenlerden hangileri yerleşmeyi sınırlandıran faktörler arasında yer almaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

15. Kıy yerleşmelerinin toplu ya da dağınık olması üzerinde,

- Yerşekilleri
- Ekonomik faaliyet türü
- Su kaynakları
- Nüfus miktarı

faktörlerinden hangileri belirleyicidir?

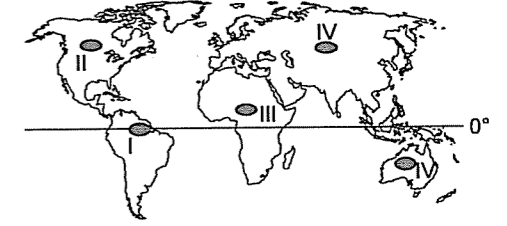
- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

16. Kıy yerleşmeleriyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi **yanlıştır?**

- Nüfus miktarı azdır.
- Genellikle geçim tarım ve hayvancılığa dayanır.
- Konutlarda kullanılan yapı malzemesi üzerinde doğal çevre koşullarının etkisi fazladır.
- İş bölümü belirgin değildir.
- Göç alma oranı yüksektir.

17. – Su kaynakları fazladır.
– Yağış rejimi düzenlidir.
– Bitki örtüsü gür ormandır.

Yukarıda verilen özelliklere sahip alanlardaki konutlar genellikle ahşap malzemelerden yapılır.

Buna göre haritada gösterilen alanların hangisindeki konutlar daha çok ahşap malzeme kullanılarak yapılmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

18. Şehir yerleşmelerinin gelişip büyümesinde,

- Sanayi faaliyetlerinin artış göstermesi
- Hizmet sektörünün gelişmesi
- Tarımda çalışanlarının oranının azalması
- Hayvancılık faaliyetlerinin azalması

durumlarından hangileri belirleyici rol oynar?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

19. Aşağıdakilerden hangisi kıy ve şehir yerleşmelerinin ayırd edilmesinde kullanılan kriterlerden **değildir?**

- Nüfus sayısı
- İdari yapı
- Ekonomik faaliyet türü
- Yüz ölçümü
- Geçim kaynakları

Nüfusun Gelişimi, Dağılışı ve Nitelikleri

bölüm

2

Konu Performans Testi - 1

1. Dünya genelinde nüfus hızla artmaktadır. Buna göre, nüfusun hızla artmasında aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Ortalama insan ömrünün uzaması
B) Doğum oranının fazla olması
C) Çalışma süresinin kısalması ve düzenli olması
D) Köyden kente göçlerin artması
E) Tıp alanında ilerlemelerin yaşanması

2. Nüfus, sınırları belli olan dar ya da geniş alanda yaşayan toplam insan sayısıdır. Dünya'da nüfusun dağılışında aşağıdakilerden hangisinin etkisi en azdır?

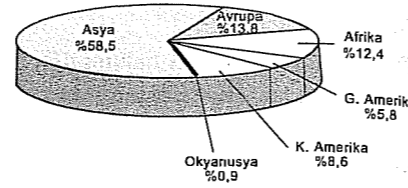
- A) Enlem
B) Yerçekilleri
C) Sanayi kuruluşların dağılışı
D) Jeolojik yapı
E) Bitki örtüsü

3. Aşağıda Dünya'nın seyrek nüfuslu bölgeleri ve bu bölgelerdeki nüfusun seyrek olmasına neden olan faktörler eşleştirilmiştir.

Verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kutup bölgeleri → Buzullarla kaplı olması
B) Çöller → Yağış miktarının az olması
C) Yüksek dağlık alanlar → Sıcaklığın düşük olması
D) Ekvatorial iklim bölgeleri → Yerçekillerinin engebeli olması
E) Bataklık alanlar → Tarımsal faaliyetlerin yapılamaması

4.

Yukarıdaki grafikte Dünya nüfusunun kıtalara dağılıma oranları verilmiştir.

Buna göre, tablodaki verilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Asya Kıtası'ndaki nüfus, Avrupa Kıtası'ndaki nüfusun dört katından fazladır.
B) Nüfus miktarı en az olan kıta, Okyanusya'dır.
C) Güney ve Kuzey Amerika'nın toplam nüfus oranı Afrika Kıtası'nın nüfus oranından fazladır.
D) Asya Kıtası'nın nüfus yoğunluğu en fazladır.
E) Avrupa Kıtası'nın nüfusu, Afrika ve Okyanusya kıtalarının toplam nüfusundan fazladır.

5. Geniş bir alanda yarı kurak iklim şartlarının hakim olduğu yerlerde su kaynaklarının çevresinde nüfus yoğunudur.

Buna göre, verilenin aksine aşağıdaki akarsuların hangisinin çevresinde nüfus seyrekdir?

- A) Amazon B) Ganj C) Nil
D) Fırat E) Kızılırmak

6. Nüfusun cinsiyete göre dağılımında;

- I. Savaşlar
II. Göçler
III. Doğumlar
IV. İklim

gibi faktörlerden hangileri etkili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve III E) II ve IV

7. Bir ülkede insanların temel gereksinimlerinin karşılanamaması o ülkenin,

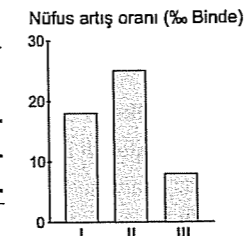
- I. nüfusunun ülke içinde düzenli dağılmaması
II. nüfusunun hızla artması
III. orta yaş nüfusunun fazla olması
gibi özelliklerinden hangilerinin sonucudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi geri kalmış ülkelerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Hammadde ihracatı fazladır.
B) Doğal tarım yöntemi uygulanır.
C) Tarımsal üretim fazladır.
D) Yaşlı nüfus oranı azdır.
E) Tüketici nüfus oranı fazladır.

9. Grafikte üç ülkenin belirli bir yılda nüfus artış oranları verilmiştir.

Buna göre, grafikten yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yaşlı nüfus oranı en az II. ülkededir.
B) III. ülke I. ülkeden daha fazla gelişmiştir.
C) II. ülkede tarım sektöründe çalışanların payı en fazladır.
D) III. ülkede nüfus miktarı en azdır.
E) I. ülkede doğum oranı II. ülkeden azdır.

10. Kuzey Yarımküre'de nüfus miktarı, Güney Yarımküre'den fazladır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

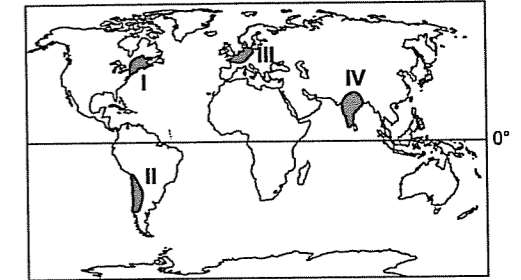
- A) Kara ve denizlerin farklı dağılışı
B) Yerçekillerinin farklı olması
C) Eksen eğikliği
D) Jeolojik yapılarının farklı olması
E) Güneş ışınlarının gelme açısı

11. Yukarıda beş ülkenin 1980 ve 2000 yıllarındaki nüfus miktarları verilmiştir.

Buna göre, nüfus artış oranı en az ve en fazla olan ülkeler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	En az	En fazla
A)	I	II
B)	II	V
C)	III	V
D)	III	IV
E)	IV	V

12.

Haritada işaretli bölgelerin hangilerinde sanayi ve hizmet sektöründe çalışanların payı en fazladır?

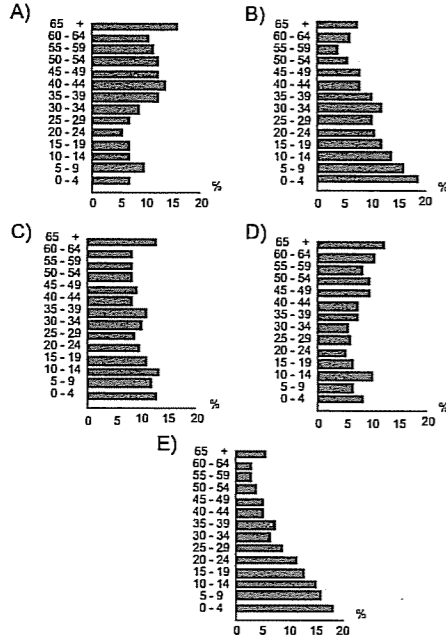
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Kentli nüfusun fazla olduğu orta kuşak ülkelerinin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İklim koşulları ılımandır.
B) Endüstri faaliyetleri gelişmiştir.
C) Ticari faaliyetler yaygındır.
D) Yerçekillerinde engebe azdır.
E) Enerji üretimi fazladır.

14. Yaşlı nüfusun fazla olduğu ülkelerde sağlık ve beslenme koşulları gelişmiştir.

Buna göre, aşağıdaki nüfus piramitlerinden hangisine sahip ülkede, sağlık ve beslenme koşullarının gelişimi en azdır?

15. Tablodaki ülkelerin nüfuslarının yalnızca doğumlarla arttığı bilindiğine göre, hangisinde nüfus artış hızı en fazladır?

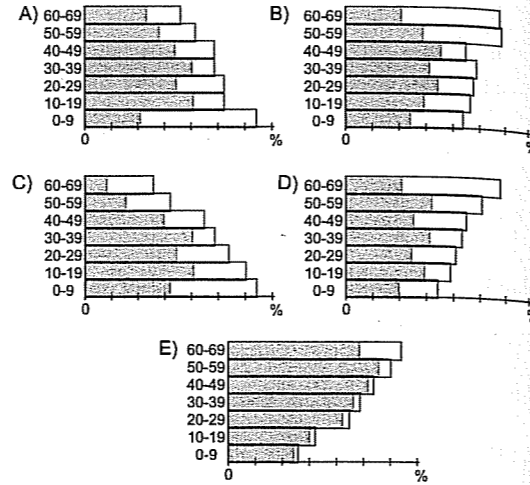
Ülke	Nüfus	
	1990	2000
I	1.202.894	3.998.203
II	11.468.544	20.054.957
III	3.574.688	5.296.676
IV	1.976.944	2.381.264
V	2.286.426	4.441.523

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Aşağıdakilerden hangisi bir ülkenin gelişmiş olduğunun göstergelerinden biri değildir?

- A) Kırsal nüfus oranının az olması
B) Sanayi ürünleri ihracatının fazla olması
C) Hizmet sektöründe çalışanların oranının fazla olması
D) Tarımsal nüfus yoğunluğunun az olması
E) Hammaddede duyulan gereksinimin fazla olması

17. Aşağıda ülkelerin nüfus grafiklerinde, taralı alanlar çalışan nüfus olduğuna göre, hangi ülkede niteliksiz işçi payı en azdır?

18. Bir ülkede tarımda çalışanların oranı azalıyorsa;

- I. nitelikli iş gücü oranı
II. hammadde ihracatı
III. doğal nüfus artışı
IV. doğal çevre koşullarının insan yaşamı üzerindeki etkisi

gibi özelliklerin hangilerinde azalma meydana gelmez?

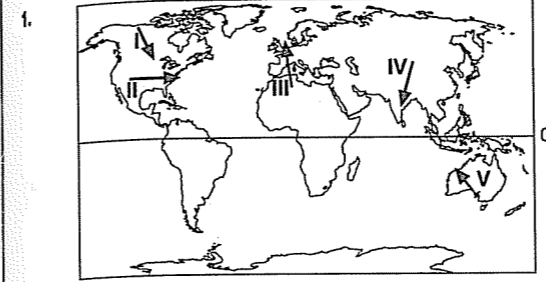
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

19. Nüfus artış hızının fazla olduğu ülkelerde nüfusa yapılan yatırımların artması sonucu ülkenin kalkınma hızı yavaşlar.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin hangisinde kalkınma süresinin en uzun olması beklenir?

- A) Bulgaristan B) Fransa C) Kanada
D) Norveç E) Pakistan

Konu Performans Testi - 2

Yukarıdaki haritada hangi ok doğrultusunda ulaşılan yerde nüfus yoğunluğu başlangıç noktasına göre daha seyrekdir?

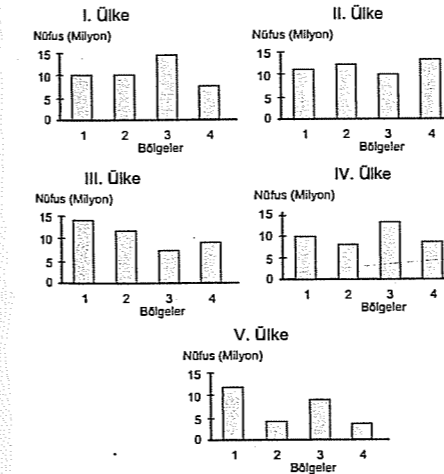
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bir ülkede, yıllık milli gelir artarken kişi başına düşen milli gelir azalmaktadır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımsal üretimin yetersiz olması
B) Hammaddede ithalatının fazla olması
C) Nüfus artış hızının fazla olması
D) Ülke içi göçlerin fazla olması
E) Gelir dağılımının dengeli dağılması

3. Yerşekilleri benzer ülkelerin endüstrileşmiş olanlarında nüfus bölgeleri arasında düzenli dağılır.

Buna göre, yukarıda verilen ülkelerin hangisinde endüstri daha az gelişmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdakilerden hangisinin, bir ülkede nüfus artış hızının azalması sonucunda meydana gelmesi beklenmez?

- A) İşsizlik oranının azalması
B) Doğal kaynakların tüketiminin azalması
C) İç ve dış göçlerin artması
D) Kalkınma hızının artması
E) Genç nüfus oranının azalması

5. Bir ülkenin, nüfusunun yaş gruplarına ve cinsiyetine göre nüfus miktarlarının dağılımını gösteren bir grafik incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi ile ilgili kesin bilgi elde edilir?

- A) Cinsiyetine göre bebek ölüm oranı
B) Aktif nüfus içinde çalışanların payı
C) Genç nüfusun eğitim düzeyi
D) Kadın nüfusun toplam nüfus içindeki payı
E) Kentsel ve kırsal nüfus oranları

6. Aşağıdaki ülkelerin iklim özellikleri dikkate alındığında, hangisinin kırsal alanlarında mesken yapımında kerpiç kullanımı görülmez?

- A) Fransa B) İngiltere C) Rusya
D) Mısır E) Avustralya

7. Bir ülkenin gelişmişlik düzeyi ile ilgili,

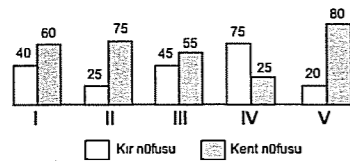
- I. nüfus artış hızı
II. çalışan nüfusun sektörlere göre dağılımı
III. nüfus yoğunluğu
IV. nüfus miktarı
V. kadın ve erkeğin çalışma oranları
gibi özelliklerinden hangilerinden bilgi elde edilemez?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

8. Bir ülkede yaşlı nüfus oranı az, genç nüfus oranı fazla ise o ülkeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Nüfus yoğunluğunun fazla olduğu
B) Tarımda sulamanın yaygın olduğu
C) Gelişmemiş bir ülke olduğu
D) Aktif nüfus içinde çalışanların payının fazla olduğu
E) İklim koşullarının ılıman özellikte olduğu

9.

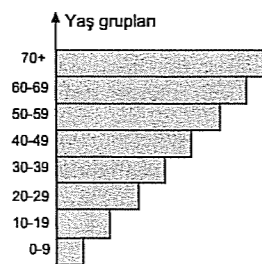

Yukarıdaki tabloda beş ayrı ülkenin kırsal ve kent nüfus oranları yüzde olarak verilmiştir.

Bu tabloya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) II. ve IV. ülkelerin nüfus miktarları aynıdır.
B) V. ülkenin kentsel nüfus oranı I. ülkenin kırsal nüfus oranının iki katıdır.
C) Kırsal ve kentsel nüfus oranının birbirine en yakın olan ülke III'tür.
D) Dört ülkedeki toplam nüfusun yarıdan fazlası kentlerde yaşamaktadır.
E) II. ülkenin kırsal nüfus oranı IV. ülkenin kentsel nüfus oranına eşittir.

10. Yandaki grafikte yaş gruplarına göre nüfus dağılışı gösterilen bir ülke için, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gelişmiş bir ülkedir.
B) Kişi başına düşen milli gelir fazladır.
C) Ortalama yaşam süresi uzundur.
D) Kentsel nüfus oranı fazladır.
E) Nüfus artış hızı yüksektir.

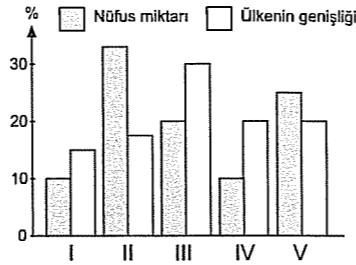
11. Bir ülkenin ithalatında hammadde alımı fazlaysa,

- I. Nitelikli işgücü fazladır.
II. Tarım sektöründe çalışanların oranı fazladır.
III. Aktif nüfus oranı fazladır.
IV. Endüstri ürünlerinin ithalatı fazladır.

gibi sonuçlardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

12. Aşağıdaki grafikte beş ülkenin nüfus miktarı ve ülke genişliği verilmiştir.

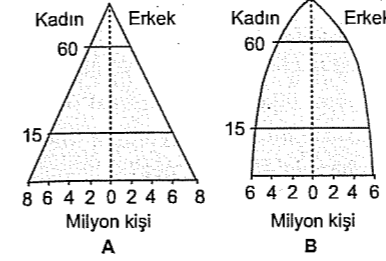
Buna göre, hangi ülkelerin nüfus yoğunluğu en az ve en fazladır?

	En az	En fazla
A)	I	II
B)	II	IV
C)	III	V
D)	IV	V
E)	IV	II

13. Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızını azaltan faktörlerden biri değildir?

- A) Kadın nüfusunun çalışma oranının artması
B) Sağlık hizmetlerinin yaygınlaşması
C) Doğum oranının azalması
D) Bebek ölüm oranlarının artması
E) Savaşların artması

14.

Yukarıda iki farklı ülkenin nüfus pramitleri verilmiştir.

Grafikten yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) A ülkesinde ortalama insan ömrü daha kısadır.
B) B ülkesinde genç nüfus oranı daha azdır.
C) A ülkesinde doğum oranı daha fazladır.
D) B ülkesinde iç göçler daha fazladır.
E) A ülkesi B ülkesine göre geri kalmıştır.

15. Aşağıdakilerden hangisi yerleşilebilen alanları sınırlandıran faktörlerden biridir?

- A) Tropikal ormanlar
B) Delta ovaları
C) Vadi tabanları
D) Kıyı bölgeleri
E) İliman iklim koşulları

16. Bir ülke dışarıdan fazla miktarda göç alıyorsa o ülkeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğum oranı düşüktür.
B) İş olanakları fazladır.
C) Yaşlı nüfus oranı fazladır.
D) Tarım ürünleri ithalatı fazladır.
E) Sanayisi gelişmiştir.

17. - Kanada'da nüfusun büyük bir bölümü ülkesinin güneyinde toplanmıştır.

- İç Anadolu Bölgesinde nüfusun büyük bir bölümü su kaynakları ve dağ etekleri çevresinde toplanmıştır.

- Ekvatorial bölgede yerleşmeler 1000 - 3000 m arasında toplanmıştır.

Yukarıda verilen durumların meydana gelmesinin ortak temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim
B) Yer şekilleri
C) Kaya yapısı
D) Bitki örtüsü
E) Beşeri özellikler

18. Bir ülkede tüketici nüfusun artmasına neden olan faktör, aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Fabrikaların kent içinde kalması
B) Çarpık kentleşmelerin oluşması
C) Kişi başına düşen milli gelirin azalması
D) Tarımsal üretimin artması
E) Kalkınma hızının azalması

19. Nüfus artış hızının doğum oranından fazla olduğu bir ülkeyle ilgili,

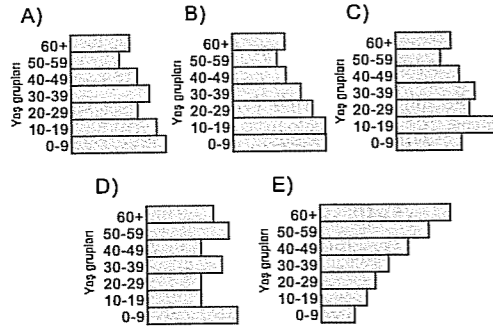
- I. iş olanaklarının fazla olması
II. enerji tüketiminin fazla olması
III. tarım dışı sektörlerin gelişmiş olması
IV. nitelsiz işçi payının fazla olması

gibi özelliklerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız III
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

Konu Performans Testi - 3

1. – Doğal koşulların insan yaşamı üstündeki etkisi az
– Hammadde ithalatı fazla
– Çalışan nüfusun işe başlama yaşı yüksek
olan ülkenin nüfus piramidi aşağıdakilerden hangisidir?

2. **Bir ülkenin beşeri faaliyetleri üzerinde doğal çevre koşullarının etkisi fazlaysa o ülke ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenemez?**

- A) Kuru tarım yöntemi yaygındır.
B) Tarım dışı sektörlerde çalışanların oranı azdır.
C) Kentsel nüfus oranı azdır.
D) Nitelikli işçi payı azdır.
E) Tarım toprakları geniştir.

3. Nüfusun, tarım alanlarının yüzölçümüne bölünmesi sonucu elde edilen değere fizyolojik nüfus yoğunluğu denir. İstanbul, İzmit ve İzmir'de yerşekilleri sade olmasına rağmen fizyolojik nüfus yoğunluğu fazladır.
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nüfus miktarlarının fazla olması
B) Yükseltilerinin az olması
C) Yağış rejimlerinin düzensiz olması
D) Denize kıyılarının bulunması
E) Tarım ürünü çeşitliliğinin az olması

4. Bir yerde tarımla uğraşan nüfusun tarım alanlarının yüz ölçümüne bölünmesiyle elde edilen nüfus yoğunluğuna tarımsal nüfus yoğunluğu denir.
Buna göre, ülkemizde tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olduğu bir yöreyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yağış miktarı fazladır.
B) Tarım alanları dardır.
C) Tarımla uğraşan nüfus fazladır.
D) Tarımda makineleşme yaygındır.
E) Tarım toprakları parçalıdır.

5. **Aşağıdakilerden hangisi hızlı nüfus artışının neden olduğu sorunlardan biri değildir?**

- A) İç ve dış göçlerin artması
B) Ormanların, toprağın ve otlakların bilinçsizce kullanılması
C) Altyapı hizmetlerinin aksaması
D) İşgücü potansiyelinin artması
E) Bağımlı nüfusun artması

6. Aktif nüfus; çalışan ve çalışma çağındaki nüfustur.
Buna göre, bir ülkede aktif nüfus içinde sanayide çalışanların oranı artıyorsa, o ülke ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Enerji tüketiminin arttığı
B) Kişi başına düşen milli gelirin arttığı
C) Nitelikli işçi kaybının azaldığı
D) Kentleşme hızının arttığı
E) Tarımsal üretimin azaldığı

7. **Tarım sektöründe çalışan nüfusun fazla olduğu ülkeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

- A) İran B) Hindistan C) Türkiye
D) Norveç E) Bangladeş

8. **Bir yerleşim merkezinde,**

- I. Madencilik
II. Ticaret
III. Endüstri
IV. Tahıl tarımı
V. Turizm

etkinliklerinden hangisinin artması, o yerleşim merkezlerinin gelişiminde en az etkili olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Yerleşmeyi sınırlandıran yerlerden biri de çöllerdur.
Buna göre, aşağıdaki kıtaların hangisinde çöllerin yerleşmeyi sınırlandırma özelliği etkili olamaz?

- A) Asya B) Avrupa C) Afrika
D) Okyanusya E) Amerika

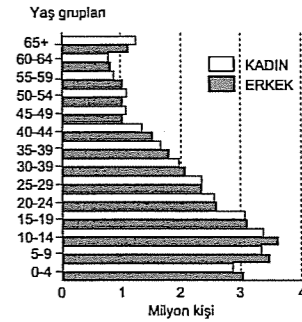
10. **Bir yöreye çevreden gelen göçler artıyorsa, o yöre ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?**

- A) İş olanaklarının arttığı
B) Sanayi ve hizmet dışı sektörlerin geliştiği
C) Doğum oranının arttığı
D) Modern tarım yöntemlerinin uygulandığı
E) Yağış rejiminin düzenli olduğu

11. **Kırsal nüfus oranının kentsel nüfus oranından fazla olduğu bir ülkelyle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenemez?**

- A) Tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.
B) Enerji tüketimi azdır.
C) Doğal çevre koşullarının insan yaşamı üzerindeki etkisi fazladır.
D) Doğal nüfus artışı fazladır.
E) Kişi başına düşen milli gelir azdır.

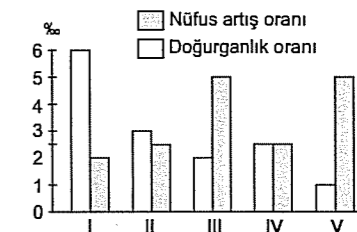
12. **Aşağıdaki grafik 1990 yılında Türkiye nüfusunun yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımını göstermektedir.**

Grafikten yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Genç nüfus oranı, aktif nüfus oranından fazladır.
B) Doğum oranı azalmaktadır.
C) İşsizlik oranı azalmaktadır.
D) Bebek ölüm oranları erkeklerde azalmaktadır.
E) Tarımsal üretim azalmaktadır.

13. **Bir ülkede nüfus, iş olanakları ile paralel artıyorsa dışarıdan göç alır.**

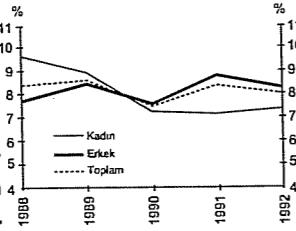
Buna göre, yukarıdaki ülkelerden hangisinde iş olanakları en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Bir ülkede genç nüfusun fazla olmasının yararları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

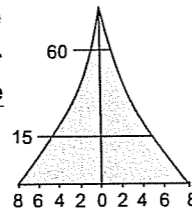
- A) Ekonomik sektörler için iş gücünün kolayca sağlanması
B) Savunma gücünün artması
C) Demografik yatırımların artması
D) Ticaretin canlanması
E) Mal ve hizmetlere talebin artması

15. Yandaki grafikte bir ülkede kadın ve erkeklerin işsizlik oranları gösterilmiştir. Grafikten yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Bütün yıllarda toplam nüfusun işsizlik oranı ile erkek nüfusun işsizlik oranı birbirine paralellik gösterir.
B) Bütün yıllarda toplam nüfusun işsizlik oranı erkek nüfusun işsizlik oranından fazladır.
C) 1988 yılı kadın nüfusun en fazla olduğu yıldır.
D) Erkek nüfusun işsizlik oranındaki dalgalanma, kadın nüfusun işsizlik oranındaki dalgalanmadan fazladır.
E) Kişi başına düşen milli gelirin en fazla olduğu yıl 1990'dır.

16. Şekildeki nüfus piramidine sahip bir ülke ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenbilir?

- A) Kentsel nüfus oranının fazla olduğu
B) Nüfus artış hızının fazla olduğu
C) Dışarıdan göç aldığı
D) Tarım dışı sektörlerin çok geliştiği
E) Enerji üretiminin az olduğu

17. Yüksek enlemlerde yerleşmeler alçak kesimlerde iken, alçak enlemlerde yerleşmeler yükseklerde yoğunlaşır.

Verilen durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş ışınlarının düşme açısı
B) Yükselti
C) Yağış miktarı
D) Başlangıç meridyenine uzaklık
E) Nemlilik

18. Gelişmiş ülkelere; geri kalmış ülkelere göre toplam nüfus içinde genç nüfusun payı az, yaşlı nüfusun payı ise yüksektir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin hangisinin gelişmişlik düzeyi en düşüktür?

- A) İngiltere B) İsviçre C) Fransa
D) Meksika E) İsveç

19. Aşağıda Dünya'nın bazı bölgeleri ve nüfusunun seyrek olma nedenleri eşleştirilmiştir.

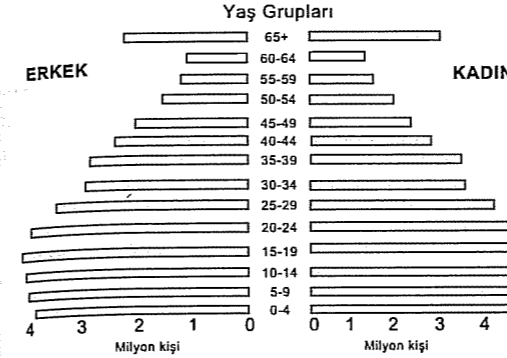
- I. Grönland adası → Sıcaklığın düşük olması
II. Kuzey Afrika → Yağış miktarının az olması
III. Amazon Havzası → Sıcaklık farkının fazla olması
IV. Himalaya Dağları → Yükselti ve engebenin fazla olması

Buna göre, verilen eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

Konu Performans Testi - 4

1. Aşağıdaki grafikte Türkiye nüfusunun 2000 yılına ait yaş piramidi verilmiştir.

Buna göre, piramitteki verilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplam nüfus içinde en büyük pay aktif nüfusa aittir.
B) Nüfus artış hızı azalmaktadır.
C) 65+ yaş grubundaki nüfus miktarı 45 - 49 arasındaki nüfus miktarından fazladır.
D) Nüfus yoğunluğu azalmaktadır.
E) Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki payı en azdır.

2. Yıldız Dağları Bölümü
Hakkari Bölümü
Tuz gölü çevresi

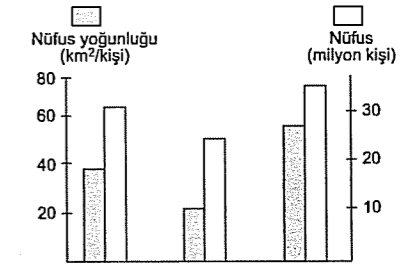
Yukarıda verilen yerlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımsal nüfus yoğunluğunun az olması
B) Yağış miktarlarının az olması
C) Tarım ürünlerinin erken olgunlaşması
D) Sıcaklık farklarının fazla olması
E) Aritmetik nüfus yoğunluğunun az olması

3. Aşağıdakilerden hangisi ülke içi göçlerin az olduğu ülkelerin özelliklerinden biridir?

- A) Gelir dağılımı dengeli değildir.
B) Sanayi belirli bölgelerde yoğunlaşmıştır.
C) Tarımda çalışan nüfusun payı yüksektir.
D) Doğum oranı düşüktür.
E) Kişi başına düşen milli gelir düşüktür.

4.

Grafikte nüfus yoğunluğu ve nüfus miktarları verilen üç ülkenin yüzölçümlerinin büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III B) I - III - II C) II - I - III
D) III - I - II E) III - II - I

5.

Tabloda beş ülkenin 2000 yılına ait 0-14 yaş grubundaki nüfus oranları verilmiştir.

Ülkeler	0-14 yaş grubundaki nüfus oranı (%)
Fransa	22
Yunanistan	23
Mısır	39
İran	44
Türkiye	29

Tablodaki bilgiler incelendiğinde, ülkelerin hangisinde nüfusun ikiye katlanma süresi en kısadır?

- A) Fransa B) Yunanistan C) Mısır
D) İran E) Türkiye

6.

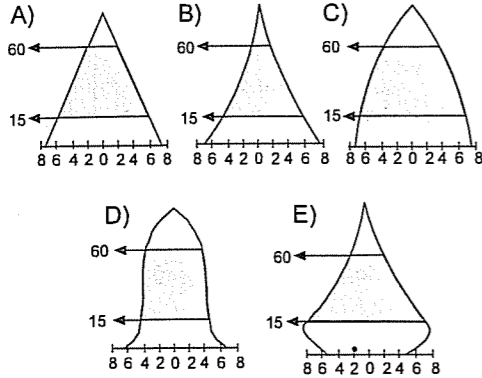
Doğum oranının ölüm oranından fazla olması doğal nüfus artışı denir.

- I. Güneydoğu Asya
II. Kuzeybatı Avrupa
III. Orta Afrika

Yukarıda verilen hangilerinde son yıllarda doğal nüfus artış hızında azalma meydana gelmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Aşağıda nüfus yapılarının özelliklerini gösteren piramitlerin hangisine ait ülkede doğum ve ölüm oranları en yüksektir?

8. Bir yörede yaşlı nüfus oranı artıyor, genç nüfus oranı azalıyor bu yöreyle ilgili,

- Sağlık hizmetleri gelişmektedir.
- Beslenme koşulları iyileşmektedir.
- Doğum oranları azalmaktadır.
- Aktif nüfus oranı azalmaktadır.

bilgilerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

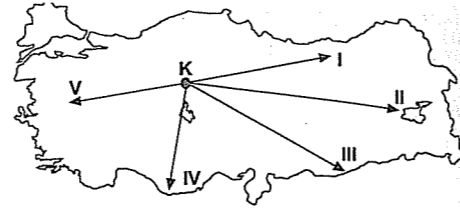
9. Aşağıda tabloda Türkiye'de ve bazı ülkelerde 2000 yılına ait çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımı verilmiştir.

Ülkeler	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Türkiye	48,4	12,9	38,6
ABD	8,4	27,7	63,9
Fransa	7,4	31,3	61,3
İtalya	10,9	33,1	56,0

Tablodan yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- Tarımda çalışan nüfus miktarı en az Fransa'dadır.
- Sanayide çalışan nüfus oranı en az Türkiye'dedir.
- ABD ile Fransa'da hizmet sektörü gelişmiştir.
- İtalya'da sanayi sektöründe çalışan nüfus miktarı tarım sektöründe çalışan nüfus miktarının üç katından fazladır.
- Tarım sektöründe çalışanların oranı arasındaki fark en fazla Türkiye ile Fransa arasındadır.

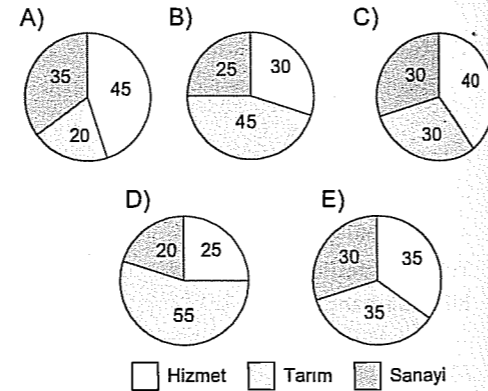
- 10.

Harita üzerinde K merkezinden hangi ok doğru-tusuna hareket edildiğinde ulaşılan yerde jeolojik yapı nedeniyle nüfus yoğunluğunun az olduğu gözlemlenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Çalışan nüfusun sektörlere dağılım oranları yüzde olarak verilen aşağıdaki ülkelerin yerşekillerinin sade olduğu kabul edilirse, hangisinde tarımda insan ve hayvan kullanımı en az, birim alandan elde edilen verim en yüksektir?

12. Hızlı nüfus artışının meydana getirdiği sorunlar arasında;

- iç ve dış göçlerin yaşanması
- işgücü potansiyelinin artması
- hızlı ve plansız kentleşmenin meydana gelmesi
- konut ihtiyacının artması

özelliklerinden hangileri gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

13. Tabloda yüzölçümü ve nüfus yoğunluğu verilen beş ülkenin nüfus miktarı en az ve en fazla olanlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

	Yüzölçümü (km ²)	Nüfus yoğunluğu (km ² /kişi)
I	20.000	40
II	96.000	180
III	68.000	70
IV	90.000	55
V	55.000	42

- A) I ve II B) I ve IV C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

14. Türkiye'nin 2000 yılı nüfus piramidi incelendiğinde, Türkiye nüfusuyla ilgili;

- Nüfus artış oranının artıp artmadığı
- Genç nüfusun aktif nüfusa oranı
- Kadın nüfusun çalışan nüfus içindeki payı
- Köyden kente yaşanan göçün oranı

bilgilerinden hangileri elde edilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve II E) III ve IV

15. Türkiye'de iklim ve yerşekilleri özelliklerinin uygun olduğu yerlerde nüfus yoğunluğu fazladır.

Buna göre, aşağıdaki yerlerin hangisinde nüfus yoğunluğunun az olmasında, iklim ve yerşekilleri özelliklerinin olumsuz etkisinin birlikte etkili-dir?

- Yıldız Dağları Bölümü
- Ergene Bölümü
- Menteşe Yöresi
- Hakkari Bölümü
- Taşeli Platosu

16. – İsveç'te yerleşme üst sınırının Türkiye'den alçak olması
– Ekvatorial Bölgede 1000m'nin altında yerleşmelerin seyrek olması
– Dünya nüfusunun büyük bir bölümünün orta kuşakta toplanması

Yukarıda verilen yargılardan aşağıdakilerden hangisiyle en fazla ilgilidir?

- Yükselti
- Enlem
- Karasallık
- Okyanus akıntıları
- Jeopolitik konum

17. Bir ülkede tarımda çalışanların payı düşükse;

- Tarımsal üretim düşüktür.
- Doğum oranı düşüktür.
- Teknoloji kullanımı fazladır.
- Kentleşme hızı yüksektir.

bilgilerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve IV E) II ve III

18. Adana Bölümü'nün Antalya Bölümü'ne göre fazla nüfuslanmasında,

- sanayinin gelişmiş olması
- tarım alanlarının daha geniş olması
- engebenin az olması
- seracılık faaliyetlerinin yoğun olması

gibi özelliklerden hangileri etkili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) II ve IV E) III ve IV

Konu Performans Testi - 5

1. Aşağıdakilerden hangisi sanayi toplumlarının genel nüfus özelliklerinden değildir?

- A) Ortalama yaşam süresinin uzun olması
B) Hayat standartlarının yüksek olması
C) Bebek ölüm oranının az olması
D) Okur-yazar oranının yüksek olması
E) Çalışan nüfusun yarıdan fazlasının kadın olması

2. Orta enlemlerde,

- I. akarsu boyları
II. yüksek alanlar
III. ılıman iklim bölgeleri
IV. çöl bölgeleri

gibi alanlardan hangileri yerleşme yeri olarak fazla tercih edilmemiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Nüfusun dağılışına bakıldığında, tropikal kuşakta genellikle yüksek yerler yerleşme yeri olarak tercih edilirken, diğer kuşaklarda alçak alanlar daha fazla tercih edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma etki eden temel faktördür?

- A) Toprak özellikleri
B) Su kaynakları
C) İklim özellikleri
D) Yeraltı zenginlikleri
E) Nüfusu yerleştirme politikaları

4. Aşağıdaki ülkelerin sosyo-ekonomik özellikleri düşünüldüğünde, hangisinin nüfus artış hızını artırıcı bir politika izlemesi beklenemez?

- A) İngiltere B) Pakistan C) İtalya
D) Danimarka E) Hollanda

5. Geçmişten günümüze kadar Dünya nüfusu genel olarak artış trendi göstermiştir. Nüfus artışında üç büyük sıçrama dönemi olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin bu üç büyük artış üzerinde etkili olan faktörlerden değildir?

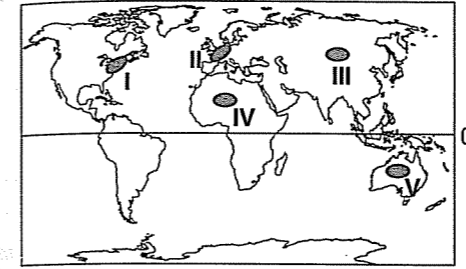
- A) Hayvanların evcilleştirilmesi
B) İkel aletlerin yapılmaya başlanması
C) İklim şartlarının elverişli olması
D) Sanayi devrimi
E) Toprağın işlenmeye başlanması

6. Aşağıda verilenlerden hangisi Dünya'da nüfusun dağılışında daha az etkiye sahiptir?

- A) İklim özellikleri
B) Yeraltı kaynakları
C) Su kaynakları
D) Ekonomik etkinlikler
E) Bitki örtüsü

7. Aşağıdaki kıtalardan hangisinin doğal nüfus artış oranı en azdır?

- A) Afrika B) Asya
C) Güney Amerika D) Avrupa
E) Okyanusya

Yukarıdaki Dünya haritasında gösterilen alanların hangileri Dünya'nın seyrek nüfuslu alanları arasında yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. Ülkelerin gelişmişlik düzeyleriyle nüfus özellikleri arasında ilişkiler kurulabilir.

Aşağıdakilerden hangisi sanayileşme düzeyinin yüksek olduğu bir ülkenin nüfus özellikleri arasında yer almaz?

- A) Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.
B) Sanayi ve hizmet sektöründe çalışanların oranı, tarım sektöründe çalışanların oranından yüksektir.
C) Nüfusun dağılışında iklim ve yerşekilleri gibi doğal faktörler belirleyicidir.
D) Kentli nüfus oranı kırsal nüfus oranından fazladır.
E) Nüfus artış hızı Dünya ortalamasının altındadır.

10. Gelir düzeyinin yüksek olduğu ülkelerin kırsal kesimindeki konutlarda kullanılan yapı malzemeleri üzerinde doğal çevre koşullarının etkisi daha azdır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin hangisinin kırsal kesimindeki konutlarda kullanılan yapı malzemesi üzerinde doğal çevre koşullarının etkisi daha fazladır?

- A) Almanya B) Fransa C) Hindistan
D) Bulgaristan E) Kanada

11. Aşağıdaki şehirlerden hangisi fonksiyonu bakımından diğerleriyle aynı grupta yer almaz?

- A) Tiflis B) Zürih C) Roma
D) Londra E) Sofya

12. Dünya'da nüfus artış hızını kontrol altına alabilmek için çeşitli nüfus politikaları uygulanmasına karşılık, Dünya nüfusu yinede %15 gibi hızlı bir artış oranına sahiptir.

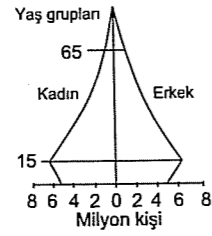
Buna göre,

- I. doğum oranının yüksek olması
II. göçlerin artış göstermesi
III. ölüm oranlarının azalması
IV. kentleşme oranının artması

faktörlerinden hangileri nüfusun artmasının nedenlerinden değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Yanda bir ülkenin nüfusunun yaş gruplarına göre dağılışı piramiti verilmiştir.

Piramitin ait olduğu ülkeyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğru bir yargıdır?

- A) Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.
B) Nüfusun dağılışı doğal koşullardan az etkilenir.
C) Dış ticaret fazlası vardır.
D) Son yıllarda nüfus artış hızında azalma olmuştur.
E) Nüfus yoğunluğu azdır.

14. I. Kavimler göçü
II. Yerleşik hayata geçiş
III. Sanayi devrimi
IV. İnsanların alet yapımını keşfetmesi

Yukarıdakilerden hangisi Dünya nüfusunun artışında sıçrama dönemi göstermesine neden olan gelişmelerden değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve V

15. Sanayi sektörünün geliştiği ülkelerde yatırımlar, ülke geneline diğer ülkelere göre daha dengeli dağılmıştır. Bu nedenle sanayinin geliştiği ülkelerin nüfus dağılışı ülke içinde daha dengelidir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin hangisinde iç göç daha fazladır?

- A) Belçika B) İran C) Hollanda
D) İngiltere E) Almanya

16. Gelişmekte olan ülkelerde yatırımlar ülke geneline yayılmadığı için nüfus dağılışıda bölgeler arasında büyük farklılıklar görülür.

Bu durum,

- I. milli gelirin bölgeler arasında farklılık göstermesi
II. kentleşme oranının bölgeler arasında farklılık göstermesi
III. ülke genelinde iş gücü açığının oluşması
IV. bölgeler arası nüfus artış oranının farklı olması

durumlarından hangilerine neden olmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17. Kentleşme oranının sanayileşme oranından fazla olduğu bir ülke için,

- I. iç göç fazladır.
II. alt yapı hizmetlerinde aksamalar yaşanır.
III. kişi başına düşen milli gelir yüksektir.
IV. sanayi sektöründe çalışanların oranı tarım sektöründe çalışanların oranından fazladır.

özelliklerinden hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

18. Herhangi bir yerde aritmetik nüfus yoğunluğu sürekli artış gösteriyorsa, bu yerle ilgili,

- I. yüzölçümü küçüktür.
II. göç almaktadır.
III. doğum oranı yüksektir.
IV. arazisi engebelidir.

değerlendirmelerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Konu Performans Testi - 6

1. Aşağıdakilerden hangisi, bir ülkede nüfus artış hızının sanayileşme hızından yüksek olmasının olumsuz sonuçları arasında yer almaz?

- A) Kişi başına düşen milli gelirin azalması
B) Kentleşme oranının, sanayileşme oranından yüksek olması
C) İşçi ücretlerinin ucuzlaması
D) Demografik yatırımlara olan ihtiyacın artması
E) Kalkınma hızının yavaşlaması

2. Akarsu boyları eski çağlardan beri genellikle yoğun nüfuslu alanlar arasında yer almıştır. Aşağıdaki akarsulardan hangisi bu genelleme-ye uymaz?

- A) Nil B) Amazon C) İndus
D) Ganj E) Tuna

3. Kent yerleşmelerinde doğal nüfus artış oranı kır yerleşmelerine göre daha azdır.

Bu durum kent nüfusunun,

- I. kentlerde bebek ölüm oranlarının fazla olması
II. kadınların iş hayatına katılımının fazla olması
III. kırsal kesimden göç alması
IV. eğitim seviyesinin yüksek olması

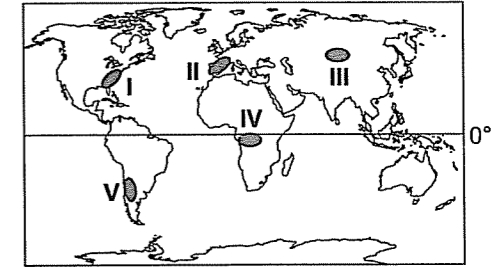
özelliklerinden hangilerinin sonucudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Suudi Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Katar gibi ülkeler, Mısır, Ürdün, Fiiistin ve Güneydoğu Asya ülkelerinden göç almışlardır. **Yukarıda verilen ülkelerin göç alma nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Tarım olanakları
B) Yeraltı zenginlikleri
C) Turizm potansiyelleri
D) Eğitim koşulları
E) Sanayi koşulları

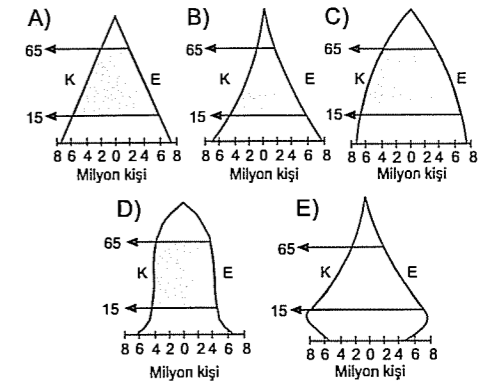
- 5.

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretli alanların hangileri sanayinin gelişmiş olması nedeniyle göç alır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

6. Nüfusun yaş gruplarına dağılışını gösteren piramitlerden, pramitin ait olduğu ülkenin sosyo-ekonomik yapısı hakkında önemli sonuçlar elde edilir. **Buna göre, aşağıdaki nüfusun yaş gruplarına dağılışını gösteren pramitlerden hangisinin ait olduğu ülkenin gelişmişlik düzeyi daha yüksektir?**

7. Nüfus artış hızı %25'in üstünde olan bir ülkenin nüfusunun özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Genç nüfus oranı yaşlı nüfus oranından fazladır.
B) Nüfusun okur-yazar oranı düşüktür.
C) Nüfusun dağılışı iklim ve yerçekilleri gibi doğal koşullara bağımlılık gösterir.
D) Çalışanlar arasında erkek nüfus oranı kadın nüfus oranından azdır.
E) Eğitim ve sağlık gibi demografik yatırımlara gereksinim fazladır.

8. Dünya genelinde kıyı kesimleri iç kesimlerden daha fazla nüfuslanmıştır. Kıyı kesimlerinin fazla nüfuslanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

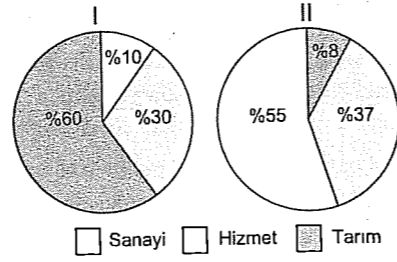
- A) Limanların ticareti olumlu etkilemesi
B) Denizlerin ıslanlaştırıcı etki yapması
C) İklimin tarım koşulları üzerinde olumlu etki yapması
D) Sıkça fırtınaların etkili olması
E) Farklı iş kollarının gelişmesine elverişli olması

9. Çalışan nüfusun yaş ortalaması yüksek olan bir ülke ile ilgili,

- I. nüfus artış hızı yüksektir.
II. sanayileşme düzeyi yüksektir.
III. kişi başına düşen milli gelir yüksektir.
IV. kır nüfus oranı, kent nüfus oranından yüksektir.
özelliklerinden hangileri söylenemez?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Aşağıdaki grafiklerde iki ülkeye ait çalışan nüfusun sektörlere dağılım oranları verilmiştir.

Bu ülkelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. ülkede nüfusun dağılışında iklim ve yerçekillerinin etkisi daha fazladır.
B) II. ülkede işsizlik oranı daha fazladır.
C) I. ülkede tarım yöntemleri daha ilkelidir.
D) II. ülkede eğitim ve sağlık hizmetleri daha gelişmiştir.
E) I. ülkede bebek ölüm oranı daha yüksektir.

11. Aşağıdakilerden hangisi diğer dördünün sonucudur?

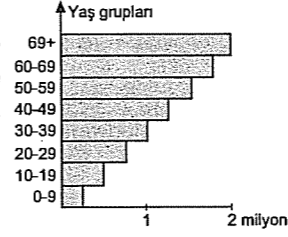
- A) Ortalama yaşam süresinin uzaması
B) Sağlık koşullarının iyileşmesi
C) Bir önceki döneme göre nüfusun artması
D) Doğum oranlarının artması
E) Yaşam standartlarının yükselmesi

12. Nüfus sayımları sonucunda,

- I. aritmetik nüfus yoğunluğu
II. nüfusun cinsiyete göre dağılımı
III. ülkenin ticaret hacmi
IV. kır ve kent nüfusu oranı
bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

13. Yanda nüfusuna yaş pramitlerine göre dağılımı verilen ülke ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişi başına düşen milli gelir Dünya ortalamasının üstündedir.
B) Nüfus artış hızı azdır.
C) Dış satımında sanayi ürünlerinin payı fazladır.
D) Eğitim ve sağlık hizmetleri gelişmiştir.
E) Hammade ihracatı fazladır.

14. Şehirler etkin ekonomik faaliyet kollarına göre gruplandırılır.

Aşağıda şehir ve etkin faaliyet türü eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) İstanbul - sanayi
B) New York - sanayi
C) Moskova - idari
D) Mekke - dini turizm
E) Zürih - idari

15. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın seyrek nüfuslu alanları arasında gösterilemez?

- A) Muson bölgeleri
B) Dönenceler çevresi
C) Kutup kuşağı
D) Orta Asya çölleri
E) Ekvatorial bölgedeki alçak alanlar

16. Hammade ihraç eden ve karşılığında işlenmiş sanayi ürünleri ithal eden bir ülkenin nüfus yapısı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nüfus artış oranı yüksektir.
B) Kırsal nüfus oranı yüksektir.
C) Ortalama yaşam süresi uzundur.
D) İşsizlik oranı yüksektir.
E) Sanayide çalışan nüfus oranı düşüktür.

17. Dünya nüfusunun hızla artması, doğal kaynak tüketiminde hızla artırmaktadır. Bu durum ekolojik dengenin bozulmasının temel nedenleri arasında yer alır.

Buna göre, aşağıdaki kıtaların nüfus artış hızları dikkate alındığında, hangisinde yakın gelecekte hızlı nüfus artışına bağlı olarak doğal dengenin bozulması daha hızlı olacaktır?

- A) Asya B) Afrika C) Okyanusya
D) Avrupa E) Amerika

18. Sanayileşme düzeyi yüksek olan ülkelerde, nüfus artış hızı düşük olduğundan, bu tür ülkeler nüfus artışını teşvik edici düzenlemeler yapmaktadır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin hangisinin nüfus artışını teşvik edici düzenlemeler yapması beklenmez?

- A) Hindistan B) Hollanda C) Danimarka
D) Fransa E) Almanya

Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları

bölüm

3

Konu Performans Testi - 1

1. Aşağıdakilerden hangisi göçlerin nedenleri arasında yer almaz?

- A) Makineli tarımın yaygınlaşması
- B) Savaşlar
- C) Doğal Afetler
- D) Ekonomik nedenler
- E) Yağış miktarının fazla olması

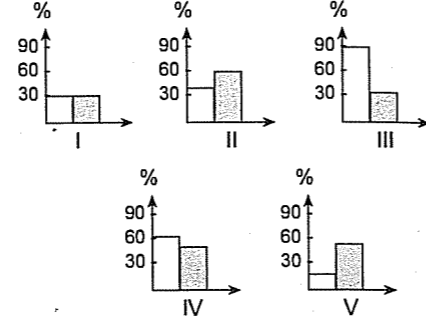
2. I. Miraslarla çiftçi ailelerine düşen tarım topraklarının küçülmesi
II. Kişilerin mesleklerinde arzu ettikleri ortama kavuşma istekleri
III. Makineli modern tarımın yaygınlaşması
IV. Kişi başına düşen tarımsal gelirin azalması
Yukarıdakilerden hangileri kır hayatının kendisinden kaynaklanan ve nüfusu yer değiştirmeye zorlayan nedenler arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) III ve IV

3. İnsanların bireysel ya da aileleriyle birlikte yaşadığı yeri geçici ya da devamlı olarak terk edip başka yerlere gitmesi olayına göç denir.
Buna göre, aşağıdaki özelliklerden hangisi göçün sonuçları arasında yer almaz?

- A) Gecekondulaşma
- B) Alt yapı eksikliği
- C) Sosyal sorunlar
- D) Eğitimde aksamalar
- E) Tarım alanlarının parçalı olması

4. Aşağıda beş ayrı bölgenin nüfus artış hızları ve doğum oranları verilmiştir.

□: Nüfus artış oranı   ■: Doğurganlık oranı

Buna göre, hangisi dışarıdan daha fazla göç almıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. İnsanların bulunduğu alandan zorlanarak göçe itilmesine itici, cazip merkezlere doğru çeşitli nedenlerle çekilmesine çekici sebepler denir.
Aşağıda verilen göçün sebeplerinden hangisi daha farklı bir nedene dayanmaktadır?

- A) Tarımda makinalaşma
- B) Tarlaların miras yoluyla parçalanması
- C) İş bulma isteği
- D) Terör olayları ve kan davaları
- E) Aşırı kuraklık ve erozyon olayı

6. Aşağıdakilerden hangisi göçün nedenleri arasında değildir?

- A) İş olanaklarının sınırlı olması
- B) Eğitim hizmetlerinin yetersizliği
- C) Sağlık hizmetlerinin yetersizliği
- D) Tarım arazilerinin yetersizliği
- E) Kırsal alandaki nüfusun azalması

7. Aşağıdakilerden hangisi göçler sonucu göç alan merkezlerde yaşanan sorunlardan biri değildir?

- A) Nüfusun dağılışının düzensiz olması
- B) Göç alan yerlerde çevre kirliliğinin artması
- C) Konut sıkıntısı yaşanması
- D) Sağlık hizmetlerinin iyileşmesi
- E) Kırsal alanda tarım alanlarının boşaltılması

8. Ülke içerisinde çeşitli nedenlere bağlı olarak nüfusun yer değiştirmesine iç göç denir.
Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Ülke genelinde nüfusun dengesiz olması
- B) Sanayi tesislerinin kent içinde kalması
- C) Alt yapı hizmetlerinin yetersiz kalması
- D) Tarımda makineleşmenin artması
- E) Düzensiz kentleşmelerin görülmesi

9. Bir ülkeden diğer bir ülkeye yapılan göçlere dış göç denir.
Aşağıdaki ülkelerden hangisiyle Türkiye arasında yaşanan göçler diğerlerinden farklı bir özellik taşımaktadır?

- A) Almanya
- B) Bulgaristan
- C) Yunanistan
- D) Afganistan
- E) Irak

10. İnsanların doğdukları yerden başka yerlere geçici ya da sürekli olmak üzere taşınmasına göç denir.
Aşağıdakilerden hangisi göçlere neden olan berisi faktörlerden biri değildir?

- A) Eğitim
- B) Turizm
- C) Yerçekimleri
- D) Sanayi
- E) Tarım

11. I. Siyasi baskılar
II. Tarımda makineleşme
III. Savaşlar
IV. Hızlı nüfus artışı
Yukarıda verilen nedenlerden hangileri yalnızca dış göçlerin meydana gelmesine neden olur?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve IV

12. İnsanların bir yerden başka bir yere ekonomik sosyal, siyasi veya doğal nedenlerle yer değiştirmesi olayına göç denir.
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi göçlere sebep olan siyasi olaylardan biri değildir?

- A) Sınır değişiklikleri
- B) Doğal afetler
- C) İhtilaller
- D) Savaşlar
- E) İç karışıklıklar

13. Aşağıdakilerden hangisi bir ülke nüfusunun düzensiz dağılmasına neden olan faktöre bağlı olarak ortaya çıkar?

- A) Sulu tarımın yaygınlaştırılması
B) Eğitim imkânlarının artırılması
C) Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi
D) Yatırımların dengesiz dağılması
E) Küçük sanayi kollarının yaygınlaştırılması

14. Aşağıdakilerden hangisi göçlerin doğal nedenlerinden biri değildir?

- A) Kuraklık B) Sel C) Deprem
D) Heyelan E) Savaşlar

15. Aşağıdakilerden hangisi göçlerin olumsuz sonuçlarından biri değildir?

- A) Sanayi tesislerinin kent içinde kalması
B) Yatırımların dağılımındaki dengesizlik
C) Konut sorununun ortaya çıkması
D) Tarım alanlarının yerleşmeye açılması
E) Ucuz iş gücünün ortaya çıkması

16. Bilimsel araştırmalarını daha rahat koşullarda sürdürebilmek için, bilimsel açıdan yetişmiş insanların bir ülkeden bir ülkeye yaptıkları göçe beyin göçü denir.

Aşağıdaki ülkelerden hangisi daha fazla beyin göçü vermektedir?

- A) Kanada B) Avustralya C) Belçika
D) Hollanda E) Bulgaristan

17. Bir ülke içerisinde yapılan göçlere iç göçler denir. İç göçler genellikle kırsal kesimden kentlere doğru yapıldığı için kentlerde bir çok olumsuz sonuçlar meydana gelir. Bu sorunları ortadan kaldırmak için bir takım önlemler alınmalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu önlemlerden biri olmaz?

- A) Tarımda makineleşme
B) Sulu tarımın yaygınlaştırılması
C) Modern hayvancılığın geliştirilmesi
D) Eğitim imkânlarını artırılması
E) Küçük sanayi kollarının yaygınlaştırılması

18. İnsanların yaşadıkları yerlerden başka bir yere geçici veya kalıcı süreyle gitmelerine göç adı verilir. Göçlerin nedenleri doğal ve beşeri olarak ikiye ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi göçe neden doğal faktörler arasında gösterilemez?

- A) Erozyonla tarım topraklarının daralması
B) Kuraklık sonucu tarımda verimin düşmesi
C) Tarım topraklarının miras yoluyla bölünmesi
D) Deprem riskinin daha az olduğu bölgelere göç edilmesi
E) Sel ve heyelan bölgelerinin terk edilmesi

Üniversite Performans Testi

1. Aşağıdaki tabloda dünya nüfusunun bazı yıllardaki nüfus miktarı ve bu miktara ulaşma süreleri verilmiştir.

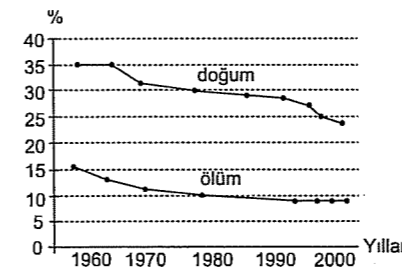
Yıllar	Dünya Nüfusu	Süre
1804	1 milyar	1804 yıl
1927	2 milyar	123 yıl
1960	3 milyar	33 yıl
1974	4 milyar	14 yıl
1987	5 milyar	13 yıl
1999	6 milyar	12 yıl
2011	7 milyar	12 yıl

Tabloda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Dünya nüfusu giderek azalmaktadır.
B) Dünya nüfus yoğunluğu azalmaktadır.
C) Dünya nüfusu 4 milyardan 5 milyara geldiğinde 13 yıl geçmiştir.
D) 1960 yılında 3 milyar olan dünya nüfusunun ikiye katlanması için 60 yıl geçmiştir.
E) En fazla nüfus miktarı artışı 1999-2011 yılları arasında gerçekleşmiştir.

YGSCOĞSB199/1

2. Aşağıdaki grafikte Dünya'da 1960-2000 yılları arasındaki doğum ve ölüm oranları gösterilmiştir.

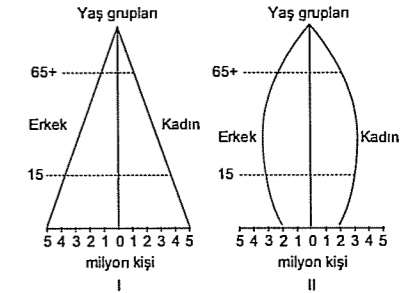

Bu grafiğe bakılarak Dünyadaki nüfus artış oranına en fazla katkıyı aşağıdaki kıta çiftlerinden hangileri yapmıştır?

- A) Afrika - Asya
B) Kuzey Amerika - Güney Amerika
C) Avrupa - Antartika
D) Asya - Avustralya
E) Afrika - Avrupa

YGSCOĞSB199/2

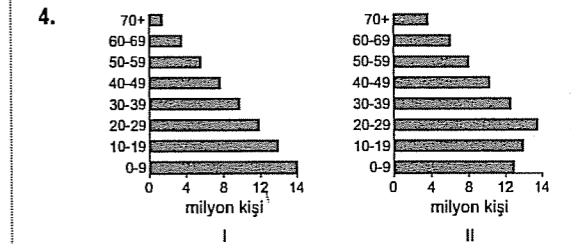
3. Aşağıda iki ayrı ülkenin nüfusunun yaş gruplarına göre dağılışı verilmiştir.

Bu piramitlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. ülkede doğum oranı daha yüksektir.
B) II. ülkede sağlık hizmetleri gelişmiştir.
C) I. ülkede genç nüfus oranı daha fazladır.
D) II. ülkede bağımlı nüfus oranı daha yüksektir.
E) II. ülkede doğum oranı son yıllarda azalmıştır.

YGSCOĞSB199/3

Bir ülkenin piramidi I. konumdan II. konuma geçiyorsa,

- I. Enerji tüketimi artmaktadır.
II. Doğum oranı azalmaktadır.
III. Nüfus yoğunluğu azalmaktadır.
Yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

YGSCOĞSB199/4

5. Aşağıda verilenlerden hangisi nüfus artış hızının yüksek olmasının olumlu sonuçlarından biri değildir?

- A) Üretim ve vergi gelirlerinin artması
B) Mal ve hizmetlere olan talebin artması
C) İş gücünün ucuzlaması
D) Nüfusun dinamizmini koruması
E) Tasarrufların azalması

YGSCOĞSB199/5

6.

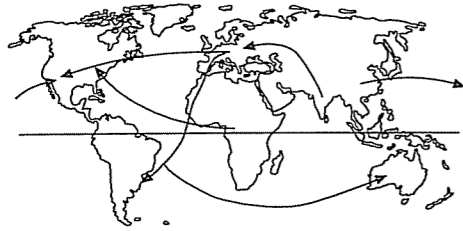

Yukarıdaki dünya haritasında işaretli yerlerin hangisinde alçak alanlar yerleşme koşulları açısından **daha az** elverişlidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB200/6

7. Aşağıdaki haritada dünyada en fazla göçün meydana geldiği doğrultular verilmiştir.

Buna göre, göç veren yerler arasında aşağıdakilerden hangisi **gösterilemez**?

- A) Çin B) ABD C) Avrupa
D) Afrika E) Hindistan

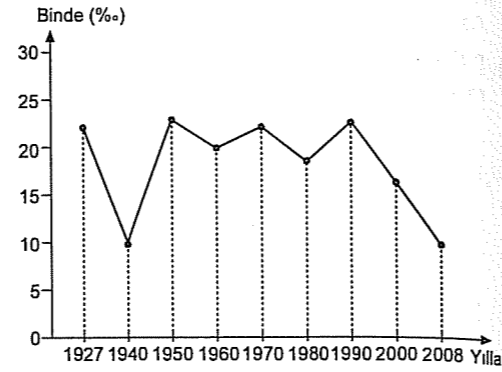
YGSCOĞSB200/7

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de yaşanan göçlerin nedenlerinden biri **değildir**?

- A) Hızlı nüfus artışı
B) Şehirlerdeki nüfus baskısı
C) İş imkânlarının kısıtlı olması
D) Tarımda makineleşme
E) Miras yoluyla tarım topraklarının parçalanması

YGSCOĞSB200/8

9. Aşağıda Türkiye'nin bazı yıllara ait nüfus artış hızı grafiği verilmiştir.

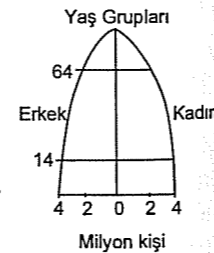

Grafiğe bakıldığında, aşağıdakilerden hangisi **karılamaz**?

- A) 1940 ve 2008 yıllarında nüfus artış hızı diğer dönemlerden az olmuştur.
B) Nüfus artış hızı 1990'dan sonra sürekli azalmıştır.
C) Nüfus artış hızında belirgin dalgalanmaları olmuştur.
D) 1950 yılında nüfus artış hızı 2000 yılından yüksek olmuştur.
E) Nüfus miktarı bazı yıllarda artmış, bazı yıllarda azalmıştır.

YGSCOĞSB200/9

10. Yanda nüfus piramidi verilen bir ülke için aşağıdakilerden hangisine **ulaşılabilir**?

- A) Gelişmişlik düzeyi yüksektir.
B) Nüfusunun eğitim düzeyi yüksektir.
C) Doğum oranları azdır.
D) Nüfus yoğunluğu fazladır.
E) Yaşam standardı yüksektir.

YGSCOĞSB200/10

11. Aşağıdaki tabloda bazı ülkelere ait doğum ve ölüm oranları verilmiştir.

Ülkeler	Doğum oranı (‰)	Ölüm oranı (‰)
Almanya	8,1	10,3
Avusturya	12,7	6,9
Etiyopya	38,6	12
Japonya	8,2	9
Meksika	19,1	4,7

Tablodaki bilgilere bakılarak doğal nüfus artış hızı **sırasıyla en fazla ve en az** ülkeler aşağıdakilerden hangisidir?

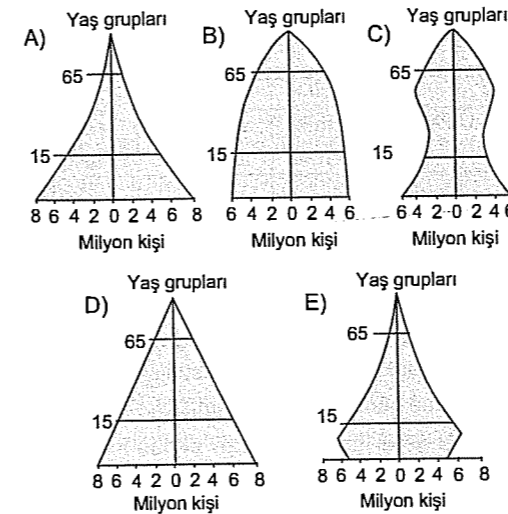
- A) Almanya – Avusturya
B) Etiyopya – Almanya
C) Meksika – Japonya
D) Avusturya – Meksika
E) Japonya – Etiyopya

YGSCOĞSB201/11

12. Aşağıda bir ülkenin nüfus özellikleri verilmiştir.

- Çocuk ölüm oranı azdır.
- Nüfusun eğitim düzeyi yüksektir.
- Nüfus artış hızı çok düşüktür.
- Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.

Buna göre, yukarıda özellikleri verilen ülkenin nüfus pramidi aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

YGSCOĞSB201/12

13. I. Kişi başına düşen tarım topraklarının gün geçtikçe azalması
II. Km²'ye düşen insan sayısının her yıl artması
III. Kiş başına düşen milli gelirin artması
IV. Temel hizmetlere olan talebin her yıl artması
Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de nüfusun arttığına **kanıt olamaz**?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

YGSCOĞSB201/13

14.

Haritada numaralarla gösterilen yerlerin nüfus özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **yanlış** verilmiştir?

- A) I no'lu yerde dağlık olduğundan nüfus seyrek.
B) II no'lu yerde ticaretin gelişmişliğinden dolayı nüfus yoğundur.
C) III no'lu yerde yağış azlığından dolayı nüfus seyrek.
D) IV no'lu yerde sanayi ve ticaretten dolayı nüfus yoğundur.
E) V no'lu yerde yerçekillerinden dolayı nüfus seyrek.

YGSCOĞSB201/14

15. Dünya nüfusu yeryüzüne eşit ve dengeli dağılmamış, kıtalara ve ülkelere göre farklılık göstermiştir. Örneğin, Kuzey Afrika yağış azlığından, Himalayalar eğim ve engebeden, Kongo havzası sık orman örtüsünden dolayı tenhadır. Nüfusun dağılışında sadece doğal faktörler etkili değildir. Beşeri etkenlerde nüfusun dağılışı üzerinde önemli rol oynamaktadır. Örneğin Batı Avrupa sanayi üretimi ve gelişmiş finans sektörü sayesinde Dünya'nın en yoğun nüfuslanmış yerleri arasında yer alır.
Buna göre, yukarıdaki paragrafta Dünya'da nüfusun dağılışına etki eden aşağıdaki faktörlerden hangisine **değinilmemiştir**?

- A) Sanayi B) Bitki örtüsü
C) Yerçekilleri D) İklim
E) Yer altı zenginlikleri

YGSCOĞSB201/15

Konu Performans Testi - 1

1. Yerleşik hayata, tarımsal faaliyetlerin başlamasıyla geçilmiştir.

Buna göre, insanların yaşamında köklü değişimlerin meydana geldiği çağ, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paleolitik (Kabataş)
B) Mezolitik (Yontmataş)
C) Neolitik (Cilalıtaş)
D) Kalkolitik (Maden Devri)
E) Tunç Devri

2. Ekonomik faaliyetlerin çeşitlenmesinde en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zaman
B) İhtiyaçlar
C) Sermaye
D) Keşifler
E) İklim

3. Geçmişten günümüze insanların geçim tarzları farklılık göstermektedir.

Buna göre;

- I. Paleolitik çağ - Avcılık ve toplayıcılık yapılması
II. Mezolitik çağ - Yerleşik hayata geçilmesi
III. Neolitik çağ - Ticaretin başlaması
IV. Kalkolitik çağ - Madenlerin işlenmesi

eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

4. I. Madencilik
II. Sanayi
III. Tarım
IV. Turizm

Yukarıda verilen ekonomik faaliyetlerin ortaya çıkışının geçmişten günümüze doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I, III, II, IV
B) I, II, IV, III
C) II, I, III, IV
D) III, II, IV, I
E) III, I, II, IV

5. Aşağıdaki ürünlerden hangisi birincil ekonomik faaliyetlerden elde edilen ürünlerden değildir?

- A) Süt
B) Linyit
C) Elma
D) Kereste
E) Elbise

Ülke	Birincil ekonomik faaliyeti %	İkincil ekonomik faaliyet %	Üçüncül ekonomik faaliyet %
I	70	10	20
II	20	30	50
III	5	30	65
IV	15	35	50
V	5	20	30

Yukarıdaki tabloda aktif nüfusun ekonomik faaliyet türlerine göre dağılımı verilmiştir.

Buna göre, hangi ülkenin ekonomik olarak en ileri düzeyde olduğu savunulabilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

7. Aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla birincil, ikincil ve üçüncül ekonomik faaliyetlere örnekler gösterilmiştir?

- A) Ticaret, madencilik, hayvancılık
B) Tarım, madencilik, turizm
C) maden işleme, ormancılık, sağlık
D) Savaş aletleri, ulaşım faaliyetleri, eğitim
E) Tarım, silah sanayi, bankacılık

8. Aşağıdaki özelliklerden hangisi üçüncül faaliyetlerin gelişmiş olduğu bir ülkenin genel özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Hammadde ihracatı fazladır.
B) Okuma - yazma oranı yüksektir.
C) Kent nüfus oranı fazladır.
D) Ortalama insan ömrü uzundur.
E) Nüfus artış hızı düşüktür.

	Birincil faaliyet (tarım)	İkincil faaliyet (sanayi)	Üçüncül faaliyet (Hizmet)
I	48	22	30
II	12	33	65
III	30	30	40

Yukarıdaki tabloda üç farklı ülkenin aktif nüfusunun ekonomik faaliyet kollarına göre, dağılımı gösterilmiştir.

Buna göre, bu ülkelerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kişi başına düşen elektrik enerji tüketimi en fazla II. ülkededir.
B) I. ülkenin tarımsal üretimi en fazladır.
C) Faaliyet kollarına dağılımı en dengeli III. ülkedir.
D) II. ülkenin hammadde ihtiyacı en fazladır.
E) I. ülkede kent nüfus oranı en düşüktür.

10. I. Öğretmen
II. Çiftçi
III. Marangoz

Yukarıdaki meslek gruplarının ekonomik faaliyet içinde yer aldığı grup aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Birincil	İkincil	Üçüncül
A)	I	II	III
B)	III	II	I
C)	II	III	I
D)	I	III	II
E)	II	I	III

11. Üçüncül ekonomik faaliyetlerin arttığı bir bölgede,

- I. Bölge dışına göç,
II. Kalkınma düzeyi
III. Tarımsal nüfus yoğunluğu
IV. Ulaştırma sektörü

niceliklerinden hangilerinin artması beklenemez?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

12. Sanayileşme pek çok olumlu sonuçlar ortaya çıkardığı gibi olumsuz etkilerde de bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi sanayileşmenin olumsuz etkileri arasında yer almaz?

- A) Sera etkisi
B) Su kirliliği
C) Asit yağmurları
D) Toprağın çimentolaşması
E) İhracatın artması

13. Sanayileşme hızı yüksek yerlerde iş imkânlarının fazla olmasından dolayı nüfus yoğunluğu fazladır. **Aşağıdaki yerlerden hangisinde yukarıdaki nedenden dolayı nüfus fazladır?**

A) Muson ülkeleri
B) Batı Avrupa
C) Nil Nehri çevresi
D) Amazon Havzası
E) Himalayalar

14. Aşağıda bazı meslek grupları ile bu meslek gruplarının yer aldığı ekonomik faaliyetler eşleştirilmiştir.

I. Öğretmen - Üçüncül
II. Demir çelik işçisi - Birincil
III. Maden işçisi - İkincil
IV. Halkla ilişkiler - Üçüncül
V. Balıkçı - Birincil

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlış olarak verilmiştir?

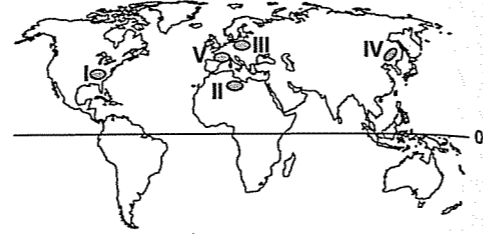
A) I B) II C) III D) IV E) V

15. I. Madencilik
II. Hayvancılık
III. Turizm
IV. Sanayi

Yukarıda verilen ekonomik etkinliklerden hangileri birincil faaliyetler arasında gösterilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

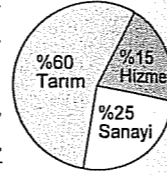
16. Aşağıdaki Dünya haritası üzerinde bazı bölgelerdeki önemli üretim alanları verilmiştir.

Buna göre, işaretli alanların hangisinde sanayi değerlerine göre daha az gelişmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Yandaki grafikte bir ülkede çalışan nüfusun ekonomik faaliyetlere göre dağılımı verilmiştir.

Buna göre, bu ülke ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Hammadde ihraç etmektedir.
B) Çalışan nüfusun yarısından fazlası tarım sektöründedir.
C) Sanayi sektöründe çalışanların oranı hizmet sektöründen fazladır.
D) 60 milyon kişi tarım ile uğraşmaktadır.
E) Gelişmekte olan bir ülkedir.

18. Neolitik (Yeni) çağdan Kalkolitik (maden) çağına geçildiğinde aşağıdaki gelişmelerden hangisi yaşanmamıştır?

- A) Köyler büyüyerek kentlere dönüştü.
B) Esnaf sınıfı ortaya çıktı.
C) İmparatorluklar kuruldu.
D) Hayvanların evcilleştirildi.
E) Savunma gücü arttı.

Konu Performans Testi - 2

1. Aşağıdakilerden hangisi Paleolitik Çağ'ın genel özelliklerinden biridir?

- A) İnsanların mağara ve ağaç kovuklarında yaşamaları
B) Askeri açıdan güçlü devletlerin kurulması
C) Tarımsal faaliyetlerin yoğun şekilde yürütülmesi
D) Yerleşim yerlerinin su boylarında kurulması
E) Savaş aletlerinde demirin kullanılması

2. Aşağıdakilerden hangisi ikincil ekonomik faaliyetlerin yürütüldüğü yerlerden biridir?

- A) Tersaneler
B) Maden ocakları
C) Tarım alanları
D) Eğitim kurumları
E) Kamu kurumları

3. İnsanların geçimini sağlamak amacıyla yaptığı ekonomik faaliyetler belli bir aşama ve bilgi birikimi ile sağlanmıştır.

Buna göre, ekonomik faaliyetlerde görülen aşamalar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Avcılık - Toplayıcılık - Tarım - Ticaret - Sanayi
B) Toplayıcılık - Tarım - Avcılık - Sanayi - Ticaret
C) Tarım - Avcılık - Toplayıcılık - Sanayi - Ticaret
D) Avcılık - Toplayıcılık - Ticaret - Tarım - Sanayi
E) Toplayıcılık - Avcılık - Tarım - Ticaret - Sanayi

4. İnsanın varoluşundan günümüze kadar olan dönemde geçim kaynaklarının çeşitliliği artmıştır. **Aşağıda verilen özelliklerden hangisi bu çeşitlilikte daha fazla etkiye sahiptir?**

- A) Hayvanların evcilleştirilmesi
B) Yerleşik hayata geçilmesi
C) Madenlerin işlenmesi
D) Avcılığın yapılması
E) Takasın yapılması

5. Ekonomik faaliyet türleri birincil, ikincil ve üçüncül faaliyetler olarak gruplanır. **Buna göre, aşağıdaki meslek gruplarından hangisi diğerlerinden farklı bir faaliyet grubunda yer almaktadır?**

- A) Balıkçılık B) Ormancılık C) Hayvancılık
D) Madencilik E) Pazarlama

6. Ekonomik faaliyetler birincil, ikincil ve üçüncül faaliyet olmak üzere 3'e ayrılır. **Buna göre, aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisi farklı bir grupta yer alır?**

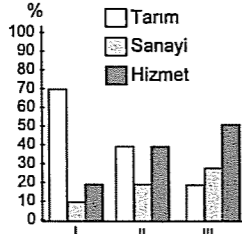
- A) Ulaşım B) Bankacılık C) Pazarlama
D) Tarım E) Turizm

7. Aşağıdaki ekonomik etkinliklerden hangisi yeraltı kaynaklarına bağlı olarak gelişen ekonomik faaliyetlerden biri değildir?

- A) Demir çelik sanayi
B) Otomotiv sanayi
C) Mobilya sanayi
D) Petrol sanayi
E) Silah sanayi

8. Çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına göre dağılım oranları, o ülkenin kalkınma düzeyini gösterir.

Grafikteki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. merkeze ait ülke gelişmemiştir.
B) II. merkezin tarım ve hizmet sektörü %40 tır.
C) I. merkezin sanayisi fazla gelişmemiştir.
D) III. merkeze ait ülke gelişmiştir.
E) I. merkezin yüzölçümü diğerlerinden fazladır.

9. İlk zamanlarda en önemli ekonomik sektör tarım iken günümüzde tarımın yerini sanayi sektörüne bırakması ilk önce aşağıdaki olaylardan hangisiyle başlamıştır?

- A) Demirin bulunması
B) Ateşin bulunması
C) Coğrafi keşifler
D) Fransız ihtilali
E) Sanayi devrimi

10. I. Fransız devrimi
II. Sanayi devrimi
III. Tarım devrimi
IV. Bilişim devrimi

Yukarıda toplumların hayatını etkileyen devrimler verilmiştir.

Buna göre; toplumsal hayatta, bütün Dünya'yı etkileyen ve ekonomik faaliyetlerin çeşitlenmesinde hangileri rol oynamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) III, IV E) II, III, IV

11. Gelişmiş ülkelerin ekonomilerinin temeli sanayi ve hizmet sektörüne dayanmaktadır. Aşağıdakilerden hangisi ekonomisi sanayi ve hizmet sektörüne dayanmanın bir ülkeyle ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Tarım ürünleri çeşitliliğinin az olması
B) Mamül madde ihracatının fazla olması
C) Enerji tüketiminin fazla olması
D) Hammadde ithalatını fazla olması
E) GSMH'nin yüksek olması

12. Bir ülkede tarımda makine kullanımının ülkeye en önemli katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaliteli tohum kullanılır.
B) Verim ve üretim artar.
C) Ekilen alan genişler.
D) Tarımda çalışan kişi sayısı artar.
E) Sulanabilen alanlar genişler.

13. Tarım alanlarının genişletilmesi ya da tarımla uğraşan aile sayısının artırılması tarımsal üretimi artırır. Ancak tarımsal verimi artırmaz.

Buna göre, aşağıdaki çalışmalardan hangisinin yapılması tarımsal üretimi artırmaya yönelik değildir?

- A) Toprak bakımı B) Gübreleme
C) Makineleşme D) Sulama
E) Nadas

14. İnsan var oluşundan günümüze kadar çeşitli geçim kaynakları ile varlığını sürdürmüştür. Ancak Batı Avrupada 17. yy'da ekonomik yaşam tarzı değişmeye başlayınca bu durum kırsal alanlarda da değişim yaşanmasını sağladı.

Buna göre, aşağıda verilen buluşlardan hangisi bu durumun ortaya çıkmasını hızlandırmıştır?

- A) Buhar makinesi B) Telefon
C) Tren D) Traktör
E) Gemi

15. İnsanlar, hayatlarını devam ettirmek ve ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmak zorundadır. Bu da insanların çeşitli ekonomik faaliyetlerde bulunmasına neden olmuştur.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi birincil faaliyetler grubunda yer almaz?

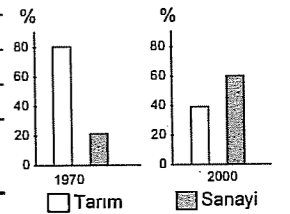
- A) Madencilik B) Ulaşım C) Balıkçılık
D) Hayvancılık E) Tarım

16. Ekonomik faaliyetler tarım, sanayi ve hizmet olmak üzere üç gruba ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi hizmet sektörü içinde yer alan bir ekonomik etkinliktir?

- A) Hammaddenin işlenilmesi
B) Balıkçılık
C) Madencilik
D) Ormancılık
E) Bankacılık

17. Yandaki grafikte bir ülkenin 1970-2000 yılları arasında tarım ve sanayi sektöründe çalışan nüfusunun oranı verilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu ülke için doğru bir yorum olmaz?

- A) Tarımda çalışan nüfus miktarı azalmıştır.
B) Gelişmekte olan bir ülkedir.
C) Enerji tüketiminde artış olmuştur.
D) Sağlık hizmetlerinde gelişmeler yaşanmıştır.
E) Kişi başına düşen milli gelir artmıştır.

18. Karadeniz Bölgesi'nde yerşekillerinin dikkat çekici özellikleri arasında dağların kıyıya paralel uzanması ile engebeli bir yapıya sahip olması yer alır. Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde yerşekillerinin ekonomiye etkisi verilmiştir?

- A) Nadas alanlarının az olması
B) Tarım alanlarının dar ve parçalı olması
C) Sebzeçiliğin gelişmemesi
D) Yıllık sıcaklık farkının az olması
E) Doğal nüfus artış hızının yüksek olması

Mekânsal Bir Sentez : Türkiye

Türkiye'nin Yerçekilleri ve İklimi

bölüm

1

Konu Performans Testi - 1

1. Türkiye'de dağların doğu-batı yönlü uzanmalarının bir takım olumsuz sonuçları vardır.

Buna göre;

- İç kesimlere denizel iklimin sokulamaması
- Ulaşımın doğu - batı yönlü gelişmiş olması
- Güney ve kuzey kıyılardan iç kesimlere karayolu bağlantısının ancak geçitlerden sağlanabilmesi
- İç kesimlerde tarımda sulamaya duyulan ihtiyacın fazla olması

yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de dağların doğu - batı yönlü uzanmasının olumsuz sonuçlarından değildir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

2.

Türkiye haritasında işaretli alanlarda görülen kıyı tipleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I	II	III	IV
A)	Boyuna kıyılar	Enine kıyılar	Dalmaçya tipi kıyılar	Boyuna kıyılar
B)	Boyuna kıyılar	Dalmaçya tipi kıyılar	Enine kıyılar	Boyuna kıyılar
C)	Enine kıyılar	Limanlı kıyılar	Limanlı kıyılar	Dalmaçya tipi kıyılar
D)	Dalmaçya tipi kıyılar	Enine kıyılar	Boyuna kıyılar	Limanlı kıyılar
E)	Limanlı kıyılar	Enine kıyılar	Boyuna kıyılar	Ria tipi kıyılar

3. Aşağıdakilerden hangisi Kuzey Anadolu ve Toros Dağları'nın ortak özelliklerden biri değildir?

- A) Alp - Himalaya kıvrım sistemi içinde bulunmaları
B) Orojeneze bağlı kırılma sonucu oluşmaları
C) Genel olarak doğu - batı yönlü uzanımına sahip olmaları
D) Genç kıvrım sistemleri olmaları
E) Karstik kayalardan oluşmaları

4. Türkiye'nin iç kesimlerinde özellikle de iç Anadolu'da ova ve platólar geniş yer tutar. Bu durum aşağıdakilerden hangisi üzerinde en az etkili olmuştur?

- A) Akarsuların akış hızında
B) Ulaşımın kolay olmasında
C) Tarım alanlarının geniş olmasında
D) Akarsuların rejiminin düzensiz olmasında
E) Tarımda makine kullanılabilmesinde

5. Platolar, aşınım, yatay duruşlu, lav ve karstik platolar olmak üzere gruplara ayrılır.

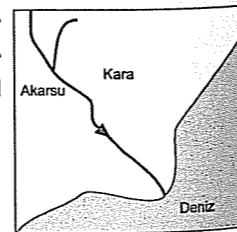
Buna göre;

- Erzurum - Kars Platosu
- Haymana Platosu
- Taşeli Platosu
- Bozok Platosu

platolarından hangileri yatay duruşlu platolara örnektir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

6. Yanda oluşum şekli verilen ova grubuna aşağıdakilerden hangisi dahil edilemez?

- A) Çarşamba Ovası   B) Bursa Ovası
C) Çukurova   D) Silifke Ovası
E) Bafra Ovası

7. Orojenez sonucu, yan basınçlara uğrayan tabakalar sert yapılı ve yan basıncın etkisi fazla ise kırılmalar meydana gelir. Kırılma sonucu çöken kısımlara graben denir.

Aşağıda verilen ovalardan hangisi bir graben alanında oluşmamıştır?

- A) Gediz Ovası
B) Çarşamba Ovası
C) Büyük Menderes Ovası
D) Bakırçay Ovası
E) Küçük Menderes Ovası

8. Akarsuyun debisi (akımı) üzerinde yağış rejimi ve kar erimeleri önemli rol oynar.

Buna göre, yukarıdaki haritada gösterilen akarsuların hangisinin debisinde yaz aylarında bir artış gözlenir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

9. Türkiye'de Kuzey Anadolu Dağları ve Toros Dağları denize paralel uzanır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dağların denize paralel uzanması sonucunda gerçekleşmemiştir?

- A) İç kesimlerle ulaşımın ancak bazı geçitlerden sağlanabilmesi
B) İç kesimlerde karasallık şiddetinin fazla olması
C) Dağların denize dönük kısımlarında yamaç yağışlarının oluşması
D) İç Anadolu Bölgesi'nin en az yağış alan bölge olması
E) İç Anadolu'da yerçekillerinin sade olması

10. Ülkemizdeki tektonik ovalar, yer kabuğu hareketleri sonrasında çöken kısımların akarsuların taşıdığı alüvyonlarla örtülmesi sonucu oluşmuştur. Buna göre, aşağıda verilen ovaların hangisi tektonik oluşumlu değildir?

- A) Amik Ovası   B) Bafra Ovası
C) Malatya Ovası   D) Konya Ovası
E) Malazgirt Ovası

11. Türkiye'de en yaygın alanda bulunan toprak tiplerinin kestane rengi ve kahverengi step toprakları olmasının temel nedeni daha çok aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yerçekillerinin çeşitlilik göstermesi
B) Bitki örtüsünün çeşitli olması
C) Geniş alanda karasal iklimin etkili olması
D) Yükselti değerlerinin yer yer farklılık göstermesi
E) Arazinin kayaç yapısının farklılık göstermesi

12. Türkiye arazisi genç oluşumlu olduğundan, fay hatları oldukça fazladır. Bu nedenle Türkiye'de tektonik deprem riski yüksektir. Bu riskin yüksek olması bazı tedbirlerin alınmasını zorunlu kılar.

Aşağıdakilerden hangisi depremin zararlarını azaltıcı tedbirlerden biri değildir?

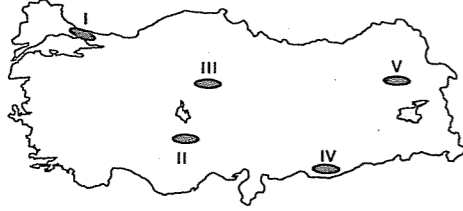
- A) Depreme dayanıklı yapı malzemeleri kullanmak.
B) Konut yapılacak alanların arazi etüdlerini iyi yapmak.
C) Alüvyal alanlarda yerleşmeleri yoğunlaştırmak.
D) Sert yapılı arazileri yerleşim alanı olarak seçmek.
E) Çok katlı binalar inşa etmekten kaçınmak.

13. Aşağıda verilen ovalardan hangisi karstik alanlarda oluşan karstik aşınım ovası değildir?

- A) Tefenni   B) Acıpayam   C) Korkuteli
D) Kestel   E) Altınbaşak

14. Türkiye arazisi III. jeolojik zaman sonları ve IV. jeolojik zaman başlarında toptan yükselmeye uğradığından geniş düzlükler yükseklerde yer alır. Bu düzlükler daha sonra akarsular tarafından yarılmış ve plato özelliği göstermişlerdir.

Buna göre haritada işaretli platoların hangisi yüksek platolara örnek oluşturmaz?

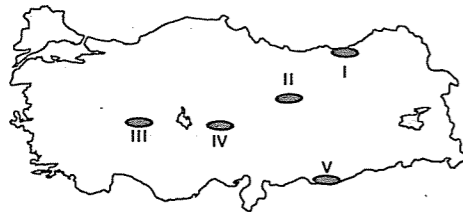
- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Türkiye ortalama yükseltisi fazla ve engebeli bir ülkedir.

Türkiye'nin yerçekilleriyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Dağlar genel olarak doğu-batı yönünde uzanır.
B) Akarsular denge profiline ulaşmamıştır.
C) Kısa mesafelerde iklimin değişmesi yerçekillerinin sonucudur.
D) Kuzey ve güney kıyıları, boyuna kıyılara örnek oluşturur.
E) I. jeolojik zamanda oluşan araziler III. jeolojik zamanda oluşan araziden fazladır.

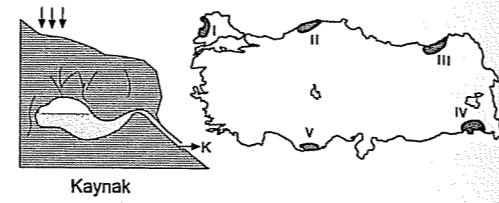
16. Erozyon, bitki örtüsünün zayıf, yağış miktarının az ve yağışın düzensiz olduğu alanlarda fazladır.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların hangisinde erozyon şiddeti en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 17.

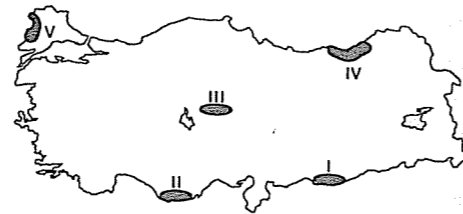
Yukarıda verilen kaynak türü Türkiye haritasında işaretli alanların hangisinde yaygın olarak bulunur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Türkiye'deki yerçekillerinin oluşumunda etkili olan kuvvetler dikkate alındığında, aşağıdaki dağların hangisi farklı bir kuvvet tarafından oluşturulmuştur?

- A) Aras Dağları B) Küre Dağları
C) Cilo Dağları D) Erciyes Dağı
E) Zigana Dağı

19. Toprak yüzeyinin akarsular ve rüzgarlar gibi dış kuvvetlerin etkisiyle süpürülmesine erozyon denir.

Bitki örtüsünün zayıf ve yağışın sağanaklar şeklinde olduğu yerlerde erozyon fazla olduğuna göre, Türkiye haritasında işaretli alanların hangilerinde erozyon şiddeti en fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

Konu Performans Testi - 2

1. Yerkabuğunun en üst katmanı olan Sial'in yeryüzü şekillerinin durumuna göre kalınlığı farklılık gösterir.

Buna göre, Türkiye haritasında verilen noktaların hangisinde Sial'in kalınlığı en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Magma'nın yeryüzüne çıkmadan yerin içinde soğumasıyla oluşan taşlara iç püskürük taşlar adı verilir. Bu taşlar ülkemizde özellikle Doğu Anadolu Bölgesi'nde yaygındır.

Aşağıdakilerden hangisi bu taşlara örnek gösterilebilir?

- A) Bazalt B) Kum taşı C) Granit
D) Mermer E) Konglomera

3. Batı Karadeniz Bölümü'nde yer alan Zonguldak ve çevresinde taş kömürünün çıkarılıyor olması, aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) İklimin yağışlı olduğunu
B) I. zamana ait arazilerin olduğunu
C) Farklı zamanlara ait arazilerin olduğunu
D) Dağlık bir bölge olduğunu
E) Ekonomik faaliyetlerin gelişmiş olduğunu

4. Kayaçlar oluşumlarına göre katılışım, tortul ve başkalaşım kayaçlar olarak üç grup altında toplanır. Buna göre, Türkiye dağlarında aşağıda verilen kayaçların hangisinin oluşumu diğerlerinden farklıdır?

- A) Ağrı Dağı granitleri
B) Karacadağ bazaltları
C) Erciyes Dağı tüfleri
D) Nemrut Dağı gnaysları
E) Uludağ andezitleri

5. Volkanizma sonucu Magma'nın yerkabuğuna soğulması, yerin derinliklerinde veya yeryüzüne çıkarak soğuması sonucu oluşan kayaçlara katılışım kayaçları adı verilir.

Türkiye'de bu tür kayaçlar aşağıdaki coğrafi bölgelerimizden hangilerinde en fazla görülür?

- A) Karadeniz - Akdeniz
B) Karadeniz - Güneydoğu Anadolu
C) İç Anadolu - Doğu Anadolu
D) Akdeniz - Ege
E) Marmara - Karadeniz

6. Suyun içinde eriyik halde bulunan maddelerin çökmesi sonucu kimyasal tortul taşlar oluşur. Buna göre, aşağıdaki yerlerde yaygın olan taşlardan hangisi kimyasal tortullara örnek gösterilmez?

- A) Afyon mermer yatakları
B) Pamukkale travertenleri
C) Erzurum kaya tuzu yatakları
D) Antalya kalkerli arazileri
E) Yozgat jipsli arazileri

7. Aşağıda verilen kaya türlerinden hangileri önceden mevcut olan kayaların yüksek basınç ve sıcaklık altında değişime uğraması sonucu oluşmuş başkalaşım taşlarıdır?

- A) Linyit - Turba
B) Tuz - Kalker
C) Granit - Diyorit
D) Bazalt - Tüf
E) Gnays - Mermer

8. Aşağıdaki jeolojik devirlerden hangisinde Dünya'da veya Türkiye'de oluşan olaylardan biri yanlış gösterilmiştir?

- A) II. zaman → Eski kıta çekirdekleri
B) III. zaman → Genç kıvrım dağları
C) I. zaman → Taş kömürü yatakları
D) III. zaman → Linyit, petrol, tuz yatakları
E) IV. zaman → İstanbul ve Çanakkale boğazları

9. I. Linyit yatakları yaygındır.
II. Akarsuların enerji potansiyeli yüksektir.
III. Akarsuların denize döküldüğü yerlerde delta ovaları oluşmuştur.
IV. İç kesimlere gidildikçe yağış miktarı azalma gösterir.

Yukarıdaki özelliklerden hangileri Türkiye'nin yeryüzü şekillerinin III. zamanın sonunda ve IV. zamanın başında meydana gelen değişikliklerin doğrudan bir sonucu olduğunu kesin olarak kanıtlar?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve IV
E) II ve III

10. Bir kimyasal tortul kaya olan kalker, yüksek sıcaklık ve basınç altında kalarak başkalaşım kayası olan mermer dönüşür. Örneğin, Afyon Yöresi'ndeki kalkerli arazi zamanla mermer yataklarına dönüşmüştür.

Buna göre, kalker ile mermer arasındaki ilişkiye benzer ilişki aşağıdaki kayalardan hangisi arasında görülebilir?

- A) Kömür → Elmas
B) Kayatuzu → Gyans
C) Traverten → Andezit
D) Bazalt → Mika
E) Kil taşı → Kuvarsit

11. Türkiye'de farklı jeolojik zamanlarda oluşmuş araziler bulunur. Bu araziler içinde bulunan fosiller o arazinin hangi zamanda oluştuğu hakkında bilgi verir.

Buna göre, bir arazinin I. jeolojik zamanda oluştuğunu kanıtlamak için aşağıdaki maden yataklarından hangisine rastlanması yeterlidir?

- A) Turba yatakları
B) Taş kömürü yatakları
C) Petrol yatakları
D) Tuz yatakları
E) Linyit yatakları

12. Deniz, göl tabanları ve çukur alanlarda çökeltme ve birikmeyle oluşan taşlara tortul taşlar denir. Ülkemizde en yaygın görülen taşlar tortul taşlardır. Aşağıdakilerden hangisi bu taşlara örnek verilebilir?

- A) Bazalt
B) Andezit
C) Taş kömürü
D) Mermer
E) Granit

13. Karstik aşınım ve birikim şekillerinin yaygın olduğu Akdeniz Bölgesi'nde, aşağıdaki taşlardan hangisinin yaygınlığından söz edilemez?

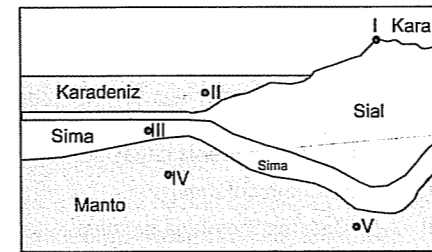
- A) Kalker
B) Jips
C) Kaya tuzu
D) Traverten ve damlataş
E) Bazalt

14. Türkiye, günümüzdeki yeryüzü şekillerini III. zamanın sonu ile IV. zamanın başında kazanmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu yargıya kanıt olarak gösterilemez?

- A) Türkiye'deki akarsuların denge profiline ulaşmamış olması
B) Türkiye'de taş kömürü yataklarına rastlanması
C) Türkiye'de genç kıvrım dağlarının fazla olması
D) Türkiye'de yeryüzü şekillerinin az aşınmış olması
E) Türkiye'de deprem kuşaklarının geniş yer kaplaması

15. Yerkabuğunun derinliklerine inildikçe sıcaklık ve yoğunluk artar.

Buna göre, Karadeniz kıyısı üzerindeki yerkabuğu kesiti üzerinde iklim şartları düşünüldüğünde verilen noktaların hangilerinde sıcaklık ve yoğunluk en fazladır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) IV ve V

16. Bitki ve hayvan kalıntılarının uzun yıllar toprak altında kalarak tortullaşması sonucunda oluşan kayalara organik tortul kayalar denir. Taş kömürü, linyit ve turba organik kayalardandır. Ülkemizde Karadeniz, Akdeniz ve Ege bölgelerinde bu tür kayalar zengindir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu taşların ortak özelliği değildir?

- A) Tabakalı olmaları
B) İçinde fosil bulundurmaları
C) Bitki kalıntılarının çökmesi sonucu oluşmaları
D) İçindeki karbon değerlerinin aynı olması
E) Geçmiş jeolojik zamanlar hakkında bilgi vermeleri

17. Ülkemizin göl, deniz, ova gibi çukur alanlarında organik kökenli materyallerin birikmesi sonucunda oluşan kayalara, aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Turba
B) Linyit
C) Tebeşir
D) Bazalt
E) Taş kömürü

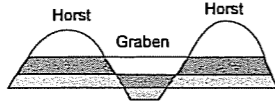
18. Su içinde kimyasal yolla çözünebilen çeşitli minerallerin çökmesi ile oluşan taşlara kimyasal tortul taşlar denir.

Akdeniz Bölgesi'nde görülen aşağıdaki taşlardan hangisi bu taş grubu içinde yer almaz?

- A) Tebeşir
B) Kaya tuzu
C) Traverten
D) Jips
E) Kalker

Konu Performans Testi - 3

1. Yanda orojenez sonucu oluşmuş bir yerçekli gösterilmiştir.

Bu oluşumla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Ülkemizde en çok Doğu Anadolu'da rastlanır.
 B) Tortul tabakaların yan basınçlara maruz kalması sonucu oluşur.
 C) Daha önce yükselen arazinin aşındırılması sonucu oluşur.
 D) Yapıyı meydana getiren tabakalar oldukça yumuşaktır.
 E) Bu arazi yapısında çukur alanlar senklinallerdir.

2. Türkiye'nin jeolojik yapısı göz önüne alındığında, aşağıdaki alanların hangilerinde tektonik deprem görülme ihtimali en azdır?

- A) Mardin Eşiği - Konya Ovası - Taşeli Platosu
 B) Erzincan - Erzurum - Muş Ovaları
 C) Bursa - Adapazarı - Kocaeli Ovaları
 D) Marmara Denizi ve çevresi
 E) Amik - Gediz - Düzce Ovaları

3. Enerjisini yerin derinliklerinden alan kuvvetlere "iç kuvvetler" denir. Aşağıdakilerin hangisinin oluşumunda iç kuvvetlerin etkisinden söz edilemez?

- A) Kuzey Anadolu fayı
 B) Nemrut Dağı
 C) Büyük Çekmece Gölü
 D) Van Gölü
 E) Toros Dağları

4. I. Nevşehir
 II. Kırklareli
 III. Bursa
 IV. Ağrı

Yukarıdaki illerden hangisinde volkanik sahalar rastlanmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) III ve IV

5. Yeryüzünün şekillenmesinde yapıcı ve olumlu etkiye sahip kuvvetlere iç kuvvetler denir.

Aşağıdakilerden hangisi iç kuvvetlere örnek olamaz?

- A) Torosların oluşumu
 B) Anadolu Yarımadası'nın yükselmesi
 C) Doğu Anadolu volkan konilerinin oluşumu
 D) İç Anadolu'da erozyonun etkili olması
 E) Marmara Denizi'nde depremlerin oluşması

6. I. Karadeniz ve Akdeniz çanaklarının oluşması
 II. Çukurova'nın çökmesi
 III. Ağrı Dağı'nın meydana gelmesi
 IV. Konya Ovası'nın oluşumu
 V. Ergene Havzası'nın çökmesi

Yukarıda verilen olaylardan hangileri Türkiye'de görülen epirojenez olayına örnek gösterilir?

- A) I, II ve III B) II, III ve IV C) I, IV ve V
 D) III, IV ve V E) I, II ve V

7. Özellikle son yıllarda Marmara Denizi'nde rüzgârsız günlerde büyük deniz dalgaları (tsunami) oluşma ihtimali artmaktadır.

Kıyılarda yıkım etkisi oluşturan bu dalgaların meydana gelmesinde etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelgit etkisi
 B) Okyanuslara yakın olması
 C) Depremlerin oluşması
 D) Akıntılarının oluşması
 E) Denizlerdeki yoğunluk farkı

8. Yerkabuğunu şekillendiren etmenler iç ve dış kuvvetler olmak üzere ikiye ayrılır. İç kuvvetler faaliyetleri için gerekli olan enerjiyi yerin içinden alırken, dış kuvvetler bu enerjiyi Güneş'ten alır.

Buna göre, Türkiye'de verilen aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisi enerjisini yerin iç kesimlerinden alarak oluşmuştur?

- A) Kuzey Anadolu sıradağları
 B) Göksu Vadisi
 C) Doğu Karadeniz falezleri
 D) Antalya mağaraları
 E) Nevşehir mantar kayaları

9. İç Anadolu'da Tuz Gölü'nün doğusunda, Doğu Anadolu'da ise Van Gölü'nün batısında volkanik kökenli dağlar güneybatı - kuzeydoğu doğrultulu bir hat boyunca sıralanmaktadır.

Buna göre, bu hatlar boyunca aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle söylenemez?

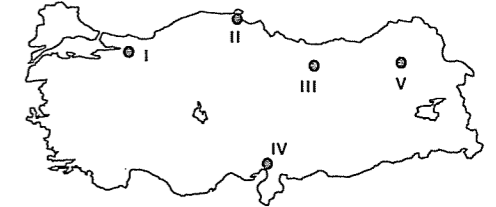
- A) Sıcak su kaynakları görülür.
 B) İç ve dış püskürük kayalar görülür.
 C) Verimli tarım alanları mevcuttur.
 D) Depremsellik bakımından en sağlam yerlerdendir.
 E) Yerkabuğunun zayıf olan yerlerindedir.

10. I. Akdeniz'in çanaklaşması
 II. Kuzey Anadolu Dağları'nın oluşması
 III. Ege Denizi'nin meydana gelmesi
 IV. Akdeniz'de kıyı taraçalarının görülmesi
 V. Boğazların oluşması

Yukarıda verilen olaylardan hangisi, oluşumu bakımından diğer dördünden ayrılır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 11.

Yukarıdaki Türkiye haritasında verilen işaretli alanların hangisinde tektonik deprem görülme riski en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. İç kuvvetlerin etkisiyle, yerkabuğunu oluşturan levhaların kırıldığı kesimler fay adını alır.

Faylanma ile oluşan yerlerin yüksek kesimlerine "horst", alçakta kalan kısımlarına ise "graben" denir.

Buna göre, fayların çok olduğu kıyı Ege Bölümü için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kaplıca ve ılıcalar yaygındır.
 B) Bölgedeki kırıklı dağların kıyıya göre uzanırları Akdeniz ikliminin tesirini arttırmıştır.
 C) Arazi kırıklı olduğu için deprem riski fazladır.
 D) Maki bitki örtüsü kıydan 400 - 500 m yükseğe kadar yaygındır.
 E) Bölgenin jeotermal zenginliği fazladır.

13. Tektonik depremler, yer kabuğunda meydana gelen kırılma, sıkışma, gerilme ve yer değiştirmeler sonucu oluşan sarsıntılardır.

Aşağıdaki şehirlerin hangisinde tektonik deprem olma olasılığı en fazladır?

- A) Erzincan B) Mardin C) Muğla
D) Antalya E) Konya

14. Türkiye'de epirojenik hareketler sonucunda deniz seviyelerinin 100 m alçalması durumunda, aşağıdaki değişikliklerin hangisinin meydana gelmesi beklenir?

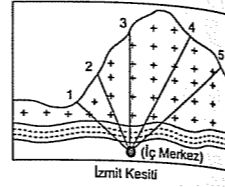
- A) Kıyı ovalarının daralması
B) Tektonik depremlerin artması
C) Akarsuların aşındırma güçlerinin artması
D) Kıyıda girinti ve çıkıntılarının azalması
E) Bazı kıyı şehirlerinin deniz altında kalması

15. Orojenez, jeosenklinallerde biriken malzemenin yan basınçların etkisiyle kıvrılması ya da kırılması olayıdır.

Buna göre, Türkiye ile ilgili aşağıda verilen olayların hangisi orojenez ile açıklanamaz?

- A) Karadeniz Bölgesi'ndeki kıvrım dağlarının oluşması
B) Ege'de grabenler içinde ovaların bulunması
C) Akdeniz Bölgesi'nde antiklinallerin oluşması
D) Ege Bölgesi'nde horst ve grabenlerin oluşması
E) Türkiye'de yüksek düzlüklerin geniş yer tutması

16. Yer kabuğunun derinliklerinde depremin olduğu ana sarsıntı alanlarına iç merkez (hiposantr) denir. İç merkezden uzaklaştıkça depremin şiddeti azalır.

Buna göre, İzmit kesiti üzerinde işaretli alanların hangilerinde depremin şiddeti en az ve en fazladır?

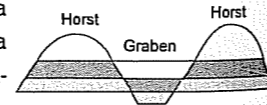
	En az	En fazla
A)	1	2
B)	2	5
C)	3	5
D)	4	1
E)	5	4

17. Ülkemizde dağların oluşmasında orojenez ve volkanizma etkili olmuştur.

Aşağıda verilen dağlardan hangisi orojenez sonucu oluşmamıştır?

- A) Boz Dağlar B) Erciyes C) Kaçkarlar
D) Bey Dağları E) Bolu Dağları

18. Yandaki şekilde, kırılma sonucu oluşan, alçakta kalan düzlüklere graben ovaları denir.

Buna göre, graben ovaları ülkemizde en fazla hangi bölümde yaygındır?

- A) Asıl Ege Bölümü
B) Hakkari Bölümü
C) Çatalca - Kocaeli Bölümü
D) İç Batı Anadolu Bölümü
E) Erzurum - Kars Bölümü

Konu Performans Testi - 4

1. Aşağıda Türkiye'ye ait verilen özelliklerden hangisi Türkiye arazisinin büyük çoğunluğunun yakın jeolojik zamanda oluştuğunu kanıtlar niteliğinde değildir?

- A) Karstik arazilerin yaygın olması
B) Taş kömürü yataklarından daha çok linyit yataklarının fazla olması
C) Deprem alanlarının yaygın olması
D) Volkanik faaliyetlerin yaygın olması
E) Sıcak yeraltı sularının yaygın olması

2.

Haritada işaretli bölgelerde yer alan dağların oluşumları, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III	IV
A)	Volkanik	Kıvrımlı	Kırıklı	Kıvrımlı
B)	Kırıklı	Kırıklı	Kırıklı	Volkanik
C)	Kıvrımlı	Kırıklı	Volkanik	Kıvrımlı
D)	Kıvrımlı	Kıvrımlı	Kırıklı	Volkanik
E)	Kırıklı	Kıvrımlı	Volkanik	Kırıklı

3. Dış kuvvetlerin milyonlarca yıl süren aşınımından sonra araziye deniz seviyesine kadar düşürmesi sonucu oluşan platolara aşınım platoları adı verilir. Buna göre, aşınım platolarına en iyi örnek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzunyayla Platosu
B) Erzurum Platosu
C) Çatalca - Kocaeli Platosu
D) Haymana Platosu
E) Teke Platosu

4. Ülkemizi şekillendiren dış kuvvetler arasında en az etkiye sahip olan buzullardır. Ülkemiz orta kuşakta yer aldığı için ancak dağların yüksek kesimlerinde buzulların etkisi görülmektedir.

Aşağıda verilen dağlarımızın yükselti değerleri düşünüldüğünde hangilerinde buzul etkisi görülmez?

- A) Bolkar - Aladağlar
B) Süphan - Nemrut Dağları
C) Yuntdağı - Bozdağlar
D) Erciyes - Hasan Dağı
E) Kaçkar - Giresun Dağları

5. Yükseltisinin 700 m'nin altında olduğu yerlerde yetişen bir bitki diğer şartlar uygunsa aşağıdaki ovaların hangisinde yetişebilir?

- A) Iğdır Ovası B) Harran Ovası
C) Konya Ovası D) Bafra Ovası
E) Muş Ovası

6. Karadeniz Bölgesi'nde dağlar denize dik uzansaydı, aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmezdi?

- A) Boyuna kıyı tipi oluşmazdı
B) Yıllık yağış miktarı artardı
C) Kıyılar daha girintili çıkıntılı olurdu
D) Deniz etkisi iç kesimlere sokulabilirdi
E) Batı-doğu yönlü ulaşım zorlaşırdı

7. Volkanizma ile yeryüzüne çıkan lavların, yeryüzünün çukur alanlarını doldurması ve buraların akarsular tarafından derin vadilerle yarılması sonucu lav platoları oluşur.

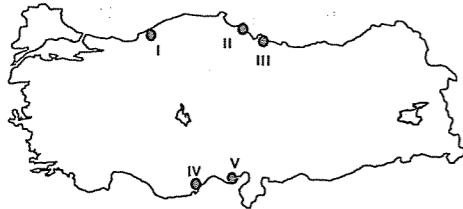
Aşağıdaki platolardan hangisi lav platolarına örnek olamaz?

- A) Şanlıurfa B) Nevşehir C) Kars
D) Gaziantep E) Teke

8. Türkiye'de genelde dağların uzanışları doğu-batı yönlüdür.
Bu durum aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Tarım alanlarının dağılışı
B) Ulaşım olanakları
C) Karstik şekillerin dağılışı
D) Akarsuların uzunluğu
E) Kıta sahanlığının genişliği

9.

Yukarıdaki haritada ülkemizdeki bazı önemli alüvyal ovalar gösterilmiştir.

Bu ovalardan hangisi delta ovası değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Dağların oluşumunda orojenez ve volkanizma etkili olmuştur.
Buna göre, aşağıdaki dağlardan hangisinin oluşumunu sağlayan iç kuvvet yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Erciyes Dağları - Volkanizma
B) Süphan Dağı - Volkanizma
C) Küre Dağları - Orojenez
D) Karacadağ - Orojenez
E) Kaçkar Dağları - Orojenez

11. Ülkemizde aşınmış peneplen alanlarının yükseklikte platolara dönüştüğü arazi aşağıdaki bölgelerimizin hangisinde en yaygındır?

- A) Akdeniz B) İç Anadolu
C) Marmara D) G.Doğu Anadolu
E) Doğu Anadolu

12. Aşağıda ülkemizle ilgili bazı özellikler verilmiştir.
- Tarım alanlarının az olması
- Akarsuların hidroelektrik potansiyelinin yüksek olması
- Yol yapımının zor ve pahalı olması
Yukarıda verilen özellikler ülkemizin hangi koşullarından kaynaklanmaktadır?

- A) Matematik konumundan
B) Yüzey şekillerinin engebeli olmasından
C) Yarıkurak iklime sahip olmasından
D) Yağışın az olmasından
E) Yarımada olmasından

13. Ege kıyılarında dağların denize dik uzanması bölgede,
I. Kıyılarında koy, körfez ve ada sayısını artırmıştır.
II. Doğu-batı yönünde ulaşım geçitlerden sağlanır.
III. Maden bakımından zenginleşmiştir.
IV. İç kısımlara ulaşım kolaydır.
gibi yargılardan hangilerinin görülmesinde etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) I ve IV

14. I. Volkanizma
II. Depremler
III. Gelgit olayları
IV. Buzullar
V. Akarsular

Türkiye'de yüzey şekillerinin oluşumunda yukarıdakilerden hangilerinin etkisi en azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

15. Türkiye'de dağlar, doğu-batı yönünde değilde kuzey-güney yönünde uzansaydı, aşağıdakilerden hangisi oluşmazdı?

- A) Ortalama yükselti doğudan batıya doğru artardı.
B) Kuzey-güney yönlü ulaşım daha rahat sağlanırdı.
C) Karadeniz iklimi daha geniş sahalara sokulabilirdi.
D) İçbatı Anadolu Bölümü'nde yetiştirilen ürün çeşidi azalırdı.
E) Ege'de ulaşım geçitler vasıtasıyla sağlanırdı.

16. Dağların yüksek kesimlerinde sıcaklığın azalmasına bağlı olarak kalıcı karlara rastlanmaktadır. Kalıcı kar sınırı Ekvator'dan kutuplara doğru azalmaktadır.

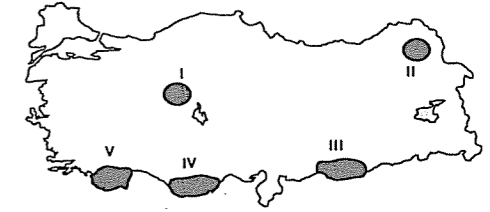
Buna göre, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri aynı enlemlerde yer almalarına rağmen, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki dağlarda kalıcı karlara rastlanmaması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Bitki örtüsünün cılız olması
B) Yükselti ortalamalarının az olması
C) Ekvator'a yakın olması
D) Yer yapısının sert olması
E) Sıcak rüzgarlardan etkilenmesi

17. Akdeniz Bölgesi'nin arazi yapısının kalkerli oluşu, birçok karstik yeryüzü şekillerinin oluşmasını sağlamıştır.
Buna göre, aşağıda verilen ovalardan hangisinin oluşumu karstik kökenli değildir?

- A) Kestel B) Antalya C) Burdur
D) Çukurova E) Korkuteli

18.

Yukarıdaki haritada çeşitli platolar gösterilmiştir.

Bu platolardan hangilerinde karstik yapı etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

19. Orojenez; jeosenklinallerde biriken malzemenin yan basınçların etkisiyle kırılması ya da kırılması olayıdır.

Buna göre, Türkiye ile ilgili aşağıda verilen olayların hangisi orojenez ile açıklanamaz?

- A) Ege Bölgesi'nde horst ve grabenlerin oluşması
B) Akdeniz Bölgesi'nde antiklinallerin oluşması
C) Karadeniz Bölgesi'ndeki kıvrım dağlarının oluşması
D) Türkiye'de yüksek düzlüklerin geniş yer tutması
E) Ege'de grabenlere yerleşmiş akarsuların bulunması

Konu Performans Testi - 5

1. Ülkemizdeki barajların ömrü birçok Avrupa ülkesine göre daha kısadır.

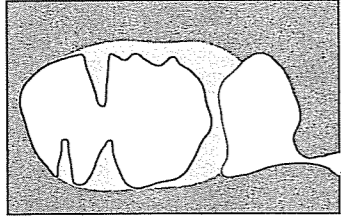
Bu durum,

- I. Akarsuların boylarının kısa olması
II. Yük taşıma güçlerinin az olması
III. Erozyon şiddetinin fazla olması
IV. Doğal bitki örtüsünün tahrip edilmiş olması
V. Akım güçlerinin çok olması

gibi olgulardan hangileri ile açıklanamaz?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2.

Kalker Damlataş

Ülkemizde Antalya Yöresi'nde yaygın olan, yukarıda kesiti verilen yüzey şekillerinin oluşumunda, aşağıdakilerden hangisinin etkisi en fazladır?

- A) Buzullar B) Rüzgarlar C) Yeraltı suları
D) Akarsular E) Dalgalar

3. Türkiye'de yüzey şekillerinin oluşumunda en etkili dış kuvvet akarsulardır. Akarsular yatak eğimlerinin fazla olduğu yerlerde aşınım, az olduğu yerlerde ise birikim şekillerini meydana getirir.

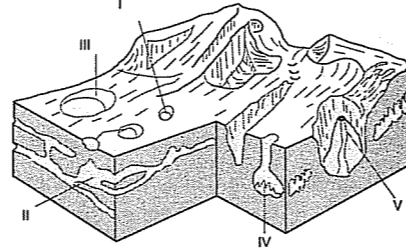
Buna göre, aşağıda verilen yüzey şekillerinden hangileri hem aşınım hem de birikim şekillerine örnektir?

- A) Peneplen - Boğaz vadi
B) Taraça (Sekiler) - Menderesler
C) Peribacaları - Plato
D) Kırgıbayır - Birikinti konisi
E) Menderes - Dev kazanı

4. Norveç kıyılarında buzul aşınım ve birikim şekillerine çok rastlanmasına rağmen, Türkiye'de bu şekillerin görülmemesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Orta kuşakta yer alması
B) Yükseltisinin az olması
C) Doğu - batı doğrultuda fazla alan kaplaması
D) Kuzey Yarımküre'de yer alması
E) Üç tarafının denizlerle çevrili olması

5.

Yukarıdaki Akdeniz Bölgesi arazilerinde yaygın olarak bulunan numaralandırılmış şekiller hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	Polye	Mağara	Uvala	Obruk	Dolin
B)	Dolin	Galeri	Polye	Mağara	Obruk
C)	Obruk	Polye	Mağara	Dolin	Lapya
D)	Polye	Mağara	Dolin	Uvala	Obruk
E)	Dolin	Lapya	Galeri	Obruk	Uvala

6. Bitki örtüsünden yoksun, toprak örtüsü gevşek ve yerçekillerinin sade olduğu İç Anadolu Bölgesi'nde aşağıdaki dış kuvvetlerden hangisine ait aşındırma ve biriktirme şekillerine daha çok rastlanır?

- A) Buzul B) Karst C) Heyelan
D) Akarsu E) Rüzgâr

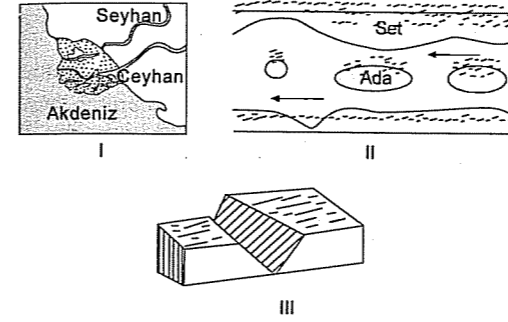
7. Akarsuların delta ovası oluşturmamaları üzerinde etkili olan,

- I. Gelgit etkisinin zayıf olması
II. Kıta sahanlığının geniş olması
III. Kuvvetli akıntılarının olması
IV. Akarsuların bol alüvyon taşıması

gibi özelliklerden hangileri Türkiye'de Karadeniz'e dökülen Sakarya ve Susurluk nehirlerinin ağzı kısımlarında delta ovalarının gelişmemiş olmasında etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve IV

8. Aşağıda akarsuların meydana getirdiği şekiller verilmiştir.

Yukarıda verilen yüzey şekillerinden hangilerinin oluşması için eğimin azalması gerekmez?

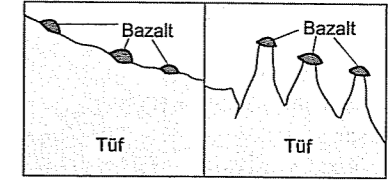
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Ülkemizde yapılan bir jeomorfolojik araştırmada aynı bölgede kırgıbayır, mantar kaya ve hörgüç kayalara rastlanmıştır.

Bu durum bölge ile ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisini doğrular?

- A) Rüzgar aşındırılmasına rastlanılmadığını
B) Tortul kayaların geniş yer kapladığını
C) Karstik bir yapıya sahip olduğunu
D) Geçmişte farklı iklimlerin etkisinde kaldığını
E) Akarsuların geniş yer kapladığını

10.

Yukarıdaki yüzey şeklinin oluşmasında,

- I. Rüzgar biriktirmesi
II. Sellenme
III. Tektonik hareketler
IV. Tüf yığınlarının varlığı

gibi olaylardan hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Kurak ve bitki örtüsünün bulunmadığı yerlerde, şiddetli yağmurların oluşturduğu sel suları, kolay aşınabilen arazileri aşındırır. Aşındırma sonucunda arazi yüzeyinde birbirine girmiş sayısız kerkterlerden oluşan bir görüntü meydana gelir. Bu tür arazilere "kırgıbayır" adı verilir.

Buna göre, kırgıbayırın aşağıdaki illerimizden hangisinde görülme ihtimali en azdır?

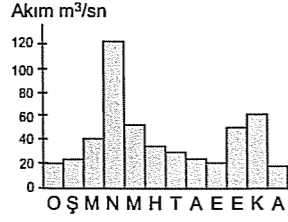
- A) Nevşehir B) Niğde C) Zonguldak
D) Sivas E) Karaman

12. Kimyasal tortul kayaların çok olduğu alanlarda karstik şekiller yaygın olarak oluşur. Ülkemizde en çok Akdeniz Bölgesi'nde örnekleri görülür.

Buna göre, aşağıdaki aynı kalkerli araziye sahip iklim bölgelerinden hangisinde karstik yüzey şekillerinin oluşması en hızlıdır?

- A) Sert karasal iklimlerde
B) Nemli sıcak iklimlerde
C) Serin yağışlı iklimlerde
D) Step iklimlerinde
E) Kurak iklimlerde

13. Yanda ülkemizde yağmur ve kar suları ile beslenen bir akarsuyun yıllık akım grafiği verilmiştir.

Bu grafiğe bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kış aylarında akım en düşüktür.
B) Mart ve Ekim aylarındaki akım değerleri hemen hemen aynıdır.
C) Yeraltı suları ile beslenmektedir.
D) En yüksek akım değerine ilkbaharda ulaşmaktadır.
E) Nisan ayında akımı $12 \text{ m}^3/\text{sn}$ dir.

14. Ülkemizde enerji potansiyeli fazla olan akarsular üzerinde barajlar kurulmaktadır.

Buna göre, bir akarsuyun enerji potansiyeli,

- I. Akış hızı
II. Akış yönü
III. Taşıdığı su miktarı
IV. Yatak eğimi
V. Akarsuyun uzunluğuna

gibi faktörlerden hangilerine bağlı değildir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve V
E) IV ve V

15. Akarsuyun akış hızını etkileyen temel faktörler yağış miktarı, yağış şekli ve yatak eğimidir.

Yukarıdaki haritadaki akarsuların yatak eğimi düşünüldüğünde hangisinin akış hızı daha fazladır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
E) 5

16. Ülkemizde aşağıdaki yüzey şekillerinden hangisinin oluşumunu sağlayan dış kuvvet yanlış eşleştirilmiştir?

Oluşum	Kuvvet
A) Peri bacaları	Sel suları
B) Menderes	Akarsular
C) Hörgüç kaya	Buzul
D) Kırgıbayır	Rüzgarlar
E) Mağara	Yeraltı suları

17. Ülkemiz genç oluşumlu bir kara parçası üzerinde yer aldığı için akarsularımız denge profiline ulaşmamıştır.

Buna karşılık denge profiline en yakın akarsularımızın Marmara ve Ege Bölgelerinde görülmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazların kurak olması
B) Ortalama yükseltilerinin az olması
C) Akarsuların boylarının kısa olması
D) Doğal bitki örtüsünün maki olması
E) Bölgedeki kayaların yumuşak yapıya sahip olması

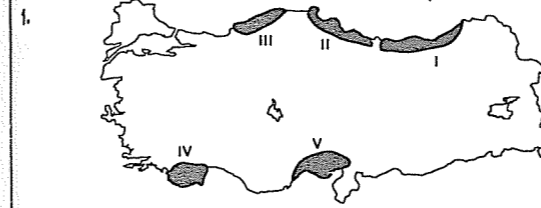
18. Akarsuların doğduğu yere yukarı çığır, denize döküldükleri yerlere de aşağı çığır adı verilir.

Buna göre, kaynağını ülkemizden alan akarsuların yukarı çığırları, kaynağını ülke dışından alan akarsularımızın ise aşağı çığırları sınırlarımız içinde kalmaktadır.

Aşağıdaki akarsuların hangisinin aşağı çığırı ülkemiz sınırları içinde kalmaz?

- A) Gediz
B) Sakarya
C) Asi
D) Kızılırmak
E) Fırat

Konu Performans Testi - 6

Yukarıdaki harita üzerinde verilen kıyı, boyuna kıyı tipine örnek olmasına rağmen falezlerin (yalıyar) görülmediği yerler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

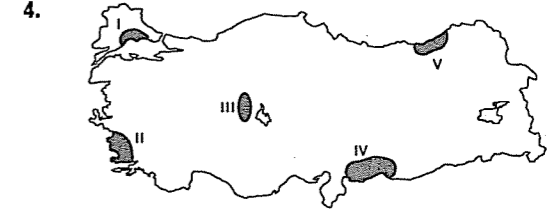
2. Türkiye'de her yıl yaklaşık 450 milyon ton toprak, erozyon sonucunda denize dökülmektedir.

Türkiye'de erozyonun bu kadar şiddetli olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akarsuların boylarının uzun olması
B) Yüzey şekillerinin eğim ve engebesinin fazla olması
C) Bitki örtüsünün cılız olması
D) Sağanak yağışların oldukça fazla olması
E) Üç tarafının denizlerle çevrili olması

3. Ülkemizde gelgit genliğinin az olması ve haliçli kıyılara rastlanmamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yerçekilleri ve engebe
B) Kıyıların girintili-çıkıntılı olması
C) Okyanus kıyısında yer almaması
D) Dağların doğu-batı doğrultusunda uzanması
E) Matematiksel konumu

Haritada gösterilen taralı alanların hangisinde heyelanların etkisi diğerlerinden daha fazladır?

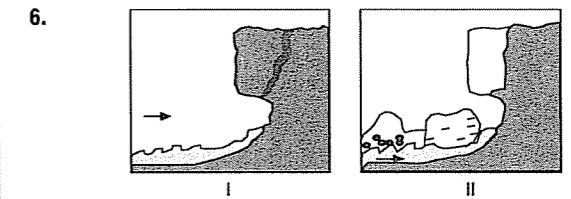
- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. Türkiye'nin yüksek ve engebeli bir ülke olması, erozyonun etki gücünü artırır.

- I. Ağaçlandırma
II. Tarlaları eğime paralel sürme
III. Taraçalar yapma
IV. Barajlar yapma

Buna göre, yukarıdaki faaliyetlerden hangileri erozyonu önleyecek tedbirlerden değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız IV
D) I ve III
E) II ve IV

Ülkemizde yandaki yüzey şeklinin oluşumu ve oluştuğu bölgelerle ilgili verilen yargılardan hangisi doğrudur?

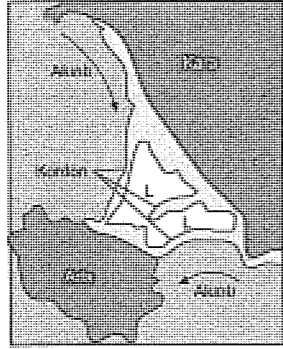
- A) Dalga ve akıntıların biriktirmesi etkili olmuştur.
B) Doğal liman oluşumu fazladır.
C) Deniz ticaretinin geliştiği kıyılardır.
D) Kıyıda eğim ve engebe fazladır.
E) Kıyıya dik uzanan dağlık araziler geniş yer tutar.

7. Heyelan, toprak tabakalarının yer değiştirmesidir. Ülkemizde de bazı yıllar can ve mal kaybına sebep olan heyelanlara rastlanmaktadır.

Buna göre, aşağıdaki bölgelerimizden hangisinde heyelanların görülme ihtimali daha yüksektir?

- A) Doğu Karadeniz B) İç Anadolu
C) Güneydoğu Anadolu D) Güney Marmara
E) Kıyı Ege

8.

Ülkemizde sığ kıyılarda yukarıdaki şekilde oluşumu gösterilen kıyı şeklinin adı ve oluşumuna neden olan kuvvet, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

- A) Tombolo - Orojenez
B) Delta - Tektonik hareketler
C) Haliç - Akıntı ve Dalga
D) Tombolo - Akıntı ve Dalga
E) Delta - Akarsular
9. Dış kuvvetler tarafından toprağın aşındırılması olayına erozyon denir. Ülkemizde erozyon sonucu birçok sorun ortaya çıkmaktadır. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de erozyonun ortaya çıkardığı sorunlardan biri değildir?**

- A) Akarsu taşkınlarına neden olur.
B) Nadas tarımını yaygınlaştırır.
C) Barajların dolmasına sebebiyet verir.
D) Tarım alanlarının verimini düşürür.
E) Çölleşme meydana gelir.

10. Kıyı tipleri üzerinde dağların uzanış doğrultusu, gelgit, buzullar, akarsular, kıta hareketleri gibi kuvvetler etkili olmaktadır.

Buna göre, ülkemizin kıyılarında aşağıdaki kıyı tiplerinden hangilerinin görüldüğü söylenebilir?

- A) Fiyortlu - Haliçli B) Boyuna - Enine
C) Haliçli - Ria D) Limanlı - Boyuna
E) Dalmaçya - Limanlı

11.

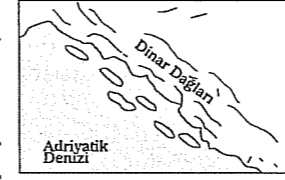
Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde verilen numaralı alanlarda görülen kıyı şekilleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A) Haliç	Boyuna	Haliç	
B) Haliç	Ria	Dalmaçya	
C) Enine	Boyuna	Limanlı	
D) Boyuna	Dalmaçya	Ria	
E) Ria	Boyuna	Dalmaçya	

12. Kıyıya yakın adalar ile kıyı arasındaki boşluğun dalga ve akıntılarının getirdiği unsurlarla doldurulması sonucu oluşan biriktirme şekline tombolo adı verilir. **Buna göre, aşağıdakilerden hangisi tombolo oluşumunu en iyi örneklendirir?**

- A) İstanbul Boğazı
B) Antalya Körfezi
C) Kapıdağ Yarımadası
D) İskenderun Körfezi
E) Gelibolu Yarımadası

13. Yandaki haritada Adriyatik Denizi'ndeki dalmaçya kıyı tipi gösterilmiştir.

Dalmaçya kıyı tipinin oluşumu düşünüldüğünde, Türkiye'de bu tip kıyılara aşağıdaki yörelerden hangisinde rastlanır?

- A) Karadeniz kıyılarında
B) Kaş kıyılarında
C) İstanbul Boğazı kıyılarında
D) İskenderun - Mersin arasındaki kıyılarda
E) İzmir Körfezi çevresinde

14. Heyelan, yamacın eğim doğrultusunda kayması, erozyon ise toprağın su ve rüzgar tarafından taşınması olayıdır.

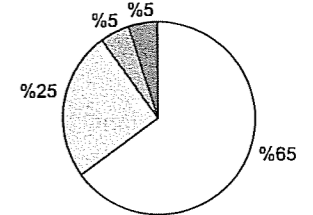
Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde erozyon ve heyelanın fazla olduğu bölgenin ortak özelliğidir?

- A) Kış sıcaklıkları
B) Yağış azlığı
C) Sıcaklık farkının fazlalığı
D) Bitki örtüsünün zenginliği
E) Eğim ve engebenin fazlalığı

15. Akdeniz'den Marmara ve Karadeniz'e doğru meydana gelen alt akıntıların oluşumunda aşağıdaki faktörlerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Derinliğinin fazla olması
B) Tuzluluğun fazla olması
C) Sıcaklığın fazla olması
D) Buharlaşmanın fazla olması
E) Güney enlemlerde olması

16.

□ İlkbahar □ Kış □ Sonbahar □ Yaz

Yukarıdaki grafikte Türkiye'de heyelan olaylarının mevsimlere göre dağılışı gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi grafikten çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

(Türkiye genelinde yarı kurak iklim etkilidir. Kışlar kar yağışlıdır.)

- A) Yağış tipinde görülen değişiklik kış mevsiminde heyelanı artırmıştır.
B) İlkbaharda karların erimesi ve yağmurun fazla yağması heyelanı artırır.
C) Yaz aylarında yağış az olduğu için heyelan azdır.
D) Heyelanın en az görüldüğü mevsim yaz ve sonbahardır.
E) Heyelan en fazla Karadeniz Bölgesi'nde görülmektedir.

17. Türkiye'de heyelan olaylarının en fazla ilkbaharda görülmesinde,

- I. Kar erimeleri
II. Arazide eğimin fazla olması
III. Topraktaki kil tabakasının varlığı

gibi etmenlerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

18. - Falezler yaygındır.

- Liman hinterlandı dardır.
- Kıyıda koy ve körfez sayısı azdır.

Yukarıda özellikleri verilen kıyı şekli aşağıdaki illerimizin hangisinde en fazla görülür?

- A) Adana B) İstanbul C) Rize
D) İzmir E) Samsun

Üniversite Performans Testi - 1

1. Türkiye'deki akarsuların hidroelektrik potansiyelinin yüksek olması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Türkiye'nin 3. jeolojik zaman sonları ile 4. jeolojik zaman başlarında toptan yükselmesiyle
B) Akarsu boylarının kısalığıyla
C) Uzun süre içerisinde meydana gelmesiyle
D) Fay hatlarının varlığıyla
E) Karstik şekillerin bulunmasıyla

YGSCOĞSB226/1

2.

Haritada numaralarla gösterilen yerlerdeki özelliklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I.'de lav örtüsü halinde plato vardır.
B) II.'de karstik araziler yaygındır.
C) III.'de dağlar kırılmayla oluşmuştur.
D) IV.'de araziler III. zamanda oluşmuştur.
E) V.'de arazi dağlık ve engebeldir.

YGSCOĞSB226/2

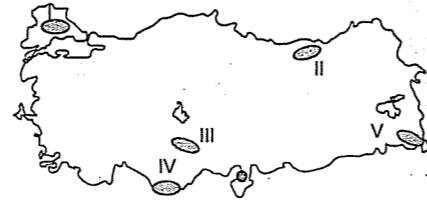
3. Kapadokya Yöresi'nde, sel sularının bitki örtüsünden yoksun eğimli arazileri aşındırmasıyla peribacaları oluşmuştur.

Kapadokya Yöresi'nde peribacalarının oluşumunda etkili olan kayaç türleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kayatuzu - Kalker
B) Bazalt - Tüf
C) Linyit - Taşkömürü
D) Granit - Gnays
E) Konglomera - Tebeşir

YGSCOĞSB226/3

4. Erozyon; akarsular, rüzgarlar, yağışlar gibi kuvvetlerin etkisiyle toprak yüzeyinin süpürülmesidir. Erozyona uğrayan bölgeler zamanla çölleşebilir.

Buna göre, haritada işaretli noktalardan hangisinde erozyona bağlı çölleşme olasılığı daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB226/4

5. Konferansta konuşmacı olarak katılan bir coğrafya profesörü Türkiye ile ilgili şunları söylemiştir.

- Türkiye'de aktif fay kaynakları yer almaktadır.
- Türkiye'nin jeotermal enerji potansiyeli yüksektir.
- Hemen hemen her bölgemizde volkanik şekiller görülür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenirse bu görüşü destekler nitelikte olur?

- A) Türkiye taş kömürü bakımından zengindir.
B) Gayzer kaynakları Türkiye'de görülmez.
C) Türkiye'de denge profiline yaklaşmış akarsular bulunur.
D) Haliçli kıyılar daha çok Karadeniz Bölgesinde yer alır.
E) Türkiye'de göllerin çoğu tektonik kökenlidir.

YGSCOĞSB226/5

6. Türkiye arazilerinin büyük kısmı dağlık, engebeli ve yüksektir. Bu nedenle ulaşım maliyeti fazla, hidroelektrik ve kış turizm potansiyeli yüksektir.

Bu açıklamayı yapan kişi aşağıdaki yerlerden hangisini örnek veremez?

- A) Teke Platosu'nu
B) Hakkari ve çevresini
C) Rize - Artvin arasında
D) Batı Karadeniz'i
E) Orta Anadolu'yu

YGSCOĞSB226/6

7.

Haritada numaralarla gösterilen yerlerin coğrafi özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. yerdeki oluşan ovalar tektoniktir.
B) II. yerdeki oluşan dağlar kırılma sonucu oluşmuştur.
C) III. yerdeki plato Türkiye'nin en yüksek platosudur.
D) IV. yerdeki dağ volkanik bir dağdır.
E) V. yerdeki ova delta ovasıdır.

YGSCOĞSB227/7

8. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye arazisinde şiddetli erozyon görüldüğüne kanıt olamaz?

- A) Eğimli yamaçlarda toprak örtüsü kalınlığının hızla azalması
B) Dağlık bölgelerdeki dağ eteği ovalarının genişlemesi
C) Baraj göllerinin tabanında alüvyon miktarının artması
D) Delta alanlarının genişlemesi
E) Göl sularının kapladığı alanın hızla azalması

YGSCOĞSB227/8

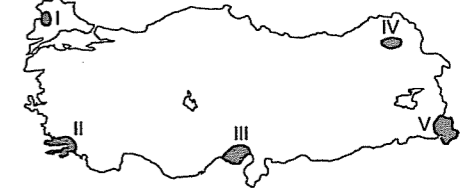
9. Karadeniz ve Akdeniz kıyıları karşılaştırıldığında,

- I. Falezler yaygındır.
II. Dalga birikim şekilleri fazladır.
III. Kıta sahanlığı genellikle dardır.
gibi özelliklerden hangileri her iki kıyıda da gözlemlenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

YGSCOĞSB227/9

10.

Yukarıda Türkiye haritasında verilen yerlerin yüzey şekilleri hakkındaki bilgilerden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) I - Düz ve hafif eğimli
B) II - Dağlık
C) III - Ova
D) IV - Yüksek düzlük
E) V - Sade

YGSCOĞSB227/10

11. Türkiye dağlık ve engebeli bir ülkedir.

Bunun sonucunda,

- I. hidroelektrik potansiyelinin
II. volkanik alanlarının
III. deprem kuşaklarının
IV. turizm çeşitliliğinin
gibi özelliklerden hangilerinin arttığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB227/11

12. Türkiye'de bir yılda 600 ton/km² toprak, erozyon nedeniyle kaybedilmektedir.

Bu durumun ülkemizde,

- I. Toprak tabakasının kalınlığını
II. Tarım topraklarındaki verimini
III. Delta ovalarının genişleme hızını
özelliklerinden hangilerini artırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

YGSCOĞSB227/12

13. Karadeniz kıyılarında doğal limanların sayısı yok denecek kadar azdır. Önemli limanlar insan etkisiyle oluşturulmuştur.

Karadeniz kıyılarında koy, körfez ve limanların az olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir özelliktir?

- A) Kıyıda akıntılarının şiddetli olmasıyla
B) İklimin elverişli olmamasıyla
C) Heyelan olayının fazla olmasıyla
D) Dağların kıyıya paralel uzanmasıyla
E) Gel-git olayının az görülmesiyle

YGSCOĞSB228/13

14. Kıyı Ege Bölümü'nde volkan konileri, genç kırıklı dağlar ve deprem bölgelerinin bulunması aşağıdakilerin hangisiyle açıklanabilir?

- A) Yerkabuğunun genç ve hareketli olmasıyla
B) Yerkabuğunun kalın olmasıyla
C) Gevşek dolgu alanı olmasıyla
D) Yontuk düz (peneplen) alanı olmasıyla
E) Akarsuların çok etkin olmasıyla

YGSCOĞSB228/14

15. I. Ege Denizi ve boğazların oluşması
II. Gür bitki topluluklarının gelişmesi ve taşkömürünün oluşması
III. Alp-Himalaya kıvrımları ile linyit, petrol, tuz ve borasit yataklarının oluşması

Yukarıdaki olayların jeolojik devirler içerisinde meydana geliş sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I- II- III B) I- III- II C) II- III- I
D) III- II- I E) III- I- II

YGSCOĞSB228/15

16. Azonal toprakların, genel olarak zonal topraklara göre daha verimli olmasını aşağıdakilerden hangisi en iyi açıklar?

- A) Buldukları bölgenin iklim özelliği
B) Bitki örtüsünün zenginliği
C) Mineral bakımından daha zengin olmaları
D) Yeraltı sularının zengin olması
E) Kalın toprak örtüsüne sahip olmaları

YGSCOĞSB228/16

17. Ana kaya üzerindeki toprak örtüsünün dış kuvvetler tarafından aşındırılarak taşınması olayına erozyon denir.

Aşağıdakilerden hangisi erozyonu önlemek amacıyla alınacak önlemler arasında yer almaz?

- A) Eğimli yamaçların tarçalandırılarak ağaçlandırılması
B) Nöbetleşe ekimin yaygınlaştırılması
C) Anız yakılması ve tarlaların eğime paralel sürülmesi
D) Nadas alanlarının daraltılması
E) Baraj gölü çevresinin ağaçlandırılması

YGSCOĞSB228/17

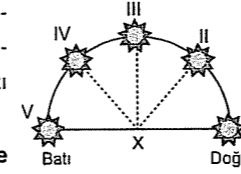
18. Norveç fiyordları, dünyanın önemli turizm alanlarından. Ancak Türkiye'de bu tip şekiller yer almaz. Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin bir benzerinin Türkiye'de yer aldığı söylenebilir?

- A) Hollanda haliclerinin
B) Kanada'daki büyük buzul göllerinin
C) Brezilya'daki Amazon ormanlarının
D) İsviçre'deki kayak merkezlerinin
E) İzlanda'daki gayzer kaynaklarının

YGSCOĞSB228/18

Üniversite Performans Testi - 2

1. Yandaki şekilde X merkezinde gündüz süresi içinde Güneş'in ufuktaki bazı konumları verilmiştir.

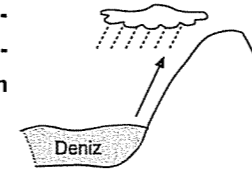

Bu konumların hepsinde mutlak nemin aynı olduğu kabul edilirse hangi konumda bağıl (nisbi) nem en fazla olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

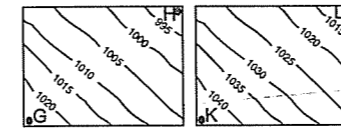
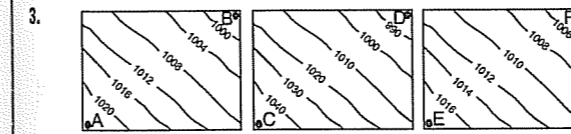
YGSCOĞSB229/1

2. Yanda oluşum şekli verilen yağış çeşidiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir yamaç boyunca yükselen havanın soğuması sonucu oluşur.
B) Türkiye'de en fazla Doğu Karadeniz Bölümü'nde etkili olur.
C) Dağların denize bakan yamaçlarında oluşur.
D) Güneydoğu Asya en fazla görüldüğü yerdir.
E) Oluşumunda rüzgarlar etkili değildir.

YGSCOĞSB229/2

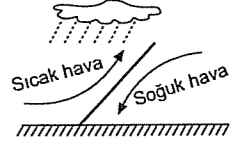

Rüzgârın hızı üzerinde etkili olan faktörler düşünüldüğünde yukarıda basınç durumları milibar cinsinden verilen merkezlerin hangileri arasında esen rüzgârın hızı en fazladır?

- A) A - B B) C - D C) E - F
D) E - H E) K - L

YGSCOĞSB229/3

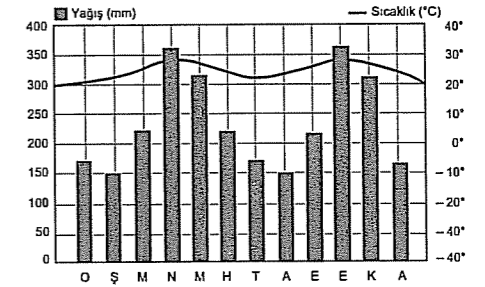
4. Yanda oluşum şekli verilen yağış türü aşağıdaki alanların hangisinde daha fazla görülür?

- A) Ekvator çevresi
B) Muson bölgeleri
C) 60° enlemleri ve çevresi
D) Dönenceler çevresi
E) Savan bölgeleri

YGSCOĞSB229/4

- 5.

Yukarıda sıcaklık ve yağış grafiğinin ait olduğu bölgeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yıllık sıcaklık ortalaması 20 °C den fazladır.
B) Mevsimler belirgin değildir.
C) Yıllık yağış miktarı 2000 mm den fazladır.
D) Kimyasal çözünme fazladır.
E) Bitki örtüsü savandır.

YGSCOĞSB229/5

6. Günlük sıcaklık farkının yıl boyunca fazla olduğu bir bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yağış miktarı azdır.
B) Bitki örtüsü bakımından fakirdir.
C) Kayalarda mekanik (fiziksel) çözülme fazladır.
D) Yerin ışıma yoluyla ısı kaybı fazladır.
E) Bulutlu gün sayısı fazladır.

YGSCOĞSB229/6

7. Bağıl nem oranları eşit olan iki farklı hava kütle- si için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söy- lenebilir?

- A) Maksimum nemleri eşittir.
B) Mutlak nemleri eşittir.
C) Sıcaklıkları aynıdır.
D) Doyma oranları aynıdır.
E) Nem açığı miktarları aynıdır.

YGSCOĞSB230/7

8. Bir dağ yamacı boyunca yükselen hava kütlelerinin oluşturdukları yağışa yamaç yağışları denir.

Buna göre,

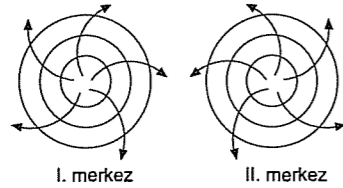
- I. Ilıman okyanus iklimi
II. Ekvatorial iklim
III. Step iklimi
IV. Muson iklimi

yukarıdaki iklim tiplerinden hangilerinde görü- len yağışlar daha çok yamaç yağışı özelliğindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

YGSCOĞSB230/8

- 9.

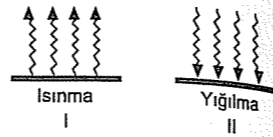
I. merkez II. merkez

Yukarıda verilen basınç merkezleriyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. merkezde hava hareketi alçalıcıdır.
B) II. merkezde yağış oluşma ihtimali daha fazladır.
C) I. merkez Kuzey Yarımküre'de yer alır.
D) II. merkez Güney Yarımküre'de yer alır.
E) I. merkezde hava hareketi merkezden çevreye doğrudur.

YGSCOĞSB230/9

10. Yandaki şekillerde gösterilen basınç merkezlerindeki hava hareketleri yıl boyunca etkili olduğuna göre bu merkezler aşağıda verilen alanların hangisinde bulunur?

- I II
A) Kutup noktaları Kutup daireleri
B) Ekvator Dönenceler
C) Kutup daireleri Ekvator
D) Kutup noktaları Ekvator
E) Ekvator Kutup daireleri

YGSCOĞSB230/10

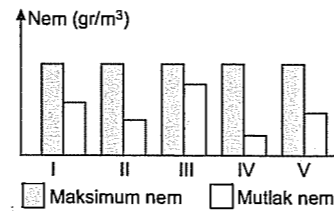
11. 21 Mart ve 23 Eylül tarihlerinde güneş ışınları Türkiye'ye aynı açıyla gelmesine rağmen genellikle Eylül ayı mart ayına göre daha sıcaktır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Atmosferde nemin az olmasıyla
B) Yaz boyunca oluşan ısı birikimiyle
C) Bağıl nem oranının değişmesiyle
D) Güneş ışınlarının atmosferde tutulmasıyla
E) Dünya'nın şeklinin küresel olmasıyla

YGSCOĞSB230/11

12. Sabit sıcaklıktaki hava kütlelerinin mutlak nemleri arttığında, bağıl nemleri de artar.

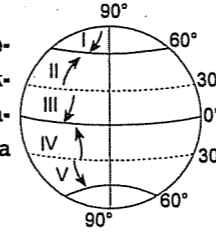

Buna göre, yukarıda mutlak nem ve maksimum nemleri verilen hava kütlelerinin hangisinde bağıl (nisbi) nem en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB230/12

13. Yandaki küre üzerinde gösterilen hava hareketlerinden hangisi termik yüksek basınç alanından dinamik alçak basınç alanına doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB231/13

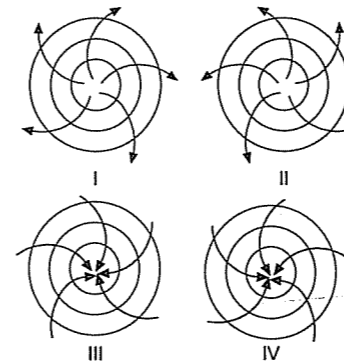
14. Belirli sıcaklıkta 1 m³ hava içinde bulunan mutlak nemin, maksimum neme oranına bağıl nem denir.

Buna göre, aşağıda verilen merkezlerin hangisinde yıl içinde bağıl nem daha yüksektir?

- A) Ankara B) Bursa C) Erzurum
D) Afyon E) Rize

YGSCOĞSB231/14

- 15.

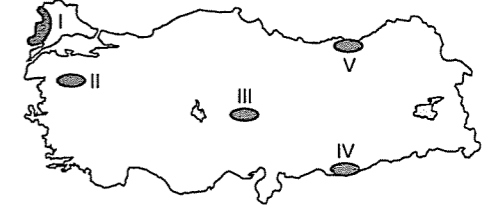

Yukarıda verilen basınç merkezlerinden hangileri Güney Yarımküre'de oluşur?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

YGSCOĞSB231/15

16. Bağıl nemin az olduğu yerlerde, bulutluluk az olduğu için, yerin ışıma yoluyla ısı kaybı fazladır.

Buna göre, Türkiye haritasında işaretli alanların hangisinde yerin ışıma yoluyla ısı kaybı en azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB231/16

17. İstanbul'un en sıcak ayı ağustos iken Ankara'nın en sıcak ayı temmuzdur.

Bu durum Ankara'nın hangi bakımdan farklı olmasının sonucudur?

- A) Basıncın farklı olması
B) Güneş ışınlarının geliş açısının farklı olması
C) Nem miktarının az olması
D) Ekvatora daha yakın olması
E) İstanbul'dan daha doğuda yer alması

YGSCOĞSB231/17

18. Basıncın dağılımını etkileyen faktörler düşünüldüğünde yandaki izohips haritasında işaretli merkezlerin hangileri arasındaki basınç farkı en fazla olur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) I ve V E) III ve IV

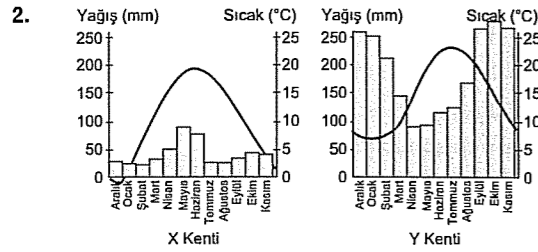
YGSCOĞSB231/18

Üniversite Performans Testi - 3

1. - Ülkemizde dağların Güneş'e dönük yamaçlarında güneşlenme süresi, sıcaklık ve kalıcı kar sınırının yüksek olması,
- İzmir ve İstanbul'da gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki farkın görülmemesi
- Yukarıda verilen durumların oluşmasında etkili olan faktörler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?**

- A) Karasallık - Yükselti
B) Bakı - Verimlilik
C) Yükselti - Enlem
D) Yüzey şekilleri - Denizellik
E) Bakı - Yükselti

YGSCOĞSB232/1

Yukarıdaki grafiklerde, aynı bölge içerisinde bulunan iki farklı kent X ve Y olarak verilmiştir.

Buna göre, aynı bölgede bulunmalarına rağmen iki kent arasındaki sıcaklık ve yağış dağılışı farkı aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Coğrafi konum B) Basınç merkezleri
C) Rüzgarlar D) Yüzey şekilleri
E) Özel konum

YGSCOĞSB232/2

3. Bir coğrafi bölgenin bölümleri arasında yağış ve sıcaklık bakımından farklılıklar görülebilir. **Aşağıdaki bölgelerimizden hangisinde bu farklılık diğerlerine oranla daha azdır?**

- A) Güneydoğu Anadolu Bölgesi
B) Ege Bölgesi
C) Karadeniz Bölgesi
D) Marmara Bölgesi
E) Doğu Anadolu Bölgesi

YGSCOĞSB232/3

4. Türkiye'de doğal bitki örtüsünün dağılışını gösteren bir haritaya bakılarak, aşağıdakilerden hangisi hakkında yorum yapılamaz?

- A) Toprak türü
B) Hayvan türü
C) İklim tipi
D) Yetiştirilen tarım ürünleri
E) Sanayi tesislerinin dağılışı

YGSCOĞSB232/4

5. Ülkemizde kuzeyden esen rüzgarlar sıcaklığı azaltırken, güneyden esen rüzgarlar sıcaklığı artırır. **Başka bir ülkede bu durumun tersi gözlemlendiğine göre bu ülke için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?**

- A) Ülkede iklim çeşitliliği fazladır.
B) Ülkede yerçekimleri çeşitlidir.
C) Güney Yarımküre'dedir.
D) Kuzeyi ile güneyi arasında mesafe fazladır.
E) Başlangıç meridyeninin batısındadır.

YGSCOĞSB232/5

6. Aşağıda eşleştirilen illerin hangisinde yağış rejimi birbirine en az benzer?

- A) Afyon - Yozgat
B) Bartın - İzmir
C) Antalya - İçel
D) Rize - Zonguldak
E) Bursa - Çanakkale

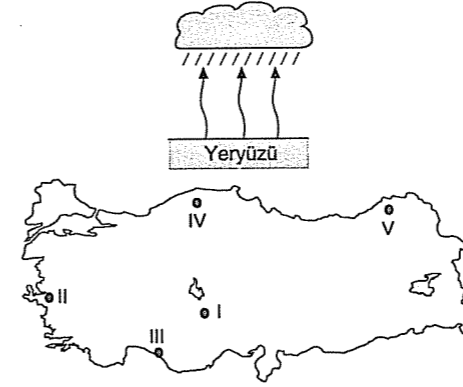
YGSCOĞSB232/6

7. Ülkemizin üç tarafı denizlerle çevrilidir. Buna rağmen yağış dağılışı ve nemlilik çok farklılık gösterir. **Bu farklılığın ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?**

- A) Denize göre konum B) Yükselti
C) Yerçekimleri D) Matematik konum
E) Dağların uzanış yönü

YGSCOĞSB232/7

8.

Yukarıdaki yağış türünün haritadaki kaç numaralı noktanın aldığı yağışlardaki payı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB233/8

9.

İstanbul'un yıllık sıcaklık farkı Kars'tan daha düşüktür.

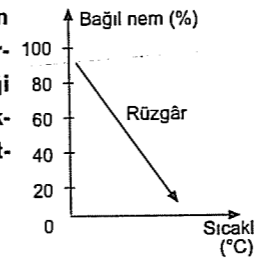
Bu durumu aşağıdakilerden hangisi en iyi açıklar?

- A) Enlem - Denizellik
B) Denizellik - Yükselti
C) Bitki örtüsü - Enlem
D) Bakı - Bitki örtüsü
E) Nem - Karasallık

YGSCOĞSB233/9

10.

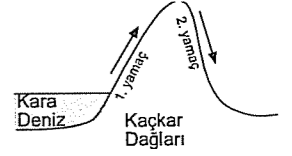
Türkiye'yi etkileyen aşağıdaki yerel rüzgarlardan hangisinin estiği yöndeki bağıl nem miktarını grafikteki gibi etkilediği söylenebilir?

- A) Keşişleme B) Poyraz C) Yıldız
D) Karayel E) Bora

YGSCOĞSB233/10

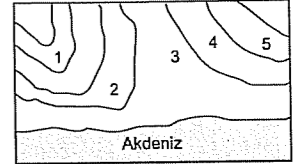
11. Yanda esiş yönü ve ortamı verilen rüzgarlardan 1. yamaçtaki yağış getirmesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Rüzgarların daha şiddetli olmasıyla
B) Havanın yükselerek soğumasıyla
C) Basınç farkının çok olmasıyla
D) Nemin az olmasıyla
E) Basıncın fazla olmasıyla

YGSCOĞSB233/11

12. Yandaki eşyüksekti haritasında Akdeniz kıyılarında numaralandırılmış yerlerden hangisinde denizden esen nemli rüzgar diğerlerine göre daha fazla yağış bırakır?

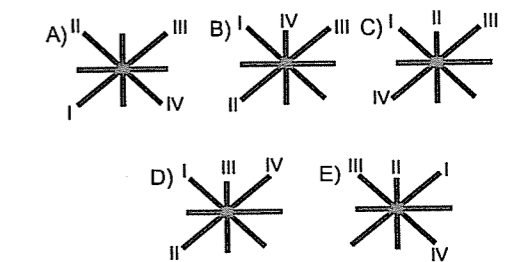

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

YGSCOĞSB233/12

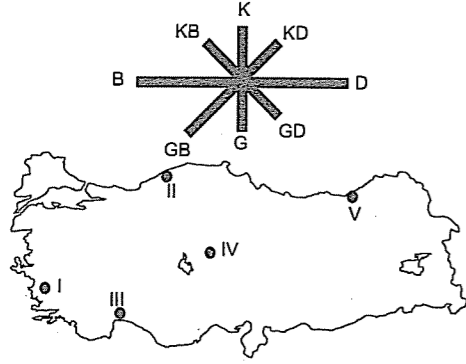
13. I. Karayel
II. Lodos
III. Yıldız
IV. Poyraz

İsimleri verilen rüzgarların diyagramı, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

YGSCOĞSB233/13

14.

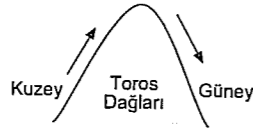

Yerçekilleri rüzgâr yönüne etki eden faktörlerden biridir.

Buna göre, rüzgâr gülü yukarıdaki gibi olan merkez aşağıdaki haritada kaç numaralı yere aittir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V
 YGSCOĞSB234/14

15. Aşağıdakilerden hangisi Toros Dağları'nın güney yamacı boyunca alçalan hava kütesinin özelliklerinden biri olamaz?

- A) Hava kütesinin doyma noktasına yaklaşması
 B) Hava kütesinin buharlaşma şiddetinin artması
 C) Hava sıcaklığını arttırması
 D) Hava kütesinin kurutucu etki yapması
 E) Maksimum nem miktarının artması

YGSCOĞSB234/15

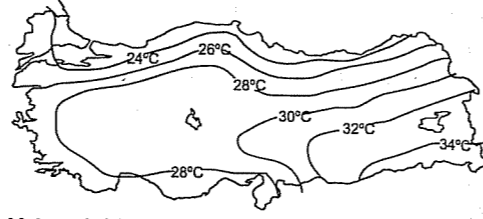
16. Doğu Karadeniz'de ılıman, Kuzeydoğu Anadolu'da sert karasal iklim görülür. Buna rağmen bu bölümlerin benzer özellikleri bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi bu bölümlerin benzer özelliklerindedir?

- A) Yıllık sıcaklık farkı B) Yıllık yağış miktarı
 C) Yaz yağışları D) Yağış biçimleri
 E) Hakim bitki örtüsü

YGSCOĞSB234/16

17. Gerçek veya indirgenmiş sıcaklıklar aynı olan noktaların birleştirilmesi ile elde edilen eğrilere izoterm eğrileri, bunların meydana getirmiş olduğu haritalara da izoterm haritaları denir.

Yukarıdaki temmuz ayı indirgenmiş izoterm haritasına göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) En yüksek sıcaklıkların Güneydoğu'da olduğu
 B) Batıdan doğuya doğru gidildikçe sıcaklıkların azalması
 C) İzoterm eğrilerinin paralellere uygunluk göstermeyişi
 D) En yüksek ve en düşük sıcaklık değerleri arasında farkın 10 °C yi geçtiği
 E) Anadolu'nun doğusunda sıcaklıkların kuzeye doğru azaldığı

YGSCOĞSB234/17

18. Yerçekillerinin sade olduğu Ergene Bölümü'nde rüzgârların kışın daha çok kuzeydoğudan esmesinde aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

- A) Yükselti koşulları
 B) Rüzgarın hızı
 C) Yerçekillerinin uzanış doğrultusu
 D) Basınç merkezlerinin konumu
 E) Rüzgârın sıcaklık durumu

YGSCOĞSB234/18

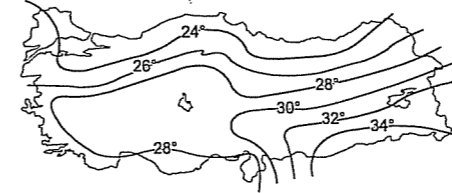
Üniversite Performans Testi - 4

1. Türkiye iklimi ile ilgili araştırma yapan bir kişi, öncelikle yaz yağışlarının fazla, mera ve otlakların geniş olduğu bir bölgeden başlamak istemektedir. Buna göre, bu kişi aşağıdaki yerlerden hangisine giderse doğru yerden başlamış olur?

- A) Gökova Körfezi'nden
 B) Sinop kıyısından
 C) Ergene Havzası'ndan
 D) Altınbaşak Ovası'ndan
 E) Kars Platosu'ndan

YGSCOĞSB235/1

2. Aşağıda, Türkiye'nin temmuz ayı indirgenmiş izoterm (eş sıcaklık) haritası verilmiştir.

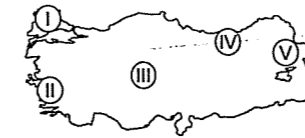
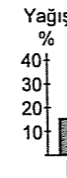
Buna göre, bölgeler arasında sıcaklık farkının görülmesinde;

- I. Nemlilik
 II. Karasallık
 III. Yükselti
 gibi faktörlerden hangileri etkili olmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III

YGSCOĞSB235/2

3.

Yukarıda yağışın yıl içinde mevsimlere dağılışı verilmiş olan merkez, haritada işaretli merkezlerden hangisi olabilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB235/3

4. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı kentlere ait günlük sıcaklık değerleri gösterilmiştir.

Buna göre, verilen kentlerde sıcaklığın bu şekilde dağılışı göstermesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enlem B) Yerçekilleri C) Denizellik
 D) Yükselti E) Karasallık

YGSCOĞSB235/4

5. Aşağıda Coğrafya öğretmeni ile Eymen arasındaki diyalog verilmiştir.

Öğretmen: Yaz tatilini nasıl geçirdin bakalım Eymen?
Eymen: Gittiğim yer İstanbul gibi değildi. Gündüzleri çok fazla sıcak olmadı akşama doğru ise genellikle yağışlı ve sisli geçti.

Öğretmen: Peki yolculuk nasıldı?
Eymen: Kendi arabamızla gittik ama yollar hep dağların arasından geçiyordu. Hatta bazı yerlerden geçerken korktum ama manzara çok güzeldi hep ormandı.

Buna göre, Eymen'in tatilini geçirdiği yer aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Gökova Körfezi B) Kaçkar Dağları
 C) Konya Ovası D) Toros Dağları
 E) Çukurova

YGSCOĞSB235/5

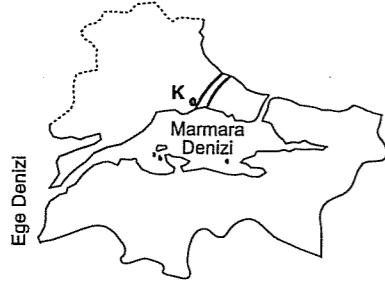
6. Türkiye yıllık ortalama indirgenmiş sıcaklık haritasında,

- I. kıyılardaki gerçek sıcaklık değerine,
 II. Erzurum'un gerçek sıcaklığına,
 III. Sivas'ın yükselti değerine,
 IV. indirgenmiş en yüksek sıcaklık değerine
 gibi bilgilerden hangilerine ulaşılabilir?

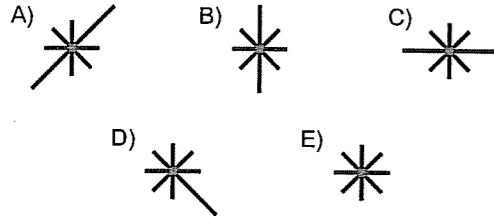
- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB235/6

7. Aşağıda Marmara Bölgesi ve burada yapılması planlanan kanal projesi gösterilmiştir.

Haritada yer alan K merkezindeki proje faaliyete geçerse rüzgar frekans gücü aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

YGSCOĞSB236/7

8. Aşağıda bazı illerimize ait yıllık ortalama sıcaklık ve yıllık toplam yağış miktarları verilmiştir.

İller	Sıcaklık (°C)	Yağış (mm)
Antalya	19	1052
Adana	19	648
İzmir	17,2	728
Samsun	14,2	718

Tablodaki verilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Ülkemizde sıcaklığın dağılışında enlem faktörü etkilidir.
 B) Antalya ve Adana'nın yıllık yağış miktarları farklıdır.
 C) İzmir'in yıllık sıcaklık ortalaması Samsun'dakinden fazladır.
 D) Samsun'da yıllık yağış miktarı İzmir'dekinden azdır.
 E) Akdeniz kıyılarındaki yağış miktarı Karadeniz kıyılarından fazladır.

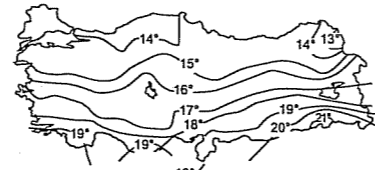
YGSCOĞSB236/8

9. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de yükseltinin sıcaklık üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi
 B) Rize'de yaz ve kış sıcaklık farkının Adana'dan daha az olması
 C) Dağların güneye bakan yamaçlarında sıcaklığın daha fazla olması
 D) Güneyden kuzeye doğru gidildikçe sıcaklık ortalamasının düşmesi
 E) Buğdayın Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgelerinde farklı zamanlarda olgunlaşması

YGSCOĞSB236/9

10. Aşağıdaki haritada, Türkiye'nin deniz seviyesine indirgenmiş yıllık ortalama sıcaklık değerleri gösterilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Güneyden kuzeye doğru sıcaklıklar azalmıştır.
 B) En yüksek sıcaklıklar Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne aittir.
 C) En soğuk yerlerin Kuzeydoğu Anadolu'da görülmesinin nedeni yükseltidir.
 D) İzotermilerle paralellerin uzanırları örtüşmez.
 E) En yüksek ve en düşük sıcaklıklar arasındaki fark 7° den fazladır.

YGSCOĞSB236/10

11. Kaan ve Metehan yaz tatili için aileleri ile birlikte Kaan'ın memleketine gittiler. Tatil dönüşünde yaşadıklarını anlattıklarında, yaz mevsimi olmasına rağmen hemen her gün yağmur yağdığını ve özellikle gecelerin çok serin gündüzlerin ise sıcak olduğunu söylediler. Bu yağmurların ise bitki örtüsü üzerinde çok olumlu etkisi olduğunu, her yerin gür çayyrlarla kaplandığını anlattılar.
 Buna göre, Kaan ve Metehan'ın gittikleri yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adana Çevresi
 B) Kars Yöresi
 C) Menteşe Yöresi
 D) Kaz Dağları
 E) Ergene Ovası

YGSCOĞSB236/11

12. Aralık ayında telefonda konuşan iki arkadaşın biri, "Buralar çok soğuk, dün gece -25°C'yi gördük." demiştir.

Buna göre, bunu söyleyen arkadaş aşağıdaki illerin hangisinde yaşıyor olabilir?

- A) Trabzon
 B) Adana
 C) Konya
 D) İstanbul
 E) Ardahan

YGSCOĞSB237/12

13. Sıcaklığın 0°C'nin altına düştüğü günler donlu gün olarak kabul edilir. Aşağıda dört ilin yıl içindeki donlu gün sayısı verilmiştir.

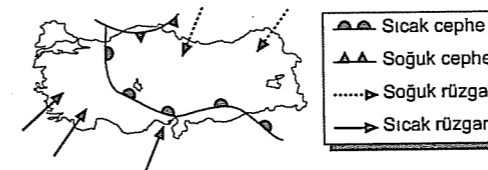
Kastamonu	: 12
Tekirdağ	: 21
Afyon	: 90
Konya	: 100

Yukarıda verilen illerin konumları düşünüldüğünde, aşağıdakilerden hangisinin donlu gün sayısı üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Karasallık
 B) Enlem
 C) Hava kütleleri
 D) Nem miktarı
 E) Yükselti

YGSCOĞSB237/13

14. Aşağıdaki haritada Türkiye'de kış mevsiminde zaman zaman etkili olan hava akımları gösterilmiştir.

Buna göre, bu hava akımlarının etkili olduğu dönemlerde Türkiye ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülkenin büyük bir bölümünde cephesel yağışlar görülür.
 B) Kuzeydoğudan sokulan soğuk rüzgarlar yükseklerde kar yağışına neden olabilir.
 C) Güney batıdan gelen hava kütleleri sıcak karakterlidir.
 D) Ülkenin güneybatısında yoğun sisler ve don olayı görülür.
 E) Türkiye kış mevsiminde sıcak ve soğuk hava kütlelerinin karşılaşma alanında yer alır.

YGSCOĞSB237/14

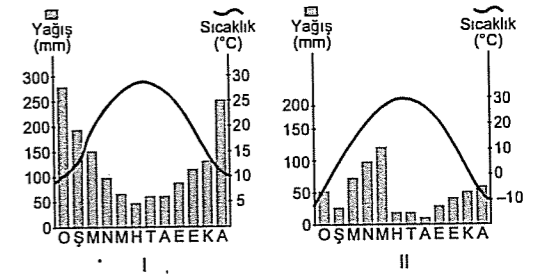
15. Sibiryaya yüksek basınç merkezi Türkiye'de özellikle kış aylarında etkili olan bir basınç merkezidir. Etkili olduğu zamanlarda ise şiddetli soğuklar ve kar yağışı görülür.

Buna göre, aşağıdaki yerlerin hangisinde bu tip basınç merkezinin etkisinin daha fazla hissedilmesi beklenir?

- A) Kars Platosunda
 B) Suruç Ovasında
 C) Bozdağlarda
 D) Antalya Körfezi'nde
 E) Ilgaz Yaylaları'nda

YGSCOĞSB237/15

16. Aşağıda, Türkiye'de iki bölgeye ait sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu grafiklerden çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) I. bölgede yıllık yağış miktarı II. bölgeden fazladır.
 B) I. bölgede yıllık sıcaklık farkı II. bölgeden azdır.
 C) II. bölgede ilkbahar yağışlı, yazlar kuraktır.
 D) I. bölgede kış yağışları kar şeklindedir.
 E) II. bölgede don olayına daha fazla rastlanır.

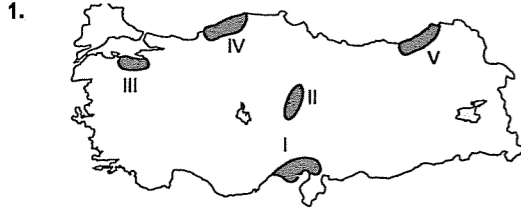
YGSCOĞSB237/16

17. I. Doğu Anadolu'da hidroelektrik potansiyelin, Akdeniz Bölgesi'nden yüksek olması
 II. Rize'de zeytin yetiştirilmesi
 III. Antalya'da yaz turizminin gelişmiş olması
 IV. Doğu Karadeniz'de arazinin engebeli olması
 Yukarıda verilen olaylardan hangileri üzerinde iklimin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
 B) I ve IV
 C) II ve III
 D) II ve IV
 E) III ve IV

YGSCOĞSB237/17

Konu Performans Testi - 1

1. I. Toprakta tuz ve kireç oranı yüksektir.
II. Kayalarda mekanik çözülme şiddetlidir.
III. Antropojen bozkır alanları yaygındır.
Yukarıda özellikleri verilen yöre Türkiye haritasında hangi taralı alanda gösterilmiştir?
A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Ülkemizde kıyı bölgelerimizde kimyasal, iç bölgele-
rimizde ise daha çok fiziksel parçalanma yaygındır.
Bu farklılığın temel sebebi aşağıdakilerden han-
gisidir?
A) Matematik konum
B) Güneş ışınlarının geliş açısı
C) Sıcaklık ve nem farklılığı
D) Bitki örtüsü
E) Yeraltı suları

3. İstanbul: 19 °C
Ankara: 28 °C
Ardahan: 35 °C
Rize: 14 °C
Antalya: 18 °C
Günlük sıcaklık farkları yukarıda belirtilen mer-
kezlerden hangisinde mekanik (fiziksel) çözü-
me daha azdır?
A) İstanbul B) Ankara C) Ardahan
D) Rize E) Antalya

4. - Yazlar sıcak, kışlar ılıktır.
- En yağışlı mevsimi kıştır.
- En soğuk ay ortalaması 10 °C altına inmez.
Ülkemizde bazı özellikleri verilen iklim tipinde
yaygın olan toprak türü aşağıdakilerden hangi-
sidir?

- A) Kahverengi orman
B) Kahverengi step
C) Terra - rossa
D) Çernozyum
E) Podzol

5. Taşların kimyasal yapılarında bir değişme olmadan
fiziksel bütünlüklerinin parçalanıp, ufalanarak da-
ha küçük parçalara ayrılmasına mekanik çözülme
denir.
Aşağıdakilerden hangisi mekanik çözülme üze-
rinde etkili olamaz?

- A) Kayalarda hacimsel genişleme ve daralma
B) Suyun sıcaklığının artması
C) Havadaki su buharının az olması
D) Kışın kayaların buz tutması
E) Günlük sıcaklık farkının fazlalığı

6. Güney Marmara Bölümü'nde yetiştirilen tarım
ürünlerinin zeytin ve pamuk olduğu düşünül-
düğünde, bu bölümümüzde hakim doğal bitki örtü-
sünün aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?
A) Maki B) Dağ çayırı C) Orman
D) Savan E) Bozkır

7. Ülkemizde bazı bölgelerde topraklarda tuz ve kireç
alt katmanlara taşınmıştır.
Topraklarda görülen bu özellik, bölgenin aşağı-
daki özelliklerinden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Bitki örtüsü B) Yerçekilleri C) Yağış
D) Sıcaklık E) Enlem

8. "Her mevsim yağışlı iklim görülür. Genelde geniş
yapraklı orman ve dağ çayırları şeklinde bitki örtü-
sü bulunan bölgedir." diye bilgi veren bir coğraf-
yacı hangi bölgemizi tarif etmiş olur?

- A) Marmara Bölgesi
B) Akdeniz Bölgesi
C) Ege Bölgesi
D) Doğu Anadolu Bölgesi
E) Karadeniz Bölgesi

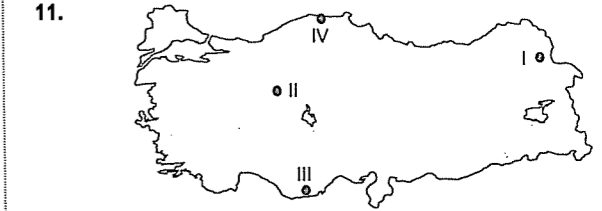

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralarla
gösterilmiş, alanlarda yaygın olarak görülen
topraklar aşağıdakilerden hangisidir?

I	II	III
A) Podzol	Moren	Alüvyon
B) Kahverengi step	Podzol	Alüvyon
C) Terra-rossa	Alüvyon	Kahverengi orman
D) Löss	Moren	Terra-rossa
E) Vertisol	Podzol	Moren

10. Ülkemizde her mevsim bol yağış alan bir bölge-
de aşağıdaki özelliklerden hangisi görülmez?

- A) Kayalarda kimyasal çözülme fazladır.
B) Seracılık fazla gelişmemiştir.
C) Kahverengi step toprağı hakimdir.
D) Sıcaklık farkı azdır.
E) Doğal bitki örtüsü ormandır.

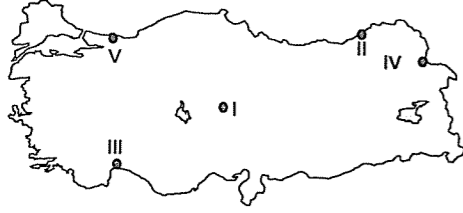
Yukarıdaki harita yaygın olarak görülen bitki ör-
tütleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru
olarak sıralanmıştır?

	I	II	III	IV
A) Maki	Orman	Dağ çayırı	Orman	
B) Orman	Bozkır	Maki	Maki	
C) Bozkır	Maki	Dağ çayırı	Dağ çayırı	
D) Dağ çayırı	Bozkır	Maki	Orman	
E) Dağ çayırı	Maki	Orman	Bozkır	

12. Çernozyomlar, orta kuşağın yarı nemli iklim bölge-
lerinde görülen çok verimli bir topraktır. Fazla yı-
kanmadıkları için mineral ve humus bakımından
zengindirler. Daha çok çayır otlaklarının yaygın ol-
duğu, büyükbaş hayvancılığı mera hayvancılığı
şeklinde yapıldığı yörelerde bu topraklara rastlanır.
Yukarıda özellikleri verilen, aşağıdaki yöreleri-
mizin hangisinde bu tür topraklara daha fazla
rastlanır?

- A) Erzurum - Kars Bölümü
B) Konya Bölümü
C) Ergene Bölümü
D) Antalya Bölümü
E) Güney Marmara Bölümü

13. I. Kahverengi Step
II. Podzol
III. Terra-rossa
IV. Çernozyum
V. Kahverengi orman

Yukarıdaki Türkiye haritasında yaygın olarak gösterilmiş topraklardan hangileri yanlış gösterilmiştir?

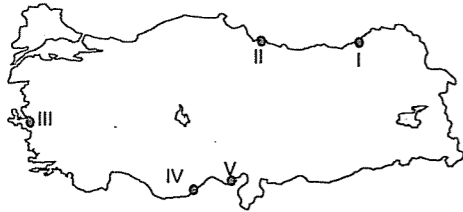
- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve IV

14. I. Nem azlığı
II. Alçalıcı hava hareketlerinin oluşması
III. Sıcaklık farkının çok olması
IV. Yağışın az olması
V. Güneş ışınlarının geliş açısı

İç Anadolu Bölgesi'nde mekanik çözülmenin fazla, kimyasal çözülmenin az olmasında yukarıda verilenlerden hangisi etkili değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Taşınmış toprakların bileşiminde çok çeşitli mineraller bulunduğu için bu topraklar daha verimlidir.

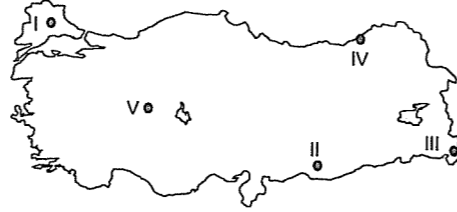
Buna göre, yukarıda harita üzerinde verilen yerlerde hangisinde bu tür topraklara en az rastlanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Ülkemizde yağış rejimi düzensiz, yazları yağışlı, kış sıcaklık değerleri düşük olan bir iklim bölgesinde aşağıdaki doğal bitki örtüsünden hangisinin görülmesi beklenir?

- A) Tundra B) Dağ çayırı C) Orman
D) Maki E) Step (Bozkır)

17. Yağışların fazla olduğu yerde toprakta tuz ve kireç oranı az olduğu gibi mineraller de yıkanmaya bağlı olarak azalır.

Buna göre, haritada işaretli merkezlerin hangisinde mineral kaybı diğerlerinden daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Çeşitli özellikteki kayaların fiziksel, kimyasal ve biyolojik etkilerle ayrışması ile oluşmuş, içinde canlı toplulukları barındıran, bitkri hayatının besin kaynağı durumundaki örtü katına toprak adı verilir. Topraklar oluşum şekillerine göre ikiye ayrılır. Bunlar taşınmış ve yerli topraklardır. Ülkemizde toprakların yarısından fazlası yerli topraklardır.

Buna göre, aşağıdaki toprak çeşitlerinden hangisi yerli topraklar arasında yer almaz?

- A) Çernozyum B) Kahverengi step
C) Löss D) Kahverengi orman
E) Terra - Rossa

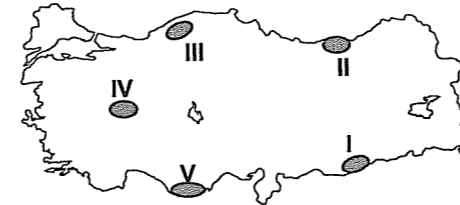
Konu Performans Testi - 2

1. I. Yağışın fazla olması
II. Eğimin fazla olması
III. Bitki örtüsünün zengin olması

Yukarıdakilerin hangileri toprak oluşumunu kolaylaştırıcı etkiye bulunur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2.

Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanlardaki yaygın toprak tipleriyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) II'de kahverengi orman toprakları görülür.
B) I ve IV'te toprak tipleri benzerdir.
C) V'te karstik arazi üzerinde oluşmuş terra-rossa topraklar yer alır.
D) III'te podzol toprakları yaygındır.
E) I ve IV'teki toprakların kireç oranı II ve III'teki toprakların kireç oranından azdır.

3. Türkiye'de bitki örtüsünün yoğun olduğu alanlarla aşağıdakilerin hangisi paralellik gösterir?

- A) Yükselti değerlerinin fazla olduğu yerler.
B) Yağış miktarının fazla olduğu alanlar.
C) Kuraklığın fazla olduğu alanlar
D) Karstik arazinin yaygın olduğu alanlar.
E) Denize uzaklığın fazla olduğu alanlar.

4. - Orta kuşak karalarının iç kesimlerinde yaygındır.
- Bozkır bitki örtüsü altında gelişir.
- Türkiye'de iç bölgelerde yaygın olan topraklardır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahverengi step toprakları
B) Kahverengi orman toprakları
C) Çernozyom toprakları
D) Laterit topraklar
E) Podzol toprakları

5. Toprakların oluşum özellikleri dikkate alındığında, Akdeniz Bölgesi'nde yaygın olarak görülen toprak tipinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Lateritler
B) Podzollar
C) Terra-rosa
D) Kahverengi orman
E) Tundra

6. - En fazla yağışı yaz mevsiminde alır.
- Kar erimeleri daha çok yaz başlarında gerçekleşir.
- Yükseltinin fazla olması sıcaklığın düşük olmasına neden olmuştur.

Yukarıda bazı özellikleri verilen bölümde yaygın olarak görülen bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağ çayırıları
B) Maki
C) Bozkır
D) Geniş yapraklı orman
E) Karma yapraklı orman

7. Türkiye'de çeşitli toprak tiplerinin görülmesinde etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çeşitli iklim tiplerinin görülmesi
B) Doğu-batı genişliğinin fazla olması
C) Plato alanlarının geniş alan kaplaması
D) Karstik arazilerin varlığı
E) Fay hatlarının yaygın olması

8. Türkiye'nin iç kesimlerinde kahverengi ve kestane-rengi step toprakları yaygın iken kıyı kesimlerinde bu tür topraklara pek rastlanmaz.

Bu durum kıyı kesimlerle iç kesimlerin,

- I. bitki örtüsü
II. iklim özellikleri
III. yürütülen ekonomik faaliyet
IV. erozyon şiddeti

gibi özelliklerden hangileri bakımından farklı olmasının sonucudur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

9. İlkbahar yağışlarıyla yeşeren ot topluluklarının yaz kuraklığına bağlı olarak sararması sonucu bozkır bitki örtüsü oluşur.

Buna göre, aşağıdaki bölgelerin iklim özellikleri dikkate alındığında, hangilerinde bozkır bitki örtüsünün daha geniş bir alanda görüldüğü söylenebilir?

- A) Marmara - İç Anadolu
B) Karadeniz - Akdeniz
C) İç Anadolu - Güneydoğu Anadolu
D) Doğu Anadolu - Karadeniz
E) Akdeniz - Ege

10. Türkiye'de en yaygın görülen taşınmış toprak, alüvyon topraklarıdır.

Bu durum üzerinde,

- I. akarsuların en etkili dış kuvvet olması
II. iç kesimlerde iklimin kurak olması
III. arazinin kırıklı yapıda olması
IV. akarsu erozyonunun etkili olması

durumlarından hangileri daha fazla etkilidir?

- A) I ve III   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

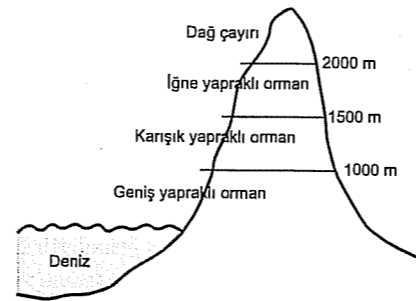
11. Erzurum-Kars Bölümü'nde çernozyom topraklarının oluşmasında,

- I. dağ çayırlarının yaygın olması
II. hayvancılık faaliyetlerinin gelişmiş olması
III. yaz yağışlarının fazla olması
IV. nüfus yoğunluğunun az olması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

12.

Yukarıda Karadeniz Bölgesi'nde orman türlerinin yükseltiye göre dağılımı verilmiştir.

Buna göre, ormanların bu şekilde dağılışında aşağıdakilerden hangisi temel etkindir?

- A) Yükseldikçe yağış miktarının artması
B) Yükseldikçe toprak türünün değişmesi
C) Yükseldikçe sıcaklığın azalması
D) Yükseklerde kalıcı karlara rastlanması
E) Yükseldikçe basınç değerlerinin düşmesi

13. I. Kahverengi orman toprakları
II. Terra-rosa toprakları
III. Çernozyom toprakları
IV. Kahverengi step toprakları

Yukarıda Türkiye'de görülen bazı toprak tipleri verilmiştir.

Bu toprak tiplerinin hangilerinin görüldüğü yerlerde yıllık yağış miktarı daha fazladır?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

14. - Orta kuşağın yarı nemli alanlarında uzun boylu çayırların altında oluşur.
- Humus bakımından çok zengindir.
- Tarım için çok elverişli topraklardır.
- Türkiye'de Erzurum-Kars Bölümü'nde yaygındır.

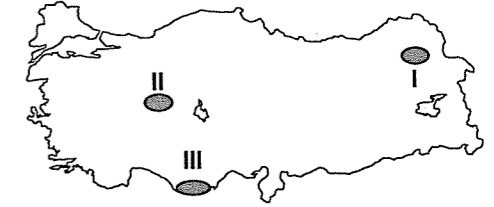
Yukarıda özellikleri verilen toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahverengi step toprakları
B) Podzol toprakları
C) Terra-rosa toprakları
D) Kahverengi orman toprakları
E) Çernozyom toprakları

15. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin bitki örtüsüyle ilgili yanlış bir değerlendirmedir?

- A) Yağış miktarının fazla olduğu alanlarda bitki örtüsü zengindir.
B) İç kesimlerde genellikle bozkır bitki örtüsü yaygındır.
C) Akdeniz bölgesi'nde maki bitki topluluğu 800 m yükseltiye kadar görülür.
D) Doğu Anadolu Bölgesi yükseltiden dolayı orman bakımından en fakir bölgedir.
E) Marmara Bölgesi'nde iklimin çeşitli olması bitki örtüsünü çeşitlendirmiştir.

16.

Yukarıdaki Türkiye haritasında taranarak gösterilen alanlarda görülen toprak tipleri, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III
A) Kahverengi orman	Çernozyom	Laterit	
B) Çernozyom	Kahverengi step	Terra-rosa	
C) Laterit	Terra-rosa	Çernozyom	
D) Tundra	Çernozyom	Kahverengi orman	
E) Kahverengi step	Kahverengi orman	Terra-rosa	

17. Dağların yamaçlarından yerçekimi ve suların etkisiyle taşınan çeşitli boyuttaki malzemeler, yamaçların eteklerinde birikir. Eteklerde biriken bu depolara yamaç deposu ve bunların üzerindeki topraklarda kolüvyal topraklar denir.

Buna göre, aşağıda verilen alanların hangisinde kolüvyal toprakların bulunma olasılığı daha fazladır?

- A) Dağ eteği ovalarında
B) Delta ovalarında
C) Karstik platolarda
D) Yatay duruşlu platolarda
E) Yerçekillerinin sade olduğu alanlarda

18. Taşınmış topraklarla ilgili,

- I. mineral bakımından zengindir.
II. buldukları bölgenin iklim özelliklerini yansıtırlar.
III. Türkiye'de en yaygın olanı alüvyal topraklardır.
IV. tarımsal açıdan verimlidirler.

değerlendirmelerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) II ve IV   E) III ve IV

19. Rüzgârlar tarafından taşınan küçük kum ve mil boyutundaki malzemenin birikmesi ile oluşmuş, çoğunlukla sarımsı, gözenekli, kolay ufalanan birikinti depolarından oluşan topraklardır.

Yukarıda tanımlanan toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vertisoller
B) Rendzinalar
C) Lösler
D) Alüvyonlar
E) Çernozyomlar

20. I. Erozyon
II. Sel ve su baskınları
III. Tektonik depremler
IV. Hayvancılık faaliyetleri

Yukarıdakilerden hangileriyle bitki örtüsü arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

21. Aşağıdaki bölgelerde etkili olan dış kuvvetler dikkate alındığında, hangisinde lös topraklarının **daha yaygın** olması beklenir?

- A) Marmara Bölgesi
B) Karadeniz Bölgesi
C) Akdeniz Bölgesi
D) Doğu Anadolu Bölgesi
E) İç Anadolu Bölgesi

22. – Ilıman kuşakta, yaprağını döken orman örtüsü altında gelişirler.
– Kireç ve tuz oranı düşüktür.
– Türkiye'de en yaygın Doğu Karadeniz Bölümü'nde görülür.

Yukarıda özellikleri verilen toprak tipi aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Kahverengi orman toprakları
B) Podzol toprakları
C) Terra-rosa topraklar
D) Tundra topraklar
E) Kestanerengi step toprakları

23. Rendzina türü topraklar genel olarak yumuşak kireç taşları üzerinde gelişme gösterirler. Toprak genellikle koyu renkli olup, alt kısmında kireç birikimi mevcuttur. Kireç taşının parçalanmasından dolayı da toprak içerisinde bol miktarda çakıl bulunmaktadır.

Yukarıdaki açıklamaya göre, aşağıdaki bölgelerin hangisinde redzina türü toprakların **daha yaygın olması beklenir?**

- A) Akdeniz
B) Karadeniz
C) Doğu Anadolu
D) Marmara
E) Güneydoğu Anadolu

24. Türkiye'nin iklim özellikleri dikkate alındığında, aşağıdaki toprak tiplerinden hangisinin Türkiye'de görülmesi **beklenmez**?

- A) Çernozyomlar
B) Tundralar
C) Kahverengi orman toprakları
D) Terra-rosa
E) Alüvyal topraklar

Konu Performans Testi - 1

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye nüfusuyla ilgili **yanlış** bir değerlendirmedir?

- A) Genç nüfusu oranı yaşlı nüfus oranından fazladır.
B) Kent nüfusu oranı kırsal nüfus oranından fazladır.
C) Nüfus artış oranı Avrupa'nın nüfus artış oranından yüksektir.
D) Nüfus yoğunluğu komşu olduğu diğer ülkelerden fazladır.
E) Çalışan nüfusun %60'tan fazlası erkek nüfustur.

2. Türkiye'de göç alan şehirlerin göç alma nedenleri birbirinden farklıdır.

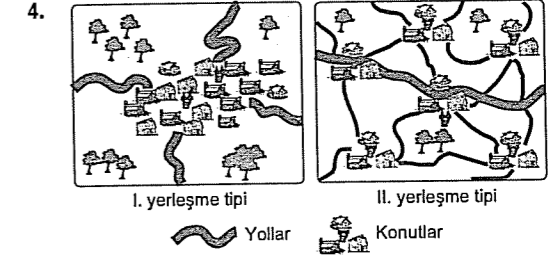
Aşağıdaki şehirlerden hangisinin göç almasında sahip olduğu yeraltı zenginlikleri **daha fazla etkili olmuştur?**

- A) Antalya
B) Bursa
C) Zonguldak
D) İzmir
E) İstanbul

3. Aritmetik nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu bölge Marmara'dır.

Aşağıdakilerden hangisi Marmara Bölgesi'nin nüfuslanmasının nedenlerinden **değildir?**

- A) İş olanaklarının fazla olması
B) Eğitim ve sağlık olanaklarının gelişmiş olması
C) Enerji üretiminin fazla olması
D) Ticari faaliyetlerin gelişmiş olması
E) Ulaşım sistemlerinin gelişmiş olması

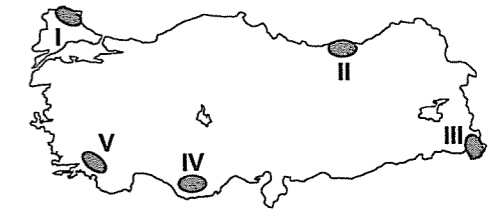

Yukarıda iki farklı merkeze ait yerleşme tipi gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi verilen yerleşme tipleriyle ilgili **yanlış bir değerlendirmedir?**

- A) I. yerleşme tipinin görüldüğü alanlarda yağış miktarı ve su kaynakları daha kısıtlıdır.
B) II. yerleşme tipi Türkiye'de en yaygın Karadeniz Bölgesi'nde görülür.
C) I. yerleşme tipinin görüldüğü alanlarda yerşekilleri daha sadedir.
D) II. yerleşme tipinin görüldüğü alanlarda yağış rejimi daha düzensizdir.
E) I. yerleşme alanında tarımda makinalaşma daha yaygındır.

5. Türkiye'de yerşekillerinin engebeli olduğu alanlarda aritmetik nüfus yoğunluğu genellikle azdır.

Buna göre, haritada yerşekilleri engebeli olan taralı alanların hangisinde aritmetik nüfus yoğunluğu **daha fazladır?**

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

6. Bir bölgedeki toplam nüfus sayısının, o bölgenin tarım alanlarına bölünmesiyle fizyolojik nüfus yoğunluğu elde edilir.

Doğu Karadeniz Bölümü'nün fizyolojik nüfus yoğunluğunun fazla olmasına neden olan faktör, aşağıdakilerin hangisi üzerinde etkili değildir?

- A) Tarımda makinalaşmanın az olması
B) Dağınık kır yerleşmelerinin yaygın olması
C) Karayolu yapım maliyetinin yüksek olması
D) Toprakta tuz ve kireç oranının düşük olması
E) Tarım alanları oranının az olması

7. Aşağıda Türkiye'nin nüfus özellikleriyle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kıyı kesimlerinde nüfus yoğunluğu genellikle iç kesimlerden fazladır.
B) Genç nüfus oranı yaşlı nüfus oranından yüksektir.
C) Sanayi sektöründe çalışanlarının oranı, hizmet sektöründen fazladır.
D) Kentli nüfus miktarı kırsal nüfus miktarından fazladır.
E) Yerçekillerinin engebeli olduğu alanlarda nüfuslanma azdır.

8. Aşağıdaki şehirlerin hangisinin nüfus miktarı üzerinde sanayileşme önemli bir etkiye sahip değildir?

- A) Eskişehir B) Gaziantep C) Nevşehir
D) Bursa E) İzmit

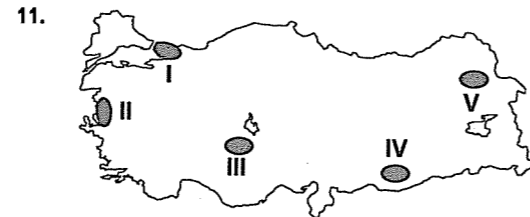
9. Aşağıda verilen yerleşim alanlarından hangisinde yaz mevsiminde nüfusun artış göstermesi diğerlerinden farklı bir nedene bağlı olarak gerçekleşir?

- A) Marmaris B) Antalya C) Rize
D) Bodrum E) Çeşme

10. I. Yıldız Dağları bölümü
II. Tuz Gölü ve çevresi
III. Teke Yarımadası
Yukarıda numaralanan yerler Türkiye'de az nüfuslanmış alanlar arasında yer alır.

Bu merkezlerin az nüfuslanmasında en etkili olan faktörler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A) Yerçekillerinin engebeli olması	Kuraklık	Karstik arazi yapısı	Karstik arazi yapısı
B) Kuraklık	Kuraklık	Karstik arazi fazlalığı	Kuraklık
C) Kuraklık	Yükselti	Karstik arazi yapısı	Karstik arazi yapısı
D) Karstik arazi arazi yapısı	Kuraklık	Yerçekillerinin engebeli olması	Yerçekillerinin engebeli olması
E) Kuraklık	Yerçekillerinin engebeli olması	Karstik arazi yapısı	Karstik arazi yapısı

Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanların hangilerinde aritmetik nüfus yoğunluğu daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

12. Şehirler fonksiyonlarına göre sıralanırsa, aşağıdaki şehirlerden hangisi tarım şehri olarak nitelendirilemez?

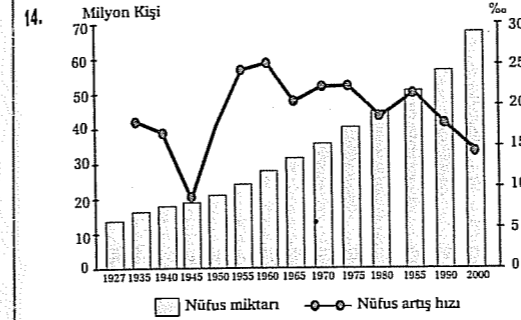
- A) Amasya B) Zonguldak C) Konya
D) Rize E) Çorum

13. Türkiye'deki bazı yerleşim birimlerinin nüfuslarının mevsimlere göre değişmesinde;

- I. turizm
II. tarım
III. sanayi
IV. madencilik

gibi ekonomik faaliyetlerden hangileri daha fazla etkili olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Yukarıdaki grafikte Türkiye'nin 1927 ile 2000 yılları arasındaki nüfus artış hızı ve nüfus miktarının değişimi verilmiştir.

Grafikteki verilerden aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşamaz?

- A) Nüfus artış hızının en düşük olduğu dönem 1940-1945 aralığıdır.
B) Nüfus artış hızı binde 30'un üzerine çıkmamıştır.
C) 1985'ten sonra nüfus artış hızında düzenli bir azalma olmuştur.
D) Verilen bütün dönemler arasında nüfusta artış yaşanmıştır.
E) 2000 yılındaki nüfus miktarı 1927 yılındakinin dört katından azdır.

15. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki kırsal kesimden kentlere olan göçün sonuçları arasında yer almaz?

- A) Nüfusun ülke içinde dağılımının dengesiz olması
B) Tarımda makinalaşmanın artması
C) Sanayi tesislerinin zamanla kent içinde kalması
D) Kentlerde alt yapı hizmetlerinin zorlaşması
E) Gecekondu mahallelerinin oluşması

16. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye nüfusuyla ilgili yanlış bir değerlendirmedir?

- A) Nüfus Türkiye geneline dengeli dağılmamıştır.
B) En fazla yaşanan göç türü, kırdan kente göçtür.
C) Nüfusun dağılımında doğal faktörlere bağımlılık fazladır.
D) Kır nüfusu oranı kent nüfusu oranından fazladır.
E) Genç nüfus oranı, yaşlı nüfus oranından fazladır.

17. Tarımda makinalaşmanın gerçekleşmesi, insan gücüne olan ihtiyacı azalttığından, kırdan kente göçün artmasına neden olmuştur.

Bu durum aşağıdaki kentlerin hangisinden olan göç üzerinde fazla etkili olmamıştır?

- A) Konya B) Nevşehir C) Afyon
D) Trabzon E) Yozgat

18. I. Nüfus miktarının fazla olması
II. Çalışan, nüfusun yaş ortalamasının düşük olması
III. Genç nüfus oranının yüksek olması
IV. Kentli nüfus oranının kırsal nüfus oranından fazla olması

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin nüfus artış hızının yüksek olduğunu kanıtlar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Konu Performans Testi - 2

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin nüfus özellikleriyle ilgili yanlış bir değerlendirmedir?

- A) Aritmetik nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu bölge Marmra'dır.
 B) Türkiye'de yaşanan iç göç, büyük oranda kırdan kente doğrudur.
 C) Nüfus artış hızı Avrupa ülkelerinden fazladır.
 D) Nüfusun dağılışında iklim ve yerşekillerinin etkisi fazladır.
 E) Aritmetik nüfus yoğunluğunun en az olduğu bölge Güneydoğu Anadolu'dur.

2. Tarımsal nüfus yoğunluğu, yerşekillerinin engebeli, tarım alanlarının dar olduğu alanlarda fazladır. Buna göre, aşağıdaki illerin yerşekillerinin özellikleri dikkate alındığında, hangisinin tarımsal nüfus yoğunluğunun daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) Diyarbakır B) Nevşehir C) Giresun
 D) Amasya E) Çankırı

3. Köy altı yerleşmeler, ekonomik nedenlerle köylerden geçici süreliğine ayrılanların kurduğu, geçici yerleşmelerdir.

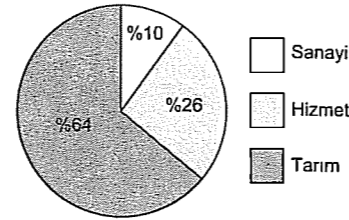
Aşağıdakilerden hangisi köy altı yerleşmelere örnek oluşturmaz?

- A) Mezra B) Belde C) Kom
 D) Çiftlik E) Yayla

4. Aşağıdaki yerleşim merkezlerinin hangisinin kırsal kesimindeki yerleşmeler daha çok dağınık yerleşme özelliği gösterir?

- A) Konya B) Ankara C) Trabzon
 D) Sivas E) Afyon

5.

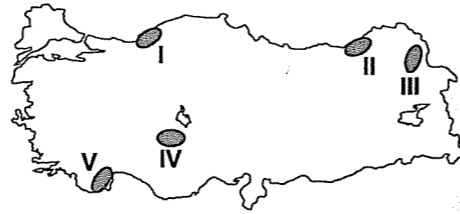

Yukarıdaki grafikte çalışan nüfusun iş kollarına dağılımı verilmiştir.

Bu grafikte nüfusun iş kollarına dağılımıyla, aşağıdaki illerin hangisinin nüfusunun iş kollarına dağılımı arasında benzerlik daha azdır?

- A) Hakkari B) Nevşehir C) Zonguldak
 D) Mardin E) Yozgat

6. Kır yerleşmeleri iklim, yerşekilleri ve su kaynakları gibi doğal çevre şartlarından dolayı dağınık ve toplu yerleşme özelliği gösterir.

Buna göre, Türkiye haritası üzerinde işaretli alanların hangisinde, toplu yerleşmeler daha yaygındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıda mevsimlik göç alan bazı iller verilmiştir. Bu illerden hangisine gerçekleşen mevsimlik göçün karakteri diğerlerinden farklıdır?

- A) Trabzon B) Adana C) Manisa
 D) Giresun E) Antalya

Yerleşmeler, kırsal alanlarda toplu veya dağınık olabilmektedir.

Buna göre, kırsal yerleşmelerin toplu veya dağınık olmasında aşağıdakilerden hangisi daha etkilidir?

- A) Nüfus miktarı
 B) Yerşekilleri ve su kaynakları
 C) Ekonomik faaliyet türü
 D) Jeolojik yapı
 E) Kent merkezine uzaklık

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki mevsimlik tarımsal işçi göçleriyle ilgili yanlış bir değerlendirmedir?

- A) Mevsimlik göçün süresi tarım sezonunun kapanmasıyla son bulur.
 B) Tarımsal mevsimlik göçe katılanlar genellikle kalifiye eleman olmayanlardan oluşur.
 C) Kıyı Ege, İç Ege'den mevsimlik işçi göçü alır.
 D) Tarımsal mevsimlik göç en fazla Çatalca-Kocaeli Bölümü'ne olur.
 E) Karadeniz Bölgesi çay ve fındık tarımından dolayı mevsimlik işçi göçü alır.

10. Marmara Bölgesi'nde doğurganlık oranı diğer bölgelerden az olmasına karşılık nüfus artış hızı yüksektir.

Bu durum üzerinde,

- I. ölüm oranının düşük olması
 II. bölge dışından olan göçün etkisi
 III. yüzölçümünün küçük olması

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III

11. Türkiye'deki göçlerin en yaygın olanı kırdan-kente göçtür.

Kırdan kente göçün nedenleri arasında,

- I. kentlerde iş imkanlarının daha fazla olması
 II. kentlerde alt yapı sorunlarının oluşması
 III. kırsal kesimde tarım arazilerinin miras yolu ile parçalanması
 IV. kırsal kesimde eğitim ve sağlık imkanlarının kısıtlı olması

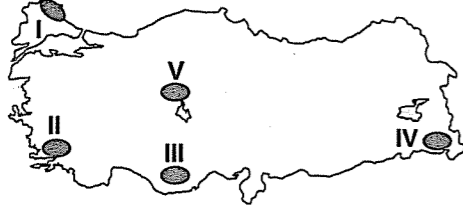
özelliklerinden hangileri gösterilemez?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

12. Aşağıdaki bölgelerin hangisinin kırsal kesimindeki konutlarda kullanılan ahşap malzeme daha yaygındır?

- A) İç Anadolu Bölgesi
 B) Doğu Anadolu Bölgesi
 C) Karadeniz Bölgesi
 D) Marmara Bölgesi
 E) Akdeniz Bölgesi

13. Yerçekillerinin engebeli olduğu alanlarda, tarım alanları sınırlı olduğundan nüfuslanma azdır.

Buna göre, yukarıdaki haritada gösterilen alanların hangisinde nüfusun seyrek olması, yerçekillerinin engebeli olmasıyla açıklanamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

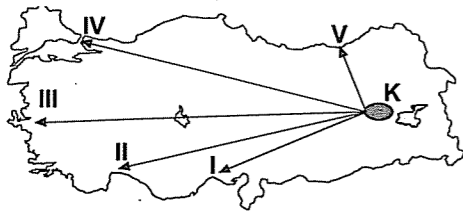
14. Karadeniz Bölgesi'nin kırsal kesimindeki konutlarda ahşap malzeme kullanımının yaygın olmasında,

- I. su kaynakları yönünden zengin olması
II. bitki örtüsü yönünden zengin olması
III. yağış miktarının fazla olması
IV. arazinin engebeli olması

faktörlerinden hangileri etkili olmamıştır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Mevsimlik göç, insanların belli bir süre için başka alanlara gitmesi olayıdır.

Buna göre, K noktasından haritada gösterilen hangi alana olan mevsimlik göçler, yalnızca tarımda çalışmak amacıyla gerçekleşir?

- A) I ve III B) I ve V C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

16. Türkiye'de bazı illerin nüfus artış hızının yüksek olmasında, bu illere başka illerden olan göçler etkili olmaktadır.

Buna göre, İstanbul, İzmir, Bursa ve Adana'da nüfus artışının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geniş tarım alanlarına sahip olmaları
B) Sanayi bakımından gelişmiş olmaları
C) Turizm potansiyellerinin fazla olması
D) Önemli yolların kavşak noktasında bulunmaları
E) Hayvancılık faaliyetlerinin gelişmiş olması

17. Birey veya grupların yaşadıkları yerlerden başka bir yerleşim alanına geçici veya kalıcı olmak üzere hareket etmelerine göç denir.

Türkiye'de göç sonucu, nüfus artışının yaşandığı aşağıdaki merkezlerden hangisinde nüfusun artması farklı bir nedene dayanır?

- A) Marmaris B) Fethiye C) Gebze
D) Alanya E) Bodrum

18. Yükseltisi ve engebese fazla olan yerler genellikle seyrek nüfusludur.

Aşağıdaki alanların hangisinde nüfusun seyrek olması yükseltinin ve engebeli arazinin fazla olmasından kaynaklanmaz?

- A) Menteşe Yöresi
B) Hakkari Bölümü
C) Konya-Karapınar Yöresi
D) Yıldız Dağları Bölümü
E) Teke ve Taşeli platoları

Konu Performans Testi - 3

1. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfusun hızlı artması sonucu ortaya çıkan sorunlardan biri değildir?

- A) Eğitim hizmetlerinin yetersiz kalması
B) İş gücüne olan ihtiyacın artması
C) Konut ihtiyacının artması
D) Sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması
E) İç ve dış göçlerin artması

2. Aşağıda verilen ekonomik faaliyetlerden hangileri Türkiye'de mevsimlik göçün yaşanmasında daha az etkiye sahiptir?

- A) Tarım - turizm
B) Tarım - hayvancılık
C) Madencilik - sanayi
D) Tarım - sanayi
E) Turizm - hayvancılık

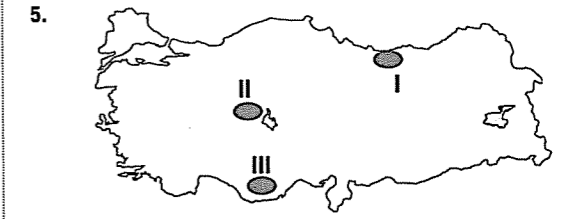
3. Türkiye'de yükselti arttıkça genel olarak nüfuslanma azalır.

Buna göre, aşağıdaki kentlerin yükselti değerleri dikkate alındığında, hangisinde nüfuslanmanın daha az olması beklenir?

- A) Denizli B) Manisa C) Kars
D) Elazığ E) Gaziantep

4. I. Bebek ölüm oranlarının azalması
II. Doğum oranlarının azalması
III. İç göçün fazla olması
IV. Tarım alanlarının miras yoluyla parçalanması
Yukarıdakilerden hangileri nüfus artış hızını doğrudan etkilemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Yukarıdaki Türkiye haritasında taralı olarak gösterilen alanların, kırsal kesimdeki konutlarında yaygın olarak kullanılan yapı malzemeleri, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III
A) Ahşap	Taş	Kerpiç	Kerpiç
B) Taş	Ahşap	Kerpiç	Ahşap
C) Kerpiç	Taş	Ahşap	Taş
D) Ahşap	Kerpiç	Taş	Taş
E) Kerpiç	Ahşap	Taş	Taş

6. Türkiye'de köyden kente veya kentten kente olan göçler nedeniyle birçok sorun oluşmaktadır.

Buna göre,

- I. altyapı yetersizliğinin yaşanması
II. konut yetersizliğinin yaşanması
III. iş gücüne olan gereksinimin azalması
IV. sanayi kuruluşlarının kent içinde kalması
durumlarından hangileri göç alan kentlerde ortaya çıkan sorunlardan değildir?

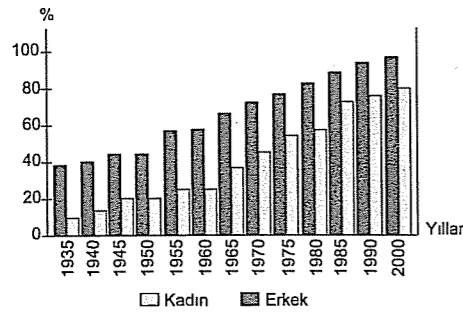
- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Türkiye'de en yaygın köy altı yerleşmesi yaylalardır. Özellikle yazların serin ve yağışlı olan yörelerimizdeki yüksek sahalarda çayır bitki örtüsünün gürleşmesi nedeniyle yaylacılık yaygındır.

Aşağıda verilen bölümlerin hangisinde yaylacılık faaliyetlerinin gelişmesi beklenmez?

- A) Ergene Bölümü
B) Adana Bölümü
C) Doğu Karadeniz Bölümü
D) Antalya Bölümü
E) Yukarı Murat-Van Bölümü

8. Aşağıdaki grafikte 1935-2000 yılları arasında Türkiye'deki kadın ve erkek okur-yazar oranları verilmiştir.

Grafikteki verilerden aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılabilir?

- A) 1960'tan sonra kadın okur-yazar oranı sürekli artmıştır.
B) Verilen bütün yıllarda erkek okur-yazar oranı daha yüksektir.
C) 1935'ten 2000 yılına kadar kadın okur-yazar oranı 4 kattan fazla artmıştır.
D) Kadın ve erkek okur-yazar oranının en fazla olduğu yıl 2000'dir.
E) 1935 yılında toplam okur-yazar oranı %40'tan fazladır.

9. Dağınık kır yerleşmelerinin yaygın olduğu bir yöre için,

- I. su kaynakları bakımından zengindir.
II. yerçekilleri sadedir.
III. tarımsal nüfus yoğunluğu azdır.
IV. tarım alanlarının dağılışı parçalıdır.
ifadelerinden hangileri söylenemez?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

10. Aşağıda nüfus yoğunluğu az olan bazı alanlar ve bu durumu etkileyen en önemli faktör eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Hakkari Bölümü - Yerçekillerinin engebeli olması
B) Tuz gölü çevresi - Yağış azlığı
C) Yıldız Dağları bölümü - Ulaşım yollarının dışında kalması
D) Teke Platosu - Yağış azlığı
E) Menteşe Yöresi - Yerçekillerinin engebeli olması

11. Göç eden kesim daha çok erkek nüfus olduğundan, göç veren merkezlerde erkek nüfus oranı kadın nüfus oranından daha azdır.

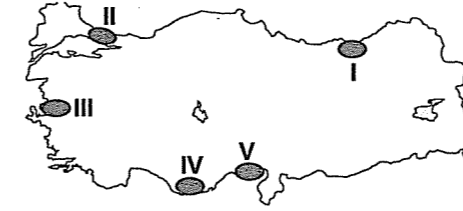
Buna göre, aşağıdaki merkezlerin hangisinde kadın nüfus oranı erkek nüfus oranından daha fazladır?

- A) İzmir
B) Trabzon
C) Bursa
D) İzmit
E) Ankara

12. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfusun dağılışı üzerinde diğerlerinden daha az etkilidir?

- A) Sanayi kuruluşları
B) Tarımsal verimlilik
C) Bitki örtüsü
D) Ulaşım olanakları
E) İklim ve yerçekilleri

13. Türkiye'de kıyı bölgeleri genellikle sık nüfuslanmıştır.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli yerlerden hangisi bu genellemeye uymaz?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

14. Türkiye'de aktif nüfus oranının, toplam nüfus içindeki payının yıldan yıla artış göstermesi, aşağıdakilerin hangisiyle açıklanabilir?

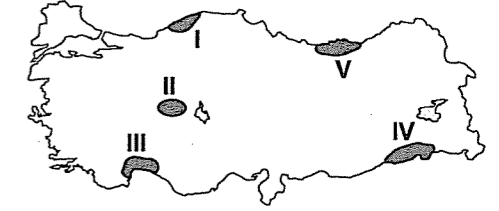
- A) Kırdan kente olan göçün artmasıyla
B) Tarımda çalışanların sayısının artmasıyla
C) Doğum oranının azalmasıyla
D) Yaşlı nüfus oranının artmasıyla
E) Bağımlı nüfus sayısının artmasıyla

15. Türkiye'de nüfusun dağılışı bölgeler arasında büyük farklılıklar gösterir.

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de nüfusun bölgeler arasında farklı dağılmasına neden olan doğal faktörlerden değildir?

- A) Ulaşım olanakları
B) Sıcaklık koşulları
C) Yerçekilleri ve yükselti
D) Yağış miktarı ve rejimi
E) Su kaynakları

- 16.

Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanların hangisinde yaz ve kış mevsimlerine göre nüfus yoğunluğu daha fazla değişir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

17. Tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olduğu bir yöre için,

- I. gerçek alan ile izdüşüm alan arasındaki fark fazladır.
II. tarımda makina kullanımı yaygındır.
III. yerçekilleri engebelidir.
IV. toplu kır yerleşmeleri yaygındır.

değerlendirmelerinden hangileri yanlış olur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

18. Aşağıdaki merkezlerin hangisinin kentleşme sürecinde maden kaynağının en etkili faktör olduğu söylenebilir?

- A) Adana
B) Batman
C) Konya
D) Sinop
E) Kayseri

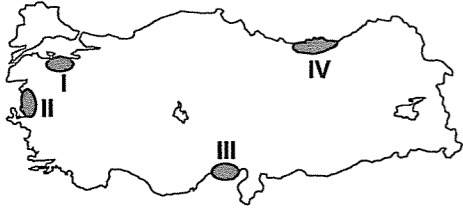
Konu Performans Testi - 4

1. Türkiye'de büyük kentlerdeki nüfus artışı küçük kentlere göre genellikle daha fazladır.

Büyük kentlerdeki hızlı nüfus artışının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ölüm oranının düşük olması
B) Okur-yazar oranının yüksek olması
C) Ortalama yaşam süresinin uzun olması
D) İş olanaklarının fazla olması
E) Ulaşım ağının gelişmiş olması

2. Türkiye'nin bazı alanlarında tarım ve sanayi faaliyetlerinin birlikte etkili olması sonucu nüfus yoğunlaşmıştır.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında iş-rettili alanların hangilerindeki nüfuslanmada bu iki faktörün birlikte etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

3. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin bazı kentlerinde ortaya çıkan konut açığının temel nedeni?

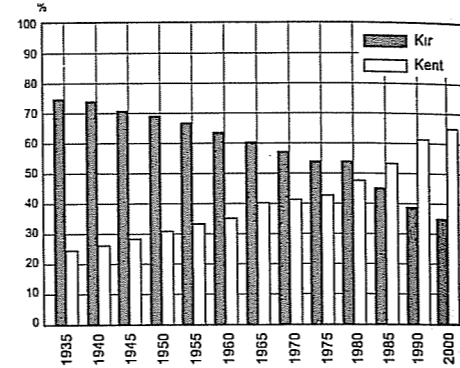
- A) Yerleşilebilecek alanların yetersiz olması
B) Nüfuslarının hızlı artması
C) Çarpık kentleşmenin ortaya çıkması
D) Çok katlı konut yapımına öncelik verilmesi
E) Binaların deprem müktesebatına uygun olması

4. Şehirlerin gelişiminde pek çok sosyo-ekonomik özellikler etkilidir.

Aşağıdaki şehirlerin hangisinin gelişiminde etkili olan temel faktör diğerlerinden farklıdır?

- A) Manisa B) Rize C) Karabük
D) Adana E) Aydın

5. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1935-2000 yılları arasındaki kır ve kent nüfusunun oransal değişimi verilmiştir.

Yalnızca grafikteki verilerden aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılamaz?

- A) 1985 yılından itibaren kent nüfus sayısı kır nüfus sayısını geçmiştir.
B) 1935 yılında nüfusun yaklaşık dörtte biri kentlerde yaşamaktaydı.
C) 2000 yılında nüfusun %60'tan fazlası kentlerde toplanmıştır.
D) Sanayileşmenin artması kent nüfus oranının artmasına neden olmuştur.
E) Kır nüfus oranı genellikle düzenli bir azalış göstermiştir.

6. Aşağıdaki bölümlerin hangisi Türkiye'nin seyrek nüfuslu bölümleri arasında yer almaz?

- A) Yıldız Dağları Bölümü
B) Hakkari Bölümü
C) Yukarı Sakarya Bölümü
D) Yukarı Murat-Van bölümü
E) Yukarı Kızılırmak Bölümü

7. Türkiye'de kıyı kesimleri genel olarak iç kesimlerden fazla nüfuslanmıştır.

Bu durum üzerinde aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Sıcaklık koşullarının elverişli olması
B) Doğum oranının yüksek olması
C) Yağış miktarının fazla olması
D) Tarımda birim alandan alınan verimin yüksek olması
E) İklimin ılıman özellik göstermesi

8. Türkiye'nin göç özellikleriyle ilgili,

- I. daha çok 15-45 yaş arası nüfus göç eder.
II. göç alan merkezlerde kadın nüfus daha fazladır.
III. göçler genellikle doğudan batıya doğrudur.
IV. göçlerin temel nedeni iş bulmaya yöneliktir.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye nüfusunun hızlı artış göstermesinde etkili değildir?

- A) Doğum oranının yüksek olması
B) Sağlık koşullarının iyileşmesi
C) Ortalama yaşam süresinin uzaması
D) Kırdan kente göçün artması
E) Bebek ölüm oranlarının azalması

10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de çarpık kentleşme olduğuna kanıt olarak gösterilemez?

- A) Trafik sorununun yaşanması
B) Sanayi kuruluşlarının kent içinde kalması
C) Ekonomik faaliyetlerin çeşitli olması
D) Toplu taşıma sistemlerinin yetersiz olması
E) Alt yapı hizmetlerinin aksaması

11. Aşağıdaki platolardan hangisinde nüfuslanma diğerlerinden daha geridir?

- A) Gaziantep Platosu
B) Taşeli Platosu
C) Erzurum-Kars Platosu
D) Çatalca-Kocaeli Platosu
E) Cihanbeyli Platosu

12. Aşağıdaki tabloda 2000 yılına göre Türkiye'de çalışan nüfusun sektörlere göre dağılımı verilmiştir.

Ekonomik Faaliyet Kolları		
Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
48,5	12,9	38,6

Buna göre, tablodaki verilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Sanayide çalışanların sayısı tarım sektöründe çalışanların sayısının yarısından fazladır.
B) Hizmet sektöründe çalışanların büyük bir bölümü Marmara ve İç Anadolu bölgelerinde toplanmıştır.
C) Sanayide çalışanların oranının az olmasında tarım alanlarından alınan verimin fazla olması etkilidir.
D) Hizmet ve sanayide çalışanların toplamı, tarımda çalışan toplam nüfustan fazladır.
E) En az tarım işçisi Doğu Anadolu Bölgesi'ndedir.

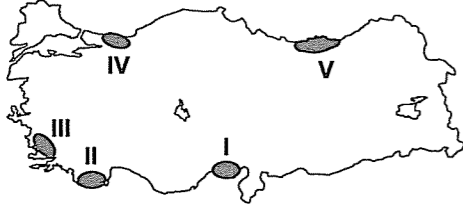
13. Bir bölgede doğum oranı az olmasına karşılık nüfus artış hızı yüksek ise, o yöreye ilgili,

- I. dışarıdan göç alır.
II. iş imkanları fazladır.
III. kentleşme oranı düşüktür.
IV. enerji tüketimi azdır.

bilgilerinden hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. Türkiye'de kıyılar, genellikle bol yağışlı olduğu ve verimli tarım alanlarına sahip olduğu için dolaylı yoğun nüfusludur.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanlardan hangileri, bol yağış aldığı halde, yerçekillerinden dolayı daha az nüfuslanmıştır?

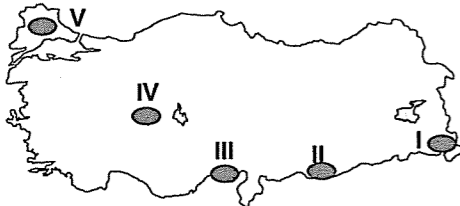
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

15. İç Anadolu Bölgesi'nin kırsal kesiminde kerpiç, Akdeniz Bölgesi'nde taş ve Karadeniz Bölgesi'nde ahşap evler yaygındır.

Buna göre, konutlarda kullanılan yapı malzemesi üzerinde en etkili faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel yapı
B) Ekonomik faaliyet türü
C) Nüfus miktarı
D) Doğal çevre koşulları
E) Nüfusun eğitim düzeyi

16. Tarımla uğraşan nüfusun, tarım alanlarına bölünmesiyle tarımsal nüfus yoğunluğu bulunur.

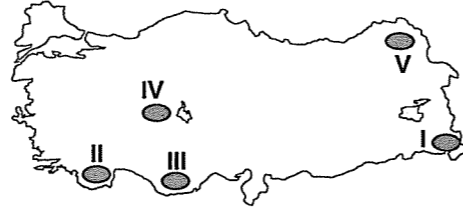
Buna göre, haritada taralı alanların yeryüzü şekillerinin özellikleri dikkate alındığında, hangisinde tarımsal nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu savunulabilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Bir ülkede çalışan nüfusun yaş ortalamasının yüksek olması, o ülkenin aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Bebek ölüm oranının fazla olduğunun
B) Nüfusun eğitim düzeyinin düşük olduğunun
C) Nüfus artış hızının az olduğunun
D) İç göçün fazla olduğunun
E) Kişi başına düşen milli gelirin az olduğunun

18. Yükseltinin fazla olduğu alanlarda sıcaklık koşulları düşük olduğundan ekonomik faaliyetler zorlaşır. Bu tür alanlarda nüfus genellikle seyrek olur.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanların hangisinde nüfusun seyrek olması yükseltinin fazla olmasından kaynaklanmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Aşağıdaki şehirlerin gelişiminde etkili olan ekonomik faaliyetler dikkate alındığında, hangisi tarım şehri grubunda gösterilemez?

- A) Amasya B) Rize C) Balıkesir
D) Edirne E) Ankara

Konu Performans Testi - 5

1. Türkiye'de çeşitli planlamalar yapmak, yaşayan insan sayısını ve bunun ileriki yıllarda ne kadar olacağını bilmek için nüfus sayımı yapılmaktadır. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi nüfus sayımının sonucunda elde edilecek bilgilerden biri değildir?

- A) Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı
B) Çalışan nüfusun sektörlere göre dağılımı
C) Nüfusun ülke genelindeki dağılım düzeni
D) Nüfus artış hızı
E) Doğum oranı

2. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de ülke içi nüfusun dağılımında etkili faktörlerden biri değildir?

- A) Yükselti
B) Nemlilik
C) Matematik konum
D) Yer altı madenleri
E) Su kaynakları

3. Türkiye, nüfusu hızla artan bir ülkedir. Nüfusumuza her yıl 1 milyondan fazla kişi eklenmektedir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Türkiye nüfusunun hızlı artmasının nedenleri arasında yer almaz?

- A) Bebek ölümlerinin giderek azalması
B) Doğumların fazla olması
C) Ortalama insan ömrünün kısalması
D) Sağlık ve beslenme şartlarının iyileştirilmesi
E) Hayat standartının yükselmesi

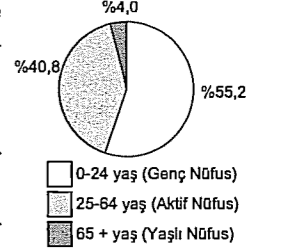
4. Türkiye'deki geçici göçlerin meydana gelmesinde;

- I. Tarımsal
II. Endüstri kuruluşlarının dağılışı
III. Turizm
IV. Yayılcılık etkinlikleri

gibi durumlarından hangileri etkili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve II E) III ve IV

5. Yandaki grafikte Türkiye'de genç, yetişkin ve yaşlı nüfusun payları verilmiştir.

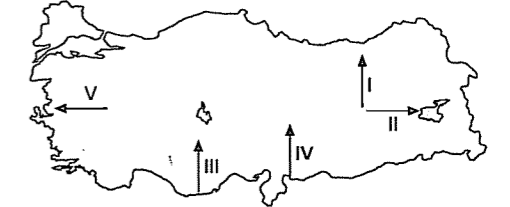

Grafiğe bakılarak,

- I. genç nüfusun yaşlı nüfusa oranı
II. çalışma çağındaki nüfusun oranı
III. toplam nüfus içinde genç nüfus miktarı
IV. aktif nüfus içinde çalışanların oranı

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

6. Tarımın ve sanayinin geliştiği yerler, iş olanakları fazla olduğu için dışarıdan göç alır.

Buna göre, haritada hangi ok doğrultusunda gidildiğinde iş olanaklarının en fazla olduğu görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 7.

Haritada işaretli merkezlerin hangilerinin nüfuslanmasında tarımsal faaliyetler ve endüstri kuruluşlarının yoğunluğu birlikte etkili olmamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

8. Türkiye'de güney yamaçlar, Arjantin'de ise kuzey yamaçlar daha fazla nüfuslanmıştır.

Bu durumun meydana gelmesinde,

- I. baki faktörü
- II. yarımkürelerinin farklı olması
- III. güneş ışınlarının düşme açısı
- IV. jeolojik yapılarının farklı olması

etmenlerinden hangilerinin etkisi yoktur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız IV
D) I ve II   E) III ve IV

9. Türkiye'de nüfusun dağılışı ile toprak özellikleri arasında yakın ilişki vardır. Verimli topraklarının bulunduğu yerlerde nüfus daha sıktır.

Buna göre, aşağıdaki ovaların toprak özelliği düşünüldüğünde, hangisinde nüfus yoğunluğu en azdır?

- A) Çukurova   B) Gediz   C) Elmalı
D) Adapazarı   E) Bursa

10.

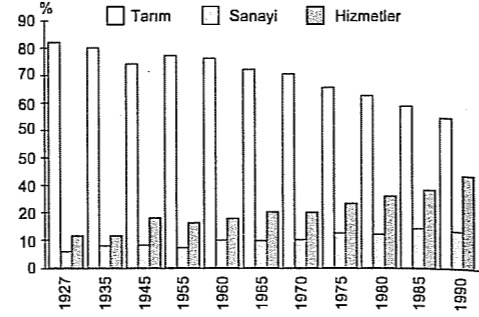

- 1 Uludağ (Bursa)
- 2 Pamukkale (Denizli)
- 3 Antalya
- 4 Ürgüp-Göreme (Nevşehir)
- 5 Palandöken (Erzurum)

Haritada verilen turistik alanların hangilerinde mevsimlik nüfus artışı daha azdır?

- A) 1 ve 2   B) 1 ve 4   C) 2 ve 4
D) 3 ve 4   E) 4 ve 5

11.

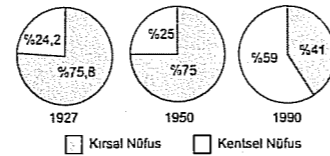

Yukarıdaki grafikte Türkiye'de çalışan nüfus sektörlerine dağılımının yıllara göre değişimi göstermiştir.

Grafikten yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bütün yıllarda tarımda çalışan nüfusun oranı, sanayide çalışanların oranından daha fazladır.
- B) Hizmetlerde çalışan nüfus oranı 1980'de sanayidekilerin oranından fazla, tarımdakilerin oranından azdır.
- C) 1985'te sanayide çalışan nüfus miktarı hizmetlerde görev alan nüfus miktarından daha az olmuştur.
- D) Tarımda çalışanlar ile sanayide çalışanların oranı en az 1990'dadır.
- E) 1970'te sanayi sektöründe çalışanların oranı hizmet sektöründe çalışanların yarısıdır.

12.

Grafiklerde 1927, 1950 ve 1990 yıllarında Türkiye'deki kır ve kent nüfus oranları verilmiştir.

Tablodan yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kırsal nüfus miktarı düzenli olarak azalmaktadır.
- B) Kentsel nüfus oranının en az olduğu yıl 1927'dir.
- C) Kentleşme oranı sürekli artmaktadır.
- D) Tarım sektöründe çalışanların payı sürekli azalmaktadır.
- E) 1927 ile 1950 yıllarının kentsel nüfus oranları birbirine yakındır.

13.

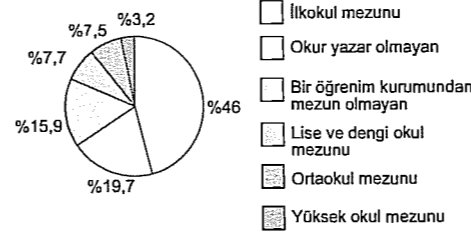

Tarım sektöründe çalışanların oranının fazla olduğu yerlerde kırsal nüfus oranı fazladır.

Buna göre, haritadaki işaretli bölgelerin hangilerinde kırsal nüfus oranı en fazladır?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve IV
D) III ve IV   E) IV ve V

14.

Grafikte Türkiye nüfusunun eğitim durumu verilmiştir.

Buna göre, yalnızca grafikten yararlanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nüfusun yaklaşık % 80'i okuma yazma bilmektedir.
- B) Nüfusun yaklaşık % 35'i bir diplomaya sahip değildir.
- C) Okuma yazma bilenlerin içinde en fazla ilkokul mezunu vardır.
- D) Kentlerde okuma yazma oranı kırsal kesimden fazladır.
- E) Okuma yazma bilenlerin içinde üniversite mezunları en az paya sahiptir.

15.

Türkiye'nin nüfus özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Aktif nüfusun toplam nüfus içindeki payı en fazladır.
- B) Son yıllarda nüfus artış hızı azalmaktadır.
- C) Kadın ve erkek nüfus oranları birbirine yakındır.
- D) Çalışan nüfusun büyük bir bölümü tarım sektöründedir.
- E) Bebek ölüm oranı artmaktadır.

16.

Yıllar	Tarım Sektörü (%)	Sanayi Sektörü (%)	Hizmet Sektörü (%)
1927	82	6	12
1945	74	8	18
1960	76	6	18
1970	70	10	20
1980	62	12	26
1990	54	13	33

Yukarıda Türkiye'nin sayım yıllarına göre çalışan nüfusun ekonomik sektörlere dağılımı gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) 1945 yılında tarım sektöründe çalışanların sayısı, 1960 yılında tarım sektöründe çalışanların sayısından azdır.
- B) 1927, Türkiye'de tarımsal üretimin en fazla olduğu yıldır.
- C) 1990, Türkiye'de sanayide hammadde ihracatının en çok olduğu yıldır.
- D) Türkiye gelişmekte olan bir ülkedir.
- E) Tarımsal nüfus oranı sürekli olarak azalmıştır.

17. **Türkiye'de nüfusun bölgelere dağılımı incelendiğinde aşağıdaki yerlerin hangisinde nüfus yoğunluğu en azdır?**

- A) Kıyı ovalarında
- B) Turistik yörelerde
- C) Sanayi bölgelerinde
- D) Ormanlık bölgelerinde
- E) Verimli tarım alanlarında

18. Liman şehirleri olan Samsun ve İzmir karşılaştırıldığında, İzmir'in Samsun'dan daha fazla geliştiği gözlenmiştir.

Bu durum İzmir'in;

- I. ticaret hacminin daha büyük olması
  - II. yağış rejiminin düzensiz olması
  - III. hinterlandının daha geniş olması
- gibi özelliklerinden hangileriyle açıklanabilir?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve IV

Konu Performans Testi - 6

1. Endüstri faaliyetlerinin gelişmediği yöreler dışarıya çok fazla göç verir.

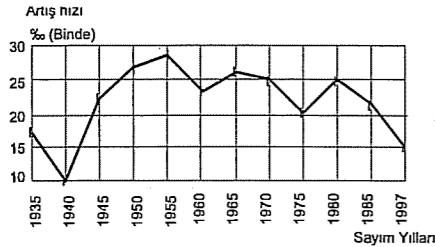
Buna göre, haritada işaretli yerlerin hangileri dışarıya en fazla göç verir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) III ve IV

2. Ülkemizde tarımda makineleşmenin gelişmediği yörelerin özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gerçek alan ile izdüşüm olan arasında fark fazladır.
B) Tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.
C) Dağınık köy yerleşmeleri yaygındır.
D) Makineleşmeye bağlı yöre dışına göç fazladır.
E) Kentsel nüfus oranı azdır.

3.

Grafikte Türkiye'nin yıllara göre nüfus artış oranlarının değişimi verilmiştir.

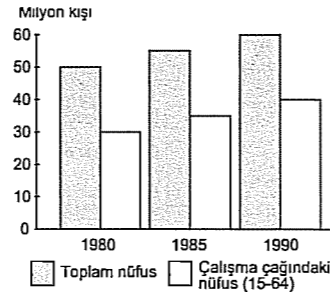
Grafikteki bilgilerden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Verilen yıllarda nüfus miktarı sürekli artmaktadır.
B) Nüfus artış hızları arasındaki fark en fazla 1960 - 1997 yılları arasındadır.
C) Nüfus miktarının en az olduğu yıl 1945'tir.
D) 1960 ile 1975 yılları arasında nüfus miktarı değişmemiştir.
E) 1997 yılındaki nüfus artış oranı, 1935 yılındaki nüfus artış oranıyla aynıdır.

4. Doğu Anadolu Bölgesi'nde doğal nüfus artışı çok yüksek olmasına rağmen nüfus yoğunluğu çok azdır. Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diğer bölgelere göç vermesi
B) Bebek ölüm oranlarının fazla olması
C) Büyükbaş hayvancılığın yapılması
D) Volkanik arazinin geniş yer tutması
E) Yaz yağışlarının görülmesi

5.

Yukarıdaki grafikte, Türkiye'deki yıllara göre çalışma çağındaki nüfus ile ülke nüfusu karşılaştırılmıştır.

Grafikten yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Toplam nüfus miktarı sürekli artmasına
B) 1985'de nüfusun, 1980'den fazla, 1990'dan az olmasına
C) Çalışma çağındaki nüfusun 1990'da en fazla olmasına
D) Çalışanların büyük çoğunluğunu erkek nüfus oluşturmasına
E) Bütün yıllarda çalışma çağındaki nüfusun toplam nüfusun yarısından fazla olduğuna

6. Marmara Bölgesi, Türkiye'de nüfus miktarının ve yoğunluğunun en fazla olduğu bölgedir.

Bu durum Marmara Bölgesi'nin,
I. bölge dışından fazla göç alması
II. endüstri kuruluşlarının yoğun olması
III. enerji tüketiminin fazla olması
IV. eğitim ve sağlık hizmetlerinin yaygın olması
özelliklerinden hangileriyle açıklanamaz?

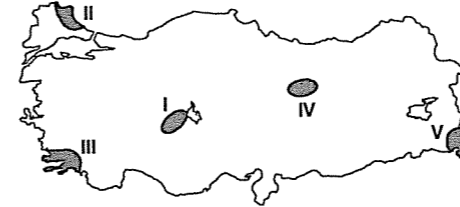
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) III ve IV

7. Ülkemizde tarımsal nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu yerler Karadeniz Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesi'dir.

Bu durumun meydana gelmesinde bölgelerin aşağıdaki hangi özelliği etkili değildir?

- A) Kırsal nüfus oranının fazla olması
B) Tarım dışı sektörlerin fazla gelişmemesi
C) Tarımla uğraşan kişi sayısının fazla olması
D) Tarım alanlarının dar olması
E) Köyden kente göçün fazla olması

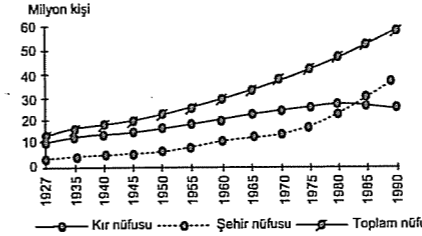
8.

Haritada işaretli yerlerin hangisinde, nüfus yoğunluğunun Türkiye ortalamasının altında olması yerçekillerinin engebeli olmasıyla açıklanamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

Yukarıdaki grafikte 1927-1990 yılları arasında Türkiye'de kırsal, şehir ve toplam nüfus miktarı gösterilmiştir.

Yalnızca grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplam nüfus miktarı sürekli olarak artmıştır.
B) Kırsal nüfus miktarı 10 milyonun altına inmemiştir.
C) 1980 yılından sonra kırsal nüfus miktarı azalışa geçmiştir.
D) 1955 yılında kentsel nüfusun oranı kırsal nüfusun oranından düşüktür.
E) Türkiye'de kırsal alanlarda doğum oranı 1980 yılından sonra azalmıştır.

10. Türkiye'de nüfusun dağılımında aşağıdaki faktörlerden hangisi etkili değildir?

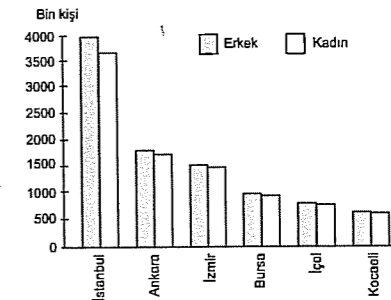
- A) Jeolojik yapı
B) Yeraltı madenleri
C) İklim
D) Boylam derecesi
E) Sanayi kuruluşlarının dağılışı

11. Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinde aritmetik nüfus yoğunluğu az iken, tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

Buna göre, bölgelerdeki tarımsal nüfus yoğunluklarının fazla olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüzey şekillerinin engebeli olması
B) Yaz mevsiminin yağışlı geçmesi
C) Büyükbaş hayvancılığın yaygın olması
D) Bölge dışına göç verme oranının fazla olması
E) Tarım ürünü çeşitliliğinin fazla olması

12.

Yukarıdaki grafikte, en çok göç alan illerimizin nüfusundaki kadın-erkek durumu gösterilmiştir.

Yalnızca grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hiçbir ilde kadın ve erkek nüfusu birbirine eşit değildir.
B) Kadın-erkek nüfusu arasındaki fark en çok İstanbul'dadır.
C) Ankara ve İzmir'deki erkek nüfus toplamı, İstanbul'daki kadın nüfus toplamından azdır.
D) Çalışma çağındaki nüfus en çok İstanbul'dadır.
E) Verilen illerde erkek nüfusun fazla olmasının nedeni doğal nüfus artışı değildir.

13. İç Anadolu Bölgesi'nin nüfus miktarı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden fazla olmasına rağmen, nüfus yoğunluğu daha azdır.

Bu durum İç Anadolu Bölgesi' nin aşağıdaki hangi özelliğiyle en iyi açıklanır?

- A) Yüzölçümünün büyük olmasıyla
B) Yağış miktarının az olmasıyla
C) Volkanik dağların fazla olmasıyla
D) Ortalama sıcaklığının düşük olmasıyla
E) Denizden uzak olmasıyla

Tarım alanlarının dar, yağış miktarının fazla olduğu yerlerde tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

Buna göre, haritada işaretli yerlerin hangilerinde tarımsal nüfus yoğunluğu daha azdır?

- A) I ve II   B) I ve V   C) II ve III
D) III ve IV   E) IV ve V

15. Orta Karadeniz Bölümü'nde nüfus, Doğu ve Batı Karadeniz bölümlerine göre daha dengeli dağılmıştır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arazinin daha alçak olması
B) Yağış miktarının daha az olması
C) Endüstri kuruluşlarının daha yoğun olması
D) Bölge dışından daha fazla göç alması
E) Killi kayaların daha az olması

16. Nüfusumuzun hızlı artması ve kentlere yönelik göçler, kentlerimizin hızlı ve düzensiz büyümesine yol açar.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçlarından biri değildir?

- A) Fabrikaların kent içinde kalması
B) Verimli tarım alanlarının azalması
C) Çevre kirliliğinin artması
D) İş olanaklarının artması
E) Gecekondulaşmanın artması

17. Tarım şehirlerinin büyümesi; çevresindeki tarım alanlarının genişliğine, tarım ürünlerinin çeşitliliğine ve üretim miktarına bağlıdır.

Buna göre, fonksiyonlarına göre özellikleri düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisinin gelişmesinde tarımsal faaliyetlerin payı en fazladır?

- A) Ankara   B) Zonguldak   C) Samsun
D) Kırıkkale   E) İzmit

18. Yeryüzü şekillerinde engebe arttıkça tarım alanlarının daralmasına bağlı olarak köyden kente göçler artar.

- I. Rize yöresi
II. Menteşe yöresi
III. Sivas çevresi
IV. Diyarbakır çevresi

Buna göre, yukarıda verilen yerlerin hangilerinde meydana gelen göçler bu durumun sonucunda oluşmamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) Yalnız IV
D) I ve II   E) III ve IV

Konu Performans Testi - 7

1. Ege Bölgesi'nin İçbatı Anadolu Bölümü, bölge yüzölçümünün yarısını oluşturduğu halde bölge nüfusunun ancak %20'lik payına sahiptir.

Bu durumun meydana gelmesinde,

- I. yükseltinin fazla olması
II. tarımsal verimin düşük olması
III. güneş ışınlarının eğik açıyla düşmesi
IV. kış sıcaklıklarının düşük olması

özelliklerinden hangileri etkili değildir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) Yalnız IV
D) I ve III   E) II ve IV

2. Aşağıda dört ilimizin yaz mevsiminde nüfus miktarının artma nedenleri eşleştirilmiştir.

- I. Rize → Yayla turizmi
II. Adana → Tarım
III. Aydın → Deniz turizmi
IV. Muğla → Tarım
V. Antalya → Deniz turizmi

Verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Türkiye'de bazı yerlerin nüfusu, madencilığe bağlı olarak yoğunlaşmıştır.

Aşağıdaki yerlerin hangisinin nüfuslanmasında madenciliğin etkisi yoktur?

- A) Elbistan   B) Zonguldak   C) Batman
D) Soma   E) Akhisar

4. İç Anadolu Bölgesi'nin nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının altındadır.

Bu duruma neden olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kış sıcaklıklarının düşük olması
B) Yağış miktarının az olması
C) Topraklarında tuz ve kireç oranının fazla olması
D) Tarım ürünü çeşidinin az olması
E) Tarım topraklarının geniş yer tutması

5.

Sayım yılı	Toplam Nüfus (Milyon)	Artış hızı (%)	Yoğunluk (kişi/km ²)
1927	13.648.270	-	18
1935	16.158.018	21.1	21
1940	17.820.950	19.6	23
1945	18.790.174	10.6	24
1950	20.974.188	21.7	27
1955	24.060.763	27.8	31
1960	27.754.820	28.5	36
1965	31.391.421	24.4	41
1970	35.605.176	25.2	45
1975	40.347.719	25.0	52
1980	44.736.937	20.6	58
1985	50.664.458	24.8	65
1990	56.573.035	21.7	73
1997	62.865.574	15.0	81

Tabloda Türkiye'nin yıllara göre nüfus miktarı, nüfus artış oranı ve nüfus yoğunluğu verilmiştir.

Yalnızca tabloya bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Verilen yıllarda nüfus yoğunluğu sürekli artmaktadır.
B) Nüfus artış oranı ile nüfus artış miktarı paralellik gösterir.
C) Nüfus artış hızının en fazla olduğu yıl 1960'tır.
D) 1997'deki nüfus yoğunluğu, 1965'teki nüfus yoğunluğunun iki katına yakındır.
E) 1970 ile 1980 yılları arasında nüfus artış oranı azalmıştır.

6. Ege Bölgesi'nin güneyinde bulunan Menteşe Yöresi'nde kış mevsimi serin ve yağışlı geçmesine rağmen nüfus seyrekir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüzey şekillerinin engebeli olması
B) Nem miktarının fazla olması
C) Kıyılarında girinti ve çıkıntının fazla olması
D) Yaz mevsiminin sıcak ve kurak geçmesi
E) Dağların kıyıya paralel uzanması

7. Aşağıda Türkiye'de bazı yerler ve bu yerlerdeki nüfusun seyrek olma nedeni eşleştirilmiştir.

Verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tuz Gölü çevresi → Yağış azlığı
B) Hakkari Bölümü → Yükseltinin fazlalığı
C) Yıldız Dağları → Yerçekillerinin Bölümü engebelliği
D) Biga Yöresi → Arazi yapısının karstik olması
E) Erzurum-Kars → Kışların sert ve uzun geçmesi

8. Türkiye'de kalkerli arazilerin yaygın olduğu yerler topraklardaki kireç oranının fazlalığı ve yağışların yeraltına sızması nedeniyle tarımsal olanakları sınırlandırır. Bu nedenle de bu yerlerde nüfus seyrek tir.

Buna göre;

- I. Iğdır Ovası
II. Taşeli Platosu
III. Göller Yöresi
IV. Teke Platosu

gibi yerlerin hangilerinde nüfusun seyrek olmasında arazi yapısının kalkerli olması etkili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) III ve IV

9. Aşağıda beş coğrafi bölgemizin nüfus miktarları ve nüfus yoğunlukları verilmiştir.

Coğrafi Bölge	1997 Nüfusu (milyon)	Yoğunluk kişi (km ²)
Karadeniz	8.4	58
Marmara	13	240
Ege	7.5	66
Akdeniz	9.2	65
İç Anadolu	5.9	34

Buna göre, hangi bölgenin yüzölçümü en geniştir?

- A) Karadeniz B) Marmara C) Ege
D) Akdeniz E) İç Anadolu

- 10.

Bölgeler	Kadın (%)	Erkek (%)
Marmara	82	94
Akdeniz	73	89
Karadeniz	70	88
İç Anadolu	77	92
Ege	77	91
Güneydoğu Anadolu	45	76
Doğu Anadolu	55	81

Yukarıdaki grafikte ülkemiz nüfusundaki okur yazar kadın ve erkeklerin bölgelere göre oranı gösterilmektedir.

Yalnızca grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğu Anadolu Bölgesi'nde okuryazar olmayan kadın daha çoktur.
B) Okuryazar oranı bakımından kadın erkek arasındaki fark en az Akdeniz Bölgesi'ndedir.
C) İç Anadolu ve Ege Bölgesi'nde toplam nüfus içindeki okuryazar oranı eşittir.
D) Nüfus artış hızı Marmara Bölgesi'nde yüksektir.
E) Bütün bölgelerde okuryazar erkek oranı daha fazladır.

11. Aşağıda Türkiye'nin yıllara göre tarımsal nüfusu, tarım arazisi ve tarımsal nüfus yoğunluğunun değişimi verilmiştir.

Yıl	Tarımsal nüfus (milyon kişi)	Tarım arazisi (km ²)	Tarımsal nüfus yoğunluğu (km ² /kişi)
1950	15.702.850	154.470	102
1980	25.097.430	275.750	91
1990	23.147.000	280.000	83

Tabloda verilenler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarım arazisi genişledikçe tarımsal nüfus yoğunluğu azalmıştır.
B) Tarımsal nüfus miktarları sürekli artmamıştır.
C) Tarımsal nüfusun en fazla olduğu yıl, tarımsal nüfus yoğunluğu en azdır.
D) Tarımsal nüfus yoğunluğunun en az olduğu yıl 1990'dır.
E) Tarımsal nüfus miktarının en az olduğu yıl 1950'dir.

12. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de köyden kente yaşanan göçlerin nedenlerinden biri değildir?

- A) Tarlaların miras yoluyla bölünmesi
B) Tarımda makineleşmenin gelişmesi
C) İş alanlarının kısıtlı olması
D) Eğitim ve sağlık koşullarının gelişmemesi
E) Nüfus dağılışının düzensiz olması

- 13.

İller	1980 nüfusu	1985 nüfusu	Net göç miktarı	%
Kocaeli	596.600	742.245	41.322	5,6
İstanbul	4.741.890	5.842.985	299.175	5,1
Bursa	1.148.791	1.324.015	47.573	3,6
İzmir	1.976.763	2.317.829	82.436	3,5
Antalya	748.706	891.149	25.354	2,8

Yukarıdaki tabloda 1980-1985 yılları arasında Türkiye'de en çok göç alan iller verilmiştir.

Tabloya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

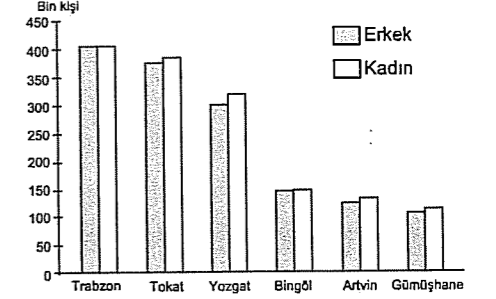
- A) En fazla göç alma oranı Kocaeli ilinde gerçekleşmiştir.
B) İstanbul'da nüfus artış oranı en fazladır.
C) Verilen yıllarda Kocaeli ve Antalya'nın nüfus miktarları birbirine en yakındır.
D) Verilen yıllarda tüm illerin nüfus miktarları artmıştır.
E) En az göçü Antalya almıştır.

14. Adana yazın tarımda çalışmak amacıyla dışarıdan göç alır.

Buna göre, aşağıda verilen il çiftlerinin hangisindeki yaz nüfus artışı, Adana ile benzerlik gösterir?

- A) İstanbul - İzmit B) Muğla - Antalya
C) Bursa - İzmir D) Ordu - Giresun
E) Zonguldak - Batman

- 15.

Yukarıdaki grafikte başlıca göç veren illerimizin nüfusundaki kadın erkek durumu gösterilmiştir.

Yalnızca grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Göç veren illerimizin hepsinde kadın nüfusu erkek nüfustan fazladır.
B) Yozgat'ın göç verme miktarı, Bingöl'ün nüfusunun yaklaşık yarısı kadardır.
C) Kadın nüfusu en az Gümüşhane'de, en fazla Trabzon'dadır.
D) Tokat'ın nüfusu Bingöl'ün nüfusunun yaklaşık yarısı kadardır.
E) Bütün illerimizdeki göçün temel nedeni ekonomik sorunlardır.

- 16.

- I. Tarım ve endüstri faaliyetlerinin gelişmişliği nedeniyle nüfus yoğundur.
II. Yağış miktarının fazlalığına rağmen nüfusu seyrek tir.
III. Köyden kente göç verme nedeni tarımda makineleşme değildir.

Yukarıda verilen özellikler harita üzerinde işaretli yerlerin hangilerinde görülür?

	I	II	III
A)	P	R	S
B)	R	P	S
C)	S	R	P
D)	R	S	P
E)	P	S	R

Konu Performans Testi - 8

1. Türkiye'nin nüfusu ile ilgili verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Doğum oranı yüksek olduğundan nüfus artış hızı yüksektir.
B) Gelişmiş ülkelere göre yaşam standartı daha düşük olduğundan ortalama ömür daha kısadır.
C) Nüfus dağılışı bölgeler arasında düzenli değildir.
D) Çalışan nüfus daha çok sanayide istihdam olmuştur.
E) Tüketici nüfus oranı yüksektir.

2. Doğu Anadolu Bölgesi'nde nüfus yoğunluğunun az olmasında,

- I. yüzölçümünün geniş olması
II. diğer bölgelere göçün yaşanması
III. yeraltı kaynakları bakımından fakir olması
IV. büyükbaş hayvancılığı yaygın olması
özelliklerinden hangileri daha fazla etkili olmuştur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Türkiye'de nüfusun dağılışını etkileyen faktörlerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Tarım alanları yoğun nüfuslanmıştır.
B) Yüksek ve engebeli yerlerde nüfuslanma azdır.
C) Vadi tabanlarında nemin fazla olması yerleşmeyi engellemiştir.
D) Sanayinin geliştiği alanlarda iş imkanlarının fazla olması nüfuslanmayı teşvik etmiştir.
E) Soma, Batman ve Divriği gibi merkezlerdeki nüfuslanma yeraltı kaynaklarına bağlı olarak gerçekleşmiştir.

4. Nüfus dağılışı yeryüzünde oldukça düzensizdir. Bazı bölgelerde kilometrekareye 1.000 kişiden fazla kişi düşerken bazı bölgelerde de 1 kişi bile düşmediği görülmektedir.

Buna göre, bir bölgenin nüfus yoğunluğu üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Sıcaklık ve yağış ortalamaları
B) Yüzey şekilleri ve tarım alanları
C) Kullanılan saat dilimleri
D) Madenleri ve doğal zenginlikleri
E) İşlek yolların yoğunluğu

5. Türkiye'de tarımsal nüfus yoğunluğu İtalya ve Hollanda'ya göre daha fazladır.

Bu durumun en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarıkurak bir ülke olması
B) Tarım alanlarının oranının az olması
C) Sulamalı tarımın son yıllarda artması
D) Yüzölçümünün büyük olması
E) Tarımda çalışanların oranının azalması

6. I. İşsizlik oranının fazla olması
II. İşçi ücretlerinin düşük olması
III. Doğurganlık oranının düşük olması
IV. Bağımlı nüfusun az olması

Bir ülkede genç nüfus oranının fazla olması yukarıdakilerden hangilerinin meydana gelmesine neden olur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I ve IV
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Türkiye'de yapılan yatırımlara bağlı olarak her sene yeni iş alanları oluşup, daha çok insana iş imkanı yaratılmasına karşın, işsizlik oranı artmaktadır.
Bu durum en çok aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Yaşlı nüfus oranının artması
B) Nüfus artış hızının kalkınma hızından yüksek olması
C) Yaşam standartının artması
D) Kırdan kente göç yaşanması
E) Yabancı sermayenin Türkiye'de yatırım yapması

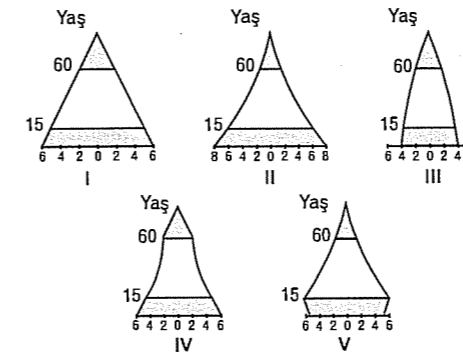
8. Aşağıda, nüfusları son dönemlerde hızlı artış gösteren bazı kentler verilmiştir.

Bunlardan hangisinin nüfus artışında yeni kurulan sanayi tesislerinin etkisi en azdır?

- A) İskenderun
B) Mersin
C) İzmit
D) Gaziantep
E) Antalya

9. A.B.D, Kanada ve Avustralya gibi geniş topraklara sahip bazı ülkelerde belli bir gelişmişlik ve refah seviyesine ulaşıldıktan sonra doğum oranlarında artış olduğu gözlenmektedir.

Bu duruma göre bu ülke nüfuslarının yaş piramidi aşağıdakilerden hangisindeki gibi olması beklenir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

10. Türkiye'de nüfus artış hızı 1950 – 1955 döneminde %25'i geçmiş, 1955 – 1960 döneminde %30'a yaklaşmıştır.

1950 – 1960 döneminde nüfus artış hızının çok yüksek olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Savaş sonrası geleceğe güven duygusunun artması
B) Doğum oranının artması, ölüm oranının azalması
C) Tarımsal ve endüstriyel gelişmelerin artması
D) Balkan ülkelerinden Türkiye'ye göçler olması
E) Avrupa ülkelerine olan işçi göçlerinin azalması

11. Aşağıda ülkemizde köyden kente göçe neden olan bazı faktörler verilmiştir.

- I. Tarım topraklarının az olması
II. Tarımda makine kullanımının yaygınlaşması
III. Kültürel faaliyetlerin yetersizliği
IV. Sağlık ve eğitim hizmetlerinin yetersiz kalması
Bunlardan hangileri Doğu Karadeniz Bölümü'nden büyük şehirlere göçlerde etkili olan faktörlerden değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

12. Mevsimlik nüfus göçleri daha çok tarım, turizm ve hayvancılık sektörlerinde görülmeyle birlikte bazı sanayi kolları da mevsimlik göçe neden olmaktadır.

Aşağıda verilen sanayi kuruluşlarından hangisi, çevresinde mevsimlik nüfus göçüne neden olmaktadır?

- A) Sebze konserve
B) Yünlü dokuma
C) Cam
D) Seramik
E) İlaç

13. I. Tarımda makineleşme için yerşekilleri elverişlidir.

II. Yağış miktarı az, su kaynakları sınırlıdır.

III. Tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç azdır.

IV. Konut yapımında ahşap malzeme kullanımı yaygındır.

Yukarıda verilenlerden hangileri toplu kır yerleşmelerinin yaygın olduğu bölgelerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

14. Doğu Karadeniz Bölümü'nün kıyı kesiminde görülen dağınık kır yerleşmelerinin ortaya çıkma nedenleri ile aşağıda verilen özelliklerinden hangisinin nedenleri arasındaki benzerlik en çoktur?

- A) Çalışan nüfusun büyük kısmının tarım sektöründe olmasının
B) Başka bölgelere büyük ölçüde nüfus göçünün
C) Güneş enerjisinden düşük ölçüde faydalanılmasının
D) Geleneksel yapılarda ahşap malzeme kullanımının
E) Mera hayvancılığının yaygın olmasının

15. Sanayi tesislerinin ve nüfus artışının dağılışı ulaşım koşullarının elverişliliği ile paralellik gösterir.

Aşağıda verilen şehirlerden hangisinin nüfusunun fazla olması ve halen artması yukarıdaki durumla ilgili değildir?

- A) Eskişehir   B) İzmir   C) Kayseri
D) Samsun   E) Antalya

16. Aşağıda verilen şehirlerin hangisinin gelişmesinde daha çok sanayi etkili olmuştur?

- A) Rize   B) Çorum   C) Sinop
D) İzmit   E) Amasya

17. İstanbul'un fonksiyonlarından biri de liman kenti olmasıdır. Bir bakıma Türkiye'nin tümü İstanbul'un hinterlandı durumundadır.

Bu limanın gelişimi üzerinde aşağıdakilerden hangisinin payı en azdır?

- A) İşlek bir su yolu üzerinde bulunmasının
B) Yakın çevresinde çok sayıda sanayi tesisi olmasının
C) Ticaret hacminin büyük olmasının
D) Boğaziçi'nin turistik özellik taşımasının
E) Kara ve demir yollarıyla ülkenin her tarafına bağlı olmasının

18. Aşağıdakilerden hangisi kırsal alanlarda kerpiç evlerin yaygın olduğu yerlerin ortak özelliğidir?

- A) Eğimin fazla olması
B) Bitki örtüsünün zengin olması
C) Yükseltinin az olması
D) Dağınık yerleşmelerin yaygın olması
E) Yıllık sıcaklık farkının fazla olması

Üniversite Performans Testi

1. Bir yörede dağınık yerleşmelerin görülmesinde;

- I. Engebeli arazinin varlığı
II. Ulaşım kolaylığı
III. Yağış fazlalığı
IV. Doğal bitki örtüsü

gibi faktörlerden hangileri belirleyici etkiye sahiptir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

YGSCOĞSB269/1

2. Kırsal kesimlerdeki konutlarda kullanılan yapı malzemesi üzerinde iklimin ve kayaç yapısının belirleyici bir etkisi vardır.

Buna göre,

- I. Ahşap
II. Taş
III. Kerpiç
IV. Tuğla

gibi yapı malzemelerinden hangilerinin kullanımında iklimin ve kayaç yapısının etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

YGSCOĞSB269/2

3.

Yukarıdaki Türkiye haritasında gösterilen alanların yerleşim özellikleriyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerin hangisi yanlıştır?

- A) I nolu alandaki kırsal yerleşmeler dağınık yerleşme dokusu gösterir.
B) II nolu alandaki kırsal konutlarda yapı malzemesi olarak taş kullanımı yaygındır.
C) III nolu alanın kırsal kesimlerinde toplu yerleşme dokusu yaygındır.
D) II nolu alanda yaylacılık faaliyetleri yapılır.
E) I nolu alandaki konutlarda kerpiç malzeme kullanımı yaygındır.

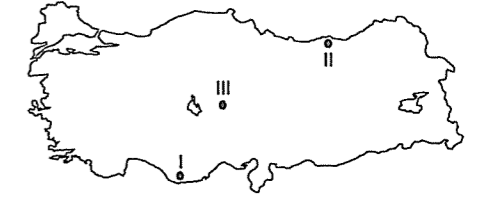
YGSCOĞSB269/3

4. Aşağıdakilerden hangisinin, Türkiye'de kırsal kente yaşanan göçlerin ortaya çıkardığı olumsuz sonuçlardan biri olduğu savunulamaz?

- A) Çarpık kentleşme
B) Altyapı hizmetlerinin zorlaşması
C) Kentli nüfus oranının artması
D) Tarım alanlarının yerleşim alanlarına dönüştürülmesi
E) Kentlerde işsizliğin artması

YGSCOĞSB269/4

5.

Yukarıda Türkiye haritası üzerinde işaretli yerlerden hangisindeki kırsal konutlarda yaygın olarak kullanılan malzeme sırasıyla taş, toprak (kerpiç) ve ağaçtır?

	Taş	Toprak	Ahşap
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	III	I
D)	II	I	III
E)	III	II	I

YGSCOĞSB269/5

6. Hızlı ve plansız şekilde göç alan bir merkezde aşağıdakilerden hangisinde bir artış olması beklenmez?

- A) Gecekondulaşma oranında
B) Trafik sorununda
C) Orman tahribatında
D) Tarımsal ürün miktarında
E) Kalkınma hızında

YGSCOĞSB269/6

7.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralandırılarak gösterilen alanların nüfus ve yerleşme özellikleri ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı yerde en yaygın köy altı yerleşmesi yayladır.
 B) II numaralı yerde nüfus yoğunluğunun az olması jeolojik yapı ile ilgilidir.
 C) V numaralı yerde şehirleşme oranı yüksektir.
 D) IV numaralı bölgede yer şekillerinin elverişsiz olması nedeniyle nüfuslanma azdır.
 E) III numaralı bölgede dağınık yerleşmeler ve taş meskenler görülür.

YGSCOĞSB270/7

8. Doğanın insan faaliyetleri üzerinde hem olumlu hemde olumsuz etkileri vardır.

Aşağıdakilerden hangisi doğanın insan faaliyetleri üzerindeki olumsuz etkisine bir örnek oluşturamaz?

- A) Çok eğimli yerlerde tarımsal faaliyetlerin yapılamaması
 B) Karstik arazilerde tarımda sulama sorununun ortaya çıkması
 C) Kış süresinin uzun olduğu yerlerde ulaşımın aksaması
 D) Yaz yağışlarının fazla olduğu yerlerde büyükbaş hayvancılığın gelişme göstermesi
 E) Dağların denize paralel uzandığı kıyılarda limanların fazla gelişme göstermemesi

YGSCOĞSB270/8

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kırsal kesimden kente göçü arttıran etkenlerden biridir?

- A) Tarımda makineleşme
 B) Seracılığın yaygınlaşması
 C) Hayvancılığın gelişmesi
 D) Tarımda verimin artması
 E) Sulanabilen tarım alanlarının artması

YGSCOĞSB270/9

10. Türkiye'de bazı yerleşim birimlerinde nüfusun yoğunluk kazanmasında turizm ve turistik faaliyetler etkili olmaktadır.

Aşağıdaki illerden hangisi bu duruma iyi bir örnek oluşturmaz?

- A) Manisa B) Muğla C) Antalya
 D) İzmir E) Nevşehir

YGSCOĞSB270/10

11. 2000 yılı verilerine göre İstanbul bölgesi, % 46 ile en fazla göç alan, Batı Karadeniz ve Kuzeydoğu Anadolu bölgesi ise % 50 ile en fazla göç veren yerler oldu. Bunun yanında Türkiye'de 1995-2000 yılları arasında her 100 kişiden 11'i yer değiştirmiştir.

Buna göre aşağıdaki yerlerden hangisi göç veren yerler arasında sayılamaz?

- A) Sivas B) Sinop C) Rize
 D) Adana E) Bolu

YGSCOĞSB270/11

12. Türkiye'de göçlerin en önemli özelliğinden biri de genellikle doğudan batıya doğru olmasıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi göç veren doğu illerimizin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) İş olanaklarının az olması
 B) Tarım alanlarının dar olması
 C) Sanayinin gelişmemiş olması
 D) Doğum oranlarının yüksek olması
 E) Eğitilmiş insan gücünün fazla olması

YGSCOĞSB270/12

Küresel Ortam : Bölgeler ve Ülkeler

Bölge Türleri ve Sınırları

bölüm

1

Konu Performans Testi - 1

1. Kongo Havzası'nda üretimi doğal koşullarda yapılabilen bir tarım ürününün, aşağıdaki tarım bölgelerinden hangisinde doğal olarak yetişebilmesi beklenir?

- A) Kuzey Afrika
 B) Amazon Havzası
 C) Doğu Asya
 D) Batı Avrupa
 E) Kuzey Kanada

2. Aşağıdaki ülkelerin coğrafi koşulları gözönüne alındığında, hangisinin dünya üzerindeki önemli kış turizm merkezleri arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Fransa B) İsviçre C) İtalya
 D) Norveç E) Hollanda

3. Aşağıda verilen alanların iklim özellikleri düşünüldüğünde, hangisinin yeryüzünün ormana dayalı sanayi ürünleri üretiminde önde olan ülkeleri arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Kanada B) Norveç C) İsveç
 D) Finlandiya E) Fas

4. I. Kuzey Amerika
 II. Batı Avrupa
 III. Japonya
 IV. Ortadoğu

Yukarıda sıralanan alanlardan hangileri günümüzde yeryüzünün önemli maden çıkarım alanları arasında sıralanamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

5. Dünya üzerinde bazı doğal alanların karşıkışıya kaldığı bozulma ve yokolma tehlikesini gören insanlar bu duruma karşı bazı tedbirler alma gerekliliğini duymuş ve doğal olarak korunmasını sağlamak amacıyla ulusal park alanlarını oluşturmuştur.

Buna göre,

- I. Yellowstone
 II. Serengeti
 III. Selows

milli parklarından hangisi ABD sınırları içinde yer almaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

6. I. Kuzey Amerika
 II. Batı Avrupa
 III. Japonya
 IV. Kuzey Afrika

Yukarıda verilen alanlardan hangileri dünyanın sanayi üretim alanları arasında sıralanamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
 D) II ve III E) III ve IV

7. Çin'in dış ticaret hacminin fazla olmasında,
I. Hammaddenin fazla olması
II. İş gücünün ucuz olması
III. Ürün maliyetinin düşük olması
IV. Ürün kalitesinin düşük olması
**durumlarından hangilerinin etkili olduğu söyle-
nemez?**

A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz iklim kuşağı
içinde yer alan bitki türlerinden biri değildir?

A) Zeytin   B) Defne   C) Zakkum
D) Keçi boynuzu   E) Gökmar

9. I. Kış turizminin gelişmesi
II. Yaz turizminin gelişmesi
III. Deniz seviyesinde kalıcı karlar
**Yukarıda verilenlerden hangileri ılıman iklim
kuşağında gözlenmez?**

A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

10. ABD'nin doğu kıyıları - Kanada'nın batı kıyıları
ile Japonya ve çevresinde yoğun olarak yürütü-
len hayvancılık faaliyeti aşağıdakilerden hangi-
sinde doğru olarak verilmiştir?

A) Arıcılık
B) İpek böcekçiliği
C) Balıkçılık
D) Kümes hayvancılığı
E) Küçükbaş hayvancılık

11. Aşağıda verilen dünyanın önemli maden bölge-
leri ile bu bölgelerde çoğunlukla çıkarılan ma-
den eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

A) Ortadoğu - Petrol
B) Rusya - Doğalgaz
C) Kuzey Afrika - Fosfat
D) Uzakdoğu - Altın
E) Latin Amerika - Petrol

12. Aşağıda verilen bölgelerden hangisi yaz turizm
potansiyeli bakımından diğerlerinden daha
avantajlıdır?

A) İskandinav Yarımadası
B) Muson Asyası
C) Kuzey Batı Avrupa
D) Güney Avrupa
E) Orta Asya

13. Aşağıdaki ülke çiftlerinden hangilerinin petrol
ve doğalgaz gibi enerji ürünleri ticaretinde dün-
ya'nın söz sahibi ülkeleri arasında yer aldığı söy-
lenemez?

A) İran - Suudi Arabistan
B) İran - Rusya
C) A.B.D - İran
D) Latin Amerika - Kazakistan
E) Avustralya - Endonezya

14. Aşağıdaki sanayi ülkelerinden hangisinin bu-
günkü durumuna gelmesinde çevredeki mevcut
taşkömürü yatakları etkili olmuştur?

A) Almanya   B) Japonya
C) İtalya   D) Yunanistan
E) Bulgaristan

15. Aşağıdaki ülkelerden hangisi dünyada dini tu-
rizmi potansiyeline sahip bölgeler üzerinde yer
almaz?

A) Vatikan
B) Suudi Arabistan
C) Türkiye
D) Amerika Birleşik Devletleri
E) İsrail

16. Aşağıdaki bölgelerin gelişmişlik durumları dü-
şünüldüğünde, hangisi dünyadaki hammadde
satıcısı ülkeler için önemli pazar durumunda
değildir?

A) Japonya
B) Fransa
C) Almanya
D) İngiltere
E) Suriye

17. Aşağıdaki ülkelerden hangisi sıcak iklim kuşağı
içerisinde yer almaz?

A) İtalya
B) Brezilya
C) Kongo
D) Nijerya
E) Venezuela

18. Avustralya dünya küçükbaş hayvan üretiminde ön-
de gelen ülkelerden biridir.

**Aşağıdakilerden hangisi bu ülkede küçükbaş,
hayvancılığın büyükbaş hayvancılıktan fazla
yapılmasında etkili en önemli faktördür?**

A) İklim koşulları
B) Yerçekilleri
C) Modern tekniklerin verimi artırması
D) Geleneksel yapı
E) Küçükbaş hayvanın kutsal sayılması

19. I. Amazon havzası - Orman
II. Kuzey Kanada - Orman
III. Güney Avrupa - Maki
IV. Kuzey Afrika - Alpin Çayırları
**Yukarıda sıralanan alanların iklim koşulları dü-
şünüldüğünde hangisi sahip olduğu bitki örtüsü
ile eşleştirilmemiştir?**

A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız IV
D) I ve II   E) III ve IV

20. Aşağıda verilen ülkelerin Coğrafi koşulları dü-
şünüldüğünde, hangisinde toprak ürünleri üre-
tim miktarının diğerlerinden fazla olduğu söyle-
nebilir?

A) Japonya   B) Hollanda   C) Hindistan
D) İngiltere   E) Norveç

Konu Performans Testi - 2

1. Aşağıda verilen alanların hangisinde tarımın ekonomideki payı **daha azdır?**

- A) Batı Avrupa
- B) Orta Afrika
- C) Güney Amerika
- D) Güneydoğu Asya
- E) Orta Amerika

2. Beşeri ve ekonomik özelliklerine göre, bölgeler oluşturulurken aşağıdakilerden hangisi gözönünde **bulundurulmaz?**

- A) Tarım
- B) Sanayi
- C) Nüfus
- D) Turizm
- E) Bitki örtüsü

3. Aşağıda verilen alanların hangisi sanayi bölgeleri arasında **yer almaz?**

- A) ABD'nin doğusu
- B) Japonya
- C) Batı Avrupa
- D) Güney Avrupa
- E) Orta Afrika

4. Aşağıdaki alanların hangisi Dünya'nın ekonomik yönden **daha fazla** gelişmiş bölgeleri arasında yer alır?

- A) Orta Afrika
- B) Orta Asya
- C) Doğu Afrika
- D) Batı Avrupa
- E) Orta Amerika

5. Doğal, beşeri ve ekonomik özelliklerin tümü bakımından benzer özellikler gösteren coğrafi alanlara bölge denir.

Buna göre, beşeri ve ekonomik özelliklerine göre bölgeler değerlendirilirken aşağıdakilerden hangisi dikkate alınan kriterler arasında yer alır?

- A) İklim
- B) Yerçekimleri
- C) Bitki örtüsü
- D) Sanayi
- E) Toprak yapısı

6. Aşağıdakilerden hangisi yoğun nüfuslu alanlar arasında **yer almaz?**

- A) Kuzey Afrika'da Nil Vadisi çevresi
- B) ABD'nin doğu kesimi
- C) Batı Avrupa
- D) Güneydoğu Asya
- E) Orta Asya

7. I. Güneydoğu Asya
II. İskandinav yarımadası
III. Nil Deltası
IV. Arabistan yarımadası

Yukarıda verilen bölgelerin hangisinde tarımsal etkinlikler bakımından yoğunluk fazladır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

8. I. Orman bölgesi
II. Heyelan bölgesi
III. Tundra bölgesi
IV. Tarım bölgesi
V. Erozyon bölgesi

Yukarıda verilenlerden hangisi doğal bölge içerisinde **gösterilemez?**

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

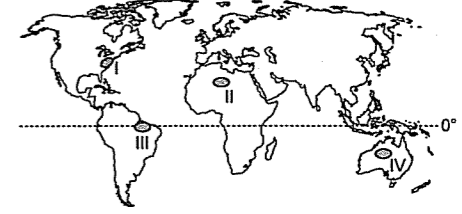
9. Ekonomik özelliklerine göre bölgeleri ayırdığımızda Ortadoğu'da ortaya çıkan ekonomik etkinlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım
- B) Sanayi
- C) Maden
- D) Turizm
- E) Ticaret

10. Aşağıdaki alanların hangisi dağlık bölgeler arasında **yer almaz?**

- A) Kanada'nın batısı
- B) Hindistan'ın kuzeyi
- C) İskandinav Yarımadası'nın batısı
- D) Güney Amerika'nın batısı
- E) Asya'nın kuzeyi

11. Yıllık yağışın 300 mm'nin altında olduğu bölgeler kurak bölge olarak nitelendirilir.

Buna göre, haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangileri içerisinde kurak bölgeler bulunmaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

12. Beşeri özelliklerine göre bölgelerin ayrılmasında aşağıdakilerden hangisi dikkate **alınmaz?**

- A) Nüfus özellikleri
- B) Dil özellikleri
- C) Dini özellikler
- D) İklim özellikleri
- E) Yerleşme özellikleri

13. Bölgeler; fiziki, beşeri ve ekonomik özelliklerine göre başlıca üç gruba ayrılmaktadır.

Aşağıdaki harita çeşitlerinden hangisi beşeri bölge ayrımına göre hazırlanan haritalar içerisinde **yer almaz?**

- A) Türkiye kentsel nüfus haritası
- B) Dünya göç bölgeleri haritası
- C) Dünya ulaşım haritası
- D) Türkiye okuryazar nüfus haritası
- E) Güney Amerika yerleşme haritası

14. Dünya üzerindeki bazı yerler, yaygın ekonomik faaliyetlerine bağlı olarak tarım, ticaret, sanayi ve turizm bölgeleri adıyla adlandırılır.

Aşağıdaki bölgelerden hangisi dünya üzerindeki önemli sanayi bölgelerinden biridir?

- A) Kuzeybatı Avrupa
B) Güney Asya
C) Ortadoğu
D) Orta Amerika
E) Kuzey Afrika

15. Ortadoğu, Akdeniz'den başlayıp Arap Yarımadası'nı içine alarak Pakistan'a kadar uzanan tarihsel ve kültürel yakınlığı bulunan ülkelerin oluşturduğu bir bölgedir.

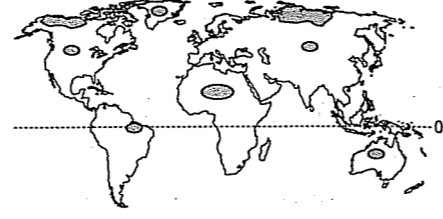
Aşağıdakilerden hangisi Ortadoğu'nun önemini artıran faktörlerden biri değildir?

- A) Önemli deniz ve kara ticaret yollarına sahip olması
B) Gelişmiş sanayi bölgelerinin varlığı
C) Çeşitli dinlerin merkezi olması
D) Enerji kaynakları rezervinin fazla olması
E) Kıtaların birbirine yaklaştığı bölgede yer alması

16. Sanayi faaliyetlerinin gelişmekte olduğu bir bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Altyapı sorunu yaşanır.
B) Tatlı su kaynakları kirlenir.
C) Çok katlı konut yapımı artar.
D) Tarımsal faaliyetlerin ekonomideki payı artar.
E) Dışarıdan göç alır.

17.

Yukarıdaki Dünya haritasında bazı bölgeler taranarak gösterilmiştir.

Buna göre, haritada taralı alanlar sınıflandırılmak istense, aşağıdaki bölge türlerinden hangisine girer?

- A) Petrol bölgeleri
B) Seyrek nüfuslu bölgeler
C) Buzul bölgeleri
D) Çöl bölgeleri
E) Turizm bölgeleri

18. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın yoğun tarım alanları arasında yer alır?

- A) Kuzey Afrika
B) Orta Avustralya
C) Güneydoğu Asya
D) Orta Asya
E) Arabistan Yarımadası

19. I. Amazon Havzası
II. Kuzey Afrika
III. Kongo Havzası
IV. Orta Asya

Yukarıda verilen alanların hangileri dünyanın zengin orman alanları arasında yer alır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

Konu Performans Testi - 1

1. Coğrafi keşifler sonucunda gerçekleşen,
I. Yeni karaların zenginlikleri yağmalanmış
II. İpek ve baharat yolları önemini yitirmiş
III. Avrupa zenginleşmiş
IV. Yeni kıtalardaki yerli halk zarar görmüş
gibi olaylardan hangisi keşiflerin olumlu sonuçları arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III
E) I, II ve IV

2. Coğrafi keşiflerin başlamasında,
I. Gemicilikteki gelişmeler
II. Pusulanın keşfi
III. Matbaanın keşfi gibi durumlardan hangileri etkili olmamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

3. Avrupa'nın alternatif ürünler bulması ipek ticaretinin önemini azaltırken baharat önemini yitirmişti.

Bu durumun ortaya çıkmasında etkili temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupalıların baharat yetiştirmeyi bilmemesi
B) Avrupa ikliminin baharat yetiştirmeye elverişli olmaması
C) Kültürel etkileşimi devam ettirme isteği
D) İpeğin kalitesinin bozulması
E) Asya'da baharatın Avrupa'dan ucuz olması

4. İpek Yolu ile Uzak Asya'dan Anadolu'ya gelen ipekli kumaş ve baharatlar Anadolu'dan denizyolu ile Avrupa'ya ulaştırılırdı.

Anadolu'dan Avrupa'ya ipek ve baharat yükü götüren gemilerin hareket noktası bugün hangi şehir sınırları içinde kalmaktadır?

- A) Antakya
B) Rize
C) Zonguldak
D) Samsun
E) İzmit

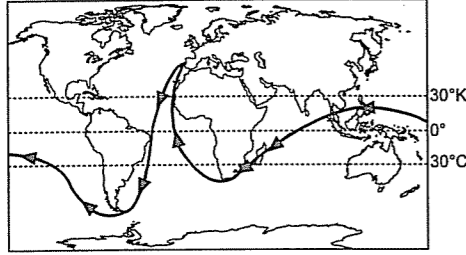
5. Dünya'yı ilk dolaşan denizci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kristof Colomb
B) Bartolomedias
C) Macellan
D) Vasco de Gama
E) Batlamyus

6. Atlas Okyanusu ve Büyük Okyanusu birbirine bağlayan en kısa ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süveyş Kanalı
B) İstanbul Boğazı
C) Cebelitarık Boğazı
D) Panama Kanalı
E) Hürmüz Boğazı

7.

Yukarıdaki gezi rotasını izleyen Macellan ve Del Cane ikilisinin amaçladığı keşif aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ümit Burnu'nu bulmak
- B) Hindistan'a ulaşmak
- C) Dünya'yı dolaşmak
- D) Amerika'yı keşfetmek
- E) Yeni ticaret yolları bulmak

8. Coğrafi keşifler adına ilk önemli deneme aşağıdakilerden hangisi ile neticelenmiştir?

- A) Ümit Burnu'na ulaşılması
- B) Amerika Kıtası'nın keşfi
- C) Hindistan'a ulaşılması
- D) Dünya'nın dolaşılması
- E) Kızıldeniz'in açılması

9. İlk dönemlerde baharat, karayolu ile nakledilerek sonra'dan Arap ve Hintli tüccarların deniz yolunu tercih etmelerinde etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Moğol imparatorluğunun yıkılması
- B) Bu yolun ekonomik olmaması
- C) Güzergahta konaklama sıkıntılarının olması
- D) Yol üzerindeki su kaynaklarının kurumuş olması
- E) Asya'nın iç kesimlerinde baharat tüketiminin azalması

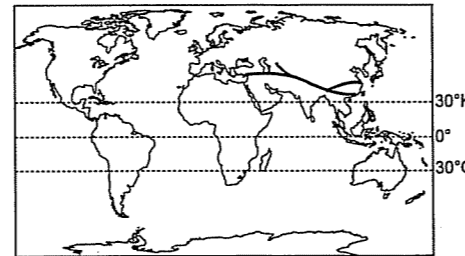
10. Avrupalılar'ın keşif seyahatlerini başlatmalarında etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asya ve Afrika'nın sahip olduğu zenginliklere ilgi duymaları
- B) Siyasi baskılar
- C) Doğal afetlerin artması
- D) Artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılayamamaları
- E) Kültürel farklılıkları azaltma isteği

11. Ümit Burnu'nun bir ticaret yolu olarak Avrupalılarca kullanılmaya başlaması, aşağıdaki ticaret yollarından hangilerinin önemini azaltmıştır?

- A) Panama Kanalı
- B) Süveyş Kanalı
- C) İpek ve Baharat Yolları
- D) Cebelitarık Boğazı
- E) Kızıldeniz

12.

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde geçiş güzergahı verilen ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İpek yolu
- B) Baharat yolu
- C) İran - Karadeniz transit yolu
- D) Kral yolu
- E) Altın yolu

13. Aşağıda verilen Coğrafi keşif ve keşfi yapan eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

- A) Bartolemedios - Hindistan
- B) Vosco de Gama - Ümit Burnu
- C) Kristof Colomb - Dünya turu
- D) Macellan - Dünya turu
- E) Kristof Kolomb - Ümit Burnu

14. İpek yolu vasıtasıyla Avrupa'ya taşınan,

- I. Din
- II. Dil
- III. Kültürel yapı
- IV. İpek ve Altın

gibi unsurlardan hangileri doğu ve batı kültürlerinin kaynaşmasında daha az etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi İpek Yolu vasıtasıyla Avrupa'ya taşınan maddi unsurlar arasında yer almaz?

- A) Altın
- B) İpek
- C) Gümüş
- D) Baharat
- E) Din

16. Akdeniz'in yeniden önemli bir ticaret yolu olmasında etkili su yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cebelitarık Boğazı
- B) Süveyş Kanalı
- C) Panama Kanalı
- D) İstanbul Boğazı
- E) Çanakkale Boğazı

17. Avrupalılar'ın mevcut İpek ve Baharat yollarından başka ticaret yolları arayışına girmelerinde,

- I. Bu yolların kontrolünün müslümanlarda olması
- II. Afrika ve Asya'nın zenginliklerine doğrudan ulaşma arzusu
- III. İnançlarını yayma amacı

durumlarından hangileri etkili olmamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

18. İpek Yolu'nun geçiş güzergahı düşünüldüğünde, bugün bu güzergahta aşağıdaki ülkelerden hangisi yer almaz?

- A) Çin
- B) Özbekistan
- C) Afganistan
- D) İran
- E) Japonya

19. Aşağıdaki deniz çiftlerinden hangisi Asya ile Avrupa arasındaki baharat trafiğinde uzun yıllar boyunca önemini yitirmemiştir?

- A) Sarı Deniz - Japon Denizi
- B) Akdeniz - Kızıldeniz
- C) Kızıldeniz - Manş Denizi
- D) Akdeniz - Karadeniz
- E) Kızıldeniz - Karadeniz

Konu Performans Testi - 2

1. Azerbaycan'dan yola çıkarak en ekonomik yoldan Hindistan'a ulaşan bir petrol tankerinin aşağıdaki su yollardan hangisini kullanması beklenmez?

- A) Don - Volga Kanalı
B) Cebelitarık Boğazı
C) İstanbul Boğazı
D) Süveyş Kanalı
E) Bâbü'l-Mendep Boğazı

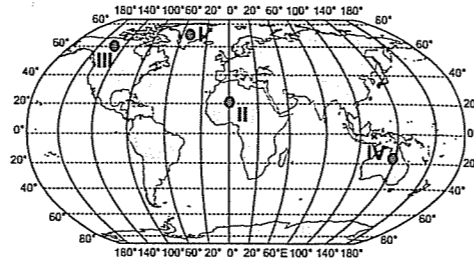
2. Aşağıda verilen ülkelerden hangisinde demiryolu ulaşımı diğerlerine göre daha hızlı ve konforlu gerçekleştirilmektedir?

- A) Fransa
B) Çin Halk Cumhuriyeti
C) Finlandiya
D) Avustralya
E) Brezilya

3. Yük ve yolcu trafiğinde kullanılan, I. Demiryolu II. Denizyolu III. Havayolu ulaşimleri aşağıdakilerden hangisinde maliyet düşük olandan yüksek olana doğru sıralanmıştır?

- A) I - II - III B) II - I - III C) II - III - I
D) III - I - II E) III - II - I

4.

Haritada dünya üzerinde karayolu ağının çok seyrek olduğu bazı alanlar işaretlenmiştir.

Bu alanlardan hangilerinde yol ağının seyrek olması aynı nedene bağlıdır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

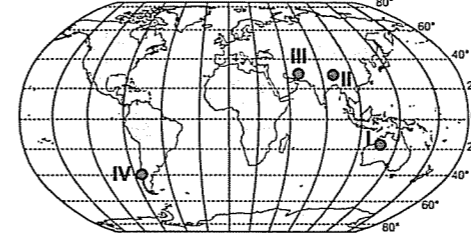
5. Yerleşim alanları dışındaki yerlerde boru hatlarının toprak üstünden geçirilmesi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Sızıntı durumunda müdahaleyi kolaylaştırmak
B) Hatların karışmasını önlemek
C) Hattın geçiş güzergahını kaybetmemek
D) Yapım maliyetini düşürmek
E) Isı yalıtımını sağlamak

6. Aşağıdaki ülke çiftlerinden hangisi arasında gerçekleştirilecek olan deniz ticareti taşımacılığında "Kuzey Atlantik Yolu" kullanılmaz?

- A) İngiltere - Kanada
B) ABD - Norveç
C) İsveç - Meksika
D) Japonya - ABD
E) Hollanda - Kanada

7. Yer şekillerinin engebeli olduğu alanlarda demiryolu ulaşımı alt yapı maliyetleri artar.

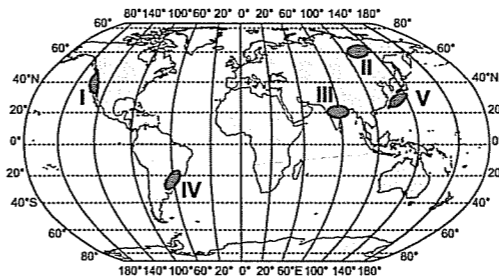
Yukarıdaki harita üzerinde işaretli alanlardan hangilerinde demiryolu ulaşımının gelişmemesi bu bilgiyle açıklanamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

8. Kafkaslardaki enerji kaynaklarının batı ülkelere ulaştırılmasında kullanılan petrol boru hattı konumuz nedeniyle topraklarımızdan geçmektedir. Bu boru hattı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Bakü - Tiflis - Ceyhan Boru Hattı
B) Kerkük - Yumurtalık Boru Hattı
C) Batman Boru Hattı
D) Şahdeniz Boru Hattı
E) Mavi Akım - Boru Hattı

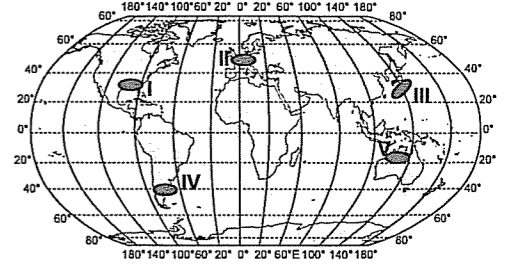
9.

Yukarıdaki harita üzerinde işaretli alanların yer şekilleri düşünüldüğünde, hangisinde karayolu yapım maliyetinin daha düşük olacağı söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10.

Yukarıdaki haritada numaralandırılmış doğrultularda gerçekleştirilen uçuş yoğunlukları güzergahları gösterilen çizgilerin kalınlığında etkili olsaydı, kaç numaralı güzergahı, gösteren çizginin daha kalın olması beklenirdi?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

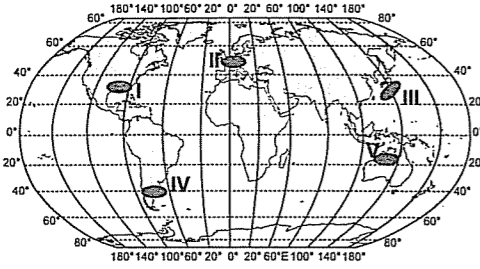
11. Baltık Denizi'nden Kuzey Denizi'ne açılan bir geminin aşağıdaki su yollarından hangisini kullanması beklenir?

- A) Panama Kanalı
B) Korint Kanalı
C) Süveyş Kanalı
D) Kiel Kanalı
E) Dover Boğazı

12. Büyük miktarda petrol ve doğal gazın taşınmasında kullanılan, I. Boru hatları II. Denizyolu III. Demiryolu ulaşimleri gibi ulaşım sistemlerinin taşıma maliyeti en az olandan en çok olana doğru sıralanışı hangisidir?

- A) I - II - III B) III - II - I C) I - III - II
D) II - III - I E) III - I - II

13.

Yukarıdaki haritada işaretli alanlardan hangisi demiryolu ağı bakımından dünyanın zengin bölgeleri arasında sıralanamaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. 1880'lerde yapımına başlanan Panama Kanalı'nın 1914'te hizmete açılması aşağıdaki su yollarından hangisinin önemini azaltmıştır?

A) Kiel Kanalı
B) Malakka Boğazı
C) Macellan Boğazı
D) Hürmüz Boğazı
E) Dover Boğazı

15. Dünya'da Karayolu ulaşımının yaygın olarak yapıldığı bölgeler aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Batı Avrupa - ABD
B) Avustralya - Kuzey Asya
C) Kuzey Afrika - Orta Asya
D) Orta Asya - Grönland
E) Grönland - Avustralya

16. I. Ulaşım maliyetinin yüksek olması
II. Zaman kaybına neden olması
III. Teknik donanımının henüz yetersiz olması

Havayolu ulaşımının diğer ulaşım sistemleri kadar kullanılmıyor olmasında, yukarıdakilerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. I. Doğalgaz
II. Sulama suyu
III. Bakır filizleri
IV. Zımparataşı

Yukarıda verilen ürünlerden hangileri boru hatları kullanılarak nakledilemez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

18. Güney ve Doğu Asya'da karayolu ağının Asya'nın İç ve Kuzey kesimlerinden yoğun olmasında,

I. Nüfus yoğunluğunun fazla olması
II. Sanayinin gelişmiş olması
III. Karayolu yapım maliyetinin düşük olması
IV. Yerçekillerinin uygun olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

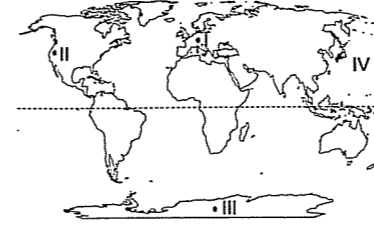
A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

19. İran (Basra) Körfezi ile Umman Denizi'ni birbirine bağlayan boğaz aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Bâbü'l-Mendeb Boğazı
B) Hürmüz Boğazı
C) Cebelitarık Boğazı
D) Dover Boğazı
E) Messina Boğazı

Üniversite Performans Testi

1. Aşağıdaki dünya haritasında bazı bölgeler gösterilmiştir.

Haritaya bakılarak;

I. Avrupa sanayi bölgesi
II. ABD Kayalık Dağları bölgesi
III. Antartika soğuk iklim bölgesi
IV. Japonya teknoloji bölgesi
gibi bölgelerden hangisinin yeri zamanla değişebilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB283/1

2. Aşağıdakilerden hangisi doğal özelliklerine göre ayrılmış bölgelerden biri değildir?

A) Dağlık bölgeler B) Ormanlık bölgeler
C) Sanayi bölgeleri D) Bataklık bölgeleri
E) İklim bölgeleri

YGSCOĞSB283/2

3. Aşağıda tabloda dünyadaki bazı yerlerin nüfus özellikleri ve nedenleri verilmiştir.

	Bölge	Nüfus özelliği	Nedeni
I	Batı Avrupa	Sık	Sanayisi gelişmiş
II	Amazon havzası	Seyrek	Sıcaklık ve yağış fazla
III	Kongo havzası	Sık	Tarımsal faaliyetler yoğun
IV	Güneydoğu Asya	Seyrek	Yoğun ve sık orman

Bu tabloya bakıldığında hangi iki bölgenin özellikleri yer değiştirirse tablo doğru tamamlanmış olur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

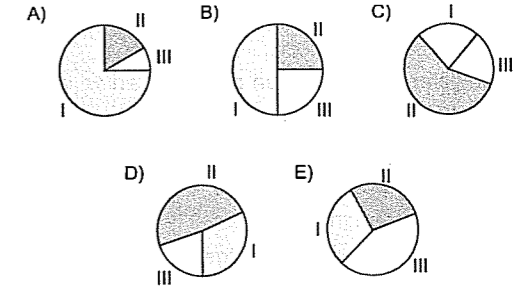
YGSCOĞSB283/3

4. Aşağıdaki tabloda bir ülkede ekonomik faaliyet kollarına göre çalışanların sayısı verilmiştir.

Ekonomik Faaliyet Kolları	Çalışan kişi sayısı
Tarım	6000
Hayvancılık	2000
Turizm	800
Madencilik	400
Tekstil	2000
Eğitim	800

Tablodaki verilere bakarak bu ülkenin ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

(I-Birincil, II-İkincil, III-Üçüncül faaliyet kolları.)

YGSCOĞSB283/4

5. Aşağıdaki şemada siyasi özelliklerine göre bölgelerin genel özellikleri verilmiştir.

Buna göre siyasi bölgelerle ilgili verilen özelliklerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB283/5

6. Bölgeler oluşturulurken fiziki, beşeri ve ekonomik özellikler dikkate alınır.
Buna göre, dünyadaki fiziki bölgeler oluşturulmak istendiğinde, aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilemez?

- A) Himalaya dağlık bölgesi
B) Kuzeybatı Avrupa sanayi bölgesi
C) İspanya kıyıları Akdeniz iklim bölgesi
D) Brezilya ormanlık bölgesi
E) Endonezya deprem bölgesi

YGSCOĞSB284/6

7. Bölgeler oluşturulurken doğal, beşeri ve ekonomik özellikleri dikkate alınır.
I. Himalayalar bölgesi
II. Okyanusal iklim bölgesi
III. Tayga ormanları bölgesi
IV. Batı Avrupa sanayi bölgesi
V. Büyük Okyanus deprem bölgesi
Buna göre, yukarıda verilen bölge türleri sınıflandırıldığında hangisi dışarda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB284/7

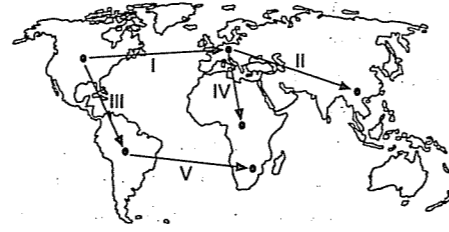
8. – Nüfus yoğunluğu fazla olan bölgeler
– Deprem riski az olan bölgeler
– Sanayisi gelişmiş bölgeler
– Tarımsal verimin yüksek olduğu bölgeler

Aşağıdaki yerlerin hangisi bu verilen bölge türlerinin hepsi içerisinde yer alır?

- A) Ortadoğu
B) Batı Avrupa
C) Uzak Doğu
D) Kuzey Asya
E) Avustralya

YGSCOĞSB284/8

9.

Yukarıdaki Dünya haritasında verilen doğrultulardan hangi yönde gidilirse Avrupa Birliği bölgesine girilmiş olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB284/9

10. I. Dağlık bölgeler
II. İklim bölgeleri
III. Nüfus bölgeleri
IV. Sanayi bölgeleri

Yukarıdaki bölge türlerinden hangilerinin sınırları daha kolay değişir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB284/10

11. Sinop limanı doğal liman olmasına rağmen Samsun limanı kadar gelişmemiştir.
Bu durumu aşağıdakilerden hangisi daha iyi açıklar?

- A) Sinop'un nüfusunun az olması
B) Samsun'da sanayinin gelişmesi
C) Sinop'ta daha çok tarım yapılması
D) Samsun'un yüz ölçümünün daha geniş olması
E) Samsun'un hinterlandının daha geniş olması

YGSCOĞSB284/11

12. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak ülkeler arasındaki etkileşim son dönemlerde büyük bir hız kazanmıştır.
Buna göre, aşağıdakilerin hangisinin icat edilmesi ülkeler arası etkileşimi daha fazla hızlandırmıştır?

- A) Telgraf B) Telefon C) İnternet
D) Radyo E) Faks

YGSCOĞSB284/12

13. I. Telefon
II. Matbaa
III. Kişisel bilgisayar
IV. İlk televizyon

İletişim tarihi için çok önemli olan yukarıdaki ilk icatların bulunuş sırası önceden sonraya doğru aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) IV – III – I – II
B) II – III – I – IV
C) II – I – IV – III
D) I – II – IV – III
E) III – I – II – IV

YGSCOĞSB285/13

14. Akdeniz limanlarında bulunan gemilerin okyanuslara açılmak için,

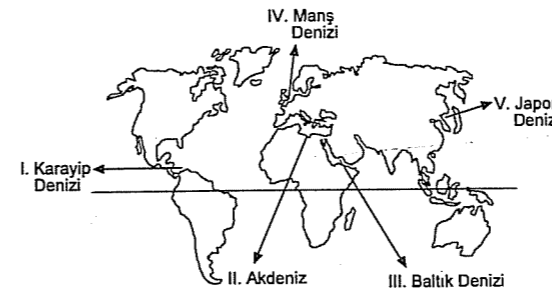
- I. Hürmüz Boğazı
II. Cebelitarık Boğazı
III. Süveyş Kanalı
IV. Babülmendep Boğazı

yukarıda verilen su yollarından hangilerini kullanmasına gerek yoktur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) III ve IV

YGSCOĞSB285/14

15. Aşağıdaki dünya haritasında numaralandırılarak bazı denizler gösterilmiştir.

Haritada verilen kaç numaralı deniz yanlış gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB285/15

16. – Umman Körfezi ile Basra Körfezi arasındadır.
– Hint Okyanusu'na çıkış noktasıdır.
– Kuzey kıyısında İran, güney kıyısında Umman yer alır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen boğaz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hürmüz Boğazı
B) Macellan Boğazı
C) Dover Boğazı
D) Babülmendep Boğazı
E) Malakka Boğazı

YGSCOĞSB285/16

17. I. Süveyş Kanalı
II. Bering Boğazı
III. Hürmüz Boğazı
IV. Macellan Boğazı

Yukarıda verilen deniz ulaşım yollarından hangileri kıtaları birbirinden ayırır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB285/17

18. – Yunanistan ile Mora Yarımadası'nı birbirine bağlar.
– İran ile Arabistan Yarımadası'ndaki Umman topraklarında yer alır.
– Atlas Okyanusu ile Akdeniz'i birbirine bağlar.
– Akdeniz ile Kızıldeniz'i birbirine bağlar.

Yukarıda, aşağıdaki boğazlar ve kanallardan hangisi ile ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Korint Kanalı
B) Cebelitarık Boğazı
C) Hürmüz Boğazı
D) Süveyş Kanalı
E) Bering Boğazı

YGSCOĞSB285/18

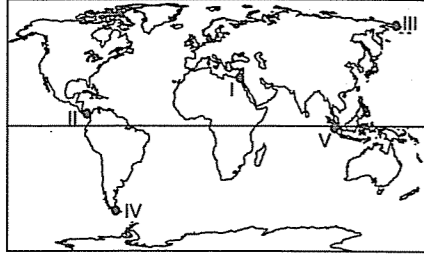
19. Karaların içine sokulmuş ve okyanuslara dar boğazlar yoluyla bağlantısı bulunan denizlere iç deniz denir.

Buna göre, aşağıda verilen denizlerden hangisi iç denizlere örnek gösterilemez?

- A) Güney Çin Denizi
B) Baltık Denizi
C) Karadeniz
D) Kızıldeniz
E) Adriya Denizi

YGSCOĞSB286/19

20. Dünya'da çok önemli su yollarına sahip bazı ülkeler, bu su yollarından büyük miktarda gelir elde edebilmektedirler.

Yukarıda Dünya haritası üzerinde verilen su yollarından hangisinin, bulunduğu ülkenin ekonomisine olan katkısı daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

YGSCOĞSB286/20

21. Coğrafi keşifler sırasında Ümit Burnu'nun bulunması ile aşağıdaki yerlerden hangisi önem kazanmıştır?

- A) Akdeniz limanları
B) Karadeniz limanları
C) Anadolu Yarımadası
D) Hint okyanusu
E) Kuzey Afrika kıyıları

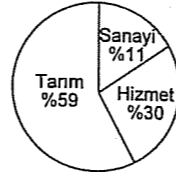
YGSCOĞSB286/21

22. Bir yerleşim merkezinin gelişmesinde,
I. Önemli ulaşım yolları üzerinde yer alması
II. Dağların kıyıya paralel uzanması
III. Ticaret hacminin yüksek olması
IV. Doğal bitki örtüsünün bozkır olması
yukarıdakilerin hangileri daha etkili olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

YGSCOĞSB286/22

23. Yandaki grafikte bir ülkedeki aktif nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılışı oranı verilmiştir. **Bu ülkelye ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?**

- A) Teknoloji kullanım kapasitesi düşüktür.
B) İhracatında sanayi ürünlerinin payı düşüktür.
C) Sağlık ve eğitim gibi demografik yatırımlar yetersizdir.
D) Nüfus yoğunluğu azdır.
E) Ulaşım koşulları yetersizdir.

YGSCOĞSB286/23

24. Günümüz dünyasında insanlığın bugüne dek tanık olduğu ekonomik ve toplumsal bir değişim daha yaşamaktadır. Bilgi Çağı olarak adlandırılan bu yeni dönem daha önce adını duymadığımız birçok kavramları da hayatımıza soktu. **Buna göre, Bilgi Çağı'nı kelimelerle ifade edersek aşağıdakilerden hangisini kullanmak yanlış olur?**

- A) Gen B) Robot C) Facebook
D) Saban E) Bioteknoloji

YGSCOĞSB286/24

Çevre ve Toplum

Doğal Afetler

Konu Performans Testi - 1

1. Suların yataklarından taşarak çevredeki alanlara zarar vermesi olayına sel denir.

Buna göre,

- I. çıplak araziler ağaçlandırılması
II. tarım alanları nadasa bırakılması
III. akarsu yataklarına hız kesici setler yapılması
çalışmalarından hangileri sel felaketini azaltıcı etkide bulunmaz?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. Deprem sonuçları olduğu yerin özelliklerine ve şiddetine göre değişir. Depremler çok kez can ve mal kaybına yol açtıkları gibi bazen de yeni bir doğal afet oluşmasına da yol açabilir.

Aşağıdakilerden hangisi depremin sonrasında meydana gelebilecek doğal afetler arasında yer alır?

- A) Volkanizma - çığ
B) Heyelan - tsunami
C) Volkanizma - heyelan
D) Erozyon - tayfun
E) Tayfun - kuraklık

3. Toprağın verimli kısmının su ve rüzgar aracılığı ile süpürülmesine erozyon denir. Erozyona karşı önlem alınmadığı takdirde önemli sorunlara neden olur.

Toprak erozyonunun fazla olduğu bir bölgede aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenemez?

- A) Tarım alanlarının verimsizleşmesi
B) Ekolojik dengenin bozulması
C) Bölge dışına göçün artması
D) Canlı çeşitliliğinin artması
E) Doğal afetlerin artması

4. Okyanus ve deniz diplerinde meydana gelen depremler tsunami dalgaları oluşturabilir.

Aşağıdaki alanların coğrafi özellikleri düşünüldüğünde, hangisinin komşu olduğu su kütlelerinde oluşacak aynı şiddetteki depremin daha büyük bir tsunamiye neden olması beklenir?

- A) Güney Asya
B) Güney Avrupa
C) Kafkaslar
D) Kuzey Afrika
E) Baltık havzası

5. Aşağıda verilen merkezlerin yerşekilleri ve iklim özellikleri dikkate alındığında, hangilerinde sırasıyla çığ oluşma olasılığı en fazla ve en azdır?

- A) Konya - Diyarbakır
B) Erzurum - Hakkari
C) Afyon - Denizli
D) Van - Edirne
E) Yozgat - Trabzon

6. Bazı doğal afetler jeolojik yapıya bağlı olarak gerçekleşirken, bazıları iklim özelliklerine bağlı olarak gerçekleşir.

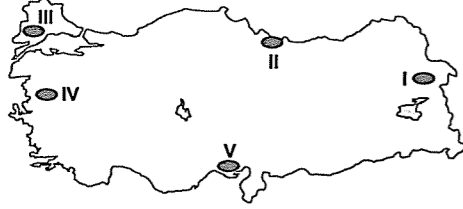
Buna göre,

- I. deprem
II. tsunami
III. erozyon
IV. çığ

yukarıdaki doğal afetlerden hangilerinin gerçekleşmesinde iklim koşulları belirleyicidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Don olayının zararları, donlu gün sayısı ve şiddetiyle doğru orantılıdır.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında taralı alanların hangisinde donlu gün sayısı ve şiddeti **daha fazladır**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Kent merkezlerinde sellerin meydana gelmesinde,
I. kanalizasyon sistemlerinin yetersiz olması
II. yoğun betonlaşma sonucu toprağın suyu çekmemesi
III. nüfus miktarının ve yoğunluğunun fazla olması
IV. yağışların sağnak şeklinde olması
etkili olan yukarıdakilerin hangileri yeterli önlem alınmamasının sonuçlarındandır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Tropikal siklonlar (tayfunlar), tropikal kuşakta okyanus veya denizler üzerinde oluşan ve etkileri fazla olan sarmal hava hareketleridir. Bu tür rüzgarlar etkili oldukları bölgelerde çok fazla yıkıcı faaliyette bulunur.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin coğrafi koşulları dikkate alındığında, hangisinde tropikal siklonların yıkıcı etkide bulunması **beklenmez**?

- A) Meksika B) Myanmar C) Bangladeş
D) Kuzey Kore E) Filipinler

10. Dünya'nın pekçok yerinde önemli bir problem olan toprak erozyonunun başlıca nedenleri, toprağın aşırı işlenmesi, otlatma ve yangınlardır.

Buna göre, toprak erozyonunun aşağıdakilerden hangisiyle **daha çok ilgili olduğu** söylenebilir?

- A) Yabani hayvanların fazlalığıyla
B) Nüfusun hızla artmasıyla
C) Toprak örtüsünün ince olmasıyla
D) İklimin değişmesiyle
E) Yeraltı sularının fazlalığıyla

11. Aşağıda heyelanla ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Baraj, yol ve tünel yapımı heyelan olaylarını artırıcı beşeri faaliyetlerdir.
B) Türkiye'de en fazla ilkbahar mevsiminde kar erimeleri ve yağışlara bağlı olarak oluşur.
C) Erozyonun fazla olduğu alanlarda heyelanda fazla olur.
D) Tabakaların eğim yönünde uzanması heyelan olasılığını artırır.
E) Eğim ve yağışın fazla olduğu alanlarda heyelan olayları fazladır.

12. Aşağıdakilerden hangisi bir bölgede erozyon fazlalığına yol açan iklimsel bir sonuçtur?

- A) Arazinin eğim yönünde sürülmesi
B) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
C) Tarlalarda anız yakılması
D) Doğal bitki örtüsünün cılız olması
E) Toprağın aşırı işlenmesi

13.

Yukarıdaki Türkiye haritasında taranarak gösterilen alanların iklim koşulları dikkate alındığında, hangisinde don olayının **daha fazla** gerçekleştiği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Deniz veya okyanus tabanlarında oluşan tektonik tdepremler, tsunami dalgalarını oluşturabilir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin yerşekilleri özellikleri dikkate alındığında, hangisinin komşu olduğu deniz veya okyanusta oluşacak bir tsunami **daha fazla** olumsuz sonuç doğurur?

- A) Hollanda B) Türkiye C) İran
D) Fransa E) Norveç

15. Aşağıdaki doğa olaylarından hangisinin Türkiye'de afet oluşturma olasılığı **en azdır**?

- A) Heyelan B) Tayfun (kasırga)
C) Deprem D) Sel
E) Çiğ

16. Aşağıdaki doğal afetlerden hangisiyle meteorolojik olaylar arasında ilişki **kurulamaz**?

- A) Heyelan B) Sel
C) Tayfun (kasırga) D) Kuraklık
E) Deprem

17. Çiğ, kar yağışlarının ve eğimin fazla olduğu yerlerde görülen, bazen can ve mal kayıplarına neden olan doğal afetlerden biridir.

Buna göre, aşağıdaki bölgelerin iklim ve yerşekilleri özellikleri dikkate alındığında, hangisinde çiğ olaylarının yol açtığı zararlar **daha fazladır**?

- A) Marmara Bölgesi
B) Güneydoğu Anadolu Bölgesi
C) İç Anadolu Bölgesi
D) Ege Bölgesi
E) Doğu Anadolu Bölgesi

18. Deprem sonucunda oluşabilecek olan,

- I. tünellerin çökmesi ve ulaşımın aksaması
II. bazı kaynak sularının kuruması
III. doğal gaz ve elektrik şebekelerinin zarar görmesi
IV. akarsu yataklarının değişmesi
V. baraj göllerinin zarar görmesi
olaylarından hangileri depremin beşeri sistemlere olan etkileri arasında yer alır?

- A) I-II-III B) I-III-V C) I-IV-V
D) II-III-IV E) II-IV-V

Konu Performans Testi - 2

1. Aşağıdakilerden hangisi çölleşme ve kuraklığa karşı alınabilecek önlemler arasında yer almaz?

- A) Doğal bitki örtüsünün korunması
B) Tarımsal ilaç kullanımının bilimsel yöntemlerle yapılması
C) Erozyonu artırıcı faaliyetlerin önlenmesi
D) Mera hayvancılığının yaygınlaştırılması
E) Su kaybının önlenmesi

2. Sel ve su baskınlarının ülkemizde daha çok ilkbahar ve yaz başlarında meydana gelmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitki örtüsünün fakir olması
B) Toprağın suya doymuş hale gelmesi
C) Sağanak yağışların ve kar erimelerinin artması
D) Akarsu rejimlerinin düzensiz olması
E) Tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu dönem olması

3. Aşağıdaki ülkelerin hangisinde tektonik deprem oluşma olasılığı en azdır?

- A) Japonya B) Meksika C) Hollanda
D) Afganistan E) Hindistan

4. Volkanizma sonucu yüzeye çıkan lavlar etrafta bulunan yerleşim alanlarındaki insanlar için büyük tehlikeler oluşturur.

Bu tür tehlikelerle aşağıdaki ülkelerin hangisinde karşılaşılma olasılığı en düşüktür?

- A) İtalya B) Japonya C) Şili
D) İngiltere E) Peru

5. Sıcaklığın 0°C'nin altına düşmesiyle suyun, sıvı halden katı hale geçmesine don olayı denir. Don olayı sonrasında tarım ürünleri önemli zararlar görür.

Buna göre, ülkemizde don olayının aşağıdaki dönem aralıklarının hangisinde meydana gelmesi, tarım ürünlerinin daha fazla zarar görmesine neden olur?

- A) Mayıs - Temmuz
B) Şubat - Mart
C) Kasım - Ocak
D) Eylül - Kasım
E) Aralık - Şubat

6. Aşağıdaki alanların hangisinde erozyon sonucu birim alandan olan toprak kaybı daha azdır?

- A) Orta Asya
B) Avustralya
C) Kuzey Afrika
D) Amazon Bölgesi
E) Muson Bölgesi

7. Aşırı sağnak yağışlar ve yağın karların sıcaklığın birden yükselmesiyle süratle erimesi sonucu seller oluşabilmektedir.

Buna göre, aşağıda verilen alanların hangisinde sel olayının daha fazla oluşması beklenir?

- A) Orta Asya
B) Kuzey Afrika
C) Orta Amerika
D) Batı Avrupa
E) Muson Asyası

8. I. Yağışın ve eğimin fazla olması
II. Tabakaların eğim yönünde uzanması
III. Bitki örtüsünün zengin olması
Yukarıdakilerden hangileri heyelanı artırıcı etki-
de bulunmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. I. Kuraklık
II. Volkanik patlamalar
III. Çiğ
IV. Tayfun (kasırga)
Yukarıda doğal afetlere neden olan olaylardan hangileri Türkiye için önemli bir sorun değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de tektonik deprem olasılığının yüksek olmasının nedenlerinden biridir?

- A) Bitki örtüsünün iç kesimlerde zayıf olması
B) Eğim ve yükseltinin fazla olması
C) Orta enlemlerde yer alması
D) Arazinin kırıklı yapıda olması
E) Plato alanlarının geniş yer kaplaması

11. I. Erozyon
II. Sel
III. Deprem
IV. Volkanik patlamalar
Yukarıdaki doğal afetlerin hangilerinin gerçekleşmesi alınacak tedbirler sonucu önlenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. Çiğ oluşumunda,
I. arazinin eğimi
II. bitki örtüsü
III. yağın kar miktarı
IV. arazinin jeolojik yapısı
faktörlerinden hangileri etkilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

13. Pek çok ülkede orman yangınları önemli sorun oluşturmaktadır. Çünkü orman yangınları doğal zenginliğin yok olmasına neden olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi orman yangınlarını önlemeye yönelik bir faaliyet olarak nitelenemez?

- A) Orman içinde geniş koridorlar oluşturmak
- B) Ömrünü tamamlamış ağaçlar kesilerek yenilerini dikmek
- C) Yangın gözetleme kuleleri yapmak
- D) Orman içinde piknik yapılmasını önlemek
- E) Orman yangınları konusunda halkı bilinçlendirmek

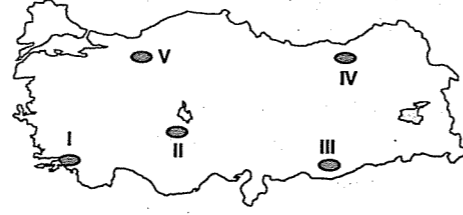
14. **Aşağıdakilerden hangisi su baskınlarını önlemek ve zararlarını azaltmak için yapılması gerekenlerden değildir?**

- A) Akarsu önlerine bentler ve barajlar kurmak
- B) Otlak ve meraları ıslah edip, aşırı otlatmayı önlemek
- C) Pirinç, mısır gibi bol suya ihtiyaç duyan ürün yetiştirilmesini teşvik etmek
- D) Akarsu havzalarına yerleşim kurulmasını önlemek
- E) Ağaçlandırma faaliyetlerine hız vermek

15. **Aşağıdaki doğal afetlerden hangisi insan ölümlerinde dolaylı etkide bulunur?**

- A) Depremler
- B) Volkanik püskürmeler
- C) Heyelan
- D) Tayfunlar
- E) Kuraklık

16.

Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların hangilerinde rüzgâr erozyonu daha etkilidir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

17. **Sel baskınlarını önlemek için,**

- I. nadas alanları artırılması
  - II. akarsu yatağında hız kesici setler yapılması
  - III. çıplak araziler ağaçlandırılması
- uygulamalardan hangileri yapılmalıdır?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

18. Afetlere neden olan doğal olayların oluşumu önlenemiyor olsada, bu doğa olaylarına karşı alınabilecek önlemlerle zararın azaltılması mümkündür.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin depreme karşı aldıkları önlemler düşünüldüğünde, aynı şiddette tektonik bir deprem gerçekleştiğinde hangisinde can ve mal kayıplarının daha az olması beklenir?

- A) Japonya
- B) Endonezya
- C) Çin
- D) Pakistan
- E) İran

Konu Performans Testi - 3

1. Türkiye'de her yıl önemli miktardaki verimli topraklar, erozyon nedeniyle kaybedilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi erozyonla kaybedilen toprak miktarının fazla olmasına neden olmaz?

- A) Eğimli arazilerin fazla olması
- B) Bitki örtüsünün cılız olması
- C) Tarlaların eğim yönünde sürülmesi
- D) Nöbetleşe ekim yapılması
- E) Yarı kurak iklim alanlarının geniş olması

2. **Türkiye'de sık sık tektonik deprem felaketinin yaşanması Türkiye'nin hangi özelliğinin sonucudur?**

- A) İklim çeşitliliğinin fazla olmasının
- B) Dağların doğu-batı yönünde uzanmasının
- C) Genç oluşumlu araziye sahip olmasının
- D) Orta kuşakta yer almasının
- E) Yarımada ülkesi olmasının

- 3. - Tortum Gölü
- Sera Gölü
- Abant Gölü
- Yedigöller

Yukarıda verilen göllerin oluşumu aşağıdaki doğal olaylardan hangisinin sonucunda gerçekleşmiştir?

- A) Erozyon
- B) Volkanizma
- C) Deprem
- D) Heyelan
- E) Sel

4. **Bir bölgede kar yağışlarının fazla olmasına karşılık çığ olayının yaşanmaması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

- A) Bitki örtüsünün cılız olmasıyla
- B) Yükseltinin fazla olmasıyla
- C) Ani sıcaklık değişimlerinin olmasıyla
- D) Basınç değerlerinin yüksek olmasıyla
- E) Eğim ve engebenin az olmasıyla

5. **Tsunami adı verilen dalgaların oluşmasında,**

- I. deniz veya okyanuslarda oluşan depremler
  - II. deniz veya okyanuslarda oluşan şiddetli volkanik patlamalar
  - III. okyanus yüzeylerinde oluşan şiddetli fırtınalar
  - IV. okyanus tabanlarındaki zemin çökmesi
- olaylarından hangileri etkili olmaz?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

- 6. I. Deprem
- II. Tropikal siklonlar (hortumlar)
- III. Kuraklık
- IV. Çığ

Yukarıda verilen doğal afetlerin hangilerinin gerçekleşmeden önce tahmin edilerek, erken uyarı yapılması daha olasıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

7. Aşağıdaki doğal afetlerden hangileri enerjisini mantodan almaz?

- A) Tektonik depremler - Volkanizma
B) Volkanizma - Heyelan
C) Tektonik deprem - Tayfun (kasırga)
D) Volkanizma - Tsunami
E) Heyelan - Tayfun (kasırga)

8. - Trabzon
- Rize
- Giresun

Aşağıdaki doğal afetlerden hangisi, yukarıdaki üç kentte Türkiye genelinde en fazla görülür?

- A) Erozyon B) Heyelan C) Deprem
D) Tayfun E) Tsunami

9. Sel ve su taşkınlarının zararlarından korunmak için aşağıdakilerden hangisi yapılmamalıdır?

- A) Akarsuyun doğal drenaj sistemi değiştirilmeli
B) Akarsu yatağında setler yapılmalı
C) Akarsuyun drenaj alanına yakın yerlerde konut yapımı engellenmeli
D) Bitki örtüsünün tahribatı engellenmeli
E) Sel sularının drenajını sağlayacak kanallar açılmalı

10. Deprem önceden kestirilmesi ve engellenmesi mümkün olmadığına göre, zararlarını en aza indirecek tedbirlerin alınması gerekir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi tektonik depremlere karşı alınacak önlemler arasında yer almaz?

- A) Alüvyal dolgu alanlarına binalar inşa edilmemesi
B) Binaları deprem mevzuatına uygun inşa etmeli
C) Yüksek yerler yerleşim alanı olarak seçilmemesi
D) Fay (kırık) hatlarından uzak alanlar yerleşim bölgeleri olarak seçilmeli
E) Halk deprem konusunda bilinçlendirilmeli

11. Aşırı sağanak yağışlar ve yüksek dağlara yağın karların sıcaklığın birden artmasıyla süratle erimesi sonucunda seller oluşabilmektedir.

Buna göre, aşağıda verilen alanların hangisinde sel ve taşkınlara daha fazla rastlanır?

- A) Güneydoğu Asya
B) Kuzey Afrika
C) Orta Amerika
D) Kuzey Batı Avrupa
E) Ortadoğu

12. Türkiye'de yangınlarla yok olan orman alanlarının %87'si haziran-ekim dönemini kapsayan beş aylık periyotta meydana gelmektedir.

Bu dönemde yangınların artış göstermesinde,

- I. piknik ve turizm dönemini kapsamaması
II. tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu dönem olması
III. sıcaklığın yüksek olması

faktörlerinden hangileri etkili olmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. Potansiyel buharlaşmanın yağış miktarından fazla olduğu yerlerde kuraklık sorunu yaşanır. Aşağıdakilerden hangisi kuraklığın oluşturduğu sorunlardan biri değildir?

- A) Bitki örtüsünün zayıf olması
B) Toprak oluşumunun yavaş olması
C) Tarım alanlarında sulama yetersizliği yaşanması
D) Yerçekillerinin engebeli olması
E) Erozyon şiddetinin fazla olması

14. Tsunami, depremin ardından deniz veya okyanuslarda oluşan dev dalgalara denir.

Tsunaminin etkisi üzerinde,

- I. bölgenin iklim koşulları
II. su kütlesinin büyüklüğü
III. depremin şiddeti
IV. bölgenin yükselti durumu

faktörlerinden hangileri belirleyici değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

15. Erozyon, toprak yüzeyinin rüzgar veya sular tarafından süpürülüp taşınması olayıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi hem akarsu erozyonunun hemde rüzgâr erozyonunun fazla olduğu alanların ortak özellikleri arasında yer alır?

- A) Eğimin fazla olması
B) Denizel iklimin etki alanı olması
C) Bitki örtüsü bakımından fakir olması
D) Toprağın humus bakımından zengin olması
E) Yağış miktarının fazla olması

16. Aşağıda verilen doğal afetlerden hangisi Türkiye'de daha az etkilidir?

- A) Deprem
B) Sel baskınları
C) Orman yangınları
D) Hortum
E) Kuraklık

17. Yıldırım, elektrik yüklü hava kütlelerinin temasları sırasında açığa çıkan elektrik kıvılcımlarıdır. Buna göre, aşağıda verilen alanlardan hangisinde yıldırım görülme olasılığı daha yüksektir?

- A) Konveksiyonel hava hareketlerinin etkili olduğu alanlarda
B) Cephe sistemlerinin olduğu alanlarda
C) Yamaç yağışlarının görüldüğü alanlarda
D) Yüksek dağlık alanlarda
E) Yüksek basınç alanlarında

18. Atmosfere salınan sülfür ve azot oksitlerin su buharı ile tepkimeye girerek nitrik asit ve sülfürik asit oluştururlar. Bu zehirli gazlar havadaki su buharının yoğunlaşmasıyla, yağmur, kar gibi yağışlarla yeryüzüne düşer ve asit yağmurları oluşur.

Asit yağmurlarına yol açan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orman alanlarının tahrip edilmesi
B) Fosil yakıt kullanımının çok olması
C) Meralarda aşırı otlatma yapılması
D) Eğimli alanlarda erozyonun fazla olması
E) Hidroelektrik üretiminin yaygınlaşması

1-D	2-C	3-D	4-E	5-B	6-C	7-E	8-B	9-A	10-C	11-A	12-B	13-D	14-A	15-C	16-D	17-B	18-B
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Konu Performans Testi - 4

1. Çölleşme, çöl olmayan alanların zamanla çöl alanlarına dönüşmesi olayıdır.

Buna göre,

- I. küresel ısınma
- II. su kaynaklarının azalması
- III. heyelan olaylarının görülmesi
- IV. erozyonun artması

yukarıdakilerden hangileri çölleşmeye neden olan olaylar arasında yer almaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve IV   E) III ve IV

2. Yapılan bilimsel araştırmalara göre, yakın bir gelecekte yeryüzündeki çöl alanları genişleyecek ve kurak bölgeler artacaktır. Bunun sonucunda ülkelerin en önemli zenginliğinin su kaynakları olacağı düşünülmektedir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde kuraklık sorunu diğerlerine göre daha fazladır?

- A) İngiltere   B) Ekvador   C) Brezilya
D) Suriye   E) Danimarka

3. Hortum yada tropikal siklonlar, ani basınç farkından oluşan sarmal hava hareketleridir. Bu tür hava hareketleri genellikle tropikal kuşakta okyanuslar üzerinde oluşur ve sonrasında kara kütleleri üzerinde etkili olur.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin coğrafi koşulları düşünüldüğünde hangisinde hortum oluşma olasılığı daha azdır?

- A) Myanmar   B) Meksika   C) Küba
D) Bangladeş   E) Danimarka

4. I. Ağaçlandırma çalışmalarına hız vermek
II. Eğimli arazilerde sekiler yapmak
III. Mera alanlarını tarım alanına dönüştürmek
IV. Tarım alanlarını eğime paralel sürmek
Yukarıdakilerden hangileri erozyon şiddetini azaltıcı önlemler arasında yer almaz?

- A) Yalnız III   B) Yalnız IV   C) I ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

5. Dağlık alanlarda eğimli yamaçlardan kopan kar yığınları çığ olayına neden olur.

Çığ olayının oluşmasında,

- I. bitki örtüsünün zengin olması
  - II. kar katmanının kalın olması
  - III. arazide eğimin fazla olması
  - IV. artan sıcaklığın kar yığınlarını gevşetmesi
- faktörlerinden hangileri etkili olmaz?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız IV   C) I ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

6. – Türkiye'de en fazla yaz mevsiminde görülür.
– Hemen her ilde meydana gelir.
– Ulaşımın aksamasına ve tarım alanlarının zarar görmesine neden olur.

Yukarıdaki özellikler aşağıdaki afet türlerinin hangisine aittir?

- A) Heyelan   B) Erozyon   C) Sel
D) Yıldırım düşmesi   E) Deprem

7. – Bitki örtüsünün zayıf olduğu alanlarda etkilidir.
– Toprağın verimsizleşmesine neden olur.
– Türkiye'de en fazla İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde etkilidir.

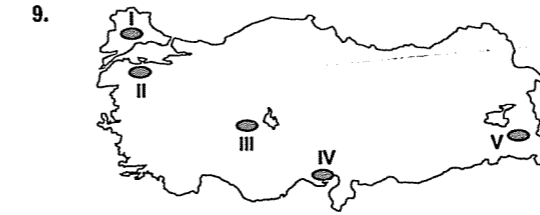
Yukarıda bazı özellikleri verilen doğal afet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tayfun   B) Heyelan   C) Erozyon
D) Volkanik patlama   E) Deprem

8. Aşağıda doğal afetlere yol açan bazı olaylar verilmiştir.

Bu olaylardan hangileriyle, oluştukları bölgenin yerçekillerinin özellikleri arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Erozyon - heyelan
B) Çığ - erozyon
C) Tektonik deprem - heyelan
D) Volkanizma - tektonik deprem
E) Heyelan - sel

Yukarıdaki Türkiye haritasında taranarak gösterilen alanların hangisinde kar yağışlarının fazla olması, ulaşımı olumsuz yönde daha fazla etkiler?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10. I. Erozyon
II. Çığ
III. Volkanik faaliyetler
IV. Tropikal siklonlar

Yukarıdaki doğal afetlere yol açan olaylardan hangileriyle, etkili oldukları bölgenin iklim özellikleri arasında bir bağlantı kurulamaz?

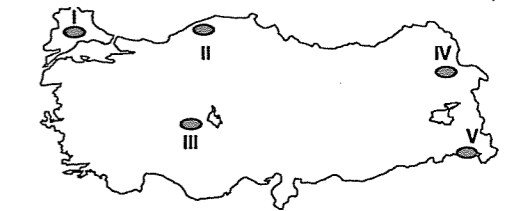
- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve IV   E) III ve IV

11. Hızla yükselen havanın içindeki su buharının aniden soğuması sonucu katı halde meydana gelen yağışlara dolu yağışları denir.

Aşağıdaki kentlerden hangisinde dolu yağışlarına daha az rastlanır?

- A) Trabzon   B) Konya   C) Kars
D) Mersin   E) Ankara

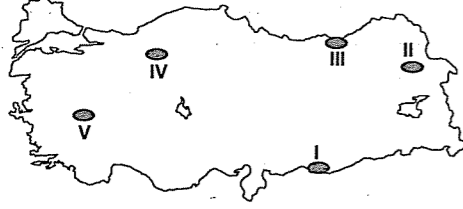
12. Dağların yüksek kesimlerinden kopan ve yuvarlandıkça büyüyen kar yığınlarına çığ denir.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında taralı alanların hangilerinde çığ olayının gerçekleşme olasılığı daha azdır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) IV ve V

13. Havadaki nemin, havanın yere temas eden bölümlerinde yoğunlaşmasıyla sis oluşur.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında taralı alanların hangisinde sis oluşumuna **daha az** rastlanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıdaki doğal afetlerden hangisi, özellikle akarsu boylarındaki yerleşim alanlarını **daha fazla** tehdit eder?

- A) Volkanik patlamalar
B) Sel baskınları
C) Çığ
D) Erozyon
E) Heyelan

15. I. Bitki örtüsünün zayıf olması
II. Tarım arazilerinin verimsizleşmesi
III. Yağış miktarının az, yağış rejiminin düzensiz olması
IV. Çöl alanlarının genişlemesi
Yukarıdakilerden hangileri erozyonun sonuçlarından **değildir**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

16. Dağlık alanlarda eğimli yamaçlardan kopan ve yuvarlandıkça büyüyen kar yığınları çığ düşmesi olayına neden olur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi çığ düşmesinin başlamasında etkili bir faktör **değildir**?

- A) Eski karın üstüne yeni kar yağması
B) Toprak yapısının gevşek olması
C) Artan sıcaklığın kar yığınlarını gevşetmesi
D) Kar katmanının kalın olması
E) Yüksek ses titreşimleri

17. Aşağıdaki kentlerin hepsinde beş gün boyunca don olayı görülürse, bu kentlerin hangisinde üretilen tarım ürünleri **daha fazla** zarar görür?

- A) Afyon B) Hakkari C) Erzurum
D) Konya E) Adana

18. Depremleri önlemek veya geciktirmek mümkün olmadığına göre, depremden korunmaya ve depremin oluşturacağı zararları en aza indirmeye yönelik önlemlerin alınması zorunludur.

Aşağıdakilerden hangisi bu zorunluluklardan biri **değildir**?

- A) Yerleşmelerin alüvyal dolgu alanlarına yapılmaması
B) Binaların arazi etüdü sonrasında belirlenen sağlam zemin üzerine yapılması
C) Dikey kentleşme yerine yatay kentleşmenin gerçekleştirilmesi
D) Fay hatlarına uzak alanların yerleşim alanı olarak seçilmesi
E) Binalarda ağır ve betonarme malzeme kullanılması

Konu Performans Testi - 5

1. Su sıcaklığının 0°C'nin altına düşmesi sonucu suyun sıvı halden katı hale gelmesiyle don olayı oluşur.

Buna göre, Türkiye'nin iklim koşulları dikkate alındığında, aşağıdaki bölgelerin hangisinde sıklıkla don olayına **en fazla ve en az** rastlanır?

- A) Karadeniz - Marmara
B) Doğu Anadolu - İç Anadolu
C) İç Anadolu - Karadeniz
D) Güneydoğu Anadolu - Ege
E) Doğu Anadolu - Akdeniz

2. Aşağıda verilen kent çiftlerinin hangisinde çığ oluşma olasılığı diğerlerinden yüksektir?

- A) Konya - Hakkari
B) Elazığ - Ankara
C) Ağrı - Hakkari
D) Konya - Yozgat
E) Mersin - Edirne

3. Aşağıdakilerden hangisi erozyonla mücadele yöntemlerinden biri **değildir**?

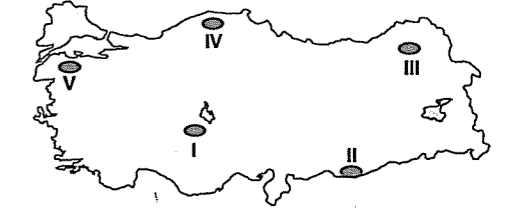
- A) Meraların aşırı otlatılmasının önlenmesi
B) Bitki örtüsünün zenginleştirilmesi
C) Nadas yöntemiyle tarım yapılması
D) Nöbetleşe ekim yapılması
E) Orman yangınlarının önlenmesi

4. Bir ülkede sel felaketlerine sık sık rastlanıyorsa, bu ülke ile ilgili,

- I. ani kar erimeleri sonucu taşkınlar yaşanabilir.
II. yağışlar kararsız ve genellikle sağanak şeklindedir.
III. yıl içinde kurak dönemi fazladır.
IV. yerçekilleri sadedir.
Çıkarımların hangileri **yanlıştır**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Buharlaşmanın fazla ve yağış miktarının az olduğu alanlarda yaşanan en önemli sorunlardan biri kuraklıktır.

Buna göre, Türkiye'nin sıcaklık ve yağış koşulları dikkate alındığında, haritada taranarak gösterilen alanların hangisinde kuraklığın **daha fazla** yaşandığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdakilerden hangisi yerçekillerinin erozyonu artırıcı etkisine örnek oluşturur?

- A) Bitki örtüsünün cılız olması
B) Tarım alanlarının yanlış kullanımı
C) Yağış rejiminin düzensizliği
D) Arazideki eğim fazlalığı
E) Yağış miktarının fazlalığı

7. Sel ve su baskınları hem yerleşim alanlarına hem de tarım alanlarına büyük zarar verir.

Sel ve su baskınlarının zararlarını önlemek için,

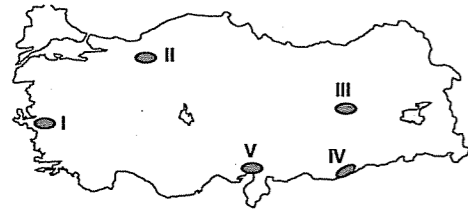
- I. fazla sulama isteyen tarım ürünlerinin yetiştirilmesi
  - II. akarsu yataklarına bentler yapılması
  - III. yerleşim alanlarının vadi tabanlarında kurulması
  - IV. bitki örtüsünün zenginleştirilmesi
- faaliyetlerinden hangileri yapılmamalıdır?**

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

8. Aşağıdaki doğal afetlerin hangisinin gerçekleşmesinden sonra toprak verimi olumlu yönde etkilenir?

- A) Depremler   B) Erozyon   C) Heyelan
D) Volkanizma   E) Su baskını

9. Doğal afetlerin en fazla olumsuz sonuç ortaya çıkarılanlarından biride tektonik depremlerdir.

Buna göre, yukarıdaki haritada taralı alanların hangisinde tektonik deprem olasılığının daha az olması nedeniyle, depreme karşı önlem alınması diğer taralı alanlardan daha az önem taşır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10.

Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretli alanların hangisinde çığ felaketi daha fazla yaşanır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

11. – Tarım alanlarının zarar görmesine neden olur.
– Ulaşımın aksamasına neden olur.
– En fazla yaz mevsiminde gerçekleşir.
– Türkiye'de her yıl çok sayıda gerçekleşir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen afet türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çığ   B) Deprem   C) Heyelan
D) Fırtına   E) Sel

12. Türkiye'de görülen doğal afetlerden biride depremlerdir. Özellikle tektonik depremlerin olumsuz sonuçları diğer depremlere göre daha fazladır.

Buna göre, depremin sonuçları arasında,

- I. insan ölümleri
- II. toprağın verimsizleşmesi
- III. elektrik ve su şebekelerinin zarar görmesi
- IV. heyelan olayının artması

durumlardan hangileri yer almaz?

- A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

13. I. Meraların tarım alanına dönüştürülmesi
II. Tahrip edilen orman alanlarının yeniden ağaçlandırılması
III. Tarım ilaçları kullanımının artırılması
IV. Asit yağmurlarını önleyici tedbirler alınması
- Yukarıda verilenlerden hangileri kuraklaşmayı önleyici uygulamalar arasında yer almaz?**

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

14. Çığ olayı dağlık alanlarda eğimli yamaçlardan kopan ve yuvarlandıkça büyüyen kar sürüklenmesidir.

Buna göre,

- I. sıcaklık artışının var olan kar yığınlarını gevşetmesi
- II. kar yağışının olduğu alanlarda eğimin fazla olması
- III. orman alanlarının fazla olması
- IV. arazinin geçirimsiz olması

gibi faktörlerden hangileri çığ olayının gerçekleşmesinde etkili olmaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

15. Türkiye'de kaya düşmesi nedeniyle oluşan doğal afetlerin en az yaşandığı bölgelerden biri Marmara Bölgesi'dir.

Bu durum, Marmara Bölgesi'nin,

- I. eğim ve engebesinin az olması
- II. yüz ölçümünün küçük olması
- III. yağış miktarının fazla olması
- IV. iklim çeşitliliğinin fazla olması

özelliklerinden hangilerinin sonucudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) II ve IV   E) III ve IV

16. Sel ve su taşkınlarının oluşmasında,

- I. yağış rejiminin düzensiz olması
- II. bitki örtüsünün tahrip edilmesi
- III. akarsu yataklarına yerleşim alanı kurulması
- IV. kış yağışlarıyla toprağın suya doymun hale gelmesi

faktörlerinden hangileri etkili olmaz?

- A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve IV

17. Türkiye'de bir yılda erozyonla denizlere taşınan toprak miktarı yaklaşık 600 milyon ton iken, bu değer Avrupa Kıtası'nda 360 milyon tondur.

Türkiye'de denizlere taşınan toprak miktarının Avrupa Kıtası'ndan fazla olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanamaz?

- A) Bitki örtüsünün cılız olmasıyla
B) Yarıkurak iklim alanlarının fazla olmasıyla
C) Yerşekillerinin eğimli ve engebeli olmasıyla
D) Orta enlemlerde yer almasıyla
E) Ağaçlandırma çalışmalarının yetersiz olmasıyla

18. Türkiye'de en fazla heyelan Karadeniz Bölgesi'nde gerçekleşir.

Bu durum bölgenin,

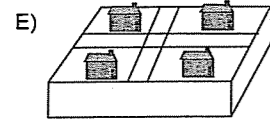
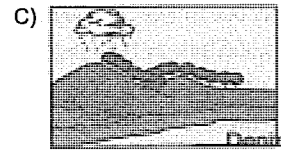
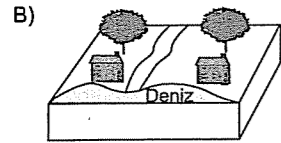
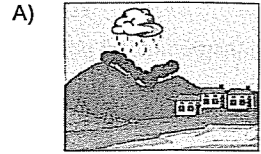
- I. yağış miktarının fazla olması
- II bitki örtüsünün gür olması
- III. eğimli arazilerin fazla yer tutması
- IV. toprakların kahverengi orman toprağı olması

gibi özelliklerinden hangilerinin sonucudur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

Üniversite Performans Testi

1. Aşağıda kesitleri verilen yerlerden hangisinde meydana gelecek heyelan felaketinde daha fazla can ve mal kaybı yaşanabilir?

YGSCOĞSB302/1

2. Aşağıdakilerden hangisi, insanların doğaya etkisini hızlandıran olaylardan biri değildir?

- A) Teknolojik gelişmelerin yaşanması
B) Nüfusun artması
C) Geri dönüşümlü ürünlerin yaygınlaşması
D) Ulaşım ağlarının gelişmesi
E) İnsan ihtiyaçlarının çeşitlenmesi

YGSCOĞSB302/2

3. Rusya'da Ust Nera kentinde sıcaklıklar -60°C , -70°C 'ye kadar düşmektedir. Ancak zengin doğal gaz yataklarına sahip olduğu için kentte on bini aşkın nüfus yaşamaktadır. Dünya'nın en kuzeyinde yer alan başka bir kent ise Dikson'dur. Sibirya'nın Tamir Yarımadası'nın batı ucundadır. Sovyetler Birliği döneminde askeri üs olarak kullanılmaktaydı. Günümüzde ise madencilğe bağlı olarak üç bin civarında nüfus bulunmaktadır.

Parçada verilen bilgilere göre nüfus ve yerleşme hakkında aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Dünyada yükseltiden dolayı sıcaklığın düşük olduğu yerlerde nüfus miktarı azdır.
B) Rusya soğuk olmasına rağmen nüfus yoğunluğu fazla olan bir ülkedir.
C) Ekvator'dan Kuzey Kutbu'na doğru gidildikçe nüfus miktarı da azalmaktadır.
D) Yerçekilleri nüfusun dağılışında etkilidir.
E) Yeraltı kaynaklarının varlığı insanları çekmektedir.

YGSCOĞSB302/3

4. Toprak yüzeyinin dış kuvvetler tarafından süpürülüp taşınması olayına erozyon denir.

Buna göre, erozyonun etkisini azaltmak için,

- I. ağaçlandırma yapılması,
II. nadas uygulamasının artırılması,
III. arazide teraçalendirme yapılması,
IV. arazinin eğime dik olarak sürülmesi

uygulamalarından hangileri yapılmamalıdır?

- A) Yalnız II   B) Yalnız IV   C) I ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

YGSCOĞSB302/4

5. Toprağın verimli olan üst kısmının dış kuvvetler tarafından aşındırılıp taşınmasına erozyon denir.

Erozyonun artmasında,

- I. Bitki örtüsünün tahribi
II. Eğimli yamaçlarda teraslama yapılması
III. Nadas uygulaması
IV. Nöbetleşe ekim uygulaması
V. Anız örtüsünün yakılması

yukarıda verilen faaliyetlerden hangileri etkili olmaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) IV ve V

YGSCOĞSB302/5

6. 2011 yılının Ekim Ayı'nda Van'da meydana gelen 7,2 şiddetindeki depremde 604 kişi hayatını kaybetti. Deprem sonrasında hava sıcaklıklarının 0°C altına düşmesi insanları zor duruma soktu. Bu durumun üzerinden 17 gün geçmişti ki bu sefer Van 5,7 büyüklüğündeki bir depremle daha sarsıldı. Bu depremde de 40 kişi hayatını kaybetti. Bölge insanları mecburen evlerine giremez oldu ve bölgeden dışarıya göç başladı. İl merkezindeki ekonomik canlılık bitme noktasına geldi.

Parçada verilen bilgilere bakılarak Van ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Binalarda yanlış ve eksik malzeme kullanıldığı
B) Can ve mal kayıplarının olduğu
C) Bölge insanın göç ettiği
D) Ticari faaliyetlerinin azaldığı
E) Genç oluşumlu arazide yer aldığı

YGSCOĞSB303/6

7. Aynı iklim bölgesinde yer alan iki merkezde heyelan olaylarının görülme sıklığının farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir.

Bu farklılığın nedenleri arasında,

- I. Tabakaların uzanış yönü
II. Eğim derecesi
III. Yağış rejimi
IV. Arazinin geçirimsizlik özelliği

yukarıdakilerden hangileri gösterilemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

YGSCOĞSB303/7

8. Aşağıdakilerden hangisi insan faaliyetlerinin doğaya yapmış olduğu müdahale sonucu ortaya çıkmış bir çevre sorunu değildir?

- A) Evsel atıklar sonucu yer üstü sularının kirlenmesi
B) Karbon gazların atmosfere salınımı neticesinde küresel sıcaklığın artması
C) Tarımsal faaliyetlerde kimyasal ilaçların kullanılması sonucu toprağın kalitesinin düşmesi
D) Tropikal bölgelerde aşırı basınç farkı sonucu fırtınaların çıkması
E) Orman tahribi neticesinde sel ve taşkınların artması

YGSCOĞSB303/8

9. Aşağıdakilerden hangisi erozyona neden olan faktörler arasında gösterilemez?

- A) Tarım arazilerinin eğime dik sürülmesi
B) Anız örtüsünün yakılması
C) Yağışların düzensiz olması
D) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi
E) Mera alanlarında aşırı otlatma yapılması

YGSCOĞSB303/9

10. Erozyonu oluşturan faktörlerden biri de arazinin yanlış kullanılmasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi arazinin yanlış kullanımına verilecek örneklerden değildir?

- A) Eğimli arazilerin tarıma açılması
B) Toprağın aşırı şekilde işlenmesi
C) Meraların aşırı otlatılması
D) Nöbetleşe ekim yapılması
E) Arazinin eğim yönünde sürülmesi

YGSCOĞSB303/10

11. – Alman doğa bilimci Alexander van Humboldt 1800'lü yıllarda Atlas Okyanusu'nun iki yakasının benzer olduğunu söyledi.

– 1850'li yıllarda ise Fransız bilim adamı Antonio Snider, Kuzey Amerika ve Avrupa'daki kömür yataklarında belirlenen bitki fosillerinin benzer olduğunu açıkladı.

Bu bilgiler, Dünya ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Dünya'nın bir zamanlar tek bir kıta olduğunu
B) Dünya'da farklı yerlerde aynı tip sıcaklık ve yağış koşullarının yaşandığını
C) Bütün kıtalarda aynı canlı türlerinin yaşadığını
D) Dünya'nın farklı yarım kürelerden ibaret olduğunu
E) Dünya'da farklı yerlerde aynı yerçekillerinin görüldüğünü

YGSCOĞSB303/11

12. Aşağıdakilerden hangisi, insanın doğal çevreye **olumsuz etkileri arasında gösterilemez?**

- A) Tarımsal faaliyetlerde bulunması
- B) Sanayi atıklarını denizlere boşaltması
- C) Karbon gazı salınımını artırması
- D) Yer altı sularını aşırı kullanması
- E) Fosil yakıt kullanımını yaygınlaştırması

YGSCOĞSB304/12

13. Van'da meydana gelen 7,2 şiddetindeki deprem sonrasında şehirde çok sayıda can ve mal kayıpları yaşandı.

Buna göre, şiddetli bir deprem yaşanan bir kentte aşağıdaki sorunlardan hangisinin gerçekleşmesi kesinlikle beklenemez?

- A) Alt yapı sorunları
- B) Salgın hastalıklar
- C) Dışarıya göç
- D) Ekonomik durgunluk
- E) Sosyal bütünlük

YGSCOĞSB304/13

14. Bir grup coğrafyacı Akdeniz Bölgesi'nde araştırma yapmış ve bölgenin özellikleriyle ilgili şu saptamalarda bulunmuşlardır:

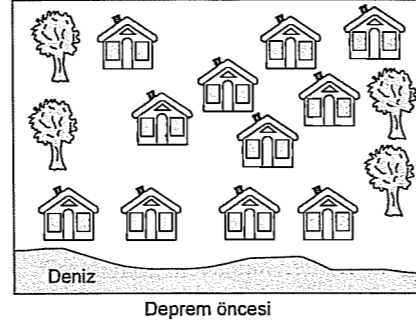
- I. Yamaç paraşütü ve rafting gibi doğa sporları turizmi gelişmiştir.
- II. Mağara, düden, polye gibi karstik yer şekilleri yaygındır.
- III. Turunçgil, muz ve sebze üretimi fazladır.
- IV. Deniz turizmi gelişmiştir.
- V. Kıyı ile iç kesimler arasında sıcaklık farklılıkları belirgindir.

Bu özelliklerden hangileri bölgenin yüksek ve engebeli olmasıyla açıklanabilir?

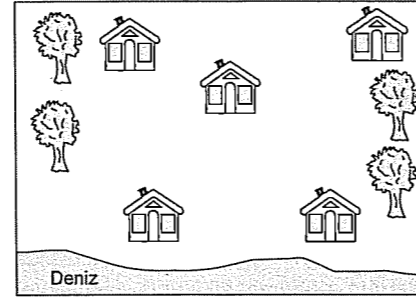
- A) I ve III
- B) I ve V
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

YGSCOĞSB304/14

15. Aşağıda bir merkeze ait deprem öncesi ve sonrası şekli gösterilmiştir.

Deprem öncesi

Deprem sonrası

Verilen şekillere bakıldığında, bu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deprem şiddeti fazla olduğu için merkezi oldukça etkilemiştir.
- B) Binalar yeteri kadar sağlam yapılmamıştır.
- C) Çarpık kentleşme görülmektedir.
- D) Denize kıyısı olduğu için yıkılan bina sayısı fazladır.
- E) Halkın deprem konusunda bilinçli olmadığı için can kaybı yaşanmıştır.

YGSCOĞSB304/15

16. **Doğal afetlerden biri olan çığ olayının oluşum koşulları dikkate alındığında, aşağıdaki bölümlerden hangisinde görülme olasılığı daha azdır?**

- A) Hakkari Bölümü
- B) Yukarı Fırat Bölümü
- C) Yukarı Kızılırmak Bölümü
- D) Yukarı Sakarya Bölümü
- E) Yukarı Murat-Van Bölümü

YGSCOĞSB304/16